PROTOKOŁY

z I. sesyi IX. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w roku 1910.

IX.
1.
1910.
II.
85-113

Posiedzenie 85—113

od 22. września do 18. listopada 1910.

TOM III.

Przytem:

Skorowidz ważniejszych uchwał i Spis petycyj.

WE LWOWIE
Z DRUKARNI E. WINIARZA.
1911.

Protokoły
Okręg IX
sesja I

418422
III 1910/85·113

C. K. BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

(od LXXXV—CXIII t. j. od 22. września do 18. listopada 1910).

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie stronice protokołów).

Str.

LXXXV. Z dnia 22. września 1910.

LXXXVI. Z dnia 24. września 1910.

Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydz. kraj. o stanie fundacyi St. hr. Skarbka za r. 1907 do połowy r. 1909 4

Odstąpienie Wydz. kraj. do zbadania i przedłożenia wniosku sprawy pokrywania przez fundusz kraj.. kosztów utrzymania leczenia i wy-chowania dzieci małoletnich po ubogich rodzicach 4—5

Ustawa zaliczająca gm. Skała pow. borszczowskiego do rzędu miejscowości podlegających ust. gm. z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51. . 5

Ustawa o utworzeniu z części gminy Krynica i części obszaru dworskiego w Krynicy w pow. nowosądeckim nowej gminy administracyjnej pod nazwą, Krynica zdrój . . . 6—13

LXXXVII. Z dnia 26. września 1910.

Uchwały w przedmiocie akcyi zmierzającej do założenia w kraju znaczniejszej ilości niższych zakładów i urządzeń nauki rolnictwa . . 7—8

Wezwanie do Rządu w sprawie zmiany rozporządzenia Namiestnictwa z 11. kwietnia 1908, L. IX. 990/24 (do ustawy z 15. czerwca 1904 L. 93 Dz. u. kr) ogłoszonego w Nr. 48 Dz. u. kr. z 25. kwietnia 1908 w przedmiocie zgłaszania wyrębów, wywozu i składania drzewa w dorzeczach dzikich potoków 8

LXXXVIII. Z dnia 28. września 1910

Ustawa o przyłączeniu gm. Chruślice do związku gm. administracyjnej Gołąbkowice, tudzież o wyłączeniu przysiółka Roszkowice ze związku gm. Gołąbkowice i wcielenia do gm. administracyjnej Naściszowa . 21—22

Ustawa zezwalająca gm. Jaryczów nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych. piwa i miodu 23—25

LXXXIX. Z dnia 1. października 1910.

Wezwanie Rządu do przeprowadzenia ustawy, określającej granice poruczonego zakresu działania gmin i wynagrodzenia ich za sprawowanie czynności tego zakresu działania . 14—15

XC. Z dnia 3. października 1910.

XCI. Z dnia 6. października 1910.

XCII. Z dnia 8. października 1910.

Uchwała udzielająca Wydz. kraj. absolutoryum z rachunków funduszów budżetem objętych i nieobjętych . 19—20

XCIII. Z dnia 11. października 1910.

XCIV. Z dnia 12. października 1910.

Uchwała przekazująca Wydz. kraj. do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną kraj. szereg petycyj ze sfer nauczycielskich . . . . 13—14

Uchwalenie 15.000 K. na zapomogi dla pogorzelców . . . . 14—15

XCV. Z dnia 13. października 1910.

Uchwała przekazująca Wydz. kraj. w porozumieniu z Radą szkolną krajowa cały szereg petycyj ze sfer nauczycielskich . . . 22—23

Uchwały w przedmiocie zorganizowania zawodowej nauki robót kobiecych w kraju . . . . . 25—26

Str

Ustawa nadająca szpitalowi w Nowym Targu, charakter szpitala powszechnego i publicznego . . . 26—27

Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydz. kraj. o kraj. kursie praktycznym dozorców drenarskich . 27

XCVI. Z dnia 15. października 1910.

Uchwała przyznająca kredyt 10 000 K. na subwencyonowania akcyi tępienia myszy polnych i dalsze doświadczenie 9—10

Uchwały w przedmiocie postępu budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie . 10

Ustawa zezwalająca Reprezentacyi pow. w Limanowej na zaciągnięcie pożyczki 25.000 K. na dokończenie budowy drogi Młynne-Ujanowice . 11—12

Ustawa zezwalająca Reprezentacyi pow. w Buczaczu na zaciągnięcie pożyczki 300.000 K. na wybudowanie i urządzenie szpitala pow. w Buczaczu . . . . 12—13

Ustawa zmieniająca art 11. ust. kraj. z 11. czerwca 1905 Nr. 73 Dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z 25. maja 1907 Nr. 49 Dz. u. kr. o stosunkach prawnych nauczycieli (przenoszenie gmin do wyższej klasy płac nauczycielskich) . . . , 13—17

Powiększenie etatu technicznego służby drogowej Wydziału kraj. . . 17

XCVII. Z dnia 17. października 1910.

XCVIII. Z dnia 18. października 1910.

XCIX. Z dnia 19. października 1910.

Ustawa zmieniająca §§. 3—5. 10a, 10b, 10c i 24, ustawy z 24. sierpnia 1899 Nr. 108 Dz. u kr. o szkołach realnych . . . 9—11

Udzielenie absolutoryum Dyrekcyi Banku kraj. za lata 1908 i 1909 , . 11

Uchwała w przedmiocie utworzenia krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu . 11—12

Uchwały w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych . . 12—13

Ustawa zmieniająca §. 23. ustawy o Reprezentacyi pow. z 12. sierpnia 1866 Nr. 21. Dz. u. kr. (Prawo nakładania dodatków do podatków bezpośrednich na cele powiatów) . 13

Uchwały przedmiocie kraj. fnnduszów pożyczkowych na budowę koszar . 14

Str

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. VI. Wydz. kraj. 14—15

Ustawa o utworzeniu z rozparcelowanych dóbr Jajkowce i Lubsza pow. żydaczowskiego osobnej gm. admin. pod nazwą Antoniówka . 15

Ustawa o wyłączeniu przysiółka Seńkowice ze związku gm. Hołe rawskie i utworzenie z niego samoistnej gm. administracyjnej . . . . 15—16

Ustawa o utworzeniu z przysiółka Siółko ad Bożyków samoistnej gminy administracyjnej . . . 16—18

Ustawa o rozdzieleniu gminy Laszki murowane pow. Stary Sambor i utworzeniu z niej dwóch samoistnych gmin admin. pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś 18

C. Z dnia 22. października 1910.

CI. Z dnia 25. października 1910.

CII. Z dnia 29. października 1910.

CIII. Z dnia 3. listopada 1910

Uchwała w sprawie przedłużenia kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów do stacyi Chorostków . . . 12—14

Uchwały sprawie połączenia kolei Lwów-Podhajce z linią kolejową Stanisławów-Husiatyn . . . 14—15

Uznanie całego szeregu dróg za krajowe 15—16

Ustawa w przedmiocie przyłączenia do m. Krakowa gminy i obszaru dworskiego Płaszów, wyłączenia tychże z okręgu Rady pow. wielickiej i zmiany §. 18, §. 30. ust. ostatni i §. 53. ust. 1) statutu m. Krakowa . . . . . 17—21

Uchwały w przedmiocie galic. Kasy oszczędności (podwyższenie gwarancyi kraju za wkładki do 120 milionów koron) . . . . 21—22

Ustawa nadająca szpitalowi w Horodence charakter szpitala powszechnego i publicznego . . . . 22—23

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. IV. Wydz. kraj. w sprawach drogowych . . 23

Uchwały w przedmiocie kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej we Lwowie, zakładzie sadown. w Zaleszczykach i popieraniu sadownictwa w kraju . . . 23—24

Str.

Uchwały w przedmiocie poboru opłat szynkarskich i zwiększonej opłaty od piwa . 24—25

CIV. Z dnia 5. listopada 1910.

CV. Z dnia 7. listopada 1910.

CVI. Z dnia 9. listopada 1910.

CVII. Z dnia 10. listopada 1910.

CVIII. Z dnia 11. listopada 1910.

CIX. Z dnia 12. listopada 1910.

CX. Z dnia 14. listopada 1910.

Str.

CXI. Z dnia 15. listopada 1910.

CXII. Z dnia 16. listopada 1910.

Uchwalenie budżetu krajowego na r. 1911 i ustawy finansowej . . 6—80

CXIII. Z dnia 18. listopada 1910.

Uchwała polecająca komisyi dla reformy wyborczej aby w porozumieniu z Wydz. kraj., wypracowała projekt sejmowej ordynacyi wyborczej i przedłożyła go na najbliższej sesyi . . . . . 12—13

Spis petycyj.

Wniesione po dzień 24. września 1910 r.

4485. L. s. 6269. Dr. Marcin Nadobnik, dyetaryusz biura statystycznego przez Wydział krajowy o veniam studiorum.

4486. L. s. 6270. Dr. Hilary Schramm i Dr. Stanisław Czarnik kierow. oddziałów szpitala św. Zofii we Lwowie przez Wydział krajowy o przyznanie charakteru i poborów prymaryusza szpitala lwowskiego.

4487. L. s. 6271. Dr. Alfred Laśkiewicz lekarz okręgowy w Niźniowie przez Wydział kraj. o veniam aetatis.

4488. L. s. 6272. Dr. Jan Gołąb, lekarz okręgowy w Jaryczowie nowym przez Wydział krajowy o veniam aetatis.

4489. L. s. 6273. Nauczycielstwo m. Podgórza, p. p. Maryewskiego o zrównanie z poborami nauczycieli w Krakowie.

4490. L. s. 6274. Wydział powiatowy w Stryju, p. p. Juliana Brunickiego w sprawie bonitacyi powiatów za ubytek w dochodach z prawa propinacyi.

4491. L. s. 6275. Mieszkańcy Turki górnej i średniej, p. p. Wasunga o wydzielenie z gminy miasta Turki i utworzenie samoistnej gminy.

4492. L. s. 6276. Rada powiatowa w Turce, p. p. Halbana o kreowanie utrakwistycznego gimnazyum.

4493. L. s. 6277. Rada powiatowa w Turce, p. t. p. Halbana o kreowanie utrakwistycznego gimnazyum.

4494. L. s. 6278. Gmina Hrehorów, p. p. Lewickiego o kreowanie utrakwistycznego gimnazyum w Rohatynie.

4495. L. s. 6279. Towarzystwo im. Elizy Orzeszkowej i Polskie Zjednoczenie studentek wszechnicy lwowskiej, p. p. Bandrowskiego w sprawie nadawania stypendyów.

4496. L. s. 6280. Oddział c. k. Towarzystwa gospodarczego w Zółkwi, p. p. Starzyńskiego o budowę względnie ukrajowienie kilku dróg w powiecie żółkiewskim.

4497. L. s. 6285. Towarzystwo równouprawnienia kobiet we Lwowie, p. p.

Jampolskiego w sprawie równouprawnienia nauczycielek i w sprawie założenia seminaryów i gimnazyów żeńskich.

4498. L. s. 6286. Gmina Nadbrzezie, p. p. Tarnowskiego Zdzisława, o kreowanie posady lekarza okręgowego.

4499. L. s. 6287. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej, p. p. Stanisława Badeniego w sprawie wynagrodzenia ubytku w dochodach po zniesieniu prawa propinacyi.

4500. L. s. 6288. Wiesław Zarzycki, ucz. Akad. sztuk pięknych w Krakowie, p. p Bandrowskiego o zasiłek na malarstwo.

4501. L. s. 6289. Ludwik St. K. Kossakowski w Budzanowie, p. p. Stanisława Henryka Badeniego, o zasiłek na malarstwo.

4502. L. s. 6290. Zwierzchność gminy Zamarstynów, p. p. Merunowicza o subwencyę na budowę szkoły.

4503. L s. 6291. Zwierzchność gminy Żydatycze, p. p. Merunowicza w sprawie wynagrodzenia za potok i wybudowanie studzien z powodu melioracyi folwarku w Dublanach.

4504. L. s. 6292. Ruscy mieszkańcy Janowa, p. p. Makucha o powiększenie sił nauczycielskich ruskiej narodowości.

4505. L. s. 6293. SS. Felicyanki w Przemyślu, p. p. Sapiehę o subwencyę na budowę internatu.

4506. L. s. 6294. Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem, p. p. Merunowicza o zasiłek.

4507. L. s. 6295. Towarzystwo Rada opiekuńcza w Krakowie, p. p. Maryewskiego, o subwencyę na rok 1911.

4508. L. s. 6296. Towarzystwo „Narodna licznycia“ we Lwowie, p. p. Kurowca o zasiłek na rok 1911.

4509. L. s. 6297. Zarząd polskiego Muzeum Sobieskiego we Lwowie, p. p. Górskiego o subwencyę.

4510. L. s. 6298. Zakład sierót j. w. św. Heleny we Lwowie, p. p. Adama o subwencyę.

4511. L. s. 6299. Towarzystwo „Żinoczyj Trud“ we Lwowie, p. p. Kiweluka o subwencyę na szkoły i bursy.

4512. L. s. 6300. Stowarzyszenie Schronienie nauczycielek i nauczycieli w Zakopanem, p.p. Adama o subwencyę.

4513. L. s. 6301. Bursa polsa T. S. L. im. B. Głowackiego w Żółkwi, p. p. Adama o subwencyę.

4514. L. s. 6302. Sekcya ochrony dzieci polskiego Związku niewiast katolickich w Krakowie, p.p. Federowicza o subwencyę.

4515. L. s. 6303. Zwierzchność gminy w Przemytowie, p p. Kiweluka o subwencyę na budowę studni.

4516. L. s. 6304. Komitet bursy ruskiej Towarzystwa pedagogicznego im. kardynała Sembratowicza we Lwowie, p. p. Kiweluka o subwencyę.

4517. L. s. 6305. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na szkołę ćwiczeń przy seminaryum ruskiem.

4518. L. s. 6306. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na seminaryum żeńskie.

4519. L. s. 6307. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na internat dla bursy im. Sembratowicza na spłaty długów.

4520. L. s. 6308. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na internat św. Olgi.

4521. L. s. 6309. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Uczytel".

4522. L. s. 7310. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Dzwinok".

4523. L. s. 6311. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo książek.

4524. L. s. 6312. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na szkołę wydziałową im. Szewczenki.

4525. L. s. 6313. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na kursa analfabetów.

4526. L. s. 6314. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na koszta ogólnego zgromadzenia.

4527. L. s. 6315. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na bursę filii ruskiego gimnazyum.

4528. L. s. 6316. Towarzystwo „Ruska Besida" Lwów, p. t. p. o subwencyę na sprawienie garderoby dla ruskiego teatru.

4529. L. s. 6317. Towarzystwo „Rusłan" we Lwowie, p. t. p. o subwencyę celem wspomagania młodzieży gimnazyalnej.

4530. L. s. 6318. Towarzystwo ruskich rzemieślników i przemysłowców „Zoria" Lwów, p. t. p. o subwencyę.

4531. L. s 6319. Bursa im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach, p. p. Halbana o subwencyę.

4532. L. s. 6320. Konwent Bonifratrów w Krakowie, p. p. Jaworskiego o podwyższenie subwencyi.

4533. L. s. 6321. Towarzystwe akademików polskich „Ognisko" w Czerniowcach, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

4534 L. s. 6322. Wydział Bractwa św. O. Mikołaja w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza, o zapomogę na utrzymanie dwóch ochronek dla dzieci.

4535. L. s. 6323. Wzajemna pomoc dyaków dyecezyi przemyskiej, p. członka Sejmu Czechowicza o zapomogę.

4536. L. s. 6324. Filia Tow. św. Ap. Piotra dla zapomóg ubogich w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o zapomogę.

4537. L. s. 6325. Filia Towarzystwa ruskiego pedagogicznego w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza, o zapomogę dla utrzymania prywatnej szkoły.

4538. L. s. 6326. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o zapomogę dla bursy.

4539. L. s. 6327. Wydział Towarzystwa im św. Cyryla w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o zapomogę.

4540. L. s. 6328. Wydział bursy im. św. Mikołaja w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o zapomogę.

4541. L. s. 6329. Siostry Bazylianki w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o subwencyę na utrzymanie internatu.

4542. L. s. 6330. Siostry Bazylianki w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o subwencyę na budowę internatu.

4543. L. s. 6331. Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyślu, p. członka Sejmu Czechowicza o zapomogę zwyczajną i nadzwyczajną.

4544. L. s. 6332. Ks. Bron. Markiewicz, przew. Towarzystw „Powściągliwość i Praca“ w Miejscu Piastowem, p. p. Laskowskiego o stały zasiłek dla trzech zakładów wychowawczych.

4545. L. s. 6333. Stowarzyszenie „Żydowska czytelnia ludowa“ w Krakowie, p. p. Landaua o subwencyę.

4546. L. s. 6334. Komitet opieki „Domu Pracy“ w Krakowie, p p. Laskowskiego o zapomogę.

4547. L. s. 6335. S. Marya Bernardyna Samborska, kierowniczka Zakładu sierót w Iwoniczu pod wezwaniem „Św. Kazimierza królewicza“ i przyszłej szkoły „Gospodyń wiejskich“ w Iwoniczu, p. p. Laskowskiego o subwencyę.

4548. L. s. 6336. Towarzystwo bursy gimnazyalnej w Mielcu, p. p. Kędziora o zasiłek.

4549. L. s. 6337. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Brzeżanach, p. p. Kiweluka o subwencyę dla bursy.

4550. L. s. 6338. Komitet budowy kościoła w Dołhej wojniłowskiej, p. p. Wereszczyńskiego o datek na budowę kościoła.

4551. L. s. 6339. Pogorzelcy gminy „Michalcze“, p. p. Senyk o zapomogę.

4552. L. s. 6340. Pogorzelcy gminy Czernica, p. p. Juliana Brunickiego o zapomogę.

4553. L. s. 6341. Pogorzelcy gminy Juseptycze, p. p. Juliana Brunickiego o zapomogą.

4554. L. s. 6342. Pogorzelcy miasta Budzanowa, p. p. Stanisława Badeniego o zapomogę.

4555. L. s. 6343. Komitet ratunkowy dla pogorzelców miasta Buska, p. p. Stanisława Badeniego o zapomogę.

4556. L. s. 6344. Prezydyum Wydziału powiatowego Żydaczów. p. t. p. Juliana Brunickiego dla pogorzelców gminy Juseptycze o zapomogę.

4557. L. s. 6345. Prezydyum Wydziału powiatowego, p. t. p. dla pogorzelców gminy Czernica o zapomogę.

4558. L. s. 6346. Julian Nasalski, redaktor biblioteki dla ruskiej młodzieży w Kołomyi, p. p. Korola o subwencyę na wydawnictwo.

4559. L. s. 6347. Zarząd szkoły w Dobrzanach, p. p. Juliana Brunickiego, o posunięcie do II. kl. płac nauczycieli.

4560. L s. 6348. Nauczycielstwo w Rawie ruskiej, p. p. Starzyńskiego, o posunięcie do II. kl. płac nauczycielskich.

4561. L. s. 6349. Nauczycielstwo w Rawie ruskiej, p. p. Kołpaczkiewicza o posunięcie do II. kl. płac nauczycielskich.

4562. L. s. 6350. Nauczycielstwo w Rawie ruskiej, p. p. Obertyńskiego o posunięcie do II. kl. płac nauczycielskich.

4563. L. s. 6351. Filip Ratycz, nauczyciel ludowy w Leśnikach, p. p. Schätzla o policzenie lat.

4564. L. s. 6352. Ewelina Roth, nauczycielka w Wojniczu, p. p. Bernadzikowskiego o policzenie lat.

4565. L. s. 6353. Eugenia Karpińska, emerytowana nauczycielka w Słobódce strusowskiej, p. p. Kiweluka o policzenie lat.

4566. L. s. 6354. Marya Chrzanowska, nauczycielka szkoły św. Antoniego we Lwowie, p. p. Michałowskiego o policzenie lat.

4567. L. s. 6355. Józef Drewko, nauczyciel krajowej niższej szkoły rolniczej w Suchodole, p. p. Laskowskiego o przyznanie dodatków pięcioletnich

4568. L. s. 6356. Ludwika z Nyszów Koczurowa w Milówce, p. p. Szweda o policzenie lat.

4569. L. s. 6357. Jadwiga Adolfina Panczakiewiczowa, wdowa po nauczycielu w Bochni, p. p. Bandrowskiego o podwyższenie pensyi i datku na wychowanie dziecka.

4570. L. s. 6358. Emeryci Wydziału krajowego i wdowy, p. p. Głąbińskiego o przyznanie pensyi emerytalnej na równi z państwowymi.

4571. L. s. 6359. Michał Myśluk, nauczyciel ludowy w Byszowie, p. p. Sodomorę o przyznanie stałego zaopatrzenia.

4572. L. s. 6360. Stanisław Firliciński, emerytowany nauczyciel w Krakowie, p. p. Federowicza o podwyższenie pensyi.

4573. L. s. 6361. Józef Witwicki, emerytowany nauczyciel w Kurzanach, p. p. Schätzla o podwyższenie emerytury.

4574. L. s. 6362. Teodor Lewicki, były nauczyciel w Roszniowie, p. p. Makucha o przyznanie mu w drodze łaski zaopatrzenia.

4575. L. s. 6363. Albina Dowossera, wdowa po nauczycielu w Kołomyi, p. p. Michałowskiego o pensyę wdowią.

4576. L. s. 6364. Emilia Neusser, wdowa po dyrektorze Zakładu dla obłąkanych we Lwowie, p. p. Loewensteina o zapomogę.

4577. L. s. 6365. Józefa Markowska, wdowa po słudze Wydziału krajowego, p. p. Dąmbskiego o zapomogę.

4578. L. s. 6366. Helena Stroińska, córka śp. prowizora apteki św. Łazarza w Krakowie, p. p. Marsa o zaopatrzenie.

4579. L. s. 6367. Aniela Van-Roy, wdowa po konduktorze dróg kraj. w Wadowicach, p. p. Jędrzejowicza o zapomogę.

4580. L. s. 6368. Jan Lisieniecki, emeryt. nauczyciel w Podzameczku, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

4581. L. s. 6369. Walentyna Bobrowska, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego w Żywcu, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

4582. L. s. 6370. Nikodema Krzyżanowska, emerytowana nauczycielka we Lwowie, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

4583. L. s. 6371. Anna Nadrogowa, wdowa po nauczycielu ludowym Lwów, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

4584. L. s. 6372. Zygmunt Kwiatkowski, emerytowany konduktor dróg krajowych Lwów, p. p. Dąmbskiego o zapomogę.

4585. L. s. 6373. Genowefa Nowakowa, wdowa po nauczycielu w Wojniczu, p. p. Tertila o datek dla syna Józefa Stanisława, do ukończenia studyów.

4586 L. s. 6374. Jan Drobniak, zarobnik z Lisiej jamy, p. p. Jampolskiego o zapomogę.

4587. L. s. 6375 Rada powiatowa w Przemyślu, p. p. Sapiehę w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4588. L. s. 6376. Rada powiatowa w Skałacie, p. p. Pinińskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4589. L. s. 6377. Rada powiatowa w Czortkowie, p. p. Cieleckiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4590. L. s. 6378. Konwent SS. Miłosierdzia w Maryampolu, p. p. Michałowskiego o subwencyę na budowę szpitala.

4591. L. s. 6379. Jan Bielecki, rolnik w Niżankowicach, p. p. Dolińskiego o odpisanie kosztów leczenia syna w szpitalu przemyskim.

4592. L. s. 6380. Iwan Kałyniuk i tow., drożnik krajowy w Pałahiczach, p. p Makucha o podwyższenie wynagrodzenia i stabilizacyę.

4593. L s. 6381. Onufry Tymczuk i tow drożnik krajowy w Odajach, p. p. Makucha o podwyższenie wynagrodzenia i stabilizacyę.

4594. L. s. 6382 Wiktorya Goltentalowa, wdowa po zastępcy dyrektora Biura kolejowego, Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o przyznanie daru z łaski.

4595. L. s. 6383. Jan Kobyłecki, portyer szpitala św. Zofii Lwów, p. p. Loewensteina o przyznanie emerytury.

4596. L. s. 6384. Ochronka jubileuszowa dla dziewcząt żydowskich im. ces. Franciszka Józefa I w Tarnopolu, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

4597. L. s. 6387. Wydział powiatowy w Brzeżanach, p. p. Schätzla w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4598. L. s. 6388. Rada szkolna miejscowa w Winnikach, p. p. Merunowicza o przeniesienie do wyższej klasy płac.

4599. L. s. 6389. Dmytro Baranowski, były łazienny szpitala w Lewandówce, p. p. Merunowicza o zapomogę.

4600. L. s. 6390. Marya Hanczakowska, wdowa po stróżu Wydziału krajowego Lwów, p. p. Milewskiego o zapomogę.

4601. L. s. 6391. Stowarzyszenie rzemieślników żydowskich „Jad Charuzim“ Lwów, p. p. [illegible]steina o subwencyę.

4602. L. s. 6392. Mikołaj Wojciechowski, emerytowany profesor szkoły rolniczej w Podgórzu, p. p. Górskiego o podwyższenie emerytury.

4603. L. s. 6393. Kazimiera Pawłowska, sierota po nauczycielu ludowym w Tarnowie, p. p. Górskiego o zapomogę.

4604. L. s. 6394. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego męskiego Kraków, p. p. Górskiego o subwencyę.

4605. L. s. 6395. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego męskiego Kraków, p. p. Górskiego o subwencyę na budowę domu.

4606. L. s. 6396. Bursa im. Juliusza Słowackiego w Tarnobrzegu, p. p. Zdzisława Tarnowskiego o subwencyę.

4607. L. s. 6397. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, p. p. Zdzisława Tarnowskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4608. L. s. 6398. P. u., którem exhibuje się petycye gmin p.p. A. Lubomirskiego o podział powiatu łańcuckiego na dwa powiaty a mianowicie: 1) Magistrat m. Przeworska, 2) Zwierzchność gm. Białoboki, 3) Chałupki, 4) Głogowice, 5) Gorzyce, 6) Jagieła, 7) Kańczuga, 8) Krzeszowice, 9) Mirocin, 10) Mokra strona, 11) Niratyce, 12) Nowosielce, 13) Ostrów, 14) Rozbórz, 15) Siennów, 16) Tryńcza, 17) Ubieszyn, 18) Ujerna, 19) Wólka małkowa, 20) Wólka ogryrkowa, 21) Żuklin, 22) Sietesz, 23) Chodakówka, 24) Gniewczyna tryniecka, 25) Gorliczyna, 26) Gniewczyna łańcucka, 27) Świętoniowa.

4609. L. s. 6399. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej — Kraków, p. p. Bandrowskiego o subwencyę na pokrycie reszty wydatków restauracyi wieży zamkowej w Oświęcimiu.

4610. L. s. 6400. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej — Kraków, p. p. Bandrowskiego o subwencyę na restauracyę klasztoru Benedyktynek w Tyńcu.

4611. L. s. 6401. Towarzystwo literackie im. Adama Mickiewicza Lwów, p. p. Urbańskiego o subwencyę na wydawnictwo.

4612. L. s. 6402 Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej szkół ludowych i wydziałowych w Galicyi, p. p. Landaua o subwencyę na wydawnictwo.

4613. L. s. 6403. Fundacya im. Oz. Gotthelfa w Samborze, p. p. Landaua o stałą subwencyę na szpital.

4614. L s. 6404. Przełożeństwo zboru izrael. w Samborze, p. t. p. o stałą subwencyę na szpital.

4615. L. s. 6405. Władysław Piotrowski inżynier Wydziału krajowego w Borszczowie, p. p. Bandrowskiego o zaliczkę w kwocie 3.000 K na płacę.

4616. L. s. 6406. Hilary Nabak, nauczyciel ludowy w Zamarstynowie, p. p. Głąbińskiego o policzenie lat.

4617. L. s. 6407. Zgromadzenie S. S. Służebniczek N. M. P. w Krystynopolu, p. p Kiweluka o podwyższenie subwencyi.

Wniesione po dzień 26. września 1910 r.

4618. L. s. 6410. Krajowe Towarzystwo rybackie w Krakowie p. p. Leo o subwencyę.

4619. L. s. 6411. Amalia Zimer, nauczycielka w Wieliczce p. p. Maryewskiego o policzenie lat.

4620. L. s. 6412. Adela Pflegerówna, nauczycielka w Wieliczce p. p. Maryewskiego o policzenie lat.

4621. L. s. 6413. Wanda z Hojdów Bierczyńska, nauczycielka w Wieliczce p. p. Maryewskiego o policzenie lat.

4622. L. s. 6414. Kornelia Strnad, wdowa po asystencie rachunkowym Wydziału krajowego Lwów, p. p. Rutowskiego o zapomogę.

4623. L. s. 6415. Kamila Romaszkanówna, nauczycielka w Kutach p. p. Tracza o przyznanie dodatku pięcioletniego.

4624. L. s. 6416. Irma Buzatówna, nauczycielka w Kutach, p. t. p. o przyznanie dodatku pięcioletniego

4625. L. s. 6417. Henryk Dudkiewicz, emerytowany nauczyciel w Uściu solnem, p. p. Maissa o policzenie lat.

4626. L. s. 6418. Aleksader Śmidowicz, nauczyciel w Poroninie, p. p. Bednarskiego o policzenie lat.

4627. L. s. 6419. Car Grzegorz, emerytowany nauczyciel w Kołomyi, p. p. Kleskiego o reaktywowanie względnie podniesienie emerytury.

4628. L. s. 6420. Prywatne seminaryum żeńskie w Kołomyi, p. p. Kleskiego o subwencyę.

4629. L. s. 6421. Towarzystwo ochronki jubil. dla dzieci żydowskich w Kołomyi, p. p. Kleskiego o subwencyę.

4630. L. s. 6422. Stowarzyszenie polskiej bursy rzemieślniczej p. „św. Stanisława Kostki“ w Kołomyi, p. p. Kleskiego o subwencyę.

4631. L. s. 6423. Olga Ostrowska, wdowa po zarządcy szpitala w Kołomyi, p. p. Kleskiego o wsparcie.

4632. L. s. 6424. Stowarzyszenie PP. Ekonomek w Kołomyi, p. p. Kleskiego o subwencyę.

4633. L. s. 6425. Towarzystwo „Proświta“ Lwów, p. p. Lewickiego o subwencyę na cele rolnictwa i sadownictwa.

4634. L. s. 6426. Towarzystwo „Proświta“ Lwów, p. p. Lewickiego o subwencyę na wydawnictwo.

4635. L. s. 6427. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, p. p. Lewickiego o subwencyę na zwalczanie analfabetyzmu.

4636. L. s. 6428. Wydział Ligi pomocy przemysłowej Lwów, p. p. Głąbińskiego o jednorazową dotacyę na założenie seminaryum przemysłu domowego.

4637. L. s. 6429. Wydział Ligi pomocy, przemysłowej Lwów, p. p. Głąbińskiego o podwyższenie subwencyi na poszczególne działy akcyi przemysłowej.

4638. L. s. 6430. SS. Felicyanki w Przemyślu, p. p. Kozłowskiego o subwencyę na dokończenie budowy internatu.

4639. L. s. 6431. Honorata Perejmybida, wdowa po służącym Wydziału krajowego, p. p. Kiweluka o zapomogę.

4640. L. s. 6432. Julia Gering, sierota po konduktorze dróg krajowych Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.

4641. L. s. 6433. Marya z Czernych Rampettowa, wdowa po zarządcy szpitala w Rzeszowie, p. p. Maissa o dar z łaski.

4642. L. s. 6434. Walerya Bieńkowska, wdowa po archiwiście Wydziału krajowego Lwów, p. p. Adama o przedłużenie datku na wychowanie córki.

4643. L. s. 6435. Apolonia Sternalowa, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o zasiłek.

4644. L. s. 6436. Edmund Dąbrowski, emerytowany asystent Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o zasiłek.

4645. L. s. 6437. Zofia Zielińska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o zasiłek.

4646. L. s. 6438. Franciszka z Lityńskich Kratochwilowa, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o dar z łaski.

4647. L. s. 6439. Anna Załucka, wdowa po słudze Wydziału krajowego Lwów, p. p. Bednarskiego o dar z łaski.

4648. L. s. 6440. Katarzyna Orłowicz, wdowa po słudze Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o zapomogę.

4649. L. s. 6441. Julia Kraczyłowa, wdowa po ekspedytorze Wydziału krajowego Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o dar z łaski.

4650. L. s. 6442. Piotr Gratowski, były stróż gmachu sejmowego Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o podwyższenie emerytury względnie o zapomogę.

4651. L. s. 6443. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, z petycyą I. koła Towarzystwa Szkoły Ludowej, p. p. Maissa o subwencyę na utrzymanie 4 szkół polskich.

4652. L. s. 6444. Towarzystwo „Ruskyj Dim Narodnyj“ w Kałuszu, p. p. Kurowca o subwencyę na szerzenie oświaty i na bursę włościańską.

4653. L. s. 6445. Rozalia Sałamaszyńska, sierota po słudze Wydziału krajowego Lwów, p. p. Wereszczyńskiego, o dar z łaski.

4654. L. s. 6446. Wydział powiatowy w Grybowie, p. p. Jędrzejowicza o podwyższenie subwencyi na budowę mostu na rzece Kamionce.

4655. L. s. 6447. Helena Karaczewska, wdowa po dyetaryuszu szpitala powszechnego Lwów, p. p. Battaglię o stałe zaopatrzenie i dla małoletniej córki.

4656. L. s. 6448. Zwierzchność gminy Sassów, p. p. Bojkę o zapomogę z powodu klęski elementarnej.

4657. L. s. 6449. Andrzej Nosalik, rolnik z Lipin, p. p. Kozłowskiego o zasiłek z powodu pożaru.

4658. L. s. 6450. Rotter Jakób, nauczyciel religii mojżeszowej w Kutach, p. p. Adama o policzenie lat.

4659. L. s. 6451. Gmina Ryglice, p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

4660. L. s. 6452. Gmina Łęg, powiat Tarnów, p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

4661. L. s. 6453. Towarzystwo „Ruskyj żinoczyj krużok“ w Kołomyi, p. p. Skwarkę o subwencyę na bursę.

4662. L. s. 6454. Tow. „Szkilna Pomicz“ w Kołomyji, p. p. Skwarkę o subwencyę na cele dobroczynne.

4663. L. s. 6455. Tadeusz Jarecki Lwów, p. p. Pinińskiego o zasiłek na naukę muzyki.

4664. L. s. 6456. Zofia Skrochowska, nauczycielka szkoły sztuki przemysłowej i dekoracyjnej w Krakowie, p. p. Pinińskiego o zasiłek na studya.

4665. L. s. 6457. P. P. Urszulanki Lwów, p. p. Starowieyskiego o zasiłek na internat.

4666. L. s. 6458. P. P. Urszulanki Kołomyja, p. p. Starowieyskiego o zasiłek na internat.

4667. L. s. 6459. Izak Bardach, kierownik szkoły głuchoniemych Lwów, p. p. Loewensteina i Adama o subwencyę dla córki.

4668. L. s. 6460. Gr. kat. Urząd parafialny w Siemakowcach, p. p. Senyka o zasiłek na wybudowanie studni.

4669. L. s. 6461. Wojciech Bolanowski, kowal w Posadzie górnej, p. p.

Wrześniowskiego o odpisanie kosztów leczenia w szpitalu lwowskim.

4670. L. s. 6462. Gmina Wielopole moszczeńskie, p. p. Stapińskiego o subwencyę na budowę szkoły.

4671. L. s. 6463. Komitet parafialny kościoła WW. Świętych w Krakowie, p. p. Federowicza o subwencyę na restauracyę kościoła.

4672 L. s. 6464. Stanisław i Kazimiera Ostrowscy naucz. w Bołszowcach, p. p. Krzeczunowicza o zaliczkę na płacę.

4673. L. s. 6465. Stowarzyszenie Pań kongregacyi Kochawińskiej, p. p. Milewskiego o subwencyę na szkołę gospodarstwa domowego w Tłumaczu.

4674. L. s. 6466. Zakład ochronki pod kierownictwem SS. Nazaretanek w Wiedniu p. p. Moysę o subwencyę.

4675. L. s. 6467. Lwowski okręg Towarzystwa Szkoły Ludowej we Lwowie, p. p. Skarbka o subwencyę na bursę gimnazyalną dla uczniów szkół średnich.

4676. L. s. 6468. Związek okręg. Towarzystwa Szkoły Ludowej we Lwowie, p. p. Skarbka o subwencyę na bursę dla uczniów szkoły przemysłowej i handlowej.

4677. L. s. 6469. Zarząd bursy ludowej dla dziewcząt w Przemyślu p. p. Sapiehę o subwencyę.

4678. L. s. 6470. Reprezentacya powiatu Rzeszowskiego p. p. Jędrzejowicza, w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4678. L. s. 6471. Filia Towarzystwa „Proświty“ w Tarnopolu, p. p. Dumkę o subwencyę na budowę bursy włościańskiej.

4680. L. s. 6472. Filia Towarzystwa „Proświty“ w Tarnopolu, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie bursy.

4681. L. s. 6473. Towarzystwo „Szkilna Pomicz“ we Lwowie, p p. Kiweluka, o subwencyę na cele Towarzystwa.

4682. L. s. 6474. Komitet bursy filii Tow. „Proświty“ w Złoczowie, p. t. p. o subwencyę.

4683. L. s. 6475. Towarzystwo filii „Proświty“ w Nowym Sączu, p. p. Lewickiego o subwencyę.

4684. L. s. 6476. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki Lwów, p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

4685. L. s. 6477. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. Bednarskiego, o subwencyę na cele wydawnictw popularnych.

4686. L. s. 6478. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, p. p. Skarbka o subwencyę na utrzymanie szkoły im. Konarskiego w Leszczynach.

4687. L. s. 6479. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie p. p. Adama o subwencyę na utrzymanie szkoły im Maryi Konopnickiej w Morawskiej Ostrawie.

4688. L. s. 6480. Zarząd główny Towarzystwa szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. Salę o subwencyę na utrzymanie i organizowanie ochronek Tow. Szkoły Ludowej.

4689. L. s. 6481. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. Dolińskiego o subwencyę na utrzymanie Seminaryum naucz. Tow. szkoły ludowej w Białej.

4690. L. s. 6482. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. Federowicza o subwencyę

na utrzymanie polskiego gimnazyum Tow. Szkoły Ludowej w Białej.

4691 L.. s. 6483. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. Maryewskiego o subwencyę na utrzymanie szkoły T. Kościuszki w Białej.

4692. L. s. 6484. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie p. p. Jabłońskiego o subwencyę na utrzymanie szkoły Tow. Szkoły Ludowej w Przywozie.

4693. L. s. 6485 Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. Leo o subwencyę na rzecz kursów nauki początkowej.

4694. L. s. 6486. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę na [illegible]zymanie szkoły Tow. Szkoły Ludowej w Czechowicach.

4695. L. s. 6487. Wydział powiatowy Sambor, p. p. Sozańskiego o przyznanie Radom pow. wynagrodzenia za ubytek w dochodach z dodatków do podatków wskutek zniesienia prawa propinacyi.

4696. L. s. 6488. Wizytatorka Zgromadzenia SS. Miłosierdzia Kraków, p. p. Cipsera o subwencyę na budowę lecznicy dla SS. w Zebrzydowicach.

4697. L. s. 6489. S. Franciszka Felicyanka, przełożona internatu Przemyśl, p. p. Pastora o subwencyę na internat.

4698. L. s. 6490. Stow. sług katolickich pod wezwaniem św. Zyty Stanisławów, p p. A. Brunickiego o subwencyę.

4699 L. s. 6491. Związek katol. kobiet polskich Lwów, p. p. Niezabitowskiego o subwencyę dla opieki nad młodemi kobietami

4700. L. s. 6492. Magdalena Willimek, wdowa do nauczycielu ludowym, Tenczynek, p. p. E. Mycielskiego, o dar z łaski lub pensyę.

4701. L. s. 6493. Polskie Tow. gimnast. Sokół Chrzanów, p p. E. Mycielskiego o subwencyę na dokończenie budowy sokolni.

7402. L. s. 6494. Polskie Tow. gimnast. Sokół w Janowie, p. p. A. Brunickiego o subwencyę.

4703. L. s. 6495. Prokop Kocan, em. nauczyciel, Damianów p. p. Lewickiego o przyznanie 525 kor. z powodu podwyższenia pensyi.

4704. L. s. 6496 Józefa Kijankowska, wdowa po śp. Aleksandrze K. b. kierowniku szkoły w Siemianówce, p. p. Abrahamowicza o podwyższenie pensyi.

4705. L. s. 6497. Antoni Niedzielski, em. rewident oddziału rach. Wydziału krajowego Lwów, p. p. Adama o podwyższenie emerytury.

4706. L. s. 6498. Jadwiga Kalicka, wdowa po śp. Bernardzie Kalickim, p. p. St. Tarnowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej

4707. L. s. 6499. Grono naucz. szkoły męskiej i żeńskiej Rymanów, p. p. Michałowskiego o przeniesienie do II. kl. płac.

4708. L. s. 6500. Grono naucz. szkoły męskiej i żeńskiej Rymanów, p. p. Wrześniowskiego o przeniesienie do II. klasy płac.

4709. L. s. 6501. Grono naucz. w Zakopanem, p. p. Bednarskiego o przeniesienie do II. klasy płac.

4710. L. s. 6502. Aniela Buynowska, wdowa po kontrolorze kasowym Wydzia-

łu kraj. Lwów, p. p. Jahla o przyznanie pensyi.

4711. L. s. 6503. Marya Gerard Festenburgowa, wdowa po kontrolorze biura solnego Lwów, p. t. p. o dar z łaski.

4712. L. s. 6504. Kongregacya kochawińska Pań wiejskich, p. t. p. o subwencyę na kurs gospodarstwa dla dziewcząt wiejskich w Żydaczowie.

4713. L. s. 6505. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich w Uniw. lwowskim, przez członka Sejmu Jaszowskiego o subwencyę.

4714. L. s. 6506. Tow. gimnastyczne Sokół w Przemyślanach, p p. Głąbińskiego o subwencyę.

4715. L. s. 6507. Tow. gimnastyczne Sokół w Monasterzyskach, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę.

4716. L. s. 6508. Tow. „Ruska Zachoronka“ w Drohobyczu, p. p. Kiweluka o subwencyę.

4717. L. s. 6509. Sabina Chrzanowska, sierota po nauczycielu ludowym Lwów, p. p. Rutowskiego o pensyę sierocą.

4718. L. s. 6510. Adam Kalikst hr. Dunin nauczyciel w Lisku, p. p. Potockiego o policzenie lat.

4719. L. s. 6511 P. U. którem exhibowano: petycye 181 gmin wniesione przez posła Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej: Srebnie, Nadrzecie, Ostrówek. Zarzekowice, Raniszał, Białobrzegi, Baydy, Odrzykoń, Głęboka, Kwiatonowice, Binarowa, Radziszowa, Tyczyn, Rudna, Medynia głogowska, Sieradza, Gruszów wielki, Borek łabęcki, War, Leksandrowa, Medynia kańczudzka, Harta, Lubień Kielanowice, Ubrzeż, Zawada uszewska, Wydma, Brzezówka, Dąbrówka polska, Wola przemykowska, Dojazdów, Wyciąże, Uszew, Potok, Leśniówka, Sawa, Zalesie, Koniuszki siemianowskie, Olszany, Tarnowce, Bircza, Krasiczyn, Kościelniki, Dafinowa, Liszna, Humniska, Cmolas, Łęki, Rzeczyca długa, Rodgoszcza, Komorów, Majdan Pasieka ottinowska, Błażowa, Czeluśnia, Ujazd, Wolica z Walowicami, Wola radłowska, Handzlówka, Kozłów, Ostrusza, Kliszów, Niwka, Wojtowa, Ulanica, Wietrzno, Krościenko niżne, Dobieszyn, Jawornik, Kozowa, Ulanów, Trześnia, Moszczenica, Hubenice, Gogołów II, Gogołów I, Grudna, Węgrzec, Ostrów królewski, Facimiech, Głogoczów, Mała wieś, Ołpiny, Rzedzianowice, Wola łużańska, Orzechów, Okonin, Markowa, Śmęgorzów, Harkłowa, Sędziszowa, Bachórz, Łętowica, Cyranka, Śliwnica, Bieńkowice, Jodłówka, Surowa, Wzdów, Felsztyn, Koniów, Sulistrowa, Zalipie, Zborowice, Pławna, Źródło, Bistoszowa, Alwernia, Zassów, Jaźwiny, Mokre, Gwoździanka, Niebylec, Jawornik, Mała, Boryczka, Sykowa, Krasne, Klikowa, Nowotaniec, Nagorzany, Nadolany, Nadów, Sietnica, Jedlicze, Nagórzanka, Hańkówka, Godowa, Biecz, Twórkowa, Piniów, Nozdrzec, Łączki, Siary, Jastew, Krzesławice, Uniszowa, Grabie, Lisów, Nagawczyna, Bazanówka, Iwonicz, Ilkowice, Wola gręboszowska, Skrzyszowa, Toporów, Furmany, Chorkówa, Wrosanka, Racławice, Przeciszów, Niedzieliska, Wola podłażańska, Łazany, Sławkowice, Jawczyce, Zaborów, Skrzyszów, Zawałki, Ostrowy tuszowskie, Bieniaszowice, Lubomierz, Łysa góra, Siedlec z Łęką, Przychojec, Wielopole moszczeńskie, Szczawnica wyższa.

4720. L. s. 6512. Gmina Ćwitowa, p. p. Kurowca w sprawie wykupienia gruntów z funduszu regulacyi Dniestru.

4721. L. s. 6513. Gmina Ćwitowa, p. t. p. w sprawie przeprowadzenia nowego katastru gruntów.

4722. L. s. 6514. Gmina Ćwitowa, p. t. p. w sprawie odstąpienia drogi l. k. 1080 na własność gminy.

4723. L. s. 6515. P. U. którem exhibowano petycye gmin wniesione, p. p. Andrzeja Lubomirskiego w sprawie podziału powiatu Łańcuckiego na dwa powiaty. Urzejowice, Markowa, Dębów Widaczów, Hadle, Zagórze. Hucisko jawornickie, Medynia kańczudzka, Grzęzka.

4724. L. s. 6519. Tow szpitala św. Zofii Lwów, p. p. Marsa o pokrycie niedoboru administracyjnego za rok 1909.

4725. L. s. 6520. Tow. hygienicze Lwów, p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

4726. L. s. 6521. Alexander Południewski, uczeń gimnazyalny Lwów, p. p. Maissa o zasiłek na muzykę.

4727 L. s. 6522. Zakład wychowawczy pod opieką Rodziny Maryi w Łomnej p. p. ks. Pastora o subwencyę.

4728. L. s. 6523. Pasterze czterech dyecezyi w Galicyi, p. p. ks. Pelczara o subwencyę na budowę „Hospitium polskiego“ w Rzymie.

Wniesione po dzień 28. września. 1910 r.

4729. L. s 6534. Wydział pow. w Rohatynie, p. p. Krzeczunowicza w sprawie ukrajowienia drogi Monasterzyska - Żurawno.

4730. L. s. 6535. Gmina Mierzeń, p p. Skołyszewskiego o udzielenie prawa poboru opłaty od hl. piwa 4 Kor. od litra spirytusu 20 hal.

4731. L. s. 6536. Wydział powiatowy w Myślenicach, p. p. Skołyszewskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4732. L. s. 6537. Wydział powiatowy w Sokalu, p. p. Wincentego Kraińskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4733. L. s. 6538. Aleksander Smidowicz i Zofia Eckhartówna, nauczyciele w Poroninie, p. p. Bednarskiego o przeniesienie do III. klasy płac.

4734. L. s. 6539. Nauczycielstwo w Podwołoczyskach, p. p. Pinińskiego o przeniesienie do II. klasy płac.

4735. L. s. 6540. Grono nauczycielskie w Rymanowie, p. p. Rutowskiego o przeniesienie do II. klasy płac.

4736. L. s. 6541. Józef Żaki, emerytowany nauczyciel w Trembowli, p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

4737. L. s. 6542. Bronisława Bassarowa, nauczycielka w Bierzanowie, p. p Hupkę o policzenie lat służby.

4738. L s 6543. Paweł Kornowa, nauczyciel w Borowem, p. p. Korola o policzenie lat służby.

4739. L. s. 6544. Rozalia Drobkówna, nauczycielka w Harklowej, p. p. Bednarskiego o policzenie lat służby.

4740. L. s. 6545. Stefania Popperówna, nauczycielka w Złoczowie p. p. Schnella o policzenie lat służby.

4741. L s. 6546. Dr. Leszek Dziama, były nauczyciel szkoły rolniczej w Czernichowie, p. p. Raciborskiego o zmianę przyznanej odprawy na stałą emeryturę.

4742. L. s. 6547. Joanna Rządzista, wdowa po nauczycielu w Warwaryńcach. p. p. Rutowskiego o przyznanie 33 K. 33 h. w drodze łaski do pensyi wdowiej.

4743. L. s. 6548. Firma „J. Bonttat i Ska“ fabryka kamieni do zegarków w Trzebini, p. p. Battaglię o uwolnienie od autonomicznych dodatków do podatków.

4744. L. s. 6549. Stefania z Olańskich Witkowska, żona emerytowanego nauczyciela w Pustyni, p. p. Jedynaka o przyjęcie kosztów leczenia męża w Kulparkowie na fundusz krajowy i o udzielenie emerytury.

4745. L. s. 6550. Józefa z Szrederów Zielińska, nauczycielka w Woli zabierzowskiej, p. p. Skołyszewskiego o zwrot 300 Kor. wyłożonych na utrzymanie niedołężnej sieroty po zmarłym nauczycielu.

4746. L. s. 6551. Tow. Przyjaciół sztuk pięknych Lwów, p. p. Rutowskiego o stałą subwencyę.

4747. L. s. 6552. Stowarzyszenie „Przytulisko uczestników powstania z r. 1863/64 w Krakowie, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

4748. L. s. 6553. Zarząd główny Macierzy szkolnej w Cieszynie, p. p. Głąbińsiego o subwencyę.

4749. L. s. 6554. Zarząd prywatnego seminaryum żeńskiego nauczycielskiego w Brodach, p. p. Salę o subwencyę.

4750. L. s. 6555. Zarząd domu akademickiego im. A. Mickiewicza Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na spłatę długów.

4751. L. s. 6556. Ks. Stanisław Tyczkowski, superyor ks. Misyonarzy Tarnów, p. p. Rutowskiego o subwencyę na budowę kościoła.

4752. L. s. 6557. Gmina Markowa, p. p. Skołyszewskiego o podział powiatu łańcuckiego na 2 powiaty.

4753. L. s. 6558. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Bełzie, p. p. Starzyńskiego o subwencyę.

4754. L. s. 6559. Reprezentacya powiatu brzeskiego, p. p. Skołyszewskiego w sprawie otwarcia seminaryum nauczycielskiego w Brzesku.

4755. L. s. 6560. Reprezentacya powiatu brzeskiego, p. t. p. w sprawie otwarcia szkoły średniej w Brzesku.

4756. L. s. 6561. Gmina miasta Nowego Targu, p. p Bednarskiego o utworzenie 3-klasowej szkoły wydziałowej.

4757. L. s 6562. Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda“ w Drohobyczu, p. p. Halbana o subwencyę.

4758. L. s. 6563 Towarzystwo bursy im. Korzeniowskiego w Brodach, p. p. Salę o subwencyę.

4759. L. s. 6564. Polska bursa włościańska im. T. Kościuszki w Stanisławowie, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

4760. L. s. 6565. Bursa polska w Rawie ruskiej, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

4761. L. s. 6566. Towarzystwo bursy gimnazyalnej w Podgórzu, p. p. Maryewskiego o subwencyę.

4762. L. s. 6567. Towarzystwo św. Wincentego á Paulo w Przemyślu, p. p. Sapiehę o subwencyę na ochronkę.

4763. L. s. 6568. Stowarzyszenie „Pracy kobiet“ Lwów, p. p. Rutowskiego o subwencyę.

4764. L. s. 6569. Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu, p. p. Dolińskiego

o subwencyę na zakupno środków naukowych dla seminaryum nauczycielskiego żeńskiego.

4765. L. s. 6570. Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu, p.p. Dolińskiego o subwencyę na internat.

4766. L. s. 6571. Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu, p.p. Dolińskiego o subwencyę na budowę internatu.

4767. L. s. 6572. Polska bursa włościańska im. Sobieskiego w Złoczowie, p. p. Schätzla o subwencyę.

4768. L. s. 6573. Towarzystwo „Pomocy naukowej“ Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na obiady dla ubogiej młodzieży szkolnej.

4769. L. s. 6574. Towarzystwo „Pomocy naukowej“ Lwów, p. t. p. o subwencyę na bursę pod im. „Dom T. Kościuszki“.

4770. L. s. 6575. Towarzystwo ochronki w Myślenicach, p. p. Rutowskiego o subwencyę na budowę domu.

4771. L. s. 6576. Bursa akademicka w Krakowie, p. p. Jaworskiego o subwencyę.

4772. L. s. 6577. Wydział lekarski c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę na „Rocznik lekarski“.

4773. L. s. 6578. SS. Bazylianki w Stanisławowie, p. p. Kiweluka o subwencyę na urządzenie internatu.

4774. L. s. 6579. SS. Bazylianki w Stanisławowie, p. t. p. o subwencyę na urządzenie prywatnej szkoły ludowej.

4775. L. s. 6580. SS. Bazylianki w Stanisławowie, p. t. p. o subwencyę na urządzenie prywatnego żeńskiego seminaryum.

4776. L. s. 6581. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne w Stryju p. p. Petruszewicza o subwencyę na urządzenie kursów analfabetów.

4777. L. s. 6582. Towarzystwo „Ruska bursa“ w Tarnopolu, p. p. Kiweluka o subwencyę.

4778 L. s. 6583. Ruska bursa w Trembowli, p. t. p. o subwencyę.

4779. L. s. 6584. Wydział Towarzystwa „Proświta“ w Kołomyi, p. p. Kiweluka o subwencyę na utrzymanie bursy rzemieślniczej.

4780. L. s. 6585. Wydział Towarzystwa „Proświta“ w Gródku, p. t. p. o subwencyę na bursę.

4781. L. s. 6586. Wydział „Szkolnej Pomocy“ w Samborze, p. t. p. o subwencyę na wspomaganie biednych uczniów.

4782. L. s. 6587. Wydział „Szkolnej Pomocy“ w Samborze, p. t. p. o subwencyę na budowę nowego budynku dla bursy św. Włodzimierza.

4783. L. s. 6588. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego w Stanisławowie, p. t. p. o subwencyę na bursę.

4784. L. s. 6589. Towarzystwo ruskich sług i robotników „Syła“ we Lwowie, p. t. p. o subwencyę.

4785. L. s. 6590. SS. Bazylianki w Stanisławowie, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie internatu.

4786. L. s. 6592 Towarzystwo „Ruska Zachoronka“ we Lwowie, p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

4787. L. s. 6593. Towarzystwo „Ruska Zachoronka“ w Stryju, p. p. Petruszewicza o subwencyę.

4788. L. s. 6594. Przełożona SS. Bazylia-

nek w Jaworowie, p. p. Lewickiego o subwencyę na utrzymanie internatu.

4789. L. s. 6595. Przełożona SS. Bazylianek w Jaworowie, p. p. Lewickiego o subwencyę na utrzymanie szkoły wydziałowej.

4790. L. s. 6596. Włodzimiera Filewicz, przełożona SS. Bazylianek we Lwowie, p. p. Lewickiego o subwencyę na rozszerzenie internatu.

4791. L. s. 6597. Włodzimiera Filewicz, przełożona SS. Bazylianek we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie gimnazyum.

4792 L. s. 6598. Włodzimiera Filewicz, przełożona SS. Bazylianek we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na adaptacyę, restauracyę i urządzenie internatu.

4793. L. s. 6599. Włodzimiera Filewicz, przełożona SS. Bazylianek we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie internatu.

4794. L. s. 6600. Bursa św. Włodzimierza w Samborze, p. p. Kiweluka o subwencyę na bursę.

4795. L. s. 6601. Ruska bursa w Stryju, p. t. p. o subwencyę.

4796. L. s. 6602. Stowarzyszenie ochronki dziewcząt w Stanisławowie, p. p. Brykczyńskiego o subwencyę.

4797. L. s. 6603. Towarzystwo opieki nad młodzieżą rzemieślniczą w Bochni, p. p. Maissa o subwencyę

4798. L. s. 6604. Stowarzyszenie samopomocy nauczycielek w Przemyślu, p. p. Sapiehę o subwencyę.

4799. L. s. 6605. Marya Jasińska, wdowa po woźnym szpitala św. Łazarza w Sierczy, p. p. Skołyszewskiego o pensyę.

4800. L. s. 6606. Marya Zajączkowska wdowa po pisarzu etatowym Wydziału krajowego Lwów, p. p. Merunowicza o zapomogę.

4801. L. s. 6607. Grono naucz. w Bierzanowie, p. p. Skołyszewskiego o przeniesienie do II kl. płac.

4802. L. s. 6608. Gmina Michniów p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

4803. L. s. 6609. Gmina Chorogwina, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

4804. L. s. 6610. Bronisław Grach w Felsztynie p. p. Lewakowskiego o udzielenie bezpłatnie maszyny do wyrobu dachówek.

4805. L. s. 6611. Stefania Jabłonowska, siostra radcy Wydziału krajowego, Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.

4806. L. s. 6612. Józefa Knosekowa, wdowa po zarządcy szpitala w Stanisławowie, p. p. Rutowskiego o podwyższenie pensyi.

4807. L. s. 6613. Krystyna Domańska w Stanisławowie, p. t p. o zasiłek na malarstwo.

4808. L s. 6614. Włodzimierz Sawicki c. k. asystent podatkowy w Złoczowie, p. t. p. o podwyższenie pensyi sierocej dla nieletnich Sawkiewiczów (sierót po nauczycielu).

4809. L. s. 6615. Augusta Gergiel, wdowa po woźnym Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o dar z łaski.

4810. L. s. 6616. Joanna Rządzista, wdowa po nauczycielu ludowym w Warwaryńcach, p. t. p. o zapomogę.

4811. L. s. 6617. Walerya Schmid, wdowa po zarządcy szpitala Lwów, p. t. p. o zaopatrzenie.

4812. L. s. 6618 Marya Bubesowa, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, Lwów p. p. Jedynaka o zapomogę.

4813. L s. 6619. Karolina Kochanowska, wdowa po nauczycielu w Trembowli p. p. Skołyszewskiego o zapomogę.

4814. L. s. 6620. Teodozya Boszkiewiczowa, wdowa po nauczycielu w Małaszowcach, p. p. Juliusza Korytowskiego o zapomogę.

4815 L. s. 6621. Helena Starzyńska, właścicielka prywatnego gimnazyum żeńskiego w Krakowie, p. p. Hupkę o subwencyę na środki naukowe.

4816. L. s. 6622. Akademia Umiejętności, Kraków, p. p. Starzyńskiego o subwencyę na budowę gmachu.

4817. L. s. 6623. Mikołaj Zabołotny w Babinie, p. p. Dudykiewicza o przyjęcie kosztów leczenia nauczyciela ludowego Michała Zabołotnego na fundusz szkolny

4818. L. s. 6624. Julia Rączko w Nowym Sączu, p. p. Myjaka w sprawie przyznania taglii mężowi za wyratowanie tonących.

4819. L. s. 6625. Stowarzyszenie dla potrzebujących pomocy słuchaczów prawa we Wiedniu, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

4820. L. s. 6626. Komitet ochronki w Peczeniżynie p. p. Kiweluka o subwencyę.

4821. L. s. 6627. Przełożeństwo zboru izraelickiego w Bolechowie, p. p Loewensteina o subwencyę na utrzymanie szkoły ludowej.

4822. L. s. 6628. Przełożeństwo gminy wyznaniowej izrael. we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szpitala izraelickiego fundacyi im. Maurycego Lazarusa.

4823. L. s. 6629. Zarząd Synagogi w Złoczowie, p. p. Schätzla o subwencyę na odrestaurowanie synagogi.

4824. L. s. 6630. Towarzystwo letnich domów mieszkalnych w Krakowie, p. p. Landaua o subwencyę.

4825. L. s. 6631. Iwan Prokopowicz, emerytowany nauczyciel w Jaryczowie nowym, p. p. Kiweluka o podwyższenie emerytury.

4826. L s. 6632. Jan Mayer, były nauczyciel w Żółkwi, p. p. Górskiego o podwyższenie emerytury.

4827. L. s. 6633. Alojza z Tesarzów Drozdowa, nauczycielka w Przemyślu, p. p. Dolińskiego o przyznanie pięciolecia.

4828. L. s. 6634. Gmina Myscowa powiat Krosno, p. p. Hanczakowskiego o zwolnienie od dobrowolnej prestacyi szkolnej.

4829. L. s. 6635. Koło T. S. L. im. B. Goldmana, Lwów, p. p. Battaglię o subwencyę.

4830. L. s. 6636. St. Wydział Tow. „Proświta“ Lwów, p. p. Lewickiego o subwencyę na szkołę rolniczą w Miłowaniu.

4831. L. s. 6637. Kraj. Tow. „Silskyj Hospodar“ Lwów, p. p. Kiweluka o subwencyę na cele Towarzystwa.

4832. L. s. 6638. Filia Towarzystwa „Silskyj Hospodar“ w Brzeżanach, p. p. Kiweluka o subwencyę.

4833. L. s. 6639. Instytut „Ruski Narodny Dom“ we Lwowie, p. p. Korola o subwencyę na utrzymanie biblioteki, muzeum i bursy.

4834. L. s. 6640. Towarzystwo im. Kaczkowskiego Lwów, p. t. p. o subwencyę na cele rolnicze.

4835. L. s. 6641. Tow. im. Kaczkowskiego Lwów, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo.

4836. L. s. 6642. Tow. „Rilnyczyj Sojuz“ Lwów, p. t. p. o subwencyę na podniesienie rolnictwa.

4837. L. s. 6643. Tow. św. Włodzimierza p. p. Korola o subwencyę na bursę włościańską.

4838. L. s. 6644. Wydz. pow. w Żywcu, p. p. Szweda w sprawie opłaty mytniczej od pojazdów automobilowych.

4839. L. s. 6645. Zakład wychowania sierót izraelickich w Krakowie, p. p. Landaua o subwencyę.

4840. L. s. 6646. Petycye 160 Związków katolicko-społecznych p. p. Laskowskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.

4841. L. s. 6647. Michał Bagacz, były prywatny nauczyciel w Wielowsi p. p. Zdz. Tarnowskiego o dożywotnie wsparcie.

4842 L. s. 6648. Reprezentacya powiatu Tarnobrzeskiego p. p. Zdz. Tarnowskiego w sprawie przekształcenia szkoły realnej w gimnazyum realne.

4843. L. s. 6649. Sokół polski we Wiedniu p. p. Skarbka o zapomogę.

4844. L. s. 6650. Ks. Antoni Podgórski, fundator zakładu matołków w Iwoniczu p. p. Gorayskiego o subwencyę.

4845. L. s. 6651. Redakcya „Nasze zdroje“ Lwów, p. p. Jabłońskiego o subwencyę.

4846. L. s. 6652 Marya Lenikowa, właścicielka pracowni dywanów kilimowych Krosno, p. p. Laskowskiego o subwencyę.

4847. L. s. 6653. Wanda Zabokrzycka, uczenica Akademii malarskiej w Monachium, p. p. Kozłowskiego o subwencyę.

4848. L s. 6654. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu rachunkowym Wydziału krajowego, Lwów p. p. Rutowskiego o dar z łaski.

4849. L. s. 6655. Anna Wojtynowa, wdowa po stróżu Wydziału krajowego p. p. Rutowskiego o dar z łaski.

4850. L. s. 6656. Michał Chermiński, emerytowany woźny Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o przyznanie drugiego dodatku starszeństwa.

4851. L. s. 6657. Zarząd główny Tow. Kółek rolniczych Lwów, p. p. Cieleckiego o subwencyę na cele handlowe.

Wniesione po dzień 1. października 1910 r.

4852. L. s. 6658. Zarząd Koła Tow. Szkoły Ludowej w Kołomyi, p. p. Kleskiego o subwencyę na bursy.

4853. L. s. 6670. Jadwiga Szyszkowska, nauczycielka w Krasiczynie, p. p. Sapiehę o przyznanie 2 pięcioleci.

4854. L. s. 6671. Włodzimierz Borkowski, emerytowany nauczyciel w Piwnicznej, p. p. Sobolewskiego o przyznanie dodatku 5-letniego.

4855. L. s. 6672. Stanisława Petry, wdowa po notaryuszu w Samborze, p. t.

p. o pożyczkę lub zapomogę na rozszerzenie pracowni kwiatów.

4856. L. s 6673 Gmina Grabno, p. p. Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej.

4857. L. s. 6674. Gmina Więckowice, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

4858. L. s. 6675 Gmina Grodzisko dolne, p. p. Żardeckiego w sprawie reformy wyborczej.

4859. L. s 6676. Gmina Grodzisko miasteczko, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

4860. L. s. 6677. Gmina Maćkówka, Gorliczyna i Budy przeworskie p. t. p. przeciw rozdziałowi powiatu łańcuckiego na 2 powiaty.

4861 L. s. 6678. Reprezentacya powiat. w Ropczycach, p. p. Jedynaka o ukrajowienie drogi gminnej I. kl. Ropczyce—Blizna.

4862. L. s. 6679. Reprezentacya powiat. w Ropczycach. p. t. p. o uwolnienie od płacenia prestacyi szkolnej.

4863. L. s. 6680. Związek gminy w Borszczowie, p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o uwolnienie nowo wybudowanych domów od dodatków krajowych, powiatowych i gminnych na lat. 10.

4864. L. s. 6681. Jan Majerski w Paryżu, p. p. Dembowskiego o zasiłek na studya śpiewu.

4865. L. s. 6682. Reprezentacya powiat. Zaleszczyki, p. p. Tad. Cieńskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

4866. L. s. 6683. Reprezentacya powiat. w Żywcu, p. p. Szweda w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

4687. L. s. 6684. Reprezentacya powiat. w Ropczycach, p. p. Jedynaka w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

4868. L. s. 6685. Helena Friedrich w Cieszanowie, p. p. Jampolskiego o zapomogę na prowadzenie restauracyi.

4869. L. s. 6686. Gmina Buczacza, p. p. St. H. Badeniego o udzielenie prawa poboru 50% dodatku od należytości przewoźnych.

4870. L. s. 6687. Magistrat m. Buczacza, p. p. Dolińskiego o nadanie reprezentacyi 30 miast prawa wyboru 2 delegatów do Rady szkolnej kraj.

4871. L. s. 6688. Izabella Kozłowska, wdowa po profesorze konserwatoryum Lwów, p. p. Wrześniowskiego o zapomogę.

4872. L. s. 6689. Magistrat m. Buczacza, p. p. St. H. Badeniego o przyznanie prawa wyboru posła na Sejm w kuryi miejskiej.

4873. L. s. 6690. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Jaworowie, p. p. Dolińskiego o subwencyę.

4874. L. s. 6691. Komitet restauracyi kościoła w Szczercu, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

4875. L. s. 6692. Sewczyn Abgarowicz, uczeń Akademii sztuk pięknych, Kraków, p. p. Bandrowskiego o zasiłek na studya.

4876. L. s. 6693. Marcyanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego Lwów, p. p. Głąbińskiego o dar z łaski.

4877. L. s. 6694. Augusta Baranowska, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, p. p. Jedrzejowicza o dar z łaski.

4878. L. s. 6695. Lwowskie Tow. śpiewackie „Lutnia“, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

4879. L. s. 6696. Wydział Tow. „Szkilna Pomicz“ w Rohatynie, p. p. Lewickiego o subwencyę celem niesienia pomocy biednym uczniom.

4880. L. s. 6697. Towarzystwo gimnastyczne pożarne „Sokił“ w Strzeliskach nowych, p. t. p. o zapomogę.

4881. L s. 6698. Gmina Biłka szlachecka, p. p. Merunowicza o zapomogę dla pogorzelców.

4882. L. s. 6699. Stowarzyszenie wzajemnej pomocy położnych Lwów, p. p. Bednarskiego o subwencyę.

4883. L. s. 6700. Ruska Zachoronka w Tarnopolu, p. p. Kiweluka o subwencyę.

4884. L. s. 6701. Zgromadzenie służebnic Serca Jezusowego Lwów, p. członka Sejmu Bilczewskiego o subwencyę na budowę przytuliska dla sług.

4885. L. s. 6702. S. Marya Rafaela Kunaszowska, przełożona Felicyanek Lwów, p. p. Niezabitowskiego o subwencyę na internat.

4886. L. s. 6703. St. i Marya Agnieszka Kosińska, Felicyanka Lwów, p. t. p. o subwencyę na ochronkę.

4887. L. s. 6704. Polski Związek niewiast katolickich Lwów, p. t. p. o subwencyę na prowadzenie taniej kuchni studenckiej.

4888. L. s. 6705. Tow. Tatrzańskie ochotnicze Pogotowie ratunkowe w Zakopanem, p p. Bernadzikowskiego o subwencyę.

4889. L. s. 6706. Bursa ludowa Tow. Szkoły Ludowej im. A. Potockiego w Brzeżanach, p. p. Schätzla o subweucyę.

4890. L. s. 6707. Tow. im. J. Jakubowicza w Brzeżanach, p. t. p. o subwencyę na bursę.

4891. L. s. 6708. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego Zaleszczyki, p. p. Makucha o subwencyę na bursę.

4892. L. s. 6709. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego w Kołomyi, p. p. Kiweluka o subwencyę na bursę.

4893. L. s. 6710. Internat św. Józafata w Stanisławowie, p. t. p. o zasiłek na budowę internatu.

4894. L. s. 6711. Internat św. Józafata w Stanisławowie, p. t. p. o subwencyę na cele internatu.

4895. L. s. 6712. Filia Tow. Proświta w Kamionce strum., p. t. p. o subwencyę na bursę.

4896. L. s. 6713. Ochronka polska pod wezwaniem św. Jadwigi w Drohobyczu, p. p. Halbana o subwencyę na bursę.

4897. L. s. 6714. Tow. bursy polskiej im. A. Mickiewicza w Drohobyczu, p. t. p. o subwencyę na bursę.

4898. L. s. 6715. Tow. bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach, p. p. Maissa o subwencyę.

4899. L. s. 6716 Stanisław Jakubowski, nauczyciel w Gwoździcu starym p p. Głąbińskiego o policzenie lat służby.

4900. L. s. 6717. Przemysław Cholewa, emerytowany nauczyciel szkoły rolniczej Kraków, p. p. Krzysztofowicza o policzenie lat.

4901 L. s. 6718. Soronf Chodorowski, nauczyciel w Międzyrzeczu, p. p. Senyka o policzenie lat.

4902. L s. 6719. Marya Szwank, wdowa po nauczycielu w Trościańcu, p. p. Michałowskiego o emeryturę.

4903. L. s. 6720. Tadeusz Skotnicki, były nauczyciel w Kozłowie, p. t. p. o zapomogę za wypełnienie służby wojskowej przez lat i za pełnienie obowiązków nauczyciela.

4904. L. s. 6721. Antonina Morawska, emerytowana nauczycielka we Lwowie, p. p. Rayskiego o podwyższenie pensyi.

4905. L. s. 6722. Piotr Łucki, były tymczasowy nauczyciel w Dyczkowie, p. p. A. Brunickiego o wsparcie.

4906. L. s. 6723. Tow. szkoły handlowej Lwów, p. p. Rayskiego o podwyższenie subwencyi.

4907. L. s. 6724. Tow. zabaw ruchowych Lwów, p. p. Dembowskiego o subwencyę.

4908. L. s. 6725. Zarząd główny Tow. Kółek rolniczych Lwów, p. p. Cieleckiego o subwencyę na urządzenie kursów gospodarstwa kobiecego.

4909. L. s. 6726. Polski Przegląd emigracyjny Kraków, p. p. Hupkę o subwencyę na wydawnictwo

4910. L. s. 6727. Polskie Tow. emigracyjne Kraków, p. t p. o subwencyę na podróże informacyjne i w sprawie wychodźctwa i podróże misyjne.

4911. L. s. 6728. Polskie Tow. emigracyjne Kraków, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie schroniska noclegowego dla wychodźctwa.

4912. L. s. 6729. Ks. Aleksander Siemieński, proboszcz w Szynwałdzie, p. p. Witosa o stałą subwencyę na utrzymanie i zaopatrzenie w środki naukowe dla szkoły gospodyń wiejskich.

4913. L s. 6730. Główny Wydział Tow. nauczycieli wyższych „Uczytelska Hromada“ Lwów, p p. Petruszewicza o udzielenie subwencyi na wydawnictwo „Nasza szkoła“.

4914. L. s 6731 Zarząd Tow. Szkoły Ludowej Kraków, p p. Witkowskiego o subwencyę dla seminaryum nauczycielskiego T. S. L. im. Preisendanca.

4915. L. s. 6732. Ksawery Semonowicz, nauczyciel w Koszłowej, p. p. Skrzyńskiego o policzenie lat służby.

4916. L. s 6733. Wydział pow. w Lisku, p. p. Starowieyskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4917. L. s. 6734. Wydział pow. w Lisku, p. t. p. o spowodowanie c. k. Rządu do zwalczania gruźlicy płuc.

4918. L. s. 6735. Helena Jaślarówna, sierota po emerytowanym nauczycielu w Przysietnicy, p. p. Skrzyńskiego o wyznaczenie pensyi.

4919. L s. 6736. Asystenci i stypendyści zakładów naukowo rolniczych w Dublanach, p. p. Wasunga o poprawę bytu.

4920. L. s. 6737. Dyacy dekanatu sokalskiego, p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o przyzwanie ich funkcyonaryuszami cerkwi.

4921. L. s. 6738. Dymitr Horecki i tow. dyak dekanatu żukowskiego, p. p. Senyka o przyzwanie ich funkcyonaryuszami cerkwi.

4922. L. s. 6739. Wilhelmina Kareszowa, wdowa po nauczycielu w Skale, p. p.

Czarkowskiego-Golejewskiego o zapomogę

4923. L. s. 6740. Wydział pow. w Nowym Targu, p. p. Bednarskiego w sprawie przyjęcia kosztów budowy drogi Kościeliska-Chochołów na fundusz krajowy lub przyznanie 75% ogólnych kosztów.

4924. L. s. 6741. Wydział pow. w Nowym Targu, p. t. p. w sprawie podniesienia dotacyi krajowej na budowę drogi Piwnica—Szczawnica do wysokości 60·7% ogólnych kosztów.

4925. L. s. 6742. Kolonia lecznicza w Rymanowie, p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

4926. L. s. 6743. Kolonia lecznicza w Krynicy, p. t. p. o subwencyę.

4927. L. s. 6744. Mieszkańcy Borysławia i Wolanki, p. p. Marszałkowicza w sprawie przydzielenia nauczycieli katolików zamiast żydów w tamtejszej szkole.

4928. L. s. 6745. Bursa jubileuszowa w Sanoku p. p. Laskowskiego o subwencyę.

4929. L. s. 6746. Bursa św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu, p. p. Kiweluka o subwencyę

4930. L. s. 6747. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego Czortków, p. t. p. o subwencyę.

4931. L. s. 6748. Grecko katol Urząd parafialny w Samborze, p. t. p. o subwencyę na ochronkę.

4932. L. s. 6749. Wasyl Paływoda, gospodarz w Hłubokiem, p t. p. o przyjęcie kosztów leczenia żony w Kulparkowie na fundusz krajowy.

4933. L. s. 6750. Zarząd główny Tow. nauczycieli szkół wyższych Lwów, p. p. Rayskiego o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo Muzeum.

4934. L. s. 6756 Antonina Tymowa, wdowa po nauczycielu w Podgórzu, p. p. Rutowskiego o zapomogę.

4935. L. s. 6757. Teon Małynka, emeryt. nauczyciel w Podhajczykach, p. p. Makucha o przyznanie piątego dodatku 5-letniego.

4936. L. s. 6758. Bibianna Krasicka, wdowa po emerytowanym nauczycielu Biesiady, p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

4937. L. s. 6759. Franciszka z Barańskich Szczudłowska, b. nauczycielka, Wieliczka, p. p. Rutowskiego o przyznanie pensyi lub odprawy.

4938. L s. 6760. Helena Stachów, b. służąca szpitala lwowskiego, Miłosz owice, p. p. Głąbińskiego o zaopatrzenie.

4939. L. s. 6761. Kuratorya internatu św. Stanisława w Tarnowie, p. p. Męcińskiego o subwencyę na cele internatu.

4940 L. s. 6762 Kuratorya internatu św. Stanisława w Tarnowie, p. t. p. o subwencyę na budowę internatu.

4941. L. s. 6763. Polskie Tow. gimnastyczne Sokół w Buczaczu, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę.

4942. L. s. 6764. Marya Giertowska, wdowa po nauczycielu, Czyszki, p. p. Sobolewskiego o pensyę i dodatek na wychowanie sieroty.

4943. L. s. 6765. Julia Mogiła Stankiewicz wdowa po weteranie wojsk polskich Kraków, p. p. Rutowskiego o zasiłek.

4944. L. s 6766. Franciszek Bobiński nauczyciel w Kołomyi, p. p. t. o policzenie lat.

4945. L. s. 6767. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego w Buczaczu, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę.

4946. L. s. 6768. Tow. bursy św. Wojciecha Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

4947. L. s 6769. Komitet restauracyi kościoła OO. Bernardynów w Gwoździcu, p. p. Rutowskiego o subwencyę.

4948. L. s. 6770. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej Kraków, p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła w Osieku.

4949. L. s. 6771. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej Kraków, p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła w Rabce.

4950 L. s. 6772 Towarzystwo „Opieka“ Lwów, stowarzyszenie dla wspierania żydowskiej młodzieży, p. p. Rittla o subwencyę.

4951. L. s. 6773. Br. Otton Marya Gończ Lwów, p. członka Sejmu J. Bilczewskiego o subwencyę.

4952. L. s. 6774. Dr. Stanisław Droba, prymaryusz oddziału zakaźnego szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Bernadzikowskiego o pokrycie wydatków urządzenia pracowni bakteryologicznej z funduszu krajowego.

4953. L. s. 6775. Gmina miasta Husiatyn, p. p. Gołuchowskiego o nadanie prawa poboru kopytkowego.

4954. L. s. 6776. Komitet rzym. kat. kościoła Kossocice. p. p. Hupkę o subwencyę na budowę kościoła.

4955. L. s. 6777. Zarząd synagogi Husiatyn, p. p Gołuchowskiego o subwencyę na restauracyę synagogi

4956. L. s. 6778. Gizela z Janowskich Schabowska, tymczasowa nauczycielka Mosty wielkie, p. p. Głąbińskiego o stabilizacyę.

4957. L. s. 6779. Reprezentacya powiatu Husiatyńskiego, p. p. Gołuchowskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4958. L. s. 6780. Komitet ratunkowy Howiłów wielki, p. t. p. o zapomogę z powodu pożaru.

4959. L. s. 6781. Stefan Szypidko, sługa c. k. kolei państwowej Stanisławów, p. p. Rutowskiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia syna w Kulparkowie.

4960. L. s. 6782. Towarzystwo św. Stanisława Kostki, opieka nad terminatorami Lwów, p. t. p. o subwencyę.

4961. L. s. 6783. Katarzyna Pogorzelska, wdowa po słudze Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o dar z łaski.

4962. L. s. 6784. Florentyna Swoszowska, wdowa po nauczycielu Sanok, p. t. p. o zapomogę.

4963. L. s. 6785. Karolina Wilkoszewska, wdowa po nauczycielu Biała, p. t. p. o zapomogę.

4964. L. s. 6786. Honorata Turczyńska, sierota po obywatelu dóbr ziemskich Lwów, p. t. p. o zaopatrzenie.

4965. L. s. 6787. Siostra Marya Kunegunda, Przełożona ochronki w Bełzie, p. t. p. o subwencyę.

4966. L. s. 6788. Gmina Białogród i okoliczne, p. p. A. Starucha o przyjęcie ruchu automobilowego z Łukawicy do Baligrodu i Cisny na koszt rządowy.

4967. L. s. 6789. Wanda Dziubińska, wdowa po praktykancie Wydziału kra-

jowego, p. p. Winc. Kraińskiego o dar z łaski lub stałą zapomogę.

4968. L. s. 6790. Ukraińska rzemieślniczo-przemysłowa bursa Stanisławów, p. p. Winniczuka o subwencyę.

4969. L. s. 6791. Włościańska bursa Stanisławów, p. t. p. o subwencyę.

4970. L. s. 6792. Piotr Kijaczek, włościanin z Wołcniowa, p. p. Senyka o odpisanie kosztów leczenia w zakładzie Kulparkowskim

4971. L. s. 6793. Centralny Związek mleczarski Lwów, p. t. p. o subwencyę.

4972. L. s. 6794. Wydział wzajemnej pomocy dyaków lwowskiej dyecezyi, p. t. p. o subwencyę.

4973. L. s. 6795. Komitet budowy pomnika Franciszka Smolki Lwów, p. p. Jędrzejowicza o subwencyę na pomnik.

4974. L. s. 6796. Wydział powiat. Lwów, p. p. Abrahamowicza o ukrajowienie drogi Lwów—Brzuchowice i Lwów—Nawarya i o przyznanie subwencyi na rekonstrukcyę drogi Lwów—Nawarya do 80% wysokości.

4975. L. s. 6797. Tow. Ruska Zachoronka w Kołomyi. p. p. Skwarkę o subwencyę na zakupno domu.

4976. L. s. 6798 Jan Tymczuk, były dozorca-odźwierny szpitala w Przemyślu, p. t. p. o zaopatrzenie na starość.

Wniesione po dzień 3. października 1910 r.

4977. L. s. 6817. Wydział powiatowy w Gródku jagiellońskim, p. p. A. Brunickiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4978. L. s. 6818. Wydział powiatowy Kolbuszowa, p. p. Bisa w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4979. L. s. 6819. Wydział powiatowy Żółkiew, p. p. Korola w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

4980. L. s. 6820. Towarzystwo św. Mikołaja w Tarnopolu, p. p. Dumkę o subwencyę celem niesienia pomocy młodzieży szkolnej.

4981. L. s. 6821 Towarzystwo gimnastyczne Sokół III. Lwów, p. p. Adama o subwencyę.

4982. L. s. 6822. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół Jarosław, p. p. Rutowskiego o subwencyę.

4983. L. s. 6823. Józef Krzyżanowski, emerytowany nauczyciel Brzeżany, p. p. Senyka o policzenie lat służby.

4984. L. s. 6824. Cyryl Załużny, nauczyciel w Horodence, p. t p. o policzenie lat służby.

4985. L. s. 6825. Wydział powiatowy Stryj, p. p. J. Brunickiego o pomoc dla pogorzelców gminy Duliby.

4986. L s. 6826. Tow. ochrony dla małych dzieci w Podgórzu, p. p. Maryewskiego o subwencyę

4987. L. s. 6827. Krajowy Związek turystyczny Kraków, p. p. Stefczyka o subwencyę

4988. L. s. 6828. Komitet c. k. Tow. gospodarczego Lwów, p. p. Marszałkowicza o subwencyę dla zasilenia Spółki zbytu jaj i drobiu.

4989. L. s. 6829. Tow. „Swiato Władymirskyj Instytut“ w Drohobyczu, p. p. Korola o subwencyę na bursę.

4990. L. s. 6830. Bursa św. Mikołaja Stanisławów, p. p. Krynickiego o subwencyę.

4991. L. s. 6831. Tow. Związek rodzicielski Lwów, p. p. Rutowskiego o subwencyę.

4992. L. s. 6832. Bursa Filii Towarzystwa pedagogicznego w Rohatynie, p. p. Lewickiego o subwencyę.

4993. L. s. 6833. Filia Towarzystwa Proświta Jaworów, p. t. p. o subwencyę na bursę.

4994. L. s. 6834. Towarzystwo „Ruskyj Narodnyj Dim“ w Rawie ruskiej, p. t. p. o subwencyę na bursę.

4995. L. s. 6835. Ruska bursa Stryj, p. p. Kiweluka o subwencyę na bursę.

4996. L. s. 6836. Filia Towarzystwa Proświtv w Drohobyczu, p. p. Makucha o subwencyę na bursę.

4997. L. s. 6837. Towarzystwo wakacyjnych kolonii Lwów, p. p. Kiweluka o podwyższenie subwencyi.

4998. L. s. 6838. Bursa polska w Czortkowie, p. p. Cieleckiego o subwencyę.

4999. L. s. 6839. Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej Drohobycz, p. p. Halbana o subwencyę na bursę.

5000. L. s. 6840. Przytulisko dla drobnych dzieci pod opieką św. Józefa Lwów, p. p. St. Mycielskiego o subwencyę.

5001 L. s. 6841. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminaryum nauczycielskiego Czortków, p. p. Cieleckiego o subwencyę na budowę internatu.

5002. L. s. 6842. Towarzystwo bursy im. św. Wojciecha Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę na pokrycie kosztów przebudowania bursy.

5003. L. s. 6843. Towarzystwo akademickie „Zjednoczenie“ Lwów, p. p. Rittla o subwencyę.

5004. L s. 6844. Karol Piro, emerytowany odźwierny szpitala Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

5005. L. s. 6845. Marya Czerniewicz, wdowa po nauczycielu Lwów, p. p. Rutowskiego o zapomogę.

5006. L. s. 6846. Ks. Jan Krzyżanowski, proboszcz w Oleszowie, p. p. Korola o subwencyę na urządzenie misyi.

5007. L. s. 6847. Wiktor Żurawski, emerytowany adjunkt rachunkowy Wydziału kraj. Lwów, p. p. Rayskiego o przyznanie do emerytury dodatku aktywalnego.

5008. L. s. 6848. Służba etatowa krajowego zakładn w Kulparkowie, p. p. Petruszewicza o zrównanie poborów ze służbą Wydziału kraj.

5009. L. s. 6849. Anna Szpakowska, nadzorczyni nad służbą szpitalną, p. p. Marsa o zapomogę.

5010. L. s. 6850. Józef Kościesza Kołakowski, emerytowany funkcyonaryusz szpitala kraj. Lwów, p. p. Rutowskiego o dar z łaski.

5011. L. s. 6851. Antonina Sobek Lwów, (siostra ś. p. protokolisty Wydziału kraj.) p. p. Kiweluka o stały zasiłek.

5012. L. s. 6852. Włodzimira Wanda Kiszelkówna, sierota po kanceliście Wydziału kraj. Lwów, p. p. Komorowskiego o dar z łaski.

5013. L. s. 6853. Józef Solan, b. piekarz szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Federowicza o dar z łaski.

5014. L. s. 6854. Jan Dombrowski, eme-

rytowany drożnik krajowy, p. p. Długosza o wyższe zaopatrzenie.

5015. L. s. 6855. Wiktorya Goltentalowa, wdowa po zastępcy dyrektora kraj. biura kolej. Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o stały dar z łaski.

5016. L. s. 6856. Antoni Pięta, emerytowany woźny dyrekcyi funduszu propinacyjnego Lwów, p. p. Krężla o zapomogę.

5017. L. s. 6857. Stowarzyszenie pracy kobiet Przemyśl, p. p. Dolińskiego o subwencyę dla szkoły szycia i krawieczyzny.

5018. L. s. 6858. Towarzystwo dobroczynności św. Salomei Żółkiew, p. p. Starzyńskiego o subwencyę.

5019. L. s 6859. Towarzystwo numizmatyczne Kraków, p. p. Rutowskiego o podwyższenie subwencyi.

5020. L. s. 6860. Czytelnia akademicka im. A. Mickiewicza Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5021. L. s. 6861. Zarząd internatu im. A. Gorayskiego w Krośnie, p. p. Gorayskiego o subwencyę na adaptacye budynku i na internat.

5022. L. s. 6862. Izba handlowa i przemysłowa Kraków, p. p. Sare w sprawie kanałów spławnych.

5023. L s. 6863. Komitet restauracyi bożnicy Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5024 L. s. 6864. Rada wyznaniowa gminy izraelickiej Kraków, p. t. p. o subwencyę na szpital żydowski.

5025. L. s. 6865. Krakowskie Towarzystwo techniczne, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie nieustającej wystawy.

5026. L. s. 6866. Krakowskie Towarzystwo techniczne, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Architekt".

5027. L. s. 6867. Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Stryj, p. p. J. Brunickiego o subwencyę.

5028. L. s. 6868. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej Lwów, p. p. Głąbińskiego o subweneyę.

5029. L. s. 6869. Związek stowarzyszeń przemysłowych, Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych Lwów, p. p. Rutowskiego o subwencyę.

5030. L. s. 6870. Towarzystwo szkoły gimnazyalnej żeńskiej Kraków, p.p. Bandrowskiego o subwencyę.

5031 L. s. 6871. Stowarzyszenie przemysłowe stolarzy Lwów, p. p. Rutowskiego w sprawie otwarcia krajowego składu materyałów stolarskich i budowlanych.

5032. L. s. 6872. Komitet budowy kościoła w Budapeszcie, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

5033. L. s, 6873. Gmina Wistowa, p. p. Kurowca o zwolnienie od płacenia płacy nauczyciela.

5034. L. s. 6874. Komitet budowy bursy w Turce, p. p. Jahla o subwencyę na budowę.

5035. L. s. 6875. Stowarzyszenie katolickich rękodzielników i przemysłowców „Przyjaźń" w Brzeżanach, p. p. Schätzla o subwencyę.

5036. L. s. 6876. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Brzeżanach, p. t p. o subwencyę.

5037. L. s. 6877. Gmina Czortków, Czortków Stary i Wygnanka, p. p. Cieleckiego o podwyższenie zasiłku na budowę szkół.

5038. L s. 6878. Gmina miasta Czortków, p. t. p. o kreowanie szkoły wydziałowej.

5039. L. s. 6879. Mieszkańcy przysiółka Warchoły ad Nisko, p. p. Bisa o udzielenie sztucznych nawozów z powodu posuchy.

5040. L. s. 6880. Mieszkańcy przysiółka Podwoliny, p. t. p. o udzielenie sztucznych nawozów z powodu posuchy.

5041. L. s. 6884. Zwierzchność m. Strzyżowa, p. p. Rutowskiego o zaliczenie do tych miejscowości, których mieszkańcom przysługuje prawo zaciągania pożyczek z Banku kraj.

5042. L. s. 6885. Zwierzchność gminy Zamarstynów, p. t. p. w sprawie oddania gruntu bezpłatnie gminie po przeprowadzeniu nowego koryta Pełtwi.

5043. L. s. 6886. Teodor Łyłyk, gospodarz w Boniszynie, p. p. Korola o zasiłek z powodu gradobicia.

5044. L. s. 6887. Gmina Przemyślany, p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na regulacyę spalonych dzielnic miasta.

5045. L. s. 6888. Wiec w Maćkówce, p. p. Żardeckiego przeciw podziałowi powiatu łańcuckiego na dwa powiaty.

5046. L. s 6889. Gmina Tuczapy, p. p. Korola o wyłączenie z okręgu Jaworowskiego a przyłączenie do Gródka.

5047. L. s. 6890. Gmina Zbadyń z Kutteubergiem, p. t. p. o wyłączenie z okręgu Jaworowskiego a przyłączenie do Gródka.

5048. L. s. 6891. Nauczycielstwo w Nowym Targu, p. p. Bednarskiego o przeniesienie do II. kl. płac.

5049. L. s. 6892. Nauczycielstwo w Jaworznie, p. p. E. Mycielskiego o przeniesienie do II. kl. płac.

5050. L. s. 6893. Gmina Nowica, p. p. Kurowca w sprawie budowy mostu w Dobrowlanach przez Łomnicę.

5051. L. s. 6894. Gmina Niebyłów, p. t. p. w sprawie budowy mostu w Dobrowlanach przez Łomnicę.

5052. L. s. 6895. Gmina Landestreu, p. t. p. w sprawie budowy mostu w Dobrowlanach przez Łomnicę.

5053. L. s. 6896. Mieszkańcy Janowa, Zalesia, Wielkopola, Romanówki, p. p. Lewickiego w sprawie melioracyi pastwisk.

5054. L. s. 6897. Gmina Dubiecko i okoliczne, p. p. Sapiehę o kreowanie posady lekarza okręgowego.

5055. L. s. 6898. Antonina Szostkiewiczowa, wdowa po nauczycielu w Temeszowie, p. p. Skrzyńskiego o przyjęcie syna na fundusz krajowy do zakładu naukowo-wychowawczego.

5056. L. s. 6899. Maryan Stroiński, wychowanek Akademii sztuk pięknych Kraków, p. p. Czaykowskiego Wł. o zasiłek na malarstwo.

5057. L. s. 6900. Jadwiga Bohdanowicz Koncewska Lwów, p. p. Onyszkiewicza o zasiłek na naukę rzeźby.

5058. L. s. 6901. Pogorzelcy gminy Bilinka mała, p. p. Skwarkę o zapomogę.

5059. L. s. 6902. Iwan Guzio, gospodarz, skład solny, p. t. p. o zapomogę z powodu pożaru.

5060. L. s. 6903. Hryć Harmata i Iwan Kobiak, gospadarze, skład solny, p. p. t. o zapomogę z powodu pożaru.

5061. L. s. 6904. Towarzystwo domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej

„Pomoc bratnia“ Zakopane, p. p. Merunowicza o powiększenie funduszu antigruźliczego.

5062. L. s. 6905 Józefa Woleńska, artystka dramatyczna teatru skarbkowskiego Lwów, p. p. Wereszczyńkiego o zapomogę.

5063. L. s. 9606. Grono nauczycielskie Zakliczyn, p. p. Bernadzikowskiego o przeniesienie do II. kl. płac.

Wniesione po dzień 6. października 1910 r.

5064. L s. 6911. Polska bursa ludowa Kołomyja, p. p. Kleskiego o subwencyę.

5065. L. s. 6932. Jadwiga Dębicka, artystka teatru Lwów, p. p. Abrahamowicza o zasiłek na naukę za granicą.

5066. L. s. 6933. Bronisław Krzywkowicz Poźniak Kraków, p. p. Ptaka o zasiłek na naukę gry na fortepianie.

5067. L. s. 6934. Stowarzyszenie „Ruskyj Narodnyj Dim“ w Szczytowcach, p. p. Petruszewicza o bezprocentową pożyczkę na cele gospodarskie.

5068. L. s. 6935. Stowarzyszenie „Ruskyj Narodnyj Dim“ w Szczytowcach, p. t. p. o zniżenie ceny szczepów.

5069. L. s. 6936. Bursa rękodzielnicza i handlowa im. Deckerta Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

5070 L. s. 6937 Towarzystwo bursy im. A. Mickiewicza Buczacz, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę.

5071. L. s. 6938. Towarzystwo bursy im A. Mickiewicza w Horodence, p p. A Theodorowicza o subwencyę.

5072. L. s. 6939. Wydział „Szkilna Pomicz“ Śniatyn, p. p. Sandulaka o subwencyę na bursę

5073. L. s. 6940. Bursa nauczycielska Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

5074. L s. 6941. Zarząd Koła T. S. L. Tarnopol, p. t. p. o subwencyę na bursę i wykończenie budynku.

5075. L. s. 6942, Zarząd Koła T. S. L. Tarnopol, p. t. p. o subwencyę dla muzeum

5076 L. s. 6943. Zarząd Koła T. S. L. Tarnopol, p. t. p. o subwencyę dla szkoły handlowej uzupełniającej.

5077. L. s. 6944. Zarząd Koła T. S. L. Tarnopol, p. t. p. o subwencyę dla II. kl. szkoły handlowej.

5078. L. s. 6945. Zarząd Koła T. S. L. Tarnopol, p. t. p. o subwencyę na kursa dla analfabatów.

5079. L. s. 6946. Zarząd Koła T. S. L. Tarnopol, p. t. p. o subwencyę na wiejskie szkółki ludowe.

5080. L s. 6947. Anna Aleksandra Chodorowska, zamężna Giebułtowska, nauczycielka Przebieczany, p. p. Wereszczyńskiego o policzenie lat.

5081. L. s. 6948. Edward Hoszard, emerytowany nauczyciel w Gródku, p. p. Skarbka o policzenie lat.

5082. L. s. 6949. Grono obywateli z Olszy ad Prądnik czerwony, p t. p. o wybudowanie drogi.

5083. L. s. 6950. Grono nauczycielstwa w Liszkach, p. p. Bandrowskiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5084. L. s. 6952. Grono nauczycielskie w Żołyni, p. p. Żardeckiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5085. L. s. 6953. Bronisława Migdałowa, wdowa po nauczycielu w Brzeźcu, p. p. Bandrowskiego o podwyższenie pensyi.

5086. L. s. 6954 Julia Olszewska, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.

5087. L. s. 6955. Emilia Płaczkowa, wdowa po stolarzu w Schodnicy, p. t. p. o zapomogę.

5088 L. s. 6956. Helena Rząsnicka, wdowa po konduktorze dróg krajowych Kraków, p. p. Męcińskiego o dar z łaski.

5089. L. s. 6957. Anna Drapałowa, wdowa po drożniku, Nagórzanka p p. St. H Badeniego o zaopatrzenie.

5090. L s 6958. Galicyjskie Towarzystwo gospodarskie Lwów, p. p. Salę, o subwencyę na szkołę chmielarską w Brodach.

5091. L. s. 6959. Zgromadzenie SS Nazaretanek Kraków, p. p. Pilata o subwencyę na internat.

5092. L. s. 6960. Stowarzyszenie polskiej bursy rękodzielniczej w Staniławowie, p. p. Abrahamowicza o subwencyę na zakupno domu.

5093. L. s. 6961. Towarzystwo ruska bursa rzemieślnicza i przemysłowa Lwów, p. p. Kiweluka o stałą subwencyę.

5094. L. s. 6962. Towarzystwo „Żinocza hromada“ Śniatyn, p. p. Lewickiego o subwencyę na założenie ochronki.

5095. L. s. 6963. Towarzystwo drukarzy „Ognisko“ Lwów, p. p. Adama o subwencyę na sanatoryum w Mikuliczynie.

5096. L. s. 6964. Dr. Józef Tarchalski, lekarz okręgowy w Zatorze, przez Wydział kraj. o veniam aetatis.

5097. L. s. 6965. Józefa Czarnowska, właścicielka zakładu naukowego, p. p. Adama o subwencyę.

5098. L. s. 6966. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego seminaryum żeńskiego Lwów, p. p. Jahla, o subwencyę.

5099. L s. 6967. Helena Kaplińska, właścicielka liceum żeńskiego Kraków, p. p. Wasunga o subwencyę.

5100. L. s. 6968. Ukraińsko-ruskie Towarzystwo w Samborze, p. p. Lewickiego o kreowaniu ruskiego gimnazyum.

5101. L. s. 6969. Piotr Kolano i tow. w Dubrowy ad Daszowa, p. p. J. Brunickiego o zasiłek z powodu pożaru.

5102. L. s. 6970. Kazimierz Kobylacz, inwalida w Nisku, p. p. Bisa o podwyższenie z aopatrzenia.

5103. L. 6971. Związek polskich Towarzystw Sokolich Lwów, p. p. Głąbińskiego o podwyższenie subwencyi.

5104 L. s. 6972. Związek polskich Towarzystw Sokolich Lwów, p. t. p. o podwyższenie ryczałtu na subwencyonowanie polskich i ruskich gimnastycznych towarzystw sokolich.

5105. L. s. 6973. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Jaśle, p. t. p. o subwencyę.

5106. L. s. 6874. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół IV.“ Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

5107. L. s. 6975. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Gródku, p. p. A. Brunickiego o subwencyę

5108. L. s. 6976. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Tłumaczu, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na dokończenie gmachu i wewnętrzne urządzenie założonej bursy im. A. Potockiego.

5109. L. s. 6977. Towarzystwo pożaru „Sokił“ w Szczytowcach, p. p. Petruszewicza o subwencyę na zakupno sikawki.

5110. L. s. 6978. Stowarzyszenie rękodzielników lwowskich „Gwiazda“ Lwów, p. p. Adama o subwencyę.

5111. L. s. 6979. Stowarzyszenie galicyjskiej c. k. Straży skarbowej Lwów, p. p. Żardeckiego o subwencyę na bursę.

5112. L. s. 6980. Dom opieki przy Stow. Pracy kobiet Lwów, p. p. Niezabitowskiego o subwencyę.

5113. L. s. 6981 Siostra M. Bernardyna Samborska ze zgromadzenia Felicyanek w Bełzie p. p. Laskowskiego o policzenie lat służby do emerytury.

5114. L. s. 6982. Rada pow. w Skałacie, p. p. Pinińskiego o przedłużenie linii kolejowej Borki wielkie—Grzymałów do Czortkowa.

5115. L. s 6983. Gmina Gołkowica rada szkolna miejscowa tamże, p. p. Skołyszewskiego o przeniesienie do wyższej klasy płac nauczycieli.

5116. L. s. 6984. Franciszka Kubrakiewiczowa, wdowa po maszyniście zakładu Kulparkowskiego Lwów, p. p. Onyszkiewicza o zapomogę.

5117. L. s. 6985. Teofil Piszklewicz, emerytowany nauczyciel, p. p. Lewakowskiego o policzenie lat.

5118. L. s. 6986. Mikołaj Hemmerling, emerytowany nauczyciel Lwów, p p. Adama o podwyższenie pensyi.

5119. L. s. 6987. Agnieszka Szaraniewiczowa, wdow po nauczycielu Kuropatniki, p. p. Sokołowskiego o podwyższenie pensyi lub o zapomogę.

5120. L. s. 6988. Zwierzchność gminy Słone, p. p. T. Cieńskiego o połączenie gruntów z gminy Nagorzanej i Uścieczko do gminy Słone.

5121. L s. 6989. Emeryci nauczycieli i nauczycielki powiatu kołomyjskiego, p. p. Kleskiego o podwyższenie płac emerytalnych.

5122. L. s. 6990. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Kołomyi, p. t. p. o subwencyę.

5123. L. s. 6991. Emilia Pydynkowska, właścicielka zakładu hafciarstwa Kraków, p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę.

5124. L. s. 6992. Justyna Osińczuk, wdowa w Mikołajowie p. p. Makucha o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia syna w szpitalu lwowskim.

5125. L. s. 6995. Józef Tanczakowski, nauczyciel Lwów, p. p. Petruszewicza w sprawie subwencyi na „Ruskie wykłady“.

5126. L. s. 6996. Towarzystwo liceum żeńskie im. W. Niedziałkowskiej Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

5127. L. s. 6997. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywat. gimnazyum żeńskiego Lwów, p. p. Rutowskiego o subwencyę

5128 L. s. 6998. Towarzystwo muzyczne Brody, p. p. Salę o subwencyę.

5129. L. s. 6999. Bursa polska Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

5130. L. s. 7000. Towarzystwo gimnasty-

czne „Sokół Macierz“ Lwów, p. p. Żardeckiego o subwencyę.

5131. L. s. 7001. Aleksandra Weissowa, wdowa po dyetaryuszu szpitala krakowskiego Kraków, p. t. p. o dożywotni dar z łaski.

5132. L. s. 7002. Helena Twarogowa, wdowa po nauczycielu Krosno p. t. p o podwyższenie pensyi.

5133. L. s 7003. Dymitr Pych emerytowany nauczyciel Starzyska, p. t. p. o podwyższenie emerytury.

5134. L. s. 7004. Bolesław Stańkowski, nauczyciel Bóbrka pow. Krosno, p.p. Bandrowskiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5135. L. s. 7005. Wydział pow. w Wadowicach z petycyą OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach, p. p. Merunowicza o subwencyę na odnowienie kościoła.

5136 L. s. 7006. Marya Anna Ostrowska i Władysława Ostrowska, sieroty po dyetaryuszu Wydziału pow. w Tarnopolu, p. p. Adama o dar z łaski.

5137. L. s. 7007. Bursa im. T. Kościuszki Kamionka, p. p. St. Badeniego o subwencyę.

5138. L. s. 7010. Gmina Horożanka, pow. Podhajce, p. p. Sodomorę o zasiłek dla pogorzelców.

5139. L. s. 7011. Towarzystwo gimnastyczne „Sokił“ Lwów, p. p. Lewickiego o subwencyę na rozwój gimnastyki.

5140. L. s. 7012. Towarzystwo gimnastyczne „Sokił“ Lwów, p. p. Lewickiego o subwencyę na rozwój pożarnictwa.

5141. L. s. 7013. Wiktorya Czapkajło, dozorczyni Lwów, p. p. Senyka o zapomogę dla sieroty Józefa Chomyna.

5142. L. s. 7014. Komitet wydawnictwa dziełek ludowych Lwów, p. p. Pilata o podwyższenie subwencyi.

5143. L. s. 7015. Związek studentów architektury Lwów, p. p. Laskowskiego o subwencyę.

5144. L. s. 7016. Józef Pełeński, absolwent uniwersytetu Lwów, p. t. p. o subwencyę na częściowe pokrycie wydatków przy badaniach archeologicznych w Haliczu.

5145. L. s. 7017. Emil Wierzbiański, emerytowany oficyał zakładu kulparkowskiego, p. p. St. H. Badeniego o policzenie lat nieetatowych do wymiaru emerytury.

5146. L. s. 7018. I. Koło króla J. Sobieskiego T. S. L. Wiedeń, p. p. Jabłońskiego o subwencyę na ochronkę.

5147. L. s. 7019. Bursa im. J. I. Kraszewskiego w Stanisławowie, p. p. J. Teodorowicza o subwencyę.

5148. L. s. 7020, Zakład sierót w Kochawinie, p. t. p. o subwencyę.

5149. L. s. 7021. Michał Cal gospodarz Horożanka, p. p. Sodomorę o zasiłek z powodu pożaru.

5150. L. s. 7022. Siostra Gottfrieda przełożona seminaryum żeńskiego w Białej, p. p. Haempla o subwencyę.

5151. L. s. 7023. Gmina Częstowice, p. p. Stojałowskiego o wyłączenie z okręgu powiatowego w Zatorze a przyłączeniem do Wadowic.

5152. L. s. 7024. SS. Franciszkanki w Kętach, p. t. p. o subwencyę na ochronkę.

5153. L. s. 7025. Oddział stryjsko - żydaczowskiego Tow. gospodarskiego w Stryju, p. p. J. Brunickiego o zasiłek na instruktora.

5154. L. s. 7026. Floryan Kulikowski, emerytowany nauczyciel Trembowla, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

5155. L. s. 7027. Honorata Ziembowa, wdowa po nauczycielu Lwów, p. p. Merunowicza o dar z łaski.

5156. L. s. 7028. Gmina miasta Oświęcimia, p. p. Skarbka w sprawie poboru opłat konsumpcyjnych.

5157. L. s. 7029. Bronisława Wojciechowska, wdowa pu nauczycielu, Schönanger, p. p. Kędziora o podwyższenie pensyi.

5158. L. s. 7030. Prezydyum wiecu obywatelskiego Lwów, p. p. Halbana w sprawie zreformowanej szkoły realnej.

5159. L. s. 7031. Komitet obchodu setnej rocznicy urodzin Fr. Chopina Lwów, p. p. Pinińskiego o subwencyę.

5160. L. s. 7032. Melania Dąbrowska, właścicielka zakładu naukowo-wychowawczego w Stanisławowie, p. p. J. Teodorowicza o subwencyę.

5161. L. s. 7033. Ludwika Hanulowa, wdowa po nauczycielu Przemyśl, p. p. Tertila o przedłużenie dodatku na wychowanie dzieci.

5162. L. s. 7034. Rozalia Mroczko, emerytowana dozorczyni zakładu kulparkowskiego Lwów, p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.

5163. L. s. 7035. Leokadya Stępińska, wdowa po zarządcy szpitala Lwów, p. t p. o zapomogę.

5164. L. s. 7036. Jadwiga Skwirzyńska, wdowa po nauczycielu ludowym Gorlice, p. t. p. o wsparcie.

5165. L. s. 7037. Koło lekarzy w Krynicy, p. p. Tertila w sprawie zaniedbanej gospodarki c. k. Rządu w tem zdrojowisku.

5166. L. s. 7038. Tadeusz Czaykowski, profesor seminaryum nauczycielskiego Tarnów, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo Głosu rolniczego.

5167. L. s. 7039. Helena Sadowa, wdowa po nauczycielu w Zabłotce p. p. Bandrowskiego o podwyższenie pensyi.

5168. L. s. 7040. Andrzej Jabłoński, emerytowany nauczyciel Drohobycz, p. t. p. o policzenie lat.

5169. L. s. 7041. Nauczycielstwo w Rohatynie, p. p. Bandrowskiego o przesunięcie do II. kl. płac.

5170. L. s. 7042. Gaje ponikowieckie i Gaje hołoskowieckie, pow. Brody, p. p. Dudykiewicza o utworzenie osobnej gminy administracyjnej.

5171. L. s. 7043 Podolska Spółka producentów konopi w Borkach wielkich, p. p. Pinińskiego o zasiłek na wyszkolenie kwalifikowanych sił roboczych dla fabryki.

5172 L. s. 7044. Jadwiga Ignatowiczowa, nauczycielka Błażowa, p. p. Sozańskiego o uwolnienie od opłaty przewidzianej w art. 36. ust z dnia 11. czerwca 1905 dz. u. kr. Nr. 70.

5173. L. s. 7045. Irena Witkowska Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na studya rzeźbiarstwa.

5174. L. s. 7046. Magistrat m. Śniatyna p. p. Moysę o zwolnienie od opłacania należytości na płace nauczycieli.

5175. L. s. 7049. Krajowe Towarzystwo rybackie Kraków, p. p. Leo o subwencyę.

5176. L. s. 7050 Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5177. L. s. 7051. Komitet parafialny kościoła im. św. Floryana Kraków, p. p. Leo o subwencyę na restauracyę.

5178. L. s. 7052. Ks. Dr. Józef Capała, przewodniczący komitetu kościoła św. Anny Kraków, p. t. p. o subwencyę na restauracyę.

5179. L. s. 7053. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5180. L. s. 7054. Zakład ks. Siemaszki, p. t. p. o subwencyę.

5181. L. s. 7055. Gmina miasta Krakowa, p. t. p. o subwencyę na urządzenie i utrzymanie szkoły nauki gospodarstwa domowego dla uczniów szkół wydziałowych.

5182. L. s. 7056. Gmina miasta Krakowa, p. t. p. o subwencyę na urządzenie i utrzymanie miejskiej szkoły gospodarstwa krajowego.

5183. L. s. 7057. Konwent OO. Bonifratrów Kraków, p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościola.

Wniesione po dzień 8. października 1910 r.

5184. L. s. 7058. Wydział pow. Brody, p. p. Salę w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5185. L. s. 7059. Wydział pow. Brody, p. t. p. o zapomogę na budowę gniazda sierocego.

5186. L s. 7073. Mieszkańcy pow. strzyżowskiego, p. p. Pastora o założenie gimnazyum realnego w Strzyżowie.

5187. L. s. 7074. Gminy i obszary dworskie pow. Złoczów, p. p. Skarbka o dokończenie gościńca z Krasnego do Kutkorza.

5188. L. s. 7075. Galicyjskie Towarzystwo ochrony zwierząt Lwów, p. p. Pinińskiego o subwencyę.

5189. L. s. 7076. Komitet Towarzystwa rolniczego Kraków, p. p. Z. Tarnowskiego o podwyższenie subwencyi na popieranie działalności Towarzystwa rolniczego okręgowego.

5190. L. s. 7077. Komitet Towarzystwa rolniczego Kraków, p. p. Czecza popiera petycyę Towarzystwa rybackiego krakowskiego o przyznanie stałej subwencyi.

5191. L. s. 7078. Komitet Towarzystwa rolniczego Kraków, p. t. p. popiera podanie Towarzystwa hodowców bydła Simentalskiego i Bern simentalskiej o subwencyę.

5192. L. s. 7079 Komitet Towarzystwa rolniczego Kraków, p. t. p. o subwencyę na rozszerzenie produkcyi doborowego ziarna do siewu.

5193. L. s. 7080. Komitet Towarzystwa rolniczego Kraków, p. t. p. o zasiłek na utrzymanie instruktora dla poprawy łąk i pastwisk.

5194. L. s. 7081. Wydział pow. Wieliczka, p. p. Czecza o subwencyę na założenie zakładu sadowniczo-ogrodniczego.

5195. L. s. 7082. Helena z Matczyńskich Babińska Lwów, p. p. Mycielskiego o dar z łaski.

5196. L. s. 7083. Józefa Graboszewska, wdowa po zarządcy szpitala Lwów, p. p. Kleskiego o zapomogę.

5197. L. s. 7084. Wiktorya Goltentalowa, wdowa po zastępcy dyrektora biura kolejowego Lwów, p. p. Thulliego o dar z łaski.

5198. L. s. 7085. Matylda Polińska, wdowa po kierowniku biura stenograficznego Lwów, p. p. Adama o zaopatrzenie.

5199. L. s. 7086. Anastazya Nanowska, wdowa po nauczycielu Przemyśl, p. p. Wł. Czaykowskiego o zapomogę.

5200. L. s. 7087. Józefa Marya Zgłobiszowa, wdowa po nauczycielu Zakliczyn, p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę.

5201. L. s. 7088. Towarzystwo bursy gimnazyalnej w Nowym Targu, p. p. Bednarskiego o subwencyę.

5202. L. s. 7089. Ochronka w Jarosławiu, p. p Jahla o subwencyę.

5203. L. s 7090. Bursa polska Kołomyja, p. p. Kleskiego o subwencyę.

5204. L. s. 7091. Bursa polska gimnazyalna im. A. Mickiewicza Stryj, p. p. J. Brunickiego o subwencyę.

5205. L. s. 7092. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej w Peczeniżynie, p. p. Moysę o subwencyę na ochronkę w Berezowie niżnym.

5206. L. s. 7093. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych Lwów, p. p. Cieleckiego o przyjęcie na etaty dwóch nauczycielek gospodarstwa kobiecego i przydzielenie ich do Towarzystwa Kółek rol.

5207. L. s. 7094. Gmina m. Lwowa, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę na cele szkolnictwa.

5208. L s. 7095. Towarzystwo szkoły średniej w Borszczowie, p. p. Czarkowskiego - Golejewskiego o subwencyę dla prywatnego gimnazyum realnego.

5209 L. s. 7096. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Gwoździcu, p. p. Makucha o subwencyę dla prywatnej szkoły im. Szaszkiewicza w Gwoździcu (miasto).

5210. L. s. 7097. Pogorzelcy gminy Cecowa, p. p. Kiweluka o zasiłek.

5211 L. s. 7098. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Rudki, p. p. Skarbka o subwencyę.

5212. L. s. 7099. Towarzystwo „Sicz“ w Kołomyi, p. p. Sandulaka o subwencyę na cele Towarzystwa.

5213. L. s. 7100. Towarzystwo „Sicz“ w Perężowie, p. t. p. o subwencyę.

5214. L. s. 7101. Towarzystwo „Sicz“ w Jazowie starym, p. t. p. o subwencyę.

5215. L. s. 7102. Towarzystwo „Sicz“ w Orzelcu, p. t. p. o subwencyę.

5216. L. s. 7103. Towarzystwo „Sicz“ w Podjarkowie, p. t. p. o subwencyę.

5217. L. s. 7104. Towarzystwo „Sokił“ Kamionka strumiłowa, p. p. Petruszewicza o subwencyę.

5218. L. s. 7105. Towarzystwo „Sokił“ Łany, p. t. p. o subwencyę.

5220. L. s. 7107. Zakład Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

5221. L. s. 7108. Drożnicy krajowi, p. p. Czarkowskiego - Golejewskiego o polepszenie bytu.

5222. L. s. 7109. Polskie Towarzystwo bratniej pomocy i Domu polskiego w Skale, p. t. p. o zapomogę na budowę domu.

5223. L. s. 7110. Gmina Nowy Targ i tow p. p: Bednarskiego o przyspieszenie budowy kolei z Nowego Sącza przez Szczawnicę do Nowego Targu.

5224. L. s. 7111. Gmima m. Oświęcima, p. p. Wodzickiego o podwyższenie opłat od trunków w drodze ustawy krajowej.

5225. L. s. 7112. Gmina Starebystre, p.p. Bednarskiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania nieletnich Tokuśkich w Gula, na Węgrzech.

5226. L. s. 7113. Galicyjskie Towarzystwo leśne Lwów, p. p. Czartoryskiego w sprawie odpowiedniego zastępstwa w ewentualnie utworzyć się mającej organizacyi zawodu rolniczo-leśnego.

5227. L. s. 7114. Galicyjskie Towarzystwo leśne Lwów, p. p. Cipsera o subwencyę na wydawnictwo „Sylwana".

5228 L. s. 7115. Komitet wystawy awiatycznej Lwów, p.p. K. Lubomirskiego o subwencyę.

5229. L. s. 7116. Grono nauczycielskie w Dunajcu, p. p. Bednarskiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5230. L. s. 7717. Nauczycielstwo w Rohatynie, p. p. Krzeczunowicza o przeniesienie do II. kl. płac.

5231. L. s. 7118. Zarząd pow. Bohorodczany, p. p. Jędrzejowicza w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5232. L. s. 7119. Reprezentacya powiatowa w Nadwórnej, p. t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5233. L. s. 7120. Reprezentacya powiatowa w Podhajcach, p. t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5234. L. s. 7121. Wydział powiat. Rzeszów, p. t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5235. L. s. 7122. Wydział powiat. Brzesko, p. p. Götza w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5236. L. s. 7123. Wydział powiat. Dolina, p. p. Skarbka w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5237. L. s. 7124. Wydział powiat. Nowy Sącz, p. t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach z wygaśnięciem prawa propinacyi.

5238. L. s. 7125. Wydział powiat. Jaworów, p. t. t. w prawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5239. L. s. 7126. Wydział powiat. Tarnopol, p. t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa prawa propinacyi.

5240. L s. 7127. Alojzy Wanczura, nauczyciel Demnia Wyżna, p. p. Adama o policzenie lat.

5241. L. s. 7128. Józef Sobolski, nauczyciel Wielkopole, p. p. A. Brunickiego o policzenie lat.

5242. L. s. 7129. Aniela Połomska, nauczycielka w Grońcu, p. p. Bandrowskiego o policzenie lat.

5243. L. s. 7130. Edmund Starzeski, nauczyciel Piaski, p. p. Kiweluka o policzenie lat.

5244. L. s. 7131. Mieczysław Jan Sobieski, nauczyciel w Ropicy polskiej, p. p. Długosza w sprawie pokrzywdzenia go w służbie.

5245. L. s. 7132. Gmina Brzyszki, p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej i gminnych sądów polubownych.

5246. L. s. 7133. Gmina Grybałów, p. p Stapińskiego w sprawie gminnych sądów polubownych.

5247. L. s. 7134. Gmina Zborowice, p. t. p. w sprawie gminnych sądów polubownych.

5248. L s. 7135. Gmina Gilowice, p. t. p. w sprawie gminnych sądów polubownych.

5249. L. s. 7136. Gmina Pławna, p. t. p w sprawie gminnych sądów polubownych.

5250. L. s. 7137. P. U., którem exhibują się petycye wniesione p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej: gmin: Tenczynek, Bogumiłowice, Ptaszkowa, Gruszów mały, Brody, Zabawy—Podwale i Zdaszu, Jasionów Spytkowice, Wał—Ruda, Biesiadki, Kalembina, Knihynicze, Sanka, Brzeczów, Jastrzębie, Zawada, Roztoki, Łukawica, Wierzchosławice, Orzechówka, Osobnica, Dynów, Suchorzów, Lubocz, Kornice małe, Wojkówka, Bieńkówka, Rzędzina, Miechocin, Jasionka, Połoncya, Buczków, Zarownia Grębałów, Grady, Nieczojny, Brzeziny, Perła, Niepla, Wola dalsza, Grajów, Jaśyówka, Łętownia, Tymowa, Łeżany, Sibnusza, Krzyże, Breń osuchowski. Wiśniec stary, Posada jaćmierska (50).

4251. L. s. 7138. Karolina Paszkowska, wdowa po asystencie Wydziału kraj. Lwów, p. p. Kiweluka o zapomogę.

5252 L. s. 7139. Dr. Franciszek Grodecki, lekarz okręgowy w Czarnym Dunajcu, przez Wydział kraj. o veniam aetatis.

5253. L. s. 7142. Helena Podgórska Lwów, p. p. Pilata o zasiłek na malarstwo.

5254. L. s. 7145. Towarzystwo P. P. Ekonomek Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę na ochronkę.

5255. L. s 7146. Stowarzyszenie rękodzielników i mieszczan „Gwiazda“ Gródek, p. p Niezabitowskiego o subwencyę.

5256. L. s. 7147. S. S. Serafitki w Oświęcimiu, przez członka Sejmu ks. Pelczara o subwencyę.

5257. L. s. 7148. Sabina Niewiadomska, wdowa po inżynierze drogowym Wydziału kraj. Lwów, p. p. Głąbińskiego o podwyższenie pensyi.

5258. L. s. 7149. Nauczycielstwo szkół wydziałowych całego kraju, p. p. Wrześniowskiego o podwyższenie poborów.

5259. L. s. 7150. Dyrektor prywatnego seminaryum nauczycielskiego żeńskiego Buczacz, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę na środki naukowe.

5260. L. s. 7151. Zwierzchność gminna Mikuliczyn, p. p. Maisa o kreowanie sądu.

5261. L. s. 7152. Zgromadzenie S. S. Służebniczek Stara wieś, p. p. Jędrzejowicza o subwencyę na utrzymanie nowicyatu.

5262. L. s. 7153. Nauczycielstwo szkół całego kraju, p. p. Gorayskiego o podwyższenie poborów.

5263. L. s. 7154. Zgromadzenie S. S. Służebniczek Stanisławów, p. p. Paygerta o pożyczkę na budowę domu.

5264. L. s. 7155. Mieszkańcy gminy Płowe, p. p. Senyka o wybudowanie przejazdów przy nowej drodze Krystynopol—Radziechów.

5265. L s. 7156. Władysław Romeo, naczyciel Głębokie, p. p. Wrześniowskiego o przedłużenie pensyi sierocej dla Jana Henryka Romea.

5266. L. s. 7157. Józef Lewicki, artysta rzeźbiarz Lwów, p. p. Sarego o zasiłek na naukę rzeźby.

5267. L. s. 7158. Magistrat miasta Jasła, p. t. p. o przyznanie osobnego posła do 30 miast.

5268. L. s. 7159 Merkury Pitułaj, emerytowany nauczyciel Zaleszczyki, p. t. p. o przyznanie dodatku pięcioletniego.

5269 L. s. 7160. „Eleuterya" Towarzystwo wstrzemięźliwości Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5270. L. s. 7161. Marya Nydra, b. sługa szpitala lwowskiego Lwów, p. t. p. o stałe zaopatrzenie.

5271. L. s. 7162. Nauczycielstwo w Bobowej, p. t. p. o zaliczenie do wyższej klasy płac.

5272. L s. 7163. Marya Gorecka, wdowa po nauczycielu Złoczów, p. t p. o zasiłek.

5273. L. s. 7164. Zarząd główny Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych Lwów, p. p. Bandrowskiego o subwencyę dla kolonii wakacyjnej w Podsobniu.

5274. L. s. 7165. Gmina Szymbark, p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej.

5275 L. s. 7166. Gmina Szarów, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5276. L. s. 7167. Gmina Mszanki, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5277. L. s. 7168. Gmina Długie, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej

5278. L. s 7169. Matylda Czechowa, wdowa po emerytowanym zarządzcy szpitala Lwów, p. p. Battaglię o zapomogę

5279. L. s. 7170. Julia Kasprzycka, wdowa po ogrodniku z Akademi rolniczej w Dnblanach, p. t. p. o dar z łaski.

5280. L s. 7171. Towarzystwo galicyjskie leśniczych i pomocników lasowych Lwów, p t. p. w sprawie wprowadzenia dwutypowych zakładów naukowych t. j. Akademię leśnictwa i szkołę niższą.

5281. L. s. 7172. Grono nauczycielskie Kęty, p. p. Stojałowskiego o przeniesienie do II. kl. płac.

5282. L. s. 7173. Malwina z Zbarskich Watronowa, nauczycielka Dunajów, p. t. p o pensyę.

5283. L s. 7174. P. P. Klaryski Stary Sącz, p. t. p. o subwencyę dla szkoły.

5284 L. s 7175. Zwierzchność gminy w Brzezowej, p. t. p. o pożyczkę na budowę szkoły.

5285. L. s. 7176. Towarzystwo politechniczne Lwów, p. t. p z projektem noweli do ustawy agrarnej.

5286. L s. 7177. Julian Starkel, sekretarz komisaryatu dla spraw przemysłowych Lwów, przez Wydział kraj. o emeryturę na wypadek spensyonowania się.

5287. L. s. 7178. Towarzystwo gimnastyczne „Sokił" Kołomyja, p p. Skwarkę o subwencyę.

5288. L. s. 7179. Wydział pow. Mielec, p. p. Kędziora o ukrajowienie drogi Mielec—Radomyśl wielki i Radomyśl wielki—Lesia góra.

5289. L. s. 7180. Wydział pow. Mielec, p t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5290. L. s. 7181. Stała delegacya Zjazdu

techników polskich Lwów, p. p. Kędziora o subwencyę na wydanie pamiętnika Zjazdu.

5291. L. s. 7182. Pogorzelcy m. Lubaczowa, p. p. Jampolskiego o zapomogę.

5292. L. s. 7183. Komitet ratunkowy w Błudnikach, p. p. Winniczuka o pomoc dla pogorzelców.

5293. L. s. 7199. Michalina Kozłowska, właścicielka pracowni sukien damskich i koncesyowanej szkoły kroju we Lwowie, o subwencyę w kwocie 5.000 K.

Wniesione po dzień 11. października 1910 r.

5294. L. s. 7201. Towarzystwo śpiewackie „Lwiwskyj Bojan“ Lwów, p. p. Kiweluka o podwyższenie subwencyi.

5295. L. s. 7202. Krajowy Związek gospodarsko-mleczarski w Stryju, p. t. p. o stałą subwencyę.

5296. L. s. 7203. Towarzystwo „Akademiczna hromada“ Lwów, p. t p. o subwencyę.

5297. L. s. 7204. Zwierzchność gminy Dębica, p. p Pastora o przeniesienie płac nauczycielskich do II. kl.

5298. L. s. 7205. Grono nauczycielskie Rymanów, p. p. Stapińskiego o przeniesienie płac nauczycielskich do II. klasy.

5299. L. s 7206. Grono nauczycielskie Rohatyn, p. p. Wereszczyńskiego o przeniesienie płac nauczycielskich do II. klasy.

5300. L. s. 7207. Grono nauczycielskie w Ottyni, p. p. Adama o przeniesienie płac nauczycielskich do II. klasy.

5301. L. s. 7208. Grono nauczycielskie w Prądniku czerwonym, p. p. Leo o przeniesienie płac nauczycielskich do I. klasy.

5302. L s. 7209. Nauczycielstwo szkół wydziałowych całego kraju, p. p. Salę o podwyższenie płac.

5303. L. s. 7210. Wydział pow. w Krakowie, p. p. Jaworskiego w sprawie przeprowadzenia budowy dróg wodnych według ustawy państwowej z r. 1901.

5304. L. s. 7211. Zwierzchność gminna Dębica, p. p. Pastora o dozwolenie nałożenia dodatków gminnych powyżej 50% na pokrycie rat annuitetowych od pożyczki bankowej.

5305. L. s. 7212. Marya Rejowska, nauczycielka Gołąbkowice, p. p. Bednarskiego o podwyższenie płacy.

5306. L. s. 7213. Gmina Januszkowice, p. p Krężla w sprawie przyspieszenia budowy szkoły ludowej.

5307. L. s. 7214. Jędrzej Dziadkowiec, gospodarz Chrobacze ad Łętownia, p. p. K. Lubomirskiego o pomoc dla poszkodowanych z powodu gradobicia.

5308. L. s. 7215. Ludwik Dańko z Osielcza, p. t. p. o pomoc dla poszkodowanych z powodu gradobicia.

5309. L. s 7216. Gmina Kojszówka, p. t. p. o zasiłek na budowę szkoły.

5310. L. s. 7217. Gmina Biała niżna, p.p. Adama o zniżenie prestacyi na płacę nauczyciela.

5311. L. s. 7218. Gmina Grzechynia, p. p. K. Lubomirskiego o most na rzece Skawie na drodze publicznej Makowa do Grzechyni.

5312. L. s. 7219. Gmina Stara ropa, pow. Stary Sambor, p. p. Lewickiego o złączenie z gminą Stara sól.

5313. L. s. 7220. Jan Uhryn, woźny szpitala Lwów, p. p. Battaglię o zrównanie z poborami woźnych Wydziału krajowego.

5314. L. s. 7221. Stanisława Woysym Antoniewiczowa, wdowa po profesorze Akademii handlowej Kraków, p. p. Leo o pensyę wdowią.

5315. L. s. 7222. Jan Rejek i Jan Dędara z Żurowicach, p. p. Adama o pożyczkę na powiększenie fabryki dachówek cementowych.

5316. L. s. 7223. Józef Kubisty, sekretarz gminy Oświęcim, p. p. Stojałowskiego o pensyę.

5317. L. s. 7224. Karol Pielech, praktykant techniczny biura technicznego Wydziału kraj. Lwów, p. p. Dąmbskiego o veniam studiorum.

5318. L. s. 7225. Franciszek Jakubik, praktykant biura technicznego Wydziału krajowego Lwów, p. t. p. o veniam studiorum.

5319. L. s. 7226. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Stary Sącz, p. p. Tertila o subwencyę.

5320. L. s. 7227. Towarzystwo „Sicz“ w Brzegach, p. p. Makucha o subwencyę.

5321. L. s. 7228. Towarzystwo „Sicz“ w Skolem, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5322. L. s. 7229. Marya Janikowska, była dozorczyni zakładu Kulparkowskiego Lwów, p. p. Adama o podwyższenie pensyi.

5323. L. s. 7230. Sebastyan Mściwujewski, emerytowany nauczyciel Lwów, p.p. Stojałowskiego o dar z łaski.

5324. L. s. 7233. Muzeum tatrzańskie im. X. Tytusa Chałubińskiego Zakopane, p. p. Witkowskiego o subwencyę.

5325. L. s 7234. Koło T. S. L. w Rudkach, p. p. Skarbka o subwencyę na szkółki.

5326. L. s. 7235. Polskie Towarzystwo pedagogiczne Lwów, p. p. Wasunga o subwencyę na administracyę wydawnictw.

5327 L. s. 7236. Polskie Towarzystwo pedagogiczne Lwów, p. t. p. o subwencyę na wydanie mapy „Ziem dawnej Polski“.

5328. L. s. 7238. Polskie Towarzystwo pedagogiczne Lwów, p. t. p. na czasopismo „Szkoła“ i „Praktyka szkolna“

5329. L. s. 7238. Gmina m. Krakowa, p.p. Leo o subwencyę na pokrycie kosztów wystawy im. Króla Wł. Jagiełły.

5330. L. s. 7239. Gmina m. Krakowa, p. t. p. o subwencyę na pokrycie kosztów pomieszczenia wycieczek szkolnych i włościan.

5331. L. s. 7240. Apolonia Garolicka, wdowa po nauczycielu Kraków, p. t. p. o zwrot składek emerytalnych męża lub o zaopatrzenie.

5332. L. s. 7241. Funkcyonaryusze techniczni oddziału agrarnego Lwów, p. t. p. o polepszenie bytu.

5333. L. s. 7242. Ks. Michał Huciński Lutowiska, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na „Dom polski“.

5334. L. s. 7243. Stowarzyszenie rękodzielników chrześcijańskich „Gwiazda tarnowska“ Tarnów, p. p. Tertila o subwencyę na utrzymanie inwalidów.

5335. L. s. 7244. Oddział Towarzystwa pedagogicznego Tarnów, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie wyższego kursu naukowego żeńskiego.

5336. L. s. 7245. Koło im. M. Konopnickiej T. S. L. Bochnia, p. p. Maissa, o subwencyę na kursa dla analfabetów wojskowych i cywilnych.

5337. L. s. 7246. Towarzystwo dobroczynności dla stołowania chorych izraelitów w szpitalu lwowskim Lwów, p. p. Kolischera o subwencyę.

5338. L. s. 7247. Wydawnictwo czasopisma „Rodzina i Szkoła“ Lwów, p p. Głąbińskiego o subwencyę.

5339. L. s. 7248. Towarzystwo przyjaciół naukowych Przemyśl, p. t. p. o subwencyę.

5340. L. s. 7249. Komitet 5. Zjazdu techników polskich Lwów, p. p. Kędziora w sprawie budowy dróg wodnych i innych postulatów.

5341. L. s. 7250. Bursa św. Onufrego Jarosław, p. p. Jahla o subwencyę.

5342. L. s. 7251. Towarzystwo Szkoły Ludowej Rudki, p. p. Skarbka o subwencyę dla bursy włościańskiej.

5343. L. s. 7252. Polska bursa ludowa Przemyśl, p. p. Adama o subwencyę.

5344. L. s. 7253. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego Żółkiew, p. p. Lewickiego o subwencyę na bursę włościańską.

5345 L. s. 7254. Towarzystwo „Szkilna Pomicz“ Sokal, p. p. Winc. Kraińskiego o subwencyę

5346. L. s. 7255. Ruska zachoronka Jarosław, p. p. Jahla o subwencyę.

5347. L. s. 7256. Jędrzej Nowak, były nauczyciel Krościenko niżne, p p. Stapińskiego o emeryturę.

5348. L. s. 7257. Konstanty Polatyński, nauczyciel Tuława, p. t. p. o przyznanie dodatku 5-letniego.

5349. L. s 7258. Walerya Markiewiczowa, wdowa po nauczycielu Nowy Sącz, p. p. Battaglię o wsparcie.

5350. L. s. 7259. Julia Hołubowicz, wdowa po nauczycielu Lwów, p p. Dembowskiego o zaopatrzenie.

5351. L. s. 7260. Jan Hlawaty, nauczyciel Lwów, p. p. Adama o policzenie lat.

5352. L. s. 7261. Ludomir Różycki, profesor galicyjskiego Towarzystwa muzycznego Lwów, p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę na wydanie poematu symfonicznego z r. 1831.

5353. L. s. 7262. Zofia Guerowa, wdowa po nauczycielu Kolanów, p. t. p. o podwyższenie pensyi.

5354. L. s. 7263. P. u., którem exhibuje się petycye, wniesione p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej a mianowicie: gminy Janowice, Dymitrów mała, Dobrynia, Bugaj, Płażówka Łękawica, Bratkówka, Jodłówka, Bnordowiec, Słotwina, Samosiec, Carna, Obroszyn, Załuże, Swidnik, Jaramwola, Młynczyska, Owieczka, Bruśnik.

5355. L. s. 7264. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. t. p. w sprawie gminnych sądów polubownych a mianowicie: gminy Załuże, Bruśnik, Bieńkowice, Posada zbyrowska, Bratkowice.

5356. L. s. 7266. Stanisława Marcinkiewiczowa, wdowa po adjunkcie konceptowym biura solnego Wydziału krajowego, p. p. Adama o zapomogę.

5357. L. s. 7267. Eliasz Szabas, dzierżawca myt krajowych w powiecie buczackim i czortkowskim, p. p. Schatzla o odpisanie rat dzierżawnych z powodu zarazy bydła.

5358. L. s. 7268. Anna Sarnecka, wdowa po stróżu zakładu Kulparkowskiego p. p. Bednarskiego o stały dar z łaski.

5359. L. s. 7269. Towarzystwo „Ruska zachoronka“ w Stanisławowie, p. p. Winniczuka o subwencyę.

5360. L. s. 7270. Towarzystwo „Szkilna pomicz“ Stanisławów, p. t. p. o subwencyę.

5361. L. s. 7271. Mieszkańcy Wołoszczyzny, p. p. Sodomorę o subwencyę na budowę wodociągu.

5362. L. s. 7272. Nauczycielstwo w Husakowie, p. p. Stadnickiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5363. L s. 7273. Wydział pow. w Bochni, p. p. Maissa o subwencyę na urządzenie zimowego kursu dla gospodyń wiejskich.

5364. L. s. 7274. Wydział pow. w Bochni, p. t. p. popiera petycyę Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie w sprawie spławnego kanału.

5365. L. s. 7275. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

5366. L. s. 7276. Towarz. dla wyrobów druciarskich Kańczuga, p. p. Żardeckiego o subwencyę na budowę szkoły.

5367. L. s. 7277. Wincenta Sokolińska, nauczycielka w Podgórzu, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

5368. L. s. 7278. Kongregacya Sióstr św. Józefa Tarnopol. p. t. p. o subwencyę na zakupno środków naukowych dla liceum żeńskiego.

5369. L. s. 7279. Antonina Jaworska i kurator Augustyn Wayda Bochnia, p. p. Stojałowskiego o pensyę dla umysłowo chorego Piotra Jaworskiego, byłego maszynisty młyna.

5370. L. s. 7280. Marya Longina Felicyanka w Dziedzicach, p. t. p. o zasiłek na ochronkę.

5371. L. s 7281. Towarzystwo Szkoły Ludowej Wiedeń. p. p. Głąbińskiego o subwencyę na szkółki polskie.

5272. L s. 7282. Polska bursa włościańska Podhajce, p. p. A. Theodorowicza o subwencyę.

5273. L. s. 7283. Helena Kozłowska, wdowa po lekarzu okręgowym Lwów, p. p. Niezabitowskiego o zapomogę.

5374. L s. 7284. Zarząd Muzeum narodowego Kraków, p. p. Leo o subwencyę na skupowanie i gromadzenie pomników artystycznej twórczości.

5375. L. s. 7285 Zarząd szkoły w Okocimiu, p. p. Bernadzikowskiego o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5376. L. s. 7286. Bronisława Bilińska, sierota po adjunkcie rachunkowym Wydziału kraj. Lwów, p. p. Dąmbskiege o zapomogę.

5377. L. s. 7287. Bursa polska im. Jerzego hr. Dunin-Borkowskiego Lwów, p.p. Tarnowskiego Zdz. o subwencyę.

5378. L. s. 7288. Towarzystwo „Ruskych żenszczyn“ Stanisławów, p. p. Winniczuka o subwencyę dla bursy.

5379. L. s. 7289. Stowarzyszenie wzajemnej pomocy kupców i młodzieży handlowej Lwów, p. p. Adama o subwencyę.

5380. L. s. 7290. Wydział polskiego Tow. gimnastycznego „Sokół“ Drohobycz, p. p. Halbana o subwencyę.

Wniesione po dzień 12. października 1910 r.

5381. L. s. 7305. Olga Wilczyńska, wdowa po wicesekretarzu Wydziału kraj. Lwów, p. p. Bandrowskiego o zapomogę.

5382. L. s. 7306. Zofia Horoszkiewiczowa, sierota po dyrektorze kasy krajowej Lwów, p. p. Abrahamowicza o dar z łaski.

5383. L. s. 7307. Olga Ochnycz, wdowa po nauczycielu Sambor, p. p. Kiweluka o zapomogę.

5384. L. s. 7308. Agata Peresiewiczowa, wdowa po nauczycielu Grybów, p.p. Cielucha o podwyższenie daru z łaski.

5385. L. s. 7309. Towarzystwo „Sicz“ w Jarosławiu, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5386. L. s. 7310. Towarzystwo „Sicz“ w Dmytrowicach, p. t. p. o subwencyę.

5387. L. s. 7311. Gmina m. Lwowa, p. p. Ciuchcińskiego o zmianę dodatku na mieszkanie dla nauczylstwa na dodatek aktywalny, wliczany do emerytury.

5388. L. s. 7312. Nauczycielstwo w Bobowej, p. p. Cielucha o zaliczenie do wyższej klasy płac.

5389. L. s. 7313. Towarzystwo opieki nad robotnicami i sługami Lwów, p. p. Kiweluka o subwencyę dla taniej kuchni dla młodzieży szkolnej.

5390. L. s. 7314. Bursa dla dziewcząt im. Mickiewicza, p. p. Kleskiego o subwencyę.

5391. L. s. 7315. Mieszkańcy gmin i obszarów dworskich nad Mleczką, p.p. Kozłowskiego o regulacyę Mleczki.

5392. L. s. 7316. Reprezentacya powiatu brzozowskiego, p. p. Urbańskiego w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5393. L. s. 7317. Reprezentacya powiatu Kraków, p. p. Ptaka w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propiacyi.

5394. L. s. 7318. Gmina Nowa wieś, pow. Zbaraż, p. p. Petruszewicza w sprawie otwarcia targów w Nowej wsi.

5395. L. s. 7319. Wydział pow. w Stryju, p. p. J. Brunickiego o zmianę ustawy drogowej.

5396. L. s. 7320. Gmina Ruda, pow. Rohatyn, p. p. Lewickiego o zasiłek dla pogorzelców.

5397. L. s. 7321. Komitet ratunkowy w Włodzi, pow. Brzozów, p. t. p. o pomoc dla pogorzelców.

5398. L. s. 7322. Gmina Topolsko, p. p. Kurowca o wyjednanie u c. k. Dyrekcyi lasów podwyżki opału serwitutowego.

5399. L. s. 7323. Gmina Równa, p. t. p. o wyjednanie u c. k. Dyrekcyi lasów podwyżki opału serwitutowego.

5400. L. s. 7324. Marya Karpińska Lwów, p. p. Jahla o zasiłek na malarstwo.

5401. L. s. 7325. Związek teatrów i chórów włościańskich Lwów, p. p. Jedynaka o subwencyę.

5402. L. s. 7326. Komitet pań szkoły gospodarsko-kucharskiej Kołomyja, p. p Kleskiego o subwencyę.

5403. L. s 7327. Towarzystwo biblioteki słuchaczów prawa uniwersytetu Kraków, p. p. Jaworskiego o subwencyę.

5404. L. s. 7328. Marya Hild, właścicielka liceum żeńskiego Przemyśl, p. p. Dolińskiego o subwencyę.

5405. L. s 7329. Mieszkańcy m. Jaworowa i pow. jaworowskiego, p. p. Lewickiego o przyjęcie prywatnego gimnazyum ruskiego na etat państwowy.

5406. L. s. 7330. Bartłomiej Kolbiarz, emerytowany nauczyciel Zator, p. p. Długosza o dodatek osobisty do emerytury.

5407. L. s. 7331. Tekla Baczyńska, sierota po konduktorze dróg krajowych Stary Sącz, p. p. Cipsera o dar z łaski.

5408. L. s. 7332. Józef Osada, emerytowany nauczyciel Pruchnik p. p. Cipsera o policzenie lat.

5409. L. s. 7333. Oktaw Sala, opiekun sieroty po nauczycielce Maryi Ksawerze Kumersberg Lwów, p. p. Michałowskiego o pensyę sierocą.

5310. L. s. 7336. Dr. Józef Serkowski, sędzia pow. Lwów, p. p. Adama o subwencyę na dokończenie wydawnictwa „Ochrona dzieci i przymusowe wychowanie zaniedbanej młodzieży“.

5411. L. s. 7337. Bursa gimnazyalna ś. p. ks. Dymnickiego Rzeszów, p. p. Jędrzejowicza o subwencyę.

5412. L. s 7358. Komitet parafii w Bieczu, p. p. Długosza o subwencyę na restauracyę kościoła.

Wniesione po dzień 13. października 1910 r.

5413. L s. 7360. Wydział pow. w Stryju, p. p. J. Brunickiego w sprawie budowy kanałów wodnych.

5414. L. s. 7361. Towarzystwo „Sicz“ w Błyszczance, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5415. L. s. 7362. Tekla Borowiczka, nauczycielka Chrzanów, p. p. Bednarskiego o przyznanie 2 dodatków 5-letnich.

5416. L. s. 7363. Grono nauczycielskie w Szczawnicy, p. p. Bednarskiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5417. L. s. 7364. Gmina Dachnów, p. p Sapiehę o pomoc dla pogorzelców.

5418. L. s. 7365. Zakład sadowniczy braci Niemczewskich w Okopach św. Trójcy, p. p. J. Brunickiego o subwencyę.

5419. L. s. 7366. Komitet budowy kaplicy w Witowie, p. p. Bednarskiego o subwencyę.

5420. L. s. 7367. Przełożeństwo gminy izraelickiej Trembowla, p. p. Rittla o subwencyę na odbudowanie spalonej synagogi.

5421. L. s. 7368 Gmina Ruda, p. p. Stylę o odłączenie od starostwa w Oświęcimiu a przydzielenie do Wadowic.

5422. L. s. 7369. Władysław Błocki, artysta malarz Lwów, p. p. Rutowskiego o zasiłek na studya.

5423. L. s 7370. Teofila Reczycka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. Tomarowce, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

5424. L. s. 7371. Petronela Gołębiowska, wdowa po nauczycielu, Lwów, p. t. p. o zapomogę.

5425. L. s. 7372. Czytelnia im. Kaczkow-

skiego w Husnem wielkim, p. p. Hanczakowskiego o subwencyę na do kończenie domu.

5426. L. s 7373. Klub Jaremczański, p.p. Sare o zwolnienie zdrojowiska od dodatków krajowych celem użycia tychże na asanacyę.

5427. L. s. 7374. Urząd gminny Mikuliczyn, p. t. p, o zwolnienie zdrojowiska od dodatków krajowych celem użycia tychże na asanacyę.

5428. L. s. 7375. Gmina Szczawnica wyżna, p. t. p. o zwolnienie zdrojowiska od dodatków krajowych celem użycia tychże na asanacyę.

5429. L. s. 7376. Towarzystwo walki z gruźlicą, p. p. Milewskiego o subwencyę.

5430. L. s. 7377. Roman Lubiniecki, uczeń akademii muzycznej Wiedeń, p. p. Petruszewicza o zasiłek na studya.

5431. L. s. 7378. Stowarzyszenie c.k. pocztmistrzów i expedyentów pocztowych dla Galicyi — Bursztyn p. p. Wereszczyńskiego o przyznanie prawa wybierania i wybieralności podczas wyborów.

5432. L. s. 7379. Gmina Kimirz, powiat Przemyślany, p. p. Schätzla o pomoc dla pogorzelców.

5433. L. s. 7380. Ks. Maryan Pouch, przełożony klasztoru OO. Bazylianów Krechów, p. p. Lewickiego o subwencyę na restauracyę murów klasztoru.

5435. L. s. 7383. Gmina Chwałowice, p. t. p. o pomoc dla pogorzelców.

5436 L. s. 7385 Paulina Antonowiczowa, nauczycielka Baranówka, p. p. Schätzla o policzenie lat służby.

5437. L. s 7386. Magistrat m. Podgórza, p. p. Maryewskiego w sprawie budowy dróg wodnych.

5438. L. s. 7387. Galicyjskie Towarzystwo lekarzy weterynaryjnych Lwów, p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę na wydawnictwo Przeglądu weterynaryjnego.

5439. L. s. 7388. Szymon Huńka, b. dyak w Hołosku, p. p. Korola o zapomogę.

5440. L. s. 7389. Artur Prorok, emerytowany komisarz drogowy w Starym Samborze, p. p. Bandrowskiego w sprawie pokrzywdzenia przy wymiarze emerytury przez Wydział powiatowy.

5441. L. s. 7390. P. u., którem exhibuje się petycye, wniesione p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej a mianowicie gminy: Wola zanirowska, Zboiska, Szalowa, Wyżna, Krościenko wyżne, Strojców.

5442. L. s 7391. P. u., którem exhibuje się petycye, wniesione p. t p. w sprawie gminnych sądów polubownych a mianowicie gmina: Krościenko wyżne, Zboiska, Płaszkowa, Strojców.

Wniesione po dzień 15 października 1910 r.

5443. L. s. 7415. Michał Swistun, b. nauczyciel Zielona, p. p. Kiweluka o zapomogę.

5444. L. s. 7416. Gmina Mszaniec, pow. Husiatyn, p. t. p. o zasiłek na studnię.

5445. L. s. 7417. Krajowe Towarzystwo naftowe Lwów, p. p. Gorayskiego w sprawie niesłusznych norm opodatkowania przemysłu naftowego.

5446. L. s. 7418. Gmina Cześniku, pow.

Rohatyn, p. p. Lewickiego o odpisanie kosztów leczenia Michała Biłobrywki.

5447. L. s. 7419. Towarzystwo „Sicz“ w Berezowie wielkim, p. p. Makucha o zasiłek.

5448 L. s. 7420. Filia Towarzystwa pedagogicznego Jaworów, p. t. p. o subwencyę dla prywatnego ruskiego gimnazyum.

5449. L. s. 7421. Nauczycielstwo w Turce, p. t. p. o przeniesienie do II. klasy płac.

5450. L. s. 7422. Nauczycielstwo gminy Jadowniki i Jasień, p. p. Bernadzikowskiego o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5451. L. s. 7423. Marya Kiełbusiewicz Lwów, p. p. Rutowskiego o zapomogę.

5452. L. s. 7424. Towarzystwo gimnastyczne „Sokił“ w Stryju, p. p. Petruszewicza o subwencyę.

5453. L. s. 7425. Michał Świstun, b. nauczyciel Zielona, p. p. Michałowskiego o zapomogę lub pensyę.

5454. L. s. 7426. Paweł Laszkiewicz, zarobnik w Rzepniku, p. p. Senyka o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia w Kulparkowie.

5455 L. s. 7427. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Gwoździec, p. p. Kleskiego o subwencyę.

5456. L. s. 7428. Wawrzyniec Radłowski i tow. Dąbrowica, p. p. Bojki w sprawie przekopania rowu kosztem funduszu krajowego.

5457. L. s. 7429. Marya Krzeczkowska, prow. dozorczyni zakładu kulparkowskiego Lwów, p. t. p. o podwyższenie pensyi.

5458. L. s. 7430. Marya Świtalska, uczenica szkoły malarskiej Lwów, p. t. p. o zasiłek na studya malarstwa.

5459. L. s. 7431. Gmina Polcza żelichowska, p. p. Żardeckiego w sprawie gminnych sądów polubownych.

5460. L. s. 7432. Stowarzyszenie rękodzielniczej młodzieży „Skała“ Lwów, p. p. Rutowskiego o subwencyę.

5461. L. s. 7433. Bursa polska im. A. Potockiego Skałat, p. p. Pinińskiego o subwencyę.

5462. L. s. 7434. Towarzystwo rolnicze okręgowe Pilzno, p. p. Krężla w sprawie ustawy rentowej umożliwiającej gminom tworzenie nowych pastwisk gminnych wzorowych.

5463 L. s. 7435. Antoni Pięta, emerytowany woźny Dyrekcyi funduszu propinacyjnego Lwów, p. p. Bisa o zapomogę.

5464. L. s. 7436. Gmina Maziarnia, p. t. p. w sprawie zmiany trasy kolejowej.

5465. L. s. 7437. Magistrat w Gorlicach, p. p. Długosza o pomoc dla pogorzelców.

5466. L. s. 7438. Towarzystwo Szkoły Ludowej w Gródku, p. p. Skarbka o subwencyę na bursę T. S. L. im. A. Potockiego.

5467. L. s. 7439. Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ Lwów, p. p. Stadnickiego o subwencyę.

5468. L. s. 7440. Babcia z Widmanów Rubin w Równej, p. p. Kurowca o nadanie koncesyi na szynk.

5469. L. s. 7441. Filia Towarzystwa im. Kaczkowskiego w Stanisławowie, p. p. Senyka o subwencyę dla bursy.

5470. L. s. 7442. Bursa św. Włodzimierza w Stryju, p. p. Senyka o subwencyę.

5471. L. s. 7443. Towarzystwo „Krużok prawnykiw“ Lwów, p. p. Kiweluka o subwencyę.

5472. L. s. 7444. Maciej Rączka, prywatny nauczyciel w Huciskach, p. p. Stojałowskiego o dar z łaski.

5473. L. s. 7445. Grono nauczycielskie w Lanckoronie, p. p. Wasunga o przeniesienie do III. kl. płac.

5474. L. s 7446. Grono nauczycielskie w Frysztaku, p. t. p. o przeniesienie do III. kl. płac.

5475. L. s. 7447. Grono nauczycielskie w Turce, p. t. p. o przeniesienie do II. kl. płac.

5476. L. s. 7448. Marya Rudzka, wdowa po b. asystencie rachunkowym Wydziału kraj. Lwów, p. t. p. o subwencyę.

5477. L. s. 7449. Komitet wiecu oświatowego w Czudcu, p. t. p. o przekształcenie szkoły na typ wyższy.

5478. L. s. 7450. Polskie Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ Stanisławów, p. p. Merunowicza o subwencyę.

5479. L. s. 7454. Tadeusz Maryan Szymusik, uczeń Akademii sztuk pięknych Kraków, p. p. Laskowskiego o zasiłek na studya malarstwa.

5480 L. s. 7456. Szymon Stecura, nauczyciel Łuchoczyce, p. p. Merunowicza o policzenie lat.

5481 L. s. 7457. Barbara Cyranowiczowa, wdowa po nauczycielu w Grobli, p. p. Bandrowskiego o zaopatrzenie.

5482. L. s. 7458. Redakcya wydawnictwa „Mały Światek“ Lwów, p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

5483. L. s. 7459. Gmina Wybranówka, p. p. St. Mycielskiego o przeniesienie do III. kl. płac.

5484. L. s. 7460 Ruska bursa im. Kaczkowskiego Czortków, p. p. Kołpaczkiewicza o subwencyę.

5485. L. s. 7461. Ruska bursa im. Gogola w Rawie. p. t. p. o subwencyę.

5486. L. s. 7462. Karpackie towarzystwo narciarzy Lwów, p. p. Adama o subwencyę.

5487. L. s 7463. Komitet organizacyi narodowej Stanisławów, p. t. p. o subwencyę dla dwu ochronek polskich w Knihininie wieś i Kolonii.

5488. L. s. 7564. Prywatne gimnazyum żeńskie Stanisławów, p. t. p. o subwencyę.

5489. L. s. 7465. Bursa im. ks. arcybiskupa Isakowicza Stanisławów, p. t. p. o subwencyę.

5490. L. s. 7466. Nauczycielstwo w Mościskach, p. t. p. o przeniesienie do II. kl. płac.

5491. L. s. 7467. Mieszkańcy Kosowa, p. p. Tracza w sprawie ruskich służenic w szpitalu.

5492. L. s 7468. Zgromadzenie S. S. Miłosierdzia Bursztyn, p. p. Rayskiego o subwencyę na szpital.

5493. L. s. 7469. Towarzystwo dobroczynności im. św. Salomei w Białej, p. p. Stojałowskiego o subwencyę na ochronkę.

5494. L. s 7470. Rada szkolna miejscowa w Lipniku. p. p Haempla o przeniesienie do II. kl. płac.

5495. L. s. 7471. Antoni i Marya Gieryłowie, włościania w Rudnikach, p. p Senyka o przyjęcie kosztów leczenia córki Rozalii na fundusz kraj.

Wniesione po dzień 17. października 1910 r.

5496. L. s. 7484. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego w Sokalu, p. p. Raciborskiego o subwencyę na rozszerzenie internatu.

5497. L. s. 7485. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego w Sokalu, p. t. p. o subwencyę na internat.

5498. L. s. 7486. Adela Szczepańska, wdowa po lekarzu szpitala lwowskiego Lwów, p. p. Stylę o zaopatrzenie.

5499. L. s. 7487. Marya Kiełbusiewicz, Lwów, p. p. Stojałowskiego o zapomogę.

5500. L s. 7488. Ludwik Gorzko, emerytowany nauczyciel Lwów, p. p. Jahla o zapomogę.

5501. L. s. 7489. Wanda Korzeniowska Lwów, p. p. Schätzla o zasiłek na na studya malarstwa.

5502. L. s. 7490. Teodor Marynowicz, nauczyciel Kozowa, p. t. p. o przyznanie pięciolecie.

5503. L. s. 7491. Klub Jaremczański Lwów, p. p. Stojałowskiego o zwolnienie od podatków krajowych i powiatowych celem użycia tych kwot na kanalizacyę i wodociągi.

5504. L. s. 7492. Wydział pow. Pilzno, p. p. Krężla o podwyższenie subwencyi na 60% na drogę gminną I. kl. Pilzno—Szynwałd.

5505. L. s. 7493. Wydział pow. Pilzno, p. p. Krężla o ukrajowienie drogi Pilzno—Dąbie.

5506. L. s. 7494. Małgorzata Kozubowa, wdowa po dozorcy szpitala pow. Bochnia, p. p. Maissa o zapomogę.

5507. L. s 7495. Gmina Monasterz, p. p. Starzyńskiego o utworzenie osobnej Rady pow. w Przeworsku.

5508. L. s. 7496. Wydział pow. Żywiec, p. p. Szweda w sprawie budowy kanałów wodnych.

5509. L. s. 7497. Magistrat w Kolbuszowej, p. p. Tyszkiewicza o regulacyę Łęgu i jego dopływów.

5510. L. s. 7498. Gmina Wilcza dola, p. t. p. o regulacyę Łęgu i jego dopływów.

5511. L. s. 7499. Ks. Szczepan Dziewicki, katecheta szkoły ludowej Dynów, p. p. Skrzyńskiego o przyznanie pięcioleci.

5512. L. s. 7500. Marya Kraus, nauczycielka Zagóreczek, p. p. Kurowca o policzenie lat.

5513. L. s. 7501. Gmina Jeleśna, p. p. Szweda o zasiłek na rekwizyta ogniowe.

5514. L. s. 7502. Pogorzelcy m. Kolomyi, p. p. Kleskiego o zapomogę.

5515. L. s. 7503. Komitet ratunkowy w Borniatynie, p. p. Skwarka o zapomogę.

5516. L. s 7504. Jadwiga Gembarzewska, Lwów, p. p. Abrahamowicza o zasiłek na studya muzyczoe.

5517. L. s. 7505. Marya Rzepecka, wdowa po katechecie w Samborze. p. p Sobolewskiego o przedłużenie dodatku dla dzieci.

5518. L. s. 7506. Nauczycielstwo szkół wydziałowych całego kraju, p. t. p. o polepszenie bytu.

5519. L. s. 7507. Józef Jaworski, emerytowany nauczyciel Kraków, p. p. Sobolewskiego o policzenie lat.

5520. L. s. 7508. Topolnicki Jakób, emerytowany nauczyciel Nadyby, p. t. p. o wyższą emeryturę i zapomogę.

5521. L. s. 7509. Katarzyna Kulczycka, wdowa po nauczycielu Sambor, p. t. p. o podwyższenie pensyi.

5522 L. s. 7510. Oddział Towarzystwa pedagogicznego Sambor, p. t. p. o o zasiłek na prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie.

5523. L. s. 7511. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych Lwów, p. p. Bandrowskiego o pomnożenie posad nauczycielskich w szkołach średnich.

5524. L. s. 7512. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych Lwów, p t. p. w sprawie unormowania stosunków służbowych zastępców nauczycieli.

5525. L. s. 7513. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych Lwów, p. t. p. w sprawie dalszego kształcenia nauczycieli.

5526. L. s. 7514. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych Lwów, p. t. p. w sprawie nauki języka niemieckiego w szkołach ludowych pospolitych.

5527. L. s. 7515. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych Lwów, p. t. p. w sprawie szkół średnich nowego typu.

5528. L. s. 7516. Stowarzyszenie krajowe Ognisko nauczycieli Lwów, p. p. Jampolskiego o subwencyę na sanatoryum.

5529. L. s. 7517. Pogorzelcy w Gorajcu, p. t. p. o zapomogę.

5530. L. s. 7518. Nauczycielstwo w Bobowej, p. p Battaglię o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5531. L. s. 7519. Towarzystwo stałego zaopatrzenia służby teatru miejskiego Lwów, p. t. p. o subwencyę.

5532. L. s. 7520. Rada szkolna miejscowa Oleszyce, p p. Sapiehę o przeniesienie do III. kl płac.

5533. L. s. 7521. Grono nauczycielskie Ryglice, p. p. Witosa o przeniesienie do III. kl. płac.

5534. L. s. 7522. Gmina Ryglice, p. t. p. o zaliczenie do miasteczek.

5535. L. s. 7523. Konstancya Krasucka, wdowa po urzędniku dyrekcyi kraj. Lwów, p. p. Adama o podwyższenie pensyi.

5536. L. s. 7524. Towarzystwo prywatnego gimnazyum żeńskiego Juliusza Słowackiego Lwów, p. t. p. o subwencyę.

5537. L. s. 7525. P. u., którem exhibuje się 20 petycyj gmin wniesionych p. p. Z. Tarnowskiego w sprawie przekształcenia szkoły realnej na gimnazyum realne a mianowicie: Kajmów, Jadachy, Wrzawy, Cygany, Miechocin tarnobrzeski, Wola rzeczycka, Machów, Ostrówka, Baranów, Dzików, Trześń, Jeziórko, Zakrzów, Głębów. Nowiny, Rzeczyca długa, Rudomyśl, Żabno, Brandwica, Makrzyszów.

5538. L. s. 7526. Gmina Zator, p. p. Kędziora w sprawie budowy kanałów wodnych.

Wniesione po dzień 18. października 1910 r.

5539. L. s. 7539. Jakim Zacharków i tow. w Wiśniowczyku, p. p. Sodomorę o pomoc z powodu pożaru.

5540. L. s. 7540. Muzyczne Towarzystwo „Stanisławiwskyj Bojan“ Stanisławów, p. p. Kiweluka o subwencyę na wydawnictwa i szkołę muzyczną.

5541. L. s. 7541. Ochronka Najśw. Maryi Panny Horodenka, p. t. p o subwencyę na rozszerzenie budynku.

5542. L. s. 7542. Pasiecznicy pow. samborskiego, p. p. Sozańskiego o subwencyę na wydawnictwo i różne cele.

5543. L. s. 7543. Pogorzelcy gm. Niewoczyn, p p. Krynickiego o zapomogę.

5544. L. s. 7544. Eleonora Rondenwaldowa, wdowa po konduktorze dróg krajowych Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

5545. L. s. 7545. Lwowskie Towarzystwo ratunkowe Lwów, p. p. Bednarskiego o podwyższenie subwencyi.

5546. L s. 7546. Towarzystwo „Sicz“ w Dolinie pow. Czortków, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5547. L. s. 7547. Stowarzyszenie przemysłowe ślusarzy Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia uczniów.

5548. L. s. 7548. Związek galic. lekarzy okręgowych Lwów, p. p. Marsa w sprawie zasiłków na studya dla lekarzy okręgowych i podwyższenie płacy.

5549. L. s. 7549. Towarzystwo Biblioteka polska Wiedeń, p. p. Bilińskiego o subwencyę.

5550. L. s. 7550. Towarzystwo Biblioteka polska Wiedeń, p. t. p. o subwencyę na cele kolonii wakacyjnych.

5551. L. s. 7551. Towarzystwo Biblioteka poska Wiedeń, p. t. p. o subwencyę na szkółkę polską.

5552. L. s. 7552. Związek katolickiej młodzieży uniwersyteckiej „Polonia“ Kraków, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

5553. L. s. 7553. Miasteczko Bobowa, p. t. p. o kreowanie sądu.

5554. L. s. 7554. Bazyli Pellich, nauczyciel Warwaryńce, p. t. p. o przyznanie dodatku pięcioletniego.

5555. L. s. 7555. Towarzystwo dam dobroczynności Śniatyn, p. t. p. o subwencyę dla ochronki im. M. Zagórskiej.

5556. L s. 7556. Zofia Schultrowa, wdowa po dozorcu melioracyi Podgórze, p. t. p. o podwyższenie daru z łaski.

5557. L. s 7557. Franciszek Bobiński, nauczyciel Kołomyja, p. t. p o pięciolecie.

5558 L. s. 7558. Wydział pow. Sambor, p. t. p. w sprawie budowy dróg wodnych.

5559. L. s. 7559. Towarzystwo Eleuterya Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5560. L. s. 7560. Hipolit Doliński, emerytowany nauczyciel Niemierz, p. t. p. o zapomogę.

5561. L. s. 7561. P. u., którem exhibuje się petycye wniesicne p. p. Marsa o przyspieszenie budowy kolei z Nowego Sącza do Szczawnicy a mianowicie: Czernica, Haszacowice, Masz-

kowice, Swierkla, Łukowica, Czarna woda, Szczawnica niżna, Szlachtowa, Stadło i okolice, Szomowce wyżne, Przysietnica, Zawada, Zaleśna, Gołkowice, Zarzecze, Tylmanowa, Gołkowice niżanieckie, Szczawnica wyżna, Szamowce niżne, Nowy Sącz, Krościenko n/D., Zagorzyn, Stary Sącz, Łącko, Przyszowa, Obirza, Brzyna z Łazami, Podogrodzie, Ochotnica, Wydział pow. w Limanowej, Obszar dworski w Grynwałdzie Urząd parafialny w Jarowsku, Franciszek Giszten i tow., Józef Jankowski i tow., Obszar dwoski w Maniowcach, Zarząd pow. w Nowym Sączu, Szczawnica, Wydział pow. w Nowym Targu, Obszar dworski w Jarowsku, Obszar dworski w Krościenku, c. k. Zarząd lasów i domen w Starym Sączu.

5562. L. s. 7562. Tomasz Barszczewski, rzeźnik Lwów, p. p. Adama o przyznanie nadwyżki za mięso dla szpitala lwowskiego dostarczone.

5563. L. s. 7563. Gmina Sędziszów, p. p. Bilińskiego o kreowanie sądu.

5564. L. s. 7575. Izba rękodzielnicza Tarnów, p. p. Tertila o subwencyę.

5565. L. s. 7565. Nauczycielstwo w Bobowej, p. t. p. o przesunięcie do III. klasy płac.

5566. L. s. 7566. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Tarnowie, p. t. p. z petycyą nauczycieli o przesunięcie do I. klasy płac.

5567. L. s. 7567. Zwierzchność gm. w Zakopanem p. t. p. o uwolnienie od dodatku krajowego i pow. na cele asanacyi uzdrojowiska.

5568. L. s. 7568. Zwierzchność gm. w Truskawcu, p. t. p. o uwolnienie od dodatku krajowego i powiatowego na cele asanacyi uzdrojowiska.

Wniesione po dzień 19. października 1910 r.

5569. L. s. 7573. Włodzimiera Dozykowa, nauczycielka Milatycze, p. p. Merunowicza o policzenie lat.

5570. L. s. 7574. Gmina Pobiedno, p. p. Wrześniowskiego o zasiłek dla rodziny odszupasowanej z Węgier z 6 osób złożonej.

5571. L. s. 7575. Mieszkańcy przysiółków Ispina, Krzykówka, Psarki i Brzeskie, p. p. Maissa o utworzenie samoistnej gminy.

5572. L. s. 7576. Julia Topolnicka, sierota po asystencie rachunkowym Wydziału kraj. Stryj, p. p. Bojkę o zapomogę.

5573. L. s. 7577. Wydział pow. w Dolinie, p. p. Cipsera o odpisanie zasiłku udzielonego w r. 1908 dla funduszu pow. dróg gminnych.

5574. L. s. 7578. Wydział pow. w Dolinie, p. t. p. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5575. L. s. 7579. Wydział pow. w Dolinie, p. t. p. o odpisanie reszty długu 5.000 K na szpital.

5576. L. s. 7580. Spółka kowalska w Sułkowicach, p. p. A. Lubomirskiego o zasiłek na powiększenie warsztatów c. k. szkoły zawodowej przemysłu żelaznego.

5577. L. s. 7581. Towarzystwo „Narodna Spiłka“ w Krasnej, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5578. L. s. 7582. Towarzystwo prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Stanisławów, p. p. Adama o subwencyę.

5579. L. s. 7583. Jan Chomin, emerytowany nauczyciel Ostrów, p. t. p. o przyznanie lat.

5580. L. s. 7584. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Kałusz o subwencyę.

5581 L. s. 7585. Zofia Mściwujewska z Popielow, nauczycielka Krzywczyca, p. t. p. o pięciolecie.

5582. L. s. 7586. Honorata Radomska, wdowa po nauczycielu Radymno, p. p. Skarbka o zapomogę.

5583. L. s. 7587. Franciszek Łukasiewicz, słuchach filozofii Wiedeń, p. p. Krzysztofowicza o zasiłek na studya gry na fortepianie.

5584. L. s. 7588. Piotr Szkałuba, b. policyant m. Frysztaka, p. p. Stefczyka o zaopatrzenie.

5585. L. s. 7591. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego Stanisławów, p. p. Dembowskiego o subwencyę na opłatę domu.

5586. L. s. 7592. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego Stanisławów, p. t. p. o subwencyę.

5587. L. s. 7593. Marya Wernicka, nauczycielka muzyki Lwów, p. p. Wikt. Wł. Czaykowskiego o zasiłek na studya.

5588. L. s. 7594. Marya Deskurowa z Grzywińskich, nauczycielka Lwów, p. p. J. Szeptyckiego o policzenie lat.

Wniesione po dzień 22. października 1910 r.

5589. L. s. 7606. Lwowski chór technicki Lwów, p. p. Thulliego o subwencyę.

5590. L. s. 7607. Magistrat m. Przemyśla, p. p. Dolińskiego w sprawie budowy dróg wodnych.

5591. L. s. 7608. Hnat Tkaczyk, syn Michała, gospodarza Kamionka wielka, p. p. Myroniuka-Zajaczuka o zwolnienie od kosztów leczenia matki w Kulparkowie.

5592. L. s. 7609. Helena Kanarkiewicz, wdowa po nauczycielu Potok złoty, p. p. St. H. Badeniego o pensyę wdowią.

5593. L. s. 7610. Gmina Kębłów, p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej.

5594. L. s. 7611. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Przemyśl, p. p. Dolińskiego o subwencyę.

5595. L. s. 7612. Komitet cerkiewny w Olszycach starych, p. p. Kiweluka o zasiłek na budowę cerkwi.

5596. L. s. 7613. Gmina Wetlina, pow. Lisko, p. p. A. Starucha w sprawie naprawy dróg miejscowych i mostów.

5597. L. s 7614 Urząd parafialny łaciński Jarosław, p. p. Jahla o subwencyę na restauracyę kościoła.

5598. L. s. 7615. Dr. Józef Alojzy Lehmann, lekarz okręgowy w Podlesiu, p. p. Styłę o veniam aetatis.

5599. L. s. 7616. Wydział pow. w Kossowie, p. p. Tracza o subwencyę na powiatowe cele drogowe.

5600. L. s. 7617. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Witosa w sprawie gminnych sądów polubownych, a mianowicie gminy: Pod-

lipie, Łęki, Pawężów, Dąbie, Świebodzin, Kuzie, Jeżowa, Otfinów, Ćwików.

5601. L. s. 7618. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej, a mianowicie gminy: Wola pławska, Ćwików, Podlipie, Pawężów, Jastrzębie, Dąbie, Świebodzin, Kuzie, Dydnia, Jeżów, Równa, Rychwałd, Dulczówka, Wulka grądzka, Zarówka, Róża, Mazurówka, Niedomiec.

5602. L. s. 7621. Wojciech Matysiak, nauczyciel Radomyśl, p. p. Adama o przyznanie mu płacy 1400 K i 5 dodatków pięcioletnich.

5603. L. s. 7622. Wittel Weinber Tarnopol, p. p. Rutowskiego o wsparcie dla sieroty po nauczycielce Annie Hinde Weinber.

5604. L. s. 7623. Czytelnia akademicka im. A. Mickiewicza Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5605. L. s. 7624. Gmina m. Lwowa, p. t. p. w sprawie budowy kanałów wodnych.

5606. L. s. 7625. Wólka grodzicka, p. t. p. przeciw podziałowi pow. łańcuckiego na 2 powiaty.

5607. L. s. 7626. Gmina Metenów, p. p. Dudykiewicza o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

5608. L. s. 7627. Mikołaj Masiuk, gospodarz Kamionki wielkie, p. t. p. o zwolnienie od kosztów leczenia.

5609. L. s. 7628. Zenon Hruszkiewicz, nauczyciel Zalesie, p. p. Makucha o pięcioletni dodatek.

5610. L. s. 7629. Eustachy Budzynowski, nauczyciel Cewków, p. p. Tertila o policzenie lat.

5611. L. s. 7630. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Peczeniżynie, p. p. Moysę subwencyę.

5612. L. s. 7634. Nauczycielstwo w Zbarażu, p. p. Adama o zaliczenie miasta do wyższej klasy płac.

5613. L. s. 7635. Karolina Andahazy Lwów, p. p. Stojałowskiego o zapomogę.

5614. L. s. 7636. Towarzystwo wspierające utrzymanie prywatnego gimnazyum w Białej, p. t. p. o subwencyę na bursę.

5615. L. s. 7637. Bursa żydowska Buczacz, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę.

5616. L. s. 7638. Towarzystwo Eleuterya Kraków, p. p. Cielucha o subwencyę.

5617. L. s. 7639. Towarzystwo lekarskie Kraków, p. p. Jaworskiego o podwyższenie subwencyi.

5618. L. s. 7640. Towarzystwo „Narodna Spiłka“ w Bystrzu—Żabie, p. p. Makucha o subwencyę

5619. L. s. 7641 Gmina Wampierzów, p. p. Kędziora o wybudowanie mostu na Nowym Brunie.

5620. L. s. 7643. Polskie Towarzystwo przyrodników im. Kopernika Lwów, p. p. Witkowskiego o zasiłek na dalszą exploatacyę wykopalisk w Starunie.

5621. L. s. 7644. Gmina Grodzisko, p. p. Żardeckiego przeciw podziałowi pow. łańcuckiego.

5622. L. s. 7645. Gmina Laszczyny, p. t. p. przeciw podziałowi pow. łańcuckiego.

5623. L. s. 7646. Gmina Chodaczów, p. t. p. przeciw podziałowi pow. łańcuckiego.

5624. L. s. 7648. Paulina Paniszewska, wdowa po nauczycielu Stecowa, p. p. Lewickiego o podwyższenie dodatku na wychowanie sierót względnie o zaopatrzenie.

5625. L. s. 7649. Rada szkolna miejscowa Hołe rawskie, p. t. p. o kreowanie szkoły realnej względnie gimnazyum realnego z ruskim językiem wykładowym w Rawie ruskiej.

5626. L. s. 7650. Urząd parafialny Hołe rawskie, p t. p. o kreowanie szkoły realnej względnie gimnazyum realne z ruskim językiem wykładowym w Rawie ruskiej.

5627. L. s. 7651. Zwierzchność gminna Hołe rawskie, p. t. p. o kreowanie szkoły realnej względnie gimnazyum realne z ruskim językiem wykładowym w Rawie ruskiej.

5628. L. s. 7652. Bursa żydowska Brzeżany, p. p. Schätzla o subwencyę.

5629. L. s. 7653. Gmina Przysłup, p. p. Hanczakowkiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania nieletniego Antoniego Kostyszak w ochronce w Koszycach.

Wniesione po dzień 25. października 1910 r.

5630. L. s. 7658. Towarzystwo muzyczne Sambor, p. p. Sobolewskiego o subwencyę.

5631. L. s. 7659. Stanisław Bar, nauczycielka Jarosław, p. p. Jahla o przyznanie dodatków pięcioletnich.

5632. L. s. 7660. Komitet pogorzelców gm. Szwajkowce, p. p. Kiweluka o zasiłek.

5633. L. s. 7661. Towarzystwo bursy im. A. Mickiewicza w Bochni, p. p. Maissa o zasiłek.

5634. L. s. 7662. Stowarzyszenie Panien Ekonomek św. Wincentego a Paulo Kraków, p. p. Wodzickiego o subwencyę na zaprowadzenie szkoły dla zawodowych pielęgniarek.

5635. L. s. 7663. Gmina Biedaczów, p. p. Żardeckiego przeciw podziałowi pow. łańcuckiego na 2 powiaty.

5636. L. s. 7664. Gmina Grodzisko górne, p. t. p. przeciw podziałowi powiatu łańcuckiego na 2 powiaty.

5637. L. s. 7665. Komitet pracy oświatowej im. M. Wysłouchowej Lwów, p. p. Bojka o subwencyę na wydawnictwo „Zorzy ojczystej“.

5638. L. s. 7666. Wydział powiatowy Jarosław, p. p. Czartoryskiego o regulacyę Mleczki.

5639. L. s. 7667. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Radymno, p. t. p. o subwencyę.

5640. L. s. 7668. Towarzystwo „Sicz“ Raków, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5641. L. s. 7669. Urząd parafialny w Tęgoborzu, p. p. Stefczyka i Styłę w sprawie przeniesienia szynku na inne miejsce.

5642. L. s. 7670. Helena Justyan, nauczycielka w Podłężu, p. p. Czecza o policzenie lat.

5643. L. s. 7671. Wydział pow. Kraków, p. p. Jaworskiego o subwencyę na odrestaurowanie pomnika na Kopcu Wandy.

5644. L. s. 7672. Bursa żeńska pod wezwaniem Najśw. Maryi Panny Stanisławów, p. p. Thulliego o subwencyę.

5645. L. s. 7673. Jan Drobot Jarosław, p. p. Bernadzikowskiego o stały dar z łaski z powodu okaleczenia w służbie krajowej.

5646. L. s. 7676. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Tarnów, p. p. Tertila o subwencyę.

5647. L. s. 7677. Zwierzchność gm. Delatyn, p. t. p. o zwolnienie od podatków krajowych i powiatowych na cele asanacyjne.

5648. L. s. 7678. Towarzystwo ku wspieraniu uczniów żydowskich, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

5649. L. s. 7679. Drożnicy pow. żółkiewskiego, p. p. Korola o stabilizacyę.

5650. L. s. 7680. Mieszkańcy przysiółka Grochów ad Huta różaniecka, p. t. p. o przyłączenie do gminy Płazowa.

5651. L. s. 7681. Pogorzelcy gm. Iwaczów, p. t. p. o zapomogę.

5652. L. s. 7683. Wydział pow. w Dobromilu, p. p. Urbańskiego o 75% subwencyi na dokończenie budowy drogi powiatowej Krościenko—Bircze.

Wniesione po dzień 29. października 1910 r.

5653. L. s. 7695. Nauczycielstwo miasta Borszczowa, p. p. Żardeckiego o przeniesienie do II. kl. płac.

5654. L. s. 7696. Nauczycielstwo w Kościenku n/D., p. p. Bednarskiego o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5655. L. s. 7697. Nauczycielstwo w Rawie ruskiej, p. p. Kołpaczkiewicza o przeniesienie do II. kl. płac.

5656. L. s, 7698. Nauczycielstwo w Peczeniżynie, p. p. Kleskiego o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5657. L. s. 7699. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Winniki. p.p. Merunowicza o subwencyę.

5658. L. s. 7700. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Stanisławów, p. p. Żardeckiego o subwencyę.

5659. L. s. 7701. Gmina Wólka niedźwiedzka, p. t. p. przeciw podziałowi pow. łańcuckiego.

5660. L. s. 7702. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Podgórze, p. t. p. o subwencyę.

5661. L. s. 7703. Gmina m. Sieniawa, p. p. Czartoryskiego o wcielenie części gmin Dybkowa i Wyłewy do miasta.

5662. L. s. 7704. Wydział pow. w Sokalu, p. p. Winc. Kraińskiego w sprawie zmiany ustawy drogowej.

5663. L. s. 7705. Akademia weterynaryi Lwów, p. p. Leo o przyznanie zastępstwa w Wysokim Sejmie.

5664. L. s. 7706. Komitet parafialny Szydłowce—Zielona, p. p. Kiweluka o zasiłek na budowę plebanii.

5665. L s. 7707. Towarzystwo Światojurskaja bursa w Tarnopolu, p. p. Hanczakowskiego o subwencyę.

5666. L. s. 7708. Towarzystwo opieki nad internatem im. Piramowicza dla uczniów seminaryum nauczycielskiego

Lwów, p. p. Dembowskiego o subwencyę na budowę.

5667. L. s. 7709. Towarzystwo opieki nad internatem im. Piramowicza dla uczniów seminaryum nauczycielskiego Lwów, p. t. p. o subwencyę na internat.

5668. L. s. 7715. Polska Ochronka Zaleszczyki, p. p. Moysę o subwencyę.

5669. L. s. 7716. Komitet wystawy rolniczo-przemysłowej Brzeżany, p. p. Schätzla o subwencyę.

5670. L. s. 7717. Bursa im. T. Kościuszki Złoczów, p. t. p. o subwencyę.

5671. L. s. 7718. Gmina Żegiestów, p. p. Senyka o wybudowanie kosztem funduszu krajowego drogi prowadzącej od miejsca kąpielowego do wsi Żegiestowa.

5672. L. s. 7719. Czarniawski i Ska, podolska fabryka mydła i wyrobów chemicznych „Postęp“ w Zaleszczykach, p. p. Moysę o subwencyę na rozszerzenie fabryki.

5673. L. s. 7720. Magistrat m. Jasła, p.p. Tertila w sprawie budowy kanałów wodnych.

5674. L. s. 7722. Zakład zdrojowy w Swoszowicach, p. p. Tertila o uwolnienie od podatków krajowych i powiatowych na cele asanacyi.

5675. L. s. 7723. Antonina Gorlachówna, sierota po nauczycielu ludowym w Mielcu, p. p. Kędziora o posadę substytucyjną nauczycielską.

5676. L. s. 7724. Nauczycielstwo w Mielcu, p. t. p. o przesunięcie do II. klasy płac.

5677. L. s. 7725. Zwierzchnośc gm. Wola rzeczycka i sąsiednie, p. t. p. o przekopanie rzeki Bukowej z Łukowicą.

5678. L. s. 7726. Gmina Leśniówka, p. p. Stapińskiego w sprawie gminnych sądów rozjemczych.

5679. L. s. 7727. Gmina Dobrynia, p. t. p. w sprawie gminnych sądów rozjemczych.

5680. L. s. 7731. Gmina Stryszowa, p. p. Sokołyszewskiego w sprawie prestacyi szkolnej.

5681. L. s. 7732. Olga Pilecka, uczenica Akademii dla muzyki i sztuki dramatycznej Wiedeń, p. p. Dulębę o subwencyę na studya śpiewu.

5682. L. s. 7733. Stowarzyszenie Panien pod wezwaniem Najśw. Maryi Panny Stryj, p. t. p. o subwencyę na zapłatę ceny kupna za nabytą realność i inne wydatki.

5683. L. s. 7734. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Nowy Targ, p. p. Bednarskiego o snbwencyę.

5684. L. s. 7735. P. u., którem exhibuje się petycye gmin, wniesione p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej, a mianowicie: Dobrynia, Borzęcin, Komaornia, Wityłów, Temeszów.

5685. L. s. 7737. Nauczycielstwo w Łańcucie, p. p. Żardeckiego o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5686. L. s. 7738. Polskie Towarzystwo gorzelnicze Lwów, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Gorzelnictwo“.

5687. L. s. 7739. Henryk Kleinmann, uczeń gimnazyalny Lwów, p. t. p. o zasiłek na śpiew i muzykę.

5688. L. s. 7740. Wydział pow. w Myślenicach, p. t. p. o ustanowienie myta na drodze Biała—Skawina—Zawoje.

5689. L. s. 7741. Waleryan Popławski, delegat Polaków stanu Pazawy i Kurytyby Lwów, p. p. Żardeckiego w sprawie dostawy mięsa z Brazylii.

5690. L. s. 4742. Aleksander Lewicki i tow. Lwów, p. t. p. w sprawie przyłączenia gruntów gminy Kulparków do Lwowa.

5691. L. s. 7743. Towarzystwo bratniej pomocy uczniów Akademii sztuk pięknych Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5692. L. s. 7744. Towarzystwo „Ruskych żenszczyn“ Stryj, p. p. Makucha o subwencyę.

5693. L. s. 7745. Gmina Tysowica, p. t. p. w sprawie udzielonej koncesyi na wyszynk.

5694. L. s. 7746. Komitet emerytów nauczycieli całego krajn, p. p. Bandrowskiego o zrównanie dodatków 5-letnich za ubiegłe lata.

5695 L. s. 7747. Wydział pow. Bochnia, p. p. Górskiego w sprawie zmiany ustawy drogowej.

5696. L. s. 7748. Zwierzchność gm. Dębica, p. t. p. o zezwolenie na zaciągnięcie pożyczki komunalnej 305.000 koron w Banku krajowym.

5697. L. s. 7749. Marya z Cybulskich Bielczykowa, nauczycielka w Stryju, p. p. Dulębę o policzenie lat.

5698. L s 7760. Gmina Dobrowlany, p. p. Zamoyskiego o przydzielenie do sądu powiatowego w Drohobyczu.

Wniesione po dzień 3. listopada 1910 r.

5699. L. s. 7762. Szynkarze Zamarstynowa, p. p. Merunowicza w sprawie noweli do ustawy z 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11 x 1906.

5700. L. s. 7763. Towarzystwo „Sicz“ w Bohatkowcach, p. p. Sodomorę o subwencyę.

5701. L. s. 7764. Tomko Kyryluk w Koziarach, p. p. Krysowatego o uwolnienie od zwrotu pobranego przez syna stypendyum w czasie nauki seminaryalnej.

5702. L. s. 7765. Łucya Stehlikówna, uczenica Akademii sztuk pięknych Kraków, p. p. Maissa o zasiłek na studya.

5703. L. s. 7766. Gmina Kimirz, powiat Przemyślany, p. p. Schätzla o pomoc dla pogorzelców.

5704. L. s. 7767. Wydział pow. w Brzeżanach, p. t. p. w sprawie budowy dróg wodnych.

5705. L. s. 7768. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczów wszechnicy lwowskiej, p p Jaszowskiego o subwencyę.

5706 L. s. 7769. Polska bursa ludowa Zaleszczyki, p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

5707. L. s. 7770. Marcin Gumieniak, emerytowany nauczyciel Leżajsk, p. p. Pastora o dar z łaski.

5708. L. s. 7771. Iwan Hawryłyszyn, rolnik Rypne, p. p. Cipsera o zapomogę z powodu pożaru.

5709. L. s. 7772. Wydział pow Myślenice, p. p. K. Lubomirskiego w sprawie budowy dróg wodnych.

5710. L. s. 7773. Wydział pow. Myślenice, p. p. K. Lubomirskiego o subwencyę 75% na budowę drogi Biała—Skawina—Zawoje.

5711. L. s. 7774. Karolina Sterankowa, wdowa po nauczycielu Nowy Sącz, p. p, Myjaka o pozostawienie dodatku na wychowanie dzieci.

5712. L. s. 7775. Gmina Wulka mazowiecka, p. p. Lewickiego o kreowanie szkoły realnej względnie gimnazyum realnego z ruskim językiem wykładowym w Rawie.

5713. L. s. 7776. Ruskie Towarzystwo Rawa ruska, p. t. p. o kreowanie szkoły realnej względnie gimnazyum realnego z ruskim językiem wykładowym w Rawie.

5714. L. s. 7777. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół II.“ Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na kółko dramatyczne.

5715. L. s. 7782. Gmina Stare Bystre, p. p. Bednarskiego o subwencyę na budowę szkoły.

5716. L. s. 7783. Nauczycielstwo w Oświęcimiu, p. t. p. o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5717. L. s. 7784. Gmina Suchorzów, p. p. Z. Tarnowskiego o zwolnienie od kosztów budowy szkoły.

5718. L. s 7785. Antoni Bednarski, rolnik w Chruśnie starem, p. p. Bojkę o zapomogę z powodu pożaru.

5719. L. s 7786. Michał Markowski i Semen Łukawiecki Śniatyn, p. t. p. w sprawie wywłaszczenia gruntu przez magistrat.

5720. L. s. 7787. Ludwika Kraskowska, uczenica szkoły sztuk pięknych Kraków, p. p. Witosa o subwencyę na studya rzeźbiarskie.

5721. L. s. 7788. Gmina Posada sanocka, p. t. p. w sprawie uwolnienia fabryki sanockiej o dodatków gminnych.

5722. L. s. 7789. Towarzystwo uczestników powstania z r. 1863/64, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

5723. L. s. 7790. Gmina m. Lwowa, p. t. p. o porękę kraju dla 6.000.000 K pożyczki na inwestycye.

Wniesione po dzień 5. listopada 1910 r.

5724. L. s. 7805. Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Rzeszów, p. p Jabłońskiego o suawencyę.

5725. L. s. 7806. Gmina Jasionów polny, p. p. Korola o subwencyę na budowę szkoły.

5726. L. s. 7807. Gmina Rudniki, p. p. Senyka o zwolnienie od prestacyi szkolnej.

5727. L. s. 7808. Gmina m. Wadowice, p. p. Maissa w sprawie powiększenia dworca kolejowego.

5728. L. s. 7809. Światо-Michajłowskyj Instytut Kołomyja, p. p. Myroniuka-Zajaczuka o subwencyę na bursę.

5729. L. s. 7810. Komitet ratunkowy w Narolu, p. p. Jampolskiego o zasiłek z powodu pożaru.

5730. L s. 7811. Towarzystwo Gwiazda Stary Sambor, p. p. Lewakowskiego o subwencyę.

5731. L. s. 7812. Wydział pow. Stary Sambor, p. t. p. w sprawie bonifi-

kacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5732. L. s. 7813. Wydział pow. Stary Sambor, p. p. Lewakowskiego w sprawie zmiany ustawy drogowej.

5733. L. s. 7814. Wydział pow. Stary Sambor, p. t. p. w sprawie budowy dróg wodnych.

5734. L. s. 7815. Wydział pow. w Zaleszczykach, p. p. Tad. Cieńskiego w sprawie budowy dróg wodnych.

5735. L. s. 7816. Nauczycielstwo m. Drohobycza, p. p. Halbana o ustanowienie podwójnego etatu stałych nauczycieli przy szkole męskiej.

5736. L. s. 7817. Gmina Nosowce, p. p. Skwarko o zasiłek na zakupno paszy z powodu gradobicia.

5737. L. s. 7818. Felicya Machalska, wdowa po nauczycielu Sokal, p. p. Żardeckiego o zapomogę.

5738. L. s. 7819. Karol Jaworski, majster szewski Lwów, p. t. p. o zapomogę.

5739. L. s. 7820. Towarzystwo kolonii leczniczych dla izraelickiej dziatwy szkolnej Kraków, p. t. p. o subwencyę.

5740. L. s. 7821. Ewa Fedyna, wdowa po drożniku w Chołojowie p. t. p. o zapomogę.

5741. L. s. 7822. Związek stowarzyszeń przemysłowych Lwów, p. t. p. w sprawie przyspieszenia budowy dróg wodnych.

5742. L. s. 7824. Filia lwowskiego Towarzystwa gimnastycznego „Sokił“ Stanisławów, p. p. Winniczuka o subwencyę.

5743. L. s. 8825. Zofia Nowak Budzińska, Lwów, p. p. Stapińskiego o zasiłek na studya śpiewu.

Wniesione po dzień 7. listopada 1910 r.

5744. L. s. 7832. Gmina m. Komarna, p. p. Skarbka o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytuwych, piwa i t. d. na lat 40.

5745. L. s. 7833. Wydawnictwo „Dwutygodnika dostaw“ Lwów, p. p. Kiweluka o subwencyę.

5746. L. s. 7834. Dom słuchaczów politechniki Lwów, p. p. Cipsera o subwencyę.

Wniesione po dzień 9. listopada 1910 r.

5747. L. s 7837. Towarzystwo szkoły średniej Horodenka, p. p. A. Theodorowicza o subwencyę.

5748. L. s. 7838. Tymko Mach, gospodarz Romanow, p. p. Lewickiego o zasiłek na utrzymanie rządowego ogiera.

5749. L. s. 7839. Towarzystwo „Sicz“ Rymanów, p. t. p. o subwencyę.

5750. L. s. 7840. Towarzystwo „Sicz“ w Kozłowie, p. p. Sandulaka o subwencyę.

5751. L. s. 7841. Towarzystwo „Sicz“ Krasnosławce, p. t. p. o subwencyę.

5752. L. s. 7842. Towarzystwo Przyjaciół muzyki Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

5753. L. s. 7843. Wydział pow. Wadowice, p. p. Stylę w sprawie kanałów wodnych.

5754. L. s. 7844. Mieszkańcy gm. Orzelec. p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

5755. L. s. 7845. Gmina Nagoszyn, p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej.

5756. L. s. 7846. Gmina Jodłowa, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5757. L. s. 7847. Smul Jakób, emerytowany nauczyciel Lwów, p. p. Szweda o usunięcie krzywdzącego rozporządzenia Rady szkolnej kraj.

5758. L. s. 7848. Wydział pow. Ropczyce, p. p Jedynaka w sprawie zmiany ustawy drogowej.

5759. L. s. 7849. Drożnicy krajowi, p. p. Myjaka o stabilizacyę.

5760. L. s 7850. Nauczycielstwo w Łącku, p. t. p. o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5761. L. s. 7851. Wincenty Szymkiewicz, kapelusznik w Nowym Tąrgu, p. p. Witosa w sprawie odpisania zaciągniętej pożyczki z fundacyi Czarkowskiej-Golejowskiej i o udzielenie zapomogi.

5762. L. s. 7852. Wydział pow. Trembowla, p. p. Baworowskiego w sprawie kanałów wodnych.

5763. L. s. 7853. Konwent Braci mniejszych O. O. Bernardynów Kraków, p. p. Stapińskiego o subwencyę na restauracyę kościoła.

5664. L. s. 7854. Gmina Nagoszyn, p. t. p. w sprawie sądów polubownych.

5765. L. s. 7855. Gmina Tworkowa, p. t. p. w sprawie sądów polubownych.

5766. L. s. 7856. Gmina Tymawa, p. t. p. w sprawie sądów polubownych.

5767. L. s. 7857. Gmina Medynia łańcucka, p. p. Krężla w sprawie reformy wyborczej.

5768. L. s. 7858. Zofia z Gebhardtów Gronkowa, nauczyciel w Święcanach, p. p. Stefczyka o policzenie lat.

5769. L s. 7859. Dr. Józef Gozdecki, lekarz okręgowy w Żurawnie, przez Wydział kraj. o veniam aetatis.

Wniesione po dzień 10. listopada 1910 r.

5770. L. s. 7867. Wydział spółki wodnej dla obwałowania Wisły od Raby do Woli rogowskiej—Uście solne, p. p. Götza w sprawie zmiany ustawy z 29/5 19 3 Dz. u. kr. Nr. 61.

5771. L. s. 7868. Józef Kraft, b. rządca szpitala lwowskiego Lwów, p. p. Battaglię o odprawę.

5772. L. s. 7869. Grono nauczycielskie Rudki, p. p. Skarbka o przeniesienie do II. kl. płac nauczycieli.

5773. L. s. 7870. Mieszkańcy m. Śniatyna, p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej i założenie ukraińskiego uniwersytetu.

5774. L. s. 7871. Mieszkańcy gm. Bełełuja, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej i ruskiego uniwersytetu.

5775. L s. 7872. Gmina w Kutach starych, p. p. Tracza w sprawie zamykania szynków w niedzielę i święta.

5776. L. s. 7873. Teofil Bamborowicz, nauczyciel Lwów, p. p. Adama o przyznanie dodatku pięcioletniego.

Wniesione po dzień 11. listopada 1910 r.

5777. L. s. 7881. Gmina Głuchowice, p.p. Merunowicza o zapomogę na budowę studni.

5778. L. s. 7882. Rada szkolna m. w Kutach z petycyą grona nauczycielskiego, p. p. Tracza o przeniesienie do II. kl. płac.

5779. L. s. 7883. Magistrat m. Brodów, p. p. Salę w sprawie budowy dróg wodnych.

5780. L. s. 7884. Julia Jankowska, wdowa po nauczycielu Sambor, p. p. Skarbka o podwyższenie zaopatrzenia.

Wniesione po dzień 12. listopada 1910 r.

5781. L. s. 7891 Jadwiga Sarnecka Kraków, p. p. Pinińskiego o subwencyę na studya muzyczne.

5782. L. s. 7292 Wydział pow. Żółkiew, p. p. Korola w sprawie kanałów wodnych.

5783. L. s. 7893. Wydział pow. Brzozów, p. p. Urbańskiego w sprawie kanałów wodnych.

5784. L. s. 7894. Rusini gminy Niemirowa, p. p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej.

5785. L. s. 7895. Gmina Padew i okoliczne, p. p. Bojkę o kreowanie sądu w Padwi.

5786. L. s. 7896. Jan i Marya Adamczyk, włościanie w Słupcu, p. t. p. o oddanie wałów zabranych pod budowę nowych wałów wiślanych.

5787. L. s. 7897. Stowarzyszenia kobiece Lwów, p. t. p. w sprawie wydania władzom rosyjskim Budowskiego.

5788. L. s. 7898. Wiec w Tułowie, p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

5789. L. s. 7899. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego Zaleszczyki, p. p. T. Cieńskiego o subwencyę na utrzymanie internatu.

5790. L. s. 7900. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego Zaleszczyki, p. t. p. o subwencyę na budowę internatu.

5791. L. s. 7901. Pisiewicz Teodor emerytowany nauczyciel Długoszyn, p. p. Adama o emeryturę i zapomogę.

Wniesione po dzień 14. listopada 1910 r.

5792. L. s. 7905. Gmina Dybków, p. p. Hanczakowskiego przeciw przyłączeniu do m. Sieniawy.

5793. L. s. 7906. Gmina Duminów, p. t. p. o utworzenie samoistnej gminy.

5794. L. s. 7907. Ks. Teofil Niżankowski, proboszcz w Równej, p. p. Senyka o przyjęcie na fundusz kraj. kosztów leczenia syna w Kulparkowie.

5795. L. s. 7908. Wydział pow. w Limanowej, p. p. Marsa w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5796. L. s. 7909. Mieszkańcy Rudnik, p.

p. Kiweluka w sprawie reformy wyborczej.

5797. L. s. 7910. Gmina Uście (nad Prutem), p. p Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

5798. L. s. 7911. Helena z Terleckich Bladysowa, nauczycielka w Samborze, p. p. Sobolewskiego o uwolnienie od opłaty 10% z powodu zamęścia.

Wniesione po dzień 15. listopada 1910 r.

5799. L. s. 7915. Henryk Krzyżanowski, uczeń Akademii sztuk pięknych Kraków, p. p. Merunowicza o zasiłek na studya malarskie.

5800. L. s. 7917. Wydział pow. Gorlice, p. p. Długosza w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyi.

5801. L. s. 7918. Gmina Lubycze Kniazie, p. p. Lewickiego o kreowanie szkoły realnej względnie gimnazyum realnego z językiem wykładowym ruskim w Rawie ruskiej.

5802. L. s. 7919. Gmina Lubycza kameralna, p. t. p. o kreowanie szkoły relnej względnie gimnazyum realnego z językiem wykładowym ruskim w Rawie ruskiej.

5803. L. s. 7920. Gmina Lubycza kameralna, p. t. p. w sprawie rozpisania nowych wyborów do Rady gminnej

5804. L. s. 7921. Gmina Lubycza kameralna, p. t. p. o unieważnienie uchwały Rady gminnej i ukaranie wójta za nadużycie.

5805. L. s. 7922. Gmina Chlebowice twirskie, p. p. Adama o przyznanie zasiłku względnie bezprocentowej pożyczki na budowę szkoły.

5806. L. s. 7923. Gmina Lisowice, p. p. T. Cieńskiego o zasiłek na dokończenie budowy cerkwi.

5807. L. s. 7924. Komitet cerkiewny, p. t. p. o zasiłek na dokończenie cerkwi.

5808. L. s. 7925. Helena z Kumaszowiczów Dziedzicowa, wdowa po nauczycielu Żółkiew, p. p. Starzyńskiego o podwyższenie pensyi.

5809. L. s 7926. Stronnictwo katolicko-narodowe Lwów, p. p. Thullego o uchwalenie nowego regulaminu służby domowej.

Wniesione po dzień 16. listopada 1910 r.

5810. L. s. 7938 Towarzystwo muzyczne Tarnów, p. p. Tertila o subwencyę.

5811. L. s. 7939. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Czerniowce, p. t. p. o subwencyę.

5812. L. s. 7940. Nauczycielstwo w Husiatynie, p. p. Gołuchowskiego o przeniesienie do II. kl. płac.

5813. L. s. 7941. Karolina Okoń, wdowa po nauczycielu Bochnia, p. p. Maissa o podwyższenie pensyi i o zapomogę.

5814. L. s. 7942 Jakim Zacharko i tow. Wiśniowczyk, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę z powodu pożaru.

5815. L s 7943. S. S. Felicyanki Przemyśl, p. p. Dolińskiego o pożyczkę w Banku kraj. na budowę domu na internat.

5816. L. s. 7944. Towarzystwo im. Elizy Orzeszkowej i Polskie Zjednoczenie studentek wszechnicy lwowskiej, p. p. Dolińskiego w sprawie rozdziału stypendyów.

5817. L. s. 7945. Rusini gminy Kornie, p. p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej.

5818 L. s. 7946. Rusini gminy Werchały, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5819. L. s. 7947. Rusini gminy Chlewczany, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5820. L. s. 7948. Rusini gminy Teniatycka, p. t. p. wsprawie reformy wyborczej.

5821. L. s. 7949. Rusini gminy Choronów, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5822. L. s. 7950. Rusini gminy Badruż, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5823. L. s. 7951. Rusini gminy Hołe rawskie p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5824. L. s. 7952. Stowarzyszenie pań, p. p. St. Badeniego w sprawie reformy wyborczej.

5825. L. s. 7953. Ruskie panie w Galicyi, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5826. L. s. 7954. Główny Wydział Towarzystwa „Zinocza Hromada" Lwów, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5827. L. s. 7955. Mikołaj Finik, emerytowany nauczyciel Tarnopol, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

5828. L. s. 7959. Bursa włościańska Tow. Szkoły Ludowej Stryj p. p. Adama o subwencyę z funduszu im. Pietruskich.

5829. L. s. 7960. Towarzystwo ludoznawcze Lwów, p. p. Battaglię o subwencyę.

5830. L. s. 7961. Zwierzchność gm. Żydatycze, p. p. St. H. Badeniego o wybudowanie studzien.

5831. L. s. 7962. Towarzystwo dziennikarzy polskich Lwów, p. p. Skołyszewskiego o zapomogę dla Gołemberskiej wdowy po dziennikarzu.

Wniesione po dzień 18. listopada 1910 r.

5832. L. s. 7969. Zwierzchność gminy Dobrzany, p. p. Merunowicza o zasiłek dla pogorzelców.

5833 L. s. 7970. Iwan Robak w Grabowie, p. p. Dudykiewicza o odpisanie kosztów leczenia żony.

5834. L. s. 7971. Rusini gm. Hrebenne, p. p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej.

5835. L. s. 7972. Rusini gminy Mosty małe, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5836. L. s. 7973. Ruska włościańska bursa Turka, p. p. Hanczakowskiego o subwencyę

5837. L. s 7974. Grono nauczycielskie Ropczyce, p. p. Jedynaka o przeniesienie do wyższej klasy płac.

5838. L. s. 7975. Gmina Jackowce, p. p. Makucha o kreowanie szkoły.

5839. L. s. 7976. Wydawnictwo św. Bazylego w Zółkwi, p. p. Kurowca o podwyższenie subwencyi.

5840. L. s. 7977. Ida Marya Schätzel, nauczycielka Lwów, p. p Żardeckiego o rewizyę sprawy niezłożenia przysięgi.

5841. L. s. 7978. Franciszka Partyka Zaleszany, p p Żardeckiego o zasiłek na kuracyę córki.

5842. L. s, 7979. Obywatele m. Tłuste, p. t. p. w sprawie unieważnienia uchwały gminnej na zaprowadzenie nowej opłaty konsumcyjnej.

4843. L. s. 7980. Towarzystwo pomocy przemysłowej w Czortkowie, p. t. p. o zasiłek na koszta prowadzenia wyrobów kilimkarskich i wzorowego warsztatu.

4844. L. s. 7981. Wiec w Niemirowie, p. p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej.

5845. L. s. 7982. Rusini gminy Olszanki, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5846. L. s. 7983. Rusini gminy Huta obedyńska, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5847. L. s. 7984. Rusini gminy Smolin, p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

5848. L. s. 7986. Mieszkańcy miasteczka Łyśca, p. p. T. Cieńskiego przeciw postępowaniu posłów ukraińskich w Sejmie.

5849. L. s. 7987. Gmina Ryszkowa Wola, p. p. Czartoryskiego o uwolnienie gminy od płacy podatku na grunt szkolny.

5850. L. s. 7988. Towarzystwo opieki nad młodzieżą gimnazyalną w Przemyślu na Zasaniu, p. p. Dolińskiego o subwencyę.

5851. L. s. 7989. Gmina Tarnobrzeg, p.p. Z. Tarnowskiego o przekształcenie szkoły realnej na gimnazyum realne.

5852. L. s. 7990. Kazimierz Sichulski, artysta malarz Lwów, p. p. Kiweluka o zapomogę na kształcenie się w malarstwie.

5853. L. s. 8003. Franciszka Krokowska i tow., wdowa po nauczycielu Rzeszów, p. p. St. H. Badeniego o policzenie lat.

5854. L. s. 8004. Maksymilian Skomorowski, emerytowany nauczyciel w Dumchowcu, p. p. T. Starucha o policzenie lat.

5855. L. s. 8005. Jakób Schindelheim i Sabina Schindelhaimowa w Leżajsku, p. p. Pastora o pożyczkę z funduszu przemysłowego.

5856 L. s. 8006. Inspektorat izraelickiej szkoły ludowej w Brodach, p. p. Salę o subwencyę.

5857. L. s. 8007. Obywatele pow. limanowskiego, p. p. Marszałkowicza o kreowanie szkoły realnej albo gimnazyum realnego.

5858. L s. 8008. Gmina m. Brodów, p. p. Salę w sprawie patronatu szpitalnego.

5859. L. s. 8009. Wiec w Uściu (nad Prutem) p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

5860. L. s. 8010. Józef Majerczyk i tow. z Usłupa ad Zakopane, p. p. Witosa w sprawie budowy drogi powiatowej Olcza—Usłup.

5861. L. s. 8011. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych Kraków, p. p. J. Theodorowicza o subwencyę na urządzenie wystawy współczesnej sztuki kościelnej.

Protokół

85. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 22. września 1910.

Początek o godzinie 11. minut 25. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 117.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie Sejmu, zwołanego Najwyższym Patentem z dnia 11. września na dzień 22. września 1910 do Lwowa.

Marszałek przemawia do Izby i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński i przedstawia jako komisarza rządowego Radcę Dworu p. Grodzickiego.

Marszałek poświęca dłuższe wspomnienie pośmiertne śp. Sękowskiemu.

Marszałek udziela głosu p. K. Lewickiemu.

Przemawia p. K. Lewicki i składa oświadczenie imieniem klubu ukraińskiego ruskiego.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu pp. Winc. Kraińskiemu na 8, Krzeczunowiczowi na 1, Hupce na 2, Skrzyńskiemu na 3, Starzyńskiemu na 3, Żardeckiemu na 5, Czeczowi na 5, Theodorowiczowi A. na 6, Kołpaczkiewiczowi na 8, Witołdowi Korytowskiemu na 8 i Tertilowi na 3 dni, A. Gołuchowskiemu na 5 dni.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie urlopu pp. Garapichowi na 10 dni, J. Szeptyckiemu na 14 dni, Bawerowskiemu i Tyszkiewiczowi na 3 tygodnie.

Marszałek wyjaśnia jak będzie postępował w sprawie umieszczania na porządku dziennym sprawozdań komisyjnych załatwionych na ostatniej sesyi przez komisye, a niezałatwionych przez Izbę, oraz w sprawie umieszczania na porządku dziennym Izby pierwszego czytania wniosków poselskich zgłoszonych w ciągu ostatniej sesyi.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i składa oświadczenie imieniem klubu ludowców.

Marszałek oznajmia, że z powodu braku tekstu w języku ruskim usuwa z porządku dziennego ośm sprawozdań Wydziału krajowego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. kwietnia 1908 do końca czerwca 1909.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o odesłanie sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności urzędowych, a mianowicie: biura prezydyalnego komisyi budżetowej, departamentu I. komisyi gminnej, szkolnej i budżetowej, departamentu II. komisyi budżetowej i przemysłowej, departamentu III. komisyi gospodarstwa krajowego, departamentu IV. komisyi drogowej i kolejowej, departamentu V. komisyi sanitarnej, departamentu VI. komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia postanowień regulaminu sejmowego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi reformy wyborczej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Makucha, a oddzielnie uchwala przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu urzędników kraj. biura kolejowego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Petruszewicz i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi kolejowej, a na wypadek, gdyby ten formalny wniosek upadł, wnosi poprawkę, aby komisya budżetowa porozumiała się w tej sprawie z komisyą kolejową.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Petruszewicza, oddzielnie uchwala wniosek formalny p. sprawozdawcy, a wreszcie osobno przyjmuje poprawkę p. Petruszewicza, aby komisya budżetowa porozumiała się z komisyą kolejową, na którą to poprawkę p. Petruszewicza zgodził się p. sprawozdawca.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przekazanych przez Wysoki Sejm petycyj.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie za czas od 1. lipca 1909 po koniec sierpnia 1910.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego, z powo-

du braku tekstu sprawozdania w języku ruskim.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanych obszarów dworskich w Jajkowcach i Lubszy samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Antoniówka.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z gminy Laszki murowane dwóch samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą „Laszki murowane miasteczko“ i „Laszki murowane wieś“.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Siółko ad Borzyków tudzież z części obszaru dworskiego w Borzykowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Siółko.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Seńkowice ze związku gminy Hołe rawskie i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnhsi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Sprawozdawca pośeł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1908/9.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi szkolnej i przemysłowej.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego, z powodu niewydrukowania sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej w języku ruskim.

Marszałek stwierdza, że sprawozdanie Wydz. kraj. zostało wydrukowane w ruskim języku.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek udziela ponownie wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknu rozprawy Izba odrzuca wniosek p. Skwarki, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przenoszenia gmin do wyższej klasy płac nauczycielskich.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Wasung i wnosi o przekazanie tego sprawozdania komisyi szkolnej.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że zgadza się na wniosek p. Wasunga.

Izba uchwala odesłanie tego sprawozdania do komisyi szkolnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zaliczek na płace nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Wasung i wnosi o przekazanie tego przodłożenia komisyi szkolnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi o przekazanie tego sprawozdania komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą szkolną.

Przemawia p. Wasung i oznajmia, że zgadza się na tak zmieniony wniosek p. sprawozdawcy.

Izba uchwala odesłanie tego sprawozdania do komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą szkolną.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1911.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zamknięcia rachunków funduszu krajowego za rok 1909.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłużenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o poborze krajowych opłat szynkarskich i zwiększonej opłaty od piwa, od dnia 1. stycznia 1911.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi przemysłowej w porozumieniu z komisyą budżetową.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Marszałek oznajmia, że usuwa te sprawozdania z porządku dziennego z powodu, że tekst ich nie jest w języku ruskim wydrukowanym.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o ankiecie w sprawie węglowej (zwołanej w wykonaniu polecenia Sejmu krajowego z dnia 19. października 1908).

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi górniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

Marszałek oznajmia, że usuwa to sprawozdanie z porządku dziennego z powodu braku tekstu w języku ruskim.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok 1909/1910.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach, Miłocinie i Suchodole.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego z braku tekstu w języku ruskim.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odno-

szących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1909.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisy gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym Składem publicznym, połączonym ze Składem wolnym w Krakowie.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, o melioracyach.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

Marszałek oznajmia, że usuwa te sprawozdania z porządku dziennego z braku wydrukowania ich w ruskim języku.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia ustawy komasacyjnej i działowo-regulacyjnej.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi reform agrarnych.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Petruszewicz i wnosi o przekazanie tego sprawozdania komisyi drogowej, w razie zaś gdyby wniosek ten upadł wnosi poprawkę do formalnego wniosku p. sprawozdawcy, aby przedłożenie to odesłać do komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą drogową.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Petruszewicza o przekazanie tego przedłożenia komisyi drogowej, i uchwala oddzielnie odesłanie tego sprawozdania do komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą drogową.

Następuje.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ukrajowienia dróg.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi drogowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze r. 1909 i I. półrocze roku 1910.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o objęciu na własność kraju szpitala św. Zofii we Lwowie i kosztorysie robót inwestycyjnych w budynkach tegoż szpitala tudzież o powiększeniu etatu posad lekarskich w krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie łącznie ze szpitalem św. Zofii.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą sanitarną.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek formalny p. sprawozdawcy, a oddzielnie odrzuca wniosek p. Kurowca.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie krajowego zakładu dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą sanitarną.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zgadza się na wniosek formalny p. Kurowca, poczem Izba uchwala odesłać to sprawozdanie do komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą sanitarną.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych w r. 1911.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej w porozumieniu z komisyą sanitarną.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej, oddzielnie zaś odrzuca wniosek formalny p. Kurowca.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej w porozumieniu z komisyą budżetową.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycyach Maryi Janikowskiej, Anny Sarneckiej, Franciszki Kubrakiewiczowej, Anny Sarneckiej, Franciszka Mościskiego, Zofii Krogulskiej i Maryi Pauk o przyznanie zaopatrzeń i o projekcie unormowania zaopatrzeń dla służby nieetatowej.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za r. 1909. tudzież o preliminarzu tegoż funduszu rezerwowego na czas od 1. stycznia do 30. kwietnia 1911 r.

Marszałek oznajmia, że usuwa to sprawozdanie z porządku dziennego z powodu braku tekstu w ruskim języku.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Krywe ad Tworylne, wraz z obszarem dworskim powiatu liskiego, z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Baligrodzie a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kreowania nowego Sądu powiatowego w Uściu zielonem.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek zawiadamia, że p. Battaglia złożył mandat członka komisyi reformy wyborczej, i że uzupełniający wybór umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania pism sądowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo ck. Sądu pow. we Lwowie z dnia 14/6 Lcz. IV/12 1910 w sprawie zezwo-

lenia na karno sądowe ściganie pp. A. i T. Starucha z powodu przekroczenia z § 411. u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo komisyi prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pisma:

C. k. Sąd pow. w Kałuszu, tudzież c. k. Sąd pow. we Lwowie z dnia 4/4 i 18/5 1910, w których te sądy cofają prośby o zezwolenie na karno sądowe ściganie p. Kurowca z powodu przekroczenia obrazy czci.

Izba bez rozprawy i na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przekazuje te pisma komisyi prawniczej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które

Opiewają:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejmie!

W ostatnich dniach nawiedziły dwa groźne pożary dwie wsie w powiecie żydaczowskim położone, a mianowicie prawie równocześnie Juseptycze i Czernicę.

W Juseptyczach pogorzało 18. gospodarzy, szkoda przez pożar zrządzona — a spłonęło 16. budynków mieszkalnych i 36. gospodarskich należących do 18. gospodarzy — wynosi według dochodzeń na miejscu najściślejszej przez Wydział powiatowy przeprowadzonych zwyż 57.000 koron, z tego zaledwo nieco ponad 12.000 koron było ubezpieczonych, nieubezpieczona szkoda wynosi zwyż 45.000 koron. Na domiar nieszczęścia wybuchła w tej miejscowości zaraza pryszczycy u bydła, wskutek czego ani robót rolnych, ani zwózki materyałów na odbudowanie choćby mieszkań ludzkich nie podobna wykonywać z normalnym, niezbędnym pospiechem.

W Czernicy pogorzało 16. gospodarzy, szkoda tak samo przez Wydział powiatowy badana wynosi zwyż 28.000 koron, czego niespełna 13.000 koron było ubezpieczonych a prawie 15.000 koron nie.

Wobec strasznej klęski, wobec niezmiernej nędzy pogorzelców, którym wobec zamknięcia powiatu wskutek zarazy nawet nie można ułatwić utrzymania bydła przez przeprowadzenie do innych wsi lub dowóz siana i słomy, wobec niemożności wykonania robót rolnych i budowlanych przez szybko zbliżającą się zimę, wnoszą podpisani

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu udzielenie pogorzelcom Juseptycz i Czernicy w pow. żydaczowskim zapomogi z funduszu na ten cel przeznaczonego w kwocie odpowiedniej do rozmiarów klęski na ręce Wydziału powiatowego w Żydaczowie.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki.

Stanisław Stadnicki, K. Horodyski, Gorayski, Górski, Cielecki, Moyssa, Aleksander Raciborski, Vivien, A. Lubomiski, Paygert, Urbański, Brykczyński, Czartoryski, Milewski.

Wniosek nagły.

W dniu 16. b. m. zniszczył pożar w Biłce szlacheckiej w powiecie Lwowskim 27. zagród włościańskich, obejmujących około 120. budynków. Spaliły się także wszystkie ziemiopłody tegorocznego zbioru, sprzęty domowe, odzież, narzędzia rolnicze.

Oprócz budynków, nie były ubezpieczone od szkody ogniowej ani ruchomości, ani ziemiopłody. Pogorzelcy są przeto zagrożeni pod zimę głodem i nędzą ostateczną.

Wskutek tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić — dla pogorzelców w Biłce szlacheckiej w powiecie Lwowskim możliwie najwydatniejszy zasiłek z funduszu krajowego.

Lwów, 22. września 1910.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz

Mais, Rutowski, Adam, Halban, Ciuchciński, Doliński, ks. Jaszowski, Skarbek, Kleski, Jabłoński, Sala, Loewenstein, Leo, Rayski, Federowicz, Michałowski.

Wniosek nagły:

posła Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców w Słobodzie złotej, pow. Brzeżany.

Dnia 15. września 1910 wybuchł ogień w Słobodzie złotej z nieznanej przyczyny, a ponieważ tego dnia był silny wiatr, dlatego szybko rozszerzył się i zniszczył 20, gospodarstw, to znaczy wszystkie gospodarskie budynki, ze wszystkiemi gospodarskiemi narzędziami i z wszystkiemi zapasami zboża, tak że około 120 dusz pozostało bez dachu i środków do życia i to właśnie wnajgorszą porę, bo pod zimę, bo nie tylko ci ludzie nie mają się gdzie pomieścić ale najgorsze, że z tej przyczyny muszą za bezcen sprzedawać bydło; dlatego jest koniecznem, by kraj jak najprędzej przyszedł z pomocą tym nieszczęśliwym.

Ogólna szkoda wynosi zwyż 80.000 koron, a tylko w części była ubezpieczona. — Z powodu tego podpisani stawiają nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla pogorzelców w Słobodzie Złotej.

Lwów, dnia 22/9. 1910.

Wnioskodawcy:

Tymoteusz Staruch, A. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Lewicki, Kiweluk, Petruszewicz, Skwarko, Dumka, Krysowatyj, Sodomora, Winniczuk, Stapiński, Makuch, Jedynak.

Wniosek nagły

p. Lewickiego i tow. w sprawie reformy wyborczej do Sejmu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że trwająca od szeregu lat zwłoka w uchwalaniu sejmowej reformy wyborczej wywołuje w kraju wielkie niezadowolenie i podkopuje zaufanie ludzi do Sejmu i wstrzymuje prawidłową ich pracę. Zważywszy, że komisya dla reformy wyborczej, wybrana na posiedzeniu Wys. Sejmu z 19. września 1908 r. do tego czasu nie przygotowała w tej ważnej sprawie przedmiotu dla obrad Sejmu, a przeciwnie okazała niewątpliwe oznaki bezradności i niezałatwienie, a nawet zamiaru niedopuszczenia do odpowiedniego interesom kraju projektu reformy i z uwagi, że głównym pytaniem, jakiego komisya dotąd nie poruszyła, jest rozdział mandatów sejmowych między ruską a polską ludność, zważywszy, że sprawa ta jest piekąca i nagła, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się komisyi dla reformy wyborczej, ażeby w terminie 21 dni przedłożyła Sejmowi gotowy projekt ustawy wyborczej sejmowej i ażeby w tym projekcie przeprowadziła układ i rozdział okręgów wyborczych polskich ruskich odpowiednio do stosunków liczby polskiej i ruskiej ludności w kraju.

Pod względem formalnym wnosimy, ażeby ten wniosek był traktowany ako nagły po myśli § 68 ust. 4 regulaminu sejmowego.

Lwów, 22. września 1910.

Wnioskodawca:
Lewicki

Sandulak, Winniczuk, Krysowaty, Makuch, Kiweluk, Dumka, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Petruszewicz, Kurowiec, Chomyszyn, Czechowicz.

W n i o s e k n a g ł y

posła dr. Petruszewicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Juseptycze pow. żydaczowski.

W dniu 12. września 1910 nawiedził ogień gminę Juseptycze pow. Żydaczów.

W ogniu spłonęło 17 zagród włościańskich — szkoda wynosi ponad 100.000 kor. — gdyż spłonęły wszystkie płody ziemne.

Z pogorzelców było ubezpieczonych 11. Zupełnie nieubezpieczonych 6.

Z uwagi, że pogorzelcy nie mają czem zasiać jesiennych zasiewów, a nadchodząca zima grozi ich rodzinom katastrofa bezdasza, stawią podpisani:

W n i o s e k n a g ł y:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Juseptycze wydatniejszą pomoc z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej w skróceniu z § 68 ust. 2 regulaminu.

Wnioskodawca:
Petruszewicz.

Lewicki, Winniczuk, Sandulak, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Bis, Kurowiec, Makuch, Skwarko, Dumka, Kiweluk, Stapiński, Jedynak.

W n i o s e k n a g ł y

posła Pawła Dumki i tow. w sprawie zapomogi pogorzelcom.

Wysoki Sejmie!

W budżecie na rok 1910 przeznaczył Wysoki Sejm w rubryce IV. poz. 26 dla pogorzelców jako zapomogę do rozporządzenia Wydziału krajowego 10.000 kor.

Mimo oględnego wymiaru z tej pozycyi, bo na jedno gospydarstwo spalone przyznawano tylko po 10 kor. — to zawsze jednak z przyczyny wielkich pożarów, kwota 10.000 kor. wyczerpana a Wydział krajowy nawet z funduszu dyspozycyjnego wydał ponad 5.000 kor., a nie mogąc dalej czerpać z funduszu dyspozycyjnego wstrzymał dalsze zapomogi pogorzelcom — i tak nie dostali pogorzelcy:

1. Gmina Porzecze pow. Rudki, gdzie spłonęło 10 zagród gospodarskich.

2. Gmina Żubrzec powiat Buczacz, gdzie spłonęło 4 zagród gospodarskich.

3. Gmina Dubno powiat Nowy Sącz, gdzie spłonęło 8 zagród gospodarskich.

4. Gmina Wołoszcza powiat Sambor, gdzie spłonęło 29 zagród gospodarskich.

5. Gmina Meczyszczów powiat Brzeżany, gdzie spłonęło 11 zagród gospodarskich.

6. Gmina Budzanów powiat Trembowla, gdzie spłonęło całe przedmieście.

7. Gmina Juseptycze powiat Żydaczów, gdzie spłonęło 20 zagród.

Teraz nastąpił właśnie sezon pożarów i chociaż mała, ale prędka pomoc

dla pogorzelców jest pożądaną — dlatego podpisani stawią wniosek:

Wysoki Sejm w drodze nagłej raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy, ażeby z ogólnych funduszów krajowych r. 1910 użył kwotę 10.000 kor. na zapomogi dla pogorzelców — a mianowicie: tym, którzy zgłaszali się o zapomogę a nie dostali, jakoteż i tym, którzy w roku 1910 zgłaszać się będą.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Lewicki, Kiweluk, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Kurowiec, Skwarko, Jan Sandulak, Petruszewicz, Sodomora, Stapiński, Jedynak, Bis.

W n i o s e k n a g ł y

p. dra Makucha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom miasta Tłumacza.

Wysoki Sejmie!

Dnia 12. września 1910 wybuchł z niewiadomej przyczyny pożar w mieście Tłumaczu na przedmieściu Pilawszczyna, który w przeciągu kilku godzin zniszczył do szczętu 20 gospodarzy razem z całym zapasem zbożowym i narzędziami gospodarskimi. Ogień szalał podczas wielkiego wiatru tak, że niczego nie można było uratować, poszkodowani ponieśli ogromne szkody, które w niewielkiej ilości były zabezpieczone od ognia. Spaliły się wszystkie budynki, wszystkie narzędzia rolnicze, cały dobytek, urządzenia domowe, bielizna i ubrania, tak, że poszkodowani zostali w jednej koszuli.

Cała szkoda poniesiona wynosi kwotę 15.813 K 20 h, z tego ubezpieczone było na kwotę 7.996 K tak, że nie pokryta i nieubezpieczona szkoda wynosi kwotę 7.817 K 20 h. Pogorzelcy straciwszy cały zarobek, wystawieni są na krajną nędzę i głód, nie mając znikąd pomocy.

Z tego powodu podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom m. Tłumacza przedmieścia Pilawszczyzna udziela się z funduszów krajowych zapomogę w odpowiedniej kwocie. Wzywa się c. k. rząd, ażeby przyszedł z pomocą pogorzelcom m. Tłumacza z funduszów państwowych.

Wnioskodawca:
Makuch.

Kiweluk, Petruszewicz, Lewicki, Stapiński, Jedynak, Bis, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Skwarko, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch.

W n i o s e k n a g ł y

posła Kornela Senyka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom wsi Juseptycze pow. Żydaczów.

W nocy z 13. na 14. września 1910 spaliło się we wsi Jusyptycze powiat Żydaczów 20 gospodarstw z wszystkiemi budynkami i z całym zbiorem paszy.

Cały dobytek poszedł z dymem. Nie mają nie tylko co jeść dla siebie, ale także dla bydła, nie mają ziarna na zasiewy zimowe i wiosenne i nadto nie mają dachu nad głową.

Z przyczyny tej raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Pogorzelcom wsi Juseptycze pow. Żydaczów przyrzeka się przyjść z wydatną pomocą.

Wnioskodawca:
Kornel P. Senyk.

Kołpaczkiewicz, Marszałkowicz, Pastor, Jampolski, Dudykiewicz, Myroniuk-Zajaczuk, Stapiński, Jedynak, Wasung, Kędzior, Cieluch, Krężel, Bojko, Witos.

Interpelacya

posła Jana Bisa i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieprawnego objęcia urzędu prezesa Rady powiatowej w Nisku przez p. Jędrzejowicza.

W grudniu 1909 r. przeprowadzono wybory do Rady powiatowej w Nisku, do prezydyum której weszli p. Fryderyk hr. Ressegnier jako prezes i p. Jędrzejowicz z Kopek jako wiceprezes.

Wybór ten dotychczas przez Cesarza zatwierdzony nie został — a jednak mimo to zamiast sprawowania czynności przez poprzednie prezydyum Rady powiatowej w Nisku, do którego należeli pp. Oliwier hr. Ressegnier jako prezes i Michał Fornelski jako wiceprezes, objął spełnienie obowiązków prezesa Rady pow. p. Jędrzejowicz nowowybrany wiceprezes tamtejszej Rady pow. P. Jędrzejowicz objąwszy bezprawnie pełnienie obowiązków prezesa Rady pow., spełnia je w ten sposób, że zawiesza zgodną z prawem uchwałę powziętą przez Radę gminną w Nisku co do wydania członkom tej gminy drzewa z lasu serwitutowego, że obsadza powiatowe Biura pośrednictwa pracy człowiekiem sądownie karanym przed paru dniami aresztem, a na urząd kierownika tego Biura nie nadającym się p. Andrzejem Dąbrowskim.

Ponieważ przedwczesne przywłaszczenie sobie władzy bez poprzedniego zatwierdzenia cesarskiego przez p. Jędrzejowicza z Kopek jest jaskrawem bezprawiem, jak niemniej zawieszenie uchwały Rady gminnej w Nisku, oraz obsadzenie posady kierownika Biura pośrednictwa pracy przez p. Dąbrowskiego, podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

Czy fakta wyżej naprowadzone są mu znane?

Czy zechce natychmiast zarządzić co potrzeba, ażeby p. Jędrzejowicza od pełnienih funkcyi prezesa Rady powiatowej w Nisku usunąć i dołożyć atarań ażeby wybór jego na wiceprezesa zatwierdzenia cesarskiego nie otrzymał, bo nie daje on gwarancyi, że obowiązujących ustaw przestrzegać będzie?

Wnioskodawca:
Jan Bis.

Ptak, Jampolski, Styła, Krężel, Bojko, Witos, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Lewicki, Kurowiec, Sodomora, Winniczuk, Krysowaty, Skwarko.

Interpelacya

do JWielm. Pana komisarza rządowego posła ks. Stojałowskiego i tow. w sprawie regulacyi Małej Wisły w powiecie bialskim.

Przy ugodzie wstępnej, odbytej w marcu 1906 na komisyi międzynarodowej, postanowiono, że c. k. Rząd wypłaci przed przystąpieniem do robót regulacyjnych Małej Wisły stronom interesowanym trzy czwarte ogólnej należytości a jedną czwartą po ukończeniu robót.

Rozpoczęto roboty regulacyjne i pobrano grunta i łąki, a mianowicie w gminie Brzeszcze Ludwikowi Czernikowi Józefowi Franciszkowi i Annie Moroniom, Józefowi Wojcikowi, Franciszkowi Kulce, Józefowi Chowańcowi, Józefowi Śliwce, Jakóbowi Sabisowi, Janowi Kołodziejczykowi i Janowi Marusze.

Pomimo częstych próśb i żądań do c. k. Starostwa w Białej zanoszonych, ażeby umówione wynagrodzenie powyższym właścicielom wypłacono, toż c. k. Starostwo oświadcza, że nie może tym żądaniom zadosyć uczynić i odsyła petentów do Wysokiego c. k. Namiestnictwa.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wys. c. k. Rządowi wiadomo, że właściciele gruntów i łąk zabranych

dotychczas umówionego wynagrodzenia nie otrzymali?

Czy Wys. c. k. Rząd zechce wypłatę tych należytości w jak najkrótszym czasie spowodować?

Wnioskodawca:
Ks. Stojałowski.

Skołyszewski, Makuch, Kiweluk, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Cieluch, Witos, Jampolski, Jedynak, Krężel, Bojko, Styła, Myjak, Bis, Lewakowski, Żardecki.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. w sprawie melioracyi pastwiska w Tejsarowie i Derżowie powiatu żydaczowskiego.

W r. 1908 wniosły gminy Tejsarów i Derżow wraz z obszarem dworskim tamże prośbę do Wydziału krajowego o przeprowadzenie melioracyi pastwisk zabagnionych przez potok Kenię. W r. 1900 w miesiącu czerwcu odbyła się w tej sprawie komisya zarządzona przez Wysoki Wydział krajowy, przyczem zapewniono interesowane strony, że roboty melioracyjne rozpoczną się już z wiosną 1910 r. Tymczasem interesowane gminy dowiedziały się, że roboty melioracyjne nie rozpoczną się we wspomnianym terminie, bo akty tej sprawy zalegają w Starostwie w Stryju.

Taka zwłoka połączona jest z wielką szkodą dla członków powyższych gmin i obszarów dworskich, ponieważ wskutek bagnistej paszy znaczna część tamtejszego bydła ginie corocznie na chorobę śledziony.

Wobec tego podpisani zapytują:

Jakie kroki zamyśla poczynić Wysoki Wydział krajowy, ażeby zmusić c. k. Starostwo w Stryju do załatwienia tej sprawy i ażeby rozpocząć roboty melioracyjne jeszcze z wiosną tego roku.

Interpelant:
Lewicki.

Korol, Winniczuk, Tracz, Hanczakowski, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Sodomora, Dumka, Sandulak.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego postępowania c. k. powiatowego weterynarza w Kosowie.

Dnia 7. b. m. powiatowy weterynarz w Kosowie Maryan Strowski na sesyi w starostwie zabronił oglądaczom bydła pisać paszporty po rusku pod karą 10 koron.

Jeden oglądacz Grzegorz Stefurak ze Sokołówki oświadczył, że nie będzie pisał po polsku paszportów i składa urząd oglądacza.

Ten fakt, prócz wymienionego Grzegorza Stefuraka potwierdzą wszyscy oglądacze bydła w powiecie, między innymi Dmytro Jaremyn ze Smodnej, Łukian Łukijaniuk z Babina, Jan Harasymiuk z Prokurowej, Tymofij Myckan z Riczki sokałowskiej, Jurko Kabin z Moskalówki, Bazyli Hryhorak i Piotr Dubej z Kobak.

Podpisani zapytują: Co myśli przedsięwziąć c. k. Rząd względem weterynarza M. Strowskiego, który dopuścił się grubego nieposzanowania praw ruskiej mowy i ażeby takie bezprawne praktyki ze strony urzędowych organów nie powtarzały się?

Interpelant:
Sandulak,

Korol, Hanczakowski, Lewicki, Myroniuk-Zajaczuk, Oleśnicki, Skwarko, Kiweluk, A. Staruch, Dumka, T. Staruch, Sodomora, Kurowiec, Makuch, Winniczuk.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie bezprawnego odrzucenia przez Wydział krajowy rekursu Rusinów — mieszkańców Zamarstynowa, wniesionego przeciw uchwale Rady gminnej w Zamarstynowie i Radzie powiatowej we Lwowie w sprawie odstępienia przez gminę Zamarstynów placu pod budowę gr. kat. cerkwi.

Rada gminna w Zamarstynowie postanowiła uchwałą z 3. lutego 1902 l. 281 odstąpić 1 morg gminnego gruntu pod budowę gr. kat. cerkwi w Zamarstynowie. Z powodu braku funduszów gr.-katoliccy Rusini z Zamarstynowa nie mogli zrazu przystąpić do budowy tej cerkwi, wskutek czego sprawa przeciągała się do 1909 r. Tymczasem Radę gminną w Zamarstynowie opanowały zaszłe i napływowe elementy, które powodując się polskim nacyonalnym szowinizmem, wniosły iskrę narodowościowej walki do spokojnej dotychczas gminy. Gdy w 1909. r. zamarstynowscy gr.-katolicy chcieli przystąpić do budowy swej cerkwi i objąć w posiadanie (przez swego proboszcza) wspomniany morg gruntu, Rada gminna w Zamarstynowie uchwałą z 24. czerwca 1909 l. 467 odmówiła temu żądaniu i zniosła wyżej wspomnianą poprzednią uchwałę dawnej Rady gminnej.

Czując się pokrzywdzonymi tą ostatną uchwałą Rady gminnej w Zamarstynowie poważni członkowie tej gminy (Michał Pomirok, Stefan Polański i tow.) wnieśli przeciw niej protest do Wydziału powiatowego we Lwowie, ten jednak uchwałą z 28. października 1909 l. 3492 protestu nie uwzględnił.

Przeciw tej uchwale Wydziału powiatowego we Lwowie wniesiono rekurs do Wysokiego Wydziału krajowego, ten jednak odrzucił ten rekurs reskryptem z 23. grudnia 1909. l. 126.766, twierdząc, że ten rekurs został wniesiony przez protokół Wydziału powialowego dnia 17. listopada 1909 r. a więc w 15 dni po doręczeniu wspomnianej uchwały Wydziaiu powiatowego do rąk rekursujących które to doręczenie nastąpiło 2. listopada 1909 r. Rekurs ten uznał Wydział krajowy za spóźniony i na tej podstawie go odrzucił, nie wchodząc w jego meritum.

Tymczasem to twierdzenie reskrypty Wydziału krajowego, opierającego się oczywiście na sprawozdaniu Wydziału powiatowego niezgodne jest z faktycznym stanem rzeczy. Jak świadczą nachodzące się w ręku pierwszego z interpelantów zawiadomienie c. k. Urzędu pocztowego we Lwowie z dnia 31. stycznia 1910 r., rekurs powyższy, nadany został przez kancelaryę Dra Stefaaa Fedaka we Lwowie jako list polecony dnia 14. listopada 1909 r. pod adresą Rady powiatowej we Lwowie.

Według świadectwa tego samego zawiadomienia list ten doręczony został adresatce dnia 16. listopada 1909 r. — a więc jak raz ostatniego dnia terminu, przysługującego rekursującym do wniesienia rekursu. Twierdzenie więc, że ten rekurs został doręczony Radzie powiatowej aż 17. listopada 1909 r. niezgodny jest z prawdą i Wydział krajowy powinien był wejść w meritum rekursu i merytorycznie go załatwić.

Na tej podstawie podpisani zapytują:

Jak usprawiedliwi Wysoki Wydział krajowy prawnie nie uzasadnioną uchwałę, wydaną przez niego w reskrypcie z 24 grudnia 1909 l. 126.766 i jakie kroki zamyśla poczynić Wydział krajowy, ażeby tę swą prawnie bezpodstawną uchwałę znieść a natomiast wspomniany rekurs merytorycznie załatwić?

Czy Wysoki Wydział krajowy zbada, kto zawinił, że Wysokiemu Wy-

działowi przedłożoną została fałszywa relacya co do terminu, w którym wniesiono odrzucony przez Wysoki Wydział rekurs i czy Wysoki Wydział zamyśla pociągnąć do odpowiedzialności dotyczący organ? Co w końcu zamyśla uczynić Wysoki Wydział krajowy, ażeby na przyszłość nie powtarzały się podobne nadużycia?

Interpelant:
Lewicki,

Korol, Tracz, Oleśnicki, Skwarko, Kurowiec, Kiweluk, Sodomora, Dumka, Sandulak, A. Staruch, Winniczuk, Krysowaty, Makuch, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że rozprawę nad zgłoszonymi nagłymi wnioskami odracza do następnego posiedzenia. Odczytane wnioski nagłe umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. września 1910, godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12·55 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Zacharyasz Skwarko w. r.

Protokół

86. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 24. września 1910.

Początek o godzinie 10. minut 35. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 85. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu J. Goetzowi na 8 dni.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie p. Loewensteinowi urlopu do końca sesyi z powodu choroby.

Marszałek oznajmia, że uzupełniający wybór do komisyj, których członkiem był p. Loewenstein umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. września 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 6270, 6274, 6287—6289, 6293—6302, 6304—6346, 6358, 6364—6367, 6369, 6372, 6374—6379, 6382 do 6384, 6387, 6390, 6391, 6394—6397, 6399 do 6405, 6407.

Komisyi szkolnej L. s. 6273, 6276, 6277, 6278, 6285, 6290, 6292, 6347—6354, 6356, 6357, 6359—6363, 6368, 6370, 6371, 6373, 6388, 6406.

Komisyi gminnej L. s. 6275.

Komisyi petycyjnej L. s. 6269, 6271, 6272, 6279, 6303, 6389.

Komisyi administracyjnej L. s. 6398.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 6291, 6355, 6392.

Komisyi drogowej L. s. 6280, 6380, 6381.

Komisyi sanitarnej L. s. 6286.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6339 pogorzelców gminy Michalcze przemawia p. Senyk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6362 Teodora Lewickiego b. nauczyciela w

Roszniowie o przyznanie zaopatrzenia, przemawia p. Makuch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6380 Iwana Katyniuka i tow. drożnika kraj. w Pałahiczach o podwyższenie wynagrodzenia i stabilizacyę, przemawia p. Makuch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacyi.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje zgłoszoną interpelacyę, która opiewa:

I n t e r p e l a c y a

posła Winniczuka i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nadużycia urzędu pocztowego w Knihyninie powiat Stanisławów.

Na urzędzie pocztowym w Knihininie wieś do roku 1909 był napis w języku polskim i ruskim, również także w obydwóch językach były ogłoszenia urzędowe tej poczty.

Kiedy w roku 1909 poczmistrzyni tego urzędu zmieniła swój stan cywilny i wyszła za mąż za p. Świderskiego, usunęła widocznie za namową swego męża napisy ruskie. Jest to lekceważenie naszych praw, dlatego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy myśli pociągnąć do odpowiedzialności poczmistrzynię w Knihininie wieś za bezprawne usunięcie ruskich napisów z c. k. Urzędu pocztowego.

2) Czy nakaże poczmistrzyni w Knihyninie wieś, aby bezzwłocznie postarała się o umieszczenie na c. k. Urzędzie pocztowym w Knihyninie wsi napisy i ogłoszenia w języku ruskim.

Interpelant:
Łazar Winniczuk.

Iwan Sandulak, Makuch, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Lewicki, Krysowaty, Sodomora, Petruszewicz, Dumka, Krynicki, Tracz, Kurowiec.

Marszałek oznajmia, że odczytaną interpelacyę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie za czas od 1. lipca 1909 po koniec sierpnia 1910.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, o krajowej sprzedaży soli.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Jahla wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi solnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Jahla wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi górniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach, Miłocinie i Suchodole.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego z powodu, że nie ma alegatów sprawozdania w języku ruskim przetłumaczonych.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Marszałek oznajmia, że alegaty sprawozdania w języku ruskim są w druku.

Izba odrzuca wniosek p. T. Starucha, a oddzielnie uchwala przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracyach.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych Spółek rolniczych.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Wybory uzupełniające do komisyi:

bankowej 1 członka (w miejsce śp. Sękowskiego),

budżetowej 1 członka (w miejsce p. Oleśnickiego),

gospodarstwa kraj. 1 członka (w miejsce p. Lewickiego)

górniczej 1 członka (w miejsce rektora Pawlewskiego)

przemysłowej 1 członka (w miejsce śp. Sękowskiego)

reform agrarnych 2 członków (w miejsce śp. Sękowskiego i p. Makucha),

reformy wyborczej 2 członków (w miejsce p. Oleśnickiego i p. Battaglii),

sanitarnej 1 członka (w miejsce rektora Łazarskiego).

Marszałek oznajmia, że wybory do komisyi górniczej i sanitarnej nie odbędą się na dzisiejszem, lecz na następnem posiedzeniu, ponieważ kancelarya sejmowa nie otrzymała propozycyi w tym przedmiocie.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Komorowskiego, Haempla,

i Petruszewicza, wzywa posłów do oddawania kartek do wszystkich komisyj łącznie, a tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o stanie fundacyi Stanisława hr. Skarbka za czas od początku r. 1907 do połowy roku 1909.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Stanisława hr. Skarbka za czas od r. 1907 do połowy r. 1909.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby i nadal zwracał uwagę fundacyi, by do Zakładu sierót w Drohowyżu bezwarunkowo tylko takie dzieci przyjmowano, które poprzednio badane przez lekarza zakładowego, okażą się zupełnie zdrowe, zwłaszcza niedotknięte gruźlicą.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował zarządzenia, któreby zapewniły w możliwie najbliższym czasie wymianę belków w prawem skrzydle głównego budynku Zakładu w Drohowyżu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku p. Witosa i tow. w sprawie objęcia na fundusz krajowy kosztów leczenia ubogich w kraju i za granicą tudzież kosztów wychowania nieletnich sierot i podrzutków.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wyrażone w punkcie 2-gim wniosku posła Witosa i tow. żądanie o objęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania, leczenia i wychowania dzieci małoletnich po ubogich rodzicach, odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem zbadania i postawienia wniosku.

Przemawia p. Lewicki i stawia następujący wniosek:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przy zastosowaniu ustawy kraj. z 6. stycznia 1875 L. 7 Dz. u. kr. interpretował przepisy tej ustawy w ten sposób, aby obowiązani do ponoszenia kosztów leczenia chorych w publicznych szpitalach nie byli narażeni na ruinę majątkową.

Izba popiera ten wniosek p. K. Lewickiego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy badaniu stanu majątkowego osób obowiązanych do ponoszenia kosztów leczenia stosowano ustawowe postanowienia a nie przenoszono ciężaru na osoby niezamożne i biedne gminy.

Przemawia p. Witos i wnosi poprawkę, aby do wniosku komisyi dodać słowa „na najbliższej sesyi sejmowej“.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba uchwala wniosek komisyi, a następnie uchwala oddzielnie poprawkę p. Witosa po odczytaniu jej przez Marszałka.

Marszałek odczytuje następujący wniosek p. Lewickiego.

Wzywa się Wydział krajowy, aby przy zastosowaniu ustawy kraj. z 6. stycznia 1875 L. 7 Dz. u. kr. interpretował przepisy tej ustawy w ten sposób, aby obowiązani do ponoszenia kosztów leczenia chorych w publicznych szpitalach nie byli narażeni na ruinę majątkową.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek odczytuje następujący wniosek p. T. Starucha:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy badaniu stanu majątkowego osób obowiązanych do ponoszenia kosztów leczenia stosowano postawowe postanowienia a nie przenoszono ciężaru na osoby niezamożne i biedne gminy.

Izba odrzuca ten wniosek p. T. Starucha.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej w przedmiocie zaliczenia gminy m. Skały w pow. borszczowskim do rzędu miejscowości podlegającej ustawie gminnej z 3. lipca 1906 r. Dz. u. kr. Nr. 51.

Sprawozdawca p. Halban uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o zaliczeniu gminy Skała powiatu borszczowskiego do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Skała powiatu borszczowskiego zaliczoną zostaje do miejscowości, w których obowiązuje ustawa gminna z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi Towarzystwa właścicieli realności w Brzuchowicach pod Lwowem, o ustanowienie tam stacyi klimatycznej.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Towarzystwa właścicieli realności w Brzuchowicach w powiecie Lwowskim L. s. 4.768 ex 1909 odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby zbadał stosunki tamtejszej kolonii letników i ewentualnie spowodował uznanie tej kolonii za uzdrowisko (stacyę klimatyczną) w myśl przepisów ustawy z 11. października 1908 nr. 133 Dz. u. kraj.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi sanitarnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Kurowca, a oddzielnie uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem ustawy o utworzeniu z części gminy Krynica i części obszaru dworskiego w Krynicy nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Krynica zdrój“.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w art. IX. po słowie „skarbu“ dodać słowo „sprawiedliwości“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony ·/. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o utworzeniu z części gminy Krynica i części obszaru dworskiego w Krynicy w powiecie nowosądeckim nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Krynica zdrój“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Z gminy Krynica, powiatu nowosądeckiego, wydziela się część, która wraz z częścią obszaru dworskiego w Krynicy tworzyć będzie nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Krynica zdrój“.

Pozostała część gminy Krynicy nosić będzie nazwę „Krynica wieś“.

Art. II.

Gminę „Krynica zdrój“ będzie stanowił obszar objęty następującemi granicami:

Począwszy od drogi powiatowej, oznaczonej l. kat. 18144 linia idąca potokiem Hawrań przez parcele l. kat. 12430, 12572, 12573, 12578, 12587, 12592, 12651/1, 12651/2, 12656, 12729, 12738, 12768, 12776/1, 12833, 12845, 12849, 12955, dalej pomiędzy drogą oznaczoną l. kat. 18155 a parcelą l. kat. 12956, dalej w kierunku północno-zachodnim między drogą oznaczoną l. kat. 18157 a parcelami l. kąt. 12962, 12961, 12960, 12973, 12980, 12985, 13021/1, 13035/1, 13035/2, 13119, 13130, 13190, 13206, 13276, 13275, 13294, 13360, 13373, 13450, 13488, 13490, 13491, 14112, dalej pomiędzy parcelami l. kat. 14112 a 14113, 14178 a 14177, dalej między drogą oznaczoną l. kat. 18158 a parcelami l. kat. 14182, 14220, 14222, następnie pomiędzy parcelami l. kat. 14226 a 14227, 14226 a 14335, 14225 a 14336, dalej w kierunku północnym między drogą oznaczoną l. kat, 18159 a parcelami l. kat. 14367, 14366, 14364, 14352, 14386, 14466, 14471, 14484, 14558, 14569, 14579, 13558, 14577/2, 14577/1, 14652, 18160, 14654, 14662, 14667/1, 14765, 14840, 14848, 14849, 14967, 15003, 15010, 15166, 15167, 15168, 15151/2, 15209, 14213, 15355, 15357, 15452, 15451, 15446, 15512, 15507, 15503, 15610, 15607, 25703, 15701, 1577./1, 15771/2, 15772, 15858, 15860, 15856, 15855, 15958 i 15960, dalej od

drogi powiatowej oznaczonej l. kat. 18144 w kierunku wschodnim potokiem Hawrań przez parcele l. kat. 12426 aż do ujścia tegoż potoku do potoku Kryniczanki, oznaczonego l. kat. 18190, następnie pomiędzy potokiem Kryniczanka a parcelami l. kat. 3740, 3681, 3678, 3621, 3620, 3553, a stąd północną stroną drogi, oznaczonej l. kat. 18086, t. j. między tą drogą a parcelami gruntowemi l. kat. 3486/2, 3486/1, 18085, 3487, parcelami budowlanemi l. kat. 64, 62, parcelami gruntowemi l. kat. 3492 i 3493, następnie pomiędzy parcelami l. kat. 3493 a 3494, 3481 a 3480, 3411 a 3412, 3402 a 3401, 3336 a 3337, 3326 a 3325, 3260 a 3261, 3249 a 3248, 3185 a 3186, 3182 a 3181, 3122 a 3123, 3111 a 3110, 3030 a 3031, 3015/2 a 3014/2, 3015/1 a 3014/1, 2766 a 2767, stąd zaś w prostej linii przez parcele l. kat. 2759, 2757, 2758, 2742, 2739, 2738, 18081, 2651, 1655, 2663, 2667, 2676/2, 2677/1, 2679/1, 2677/2, 2779/1 do południowo-wschodniego rogu parku „Smereczyna“ oznaczonego l. kat. 36, następnie między parcelą l. kat. 39 a parcelami l. kat. 2363, 2362, 2356, 2354, 2352, 5341, 2228, 2222, 2222, 2221/1, 2200, 2199, 2166, 2165, 2144, 2100, 2090, 2092, 2091, 2076, 2074/2, 2074/1, 2067, 2094, 2038, 2037, 2031, 2030, 2018, 2017, 2000/2, 2000/1, 1552, 1550, 1549 i 1537, stąd na wschód ku lasowi „Wojnaczka“ oznaczonemu l. kat. 1559, rozgraniczając parcele l. kat. 1536 i 1537, 1536 i 1538, 1535 i 1538, 1533 i 1539, 1532 i 1540, 1531 i 1540, dalej południową stroną lasu „Wojnaczka“ aż do drogi gminnej Krynica-Tylicz, oznaczonej l. kat. 18076, to jest między parcelą l. kat. 1559 a parcelami l. k. 1540, 1541, 1544, 1545, 1558, 1997, 1996, 1995, 1994, 1993, 1992, 1989, i 1988, dalej północną granicą lasu „Zwadliwa“ oznaczonego l. kat. 1969/5, to jest między tą parcelą a parcelami l. kat. 1561, 1562, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569 i 1583, dalej rozgranicza parcele l. kat. 1588 i 1587, 1596 i 1597, 1604 i 1603, 1617 i 1621, 1620 i 1621, 1620 i 1627, 1629 i 1627, 1619 i 1628, 1619 i 1629, 1613 i 1629, 1614 i 1629, następnie przecinając parcelę l. kat. 1629, biegnie pomiędzy parcelami l. kat. 18075 a 1639, 1651 a 1650, 1660 a 1662, 1677 a 1675, 1686 a 1688, 1770 a 1699, 1711 a 1712, dalej między parcelami l. kat. 1711 a 1721, 1710 a 1721, 1710 a 1722, 1722 a 1723, 1625 a 1749, 1744 a 1749, 1752 a 1749, 1752 a 1775, 1774 a 1776, 1779 a 1776. W tem miejscu przecina linia graniczna gminy „Krynica zdrój“ parcele l. kat. 1801 w kierunku granicy pomiędzy parcelami l. kat. 1774 i 1770 a 1775, następnie między parcelami l. kat. 1801 a 1802, 1802 a 1803, 1822 a 1821, 1824 a 1823, 1851 a 1852, 1373 a 1355, 1373 a 1356, 1371 a 1370, 1371 a 1366, 1290 a 1300, 1292 a 1299, 2293 a 1292, 1260 a 1261, 1230 a 1229, 1230 a 1136, 2231 a 1136, 1135 a 1136, 1135 a 1138, 1135 a 1132, 1133 a 1134.

W tem miejscu przechodzi granica przez potok Powlanki (Farbański) oznaczony l. kat. 18191, rozgranicza parcele l. kat. 1118 i 1098, przecina drogę oznaczoną l. kat. 18073 i biegnie między parcelami l. kat. 1102 a 1115, 1102 a 1116, 1108 a 1116, 1109 a 1116, 1110 a 1111, 1063 a 1111, 1063 a 1062, 1012 a 1012, 1012 a 1005, 1011 a 1005, 1005 a 965, 965 a 966, 962 a 965, 962 a 950, 959 a 950, 958 a 950, 953 a 950, 941 a 950, 938 a 928, 927 a 928, 760 a 759, 769 a 770, 774 a 773, 782 a 773, 782 a 753, 753 a 772, 754 a 757; stąd idzie granica pomiędzy drogą oznaczoną l. kat. 18071 a parcelami l. kat. 755, 749, 746, 740, 738, 737, 731, dalej między parcelami l. kat. 731 a 734, 731 a 719, 731 a 581, 580 a 581, 571 a 581, 570/1 a 582, 563 a 562, 451 a 452, 436 a 437, 434 a 435, 423 a 422, 380 a 381, 380 a 372, 380 a 79, 376 a 79, 376 a 78, 376 a 72, 71 a 72, 71 a 74, 111 a 109, 150 a 122, 158/2 a 122, 158/2 a 159, 182 a 179, 213 a 179, 213 a 212, 222 a 223, 222 a 239, 244 a 258, 252 a 257, 252 a 253 i

252 a 254. Stąd zwraca się granica gminy „Krynica zdrój“ na zachód i biegnie wzdłuż granicy gminy „Słotwiny“.

Upoważnia się Wydział krajowy do sprostowania każdej różnicy, gdyby się okazała między stanem faktycznym, a wyliczonymi w niniejszym artykule numerami parcel.

Art. III.

Podział majątku dotychczasowej gminy Krynica pomiędzy gminy „Krynica zdrój“ i „Krynica wieś“ oznaczony jest uchwałą Rady gminnej w Krynicy z dnia 25. sierpnia 1904, zatwierdzoną przez Radę powiatową w Nowym Sączu uchwałą z dnia 20. września 1904 L. 1956.

Art. IV.

Gmina Krynica wieś podlega i nadal przepisom ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 19.

Gmina Krynica zdrój podlega przepisom ustawy gminnej z 3. lipca 1896, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 51 z następującemi zmianami;

1. Budżet gminy i zakładów gminnych na następny rok administracyjny ma naczelnik gminy przedłożyć Radzie gminnej najpóźniej do końca lipca, a Rada gminna ma ten budżet wziąć pod obrady i uchwalić w ciągu miesiąca września.

2. W skład Rady gminnej wchodzą prócz radnych i zastępców wybranych stosownie do postanowień ustawy gminnej z 3. lipca 1896. Dz. ust. kraj. Nr. 51 i przepisów ordynacyi wyborczej gminnej, nadto mianowani przez c. k. Namiestnictwo jako władzę zarządzającą zakładem zdrojowym w Krynicy w imieniu Funduszu religijnego, trzej radni i trzej zastępcy. Natomiast nie przysługa funduszowi religijnemu prawo być członkiem Rady gminnej bez wyboru na zasadzie § 12 wspomnianej ustawy gminnej z tytułu podatków bezpośrednich, opłacanych w gminie „Krynica zdrój“.

Tych trzech radnych i ich zastępców powołuje c. k. Namiestnictwo na każdorazowy sześcioletni okres wyborczy reprezentacyi gminnej, ma jednak prawo także podczas trwania okresu wyborczego odwołać mianowanego członka Rady gminnej.

Gdyby w czasie sześcioletniego okresu urzędowania ubył który z powołanych radnych lub ich zastępców, będzie w jego miejsce powołany inny radny względnie zastępc, którego mandat będzie jednak trwał tylko do końca bieżącego okresu urzędowania reprezentacyi gminnej.

Powołani radni i ich zastępcy urzędują w każdym razie tak długo, dopóki nowo wybrana reprezentacya gminna nie obejmie urzędowania.

Radnym i zastępcą nie może być osoba, która jest wyłączona lub wykluczona od obieralności do Reprezentacyi gminnej.

Powołani radni i zastępcy mogą mieć stałe miejsce zamieszkania poza obrębem gminy Krynica zdrój.

Powołani radni i zastępcy posiadają wszelkie prawa i obowiązki na równi z wybranymi członkami Rady gminnej. Mianowani radni mogą też być wybrani członkami zwierzchności gminnej, o ile nie zachodzą okoliczności wyłączające ich od tego wyboru.

Powołany zastępca bierze udział w obradach i uchwałach Rady gminnej wówczas, jeżeli radny, dla którego on zastępcą ustanowiony został, nie jest obecny na posiedzeniu Rady gminnej.

Art. V.

Ordynacya wyborcza dla gmin z 12. sierpnia 1866 r. Dz. ust. i rozp. kraj.

Nr. 19 obowiązywać będzie także gminę „Krynica zdrój“ z tą zmianą, że obywateli honorowi tej gminy mają prawo wybierania w myśl § 1 ust. ordynacyi wyborczej dla gmin.

Art. VI.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie rozwiązaną Rada gminna w Krynicy, a kierownictwo tak gminy „Krynica wieś“ jak i gminy „Krynica zdrój“ będzie oddane tymczasowym zarządom, których skład oznaczy Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Najdalej w sześć tygodni po objęciu urzędowania rozpiszą tymczasowe zarządy wybory do Rad gminnych.

Art. VII.

Gmina „Krynica zdrój“ stanowi zdrojowisko a rejon zdrojowy obejmuje całą tę gminę.

Krajowa ustawa zdrojowa z dnia 11. października 1908 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 133 przestaje obowiązywać w gminie „Krynica zdrój“, a wszystkie sprawy w gminie „Krynica zdrój“ i zarząd funduszem taks zdrojowych załatwiać będzie Reprezentacya tej gminy w poruczonym zakresie działania w sposób, który określi regulamin wydany przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym po wysłuchaniu Rady gminnej „Krynica zdrój“ przy analogicznem zastosowaniu zasadniczych postanowień obowiązującej krajowej ustawy zdrojowej.

Art. VIII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w trzy miesiące po jej ogłoszenia.

Art. IX.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu, sprawiedliwości, wyznań i oświaty oraz rolnictwa.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Górski.

Izba odrzuca wniosek p. Winniczuka o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Z gminy Krynica, powiatu nowosądeckiego, wydziela się część, która wraz z częścią obszaru dworskiego w Krynicy tworzyć będzie nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Krynica zdrój“.

Pozostała część gminy Krynicy nosić będzie nazwę „Krynica wieś“.

Izba bez rozprawy uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Gminę „Krynica zdrój“ będzie stanowił obszar objęty następującemi granicami:

Począwszy od drogi powiatowej, oznaczonej l. kat. 18144 linia idąca potokiem Hawrań przez parcele l. kat. 12430, 12572, 12573, 12578, 12587, 12592, 12651/1, 12651/2, 12656, 12729, 12738, 12768, 12776/1, 12833, 12845, 12849, 12955, dalej pomiędzy drogą oznaczoną l. kat. 18156 a parcelą l. kat. 12956, dalej w kierunku północno-zachodnim między drogą oznaczoną l. k.. 18157 a parcelami l. kat. 12962, 12961, 12960, 12973, 12980, 12985, 13021/1, 13035/1 13035/2, 13119, 13130, 13190, 13206, 13276, 13275, 13294, 13360, 13373, 13450, 13488, 13490, 13491, 14112, dalej pomiędzy parcelami l. kat. 14112 a 14113, 14178 a 14177, dalej mię-

dzy drogą oznaczoną l. kat. 18158 a parcelami l. kat. 14182, 14220, 14222, następnie pomiędzy parcelami l. kat. 14226 a 14227, 14226 a 14335, 14225 a 14336, dalej w kierunku północnym między drogą oznaczoną l. kat. 18159 a parcelami l. kat. 14367, 14366, 14364, 14352, 14386, 14466, 14471, 14484, 14558, 14569, 14579, 13558, 14577/2, 14577/1, 14652, 18160, 14651, 14662, 18160, 14654, 14662, 14667/1, 14765, 14840, 14848, 14849, 14967, 15003, 15010, 15166, 15167, 15568, 15151/2, 15209, 15213, 15355, 15357, 15452, 15451, 15446, 15512, 15507, 15503, 15610, 15607, 15703, 15701, 15775/1, 15771/2, 15772, 15858, 15860, 15856, 15855, 15958 i 15960, dalej od drogi powiatowej oznaczonej l. kat. 18144 w kierunku wschodnim potokiem Hawrań przez parcele l. kat. 11426 aż do ujścia tegoż potoku do połoku Kryniczanki, oznaczonego l. kat. 18190, następnie pomiędzy potokiem Kryniczanka a parcelami l. kat. 3740, 3681, 3678, 3521, 3620, 3553, a stąd północną stroną drogi, oznaczonej l. kat. 18086, tj. między tą drogą a parcelami gruntowemi l. kat. 3486/2, 3486/1 18085, 3487, parcelami budowlanemi l. kat. 64, 62, parcelami gruntowemi l. kat. 3492 i 3493, następnie pomiędzy parcelami l. kat. 3493 a 3494, 3481 a 3480, 3411 a 3412, 3402 a 3401, 3336 a 3337, 3326 a 3325, 3260 a 3261, 3249 a 3248, 3185 a 3186, 3182 a 3181, 3122 a 3123, 3111 a 3110, 3030 a 3031, 3015/2 a 3014/2, 3015/1 a 3014/1, 2766 a 2767, stąd zaś w prostej linii przez parcele l. kat. 2759, 2757, 2758, 2742, 2739, 2738, 18081, 2652, 1655, 2663, 2667, 2676/2, 2677/1, 2679/1, 2677/2, 2679/1 do południowo-wschodniego rogu parku „Smereczyna“ oznaczonego l. kat. 36, następnie między parcelą l. kat. 36, a parcelami l. kat. 2363, 2362, 2356, 2354, 2352, 2341, 2226, 2225, 2222, 2221/2, 2200, 2199, 2166, 2165, 2144, 2100, 2099, 2092, 2091, 2076, 2074/2, 2074/1, 2067, 2064, 2038, 2037, 2031, 2030, 2018, 2017, 2000/2, 2000/1, 1552, 1550, 1549 i 1537, stąd na wschód ku lasowi „Wojnaczka“ oznaczonemu l. kat. 1559, rozgraniczając parcele l. kat. 1536 i 1537, 1536 i 1538, 1535 i 1538, 1433 i 1539, 1532 i 1540, 1531 i 1540, dalej południową stroną lasu „Wojnaczka“ aż do drogi gminnej Krynica-Tylicz, oznaczonej l. kat. 18076, to jest między parcelą l. kat. 1559 a parcelami l. kat. 1540, 1541, 1544, 1545, 1558, 1997, 1996, 1995, 1994, 1993, 1992, 1989 i 1988, dalej północną granicą lasu „Zwadliwa“ oznaczoną l. kat. 1969/5, to jest między tą parcelą a parcelami l. kat. 1561, 1562, 1565, 1566, 1567, 1568, 1599 i 1583, dalej rozgranicza parcele l. k. 1588 i 1587, 1596 i 1597, 1604, 1603, 1617 i 1621, 1620 i 1921, 1620 i 1627, 1629 i 1627, 1619 i 1628, 1619 i 1629, 1618 i 1629, 1619 i 1629, następnie przecinając parcelę l. kat. 1620, biegnie pomiędzy parcelami l. kat. 18075 a 1639, 1651 a 1650, 1660 a 1662, 1677 a 1675, 1686 a 1688, 1770 a 1699, 1711 a 1712, dalej między parcelami l. kat. 1711 a 1721, 1710 a 1721, 1710 a 1722, 1722 a 1723, 1725 a 1749, 1744 a 1749, 1752 a 1749, 1752 a 1776, 1774 a 1776, 1779 a 1776. W tem miejscu przecina linia graniczna gminy „Krynica zdrój“ parcele l. kat. 1802 w kierunku granicy pomiędzy parcelami l. kat. 1774 i 1779 a 1776, następnie między parcelami l. kat. 1801 a 1802, 1802 a 1803, 1822 a 1821, 1824 a 1823, 1851 a 1852, 1373 a 1355, 1373 a 1356, 1371 a 1370, 1371 a 1366, 1299 a 1300, 1292 a 1299, 2293 a 1292, 1260 a 1261, 1230 a 1229, 1230 a 1136, 1231 a 1136, 1135 a 1136, 1135 a 1138, 1135 a 1132, 1133 a 1131.

W tem miejscu przechodzi granica przez potok Powlanki (Farbański), oznaczony l. kat. 18191, rozgranicza parcele l. kat. 1118 i 1098, przecina drogę oznaczoną l. kat. 18073 i biegnie między parcelami l. kat. 1102 a 1115, 1102 a 1116, 1108 a 1116, 1109 a 1116, 1110 a 1111, 1063 a 1111, 1063 a 1062, 1012 a 1013, 1012 a 1005, 1011 a 1005, 1005 a 965, 965 a 966, 962 a 965, 962 a 950, 959 a 950, 958 a 950, 953 a 950, 941

a 950, 938 a 928, 927 a 928, 760 a 759, 764 a 770, 774 a 773, 782 a 773, 782 a 753, 753 a 772, 754 a 757; stąd idzie granica pomiędzy drogą oznaczoną l. kat. 18071 a parcelami l. kat. 755, 749, 746, 740, 738, 737, 731, dalej między parcelami l. kat. 731 a 734, 731 a 719, 731 a 581, 580 a 581, 571 a 581, 570/1 a 582, 563 a 562, 451 a 452, 436 a 437, 434 a 435, 423 a 422, 380 a 381, 380 a 372, 380 a 79, 376 a 79, 376 a 78, 376 a 72, 71 a 72, 71 a 74, 111 a 109, 150 a 122, 158/2 a 122, 158/2 a 159, 182 a 179, 213 a 170, 213 a 212, 222 i 223, 222 a 239, 244 a 258, 252 a 257, 252 a 253, i 252 a 254. Stąd zwraca się granica gminy „Krynica zdrój“ na zachód i biegnie wzdłuż granicy gminy „Słotwiny“.

Upoważnia się Wydział krajowy do sprostowania każdej różnicy, gdyby się okazała między stanem faktycznym, a wyliczonymi w niniejszym artykule numerami parcel.

Izba bez rozprawy uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Podział majątku dotychczasowej gminy Krynica pomiędzy gminy „Krynica zdrój“ i „Krynica wieś“ oznaczony jest uchwałą Rady gminnej w Krynicy z dnia 25. sierpnia 1904, zatwierdzoną przez Radę powiatową w Nowym Sączu uchwałą z dnia 20. września 1904 l. 1956.

Izba uchwala bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Gmina Krynica wieś podlega i nadal przypisom ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 19.

Gmina Krynica zdrój podlega przepisom ustawy gminnej z 3. lipca 1896. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 51. z następującemi zmianami:

1. Budżet gminy i zakładów gminnych na następny rok administracyjny ma naczelnik gminy przedłożyć Radzie gminnej najpóźniej do końca lipca a Rada gminna ma ten budżet wziąć pod obrady i uchwalić w ciągu miesiąca września.

2. W skład Rady gminnej wchodzą prócz radnych i zastępców wybranych stosownie do postanowień ustawy gminnej z 3. lipca 1896. Dz. ust. kraj. Nr. 51 i przepisów ordynacyi wyborczej gminnej, nadto mianowani przez c. k. Namiestnictwo jako władzę zarządzającą zakładem zdrojowym w Krynicy w imieniu Funduszu religijnego, trzej radni i trzej zastępcy. Natomiast nie przysługa funduszowi religijnemu prawo być członkiem Rady gminnej bez wyboru na zasadzie § 12 wspomnianej ustawy gminnej z tytułu podatków bezpośrednich, opłacanych w gminie Krynica zdrój.

Tych trzech radnych i ich zastępców powołuje c. k. Namiestnictwo na każdorazowy sześcioletni okres wyborczy reprezezentacyi gminnej, ma jednak prawo także podczas trwania okresu wyborczego odwołać mianowanego członka Rady gminnej.

Gdyby w czasie sześcioletniego okresu urzędowania ubył który z powołanych radnych lub ich zastępców, będzie w jego miejsce powołany inny radny względnie zastępca, którego mandat będzie jednak trwał tylko do końca bieżącego okresu urzędowania reprezentacyi gminnej.

Powołani radni i ich zastępcy urzędują w każdym razie tak długo, dopóki nowo wybrana reprentacya gminna nie obejmie urzędowania.

Radnym i zastępcą nie może być osoba, która jest wyłączona lub wyklu-

czona od obieralności do Reprezentacyi gminnej.

Powołani radni i zastępcy mogą mieć stałe miejsce zamieszkania poza obrębem gminy Krynica zdrój.

Powołani radni i zastępcy posiadają wszelkie prawa i obowiązki na równi z wybranymi członkami Rady gminnej. Mianowani radni mogą też być wybrani członkami zwierzchności gminnej, o ile nie zachodzą okoliczności wyłączające ich od tego wyboru.

Powołany zastępca bierze udział w obradach i uchwałach Rady gminnej wówczas, jeżeli radny dla którego on zastępcą ustanowiony został, nie jest obecny na posiedzeniu Rady gminnej.

Izba uchwala art. IV. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. V.

Ordynacya wyborcza dla gmin z 12. sierpnia 1886 r. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 19 obowiązywać będzie także gminę „Krynica zdrój“ z tą zmianą, że obywateli honorowi tej gminy mają prawo wybierania w myśl § 1. ust. 3 odynacyi wyborczej dla gmin.

Izba bez rozprawy uchwala art. V. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. VI.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie rozwiązaną Rada gminna w Krynicy, a kierownictwo tak gminy „Krynica wieś“ jak i gminy „Krynica zdrój“ będzie oddane tymczasowym zarządom, których skład oznaczy Namiestnicto w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Najdalej w sześć tygodni po objęciu urzędowania rozpiszą tymczasowe zarządy wybory do Rad gminnych.

Izba bez rozprawy uchwala art. VI. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. VII.

Gmina „Krynica zdrój“ stanowi zdrojowisko a rejon zdrojowy obejmuje całą tę gminę.

Krajowa ustawa zdrojowa z dnia 11. października 1908 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 133 przestaje obowiązywać w gminie „Krynica zdrój“, a wszystkie sprawy zdrojowe w gminie „Krynica zdrój“ i zarząd funduszem taks zdrojowych załatwiać będzie Reprezentacya tej gminy w poruczonym zakresie działania w sposób, który określi regulamin wydany przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym po wysłuchaniu Rady gminnej „Krynica zdrój“ przy analogicznem zastosowaniu zasadniczych postanowień obowiązującej krajowej ustawy zdrojowej.

Izba bez rozprawy uchwala art. VII zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. VIII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w trzy miesiące po dniu ogłoszenia.

Art. IX.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu sprawiedliwości, wyznań i oświaty oraz rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . . . o utworzeniu z części gminy Krynica i części obszaru dworskiego w Krynicy w powiecie nowosądeckim nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Krynica zdrój“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala art. VIII,, IX., tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Lewickiego w sprawie uregulowania gruntowo-czynszowych stosunków mieszkańców przedmieścia Starej Soli na Zasadkach co do gruntów arendowanych nimi od kilkudziesięciu lat od gminy Starej Soli i utrzymania w posiadaniu tychże arendarzy.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

p. Lewickiego i tow. w sprawie uregulowania gruntowo-czynszowych stosunków mieszkańców przedmieścia Starej Soli na Zasadkach co do gruntów arendowanych nimi od kilkudziesięciu lat od gminy Starej Soli i utrzymania w posiadaniu tychże arendarzy.

Wysoki Sejmie!

Od więcej jak 40 lat, bo jeszcze od 1863 mieszkańcy przedmieścia Starej Soli zwanego „Zasadkami“ wynajmywali od gminy miasta Stara Sól orne i budowlane grunta w niwach „Tołoki“ i „Zielone“ na przedmieściu zwanem „Zasadki“ w ten sposób, że cały kompleks tych gruntów wynajmywała spółka z dwóch-trzech zamożniejszych ludzi, która to znów spółka odnajmywała pojedyncze parcele, albo ich części mieszkańców przedmieścia Zasadki na kilka lat tak, że te wynajęte grunta przechodziły z dziadów na wnuków, zawsze trzymane w tych samych rozmiarach i w tej samej rodzinie.

Niektóre z rodzin pobudowały nawet na wynajętych gruntach mieszkalne i gospodarskie budynki.

W ten sposób wytworzyły się między mieszkańcami przedmieścia Zasadki a gminą Stara Sól podobne stosunki jak znane w starorzymskiem prawie pod nazwą: „emphitensis“ i „superficies“ t. j. wieczna arenda gruntów polnych i budowlanych za wpłatą jakiegoś oznaczonego czynszu.

Biorąc pod uwagę, że gmina miasta Stara Sól miałaby prawo każdej chwili domagać się zwrotu gruntów ornych i budowlanych od najmowanych mieszkańcom przedmieścia Zasadki i że takie domaganie gminy Starą Sól naraziłoby tych mieszkańców na zupełną materyalną ruinę, pozbawiając całe rodziny możności egzystencyi i dachu nad głowami, zważając dalej, że takie żądanie gminy Stara Sól nie obeszłoby się pewnie bez ofiar w ludziach, bo mieszkańcy przedmieścia Zasadki przy odbieraniu im gruntów z rozpaczy mogliby stawić czynny opór organom władzy, powodując się wreszcie tem, że gmina Stara Sól z domaganiem zwrotu gruntów bezsprzecznie prędzej czy później wystąpić będzie musiała, na co wskazuje fakt, że jeszcze w 1900 r. przeprowadzono w c. k. Sądzie powiatowym w Starej Soli do L. nr. 135/00 zabezpieczenie dowodu co do praw własności gruntów wynajętych mieszkańcom przedmieścia Zasadki, jak też biorąc pod uwagę, że uregulowanie tych stosunków leży w interesie jednej i drugiej strony a także w interesie kraju, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W celu uregulowania prawnych stosunków, wytworzonych ponad 40-letnią arendą gruntów, przedmieścia

Zasadki od gminy Stara Sól, poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby tę sprawę rozśledził i ewentualnie w porozumieniu z c. k. Rządem przedstawił swe wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Wnioskodawca:
Lewicki.

Makuch, Kiweluk, Dumka, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Skwarko, Winniczuk, Tracz, Korol, Hanczakowski, Krysowaty.

Przemawia p. Lewicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Wysoki Sejmie!

W ostatnich dniach nawiedziły dwa groźne pożary dwie wsie w powiecie żydaczowskim położone, a mianowicie prawie równocześnie Juseptycze i Czernicę.

W Juseptyczach pogorzało 18 gospodarzy, szkoda przez pożar z rządzona — a spłonęło 16 budynków mieszkalnych i 36 gospodarskich należących do 18 gospodarzy — wynosi według dochodzeń na miejscu najściślej przez Wydział powiatowy przeprowadzonych zwyż 57.000 koron, z tego zaledwo nieco ponad 12.000 kor. było ubezpieczonych, nieubezpieczona szkoda wynosi zwyż 45.000 koron. Na domiar nieszczęścia wybuchła w tej miejscowości zaraza pryszczyka u bydła, wskutek czego ani robót rolnych, ani zwózki materyałów na odbudowanie choćby mieszkań ludzkich nie podobna wykonywać z normalnym, niezbędnym pospiechem.

W Czernicy pogorzało 16 gospodarzy, szkoda tak samo przez Wydział powiatowy badana wynosi zwyż 28000 K, z czego niespełna 13000 kor. było ubezpieczonych a prawie 15000 koron nie.

Wobec strasznej klęski, wobec niezmiernej nędzy pogorzelców, którym wobec zamknięcia powiatu wskutek zarazy nawet nie można ułatwić utrzymania bydła przez przeprowadzenie do innych wsi lub dowóz siana i słomy, wobec niemożności wykonania robót rolnych i budowlanych przez szybko zbliżającą się zimę, wnoszą podpisani:

Wysoki Sej raczy uchwalić

poleca się Wydziałowi krajowemu udzielenie pogorzelcom Juseptycz i Czernicy w pow. żydaczowskim zapomogi z funduszu na ten cel przeznaczonego w kwocie odpowiedniej do rozmiarów klęski na ręce Wydziału powiatowego w Żydaczowie.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki.

Stanisław Stadnicki, K. Horodyski, Gorayski, Górski, Cielecki, Moysa, Aleksander Raciborski, Vivien, A. Lubomirski, Paygert, Urbański, Brykczyński, Czartoryski, Milewski.

Przemawia p. Julian Brunicki uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku i oznajmia, że w sprawie tej wpłynęły następujące wnioski nagłe:

W n i o s e k n a g ł y

posła dr. Petruszewicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Juseptycze pow. żydaczowski.

W dniu 12. września 1910 nawiedził ogień gminę Juseptycze pow. Żydaczów.

W ogniu spłonęło 17 zagród włościańskich, szkoda wynosi ponad 100.000 koron, — gdyż spłonęły wszystkie płody ziemne.

Z pogorzelców było ubezpieczonych 11 — zupełnie nieubezpieczonych 6.

Z uwagi, że pogorzelcy nie mają czem zasiać jesiennych zasiewów — a nadchodząca zima grozi ich rodzinom katastrofą bezdasza stawiają podpisani:

W n i o s e k n a g ł y:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Juseptycze wydatniejszą pomoc z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej w skróceniu z § 68. ust. 2. regulaminu.

Wnioskodawca:
Petruszewicz.

Lewicki, Winniczuk, Sandulak, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Bis, Kurowiec, Makuch, Skwarko, Dumka, Kiweluk, Stapiński, Jedynak.

W n i o s e k n a g ł y

posła Kornela Senyka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom wsi Juseptycze pow. Żydaczów.

W nocy z 13. na 14. września 1910 spaliło się we wsi Juseptycze powiat Żydaczów 20 gospodarstw z wszystkiemi budynkami i z całym zbiorem paszy.

Cały dobytek poszedł z dymem. Nie mają nie tylko co jeść dla siebie ale także i dla bydła, nie mają ziarna na zasiewy zimowe i wiosenne — i nadto nie mają dachu nad głową. Z przyczyny tej raczy Wysoki Sejm uchwalić.

Pogorzelcom wsi Juseptycze pow. Żydaczów przyrzeka się przyjść z wydatną pomocą.

Wnioskodawca:
Kornel Senyk.

Kołpaczkiewicz, Marszałkowicz Pastor, Jampolski, Myroniuk-Zajaczuk, Dudykiewicz, Stapiński, Jedynak, Wasung, Kędzior, Cieluch, Krężel, Bojko, Witos.

Marszałek oznajmia, że po uchwaleniu wniosku nagłego p. J. Brunickiego staną się wnioski pp. Senyka i Petruszewicza bezprzedmiotowe. Wobec tego Marszałek zapytuje, czy kto z wnioskodawców żąda głosu. P. Petruszewicz żąda głosu.

Przemawia p. Petruszewicz.

Izba uchwala nagłość wniosku p. J. Brunickiego, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

W dniu 16. b. m. zniszczył pożar w Biłce szlacheckiej w powiecie lwowskim 27 zagród włościańskich, obejmujących około 120 budynków. Spaliły się także wszystkie ziemiopłody tegorocznego zbioru, sprzęty domowe, odzież, narzędzia rolnicze.

Oprócz budynków, nie były ubezpieczone od szkody ogniowej ani ruchomości, ani ziemiopłody. Pogorzelcy są przeto zagrożeni pod zimę głodem i nędzą ostateczną.

Wskutek tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców w Biłce szlacheckiej w po-

wiecie lwowskim możliwie najwydatniejszy zasiłek z funduszu krajowego.

Lwów, 22. września 1910

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz.

Maiss, Rutowski, Adam, Halban, Ciuchciński, Doliński, Ks. Jaszowski, Skarbek, Kleski, Jabłoński, Sala, Loewenstein, Leo, Rayski, Federowicz, Michałowski.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców w Słobodzie Złotej, pow. Brzeżany.

Dnia 15. września 1910, wybuchł ogień w Słobodzie Złotej z nieznanej przyczyny, a ponieważ tego dnia był silny wiatr, dlatego szybko rozszerzył się i zniszczył 20 gospodarstw, to znaczy wszystkie gospodarskie budynki, ze wszystkiemi gospodarskiemi narzędziami i z wszystkiemi zapasami zboża, tak, że około 120 dusz pozostało bez dachu i środków do życia i to właśnie w najgorszą porę, bo pod zimę, bo nie tylko ci ludzie nie mają się gdzie pomieścić ale najgorsze, że z tej przyczyny muszą za bezcen sprzedawać bydło; dlatego jest koniecznem, by kraj jak najprędzej przyszedł z pomocą tym nieszczęśliwym.

Ogólna szkoda wynosi zwyż 80.000 koron, a tylko w części była ubezpieczona. — Z powodu tego podpisani stawiają nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla pogorzelców w Słobodzie Złotej.

Lwów, dnia 22. września 1910.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch.

A. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Lewicki, Kiweluk, Petruszewicz, Skwarko, Dumka, Krysowaty, Sodomora, Winniczuk, Stapiński, Makuch, Jedynak.

Przemawia p. T Staruch uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. dra Makucha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom miasta Tłumacza.

Wysoki Sejmie!

Dnia 12. września 1910 wybuchł z niewiadomej przyczyny pożar w mieście Tłumaczu na przedmieściu Pilawszczyzny, który w przeciągu kilku godzin zniszczył do szczętu 20 gospodarzy razem z całym zapasem zbożowym i narzędziami gospodarskimi. Ogień szalał podczas wielkiego wiatru tak, że niczego nie można było uratować, poszkodowani ponieśli ogromne szkody, które w niewielkiej ilości były zabezpieczone od ognia. Spaliły się wszystkie budynki, wszystkie narzędzia rolnicze, cały dobytek, urządzenia domowe, bielizna i ubrania, tak, że poszkodowani zostali w jednej koszuli.

Cała szkoda poniesiona wynosi kwotę 15.813 K 20 h, z tego ubezpieczono było na kwotę 7.996 K, tak, że nie-

pokryta i nieubezpieczona szkoda wynosi kwotę 7.817 K 20 h. — Pogorzelcy, straciwszy cały zarobek, wystawieni są na krajną nędzę i głód, nie mając znikąd pomocy.

Z tego powodu podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Pogorzelcom m. Tłumacza przedmieścia Pilawszczyzna udziela się z funduszów krajowych zapomogę w odpowiedniej kwocie. — Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyszedł z pomocą pogorzelcom m. Tłumacza z funduszów państw.

Wnioskodawca:
Makuch.

Kiweluk, Petruszewicz, Lewicki, Stapiński, Jedynak, Bis, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Skwarko, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch.

Przemawia p. Makuch, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Pawła Dumki i tow. w sprawie zapomogi pogorzelcom.

Wysoki Sejmie!

W budżecie na rok 1910 przeznaczył Wysoki Sejm w rubryce IV. poz. 26 dla pogorzelców jako zapomogę do rozporządzenia Wydziału kraj. 10.000 koron.

Mimo oględnego wymiaru z tej pozycyi — bo na jedno gospodarstwo spalone przyznawano tylko po 10 kor. — to zawsze jednak z przyczyny wielkich pożarów, kwota 10.000 kor. wyczerpana — a Wydział krajowy nawet z funduszu dyspozycyjnego wydał ponad 5.000 kor., a niemogąc dalej czerpać z funduszu dyspozycyjnego wstrzymał dalsze zapomogi pogorzelcom — i tak nie dostali pogorzelcy:

1) Gmina: Porzecze pow. Rudki, gdzie spłonęło 10 zagród gospodarskich.

2) Gmina: Żubrzec pow. Buczacz, gdzie spłonęło 4 zagród gospodarskich.

3) Gmina: Dubno pow. Nowy Sącz, gdzie spłonęło 8 zagród gospodarskich.

4) Gmina: Wołoszcza pow. Sambor, gdzie spłonęło 29 zagród gospodarskich.

5) Gmina: Meczyszczów pow. Brzeżany, gdzie spłonęło 11 zagród gospodarskich.

6) Gmina: Budzanów pow. Trembowla, gdzie spłonęło całe przedmieście.

7) Gmina: Juseptycze pow. Żydaczów, gdzie spłonęło 20 zagród.

Teraz nastąpił właśnie sezon pożarów i chociaż mała ale prędka pomoc dla pogorzelców jest pożądaną — dlatego podpisani stawią wniosek:

Wysoki Sejm w drodze nagłej raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy, ażeby z ogólnych funduszów krajowych r. 1910 użył kwotę 10.000 koron na zapomogi dla pogorzelców — a mianowicie: tym, którzy zgłaszali się o zapomogę a nie dostali, jako też i tym, którzy w przyszłości w roku 1910 zgłaszać się będą.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Lewicki, Kiweluk, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Kurowiec, Skwarko, Jan Sandulak, Petruszewicz, Sodomora, Stapiński, Jedynak, Bis.

Przemawia p. Dumka, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem

formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie wniozku nagłego komisyi budżetowej.

Marszałek wzywa p. Komorowskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów do komisyj.

P. Komorowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium. Głosowało 88 posłów. Absolutna większość 45 Otrzymali głosów na członka do komisyi bankowej p. Paygert 88, budżetowej p. Petruszewicz 86, p. Krynicki 2, gospodarstwa krajowego p. Petruszewicz 86, p. Krynicki 2, przemysłowej p. Konopka 88, reform agrarnych p. Konopka 88, p. Petruszewicz 86, p. Krynicki 2, reformy wyborczej na członka p. Makuch 88, na zastępcę członka p. Petruszewicz 88 i na członka tej ostatniej kom. p. Rutowski 87 głosów.

Marszałek stwierdza ten wynik wyborów i oznajmia, że obecnie następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Lewickiego i tow. w sprawie reformy wyborczej do Sejmu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że trwająca od szeregu lat zwłoka w uchwalaniu sejmowej reformy wyborczej wywołuje w kraju wielkie niezadowolenie i podkopuje zaufanie ludzi do Sejmu i wstrzymuje prawidłową ich pracę. Zważywszy, że komisya dla reformy wyborczej, wybrana na posiedzeniu Wys. Sejmu z 19. września 1908 r., do tego czasu nie przygotowała w tej ważnej sprawie przedmiotu dla obrad Sejmu, a przeciwnie okazała niewątpliwe orno bezradności i niezałatwienie a nawet zamiaru niedopuszczenia do odpowiedniego interesom kraju projektu reformy i z uwagi, że głównym pytaniem, jakiego komisyę dotąd nie poruszyła, jest rozdział mandatów sejmowych między ruską a polską ludność, zważywszy, że sprawa ta jest piekąca i nagła, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się komisyi dla reformy wyborczej, ażeby w terminie 21 dni przedłożyła Sejmowi gotowy projekt ustawy wyborczej sejmowej i ażeby w tym projekcie przeprowadziła układ i rozdział okręgów wyborczych polskich i ruskich odpowiednio do stosunków liczby polskiej i ruskiej ludności w kraju.

Pod względem formalnym wnosimy, ażeby ten wniosek był traktowany jako nagły po myśli § 68. ust. 4. regulaminu sejmowego.

Lwów, 22. września 1910.

Wnioskodawca:
Lewicki.

Sandulak, Winniczuk, Krysowaty, Makuch, Kiweluk, Dumka, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Petruszewicz, Kurowiec, Chomyszyn, Czechowicz.

Przemawia p. Lewicki, uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nąd nagłością wniosku p. Lewickiego.

Przemawia p. Głąbiński i wnosi o odesłanie tego nagłego wniosku p. Lewickiego do komisyi reformy wyborczej.

Przemawia p. Senyk.

Przemawia p. Petruszewicz.

Po zamknięciu rozprawy nad nagłością, Izba odrzuca nagłość tego wniosku p. Lewickiego w stosunku 48 za, przeciw 33 głosom.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. września 1910, godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 35 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
St. Henryk Badeni w. r.

Protokół

87. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. września 1910.

Początek o godzinie 11. minut 25. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 109.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 85 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 86 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Paygert złożył mandat do komisyi podatkowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 26. września 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 6410, 6414, 6420—6445, 6447—6449, 6453, 6461, 6463, 6465, 6466—6491, 6493, 6494, 6497, 6468, 6502—6508, 6520, 6521, 6523.

Komisyi szkolnej L. s. 6411—6413, 6415—6419, 6450, 6462, 6464, 6492, 6495, 6496, 6499—6501, 6509, 6510.

Komisyi gminnej L. s. 6513.

Komisyi administr. L. s. 6515.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 6512.

Komisyi drogowej L. s. 6446, 6514.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 6451, 6452, 6511.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6453 Ruskiego żeńskiego Kółka w Kołomyi przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6454 Tow. „Szkilna Pomicz“ w Kołomyi o subwencyę na cele dobroczynne przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6471 Filii Tow. „Proświty“ w Tarnopolu o subwencyę na budowę bursy włościańskiej przemawia p. Dumka popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6472 Filii Tow. „Proświty“ w Tarnopolu o subwencyę na utrzymanie bursy przemawia p. Dumka popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6522 Zakładu wychowawczego pod opieką Rodziny Maryi w Łomnej o subwencyę, przemawia p.Pastor popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

Ponieważ w powiecie gródeckim pojawiły się myszy polne w tak znacznej ilości, iż obecnie już większą część plonów i zasianego zboża uszkodziły, a gdzieniegdzie zupełnie zniszczyły, — przeto celem ochrony ludności powiatu przed nieobliczalnemi stratami, którym jedynie energicznem tępieniem tych szkodników zapobiedz można,
podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Pow. gródeckiemu udziela się odpowiedniej sumy pieniężnej, celem zakupna trucizny dla gmin nawiedzonych klęską myszy.

Lwów, 24. września 1910.

Wnioskodawca:
A. Brunicki.

Schnell, L. Cieński, A. Raciborski, Paygert, Komorowski, Sapieha, Moysa, Gniewosz, Sobolewski, Wrześniowski, Sozański, Wiktor Czaykowski, Czaykowski Wikt. Wład., Urbański.

W n i o s e k n a g ł y.

Dnia 15. września b. r. zgorzało w Budzanowie 187 budynków wraz z całą zebraną już tegoroczną krescencyą. Zaledwie sześciu gospodarzy było asekurowanych. Ponieważ dotknięci klęską gospodarze popadliby w nędzę bez pomocy materyalnej ze strony kraju im udzielonej; musieliby wysprzedać z braku paszy cały swój inwentarz żywy: przeto podpisani wnoszą:

Sejm udziela pogorzelcom gminy Budzanowa zasiłki w kwocie 3000 kor., chcąc im przyjść z pomocą w odbudowie i wyżywieniu inwentarza przez zimę.

Lwów, 24. listopada 1910.

Wnioskodawca:
J. Wasung.

Stapiński, Kleski, Cipser, Jedynak, Długosz, Kędzior, Bojko, Stefczyk, Merunowicz, Senyk, Bis, Myjak, Stojałowski, Maryewski.

W n i o s e k n a g ł y

posła A. Krężla i tow. w sprawie udzielenia zapomogi gminom nawiedzonym klęską gradobicia w powiecie pilzneńskim.

Zważywszy, że w latach 1908 i 1909, klęski elementarne tak ciężko nawiedziły rolników kraju, że owi ratując egzestencyę swych rodzin i gospodarstw wysprzedali część inwentarza lub popadli u uciążliwe długi — mając nadzieję, że rok bieżący będzie pomyślniejszy i powetuje im poniesione straty.

Nadzieje te w wielu częściach kraju zawiodły, a szczególnie w 7 gminach powiatu pilzneńskiego nawiedzonym klęską gradobicia, a nawet dwukrotnego gradobicia, w drugiej połowie czerwca i z początkiem sierpnia b. r. dlatego

Wysoki Sejm

raczy uchwalić udzielenie zapomogi rolnikom w gminach: Borowej, Wiewiórce,

Róży, Jas rząbce Starej, Jaworniku, Przerytym borze i części Jaźwin w powiecie pilzneńskim, nawiedzonym klęską gradobicia.

Wnioskodawca:
p. Krężel.

Bis, Jampolski, Myjak, Jedynak, Stefczyk, Bernadzikowski, Kędzior, Witos, Bojko, Styła, Długosz, Stapiński Cipser, Cieluch, Wasung.

W n i o s e k n a g ł y

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na zasiłki dla gmin na koszta tępienia myszy polnych wyznacza Sejm do rozporządzenia Wydziału krajowego 50.000 koron tytułem kredytu dodatkowego na rok 1910.

Lwów, 26. września 1910.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz.

Rutowski, Rittel, Bandrowski, Skarbek, Landau, Maiss, Wasung, Sapieha, Kolischer, A. Brunicki, Doliński, Cielecki, Pastor, Bednarski, Konopka, Michałowski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

W myśl. rozp. c. k. Ministerstwa handlu z dnia 6/I 1888 L. 35094 i z dn. 30/I 1888 L. 2803 przysługiwały chorym i konwojentom udogodnienia zawarte w przepisach taryfowych Nr. 375 z d. 19/VIII 1885, Nr. 594 z d. 13/XII 1885, Nr. 434 z d. 6/X 1887, polegający na tem, że chorzy oraz ich konwojenci, przewożeni lub przewożące na koszt szpitala, gminy lub kraju opłacać mogą połowę biletu jazdy III klasy, o ile wykażą się legitymacyą wystawioną przez zarząd szpitala lub przez gminę przynależności.

Udogodnienia te, które znaczną oszczędność kosztów transportu takich chorych dla kas gminnych powodowały, zostały zniesione przez c. k. Ministerstwo kolei, które rozporządzeniem z d. 15/III 1900 L. 60703/99 zarządziło, że w przyszłości zniżka 50% od biletu jazdy ubogich chorych, przyznawaną będzie tylko wtedy, gdy należytość przejazdowa pobieraną będzie od samejże osoby, która ulgę otrzymała.

Wskutek tego rozporządzenia, od chwili jego ogłoszenia, gminy więcej już korzystać nie mogą ze zniżek kolejowych dla przewożonych na koszt gmin chorych i ich konwojentów.

Rozporządzenie to c. k. Ministerstwa kolei z d. 15/III 1910 L. 60703/99 słusznem nie jest, właśnie wtedy bowiem, gdy chory jest t a k u b o g i, iż koszta jego przewozu ponosić musi fundusz publiczny, ulgi przewozowej mu odmawia. Ubogie gminy nasze są obecnie coraz częściej w tem położeniu, że za swych do gminy przynależnych chorych muszą płacić koszta przewozu do szpitali, do zakładu obłąkanych lub do gmin przynależności, coraz więcej bowiem najuboższej ludności niszczy swe zdrowie i siły na obczyźnie dla większego zarobu, a u powracających coraz częściej zdarzają się wypadki chorób ciężkich i obłąkania.

To też byłoby wielkiem dobrodziejstwem dla gmin naszych, gdyby rozporządzenie dawniejsze c. k. Ministerstwa handlu z d. 30/1 1888 L. 2803 zostało przywrócone a roz. Ministerstwa kolei z d. 15/III 1900 L. 60703/99 zniesione; wobec czego upraszają podpisani.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby ubogim chorym i ich konwojentom przyznano zniżki kolejowe 50% jazdy III. klasą, o ile ciż będą przewożeni na koszt gminy przynależności i wykażą się certyfikatem bądź gminy, z której są odstawiani, bądź gminy przynależności.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Doliński, Ciuchciński, Rayski, Gniewosz, Leo, Schätzel, Michałowski, Federowicz, Adam, Jabłoński, Sala, Merunowicz, Jahl, Bednarski.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Uchwalone osobno przez Rady gminne a osobno przez Rady szkolne dodatków do podatków na cele gminy i szkoły, bywają przez władze podatkowe przypisywane i prowadzone razem, co nieraz powoduje wielkie zamieszanie tak we funkcyonowaniu szkoły jak i w administracyi gminy.

Władze bowiem podatkowe nie prowadząc przypisów gminnych odrębnie od przypisów szkolnych, wydają ściągnięte dodatki w pierwszej linii na ręce przewodniczących Rad szkolnych miejscowych na szkolne cele, często z uszczerbkiem potrzeb gminnych. Dzieje się to zwłaszcza w razie znaczniejszych odpisów podatkowych, kiedy to po wypłacie ściągniętych dodatków na szkolne cele przewodniczącym Rad szkolnych miejscowych, na potrzeby administracyi gminy bardzo niewiele a najczęściej nic nie pozostaje. Stan tnki wpływa bardzo ujemnie na sposób administracyi gmin, zmusza te ostatnie po zaciągania drogich pożyczek lub co gorzej do wstrzymywania wszelkich budżetem przewidzianych wydatków, tamując tą drogą normalne funkcyonowanie instytucyi gminnych.

Wobec tego, że władze podatkowe na odnośne żądania gmin i powiatów zasłaniają się swemi instrukcyami, które nie dozwalają im na odrębne prowadzenie przypisów gminnych od przypisów szkolnych, należy wezwać c. k. Rząd, aby niekorzystne te instrukcye zmienił i polecił prowadzenie odrębne przypisów gminnych od szkolnych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił swym władzom podatkowym:

1. odrębne przypisywanie i prowadzenie dodatków gminnych od szkolnych;

2. nie wypłacanie na szkolne cele dodatków przypisywanych na cele gminne,

3. odpowiednie rozdzielanie odpisów podatkowych na dodatki szkolne i gminne.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Doliński, Ciuchciński, Federowicz, Leo, Schätzel, Rayski, Gniewosz, Jahl, Merunowicz, Adam, Bednarski, Jabłoński, Sala, Michałowski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Wskutek postępu w rolnictwie coraz więcej powszechnem i koniecznem staje się używanie nawozów sztucznych jako środków pomocniczych.

Korzystając z tego fabrykanci handlarze tak krajowi jako i zagraniczni dostarczają ludności szczególnie włościańskiej nic lub mało wartujących falsyfikatów, przez co narażają ją na zawód i straty niepowetowane, odstręczając ją od używania tychże nawozów, sami zaś zarabiają olbrzymie sumy.

Skargi wniesione nie odnoszą pożądanego skutku, gdyż i sądy wymawiają się brakiem ustawy w tym kierunku, a przez to fałszerzy grasują coraz więcej.

Zakłady doświadczalne nie są zupełnie w stanie temu zapobiedz. Temu nadużyciu mogłaby tylko ustawa położyć tamę, aby dalszy ten wyzysk ukrócić.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w drodze właściwej postarał się jak najrychlej o wydanie ustawy zabezpieczającej rolników przed wyzyskiem ze strony fabrykantów i handlarzy sztucznym nawozem w ten sposób, ażeby wszystkie fabryki i wszyscy kupcy trud-

niący się sprzedażą sztucznych nawozów, dokładnie podawali jakość nawozów, zawartość składników nawozów i ceny takowych.

Wnioskodawca:
Antoni Styła.

Jampolski, Długosz, Bis, Cipser, Stefczyk, Jedynak, Wasung, Stapiński, Bernadzikowski, Kędzior, Krężel, Myjak, Witos, Cicluch.

W n i o s e k

p. Thulliego i towarzyszy.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że Wysoki Sejm, uchwalając na wniosek posła Dr. Loewensteina wezwanie do Wydziału krajowego, aby zwołał ankietę w sprawie nędzy żydowskiej, uznał istnienie nędzy w kraju i potrzebę szukania na nią środków zaradczych,

zważywszy, że nędza istnieje nie tylko u ludności żydowskiej, ale także wśród ludności polskiej i ruskiej,

zważywszy, że sprawiedliwość wymaga, aby Wysoki Sejm zajmował się nędzą ludności w kraju bez względu na wyznanie,

zważywszy, że uchwalanie jakichkolwiek środków dla zapobieżenia nędzy żydowskiej bez równoczesnego uwzględnienia nędzy ludności chrześcijańskiej, mogłoby być jednostronnem, a zatem niesprawiedliwem dla ludności chrześcijańskiej,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozszerzył ankietę, tyczącą się nędzy ludności żydowskiej także do ludności chrześcijańskiej kraju i przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej na podstawie wyników tak rozszerzonej ankiety w sprawie nędzy ludności tak żydowskiej jak i chrześcijańskiej kraju odpowiednie wnioski.

Wnioskodawca:
Dr. Maksymilian Thullie.

Wrześniowski, Marszałkowicz, Bojko, Sobolewski, Jaszowski, A. Brunicki, Kozłowski, Senyk, Schätzel, Krzysztofowicz, Kędzior, Stojałowski, Witos, Haempel, Hanczakowski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Rażące zaniedbanie kraju naszego w porównaniu z innymi krajami koronnymi pod względem ilości gmachów skarbowych, w którychby władze i zakłady państwowe mogły znaleźć umieszczenie, odpowiadające ich potrzebom i godności, niejednokrotnie zwracało uwagę Wysokiego Sejmu.

Z wyjątkiem budowli dla potrzeb c. k. sądownictwa, jakich co roku pewna ilość powstaje — w innych dziedzinach nie znać jednak niestety żywszego ruchu w zakresie budowli dla urzędów i zakładów państwowych w Galicyi.

W myśl dotyczących tego przedmiotu, a niespełnionych dotąd uchwał sejmowych z lat 1901 i 1905 podpisani wnoszą przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, ażeby przyspieszył w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem budowę gmachów własnych na odpowiednie celowi pomieszczenie c. k. urzędów i zakładów państwowych.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz.

Doliński, Rutowski, Landau, Bandrowski, Kleski, Rittel, Maiss, Pawlicki, Wasung, Jabłoński, Bednarski, Pastor, Michałowski, Maryewski, Skarbek.

Wniosek nagły

posła Krysowatego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Toki powiatu zbarazkiego.

Dnia 31. sierpnia b. r. spaliło się w wsi Toki pow. zbarazki 8 zagród gospodarskich z wszystkiemi budynkami i z całym zbiorem zboża i paszy.

I tak ponieśli szkodę:

1) Antoni Flynta poniósł szkodę na 6740 kor.

2) Jakim Flynta poniósł szkodę na 600 kor.

3) Grzegorz Teśluk poniósł szkodę na 1880 kor.

4) Kyryło Jaworski poniósł szkodę na 1624 kor.

5) Kyryło Teśluk poniósł szkodę na 220 kor.

6) Jan Flynta syn Michała poniósł szkodę na 14.400 kor.

7) Grzegorz Kostecki poniósł szkodę na 14.990 kor.

8) Szymon Kostecki poniósł szkodę na 6.300 kor.

Nie mają oni ani zboża na zasiew ani dachu nad głową.

Z tej przyczyny raczy Wysoki Sejm uchwalić: Pogorzelcom gminy Toki powiatu zbarazkiego należy się udzielić pomocy.

Lwów, 26. września 1910.

Wnioskodawca:
Aleksander Krysowaty.

Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, Petruszewski, Bojko, Witos, Styła, Jedynak, Myroniuk-Zajaczuk, Sodomora, Sandulak, Skwarko, Tracz.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kleskiego i tow. o stworzenie funduszu dla udzielania miastom bezprocentowych pożyczek na budowę szkół.

Przemawia p. Kleski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie sprzedaży przez c. k. kierownictwo lasów kameralnych uschłego na pniu drzewa.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk, uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za r. 1909, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu rezerwowego na czas od 1. stycznia do 30. kwietnia 1911 r.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie.

P. Kiweluk w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego, ponieważ załączników sprawozdania nie wydrukowano dotąd w ruskim języku.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacyj agrarnych.

P. Kiweluk w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Wybory uzupełniające do komisyi:

bankowej 1 członka,

budżetowej 1 członka,

górniczej 1 członka,

podatkowej 1 członka,

reformy wyborczej 1 członnka,

sanitarnej 1 członka.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Wrześniowskiego, Witosa, i Sodomorę, wzywa posłów do oddawania kartek, a podczas skrutynium Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła Stefczyka i tow. w sprawie akcyi zmierzającej do założenia w kraju znaczniejszej ilości niższych zakładów i urządzeń nauki rolnictwa.

Sprawozdawca p. Czartoryski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w najbliższej sesyi sejmowej przedłożył program akcyi zmierzającej do założenia w kraju sieci powiatowych względnie okręgowych zakładów rolniczych, których zadaniem będzie krzewienie wiedzy rolniczej i praktyczne wspomaganie najszerszych warstw ludności rolniczej w jej pracy zawodowej.

2. Program tej akcyi winien obejmować:

a) szczegółowy normalny plan urządzenia i działania powiatowych względnie okręgowych zakładów rolniczych, uwzględniające z jednej strony organizacye nauki rolnictwa zarówno dla dojrzałych rolników mniejszych, jak i dla młodzieży włościańskiej, przeznaczonej do zawodu rolniczego na własnych gospodarstwach, z drugiej zaś strony praktyczną działalność zakładu polegającą na współdziałaniu z centralnemi instytucyami rolniczemi.

b) Wnioski dotyczące środków finansowych potrzebnych dla pokrycia kosztów założenia i prowadzenia tego rodzaju zakładów a zarazem zdążające do zapewnienia i uregulowania pomocy z funduszów krajowych dla ufundowania i utrzymywania tych zakładów.

c) Propozycye odnoszące się do zawodowego, pedagogicznego i dydaktycznego kształcenia sił głównych i pomocniczych, potrzebnych do pracy w projektowanych zakładach rolniczych.

3) Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wszedł w porozumienie z c. k. Rządem dla zapewnienia krajowi odpowiedniej pomocy z funduszów państwowych na cele projektowanej akcyi.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Stefczyk.

Przemawia p. Sodomora.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Petruszewicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Sandulak.

Przemawia sprawozdawca p. Czartoryski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa kraj. o wniosku posła Schätzla i tow. w sprawie zmiany wydanego pod datą 14. kwietnia 1908 l. IX. 990/24 rozporządzenia c. k. Namiestnictwa, w duchu ustawy krajowej z d. 15. czerwca 1904 Nr. 93. dz. ust. kr.

Sprawozdawca p. Czartoryski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania i odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy omyłkę druku, a mianowicie we wniosku 1 w trzecim wierszu zamiast słowa: „zmodyfikowało“ ma być słowo: „zmodyfikował“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) aby wydane pod dniem 14. kwietnia 1908 l. IX. 990/24 ogłoszone w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 25. kwietnia 1908 rozporządzenie zmodyfikował w duchu ustawy krajowej z dnia 15. czerwca 1904 l. 93 Dz. u. kr., ograniczając postanowienie w ustawie tej przewidziane wyłącznie tylko do przestrzeni posiadających właściwości tamże określone;

2) aby zarządził ponowne zbadanie gruntów leśnych już podciągniętych pod przepisy ustawy z 15. czerwca 1904 oraz zarządził uwolnienie z pod tych przepisów, gruntów leśnych nie posiadających warunków ustawą powyższą określanych.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Kędzior.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o petycyach gmin Barcice, Wola krogulecka, Przysietnica, Rytro, Roztoka ryterska, Oblazy Sucha Struga w sprawie zmiany rozkładu jazdy na kolei Tarnów-Stróże-Orłów.

Sprawozdawca p. Myjak uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio w przemówieniu, że komisya we wniosku swym obecnie wnosi zamiast „od 1. maja 1910“ —„od 1. listopada 1910“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o przeprowadzenie zmiany rozkładu jazdy na polei Tarnów-Stróże-Orłów w tym kierunku, aby pociągi Nr. 611 i 616 zatrzymywały się na stacyi kolejowej „Barcice“ od 1. listopada 1910 przez cały rok.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi podatkowej o wniosku nagłym p. Kiweluka i tow. w sprawie zwolnienia mięsa na wspólne uroczystości użyć się mającego od opłaty podatku konsumcyjnego.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego, z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich Sanniki i Mistyce z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sądowej Wiszni a przydzielenie tychże do okręgu Sądu powiatowego w Mościskach.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Mistyce i Sanniki leży wydzielenie ich wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sądowej Wiszni, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mościskach.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi prawniczej w przedmiocie wydzielenia gminy Sapohów wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielnicy, a przyłączenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Borszczowie.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Sapohów leży wydzielenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielnicy a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Borszczowie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich w Zaborzu i Wulce mazowieckiej z okręgu c. k. sądu powiatowego w Uhnowie, a wcielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Rawie ruskiej.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Zaborze i Wulka mazowiecka leży wydzielenie ich wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Uhnowie, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Rawie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wniosku posła Jedynaka i tow. o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Wielopolu skrzyńskiem powiatu ropczyckiego.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Jedynaka i tow. o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Wielopolu skrzyńskiem powiatu ropczyckiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przeprowadzenia stosownych dochodzeń i zdania sprawy o wyniku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wniosku posła Sodomory i tow. w sprawie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Horożance powiatu podhajeckiego.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Sodomory i tow. o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Horożance powiatu Podhajce odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przeprowadzenia stosownych dochodzeń, z poleceniem zdania sprawy o wyniku na najbliższej sesyi sejmowej.

Przemawia p. Sodomora.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wniosku p. Theodorowicza o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Czernelicy powiatu horodeńskiego.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Theodorowicza o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Czernelicy odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy o wyniku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 3. grudnia 1909 l. 100.626 w przedmiocie wydzielenia gminy Juszczyna z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żywcu.

Sprawozdawca p. Doliński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbań-

skiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Juszczyna leży wydzielenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Milówce i przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żywcu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Perehińsku (pow. pol. Dolina) oraz o petycyach gminy Perehińsko w tej samej sprawie.

Sprawozdawca p. Tertil uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Perehińsku (pow. pol. Dolina) oraz petycye gminy Perehińsko w tej samej sprawie l. s. 3056/1909 i 5755/1910 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwe rychłego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Łomnej (pow. Turka).

Sprawozdawca p. Tertil uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Łomnej (powiat Turka), odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwie rychłego zdania sprawy.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie utworzenia nowego Sądu powiatowego w Husakowie.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności ludności leży kreowanie nowego Sądu powiatowego z siedzibą w Husakowie.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie kreowania nowego c. k. Sądu powiatowego w Chorostkowie.

Sprawozdawca p. Hanczakowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności ludności wskazanem jest rozdzielenie dotychczasowego okręgu sądowego Kopyczynieckiego na dwa przez utworzenie nowego Sądu powiatowego w Chorostkowie.

Przemawia p. Kiweluk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. Myjaka i tow. w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Łącku pow. Nowy Sącz.

Sprawozdawca p. Tertil uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi opinię, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla korzyści interesowanej ludności potrzebne jest utworzenie nowego c. k. sądu powiatowego z siedzibą w Łącku, do którego okręgu przydzieliłby należało gminy: 1) Czarny Potok, 2) Czarniec, 3) Kicznia, 4) Łącko, 5) Łączki, 6) Maszkowice, 7) Szczereż, 8) Wola Kosnowa, 9) Wola Piskulina, 10) Zagorzyń, 11) Zarzecze, 12) Zabrzeż z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Starym Sączu i powiatu politycznego w Nowym Sączu, dalej 13) Kamienica, 14) Szczawa, 15) Zbłudza, 16) Zalesie, 17) Zasadne z okręgu Sądu powiatowego i starostwa w Limanowej i 18) gminę. Ochotnica z okręgu Sądu powiatowego w Krościenku i Starostwa w Nowym Targu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje!

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Zakopanem.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności ludności wskazanem jest utworzenie nowego Sądu powiatowego na Podhalu z siedzibą w Zakopanem, którego okręg obejmowałby gminy: Bukowina, Brzegi, Kościelisko, Murzasichle, Poronin, Zakopane i Zubsuche.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek wzywa p. Wrześniowskiego do przedłożenia wyniku skrutynium wyboru uzupełniającego do komisyj.

P. Wrześniowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 88 posłów. Absolutna większość 45 głosów. Otrzymali po 88

głosów do komisyi bankowej p. Doliński; do komisyi budżetowej p. Battaglia; do komisyi górniczej p. Witkowski; do komisyi podatkowej p. Kolischer; do komisyi reformy wyborczej p. Rittel; do komisyi sanitarnej p. Ciuchciński.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 28. września 1910 godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
St. Henryk Badeni w. r.

Protokół

88. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. września 1910.

Początek o godzinie 11. minut 20. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 107.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 86 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 87 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 28. września 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 6536, 6537, 6549—6556, 6558, 6562—6590, 6592—6606, 6611—6613, 6615, 6617, 6618, 6621—6623, 6625—6630, 6640—6643, 6645, 6646, 6649, 6650—6656, 6657.

Komisyi szkolnej L. s. 6538—6547, 6559—6561, 6607, 6607, 6614, 6616, 6619, 6620, 6631—6639, 6648.

Komisyi gminnej L. s. 6535.

Komisyi petycyjnej L. s. 6624.

Komisyi administracyjnej L. s. 6557, 6646.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 6610.

Komisyi drogowej L. s. 6534, 6644.

Komisyi przemysłowej L. s. 6548.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 6608, 6609.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6534 Wydz. pow. w Rohatynie w sprawie ukrajowienia drogi Monasterzyska-Żurawno, Marszałek udziela głosu p. Krzeczunowiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. Krzeczunowicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6644 Wydz. pow. w Żywcu w sprawie opłaty mytniczej od pojazdów automobilowych przemawia p. Szwed popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6657 Zarządu głównego Tow. Kółek rolniczych o subwencyę na cele handlowe, przemawia p. Cielecki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Obecnie obowiązująca ustawa krajowa z d. 6. marca 1875 r. L. 27. Dz. ust. kraj. o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych, z powodu zbyt ograniczonej kompetencyi tych urzędów i innych wadliwości formalnych dotychczas w Galicyi wprowadzoną w życie nie została. Nie ulega kwestyi, że nowa ustawa, przyznająca gminnym urzędom rozjemczym szerszą kompetencyę i bardziej do obecnych warunków kraju zastosowana, przyczyni się niezaprzeczenie do wprowadzenia w życie tych tak pożytecznych instytucyi społecznych. Ze względu na to, że tak wspomniana wyżej ust. kraj., jak i zgłoszony w r. 1909 wniosek w sprawie zmiany i uzupełnienia postanowień tejże ustawy nie odpowiadają już obecnie swojemu celowi, a nadto, że ze względów techniki ustawodawczej byłoby bardziej wskazane wydać całą nową ustawę a nie tylko nowelę uzupełniającą, przedkładają podpisani projekt nowej ustawy o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych i upraszają:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony /. projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Sala, Merunowicz, Witos, Jabłoński, Skołyszewski, Bednarski, Michałowski, Bojko, Maryewski, Pastor, A. Brunicki, Brykczyński, Styła, Moysa, Kolischer.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Za zgodą Sejmu krajowego mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, rozporządzam na podstawie ustaw z 21. września 1869. Dz. u. p. L. 150 i z 27. lutego 1907 L. 59. Dz. u. p., co następuje:

§ 1.

Urząd rozjemczy do jednania będących w sporze ma być ustanowiony w każdej gminie liczącej nad 1000 mieszkańców, w innych zaś gminach może być ustanowiony, jeżeli Rada gminna to uchwali a Wydział Rady powiatowej zatwierdzi.

Koszty utrzymania urzędu rozjemczego ponosi gmina (por. §§ 8 i 9).

§ 2.

Okręg urzędu rozjemczego obejmuje okręg gminy i wyłączonego obszaru dworskiego, jeżeli obszar dworski w gminie istnieje.

W rozległych albo gęsto zaludnionych gminach, można ustanowić więcej urzędów rozjemczych i albo każdemu z nich wyznaczyć jako okręg wyłączny część obszaru gminy ewentualnie wraz z obszarem dworskim, albo też każdy urząd rozjemczy uznać właściwym na całym obszarze gminy i ewentualnie n obszarze dworskim.

Dwie lub więcej gmin jednego powiatu sądowego mogą ustanowić wspólny urząd rozjemczy (§ 9).

§ 3.

Rada gminna oznacza liczbę mężów zaufania, którzy mają sprawować urząd rozjemczy, musi ich być co najmniej trzech.

Mężów zaufania wybiera Rada gminna większością głosów bezwzględną.

I tak samo postanawia, któremu z nich ma być poruczone kierownictwo urzędu rozjemczego.

Gdyby który kandydat nie uzyskał bezwzględnej większości głosów, następuje wybór ściślejszy między dwoma, którzy najwięcej głosów otrzymali.

Jeśli przy wyborze ściślejszym głosy są równo podzielone między dwóch, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Gdyby o kierownictwie urzędu rozjemczego nic nie postanowiono, sprawować je ma naczelnik gminy, chociażby nie był wybranym mężem zaufania.

§ 4.

Do przyjęcia wyboru męża zaufania nikogo zmusić nie można.

Wybór jest ważny na 3 lata.

Dopóki, po upływie tego czasokresu nie zatwierdzono ponownego wyboru (§ 6.), urzędują mężowie zaufania wybrani poprzednio.

Mogą oni być ponownie wybrani, jeżeli nie istnieją co do nich przeszkody prawne.

Rada gminna postanawia, czy i jakie odszkodowanie za stratę czasu mężowie zaufania z funduszów gminnych pobierać mają.

§ 5.

Mężowie zaufania mają liczyć co najmniej lat 30 wieku, używać w pełni praw obywatelskich i mieszkać stale w okręgu urzędu rozjemczego.

Mężem zaufania nie może być również obrany:

a) urzędnik sędziowski w czynnej służbie pozostający;

b) osoba pozbawiona czynnego lub biernego prawa wyboru do Rady gminnej z przyczyn wymienionych w §§ 3. i 11. ust. z 17. sierpnia 1866 L. 19. Dz. u. kr.;

c) osoba, której odjęto urząd męża zaufania (§ 7.);

d) osoba, nad której majątkiem otworzono postępowanie konkursowe.

§ 6.

Naczelnik gminy ogłasza wynik wyborów w gminie i zawiadamia o nim Wydział Rady powiatowej i Starostwo.

O wyniku wyborów w miastach Lwowie i Krakowie zawiadomić należy Wydział krajowy i Namiestnictwo.

Władza polityczna unieważnia wybór osób niewybieralnych (§ 5.) z zastrzeżeniem prawa rekursu.

Jeżeli wybór uznano ważnym, Władza polityczna zawiadamia Sąd powiatowy o ustanowieniu Urzędu rozjemczego, o terminie wejścia Urzędu w życie, o obszarze i zakresie (§ 11.) jego czynności, wymieniając nazwiska mężów zaufania.

Mężowie zaufania składają przysięgę urzędową do rąk naczelnika przełożonej Władzy politycznej lub jego zastępcy według brzmienia dołączonej roty. We Lwowie zaś lub Krakowie do rąk Prezydenta miasta lub jego zastępcy.

§ 7.

Jeżeli mąż zaufania umrze, złoży urząd, albo jeżeli zajdą okoliczności, któreby go czyniły niewybieralnym (§ 5.) lub zdaniem Rady gminnej nie-

dozwalające mu pełnić należycie obowiązków urzędowych lub też pozbawiające go zaufania, przystąpić należy do wyboru innego męża zaufania na jego miejsce.

Również Władza polityczna oznaczona w § 6. ust. 1. winna w porozumieniu z Wydziałem pow. względnie z Wydziałem kraj. zarządzić ponowny wybór, jeżeli od właściwego Sądu pow. lub inną drogą dowie się o wadliwem prowadzeniu spraw Urzędu rozjemczego, który świadczy o niezdolności wszystkich lub niektórych mężów zaufania.

Przeciw takiemu zarządzeniu może wnieść rekurs, tak Rada gminna jak też każdy mąż zaufania, który ma być urzędu swego pozbawiony.

§ 8.

Jeżeli w gminie istnieje obszar dworski, należy na posiedzenia Rady gminnej, na których mają być omawiane utworzenie lub inne sprawy urzędu rozjemczego dotyczące albotež dokonane wybory mężów zaufania, zaprosić przełożonego obszaru dworskiego lub jego zastępcę. Ma on prawo głosu zarówno jak każdy członek Rady gminnej.

Jeżeli nie ułożono się inaczej, koszty utrzymania Urzędu rozjemczego ponoszą gmina i obszar dworski w stosunku opłacanych podatków bezpośrednich.

§ 9.

Jeżeli dwie lub więcej gmin tego samego powiatu sądowego, chcą ustanowić wspólny Urząd rozjemczy, winny zawrzeć układ, w którym należy określić siedzibę i zakres czynności (§ 11.) Urzędu rozjemczego, liczbę mężów zaufania, rozdział kosztów utrzymania między poszczególne gminy i obszary dworskie, wreszcie który naczelnik gminy ma podpisywać księgi i dokumenty urzędowe (§§ 23, 25.)

Jeżeli nie ułożono się inaczej, koszty utrzymania Urzędu rozjemczego ponoszą gminy i obszary dworskie w stosunku opłacanych podatków bezpośrednich.

Układ taki należy przedłożyć c. k. Starostwu do zatwierdzenia w porozumieniu z Wydziałem Rady powiatowej.

§ 10.

Mężów zaufania do spólnego Urzędu rozjemczego wybierają na wspólnem zebraniu członkowie odnośnych Rad gminnych i przełożeni obszarów dworskich lub ich zastępcy, w sposób określony w § 3. ustęp 2 i 3.

Takie zebranie wykonywa prawa i obowiązki Rady gminnej wobec wspólnego Urzędu rozjemczego. Zwołuje je naczelnik gminy oznaczony w § 9. ustęp 1, bądź z własnej woli, bądź też na wniosek jednej z odnośnych Rad gminnych, przełożonego obszaru dworskiego lub jego zastępca.

Do ważności uchwał potrzeba obecności conajmniej połowy członków i bezwzględnej większości głosów obecnych.

§ 11.

Każdy Urząd rozjemczy jest powołany do jednania stron będących w sporze z powodu obrazy czci (§§ 28., 32.), do jednania sporów cywilnych zaś (§ 16.) tylko Urząd rozjemczy, któremu Rada gminna tę czynność poruczy.

Do prowadzenia poszczególnej sprawy właściwym jest ten Urząd rozjemczy, w którego okręgu choćby jedna ze stron mieszka lub przebywa.

Z pośród kilku Urzędów rozjemczych właściwych wedle tej zasady przeprowadzić ma sprawę ten Urząd, w którym ją najpierw zgłoszono.

§ 12.

Urząd rozjemczy urzęduje w lokalu Urzędu gminnego lub w lokalu, który Rada gminna na to przeznaczy.

Urząd rozjemczy powinien wyznaczyć i ogłosić pewne stałe dnie, w których strony bez poprzedniego zapowiedzenia mogą się zgłaszać celem pojednania.

Kierownik Urzędu oznacza porządek, w jakim mężowie zaufania mają urzędować.

§ 13.

Sprawę można zgłosić w urzędzie rozjemczym ustnie lub pisemnie, wymieniając imię i nazwisko oraz miejsce pobytu stron tudzież przedmiot sporu.

Jeżeli obie strony zjawią się w Urzędzie rozjemczym, należy ile możności natychmiast przystąpić do rozprawy pojednawczej.

Gdyby to nie było możliwe, lub tylko jedna strona zjawiła się, zgłaszając spór, kierownik wyznacza termin, na który wsywa obie strony. Stronę obecną zawiadamia się ustnie o terminie.

§ 14.

Strona, która niechce, albo z powodu wiadomej jej już wówczas przeszkody nie może jawić się na terminie, winna najpóźniej dzień przed terminem donieść o tem ustnie lub pisemnie Urzędowi rozjemczemu. Gdyby tego nie uczyniła, może Urząd rozjemczy nałożyć na niejawienie się na terminie grzywnę w kwocie o 0 kor. 40 hal. do 4 kor.

Grzywny nakłada Urząd rozjemczy większością głosów i zawiadamia o tem stronę pisemnie, pouczając ją zarazem o przysługującym jej środku zażalenia. Zażalenie można wnieść w Urzędzie rozjemczym ustnie lub pisemnie do dni 14-tu po doręczeniu zawiadomienia. Rozstrzyga je ostatecznie Rada gminna miejscowości, w której jest siedziba Urzędu rozjemczego; w miastach zaś o własnym statucie lub podlegających ustawie z 13. marca 1889 L. 24 Dz. u. kr. rozstrzyga magistrat. Grzywnę ściąga się, skoro orzeczenie stało się prawomocnem, tak samo jak świadczenie na rzecz gminy polegające na ważnej uchwale Rady gminnej. Grzywny pływają do funduszu ubogich gminy, w której ma siedzibę Urząd rozjemczy.

Osób, które nie uczynią zadość wezwaniu Urzędu rozjemczego, nie można zmuszać do jawienia się. Należy atoli w wezwaniu zawiadomić stronę, że nie jest obowiązaną jawić się przed urzędem rozjemczym, że jednak może być ukarana grzywną, gdyby za późno lub wcale nie doniosła o tem, iż się nie jawi, należy również wymienić kwotę grzywien dopuszczalnych.

Te postanowienia karne nie mogą być stosowane przeciwko osobom służącym czynnie w armii, obronie krajowej lub żandarmeryi. Osobom takim przesyła Urząd rozjemczy wezwanie za pośrednictwem przełożonej komendy.

§ 15.

Do zawarcia ugody przed Urzędem rozjemczym potrzeba, ażeby przynajmniej dwaj mężowie zaufania równocześnie byli obecni.

§ 16.

Przed Urzędem rozjemczem mogą strony będące w sporze zawrzeć ugodę w następnych sprawach cywilnych:

a) o wierzytelności pieniężne i rzeczy ruchome;

b) o oznaczenie lub sprostowanie granic nieruchomości albo o służebności gruntowe (prawo przechodu, przejazdu, przegonu bydła, czerpania wody i t. p.);

c) o służebność mieszkania;

d) o posiadanie (prowizorya).

O ugodach, któremi przenosi się własność posiadłości wpisanej do ksiąg gruntowych lub części jej, albo przez

które ciało hipoteczne doznaje zmiany, ma Urząd rozjemczy donieść urzędnikowi pomiarowemu (geometrze rządowemu). W takich sprawach można na wniosek stron przybrać do rozprawy ugodowej znawcę upoważnionego do sporządzenia i uwierzytelnienia planów geometrycznych (sytuacyjnych) celem przedstawienia granic posiadłości.

§ 17.

Strony mogą przed Urzędem rozjemczym stanąć osobiście lub dać się zastąpić przez pełnomocnika nienależącego wszelako do stanu adwokatów lub notaryuszy. Pełnomocnikiem może być także kobieta. Znani pisarze pokątni nie mogą być dopuszczani jako pełnomocnicy.

Pełnomocnik winien się wykazać pisemnem pełnomocnictwem upoważniającem do zawarcia ugody.

§ 18.

Przed rozpoczęciem rozprawy winien Urząd rozjemczy przekonać się:

a) o tożsamości osób zgłaszających się i czy one są uprawnione do działania w tej sprawie;

b) czy strona niemogąca z powodu małoletności, kurateli, konkursu lub innej przyczyny, prowadzić sama swej sprawy, jest zastąpiona przez osobę powołaną w myśl ustawy do zastępowania jej przed sądem (tj. przez ojca, opiekuna, kuratora i td.);

c) czy pełnomocnik ma pisemne upoważnienie do zawarcia ugody.

Nadto należy przed rozpoczęciem rozprawy wyraźnie oznajmić stronom, że gdyby ugoda nie przyszła do skutku, strona z oświadczeń złożonych przez przeciwnika wobec Urzędu rozjemczego nie może w późniejszym procesie czynić użytku.

§. 19.

Urząd rozjemczy przesłuchuje obie strony, rozważa przytoczone dowody i stara się załatwić spór ugodą. Rozprawa odbywa się ustnie, protokołu nie spisuje się. Jeżeli strony powołują się na świadków lub znawców i z nimi jawią się do rozprawy, ma ich Urząd rozjemczy wypytać o wszystko, co sprawę wyjaśnić może. Zresztą Urząd rozjemczy nie może wzywać świadków i znawców do rozprawy. Jeżeli przedsiębranie oględzin powoduje koszty, może Urząd rozjemczy żądać na ten cel zaliczki od stron, a gdyby jej nie złożono, oględzin zaniechać.

Odbieranie przysięgi nie jest dozwolone Urzędowi rozjemczemu, również nie może być zawarta ugoda na przysięgę którą strona miałaby wykonać.

Jeżeli mężowie zaufania przyjmą za zgodą stron obowiązki Sądów polubownych winni stosować się do odnośnych postanowień postępowania sądowego (§§. 577—594 proc. cywilnej).

§. 20.

Rozprawę ugodową należy prowadzić tak długo, dopóki strony się nie pogodzą albo też Urząd rozjemczy się przekona, że usiłowania jego są daremne. Za zgodą obu stron można rozprawę odroczyć na czas odpowiedni.

§. 21.

W ugodzie należy dokładnie określić, przedmiot, rodzaj i rozmiar umówionego świadczenia lub zaniechania; mianowicie: jaka jest jego podstawa prawna (n. p. zwrot długu, zapłata, cena kupna, zwrot wyrządzonej szkody itp.), ile wynoszą kapitał i odsetki, terminy zapłaty i wszelkie inne szczegóły wynikające z natury odnośnego sporu (por. §. 26 ust. 2.).

Gdyby się nie ułożono co do zwrotu kosztów, natenczas koszty włożone aż do zawarcia ugody ponosi każda strona za siebie, koszty zawarcia ugody zaś (stemple, koszty oględzin) ponoszą obie strony po połowie.

§. 22.

Ugodę wpisuje się do księgi urzędowej prowadzonej w Urzędzie rojemczym. Jeżeli wpisy wykonuje nie mąż zaufania lecz pisarz, winien on poprzód do rąk naczelnika przełożonej władzy politycznej lub jego zastępcy, a w miastach Lwowie i Krakowie do rąk prezydenta miasta lub jego zastępcy wykonać przysięgę według dołączonej roty. Wpis w księdze ma zawierać:

a) liczbę bieżącą, pod którą ugoda w księdze jest wpisana,

b) oznaczenie dnia, miesiąca i roku, w którym ugodę zawarto,

c) dokładne oznaczenie stron, a jeśli za nie jawili się pełnomocnicy, oznaczenie pełnomocników i ich pełnomocników z uwagą, że te pełnomocnictwa upoważniają do zawarcia ugody,

d) oznaczenie przedmiotu sporu, o który zawarto ugodę,

e) dosłowną treść ugody.

Jeżeli strona nie jest własnowolna i zachodzi potrzeba zatwierdzenia ugody przez sąd, należy w księdze zanotować czy zatwierdzenie wykazano lub też zastrzeżono, iż ono później ma być uzyskane.

Co do księgi wpisano, należy stronom odczytać i zanotować w księdze, iż to sie stało. Wpis ugody podpisują strony i mężowie zaufania, wobec których ugodę zawarto.

§. 23.

Księgą urzędową przeznaczoną na wpisywanie ugód należy przed użyciem oprawić i oznaczyć jako tom I-szy, II-gi i t. d. Stronnice zaś oznaczyć liczbami bieżącemi. Karty księgi należy złączyć grubą nicią i końce jej przymocować na ostatniej stronicy pieczęcią gminną, obok której naczelnik gminy ma zanotować liczbę stronic i podpisać się.

Do księgi urzędowej wpisuje się ugody w porządku, w jakim zostały zawarte pod liczbami bieżącemi. Te liczby zaczynają się w każdym tomie od jedynki.

Księgę urzędową prowadzić należy dokładnie i wyraźnie. Nie wolno w niej nic skrobać, przepisywać lub dodawać między wierszami. Jeżeli trzeba słowo przekreślić, należy to uczynić tak, ażeby pozostało czytelnem. Dodatki umieści się na brzegu, a strony mają je podpisać osobno.

Księgi urzędowe tak będące w użyciu, jak i dawniejsze, już całkowicie zapisane, należy starannie zachowywać i stredz od nadużycia.

Pełnomocnictwa przedłożone przez strony, przechowuje Urząd rozjemczy w oryginale lub w wierzytelnym odpisie.

Do księgi urzędowej prowadzi się alfabetyczny skorowidz (index) zawierający nazwiska stron, które ugodę zazawarły, tom i stronicę księgi, na której ugodę wpisano.

§. 24.

Urzędy rozjemcze o wielkim rozmiarze czynności powinny prowadzić dziennik, w którym notuje się zgłoszenia, nazwiska stron, czy wysłano wezwanie i czy ugoda przyszła do skutku lub nie.

§ 25.

Stronom interesowaym należy na żądanie ustne lub pisemne wystawić urzędowy dokument o zawartej ugodzie.

Dokument ten ma zawierać liczbę tomu księgi urzędowej i dosłowny odpis tego, co w księdze jest wpisane. Dokument ten podpisują naczelnik gminy i jeden z mężów zaufania. Należy go opatrzeć pieczęcią gminną.

§. 26.

Ugody zawarte przed Urzędem rozjemczem w myśl powyższych przepi-

sów mają moc ugód sądowych, a dokumenty urzędowe, wygotowane w sposób przepisany w § 25, stoją na równi z wygotowaniami ugód sądowych.

Na podstawie ugody, którą podzielono parcelę katastralną (§ 16), może ten podział tylko wtedy być przeprowadzony w księdze gruntownej, jeżeli opisanie albo geometryczne przedstawienie w dokumencie urzędowym lub w dołączonym do niego planie sytuacyjnym odpowiada obowiązującym w tym względzie przepisom.

§. 27.

Od stron nie wolno pobierać żadnych należytości prócz zwrotu kosztów oględzin (§. 19).

Co do należytości stemplowych obowiązują następujące przepisy:

Jeżeli według ugody strona ma zapłacić uprawnionemu kwotę pieniężną do 200 koron włącznie, należy przy wpisaniu ugody do księgi urzędowej użyć stempla, jaki wypada od kwoty ugodzonej według skali II z nadzwyczajnym dodatkiem.

Przy wpisaniu ugód:

a) w sprawach o oznaczenie lub sprostowanie granic dóbr nieruchomych, jeżeli ugoda nie przenosi własności z jednej strony na drugą albo na osobę trzecią, oraz

b) w sprawach o naruszenie posiadania (prowizoryum), jeżeli u goda przywraca tylko naruszony stan posiadania, należy użyć stempla za 1 koronę.

We wszystkich innych wypadkach należy za wpisanie ugody do księgi urzędowej, uiścić taką samą należytość skarbową, jak od ugody sądowej a Urząd rozjemczy winien do 8-u dni po zawarciu ugody udzielić Urzędowi wymiaru wolny od stempla wyciąg z księgi urzędowej do wymierzenia należytości.

Wszelkie protokoły wpisane w Urzędzie rozjemczym, wniesione tam proby i podania wreszcie pierwsze wygotowania dokumentu urzędowego są wolne od należytości stemplowych.

Tylko dalsze wygotowania dokumentu urzędowego (drugie, trzecie i t. d.) podlegają takiemu stemplowi, jak wygotowanie ugody sądowej.

§. 28.

Jeżeli oskarzyciel prywatny i obwiniony mieszkają w okręgu tego samego Urzędu rozjemczego, postępowanie o przekroczenie przeciw bezpieczeństwu czci według §§ 487—497 ust. karn. może być wdrożone przed sądem dopiero wtedy, gdy próba pojednania przed Urzędem rozjemczym spełzła na niczem.

Jeżeli przy wniesieniu skargi prywatnej nie przedłożono sądowi pożwiadczenia tej okoliczności (§. 29.), odstępuje sąd z urzędu skargę właściwemu Urzędowi rozjemczemu do przedsięwzięcia próby pojednania.

Postanowienie to niema zastosowania:

1) jeżeli czyn karygodny popełniono osnową pisma drukowanego,

2) jeżeli obrażony lub obrażający służy czynnie w wojsku, w obronie krajowej lub żandarmeryi.

§. 29.

Do rozprawy pojednawczej należy wezwać obrażonego i obwinionego.

Przy tej rozprawie strony nie mogą dać się zastąpić przez pełnomocników.

Rozprawę prowadzi się w sposób określony w §§. 25, 19 i 20. Można ją odroczyć tylko za zgodą obu stron.

Próbę pojednania uważa się także wówczas za bezskuteczną, jeżeli obrażony lub obwiniony nie jawi się do rozprawy pojednawczej.

Jeżeli nie uda się stron pojednać, albo też jedna z nich nie jawi się do rozprawy, winien Urząd rozjemczy poświadczyć to pisemnie do 3 dni.

Poświadczenie ma zawierać:

a) nazwiska stron,

b) podanie czasu i miejsca, gdzie przekroczenie popełniono,

c) dzień, w którym strona żądała wdrożenia rozprawy pojednawczej,

d) dzień, w który, rozprawa pojednawcza się odbyła albo na który bez skutku była wyznaczoną,

Jeżeli sąd odstąpi skargę Urzędowi rozjemczemu celem przedsięwzięcia próby pojednania a próba ta spełzła na niczem, ma Urząd rozjemczy do 3 dni Sądowi przesłać pisemne poświadczenie tej okoliczności i zwrócić mu skargę. Dnia określonego pod lit. c) w tym wypadku nie zamieszcza się w poświadczeniu.

§. 30.

Jeżeli strona nie jawi się do rozprawy pojednawczej, ani też najpóźniej w dniu poprzedzającym termin nie doniesie Urzędowi rozjemczemu, iż się nie zjawi, można na nią nałożyć grzywnę pod tymi warunkami i w tych granicach, jakie oznaczono w §. 14-tym.

Przepisy §. 14-go należy stosować także do wezwań do rozprawy pojednawczej.

§. 31.

Na próby pojednania w sprawach o obrazę czci prowadzi się odrębną księgę urzędową (dziennik), do której należy wpisywać: żądanie wdrożenia rozprawy pojednawczej, dzień, w którym je strona zgłosiła albo w którym nadeszła skarga odstąpiona przey sąd, nazwiska stron, wreszcie uwagę czy obie strony względnie która z nich jawiła się do rozprawy i czy pojednanie zostało osiągnięto czy też nie.

Protokołu o rozprawie pojednawczej spisywać nie wolno.

§. 32.

Sprawa o obrazę czci może być załagodzoną w ten sposób, że strona:

1) przeprosi ustnie przeciwnika wobec Urzędu rozjemczego a ewentualnie także w obecności pewnych przyzwanych osób — albo

2) wystawia obrażonemu pisemne oświadczenie — albo

3) zobowiąże się ogłosić oświadczenie zadośćuczynieniem dla przeciwnika; — albo

4) składa lub zobowiązuje się złożyć pewną kwotę na rzecz miejscowego funduszu ubogich, albo na inny cel dobroczynny lub publiczny.

Można także połączyć w jednej sprawie kilka sposobów zadośćuczynienia. Rodzaj umówionego zadośćuczynienia notuje się krótko w księdze urzędowej. Jeżeli umówionego zadośćuczynienia nie spełniono zaraz przy rozprawie pojednawczej, można ją odroczyć na krótki czas. celem wykazania że zadośćuczynienie spełniono. Gdyby tego nie wykazano najpóźniej na terminie odroczonym, uważa się próbę pojednania za udaremnioną.

§ 33.

Czasokresu od dnia, w którym zażądano w Urzędzie rozjemczym wdrożenia rozprawy pojednawczej, aż do dnia, w którym rozprawa pojednawcza istotnie się odbyła albo na której bez skutku była wyznaczoną, nie wlicza się do sześciotygodniowego okresu, do wniesienia skargi o obrazę czci (§ 530. ust. karn.).

Czasu, przez który sprawa o obrazę czci była zawisła w Urzędzie rozjemczym, czy to wskutek wniosku strony na wdrożenie rozprawy pojednawczej, czy też wskutek odstąpienia skargi przez

sąd, nie wlicza się w czasokres przedawnienia czynu karygodnego.

§ 34.

Naczelnik gminy i Rada gminna mają czuwać nad tem, aby Urząd rozjemczy sprawował swe czynności bez zwłoki i w sposób należyty.

Zresztą podlega Urząd rozjemczy tak samo nadzorowi Władz wyższych, jak inne zakłady gminne. Prócz tego powołane są władze sądowe w razie potrzeby udzielać pouczenia Urzędowi rozjemczemu albo wezwać władzę polityczną, by spowodowała usunięcie dostrzeżonych braków (§ 7.).

Władza polityczna zarządzi we własnym zakresie co potrzeba albo zniesie się w celu zaradzenia z Wydziałem powiatowym lub też z Wydziałem krajowym.

Minister sprawiedliwości jest upoważniony wglądać każdego czasu w czynności Urzędów rozjemczych i udzielać im poruczeń i wskazówek potrzebnych do utrzymania należytego toku czynności.

Urzędy rozjemcze przedkładają roczne wykazy czynności zaprowadzone rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z 9. lutego 1908 r. L. 231. Dz. u. p.

§ 35.

Sposób, w jaki inne Sądy prócz właściwego Sądu pow. (§ 6. ust. 2.) mają być zawiadamiane o utworzeniu względnie o rozwiązaniu Urzędu rozjemczego, będzie ustanowiony osobnem rozporządzeniem.

§ 36.

Ta ustawa wchodzi w życie z początkiem czwartego miesiąca po jej ogłoszeniu. Równocześnie przestaje obowiązywać ustawa z 6. marca 1875 r. L. 27. Dz. u. kr.

W gminach liczących nad 1000 ludności (§ 1.) ma Rada gminna do dni 60-ciu po wejściu w życie ustawy, ustanowić Urząd rozjemczy, oznaczyć zakres jego czynności (§ 11.) i wybrać mężów zaufania. W innych gminach winna Rada gminna do 4 miesięcy po wejściu w życie ustawy powziąć uchwałę, czy Urząd rozjemczy ma być w gminie ustanowiony czy też nie, ewentualnie jaki ma być jego zakres działania (§ 11.) i czy gmina ustanowi wraz z miejscowym obszarem dworskim odrębny Urząd rozjemczy czy też wspólny z gminami sąsiednimi.

O tych uchwałach należy donieść przełożonej władzy politycznej, która jest obowiązana dopilnować, by wszystkie Rady gminne w oznaczonym czasokresie powzięły uchwały w tym przedmiocie.

§ 37.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

W n i o s e k n a g ł y

Klęska pożaru nawiedziła w tym roku dwie gminy powiatu brzozowskiego: gminę Trześniów i gminę Wołódz — ogień zniszczył w jednej gminie prawie całą wieś, w drugiej połowę.

Wobec tak wielkich rozmiarów klęski — wnosi się

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
dla gminy Trześniowa zapomogę w wysokości 3000 K, a dla gminy Wołodza w wysokości 1000 K.

Wnioskodawca:
Zdzisław Skrzyński.

Laskowski, Urbański, Jaworski, Męciński, Bernadzikowski, Stadnicki, Jędrzejowicz, Witos, Konopka, Wereszczyński, Cielecki, L. Cieński, Abrahamowicz, Horodyski, I. Korytowski, Brykczyński, Hupka.

W n i o s e k

o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby wojskowej.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że ustawa wojskowa z dnia 11. kwietnia 1889 L. 41 uwalnia od czynnej służby wojskowej, tylko syna jedynaka, mającego na zdrowiu upadłego ojca, matkę wdowę, lub osierocone rodzeństwo — i to wtenczas, jeżeli od niego utrzymanie rodziców lub familii zawisło, a on obowiązek ten wiernie dopełnia; albo też jeżeli jest więcej dzieci, a starsi lub 18-sto letni synowie są niezdolni do pracy lub służą przy wojsku.

Tego samego uwolnienia od wojska dostąpić może po śmierci ojca jedyny wnuk niezdolnego do zarobkowania dziadka lub owdowiałej babki, jeżeli nie mają syna, a od jego uwolnienia utrzymanie dziadka lub babki zawisło.

Zważywszy, jednak, iż jeżeli słaby ojciec lub dziadek, owdowiała matka lub babka, ma więcej synów, a względnie wnuków liczących już 18 lat wieku, a ci synowie lub wnucy nie mieszkają już przy rodzicach lub dziadkach, bo są osiedleni na własnych oddzielnych gospodarstwach, mają żony i dzieci, są nauczycielami lub wyemigrowali do Ameryki i opuściwszy dom rodzinny nie są w stanie dać rodzeństwu należytego utrzymania.

Tych już wypadków ustawa wojskowa nie uwzględnia i popisowi utrzymujący rodziców, dziadków i rodzeństwo, bez względu na te okoliczności podlegają poborowi wojskowemu i nawet w czynnej służbie muszą służyć przy wojsku.

Zważywszy na koniec, że przez asenterowanie tych popisowych, którzy około gospodarstwa rolniczego pracują i z niego rodzeństwo utrzymują, dzieją się ludności różnego rodzaju krzywdy, naprzód, że gospodarstwa nie są należycie obrobione i przynoszą rolnictwu znaczne straty, a powtóre, że rodzice lub dziadkowie popisowego przez czas jego służby w wojsku narażeni są na stare lata na niedostatek, a częstokroć na nędzę.

Wysoki Sejm raczy zatem uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zmianę ustawy wojskowej z dnia 11. kwietnia 1889 L. 41 D. p. p. w tym kierunku, aby syn lub wnuk utrzymujący gospodarstwo rolne, był uwolniony od służby wojskowej, jeżeli od niego utrzymanie ojców, dziadków lub rodzeństwa zawisło; a inni synowie opuściwszy dom rodzinny nie są w stanie dać rodzicom dziadków i rodzinie dostatecznego utrzymania.

Wnioskodawca:
W. Szwed.

Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Stapiński, Jedynak, Krężel, Jampolski, Sandulak, Styła, Bis.

I n t e r p e l a c y a

posła Battaglii i towarzyszy w sprawie nieuznawania — przez Wydział krajowy — papy dachowej za materyał ogniotrwały.

Z początkiem roku 1909 orzekł Wydział krajowy w pewnym konkretnym wypadku, że papa dachowa nie jest materyałem ogniotrwałym i nie odpowiada przepisom § 44 ustawy krajowej z dnia 15. lipca 1907, Dz. u. k. Nr. 55 i § 47 ust. kraj. z 15. lipca 1907, Dz. u. k. Nr. 56.

Jakkolwiek orzeczenie to odnosiło się tylko do konkretnego wypadku, wywołało jednak w sferach krajowych fabrykantów papy dachowej uzasadnioną obawę, że taki punkt widzenia na-

rzucony z góry, stanie się z czasem zasadą i pociągnąć może za sobą najfatalniejsze następstwa dla odnośnej gałęzi krajowego przemysłu.

Późniejsze wypadki okazały, że w mowie będące orzeczenie nie pozostało bez następstw i jak z licznych stron doniesiono, zbyt papy dachowej w następstwie tego właśnie orzeczenia w wysokim stopniu ucierpiał. Jeszcze w dniu 6. kwietnia 1909. Centralny Związek galicyjskiego przemysłu fabrycznego zwrócił się do Wydzialu krajowego z przedstawieniem wykazującem dowodnie, że papa dachowa jest materyałem ogniotrwałem i w innych krajach koronnych za taki z wszelką stanowczością została uznaną, że nawet papa t. zw. „kamienna“ wyrabiana przez krajowe fabryki Kuźnickiego w Oświęcimiu, Szeligi Łyszkiewicza we Lwowie, Skrzypca i Ski w Tarnowie, jest znacznie odporniejszą na ogień, niż blacha. Na poparcie tego twierdzenia przytoczył Związek fabryczny znamienny fakt, że nawet zakłady ubezpieczeń, które z natury rzeczy muszą tego rodzaju sprawy traktować najbardziej krytycznie, stawiają papę dachową zupełnie na równi z blachą, łupkiem i dachówką, a na dowód przedłożył Związek Wydziałowi krajowemu aż pięć poświadczeń, między innymi jedno od krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń. Dołączając nadto obszerne parare, wydane w tej sprawie przez swego eksperta, podniósł równocześnie Związek, że także w kopalniach ropy, gdzie niebezpieczeństwo pożaru jest bardzo znaczne, używaną bywa najchętniej do krycia rezerwoarów papa dachowa Nadto przedłożył Związek Wydziałowi krajowemu artykuł z „Illustrierte Kronenzeitung opisujący wynik próby, odbytej we Wiedniu dnia 29. września 1909, a wykazujący, że papa dachowa we wszystkich próbach okazała się najodporniejszą na ogień.

Wnosząc tak szczegółowe umotywowane przedstawienie, Związek nie wątpił, że najwyższa krajowa władza autonomiczna uzna racyonalne jego stanowisko i uwzględni prośbę o wydanie i opublikowanie zasadniczego orzeczenia, że papa dachowa w odniesieniu do powołanych na wstępie ustaw krajowych uważaną być winna za materyał ogniotrwały. Gdy jednak Wydział krajowy, nie wdając się zupełnie w rzeczową krytykę argumentacyi powyższego przedstawienia, odpowiedział lakonicznie reskryptem z 21. maja 1909, L. 54107, że „nie uważa za wskazane wydanie w tej sprawie okólnika“, Centralny Związek galicyjskiego przemysłu fabrycznego dnia 10. października 1909 wniósł do Wydziału krajowego ponowne przedstawienie, licząc na to, że najwyższa krajowa władza autonomiczna, będzie się poczuwała do obowiązku wyjaśnienia nieporozumienia, wywołanego orzeczeniem, do pewnego konkretnego wypadku się odnoszącem, a dyskredytującego w wysokim stopniu w opinii publiczności papę dachową i narażającego jej fabrykantów na dotkliwą stratę. Niestety nadzieja ta zupełnie zawiodła. Wydział krajowy z niezrozumiałych powodów pozostawił to drugie przedstawienie bez odpowiedzi.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

a) jakie są powody, że Wydział krajowy nie wdał się w ocenę szczegółową materyału dowodowego, przedłożonego przez Centralny Związek galicyjskiego przemysłu fabrycznego w przedmiocie ogniotrwałych własności papy dachowej,

b) dlaczego Wydział krajowy nie uważa papy za materyał ogniotrwały,

c) czy Wydział krajowy jest skłonny dotychczasowe stanowisko swoje w tej sprawie poddać ponownemu rozpatrzeniu z uwzględnieniem wyżej przytoczonego materyału a następnie Centralnemu Związkowi galicyjskiego przemy-

słu fabrycznego zakomunikować wyniki ze szczegółowymi motywami?

Interpelant:
Battaglia.

Maryewski, Leo, Kleski, Landau, Rittel, Doliński, Michałowski, Bandrowski, Maiss, Kolischer, Schätzel, Merunowicz, Rutowski, Lewakowski.

Interpelacya

do c. k. komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego urzędowania Rady i zwierzchności gminnej w miasteczku Sędziszowie.

W miasteczku Sędziszowie powiatu ropczyckiego już 11 lat upłynęło jak odbyły się wybory do Rady gminnej. Od roku 1899 urzęduje Rada i zwierzchność gminna bez przerwy. Od lat lat 6 Rada gminna jest zdekompletowaną, w I. kole jest 4 radnych i 3 zastępców, zamiast 8 radnych i 4 zastępców, w III. kole zamiast 8 radnych pozostało 2 radnych reszta zmarła, zmarł również i naczelnik gminy i od 6 lat urzęduje zastępca.

Pomimo wnoszonych zażaleń przez członków gminy do c. k. Namiestnictwa zażalenia te zostają bez odpowiedzi.

Podpisani zapytują Pana c. k. komisarza rządowego, czy sprawa ta jest mu znana? Czy skłonny jest zadość uczynić wymogom ustawy?

Interpelant:
Jedynak.

Skołyszewski, Wasung, Bojko, Cieluch, Krężel, Myjak, Stapiński, Jampolski, Kędzior, Stefczyk, Bis, Styła, Witos, Lewakowski.

Interpelacya

wniesiona przez posła Wasunga i tow. w sprawie przeniesienia stałego profesora Michała Janika wdrodze służbowej ze Lwowa do Dębicy.

Rozporządzeniem Rady szkolnej krajowej z dnia 14. lipca b. r. profesor II. szkoły realnej Dr. Michał Janik został przeniesiony w drodze służbowej ze Lwowa do gimnazyum w Dębicy.

Dr. Janik znany jest powszechnie jako zdolny nauczyciel i wytrawny pedagog, kochany przez młodzież. Za dowód, że władze przełożone były z pracy jego zadowolone, może posłużyć, iż po ośmiu latach służby na prowincyi Rada szkolna krajowa nadała mu stałą posadę we Lwowie i posunęła go do VIII. rangi Dr. Janik jest jednym z wybitnych radnych m. Lwowa, znanym z działalności tak w Radzie miasta jak i na innych terenach publicznej pracy.

Niespodziewanie zupełnie profesor Janik został przeniesiony w drodze służbowej do Dębicy. Formalnie było to zarządzenie administracyjne (oparte o § ust. o Radzie szkolnej kraj. z d. L. dz. u. kr.) a nie dyscyplinarne, gdyż Rada szkolna krajowa dochodzenia dyscyplinarnego nie wytaczała.

Interpelanci nie kwestyonują zupełnie prawa Rady szkolnej do przenoszenia nauczycieli stałych w drodze służbowej, jeśli tego dobro szkoły wymaga. Stwierdzają jednakowoż, że w danym wypadku interesa II. szkoły realnej we Lwowie usunięcia Dra Janika do innego zakładu nie wymagały, gdyż kompetentni w tej mierze jego bezpośredni przełożeni nie tylko przeniesienia nie proponowali, lecz owszem byli mu przeciwni. Na udowdnienie jak Dyrekcya II. szkoły realnej działalność Dra Janika oceniała posłużyć może świadectwo odejścia pod datą 31/VIII 1910 jemu wydane do L. 491.

„Uwalniając WPana z dniem dzisiejszym od dalszego pełnienia obowiązków w zakładzie, stwierdzam, że Pańska praca nauczycielska w tut. Zakładzie odznaczała się chlubnie wielką

gorliwością i sumiennością. Kształcąc młodzież naukowo i moralnie, umiałeś WPan taktownem postępowaniem pozyskać sobie jej miłość i przywiązanie a w pożyciu z kolegami pozyskałeś sobie WPan ich serdeczną przyjaźń i życzliwość".

Przeniesienie zatem z II. szkoły realnej profesora, który sześcioletnią pracą także na takie sobie zasłużyć świadectwo jest chyba dla zakładu szkolnego niewątpliwą stratą.

Dobro zakładu dębickiego również nie wymagało w żadnej mierze przeniesienia w drodze administracyjnej, połączonego z wyrwaniem gwałtownem nauczyciela stałego, nienagannie służbę spełniającego ze stolicy kraju, gdzie miał jako w centrum życia umysłowego możność naukowej pracy, gdzie miał wyższe pobory i gdzie piastował wysoką publiczną godność radnego miejskiego. Przeniesienie nastąpiło z początkiem miesięcy wakacyjnych, było zatem dość czasu, jeśli w Dębicy wakowała posada nauczyciela języka polskiego do obsadzenia posady na normalnej konkursowej drodze.

Profesor bowiem stały, radny miasta w drodze służbowej ze stolicy na prowincyę przeniesiony, przynosi ze sobą piętno kary, co każe się domyślać jakiejś ciężkiej przewiny. Stanowisko jego zatem i powaga wobec uczniów, położenie wobec kolegów i obywateli Dębicy są nie do utrzymania, a tem samem, pomijając już przykrości moralne jakie sam musi odczuwać, utrudniają jego skuteczną pracę jako profesora. Nabycie siły nauczycielskiej na tej drodze i w tych warunkach jest zatem dla zakładu w Dębicy połączone w widoczną szkodą. Na dowód, iż Dyrekcya zakładu w Dębice przydzielenie jej w tym wypadku profesora na drodze służbowej uważała za szkodę dla zakładu posłużyć może fakt, iż Dyrekcya Gimnazyum w Dębicy, którą Rada szkolna kraj. nie po raz pierwszy obdarzała nauczycielem w drodze służbowej przeniesionym, prosiła Radę szkol. kraj. o normalne obsadzanie wakujących w zakładzie posad, gdyż powtarzające się tego rodzaju przeniesienia szkodzą dobrej sławie zakładu, czyniąc zeń jakby kolonię karną.

Jeśli ani dobro zakładu, przy którym Dr. Janik służył, ani dobro zakładu, do którego został Dr. Janik przeniesiony, ani normalny tok nauki nie wymagały przeniesienia w drodze służbowej, to w takim razie nie zachodziła potrzeba stosowania postanowienia z § ust. szkol. mającego wyjątkowe i nagłe wypadki na względzie a nie mogącego służyć nigdy dla celów karnych.

W danych okolicznościach zarządzenie Rady szkolnej krajowej ma zatem charakter i znamiona wszelkiej kary dyscyplinarnej za jakieś nieznane interpelantom przewinienia. Dlaczego jednakowoż Rada szkolna kraj. jeśli Dr. Janik popełnił jakieś przewinienie zasługujące aż na karę III. stopnia nie wytoczyła mu w myśl. obowiązujących przepisów śledztwa dyscyplinarnego, lecz wydała wyrok tak surowy bez przesłuchania Dra Janika, bez dania mu możności obrony, odbierając mu wbrew kardynalnym zasadom sprawiedliwości sposobność do oczyszczenia się z zarzutów i do korzystania ze sposobności odwołania się od wyroku Rady szkolnej kraj. do wyższej instancyi.

Interpelantom jest wiadomo, że na podstawie anonimowego oszczerczego doniesienia c. k. Prokuratorya prowadziła przeciw Drowi Janikowi dochodzenia o obrazę religii wobec uczniów w szkole. Przesłuchano wówczas kilkudziesięciu uczniów II. szkoły realnej lecz nie znaleziono najmniejszych powodów do wytoczenia Drowi Janikowi śledztwa karnego i zarządzenia rozprawy karnej.

Jnterpelantom jednak jest również wiadomo, że Rada szkolna krajowa, która miała możność zbadania aktów tej sprawy nie widziała powodu do wytoczenia z tego powodu śledztwa dyscyplinarnego Dr. Janikowi, mimo tego, iż zarzuty w tym kierunku, najcięższe, jakie wogóle przeciw wychowawcy młodzieży podnieść można w razie najmniejszego podejrzenia o ich prawdziwość powinny zawsze spowodować natychmiastowe zawieszenie profesora w urzędzie aż do ukończenia śledztwa. Natomiast wiadomo jest interpelantom, iż Rada szkolna kraj. pismem z dnia 14/6 1910 do L. 29.802 przyjęła do wiadomości protokół konferencyi planarnej profesorów II. szkoły realnej, w którym koledzy jednomyślnie wyrazili Dr. Janikowi słowa głębokiego współczucia z powodu skierowanej przeciw niemu denuncyacyi i prosili Radę szkolną kraj. do wzięcia nauczyciela w obronę przeciw niczem nieuzasadnionym anonimom. Protokół ten wraz z wszystkimi obecnymi na konferencyi profesorami podpisali obaj księża katecheci i nauczyciel religii mojżeszowej.

Interpelantom wiadomo są zarzuty, żadnymi jednakowoż nie poparte dowodami — o niereligijność, które przeciw Dr. Janikowi podniosła grupka radnych miejskich, jako też oświadczenie innej grupy radnych miejskich, którzy te zarzuty odparli, i wykazali, że prócz plotek i kolumnii żadnych przeciw Dr. Janikowi nie przedstawiono dowodów. A również wiadomem jest interpelantom, że już po zdarzeniu wspomnianem, Rada miasta Lwowa delegowała Dr. Janika jako swego przedstawiciela i mowcę w czasie uroczystości grunwaldzkiej, że ci sami radni, z grona których wyszły zarzuty za tem głosowali. Pewność zaś mieć należy, że Rada miasta nie byłaby swym reprezentantem wybrała człowieka, którego zarzut niereligijności i obrażenia religii słusznieby obciążał.

Interpelanci zatem nie mogą odszukać przyczyn, dla których Rada szkolna kraj. Dra Janika ukarała przeniesieniem do Dębicy. Jeśliby były dowody występowania tego profesora wobec młodzieży przeciw religii, wówczas należało nie przenosić Dra Janika do Dębicy, lecz zupełnie ze szkoły usunąć w drodze ustawą nakazanego postępowania. Gdy przeniesienie nie jest wynikiem dochodzenia, gdyż Rada szkolna krajowa nie wytaczała śledztwa, gdy przeniesienie nie nastąpiło w interesie służby, przeto powstać musiało przypuszczenie iż działały tutaj postronne, polityczne, wpływy, których oddziaływanie zdaniem interpelantów w zakresie szkolnictwa jest niedopuszczalne, jako jego interesom w skutkach jak najszkodliwsze.

Na podstawie dostępnych sobie dowodów interpelanci przychodzą do przekonania, że Dra Janika przez przeniesienie mające wybitne znamiona kary spotkała krzywda moralna i materyalna i że w wypadku tym zachodzi wybitne naruszenie ustaw szkolnych, które musi zaniepokoić nauczycielstwo a wzburzyć i dotknąć poczucie prawne społeczeństwa.

Dlatego też interpelanci zapytują pana komisarza rządowego: 1. Czem usprawiedliwi przeniesienie Dr. Janika ze Lwowa do Dębicy w drodze służbowej, 2) czy Rada szkolna krajowa ma zamiar cofnąć swe zarządzenie z dnia 14 lipca b. r. ?, 3) co ma zamiar uczynić, by na przyszłość zapobiedz podobnym wypadkom ?

Interpelant:
Wasung.

Myjak, Skołyszewski, Lewakowski, Bojko, Witos, Kolischer, Styła, Kędzior Stefczyk, Landau, Bandrowski, Jedynak Cipser, Rittel, Krężel, Cieluch, Jampolski, Maryewski.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w spr. postępowania c. k. Rady szkolnej okr.

w Gródku jag. przy obsadzaniu posad nauczycielskich w Janowie koło Lwowa i w sprawie niezatwierdzenia członków Rady szkolnej miejsc. w Janowie koło Lwowa.

W ubiegłym roku zawakowały dwie posady przy męskiej i żeńskiej szkole ludowej w Janowie koło Lwowa. Rada gminna w Janowie odnosiła się kilka razy do c. k. Rady szk. okr. w Gródku jag., ażeby ona przedłożyła konkurs na te posady. Po dłuższem oczekiwaniu c. k. Rada szk. okr. rozpisała konkurs a do Rady szkolnej m. przysłała urzędowo następującej treści pismo:

Obsadzenie posady przy szkole żeńskiej i męskiej w Janowie koło Lwowa, Ogłoszenie konkursu w Nr. 29 i 30 Dziennika urzędowego z dnia 18/9 1909 L. 2427. Zawiadamia się o tem Radę szkolną m. przy dołączeniu 4 arkuszy listy kompetentów i używa się, aby Rada szkolna m. w sprawie powyższej wyraziła swoją opinię za Zofią Lunakowską (Polka bez kwalifikacyi języka ruskiego) i za Konradem Hasem (Polak) na posiedzeniu pełnej Rady powziąć się mającą i aby opinię tę wraz z tu załączoną listą kompetentów przedłożyła c. k. Radzie szk. okr. w terminie najspieszniejszym, najpóźniej zaś do 6 tygodni po bezskutecznym bowiem upływie powyższego terminu zostanie sprawa powyższa przedłużoną c. k. Radzie szkolnej kraj. bez opinii Rady szk. m. Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Dotychczas posady nieobsadzane, a Rada okr. czeka, aż Polka zda egzamin z ruskiego języka. Na posadę podało się 40 kandydatów tj. 28 na posadę przy szkole żeńskiej, a 12 na posadę przy szkole męskiej, między nimi wiele Rusinów. C. k. Rada szkolna okr. nakazała przeciw ustawowo głosować za Polką, która była kiedyś prywatną nauczycielką u któregoś Pana i Rady krajowej i za Polakiem, którego wysyłają zawsze na wybory Rada szk. m. w Janowie koło Lwowa urzęduje już 13 lat bez wyboru Zeszłego roku wybrała Rada gminna w Janowie koło Lwowa 2 członków do Rady szk. m. jednakże c. k. Rada szk. okr. w Gródku jag. nie zatwierdziła tych 2 członków, motywując tem, że stara Rada szkolna miejsc. dobrze urzęduje, dlatego tych 2 członków nie zatwierdza się.

Z powodu naprowadzonych faktów zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rządowi wiadome są naprowadzone fakta nieustawowego postąpienia c. k. Rady szk. okr. w Gródku jag. przy obsadzaniu gmin przy ludowych szkołach w Janowie koło Gródka i nie zatwierdzenie 2 nowowybranych członków Rady szkolnej m. w Janowie koło Lwowa?

2) Czy c. k. Rząd pociągnie winnych do odpowiedzialności za naruszenie ustawy?

3) Czy c. k. Rząd poleci w ustawowej drodze obsadzić wspomniane posady przy ludowej szkole w Janowie koło Lwowa i zatwierdzi 2 nowowybranych członków Rady szkolnej m. w Janowie koło Lwowa?

4) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, ażeby tego rodzaju nadużycia nie powstarzały się?

Wnioskodawca:
Makuch.

Lewicki, Hanczakowski, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Skwarko, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Tracz.

Interpelacya.

p. Makucha i tow. do JE. Pana Namiestnika w sprawie polecenia przeprowadzenia wyborów gminnych w Żabokrukach, pow. Horodenka.

Na wiosnę 1910, po znacznym upływie peryodu 6-letniego urzędowania Rady gminnej w Żabokrukach, pow.

Horodenka, poczyniła zwierzchność gminna w Żabokrukach przygotowania do przeprowadzenia wyborów gminnych.

Z powodu opuszczenia w spisie uprawnionych do głosowania, wielu mieszkańców gmin. Żabokruki pokrzywdzonych wnieśli reklamacye z żądaniem ściągnięcia pominiętych a uprawnionych do głosowania, do listy wyborczej. Komisya reklamacyjna załatwiła reklamacye. Zw. gminna powinna była rozpisać wybory i oznaczyć termin wyborów, ale tego nie uczyniła, zasłaniając się tem, że, w gminie było kilka spordaycznych wypadków tyfusu. Tyfus dawno w gminie wygasł, a Zwierzchność gminna mimo to nie rozpisuje terminu wyborów.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy JE. Pan Namiestnik zechce polecić c. k. Staroście w Horodence, ażeby ten zmusił Zw. gm. w Żabokrukach przeprowadzić natychmiast wybory do rady gminnej w Żabokrukach:

Wnioskodawca:
Makuch.

Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Tracz, Hanczakowski, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Kiweluk, Winniczuk, Skwarko, Sandulak, Kurowiec.

Interpelacya.

posła Dr. Makucha i tow. J.E. Pana Namiestnika w sprawie skasowania przez c. k. Starostę p. Pawlikowskiego w Kołomyi praw ruskiej mowy.

C. k. Starosta p. Pawlikowski w Kołomyi polecił Zwierzchnościom gminnem w kołomyjskim powiecie okólnikiem z dnia 29. sierpnia 1910 l. 55719 wydrukowanem w powiatowym dzienniku urzędowym c. k. Starostwa w Kołomyi, wystawić każdemu meldującemu się, który melduje się w Urzędzie gminnym, kartę meldunkową, która ma być pisana łacińskiemi literami.

Przez zmuszanie Urzędów gminnych do pisania kart meldunkowych łacińskiemi literami a nie ruskim pismem, skasował c. k. Starosta Pawlikowski prawo ruskiej mowy, bo ruska mowa ma swoje własne pismo przyznane i uznane ustawą.

Tym swojem postępowaniem naruszył c. k. Starosta Pawlikowski, konstytucyjnemi ustawami zagwarantowane prawa ruskiej mowy, używania właściwego jej pisma.

Dalej podnoszą podpisani, że c. k. Starosta Pawlikowski wydaje powiatowy dziennik urzędowy c. k. Starostwa w Kołomyi tylko w polskiej mowie, mimo że polityczny powiat kołomyjski zamieszkują w przewyższającej większości Rusini.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

1) Czy JE. Panu Namiestnikowi znany jest fakt naruszenia praw ruskiej mowy c. k. Starostę w Kołomyi p. Pawlikowskiego?

2) Czy JE. Pan Namiestnik usunie natychmiast to naruszenie praw ruskiej mowy?

3) Czy JE. Pan Namiestnik zmusi c. k. Starostę w Kołomyi do wydawania powiatowego dziennika urzędowego c. k. Starostwa w Kołomyi także i w ruskiej mowie?

4) Czy myśli JE. Pan Namiestnik co uczynić, aby tego rodzaju nadużycia naruszania praw ruskiej mowy nie powtarzały się?

Wnioskodawca:
Makuch.

Hanczakowski, Lewicki, Skwarko, Kiweluk, Krysowaty, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, Dumka, T. Staruch, A. Staruch Petroszewicz, Tracz.

Interpelacya.

posła Dr. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia władzy urzę-

dowej przez Jana Kostiuka naczelnika gminy w Markowcach powiatu tłumackiego.

Naczelnik gminy w Markowcach powiatu tłumackiego Jan Kostiuk, który już 27. rok jest wójtem, nadużywa swojej władzy, przez co krzywdzi ludność gminy.

I tak: Rada gminna w Markowcach uchwaliła, że mieszkańcy gminy Markowce mają w celu naprawy gminnych dróg odrabiać szarwarek.

Naczelnik gminy nie ogłosił tej uchwały, dla umożliwienia mieszkańcom gminy wniesienia rekursu przeciw tejże, tylko odrazu wprowadził ją w życie. Kilkanaście mieszkańców gminy odrobiło szarwarek, a naczelnik gminny mimo tego przy asystencyi woźnego z c. k. Starostwa w Tłumaczu zagrabił im za różne kwoty pod pretenstem, że oni nie odrobili szarwarku gminnego.

I tak: Wasyl Wasyliuk odrobił szarwarek za rok 1909, bo nawiózł 2 kupy szutru na drogę gminną, a Jan Burtnyk odebrał 2 kopy szutru imieniem gminy.

Powyższy stosunek wykazuje świadkami: Piotrem Burtnikiem, Antonim Burtnikiem i Piotrem Morokiem w Markowcach. Mimo tego naczelnik gminy zafantował Wasyla Wasyliuka za nieodrobienie szarwarku na kwotę 6 koron co wykazuje świadkami Semenem Burtnikiem i Iwanem Burtnikiem w Markowcach.

Kseńka Mielnik wdowa po Michale odrobiła 1 dzień szarwarku przez najętego chłopa, mimo tego naczelnik gminny zafantował ją za dwie kupy nienawiezionego szutru wartości 6 koron, co wykazuje świadkami Michałem Charawiczem w Markowcach.

Andrzej Kuczer odrobił pierwszy szarwatek a mimo tego naczelnik gminy zafantował go za kwotę 3 K 90 gr. Ponieważ fant okazał się mało wartościowy, dlatego zwrócił naczelnik gminy fant. i wezwał Andrzeja Kuczera do c. k. Starostwa w Tłumaczu, które kazało jemu zapłacić za powstańca 1 kor. a za szarwarek 1 kor. 85 gr. razem 2 kor. 85 gr. chociaż naczelnik gminy fantował go za 3 kor. 90 gr.

Wszelkie zażalenia w tej sprawie wniesione do c. k. Starostwa w Tłumaczu pozostałe bez skutku.

Wójt każe zamiast odrabiania szarwarku, robić koło jego zagrody i tych mieszkańców gminy nie fantuje już za nieodrobiony szarwarek.

W r. 1909 pobierał naczelnik gminy bezprawnie za rozdzielenie zapomogowej soli na 4 groszy od 1. kilog. i tak: Piotr Mielnicki zapłacił z tego tytułu 1 koronę, Teodor Wasyluk 1 kor., Wasyl Wasyluk 70 groszy a Filip Adamowicz 60 gr. wszyscy z Markowiec.

Wójt poleca na wydanie książeczek robotniczych na 3 K. i tak: zapłacili po 3 kor. Oleksa Horiszny, Jan Semenczuk, Wasyl Stefaniuk, Onufry Iwaniuk, Matwij Kuczer, Proc Paszkowski, Dymitr Bazan, Jan Nastiuk a po 1 kor. Jan Semenczuk, Wasyl Stefurak Mikołaj Podgórny i Andrzej Kulikowski.

Naczelnik gminy pobiera za paszporty dla bydła po 14 gr. Tego rodzaju nadużycia powinne być przez p. c. k. rządowego Prokuratora s kwalifikowane jako nadużycie władzy urzędowej a Jan Kostiuk powinien być oskarżony za te nadużycia.

Z przyczyny tej podpisani zapytują.

1) Czy JE. Pan Namiestnik wie co o wyżej wspomnianych faktach nadużycia władzy urzędowej Jana Kostiuka, naczelnika gminy w Markowcach?

2) Czy J. E. Pan Namiestnik zechce uwierzyć w powyższe fakta i pociągnąć winnego do odpowiedzialności?

3) Czy J. E. Pan Namiestnik zechce odstąpić powyższe fakta w drodze urzędowej do wiadomości c. k. Prokuratora państwowego w Stanisławowie i wezwać go, by wdrożył dochodzenie karne przeciw Janowi Kostiukowi o zbrodnię nadużycia władzy urzędowej?

4) Co zamyśla J. E. Pan Namiesnik uczynić, by tego rodzaju nadużycia nie powtarzały się?

Wnioskodawca:
Makuch.

Lewicki, Hanczakowski, Petruszewicz, Kurowiec, Sandulak, Dumka, Kiweluk, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Krysowaty, Skwarko, Sodomora.

Interpelacya

posła dr. Makucha i tow. do JE. Pana Namiestnika w sprawie dochodzeń karnych przeciw Fedorowi Pasiecznikowi naczelnikowi gminy w Strupkowie pow. tłumackiego.

Przeciw naczelnikowi gminy w Strupkowie, pow. tłumackiego, Fedorowi Pasiecznikowi wnieśli pokrzywdzeni w sierpniu 1910 r. doniesienie karne o zbrodnię nadużycia urzedowej władzy, popełnionej przez tegoż, a mianowicie:

1) że jako naczelnik gminy zdefraudował w r. 1903 kwotę 32 K, nadesłaną przez c. k. Starostwo w Tłumaczu do kasy gminnej w Strupkowie, jako czynsz dzierżawy za polowanie w tej gminie;

2) ściągnął po 4 korony od jednego okna na parkan przy gr. kat. cerkwi w Strupkowie razem około 500 K i wiele z tych pieniędzy przywłaszczył sobie;

3) pobierał za książeczki służbowe po 1 K;

4) pobierał od stron za zezwolenie krycia domów nieogniotrwałym materyałem po 5, 10 i 15 kor. tytułem łapówki;

5) poszachrował uchwały Rady gminnej,

6) nadużywał władzę urzędową w ten sposób, że odbierał za interesowanych nadesłane przekazy z poczty, przetrzymywał je przez dłuższy czas u siebie, a następnie potrącał stronom różne wydatki całkiem bezprawnie.

C. k. państwowa Prokuratorya w Stanisławowie, prowadzi dochodzenia karne przeciw Fedorowi Pasiecznikowi o zbrodnię nadużycia władzy.

Władze administracyjne nie wglądnęły dotąd w tą sprawę i nie zawiesiły w urzędowaniu Fedora Pasiecznika, skoro nie przekonają się, że przeciw Fedorowi Pasiecznikowi prowadzone jest wstępne śledztwo o zbrodnię nadużycia władzy urzędowej.

Z tej przyczyny zapytują podpisani:

Czy JE. Pan Namiestnik nakaże wglądnąć władzom administracyjnym w powyższą sprawę i wydać odpowiednie zarządzenia w celu przestrzegania ustawowych norm o zawieszeniu urzędowania naczelnika gminy?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Hanczakowski, Skwarko, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Tracz.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; z wnioskiem nagłym postąpi regulaminowo; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. komisarzowi rządowemu celem odpowiedzi na interpelacye.

Komisarz rządowy Radca dworu p. Stanisław Grodzicki odpowiada na interpelacye:

1) pp. Krężla i tow. z 21. stycznia 1910 w sprawie zniesienia rewizorów bydła;

2) pp. Witosa i tow. z 31. stycznia 1910 w sprawie renty ubezpieczenia dla Jada Grajewskiego;

3) pp. Sandulaka i tow. z 12. stycznia 1909 w sprawie konkurencyi parafialnej w Macoszynie;

4) pp. T. Starucha i tow. z 10. lutego 1910 w sprawie apteki w Jabłonowie;

5) pp. Tracza z 15. stycznia, Makucha z 1. lutego i 11. lutego 1910 i Dumki i tow. z 19. lutego 1910 w sprawie wydawania surowicy dla gmin podgórskich;

6) pp. Lewickiego z 17. stycznia 1910 w sprawie wyborów do Rady pow. w Brzeżanach;

7) pp. Szweda i tow. z 24. stycznia 1910 w sprawie budowy mostu na Sole w Starym Żywcu;

8) pp. Szweda i tow. z 13. lutego 1910 w sprawie ochrony ptaków dziko żyjących, a nieszkodliwych;

9) pp. Szweda i tow. z 16. lutego 1910 w sprawie regulacyi Potoku Rycerki;

10) pp. Sodomory i tow. z 9. lutego 1910 w sprawie wyborów gminnych w Hołhoczach;

11) pp. Dumki i tow. z 17. lutego 1910 w sprawie wyborów do R. gm. w Chodankowie małym;

12) pp. Kurowca i tow. z 29. stycznia i 16. lutego 1910 w sprawie wyborów do Rady gm. w Chocimiu;

13) pp. Lewickiego i tow. z 11. lutego 1910 w sprawie wyborów do Rady gm. w Derożowie;

14) pp. Cielucha i tow. z 21. lutego 1910 w sprawie ściągania podatków w powiecie grybowskim.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Battaglii i tow. w sprawie uzupełnienia ustawy o uwolnieniu zakładów przemysłowych od dodatków do podatków.

Przemawia p. Battaglia uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skwarki i tow. z wezwaniem do c. k. Rządu w przedmiocie pouczenia ludności o postanowieniach § 433 procedury cywilnej.

Przemawia p. Skwarko, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skwarki i tow. z wezwaniem do c. k. Rządu w przedmiocie wydania noweli do ordynacyi egzekucyjnej i ewentualnie do ustawy hipotecznej.

Przemawia p. Skwarko, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku rektora Thulliego i tow. z wezwaniem do Wy-

działu krajowego o rozszerzenie ankiety w sprawie nędzy ludności żydowskiej także do ludności chrześcijańskiej.

Przemawia p. Thullie, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Landau pod względem formalnym.

Izba uchwala powyższy wniosek wnioskodawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w przedmiocie przyznania zniżek kolejowych ubogim chorym i ich konwojantom.

Przemawia p. Skarbek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w sprawie prowadzenia przez c. k. Urzędy podatkowe osobnej ewidencyi na pobór i wypłatę dodatków gminnych administracyjnych a osobno na pobór dodatków szkolnych.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Słyły i tow. w przedmiocie zabezpieczenia rolników przed wyzyskiem ze strony fabrykantów i handlarzy sztucznym nawozem.

Przemawia p. Styła, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór uzupełniający do komisyi podatkowej.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Czecza, L. Cieńskiego, Cipsera i Winniczuka, wzywa do przeprowadzenia wyboru, a tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku nagłym p. Górskiego i tow. w sprawie rent przyznawanych w Niemczech, z tytułu nieszczęśliwych wypadków.

Marszałek oznajmia, że chwilowo p. sprawozdawca jest nieobecny w Izbie, wobec tego przystąpi Izba do dalszego punktu porządku dziennego, na razie wzywa p. L. Cieńskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru.

P. L. Cieński zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru.

Głosowało 101 posłów. Absolutna większość 51. P. Starowieyski otrzymał 101 głosów na członka komisyi podatkowej.

Marszałek stwierdza, że p. Starowieyski został wybrany członkiem kokomisyi podatkowej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przymusowego wcielenia gminy „Chruślice“ do gminy administracyjnej „Gołąbkowice“, tudzież wyłączenia przysiółka „Roszkowice“ ze

związku gminy „Gołąbkowice“ i wcielenia do gminy „Naściszowa“.

Sprawozdawca p. L. Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania prawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o przyłączeniu gminy Chruślice do związku gminy administracyjnej Gołąbkowice, tudzież o wyłączeniu przysiółka Roszkowice ze związku gminy Gołąbkowice i wcieleniu do gminy administracyjnej Naściszowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Dotychczasową gminę administracyjną Chruślice, powiatu nowosądeckiego, wciela się do związku gminy administracyjnej Gołąbkowice tego samego powiatu.

Art. II.

Przysiółek Roszkowice, tworzący osobną gminę katastralną, wyłącza się ze związku gminy Gołąbkowice i wciela się do związku gminy administracyjnej Naściszowa, powiatu nowosądeckiego.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, maja być rozwiązane dotychczasowe Rady gminne w Gołąbkowicach, Naściszowej i Chruślicach, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Gołąbkowicach i Naściszowej.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogolnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi administracyjnej o wniosku nagłym posła Górskiego i tow. w sprawie rent przyznawanych w Niemczech z tytułu nieszczęśliwych wypadków.

Sprawozdawca p. St. Henryk hr. Badeni uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przedsięwziął rokowania z rządem niemieckim, aby robotnikom rolnym i leśnym przynależnym do Austryi względnie ich rodzinom przyznanem było prawo do poboru rent z tytułu ustawy o ubezpieczeniu od wypadków bez względu na miejsce zamieszkania w Austryi.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. komisarz rządowy Radca Dworu p. Stanisław Grodzicki.

Marszałek wskutek przerywań oznajmia, że językiem urzędowym Sejmu jest język polski i że posłowie Rusini mogą w drodze wyłącznie właściwej domagać się zmiany regulaminu w tym kierunku.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. St. Henryk hr. Badeni.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wniosku posłów Merunowicza i tow. w przedmiocie zezwolenia gminie Jaryczów nowy w powiecie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Jaryczów nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Jaryczów nowy zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h, czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Jaryczów nowy.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Merunowicz.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminie miasteczka Jaryczów nowy zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h, czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Przemawia p. Makuch i wnosi poprawkę:

„W art. I. al. 1 zamiast 40 h i 40 K, ma być 20 h i 20 K.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Makucha.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Jaryczów nowy.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala art. II. i III. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120, część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala art. IV. i V. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Jaryczów nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala art. VI. i VII., tytuł i ustęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi drogowej o wniosku posła Jana Bisa i tow. w sprawie budowy drogi dojazdowej do stacyi kolejowej w Łętowni.

Sprawozdawca p. Doliński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wniosek posła Bisa i tow. o budowę dojazdu kolejowego z Kamienia przez Steinau i Wulkę łętowską do Łętowni w powiecie Niżańskim odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania".

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o wniosku posła Tymoteusza Starucha w sprawie odszkodowania gmin za czynności poruczonego zakresu działania i przedsięwzięcia środków, aby funkcye te poza ustawowy zakres nie były rozszerzane.

Sprawozdawca p. A. Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie w drodze konstytucyjnej przeprowadził ustawę, określającą dokładnie granice poruczonego zakresu działania gmin i normującą wynagrodzenie gmin za sprawowanie czynności tego poruczonego zakresu działania.

Przemawia p. Staruch i wnosi następującą rezolucyę:

„Wzywa się c. k. Namiestnictwo, żeby oznaczyło w krótkości, jakie sprawy należą do poruczonego zakresu działania i pouczyło Starostwa, ażeby sprawami nienależącemi do gmin i prywatnemi nie obciążały tychże".

Przemawia p. Lewicki i uprasza o przerwanie posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1. października 1910, godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 5 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
St. Henryk Badeni w. r.

Protokół

89. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 1. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 25 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 100.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 87. posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 88. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu pp. Czeczowi na 2, Kołpaczkiewiczowi na 7 dni.

Sekretarz p. St. Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 1 października 1910 r. które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 6658, 6672, 6681—6686, 6688, 6690—6715, 6723—6731, 6733, 6736, 6742, 6743, 6745—6750, 6760 6763, 6765, 6767—6774, 6776, 6777, 6789 6783, 6786, 6787, 6789—6795, 6797, 6798

Komisyi szkolnej Ls. 6670, 6671, 6679, 6687, 6716—6622, 6732, 6735, 6739, 6744, 6757—6759, 6764, 6766, 6778, 6784, 6785.

Komisyi gminnej L. s. 6680.

Komisyi administr. Ls. 6677, 6737, 6738.

Komisyi drogowej Ls. 6678, 6740, 6741, 6775, 6788, 6796.

Komisyi sanitarnej Ls. 6734

Komisyi reformy wyborczej Ls. 6673—6676, 6689

Po odczytaniu petycyi L. s. 6680 Zwierzchności gminnej w Borszczowie o uwolnienie nowo wybudowanych domów od dodatków krajowych pow. i gminnych na lat 10, przemawia p. Czarkowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6788 gminy Baligrodu i okolicznych o przyjęcie ruchu automobilowego z Łukawicy do Baligrodu i Cisny na koszt rządowy

przemawia p. A. Staruch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6790 Ukraińsko rzem. przem. bursy w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p Winniczuk popierając petycyę

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6791 Włościańskiej bursy w Stanisławowie, przemawia p. Winniczuk popierając petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6792 Piotra Kijaczka włościanina z Wołeniewa o odpisanie kosztów leczenia w Zakładzie Kulparskim, przemawia p. Senyk popierając tę petycyę

Sekretarz p. St. H hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6793 Centralnego Związku mleczarskiego we Lwowie o udzielenie subwencyi przemawia p. Senyk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6794 Wydziału wzajemnej pomocy dyaków lwowskiej dyecezyi, przemawia p. Senyk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6797 Tow. ruskiej ochronki w Kołomyi o subwencyę na zakupno domu, przemawia p. Skwarko popierając petycyę,

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Ro odczytaniu petycyi L. s. 6798 Jana Tymczuka, b. dozorcy szpitala w Przemyślu o zaopatrzenie, przemawia p. Skwarko popierając petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które

Opiewają:

Wniosek nagły.

W dniu 28. b. m. zniszczył gwałtowny pożar całe mienie szeregu gospodarzy i komorników we wsi Duliby pow. stryjskiego.

Dotknięci zostali prawie najubożsi gospodarze, a mianowicie spłonęły wszystkie budynki mieszkalne i gospodarcze czterech gospodarzy (Hrynia Petrach, Iwana Opryszko, Nykoły Olejnik, Józefa Dekinder) jednemu zaś (Wasylowi Tymczij) spłonęła stajnia. Prócz tego spłonęło zboże dwóch ubogich gospodarzy (Józia Danylcio i Józia Opryszko) złożone w komorne do stajni prożnej Iwana Opryszko. Wreszcie dwóch czynszowników straciło całe swe mienie. —

Cyfrowo nie mogę oznaczyć na razie wysokości szkody, gdyż większa część właścicieli pogorzałych przedmiotów nie była obecną. Przedłożę jednak dodatkowo wykazy szczegółowe, a obecnie wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

udzielić wydatną pomoc dla pogorzelców gminy Duliby pow. stryjskiego.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki.

Stadnicki, Cielecki, Brykczyński, Skrzyński, Schnell, Mycielski, Marszałkowicz, Vivien, Abrahamowicz, Jędrzejowicz, Horodyski, Cipser, Kędzior, Urbański.

W n i o s e k n a g ł y.

W niedzielę 25. września 1910 podczas nabożeństwa spaliła się wieś Rata w powiecie rawskim.

Ośmiu gospodarzy postradało wszystkie swe ruchomości a pastwą płomieni zniszczona praca całoroczna — zima nadchodzi a ziarnka zboża na siew i życie nie zostało — pomoc konieczna.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek odseła się do komisyi budżetowej celem przychylnego załatwienia i udzielenia zapomogi pogorzelcom wsi Raty.

Wnioskodawca:
Zdzisław Obertyński.

Brykczyński, Jaworski, Raciborski, Dembowski, Gorayski, Starzyńki, St. H. Badeni, Starowieyski, A. Brunicki, Sapieha, Konopka, L. Cieński, Horodyski, Głąbiński, Paygert, Skrzyński, Cielecki, Thullie, Krzysztofowicz.

W n i o s e k n a g ł y.

Wysoki Sejmie!

Od kilku lat z rzędu nawiedzają gminę Wójtowa w powiecie gorlickim straszne klęski elementarne. W roku 1908 gmina Wójtowa dotkniętą była powszechną klęską, która nawiedziła kraj cały. W roku 1909 dwukrotnie a więc dnia 3 i 18. sierpnia — tuż bezpośrednio przed żniwami zniszczył grad doszczętnie zasiewy gmin Wójtowa, Głęboka i Grudna kępska, a w roku bieżącym w dniu 23. lipca, gradobicie znowu zniszczyło ziemiopłody w tej gminie, a z niemi ostatnie nadzieje biednego ludu.

Jako poseł ziemi gorlickiej podałem już zeszłego roku w tej Wysokiej Izbie wniosek nagły o poparcie petycyi gminy Wójtowa, przez udzielenie jej pomocy odpowiadającej rozmiarom niebywałej klęski.

Ponieważ ale wniosek mój jako nagły uznany przez Wydział krajowy uwzględniony nie został, a skargi biednych chłopów przebrzmiały bez echa, pozwalam sobie ponownie wobec nowych klęsk prosić Wysoką Izbę o przyjście z pomocą mieszkańcom gminy Wójtowa.

Gdy według przedłożonych Wysokiej Izbie dat urzędowych szkoda oceniona została na przeszło 25.000 K, — nie licząc klęsk z lat dawniejszych ocenionych na znacznie wyższa kwotę, proszę o danie ludności zarobku przez przeprowadzenie rekonstrukcyi drogi Wójtowa, Głęboka, Grudna kępska, Biecz i wnoszę następujący wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na rekonstrukcyę drogi gminnej Wójtowa, Głęboka, Grudna kępska, Biecz wyasygnował kwotę 50.000 K.

We Lwowie, 1. października 1910.

Wnioskodawca:
Długosz.

Doliński, St. H. Badeni, Sapieha, Zamoyski, Skrzyński, Jampolski, Szwed, S. Brunicki, Ptak, Halban, Jedynak, Bojko, Bis, Cipser.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm na dniu 27. listopada r. 1890 uchwalił kwotę 15.000 złr. jako fundusz pożyczkowy bezprocentowy dla handlowo przemysłowej działalności Kółek rolniczych. Uchwałą z r. 1896 podwyższył ten fundusz o 10.000 złr., a uchwałą z r. 1899 o 9000 złr., tak, że obecnie cały fundusz wraz z narosłymi procentami wynosi kwotę 71.000 K.

Zważywszy wielką pożyteczność dla kraju udzielania pożyczek na powyższy cel tego funduszu, zważywszy, że wobec rozwoju działalności handlowo-przemysłowej Kółek rolniczych fundusz ten jest zbyt mały a podania coroczne o pożyczki z tego funduszu kilkakrotnie przewyższają rozporządzalny kapitał pożyczkowy a od jedenastu lat fundusz nie został podwyższony, zważywszy jednak niepomyślny stan funduszów krajowych i nie chcąc budżetu jakąkolwiek kwotą na ten cel obciążać.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Fundusz pożyczek dla handlowo-przemysłowej działalności Kółek rolniczych podnosi się do kwoty 200.000 K.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu dla uzupełnienia powyższego funduszu zaciągnięcie pożyczki uzupełniającej dotychczasowy fundusz do wysokości 200.000 kor.

3. Dotychczasowe udzielanie pożyczek bezprocentowych z tego funduszu zostaje zniesione, a natomiast Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania od tych pożyczek odsetek w wysokości 3 od sta.

4. Odsetki od zaciągnąć się mającej pożyczki Wydział krajowy pokrywać będzie z odsetek od dotychczasowego bezprocentowego funduszu oraz od pożyczek nowo udzielanych.

Wnioskodawca:
Cielecki.

Czarkowski-Golejewski, Skrzyński, Krężel, Bis, Bojko, Bernadzikowski, Jedynak, Laskowski, Wasung, Brykczyński, Stadnicki, Sapieha, Obertyński, T. Cieński, Krzysztofowicz, Raciborski.

W n i o s e k

posła Dra Dolińskiego i tow. w sprawie podwyższenia kraj. funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę koszar dla c. i k. wojska.

Wysoki Sejmie!

Według § 23. ustawy kwaterunkowej z dnia 11. czerwca 1879 Nr. 93. dz. p. p. winien kraj ponosić ciężar stałego kwaterunku wojska za wynagrodzeniem przez ustawę kwaterunkową unormowanem. Wysoki Sejm przeniósł jednakowoż ten obowiązek na gminy, a ponieważ wynagrodzenie przez ustawę kwaterunkową przyznane jest zbyt nizkie, utworzył równocześnie krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar, aby z niego udzielać gminom bezprocentowe pożyczki na budowę.

Wedle sprawozdania z Wydziału krajowego z 23. sierpnia 1910. LW. 83886 fundusz ten wynosi obecnie 2,986.165 K, mianowicie dotacye funduszu krajowego wynoszą 2,783.000 K, przyrost 203.165 kor., z czego pozostaje na pożyczkach 2,523.100 K, a do dyspozycyi pozostaje zaledwie 463.064 K; fundusz ten jest zbyt małym i nie wypełnia swego przeznaczenia, odpowiednie powiększenie tego funduszu jest rzeczą konieczną i pilną, gdyż z powodu znacznego i ciągłego zwiększania stałych załóg wojska w naszym kraju wojskowość domaga się ciągle budowy nowych koszar zwłaszcza od miast większych, a tymczasem czynsz za koszary pozostał niezmieniony i tak dalece nie daje odpowiedniego oprocentowania koniecznych kosztów budowy, które dzisiaj ogromnie wzrosły, że bez pomocy kraju danej

drogą bezprocentowej pożyczki gminy tym wymaganiom podołać nie są w stanie, a pożyczki uzyskać nie mogą i ich prośby z braku funduszów spotykają się z konsekwentną odmową.

Z tych powodów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska powiększa się o dalszą kwotę 5,000.000 kor., która ma być uzyskana drogą długoterminowej pożyczki.

2. Wydział krajowy upoważnia się do zaciągnięcia powyższej pożyczki w pełnej sumie 5,000.000 koron w miarę zachodzącej potrzeby i do wstawienia odpowiednich kwot na opłatę rat amortyzacyjnych do budżetu krajowego.

Lwów, 27. września 1910.

Wnioskodawca:
Doliński.

Schatzel, Bandrowski, Battaglia, Maiss, Michałowski, Sala, Bednarski, Witkowski, Landau, Kleski, Jabłoński, Ciuchciński, Rutowski, Skarbek, Jahl, Merunowicz.

Wniosek

posła Sobolewskiego i tow. w sprawie projektu ustawy o zakładaniu szkół dla mniejszości narodowych.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi na trzeci ustęp art. 19. ustawy zasadniczej, który opiewa: „w krajach zamieszkałych przez kilka szczepów ludowych mają być publiczne zakłady naukowe urządzane w ten sposób, aby każdy z tych szczepów otrzymał potrzebne środki do wykształcenia się zapomocą własnego języka“.

Z uwagi dalej na art. 2. ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13, który powiada: „prawo stanowienia o języku wykładowym wykonywa gmina wspólnie z władzą krajową w ten sposób, że orzeczenia gminy ulegają zatwierdzeniu władzy szkolnej krajowej“.

Z uwagi wreszcie na to, że w bardzo wielu gminach wschodniej części kraju mniejszość narodowa polska nie ma szkół, w którychby jej dzieci mogły się kształcić zapomocą własnego języka, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu ewentualnie z Radą szkolną krajową wypracował i przedłożył już na następnej sesyi sejmowej projekt ustawy o zakładaniu i urządzaniu szkół ludowych dla mniejszości narodowych.

Wnioskodawca:
Sobolewski.

Komorowski, Skrzyński, Skarbek, Sala, Marszałkowicz, F. Korytowski, Głąbiński, Bednarski, Gniewosz, Wrześniowski, Kozłowski, A. Brunicki, Thullie, Michałowski.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do c. k. Pana Komisarza rządowego w sprawie tworzenia okręgów sądów rozjemczych, mianowanie przewodniczących i ich zastępców dla okręgów polowania.

Kiedy z dniem 13. lipca 1909 weszła w życie nowa ustawa łowiecka, w szerokich kołach włościańskich posiadaczy gruntów, zaistniała, a jak się zdawało uzasadniona nadzieja, iż nieznośne stosunki stworzone przez dawną ustawę łowiecką zmienią się gruntownie. Jakkolwiek bowiem nowa ustawa łowiecka nie stworzyła bezwzględnej sprawiedliwości należącej się każdemu, stanowiła jednak znaczny postęp, w szczególności w sprawach, odszkodowania

za szkody uczynione przez zwierzynę i polowanie. Rzeczywistość rozwiała wnet jednak złudną nadzieję i przekonała łatwowiernych, że pomiędzy ustawą a jej wykonaniem istnieje głęboka przepaść i że zastosowano tu dwie miarki traktowania dla równych obywateli kraju.

We wielu powiatach c. k. Starostowie potworzyli zanadto obszerne okręgi sądów rozjemczych z 20-stu i więcej gmin złożonych tak iż poszkodowany chcąc zgłosić swoją szkodę u przewodniczącego sądu rozjemczego musi zrobić 15 klm. drogi i więcej, tracąc cały dzień czasu. Przytem co gorsza, w bardzo wielu okręgach zamianowano przewodniczącymi sądów rozjemczych i ich zastępców, oficyalistów dzierżawców prawa polowania, a więc ludzi nie dających najmniejszej gwarancyi bezstronności. Ponieważ również § 76. powołanej ustawy postanawia iż przewodniczący ani jego zastępca nie mogą sprawować swego urzędu w wypadkach gdzie w grę wchodzą interesa osób, od których jest służbowo zależnym sąd rozjemczy do skutku przyjść nie może i ustawa wykonaną nie zostanie.

Wobec naprowadzonych tu faktów zapytują podpisani Pana Komisarza rządowego:

Co rząd uczynić zamierza ażeby zapobiedz tak jaskrawemu pogwałceniu ustawy i umożliwi wejście w życie urzędów sądów rozjemczych powołanych do orzekania w sprawach szkód przez polowanie i zwierzynę zrządzonych.

Interpelant:
Witos.

Styła, Jedynak, Stapiński, Ptak, Jampolski, Myjak, Krężel, Skołyszewski, Kędzior, Wasung, Stefczyk, Cipser, Bis, Żardecki.

Interpelacya

posła Bojki i towarzyszy do Pana Komisarza rządowego, w sprawie zarządzeń weterynaryjno-policyjnych, z powodu panującej pryszczycy w kraju.

W pięćdziesięciu przeszło powiatach naszego kraju panuje pryszczyca. Choroba ta jak dotąd, ma przebieg przeważnie normalny, ale zarządzenia weteryjno-policyjne, są zbyt surowe i rujnujące rolników do najwyższego stopnia.

Zrozumiałą jest rzeczą, że ustawy obowiązujące w tym wypadku, rząd musi pełnić, ale niektórzy pp. weterynarze są większymi papieżami, niż sam papież i poszli dalej; niż ustawodawcy myśleli. Zabroniono wywóz nawozów — co jest zabójcze dla rolników, i nie do powetowania, a zakazuje się wychodzenia z domów zarażonych nie tylko do miasta ale nawet do kościoła.

Zakazy takie mogą być usprawiedliwione w takim powiecie, a osobliwie w gminach, gdzie są sporadyczne wypadki pryszczycy, ale tu, gdzie cały niemal powiat jest zarażony, lub cała wieś, co pomogą te dotkliwe zarządzenia jak: trzymanie drobiu w kurnikach, bydła w stajniach, i owe straże, trzymane nie tylko na głównych drogach, ale na każdej ścieżce w gminie? Gminy małe w ludność, a mające dużo dróg do pilnowania, muszą co 4-ty lub 5-ty dzień pędzić ludność na straż, a broń Boże, aby to był jakiś chłopak, lub kobieta, starostwa wymagają dorosłego mężczyzny koniecznie. A czynią to w czasie, kiedy praca w polu jest tak pilna jak w żniwa, i o męską istotę bardzo trudno.

A cóż mamy powiedzieć o zakazie pasania bydła w polu? Toć to najpiękniejszy czas do paśby. Rolnicy z boleścią patrzą jak im pasza sucha z stodół ubywa — a zielona marnieje. We-

terynarze pokpiewają z nędzy rolników mówiąc: będziecie paść bydło śniegiem.

Wierzymy im że mogą być weseli, ale żeby te ich zbyteczne zarządzenia zdały się na co. Oni sobie, a zaraza sobie. Powiat n. p. dąbrowski ma zarazę w 95. gminach, i wszelkie „tabliczki" ostrzegające, wszelkie warty i kreolinowe kąpiołki nic tu już nie pomogą. C. k. rząd krajowy rozporządzeniem swym z 28. września b. r. l. 9493/9. zrobił pewne ulgi dla obrotu handlem bydła, ale o chodowcach wcale nie wspomniał.

Dlatego podpisani zapytują c. k. rząd: czyby nie chciał uwzględnić opłakanego położenia rolników i hodowców bydła i podniesione wyżej zakazy rychło złagodził.

Lwów, 1. paźdz. 1910.

Interpelant:
Bojko.

Długosz, Szwed, Jampolski, Kędzior, Dumka, Sodomora, Krężel, Cipser, Myroniuk-Zajaczuk, Stapiński, Bis, Cieluch, Witos, Styła, Myjak, Ptak.

Interpelacya

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie odpisania podatków w gminach nawiedzionych klęską gradobicia w powiecie pilzneńskim.

Ostatnie dwa lata były tak obfite w klęski elementarne że spowodowały w wysokim stopniu ruinę małych gospodarstw włościańskich i wzmaganie się emigracyi za zarobkiem, za granicę i za morze, ażeby oszczędnościami tam zdobytymi ratować je.

Jakby niedość było klęsk dawniejszych, w roku bieżącym nowa klęska, klęska gradobicia nawiedziła siedm gmin w powiecie pilzneńskim, a to: Borowę, Wiewiórkę, Różę, Jastrząbkę, starą, Jaworniki, Przerytybór, i część Jażwin w miesiącach czerwcu i sierpniu i zniszczyła plony z wielkimi nakładami wyprodukowane.

Wobec ogromu tej klęski jaka spadła na ludność zamieszkałą na lichych gruntach piaszczystych, — ona jest bezradną w rozpaczy, zostawiona sama sobie na podstawę losu, bo powołany do niesienia pomocy c. k. Rząd z takową dotychczas nie pospieszył — natomiast c. k. Urząd podatkowy w Pilźnie zajął się energicznie ściąganiem podatków.

Wobec tego podpisani zapytują C. k. Rząd czy fakta te są mu znane i co zamierza uczynić ażeby ludności tamtejszej przyjść z pomocą? Czy zechce natychmiast zarządzić odpisanie podatków z powodu gradobicia, w gminach wyżej wymienionych?

Interpelant:
Krężel

Bojko, Szwed, Jedynak, Bis, Cipser, Myjak, Stapiński, Bernadzikowski, Ptak, Kędzior, Jampolski, Stefczyk, Cieluch, Witos.

Wniosek nagły

posła Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców w Dachniowie powiat Cieszanów.

Dnia 22. sierpnia 1910 powstał silny ogień w wsi Dachniów z nieznanej przyczyny i w przeciągu kilku chwil zniszczył 57 zagród gospodarskich, w tem 158 budynków ekonomicznych a 39 mieszkalnych, razem 197 budynków

Ogólna strata wynosi w przybliżeniu 250.000 koron. Ponieważ tego roku do 22. sierpnia, były już wszystkie zbiory z pól w domu dlatego spalił się im cały dobytek, zboże i przyrządy domowe. Budynki były po części ubezpieczone po części nie, a zebrane zboże z pól nie było całkiem ubezpieczone.

Na pierwszą wiadomość o tej ciężkiej katastrofie dostali pogorzelcy od c. k. Namiestnictwa 4.000 koron a z Ra-

dy powiatowej 200 kor. a na ręce ks. Czerkawskiego przysłano 300 kor. razem 4.500 koron, Za te pieniądze zakupił komitet dachówki i na każdego z pogorzelców przypadło zaledwie po 700 sztuk dachówek.

Wobec tak wielkiego nieszczęścia stanowi to prawie znikomą część zapomogi a ponieważ zima nadchodzi i ci ludzie bez dachu i środków do życia, jakoteż i ze swoim bydłem są bezradni a ich egzystencyi grozi całkowita zagłada, wnoszą podpisani nagły wniosek i proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla tych pogorzelców.

Dokładny wykaz tych pogorzelców załączamy do niego wnioski.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Petruszewicz, Lewicki, Kurowiec, Krynicki, Hanczakowski, Sandulak, Krysowaty, Szwed, Winniczuk, A. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora Skwarko.

W n i o s e k n a g ł y

p. Kurowca i tow. w spr. ekonomicznej ruiny włościaństwa pow. kałuskiego z powodu raciczno-pyskowej zarazy (pryszczycy) i przeciwustawowego zastosowania i wykonania postanowień ustawy z dnia 6. sierpnia 1909 o niszczeniu zwierzęcej zarazy.

W drugiej połowie sierpnia 1910 pojawiły się pierwsze wypadki t. zw. pryszczycy u racicznych zwierząt w powiecie kałuskim w kilku gminach. Od tego czasu pomimo nadzwyczaj ostrych, nawet dzakońskich zarządzeń c. k. starosty w Kałuszu, zaraza ta rozszerzyła się na całym powiecie. Zaraza ta, jak wiadomo rzadko kiedy spowoduje śmierć bydła lub świni, jednak ze względu na konwencyę z innemi zagranicznemi państwami, została ona objęta ostremi postanowieniami weterynaryjnemi ust. z dnia 6. sierpnia 1909 — więc zupełnie naturalnie, że dotyczące władze w interesie ludności powinne zastosować wszelkie środki, ażeby wszelką zarazę również i tą mało szkodliwą wstrzymać w samym zarodzie i ochronić ludność od strat materyainych, jednakowoż c. k. Starostwo w Kałuszu grubo przesadziło w wykonaniu postanowień ustawy wetyrynaryjnej. I tak na wypadek pojawienia się choćby kilka sporadycznych wypadków zarazy zarządziło, zamiast izolacyi zagród, zamknięcie całej gminy iżeby bydło, świnie i zwierzęta domowe były pozamykane w stajniach i to do tego stopnia, że niedozwolono pojenia bydła na własnem podwórzu, dalej rzarządziło w każdej wsi ogromną ilość dziennych i nocnych wartowników dochodzących do liczby kilkudziesięciu, zabroniło w gminach nawiedzionych zarazą wywóz gnoju nawet ze zdrowych zagród na pola, zarządziło bałamutnemi rozporządzeniami wstrzymanie komunikacyi w całym powiecie, przez co nastąpił w całym powiecie ekonomiczny zastój — włościanie nie mogą dokonać zasiewów jesiennych, nie mogą wykorzystać paszy polnej i są zmuszeni już teraz trzymać na suchej paszy w stajniach, przez co okaże się w zimie ogólny brak paszy dla wyżywienia bydła. Z powodu ostrych postanowień karnych ustawy weterynaryjnej są bardzo częste przekroczenia włościan z powodu nieodpowiedniego wykonania powyższej ustawy, przez co ludność prócz straty materyalnej poniesie jeszcze znaczne kary aresztu i kasy pieniężnej.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zważył liche ekonomiczne położenie włościaństwa i wydało do dotyczących c. k. Starostw pouczenie, ażeby wykonywa-

nie postanowień ustawy weterynaryjnej z 6. sierpnia 1909 nie spowodowywało ekonomicznej nędzy i nie było karą i szykaną dotyczących rządowych czynników na biednych włościanach.

Wnioskodawca:
Kurowiec

Winniczuk, Dumka, Sandulak, Makuch, Kiweluk, Skwarko, Sodomora, Petruszewicz, Cipser, Szwed, T. Staruch, A. Staruch, Hanczakowski, Jampolski, Krężel, Krynicki, Korol, Lewicki.

Interpelacya

p. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w spr. nadużyć c. k. Starosty Leszczyńskiego w Gródku Jag.

Włościanie Obroszyna pow. gródeckiego pod przewodnictwem swego parocha ks. Lewickiego zawiązali kółko wiejskiego gospodarz. C. k. Namiestnictwo 14/6 1910 do L. XIII. 2819 przyjęło statut do wiadomości. O tem uwiadomiło kółko c. k. Starostwa w Gródku pismem z 23/6 1910 L. 1724. W piśmie tem używa c. k. Starostwo tak haniebnie kaleczonej mowy ruskiej, że pismo to wygląda na kpiny z ruskiej mowy.

Dla przykładu naprowadzamy zwrot: „poszczególni kierunky diłalnosty kiłka pidlahajut' odzybnym perepysam“ i t. d.

Z powodu żniw kółko uie mogło się zaraz ukonstytuować i chociaż przepisu na to niema, do jaki czasu ma to nastąpić — starosta Leszczyński uchwałą 30. sierpnia 1910 posyła posłańca karnego — uchwałę tę wystosowuje po polsku, a żeby uniknąć nieprzyjemności, założyciel Kółka ks. Lewicki płaci posłańcowi karnemu 2 K 10 h.

To ma być popieraniem wzmagań do podniesienia gospodarstwa.

Z powodu tego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy jest on skłonny polecić c. k. Staroście w Gródku jag. ażeby nauczył się ruskiej mowy — ażeby jej nie kaleczyl tak okropnie, albo nakazać mu, ażeby do wszelkich referatów używał ludzi obeznanych z ruską mową.

2) Czy skłonny jest c. k. Rząd pociągnąć c. k. Starostę w Gródku do odpowiedzialności za nieprawne wysłanie posłańca karnego — jak również nakazać mu zwrot 2 K 10 h ks. Mikołajowi Lewickiemu w Obroszynie?

Interpelant:
Kiweluk.

Lewicki, Sandulak, Dumka, Skwarko, Petruszewicz, Sodomora, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Krysowaty, Hanczakowskt, Tracz, Kurowiec.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie pokrzywdzenia Towarzystwa gospodarsko-handlowego „Narodny Dom“ w Lisku przez odmowę udzielenia koncesyi na wyszynk — przez c. k. Starostwo w Lisku.

Tow. handlowo-przemysłowe „Narodny Dom“ wniosło prośbę do c. k. Starostwa w Lisku o nadanie koncesyi na wyszynk alkohololiczny trunków od 1. stycznia 1911 i poparło swą prośbę wszystkimi ustawowymi wymogami, jak odpowiedni lokal i odpowiednie miejsce do policyjnego dozoru, jak również i to, że Towarzystwo trzyma pokój do śniadań i przekąski z zimnych potraw, dlatego wyszynk koniecznie jest potrzebny, bo jasna i zrozumiała rzecz, że gość nie pójdzie do jednego lokalu na przekąskę, a do drugiego na kieliszek wódki.

Mimo tak wyraźnej potrzeby i mimo tego, że lokal Tow. wszystkim wymogom ustawy odpowiada, c. k. Starostwo odmówiło nadsielenie koncesyi jedynemu ruskiemu Towarzystwu.

Natomiast udzieliło c. k. Starostwo koncesyi na wyszynk czterem Polakom i sześciu żydom.

Dziwna i niesłychana rzecz, że c. k. Starostwo udzieliło koncesyi na wyszynk burmistrzowi miasta p. Barańskiemu i p. Slezińskiemu radnemu miasta i właścicielowi jednego wspólnego handlu mieszanych towarów. Otóż p. Barański i Sliziński prowadzą wspólnie jeden interes w jednym lokalu, a mimo tego dostają aż dwie koncesye, każdy z osobna w tym samym lokalu, a prawdopodobnie jeden z nich swoją koncesyę odsprzeda lub wydzierżawi.

Do tego dostał koncesyę na wyszynk jeden Polak, szewc, który nie ma lokalu i najmniejszego pojęcia o handlu.

A jednemu ruskiemu fachowemu Towarzystwu odmówiono koncesyi.

To chociaż dla Galicyi jest niesłychanym skandalem, że wspólnicy interesu Barański i Sliziński dostają każdy z osobna koncesyę na wyszynk i to p. Barański burmistrz miasta, a p. Sliziński radny miasta.

Natomiast ci panowie bojąc się o własny i osobisty swój interes wystawili nieprzychylne i z prawdą niezgodne świadectwo, tak zwaną opinię — dla ruskiego handlu i to stanowi nadużycie władzy urzędowej ze strony burmistrza p. Barańskiego i za to powinien być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd czy gotów jest zarządzić ścisłe dochodzenia w tej sprawie i unieważnić udzielone p. Barańskiemu i Slizińskiemu koncesye, albo chociaż jedną z tych koncesyi odebrać, bo kto — nad panem burmistrzem i panem radnym będzie prowadzić policyjny dozór?

Czy gotów jest c. k. Rzad zarządzić żeby ruskie Towarzystwo „Narodny Dom“ w Lisku dostało koncesyę na wyszynk?

Czy gotów c. k. Rząd pociągnąć winnych do ostrej odpowiedzialności?

Interpelant:
Tymoteusz Staruch.

Kurowiec, Winniczuk, A. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Skwarko, Petruszewicz, Hanczakowski, Lewicki, Krysowaty, Kiweluk, Makuch.

Interpelacya

posła Korola i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie powiększenia służby weterynaryjnej w powiecie żółkiewskim na czas trwania zarazy świń.

Od dłuższego czasu powiat żółkiewski prześladuje zaraza świń, z powodu tego zamknięto około 20 wsi, przez co wstrzymano główną gałęź gospodarstwa wiejskiego i uniemożliwiono wieśniakom sprzedaż i kupno tych produktów gospodarstwa rolnego.

Zamknięcie gdzieniektórych wsi trwa już ponad właściwą potrzebę, a gdzieniektóre wsie zamknięto na proste doniesienie żandarmeryi, bez przeprowadzenia dochodzeń na miejscu przez uprawnionego do tego weterynarza.

Dzieje się to głównie z tej przyczyny, że przy c. k. Starostwie w Żółkwi jest jedynie jeden młodziutki weterynarz, który nie jest w stanie wypełniać swoje zadanie a to po pierwsze z przyczyny braku potrzebnego doświadczenia, a po drugie z przyczyny braku potrzebnego do tego czasu. Bezpośrednim następstwem tego jest, że gdzieniektóre gminy pozostają nadal zamknięte, mimo że u tych dawno zaraza wygasła, a nie mogą być otworzone, bo weterynarz powiatowy nie ma czasu pojechać na miejsce, sprawdzić wygaśnięcie zarazy i przeprowadzić ustawą przepisane zarządzenia.

Wszelkie starania gmin, jako też i starania władz politycznych, ażeby na czas zarazy otrzymać powiększenie sił weterynaryjnych w powiecie, rozbijają się o opór rządu, który nie poczuwa się do obowiązku przyjścia z pomocą ludności, która i tak musi znosić ostre i w znacznej części niepotrzebne zarządzenia, jakie przypisuje ustawa.

Ten niedostatek sił weterynaryjnych daje się odczuć boleśnie, szczególnie w obecnej chwili, kiedy z całą bezwzględnością mają ściągać zaległość podatkową, na pokrycie której, przeznaczony jest właśnie dochód ze sprzedaży świń, których z przyczyny zamknięcia wsi na jarmark wywieść nie wolno.

W interesie biednej ludności włościańskiej leży, by jak najprędzej otworzono gminy zamknięte z przyczyny zarazy świń, a obowiązkiem rządu jest dostarczyć potrzebnych sił weterynaryjnych, któreby przeprowadziły potrzebne zarządzenia i uwolniły ludność od niepotrzebnego ciężaru.

Podając ten opłakany stan do wiadomości c. k. Rządu, zapytują podpisani:

Czy i kiedy dostarczy c. k. Rząd potrzebnej służby weterynaryjnej c. k. Starostwu w Żółkwi w celu przeprowadzenia potrzebnego zarządzenia do otwarcia tych wsi, w których zaraza świń już dawno wygasła?

Lwów, 1. października 1910.

Interpelant:
Korol.

Kurowiec, A. Staruch, Dumka, Szwed, Myroniuk-Zajaczuk, T. Staruch, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Jampolski, Hanczakowski, Krynicki, Tracz, Krysowaty.

Interpelacya

posła Zacharyasza Skwarki i tow. do c. k. rządowego komisarza w sprawie zamknięcia targów w całym powiecie mościskim.

Chociaż w całym powiecie mościskim nie było i dotychczas nie ma ani jednego wypadku pryszczycy, mimo tego c. k. Starostwo zarządziło w powiecie zamknięcie tygodniowych targów, przez co nie tylko ludność handlową ale także i rolniczą naraża na wielkie szkody. Nie mając sposobności co ze swego chowu sprzedać, wieśniacy i mieszczanie pozostają bez grosza i bez możności kupić sobie najpotrzebniejszych środków do życia. Z przyczyny tej zapanowało w powiecie ogólne zaniepokojenie.

Do tego przyłączają się osobliwe szykany, jak naprzykład w miasteczku Husakowie, poleciło c. k. Starostwo wezwać na każdy targ weterynarza i płacić mu dyety w sumie 24 K, które to zarządzenie równa się zawieszeniu targów raz na zawsze.

A mimo tego, że ludność w powiecie pozbawiona jest możności nabywania gotowego grosza, ściąga się podatki, egzekucya podatkowa idzie bez miłosierdzia od wsi do wsi, doprowadzając bezradną ludność do ostatecznej rozpaczy.

Z przyczyny tej zapytują podpisani p. rządowego komisarza:

1. Na jakiej podstawie zamknięto targi w powiecie mościskim?

2. Czy raczy on, jeśli zamknięciem targów pozbawił ludność możności dojścia do pieniędzy, na ten czas wtrzymać egzekucyę podatkową i oswobodzić ludność chociaż od jednego licha?

Interpelant:
Z. Skwarko.

Lewicki, Kiweluk, Petruszewicz, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Winniczuk, Jampolski, Makuch, Ptak, Krężel.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do komisarza rządowego w sprawie żandarmskiego doglądu, rozciągniętego nad wolnymi mieszkańcami w miasteczku Krukienicach, mościskiego pow.

Mieszkańcy miasteczka Krukienic, mościskiego pow. są bardzo biedni, bo nie tylko, że mają mało ziemi, ale pozbawieni z powodu braku jakiego przemysłowego zawodu, fabryki, kolei, wszelkiego zarobku. Naturalnie więc, że głód, chłód, choroby, nie wychodzą z ich chat. Lecz ludzie chcą żyć i w swojej biedzie ratują się przemysłem domowym, domową robotą, którą jedni drugim wykonywają i tą wymianą wzajemnych robót ratują się z nędzy.

Tym czynem ratują się wprawdzie od głodowej śmierci, natomiast gnębi ich i męczy w niemożliwy sposób epidemia żandarmska, bo c. k. Starostwo rozciągnęło nad nimi żandarmski nadzór, który formalnie nie ustępuje z pod ich chat a nadzoruje jak jakich przestępców.

Starostwo podejrzywa ich widocznie o prowadzenie tego domowego przemysłu, jako rzemiosła, dlatego obstawa ich żandarmami i pozbawia wszelkiej włościańskiej swobody. Tymczasem oni rzemiosła nie prowadzą, ponieważ nie opłaciłoby się im, lecz po robotach polnych zajmują się tym domowym przemysłem dla biednego życia.

Osobliwie opiekuńczy ten żandarmski nad mieszczanami Stefanem Koblem, Michałem Baranem, Janem Kosteckim, Włodzimierzem Koblikiem i t. d., których niesprawiedliwie podejrzywano o prowadzenie rzemiosła szewskiego, czego oni nie czynili i nigdy nie czynili.

Z uwagi na ten nieprawy stan zapytują podpisani:

1. Czy wiadomo to p. komisarzowi rządowemu?

2. Czy raczy p. komisarz użyć środków jak najostrzejszych, ażeby ten nieustawowy nadzór żandarmski usunąć i swobodnym mieszkańcom konstytucyjną swobodę zabezpieczyć?

Interpelant:
Skwarko.

Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Lewicki, Dumka, Sandulak, Sodomora, Winniczuk, Kiweluk, Jampolski, Makuch, Petruszewicz, Krężel, Krysowaty.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do c. k. Rządu w sprawie udzielenia 50 prc. zniżki pogorzelcom miasteczka Rybocic na zakupienie materyału budowlanego.

Na wiosnę tego roku spaliło się miasteczko Rybocice w dobromilskim powiecie. Nieszczęśliwi mieszkańcy w większej części drobni rolnicy, rzemieślnicy i zarobniki, których chata stanowiła ich jedyny nieruchomy majątek, udali się w drodze urzędowej, przez c. k. Starostwo i Namiestnictwo z prośbą do c. k. Ministerstwa rolnictwa ażeby ono pomogło im do odbudowania, się przez zniżenie cen na zakupno materyału budowlanego w c. k. lasach i domenach w dobromilskim rejonie.

Prośba mieszczan, poparta przez władze i posłów Rady państwa została uwzględniona i c. k. Ministerstwo rolnictwa udzieliło im zniżki materyałów budowlanych do 50 prc.

Ale dobra wola centralnej władzy została zupełnie zniweczona przez samowolę dobromilskiego Zarządu domen i lasów, bo ten Zarząd wyznaczył im pobór materyałów tak daleko od Rybocic, po takich debrach i nieprzystępnych górach, że przywózka materyału z takich miejsc byłaby daleko droższą, niż udzielona zniżka.

Biedni pogorzelcy załamali ręce i zrzekli się tego dobrodziejstwa.

Z powodu tego i z formalnych kpin z ludzkiej niedoli zapytują podpisani p. komisarza rząd.:

1. Czy wiadome mu nieludzkie postępowanie Zarządu c. k. lasów i domen w Dobromilu?

2. Co myśli uczynić, ażeby wstrzymać samowolę tego Zarządu i humanitarne intencye centralnych władz, biednym pogorzelcom rzeczywiście pomódz i doprowadzić do zamierzonego celu.

Interpelant:
Skwarko.

Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Winniczuk, Makuch, Lewicki, Jampolski, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Szwed.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do Wydziału kraj. w sprawie przerwanej budowy gościńca Medyka-Husaków w gminie Nowosiółki przemyskiego powiatu.

Gmina Nowosiółki, przemyskiego powiatu odcięta prawie od świata z powodu braku gościńca. Położdna i tak na moczarowatych gruntach nie ma na wiosnę i jesieni żadnej komunikacyi, dlatego upada materyalnie i moralnie. Starajac się o budowę powiatowego gościńca już od dziesiątek lat, powitała więc z największą radością projektowany plan drogi z Medyki do Husakowa, ofiarowała na ten cel część swych gruntów, pól, ogrodów, pastwisk, podwórz, ażeby raz już doczekać się ludzkiej drogi. Tymczasem doczekała się gorzkiego rozczarowania, bo rozpoczetą budowę gościńca przerwano i to właśnie na gminie Nowosiółki, mimo gorących próśb zanoszonych przez gminę do Rady powiatowej w Przemyślu.

Na cóż przydała się ofiarność gminy? Dali na drogę ziemię-grunt, tak gmina jak i pojedyncze gospodarze, a teraz nie mają ani gruntu ani drogi.

Z powodu tego zapytują podpisani Wysoki Wydział kraj.:

1. Z jakiego powodu nastąpiła przerwa budowy gościńca właśnie w samych Nowosiółkach?

2. Kiedy myśli Wydział krajowy rozpocząć dalszą budowę drogi i w końcu uzupełnić?

Interpelant:
Skwarko.

Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Ptak, Sandulak, Sodomora, Winniczuk, Jampolski, Makuch, Krężel, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i wnosi zapytanie do Marszałka krajowego w sprawie druku stenograficznych sprawozdań z posiedzeń sejmowych.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda i tow. o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1908.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi szkolnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, szkole ogrodniczej na Wulce kapitańskiej i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1909/1910.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zaprowadzeniu ubezpieczenia bydła rogatego.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Wybór uzupełniający zastępcy członka komisyi reformy wyborczej.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi gminnej o wniosku posła Tymoteusza Starucha w sprawie odszkodowania gmin za czynności poruczonego zakresu działania i przedsięwzięcia środków, aby te funkcye poza ustawowy zakres nie były rozszerzane.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Doliński.

Przemawia p. Petruszewicz i żąda skonstatowania kompletu i stosunku głosów przy głosowaniu nad wnioskiem komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. A. Brunicki.

Marszałek konstatuje, iż w Izbie jest 87 posłów, zatem Izba jest w komplecie.

Izba uchwala wniosek komisyi w następującem brzmieniu:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie w drodze konstytucyjnej przeprowadził ustawę, określającą dokładnie granice poruczonego zakresu działania gmin i normującą wynagrodzenie gmin za sprawowanie czynności tego poruczonego zakresu działania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. T. Starucha:

„Wzywa się c. k. Namiestnictwo, ażeby oznaczyło w krótkości, jakie sprawy należą do poruczonego zakresu działania i pouczyło Starostwa, ażeby sprawami nie należącemi do gmin i prywatnemi nie obciążało tychże“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. A. Brunicki.

Izba odrzuca tę rezolucyę p. T. Starucha, za którą oświadczyło się 28 głosów.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1909.

Sprawozdawca p. Głąbiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wydaje Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszów budżetem objętych i dotowanych za rok 1909.

2. Powyższa uchwała obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za rok 1909.

3. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nieobjętych, wykazanych w dziale C., przyjmuje Sejm do wiadomości.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Staruch.

Marszałek wzywa p. T. Starucha do porządku.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 3. października 1910 r. godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 10 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
St. Henryk Badeni *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

90. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 3. października 1910.

Początek o godzinie 11. minut 15. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 88 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 89 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Brykczyńskiemu urlopu na 3 dni.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 6817—6822, 6825—6844, 6847—6870, 6872, 6874—6876, 886, 6887, 6899—6905.

Komisyi szkolnej L. s. 6823, 6824, 6845, 6846, 6873, 6877, 6878, 6891, 6892, 6906.

Komisyi petycyjnej L. s. 6898.

Komisyi administr. L. s. 6889, 6890.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 6879, 6880, 6896.

Komisyi drogowej L. s. 6893—6895.

Komisyi przemysłowej L. s. 6871.

Komisyi bankowej L. s. 6884.

Komisyi sanitarnej L. s. 6897.

Komisyi wodnej L. s. 6885.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6873 gminy Wistawy o zwolnienie od płacenia płacy nauczyciela, przemawia p. Kurowiec popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6893 gminy Nowicy w sprawie budowy mostu w Dobrowlanach przez Łomnicę, przemawia p. Kurowiec popierając tą petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6992 Iwana Guzio o zapomogę z powodu Klęski pożaru, przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6903 Hrycia Harmaty i Iwana Kobiaka o zapomogę z powodu pożaru, przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

Jedynem źródłem dochodów na opędzenie koniecznych wydatków miliona małorolnych gospodarzy wiejskich i małowiejskich, w Galicyi jest chów i sprzedaż bygła rogatego i nierogacizny. Opieka nad prowadzeniem tej gałęzi gospodarstwa jest z tego względu dosłownie opieką nad umożliwieniem egzystencyi tej wielomilionowej części społeczeństwa. A każdy krok w przeciwnym kierunku jest godzeniem w tę egzystencyę i jej uniemożliwianiem.

Przez kilka lat z rzędu nieurodzaje, a głównie brak paszy stały się powodem wielkiego upadku materyalnego włościaństwa w Galicyi i osłabieniu ilościowego i jakościowego w inwentarzu bydła i świń. W tym roku zanosiło się na polepszenie z powodu obfitości paszy i średnio dobrych zbiorów polnych. Niestety, pryszczyca spowodowała utrudnienia w handlu i sprzedaży bydła. Za drogie pieniądze nabyte i podchowane sztuki bydła i świń muszą gospodarze przetrzymywać w domu, zanim targi będą dozwolone. To powoduje chwilowe zmniejszenie się podaży i wynikające za tem trudności.

Niecierpliwi względnie obojętni na los rolnika i na tę gałęź gospodarstwa społecznego żądają, aby Państwo otwarło granice dla dowozu mięsa a nawet i żywego bydła z kądkolwiekbądź, a najsilniej daje się słyszeć wołanie o dowóz mięsa z Argentyny. Słychać, że Rząd centralny dając posłuch wołaniom o tanie mięso, dozwolił już na przywóz 10.000 kg do Wiednia, a ma zamiar liczbę tę powiększyć. To grozi ruiną miliona egzystencyi rodzin chłopskich w Galicyi.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi oświadcza się przeciw dopuszczeniu w granice Państwa bydła zagranicznego i świń, tak w żywym jak i bitym stanie, poza traktatami ustanowionemi normami.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w szczególności mięsa amerykańskiego, z Argentyny czy Stanów Zjednoczonych, w granice państwa nie wpuszczał.

Lwów, 1. października 1910.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

Ptak, Skwarko, Długosz, Bojko, Szwed, Jampolski, Jedynak, Krężel, Cieluch, Styła, Witos, Kędzior, Myjak, Bis.

W n i o s e k

posła Sobolewskiego i tow. w sprawie zaopiekowania się ubogimi.

Wysoki Sejmie!

Jedną z najbardziej aktualnych spraw społecznych, dotąd niezałatwio-

nych jest niewątpliwie sprawa zaopiekowania się ubogimi.

Wszelka zwłoka w załatwieniu tej tak ważnej sprawy naraża społeczeństwo na nieobliczalne straty tak normalne jak i materyalne.

Dotychczasowe sposoby zaradzania złemu ze strony kraju, powiatów, gmin i ofiarności publicznej są niewystarczające, skoro nędza w kraju mnoży się w zastraszający sposób a żądać większych świadczeń od powyższych czynników jest nie podobna, gdyż przekraczałoby to ich możność świadczenia.

Tu zdaniem mojem jest obowiązkiem państwa przyjść w pomoc krajowi, zubożałemu głównie z winy władz centralnych, bo kiedy na załatwienie potrzeb społecznych w innych krajach koronnych lało się z funduszów państwowych, jak z rogu obfitości, nas traktowano zawsze po macoszemu i zbywano ochłapami, nic tedy dziwnego, że mimo nadzwyczajne wysiłki ze strony czynników krajowych, nędza przybiera w kraju naszym wprost zatrważające rozmiary.

C. k. Rząd domaga się od kraju z każdym rokiem co raz większych ofiar w ludziach i podatkach, powinien się też poczuwać do obowiązku otaczać ten kraj odpowiednią opieką.

Każdy obywatel ma prawo domagać się, aby miał gdzie mieszkać, aby miał co jeść i aby miał się czem przyodziać, obowiązkiem zaś państwa jest zapewnić każdemu obywatelowi najniezbędniejsze warunki egzystencyi.

W uwzględnieniu powyższych danych podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem wypracował i przedłożył na następnej sesyi sejmowej projekt ustawy o opiece nad ubogimi w myśl następujących zasad:

1) Każda gmina jest obowiązana zapewnić każdemu ze swoich członków najkonieczniejsze warunki egzystencyi w sposób podany przez instrukcyę wydać się mającą przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem. Koszta stąd wynikłe pokrywa gmina.

2) Jeżeli wydatki gminy na ten cel przekraczają 10% wszystkich wydatków rocznych gminy, nadwyżkę pokrywa w połowie gmina w połowie powiat.

3) Jeżeli wydatki powiatu z tego tytułu przekraczają 10% wszystkich wydatków rocznych powiatu, nadwyżkę pokrywa w połowie powiat, w połowie kraj.

4) Jeżeli wreszcie także wydatki kraju przekraczają 10% wszystkich wydatków krajowych rocznyc, nadwyżkę pokrywa w połowie kraj, w połowie c. k. Rząd.

Wnioskodawca:
Sobolewski.

Doliński, Komorowski, Korytowski, Ciuchciński, Szwed, Sare, Federowicz, Bednarski, Gniewosz, Marszałkowicz, Wrześniowski, Thullie, Bandrowski, Cipser, Kozłowski, Niezabitowski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Czartoryski.

Raciborski, Konopka, Niezabitowski, J. Brunicki, J. Korytowski, Wł. Kraiński, Stadnicki, Schnell, Komorowski, Jedynak, Stefczyk, Brykczyński, Sapieha, Bojko, L. Cieński, Krzeczunowicz, Cielecki, Czarkowski-Golejewski, Krężel.

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia §§ 1. i 5. ustawy z dnia 8. grudnia 1881 Dz. u. k. Nr. 71. o używaniu ogierów prywatną własnością będących do stanowienia.

§ 1.

W miejsce postanowienia § 1. al. b. ustawy z 8. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 71. wchodzi w życie następujące postanowienie:

Jeżeli gmina posiada ogiera, to klacze, należące do członków tej gminy, mają być uważane jako klacze cudze. Spółki hodowlane zaś posiadające ogiera, mają te same prawa, jakie ma właściciel prywatny.

§ 2.

W miejsce postanowienia § 5. powołanej ustawy obowiązuje, co następuje:

Komisya obowiązaną jest właścicielom ogierów, którym odmówiła licencyi a względnie cofnęła w myśl § 10. al. b. udzieloną licencyę, oznajmić powody odmowy a względnie cofnięcia ustnie, a na ich żądanie pisemnie. Od orzeczenia komisyi przysługuje właścicielowi ogiera prawo odwołania się do komisyi superarbitralnej.

§ 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poruca się Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Drożyzna mięsa wywołała, jak wiadomo, w czasach ostatnich publiczną dyskusyę, od której się nie uchyliły czynniki miarodajne. W szeregu środków zdążających do złagodzenia tej drożyzny wyłoniła się myśl dowozu zamrożonego mięsa argentyńskiego w granice Monarchii, przyjęta życzliwie ze strony c. k. Rządu, który podjął już negocyacye z Rządem węgierskim, celem dopuszczenia na razie na próbę skromnej ilości tego mięsa na targ wiedeński. Nie przesądzając o rezultacie tych zabiegów i nie wdając się w rozpatrywanie powodów drożyzny, która zresztą objęła niemniej dotkliwie także inne artykuły żywności, oświadczyć się musimy zasadniczo przeciw dowozowi jakiegokolwiek mięsa zamorskiego na targi Monarchii ze względu:

1) że nasza produkcya bydła wskutek traktatów handlowych z państwami bałkańskiemi przebyć będzie musiała ciężkie przesilenie, z którego wyjść cało nie miałaby najmniejszych widoków wobec dopuszczenia nowej konkurencyi;

2) że ta nowa konkurencya nie została bynajmniej przewidziana w ustawie upełnomocniającej c. k. Rząd do uregulowania stosunków handlowych i obrotowych z zagranicą, a w motywach do § 3. tejże ustawy zaznaczono wyraźnie, że się rozchodzi o dowóz towarów kolonialnych;

3) że zezwolenie na dowóz zamorskiego mięsa sprzeciwia się zasadzie uznanej w traktatach handlowych z państwami bałkańskiemi, w myśl której dowóz mięsa w obszar cłowy Monarchii jest tylko o tyle dopuszczalnym, o ile oficyalnym organom tak austryackiego jak i węgierskiego rządu zapewnioną zostanie jak najściślejsza kontrola odnośnych rzeźni zagranicznych;

4) że zezwolenie takie sprzeciwia się obowiązującej ustawie o oględzinach mięsa, wedle której tylko takie mięso oddanem być może do konsumpcyi, które zostało pod względem zdrowotnym zbadane przez powołanych do oględzin funkcyonaryuszy. Takie badanie zaś jest, jak wiadomo, tylko wtedy możebnem, o ile do każdej sztuki dołączono w stanie świeżym serce, płuca,

wątrobę, nerki itd., co przy dowozie mięsa zamorskiego jest wykluczonem;

5) że wobec braku wszelkich gwarancyi weterynaryjnych hodowla nasza narażonąby została na zawleczenie chorób zakaźnych i to w Europie dotychczas nieznanych, jak zaraza Texas, które — szerząc się gwałtownie — doprowadziłyby kraj nasz do ekonomicznej i socyalnej katastrofy.

W myśl tych wywodów niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, by nie dopuścił do dowozu mięsa argentyńskiego, ani wogóle jakiegokolwiek zamorskiego w obszar cłowy Monarchii — i to choćby tylko dowóz miał nastąpić na próbę i z ograniczeniem na niektóre targi".

Wnioskodawca:
Czartoryski.

Raciborski, Komorowski, Niezabitowski, Stadnicki, Jedynak, Wł Kraiński, Bojko, Ptak, Cielecki, Krężel, Krzeczunowicz, L. Cieński, J. Korytowski, Brykczyński, Laskowski, Czarkowski-Golejewski, Schnell, J. Brunicki, Stefczyk, Konopka, Kędzior, Myjak.

Wniosek

co do upoważnienia Wydziału krajowego do pertraktacyi z c. k. Rządem co do przedłużenia koleji Lwów-Podhajce do jednej ze stacyi koleji państwowej Stanisławów-Husiatyn i do wypracowania projektu generalnego projektowanej linii kolejowej.

Wysoki Sejmie!

W sieci kolei lokalnych galicyjskich najpoważniejsze znaczenie ze stanowiska ogólno-krajowego posiada niewątpliwie kolej Lwów-Podhajce, gdyż zadaniem jej było połączenie stolicy kraju z całą siecią koleji t. z. podolskich, a zwłaszcza koleji Stanisławów-Husiatyn, oraz podniesienie ekonomiczne i handlowe wielkiej przestrzeni kraju o czteru powiatach, które dotychczas połączenia kolejowego nie posiadały. Wskutek zatrzymania tej linii kolejowej na Podhajcach zostało to zadanie tylko połowicznie spełnione, gdyż dopiero przez przedłużenie tej linii do linii kolejowej Stanisławów-Husiatyn zostanie właściwy plan sieci kolejowej w tej części kraju wykończonym i przez wykończenie tej linii pozostanie kolej ta mieć znaczenie lokalne, lecz nabierze znaczenia ogólno krajowego, gdyż zbliży całą część wchodniej Galicyi zwane Podolem, o 15 klm do stolicy kraju, a tem samem przyczyni się do ekonomicznego podniesienia tej części kraju. Wielką doniosłość jak najrychlejszego wykończenia tej linii kolejowej uznał już Wysoki Sejm. uchwalając na wniosek posła Stanisława Henryka hr. Badeniego na posiedzeniu sejmowem z dnia 8. lutego 1910 wezwanie do c. k. Rządu, aby linię Lwów-Podhajce w najbliższym czasie przedłużył do Buczacza.

Mimo to zachodzi obawa, że c. k. Rząd nie rychło przystąpi do tej budowy, skoro wpierw nie będą podjęte czynności, któreby dały podstawę do ustalenia trasy i zestawienia kosztorysu. Czynności te z powodzeniem dla przyspieszenia budowy winien przeprowadzić Wydział krajowy, zaliczając na rachunek przyszłej budowy koszta z tem połączone i dlatego wnoszą:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby wszedł w pertraktacyę z c. k. Rządem co do przedłużenia kolei Lwów-Podhajce do jednej ze stacyi kolei państwowej Stanisławów-Husiatyn.

2. Upoważnia się Wydział krajowy do wypracowania projektu generalnego dla połączenia kolejowego stacyi Podhajce z linią kolejową Stanisławów-Husiatyn w stacyi tejże koleji w porozu-

mieniu z c. k. Rządem ustalić się mający.

3. Upoważnia się Wydział krajowy do zaliczenia na powyższe koszta z funduszu krajowego kolejowego potrzebnych środków, z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonej kwoty i ustanowić się mającego przyszłego funduszu budowy tej koleji.

Wnioskodawca:
Schätzel

Doliński, St. H. Baderi, Haempel, Landau, Bandrowski, Federowicz, Sare, Leo, Battaglia, Jabłoński, Thullie, Maryewski, Rittel, Bednarski, Rayski.

W n i o s e k

posła Bisa i tow. o zmianę trasy kolejowej na przestrzeni Nisko-Rzeszów w gminie Maziarna w powiecie Niskim.

Wysoki Sejmie!

W roku bieżącym 1910 wytyczono trasę pod budowę kolei blizko gminy Maziarnia przez grunta tejże gminy.

Gmina Maziarnia ma grunta prawie po większej części położone w jedną stronę a nie mając w gminie żadnego pastwiska, pasie na swych drogach z gruntów pozostawianych. Trasa kolejowa wytyczona została blizko domów i zabudowań gospodarczych przez grunta z drogami, na których pasie włościaństwo swe bydło z gminy Maziarni, każdy pasie na swojej drodze prosto swego domu. Przecięła trasa kolejowa grunta i pastwiska, tak zwane drogi zostawiła na przeciwnej stronie, przeto wyrządzono wielką krzywdę obywatelom gminy Maziarnia. I prawie pod samą wsią trasę kolei skręcono ku gminie Stanom w kabłąk, gdzie powinna iść z lasów p. hrabiego Resigneur'a w prostym kierunku do Stanów i Bojanowa w krótszej linii.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby trasę wytyczoną pod budowę kolei zmienił w prostym kierunku z lasów p. hrabiego Resigneur'a koło gminy Maziarnia do gminy Stanów i Bojanowa, jak pierwsza trasa wytyczoną została, która jest znacznie krótsza i nieszkodliwa żadnej gminie.

Wnioskodawca:
Bis.

Bojko, Witos, Cieluch, Styła, Jedynak, Krężel, Stapinski, Szwed, Skołyszewski, Stefczyk, Cipser, Wasung, Jampolski, Myjak, Żardecki.

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie udzielenia zapomogi dla gminy Studzieniec w powiecie Niskim.

Wysoki Sejmie!

W początku miesiąca sierpnia 1910 padła zaraza pryszczycy na bydło rogate w gminie Studzieniec w powiecie niskim nad granicą rosyjską. Zaraza zawleczona została do wyżej wspomnianej gminy z Rosyi i dotychczas grasuje.

Ludność gminy Studzieniec z powodu nakazu c. k. Starostwa zmuszoną jest trzymać swoje bydło w stajniach, dotychczas wypasła tak siano jako też i słomę i nie jest w stanie przez zimę swego bydła wyżywić z powodu braku paszy.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby pospieszył z pomocą jak najspieszniej i udzielił zapomogi z funduszów krajowych dla zakupienia paszy ludności w gminie Studzieniec w powiecie niskim.

Wnioskodawca.
Bis.

Krężel, Stefczyk, Jampolski, Wasung, Bojko, Stapiński, Szwed, Myjak, Cipser, Cieluch, Styła, Witos, Żardercki, Jedynak.

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie budowy mostu na rzece Łęgu w powiecie tarnobrzeskim.

Wysoki Sejmie!

Gmina Jamnica należy do parafii Grębowa a leży na drugim brzegu rzeki Łęgu. W czasie zbiorów wielkiej wody i roztopów śnieżnych, ludność nie może się dostać do kościoła, a co gorsza ciała zmarłych leżą po 4 i 6 dni w domach albo na brzegu rzeki Łęgu. Mają także grunta, wzajemnie położone po obu stronach rzeki Łęgu obywatele z obu gmin tak z Grębowa jako też i z Jamnicy, nie mogąc się dostać do swych gruntów w czasie zbioru wezbrania, do zbiorów plonów i nawozów, zaś w czasie roztopów śnieżnych na wiosnę, do zasiewów swych gruntów; również nie mogą uprawiać na czasie swych gruntów, jedynie tylko z powodu braku mostu na rzece Łęgu. Wskutek tego ponosi ludność obu gmin olbrzymie szkody i straty rujnując swoje gospodarstwa. Dodać wypada, że droga, na której budowa mostu jest konieczna, prowadzi do miasta handlowego Rozwadowa, gdzie ludność z okolicznych gmin powiatu tarnobrzeskiego uczęszcza na targi i jarmarki. Aby uchronić ludność od strat niepowetowanych na gruntach, ułatwić dostęp do kościoła parafialnego w Grębowie, dostęp do miasta handlowego Rozwadowa, dla tychże powodów budowa mostu jest konieczna na drodze Grębów-Jamnica w powiecie tarnobrzeskim.

Z tych tedy powodów.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Tarnobrzegu przystąpił do budowy mostu na rzece Łęgu na drodze Grębów-Jamnica zaraz na wiosnę 1911, pokrywając $^3/_4$ kosztów budowy z funduszu krajowego.

Wnioskodawca:
Bis.

Jampolski, Styła, Żardecki, Myjak, Krężel, Stefczyk, Wasung, Ptak, Jedynak, Bojko, Stapiński, Szwed, Cipser, Witos, Cieluch.

I n t e r p e l a c y a

posła Bisa i tow. do c. k. Rządu o odpisanie podatków w sprawie gradobicia w gminie Przyszowie kameralnym i Przyszowie szlacheckiem w powiecie niskiem.

W roku bieżącem 1910 w miesiącu lipcu spadł grad niesłychany i wybił wszystkie plony na gruntach, zmieszał ze ziemią gdzie ludność tychże gmin została na cały rok bez kawałka chleba dla siebie i swej rodziny i bez paszy dla bydła na cały rok i nie jest w stanie opłacać podatków w temże roku. Rząd nie pospieszył z pomocą, natomiast c. k. Urząd podatkowy w Nisku energicznie ściąga podatki.

Ludność z tychże gmin nie jest w stanie obsiać swych gruntów na zimę jako też i na wiosnę grozi ruina ich gospodarstwom tem więcej, że obie wspomniane gminy leżą na gruntach piaszczystych.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd czy fakta mu znane i co zamierza uczynić, ażeby ludności tamtejszej przyjść z pomocą, czy zechce natychmiast zarządzić odpisanie podatków.

Interpelant:
Bis.

Myjak, Jedynak, Bojko, Szwed, Krężel, Stapiński, Witos, Styła, Cieluch, Stefczyk, Skołyszewski, Cipser, Wasung, Jampolski, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

posła Jedynaka i tow. do p. c. k. komisarza rządowego, w sprawie nadużyć

i brutalnego obchodzenia się ze stronami komendanta posterunku żandarmeryi Sawczuka w Antoniowie powiatu Tarnobrzeg.

Komendant posterunku żandarmeryi Sawczuk przyszedł do naczelnika gminy i zarazem oglądacza bydła Antoniowa, Wojciecha Lachowskiego, zażądał pokazania książek oglądacza bydła, wójt Lachowski książki te przedłożył Sawczukowi, komendant Sawczuk książki te samowładnie chciał zabrać, na co się Lachowski nie zgodził i książek tych nie wydał.

W gminie Antoniowie panuje pryszczyca, wójt rozsyła warty, komendant Sawczuk przychodzi, zwalnia i odciąga wartujących, następnie donosi do Starostwa, że wójt nie daje wart. Na polecenie weterynarza, które nakazuje trzymanie bydła w stajniach, komend. Sawczuk po wsi podburza ludność, aby tego nie robili, a następnie oskarża wójta do Starostwa. Wskutek takiego postępowania brutalnego i podburzania ludności zostało wniesione zażalenie do Starostwa i Namiestnictwa przez weterynarza powiatowego, przeciw któremu Sawczuk podburzał i namawiał ludność, aby stłukli łeb weterynarzowi i wypędzili go. Dalszy przykład brutalnego obchodzenia się i traktowanie ludności niech posłuży fakt następujący: Józef Janowski został wezwany na posterunek przez żandarma do złożenia protokołu. Józef Janowski zwrócił uwagę komendantowi, że protokół w kancelaryi gminnej złoży, komendant Sawczuk przyskoczył do Janowskiego i krzyknął: „Pójdziesz ty psiakrew, ja cię tu nauczę“. Obecni byli przytem weterynarz Mehlowicz i Jan Spiewak. Takiem postępowaniem brutalnem i szykanowaniem ludności stał się tam Sawczuk niemożliwym.

Wobec przytoczonych faktów podpisani zapytują pana c. k. komisarza rządowego, czy mu jest wiadomem o nadużyciach komendanta Sawczuka? Czy by zechciał w drodze właściwej postarać się o usunięcie tegoż komendanta, a tem samem uwolnić ludność od szykan i brutalnego obchodzenia.

Interpelant:
Jedynak.

Myjak, Kędzior, Długosz, Bojko, Bis, Styła, Ptak, Jampolski, Szwed, Stefczyk, Witos, Stapiński, Cieluch, Krężel.

Wniosek nagły

posła Z. Skwarka i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelcom gminy Bilinka pow. Sambor.

Wysoki Sejm raczy uchwalić udzielenie wydatniejszej zapomogi pogorzelcom gminy Bilinka mała powiat Sambor.

Wykaz pogorzelców dołączony do petycyi wniesionej do Wysokiego Sejmu dnia 2. października.

Wnioskodawca:
Z. Skwarko.

Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Petruszewicz, Sodomora, Kiweluk, Szwed, Dumka, Winniczuk, Sandulak, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Makuch.

Wniosek nagły

posła Sodomory i tow. o przyznanie zapomogi dla pogorzelców w Siemiakowcach pow. podhajeckiego.

Dnia 27. września t. r. wybuchł ogień w Siemiakowcach pow. podhajeckiego i zniszczył 8 wieśniaczych zagród z wszystkiemi zapasami chleba i paszy. Między pogorzelcami są tacy, którzy mieli ubezpieczone tylko budynki a zboże i pasza nie było ubezpieczone, a są i tacy, u których ani budynki, ani zboże nie było ubezpieczone, dlatego pod zbliżającą się zimę potrzebują koniecznie pomocy.

Z przyczyny tej wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców w Siemiakowcach odpowiednią zapomogę.

Wnioskodawca:
M. Sodomora.

Lewicki, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Makuch, Tracz, Krysowaty, Dumka, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Petruszewicz.

Interpelacya

posła Hanczakowskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie ruskich napisów na stacyi Krynica kolei Muszyna-Krynica i urządzeniu poczekalni krytej dachem na przystankach w Powroźniku i Krynicy wsi.

Zarząd budowy kolei lokalnej Muszyna-Krynica oświadczył mieszkańcom ruskich wsi, Powroźniki i Krynica wieś, że na stacyach tej kolei będą umieszczone tylko polskie i niemieckie napisy, a ruskie napisy nie będą umieszczone, chociaż kolej ta przechodzi przez czysto ruskie wsie. Prócz tego na przystankach kolejowych w ruskich wsiach postawiono tylko słupy bez żadnego dachu i ochrony przed deszczem i zimnem.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy Wydział krajowy zamierza w uwzględnieniu praw ruskiej ludności umieścić ruskie napisy na stacyach kolei Muszyna-Krynica, a również zarządzić odpowiednie urządzenie przystanków kolejowych i pokrycie poczekalni dachem.

Interpelant;
Hanczakowski.

Korol, Petruszewicz, Sodomora, Kiweluk, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kurowiec, Tracz, Krynycki, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego urzędowania Jurka Prystaja, naczelnika gminy w Ropczycach, drohobyckiego powiatu i nieustawowego postąpienia c. k. Starostwa w Drohobyczu w sprawach gminnych, wyborczych i konkurencyjnych.

W interpelacyach do c. k. Rządu postawionych przez p. Oleśnickiego w poprzednich kadencyach Sejmu dnia 4. października 1907, 12. października 1907, 24. września 1908, 3. listopada 1908 i 15. października 1909 przedstawiono nieustawowe postępowanie Jurka Prystaja naczelnika gminy w Ropczycach pow. drohobyckiego i c. k. Starostwa w Drohobyczu w sprawach gminnych, wyborczych, szkolnych i konkurencyjnych.

W tych interpelacyach podanem było, że Jurko Prystaj, nadużywając władzy urzędowej, wójtuje niewłaściwie w Ropczycach już 12 lat, nie dopuszczając przez 6 lat do ustawowego przeprowadzenia wyborów gminnych.

I tak: pierwszy raz rozpisane wybory dnia 30. grudnia 1905 wstrzymał bez ustawowej przyczyny nie skończywszy nawet wyboru III. Koła, bo widział, że jego zwolennicy upadają.

Drugi raz rozpisane wybory gminne dnia 19. maja 1906 również przerwano, chociaż był obecny komisarz rządowy, a to dlatego, że komisya wyborcza, do której powołano samych stronników wójta kiedy już przeciwna im lista pokonała w III. kole, przy głosowaniu w II. kole kiedy też ich lista zupełnie upadała, oświadczył komisarzowi rządowemu, że dalej wyborów przeprowadzać nie będzie, a komisarz rządowy p. Nieświatowski nie zarządził niczego, ażeby wybór odbył się dalej, lecz odjechał, zostawiwszy akta wyborcze w rękach wójta. Te akta wyborcze zaraz po odjeździe komisarza znikły

z rąk wójta, a c. k. Starostwo w Drohobyczu nie ukarało go zupełnie za to, lecz nakazało ułożyć nowe listy wyborcze. Wójt Jurko Prystaj te nowe wybory tak ustawowo ułożył, że c. k. Starostwo w Drohobyczu było zmuszone unieważnić je i nakazało mu je na nowo ułożyć.

Przy wyłożeniu tych nowych list wyborczych Jurko Prystaj zabraniał wyborcom przy przeglądaniu list robić notatki.

Zwlekając w ten sposób, rozpisał trzeci raz wybory na 26. września 1907; wtenczas wybory i III. Koła przeprowadzono w ten sposób, że komisya wyborcza pofałszowała wynik wyborów, jak świadczą zeznania świadków przed c. k. Sądem w aktach c. k. Sądu okręg. w Stryju Cz. 83/8 i 762/8 a mianowicie, że nie dopuszczono nad 50 wyborców do głosowania, chociaż zgłosiło się, a za to na korzyść wójtowskiej listy głosowali umarli, nadto komisya wyborcza wykluczyła zupełnie jawność głosowania i skrutynię ustawą gmin. zabezpieczoną komisarz rządowy dr. Mieczysław Zaleski przed skrutynią zamknął drzwi i okna lokalu wyborczego i koło nich ustawił 4 żandarmów, ażeby nikt z wyborców nie zaglądał, jak skrutynia III. koła się odbywa. Tak zabezpieczeni członkowie komisyi przemazywali kartki przeciwnej listy i pisali na nich swoich kandydatów i podsuwali swoje kartki. W taki sposób tajemnie przeprowadziwszy skrutynię ogłosili wybór z III. koła. II. koła nie przeprowadzono i wyboru nie ogłoszono, bo przy skrutynii wyjawiło się, że do urny podłożył ktoś 15 kartek białych z listy wójtowskiej.

Protestu przeciw wyborom III. koła nie załatwia c. k. Namiestnictwo już czwarty rok.

A wójt Jurko Prystaj dopuściwszy się takich nadużyć urzęduje dalej w ten sposób, że na swoich przeciwnikach mści się. W roku 1908 zorganizował bandę rozbójników, która napadała w Ropczycach gospodarzy, którzy chodzili do Czytelni „Proświta“ lub na ich obejściu, wybijając im okna lub rozbijając głowy, jak świadczą zeznania Wasyla Oseredczuka w aktach c. k. Sądu okr. w Stryju Nr. 83/8, 762/8 i 112/8, przeciwnikom nie chce wystawiać potrzebnych im świadectw bez żadnej przyczyny jak Eliaszowi Kobilnykowi, z kasy gminnej bierze sobie dyety za prywatne jazdy do Sądu w swoich sprawach, wszelkich ogłoszeń nie wystawia, a fałszywie poświadcza urzędowo, że takie ogłoszenia zostały przybite, np. ogłoszenia o wyłożeniu budżetu Tymczas. Zarządu Rady powiat. w Drohobyczu za rok 1910, wybory Wydziału spółki łowieckiej przeprowadził, nie ogłosiwszy na 8 dni, dnia i godziny i wyboru, a w dzień wyboru zwołując ustnie przez policyanta stwoich stronników. Mimo regulaminu Rady gminnej w Ropczycach uchwalonego 1. stycznia 1904, że wójt ma zwoływać radnych na posiedzenie przynajmniej na 24 godzin przed posiedzeniem, pisemnem zaproszeniem, podając porządek dzienny posiedzenia, Jurko Prystaj zwołuje posiedzenie Rady gminnej ustnie bezpośrednio przed posiedzeniem, przyczem wykorzystuje chwilową nieobecność niemiłych mu radnych, ażeby uchwały Rady gminnej wypadły po jego myśli, a przez takie nieustawowe urzędowanie, już od kilku lat prawie wszystkie uchwały Rady gm. są zakwestyonowane i odwoływane i nie ma uchwalonego budżetu na rok 1910.

Za konkurencyjne pieniądze, zebrane na reparacyę budynków parafialnych na podstawie orzeczenia c. k. Starostwa w Drohobyczu z dnia 16. lipca 1906, L. 28.244, a złożone u jego syna Jwana Prystaja, którego c. k. Starostwo wbrew ustawie konkurencyjnej zrobiło kasyerem tych pieniędzy, zakupił Jurko Prystaj wbrew rozporządzeniu c. k. Na-

miestnictwa z dnia 31. grudnia 1906, L. 115.399 grunt i zaintabulował na rzecz gminy, bez ustawowego pełnomocnictwa Rady gminnej a na szkodę stron konkurencyjnych i do dzisiaj pieniędzy konkurencyjnych ani on, ani jego syn nie złożyli, a tymczasem budynki parafialne podupadały tak, że dawniej przeznaczona kwota konkurencyjna nie mogła wystarczyć i dnia 14. lipca 1910 do liczby 1840/33 przeprowadzono nową konkurencyjną rozprawę, gdzie uchwalono podnieść dawniejszą kwotę na reparacyę, z tem, że wszelkie roboty do dnia 1. października 1910 mają być ukończone, bo i tak większa część pieniędzy już złożona w rękach Jana Prystaja.

Lecz c. k. Starostwo w Drohobyczu do dzisiaj nie ściągnęło od Iwana Prystaja pieniędzy konkurencyjnych i nieustawowo chce zmusić komitet cerkiewny, ażeby mu przyznać jakie wydatki, które Iwan Prystaj bez wiadomości i uchwały komitetu parafialnego na własną rękę porobił.

Przez takie nadużycia i samowolę cierpią strony konkurencyjne materyalną szkodę, a Iwan Prystaj rozporządza pieniądzmi konkurencyjnemi w sumie nad 2.000 K już 4-ty rok, a pieniądze te nie dają żadnego procentu, ani nie są użyte na reparacyę budynków parafialnych, przez co one zupełnie podupadły.

Klasycznym dowodem nieszanowania ustaw i samowoli władz politycznych jest to, że Jurko Prystaj od kilku lat nie opłaca żadnych podatków w gminie Ropczyce, otóż po myśli § 1. i 9. ord. wyb. dla gmin nie może być ani radnym ani wójtem, tymczasem c. k. Starostwo w Drohobyczu (były starosta Noel) zamiast na odwrotne podanie usunąć go z urzędowania, przypisuje mu nieustawowo 1 K podatku zarobkowego, chociaż on żadnego zarobku w gminie nie prowadzi, a to na to ażeby go koniecznie przy urzędowaniu zatrzymać i nie postąpić po myśli § 25. ust. 3 ustawy gm. ale już od r. 1907 nie opłaca on zupełnie żadnego podatku a na wniesione o tem podanie przed rokiem do c. k. Prezydyum Starostwa w Drohobyczu przez ks. Michała Baczyńskiego, do dziś niema żadnego rozporządzenia w odpowiedzi. Odwrotnie, c. k. Starostwo w Drohobyczu zamiast postąpić według ustawy i usunąć go z urzędowania, pokarać za różne nadużycia, o których wyżej było wspomniane, a o których dobrze uwiadomione, popiera go na każdym kroku i nagradza, bo chociaż nie opłaca on żadnego podatku, powołano go do Tymczasowego Zarządu rozwiązanej Rady powiatowej w Drohobyczu; tak więc ten, który dopuścił się tyle nadużyć, choć nie ma potrzebnych kwalifikacyi — ma zarządzać majątkiem powiatu i nadzorować nad ustawowem urzędowaniem innych zwierzchności gminnych.

Tak więc c. k. Starostwo w Drohobyczu od ostatniej sesyi sejmowej mimo interpelacyj podniesionych, dalej nie załatwia żadnych podań i zażaleń przeciw Jurkowi Prystajowi i przedłuża jego nieustawowe urzędowanie, tak samo nie załatwia skarg gr. kat. komitetu paraf. w Ropczycach, ażeby od syna jego Iwana Prystaja odebrać wszystkie konkurencyjne pieniądze i przedać je komitetowi parafialnemu, a już najwymowniejszym dowodem samowoli w tym względzie jest to, że gdy Rada gminna w Ropczycach z przyczyn nadużycia wójta i nieustawowego urzędowania — nie uchwaliła mu budżetu gminnego za r. 1910, to c. k. Starostwo w Drohobyczu, orzeczeniem z dnia 6. czerwca 1910 L. A. 1860 rzekomo po myśli § 107 ust. gm. a w rzeczywistości samowolnie i nieustawowo poleca c. k. Urzędowi podatkowemu w Medynicach, pobierać 49 prc. dodatków gminnych od kontrybuentów z Ropczyc uchwalając w ten sposób i zatwierdzając budżet gminy Ropczyce

na r. 1910, rekursu przeciw temu orzeczeniu jeszcze nie załatwiło c. k. Namiestnictwo, lecz c. k. Urząd podatkowy już zbiera i egzekwuje ten niesprawiedliwie przez c. k. Starostwo w Drohobyczu nałożony podatek na gminę Ropczyce.

Wnosząc tedy tą szóstą z rzędu interpelacyę i podając nowe fakta nadużyć, pytają podpisani c. k. Rząd:

1) Czem usprawiedliwi to długo trwające nieustawowe postępowanie kraj. władz politycznych, jakie środki myśli zaprowadzić, ażeby takie nieprawidłowości nie powtarzały się i czy ukarze winnych?

2) Czy zarządzi, ażeby c. k. Namiestnictwo protest wyborczy przeciw wyborom III. Koła w Ropczycach z dnia 26. września 1907 jak najprędzej załatwiło i nakazało c. k. Starostwu w Drohobyczu ustawowo przeprowadzić wybory gminne w Ropczycach?

3) Czy zarządzi usunięcie Jurka Prystaja od urzędowania w Zwierzchności gminnej i Radzie gminnej w Ropczycach, chociażby z tej przyczyny, że on nie płaci od r. 1907 żadnego podatku w gminie i czy nakaże c. k. Starostwu załatwić wniesione jeszcze przed rokiem w tej sprawie podanie ks. Michała Baczyńskiego, proboszcza w Ropczycach?

4) Czy zarządzi i nakaże, żeby c. k. Starostwo w Drohobyczu odebrało od Iwana Prystaja wszystkie pieniądze konkurencyjne i żeby wydało orzeczenie na odbytą rozprawę konkurencyjną w Ropczycach jeszcze dnia 14. lipca 1910.

5) Czy usunie Jurka Prystaja, jako nieopłacającego żadnego podatku z urzędowania w Tymczasowym Zarządzie powiatowym w Drohobyczu?

Interpelant:
Lewicki.

Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Dumka, T. Staruch, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Makuch, A. Staruch, Skwarko, Kiweluk, Petruszewicz, Kurowiec.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie przeciwustawowej zmianie języka wykładowego ruskiego na język wykładowy polski w szkole ludowej w Jaremczu, pow. nadwórniańskiego.

Przed pięciu laty rozganizowano w Jaremczu nadwórniańskiego powiatu szkołę ludową z językiem wykładowym ruskim. Funduszami samej gminy zbudowano piękny budynek szkolny za 11.000 K.

Inspektor szkolny w Nadwórnej O. Abrysowski wprowadził na własuą rękę przeciwustawowo utrakwizm w szkole w Jaremczu a w roku szkolnym 1910/11 zmieniła c. k. Rada szk. kraj. reskryptem z dnia 3. listopada 1909 L. 27956 w szkole ludowej w Jaremczu wykładowy język ruski na polski bez ustawowej podstawy.

Wprawdzie powołuje się Rada szk. kraj. na uchwałę Rady gm. w Dorze z dnia 16. maja 1909, mocą której rzekomo postanowiono, że wykładowym językiem w szkole lud. w Jaremczu ma być język polski, jednakowoż w powołanej uchwale Rady gm. nie postanowiła, że językiem wykładowym w szkole w Jaremczu ma być język polski, lecz postanowiła, że ludowa szkoła w Jaremczu ma być utrakwistyczna i odpis takiej uchwały o utrakwizmie w szkole ludowej w Jaremczu przedłożono c. k. Radzie szkolnej okręg. w Nadwórnie.

A, że ustawowo nie można w szkołach ludowych zaprowadzać utrakwizmu, przeto powinna była c. k. Rada szkolna kraj. odrzucić wspomnianą uchwałę Rady gm. w Dorze, a nie zatwierdzać uchwały, jakiej nie było i bezpodstawnie wprowadzać wykładowy język polski w szkole ludowej w Jaremczu.

Tem bardziej niewytłumaczony i niesprawiedliwy krok c. k. Rady szkolnej kraj., że gminy Dora i Jaremcze są już ustawą kraj. rozdzielone na dwie osobne gminy, Dora i Jaremcze, trudno więc wymagać, ażeby Huculi przynależni do Jaremcza budowali za własne pieniądze szkołę w Dorze dla napływowego i chwilowego elementu polskiego.

Z tego powodu zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rządowi wiadomy jest naprowadzony fakt zmiany języka wykładowego ruskiego na polski w szkole lud. w Jaremczu, bez ustawowych wymagań?

2) Czy c. k. Rząd zechce zbadać naprowadzony bezpodstawny fakt tej zmiany języka wykł. i przywrócić prawdziwy stan co do języka wykładowego w szkole ludowej w Jaremczu?

3) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, ażeby tego rodzaju bezpodstawne zmiany języka wykład. ruskiego na polski w szkołach ludowych nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Petruszewicz, Kiweluk, Hanczakowski, Tracz, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Sodomora, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Skwarko.

Interpelacya

posła Dra Makucha i tow. do Wydziału kraj. we Lwowie w spr. gospodarstwa drogowej Wydziału powiat. w Buczaczu.

Wydział powiat. w Buczaczu przeznaczył na naprawę gminnych dróg w Kosmyrynie pewną kwotę. Pieniądze te wysłał na ręce p. Ksawerego Potockiego w Kosmyrynie. Ksawery Potocki zamiast użyć tych pieniędzy na naprawę dróg gminnych, a osobliwie komunikacyjnych, jakiemi są: droga do Złotego Potoka i droga do Doliny — Tłumacza, użył tych pieniędzy, przeciw woli naczelnika gminy w Kosmyrowie na kopanie fos koło swoich pól. Tym sposobem obkopał sobie p. Ksawery Potocki swoje pola za pieniądze publiczne.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy Wydziałowi kraj. wiadomy jest wyżej wymieniony fakt, użycia pieniędzy publicznych na prywatną korzyść Ksawerego Potockiego w Kosmyrowie, zamiast na naprawę dróg w Kosmyrowie?

Czy Wydział krajowy, zbada naprowadzony fakt i pociągnie winnych do odpowiedzialności i wynagrodzenia szkody gminie w Kosmyrowie?

Interpelant.
Makuch.

Petruszewicz, Lewicki Hanczakowski, Tracz, Krysowaty, Szwed, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sodomora, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Skwarko.

Interpelacya

posła Dra Jana Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego pobrania dodatków szkolnych gminy Dobcza powiatu jarosławskiego przez c. k. inspektora szkolnego Szumskiego i postępowaniu nauczyciela Goreckiego w Dobczy.

W szkole ludowej w Dobczy, pow jarosławskiego, był nauczycielem przez 37 lat Jan Dublanica. Z przyczyny niesprawiedliwych dyscyplinarek, poczynionych przez c. k. szkolnego inspektora Szumskiego, zmuszony był Jan Dublanica spensyonować się przed czasem.

Na opróżnioną posadę podało się wielu nauczycieli jarosławskiego powiatu; Inspektor jednak zmusił nauczyciela Lewickiego do wycofania podania o nadanie tej posady, mimo, że gminna Dobcza starała się bardzo o to, aby Lewicki dostał tam posadę, nawet udawała się specyalna deputacya do JE. Namiestnika prosić o to.

Inspektor Szumski postarał się, że posadę nauczyciela w Dobczy dostał Stanisław Górecki z powiatu kamienieckiego, gdzie przedtem p. Szumski był inspektorem.

Inspektor Szumski nakazał gminie Dobczy by wybudowała nauczycielowi Goreckiemu stodołę i stajnię, a gdy gmina sprzeciwiła się temu bezpodstawnemu nakazowi i nie wybudowała stajnię i stodołę, kazał inspektor na własną rękę wybudować te budynki, a na pokrycie kosztów budowy zabrał sam inspektor Szumski 700 koron z gminnego budżetu wprost z c. k. Urzędu podatkowego. Przeciw temu bezprawnemu podjęciu 700 koron, wniosła Zwierzchność gminna w Dobczy dnia 3. lutego 1909 rekurs do c. k. Rady Szkolnej kraj. we Lwowie, którego dotychczas nie załatwiono, mimo urgensu gminy z dnia 11. maja 1910.

Mając poparcie u inspektora Szumskiego, począł się nauczyciel mścić na niewinnych dzieciach, bić i maltretować bezkarnie. Kazał dzieciom klęczeć godzinami i trzymać ręce do góry, zamykał w karcerze do późnej nocy i bił niemiłosiernie.

Ciężko pobici: Michał Mozoła syn Piotra, Marya Hiś córka Ilka, Marya Gawura córka Andrzeja. Katarzynę Mohacz zbił linią po ręce tak, że aż skóra odlazła, że trzeba było nożyczkami poobcinać.

Niszczył budynek szkolny, młócił zboże w sieniach szkolnych a w sali szkolnej młynkował. W wychodkach umieścił kury i świnie a dzieciom kazał załatwiać swoje sprawy nawet w zimie na dworze.

Dnia 28. sierpnia 1910 r. o 9 godzinie spłonął budynek szkolny. Ogień powstał na strychu, gdzie nauczyciel składał paszę i słomę. Cała wieś oburzona na nauczyciela za to, że tak lekkomyślnie obchodził się z budynkiem szkolnym i bił dzieci i postanowiła stanowczo nie posyłać dzieci do szkoły, dokąd nie przeniosą nauczyciela Góreckiego z Dobczy.

Tego rodzaju doniesienie wysłała gmina Dobczy do c. k. Rady Szkolnej kraj.

Z przyczyny tej zapytują podpisani.

1) Czy wiadome są fakta c. k. Rządowi o postępowaniu inspektora Szumskiego i nauczyciela Góreckiego?

2) Czy c. k. Rząd zmusi c. k. Radę Szkolną kraj. we Lwowie, ażeby ona załatwiła prędko rekurs gminy Dobczy w sprawie bezpodstawnego pobrania przez inspektora Szumskiego z gminnego budżetu 700 koron w c. k. urzędzie podatkowym bez wiadomości gminy Dobcze, na koszta budowy stodoły i stajni, wybudowanych mimo wolgminy Dobcza?

3) Czy c. k. Rząd zbada postępowanie nauczyciela Goryckiego z szkolną młodzieżą i czy wyda odpowiednie zarządzenia usunięcia nadużywania środków karnych przeciw uczniom?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Petruszewicz, Kiweluk, Tracz, Krysowaty, Sodomora, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski.

Interpelacya

posła Dr. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie zaniedbania obowiązku pociągnięcia obszaru dworskiego w Kosmyrzynie przez c. k. Radę szkolną okręgową w Buczaczu, za niedostarcze, nie drzewa ludowej szkole w Kosmyrzynie.

Na podstawie rozporządzenia wydanego przy regulacyi serwitutów, zobowiązany został obszar dworski w Kosmyrowie powiatu buczackiego dawać

roczni 33/4 sąga drzewa dla ludowej szkoły w Kosmyrzynie.

Przy organizacyi ludowej szkoły w Kosmyrzynie przyznał obszar dworski w Kosmyrzynie powyższy obowiązek i w protokole organizacyjnym zobowiązał się dla tej szkoły dawać wspomnianą ilość drzewa.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Buczaczu egzekuwała nawet w r. 1880 obszar dworski za niedostarczenie drzewa dla szkoły. Teraźniejszy zarząd obszaru dworskiego w Kosmyrzynie prowadzony przez Ksawerego Potockiego, jako męża właścicielki dóbr Kosmyrzyn nie dostarcza drzewa dla ludowej szkoły w Kosmyrzynie, a c. k. Rada szkolna okręgowa w Buczaczu nie zmusza jego do dania drzewa dla tej szkoły, tak, że gmina Kosmyrzyn zmuszona jest dostarczać drzewa dla szkoły.

Z tej przyczyny zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rządowi wiadomy jest wyżej wspomniany fakt, zaniedbania obowiązków c. k. Rady szkolnej okręgowej w Buczaczu?

2) Czy c. k. Rząd nakaże c. k. Radzie szkolnej w Buczaczu zmusić drogą ekzekucyjną obszar dworski w Kosmyrzynie, by dostarczył ludowej szkole w Kosmyrzynie drzewa w ilości $3^3/_4$ sąga?

3) Czy c. k. Rząd postara się o odszkodowanie dla gminy Kosmyrzyn, za zapłacone do tej pory drzewo dla tamtejszej szkoły z przyczyny zaniedbania obowiązków organów rządowych?

Interpelant:
Makuch.

Petruszewicz, Lewicki, Tracz, Skwarko, Kurowiec, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Sodomora, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Jampolski.

Interpelacya

posła A. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie usunięcia uciążliwych zarządzeń, z przyczyny zarazy pyskowej i racicowej u bydląt w powiecie liskim.

Niedawno pojawiła się zaraza racicowa i pyskowa w powiecie liskim i z tej przyczyny zabroniło c. k. Starostwo odbywanie jarmarków w całym powiecie i to wyrządza wielką szkodę mieszkańcom tych okręgów sądowych, jak Baligrodzki, Liski i Ustrzycki, a przecież dla wstrzymania, zarazy wystarczyłoby zamknąć ten okręg sądowy lub nawet te gminy, gdzie się pojawiła zaraza, a więc tutaj wystarczyło zamknąć okręg sądowy Litowiska. Zamknięcie jarmarków w tych okręgach sądowych, gdzie niema zarazy jest nie usprawiedliwione, a w teraźniejszy czas jesieni wprost dla biednej ludności rujnujące, bo górska ludność żyje wyłącznie z bydląt a każdy teraz pod zimę z braku paszy, zmuszony sprzedać bydło. Jeżeli zaś jarmarki są zamknięte, to co ma uczynić biedny z tem bydłem? — musi więc za bezcen dać miejscowym rzeźnikom, lub też w inny sposób, z wielką stratą pozbyć się bydła.

Dlatego zapytują podpisani c. k. Rząd czy gotów zarządzić, by w powiecie leskim w tych okręgach sądowych, gdzie niema zarazy jak Baligrodzki i Ustrzycki jak najprędzej jarmarki otworzono.

Interpelant:
A. Staruch.

Korol, Sandulak, Tracz, Petruszewicz, Makuch, Krysowaty, Sodomora, Hanczakowski, Lewicki, T. Staruch, Winniczuk, Korowiec, Skwarko Kiweluk.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do p. komisarza rządowego w sprawie nagłej przerwy regulacyi rzek Wiar i Wyrwy, przemyskiego i dobromilskiego powiatu.

Na podstawie planów i kosztorysów, wykonanych przez c. k. Dyrekcyę

regulacyi Sanu i zatwierdzonych przez c. k. Namiestnictwo, rozpoczęto nareszcie, długo przez ludność powiatu przymyskiego i dobrowolskiego, oczekiwaną regulacyę dopływów Sanu t. j. rzek Wiaru i Wyrwy. Ludność śledziła za postępującemi robotami regulacyjnemi prawie z wstrzymanym oddechem, te rzeki bowiem najgorszew całym powiecie zdziałały jej ro krocznie niezmierne szkody.

Ledwie przeprowadzono regulacyjne roboty do wsi Wilunie i wśród lata tego roku nagle prace przerwano, regulacyę zupełnie porzucono, a położone nad temi rzekami wsi i miasteczka, jak Paćkowice, Niżankowice, Nowe miasto, Bydło, Hijsko, Borszczowice, Komarowice, Grodzisko, Boniewice — rzucono na pastwę losu.

Wymienione tu gminy objęła największa rozpacz i nieufność, wody bowiem wstrzymane regulacyą w dole rozlewają się w górnym biegu i zabierają włościanom pola, ogrody nawet chaty i budynki gospodarskie. Jeszcze gorsze rozgoryczenie przejmuje włościan bez różnicy narodowości i wiary, bo chodzi pogłoska, że przeznaczone na tą regulacyę fundusze obrócone na regulacyę w zachodniej Galicyi.

Z powodu tego zapytują podpisani p. komisarza rządowego:

1) Czem usprawiedliwić tą przerwę tak potrzebnej regulacyi Wiaru i Wyrwy?

2) Kiedy myśli przerwane prace regulacyjne napowrót rozpocząć i doprowadzić ich do końca?

Interpelant:
Skwarko.

Lewicki, Kurowiec, Petruszewicz, Kiweluk, Krysowaty Hanczakowski, Sandulak, Sodomora, Winniczuk, Makuch, Korol, T. Staruch, A. Staruch, Dumka.

Interpelacya

posła Dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie powiatowej Kasy chorych w Kałuszu.

W lipcu 1909. r. rozwiązało c. k. Starostwo w Kałuszu Kasę chorych z przyczyny lichej gospodarki i zamianował komisarza rządowego w osobie p. Tokarza c. k. sekretarzem starostwa w Kałuszu. Mimo tego, że prawie już w przeciągu półtora roku, w pow. Kasie chorych w Kałuszu już dawno uporządkowano gospodarkę i rachunki przyprowadzono do porządku, utrzymanie komisarza rządowego jest połączone z kosztami na niekorzyść instytucyi Kasy chorych.

Podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd, jak długo będzie trwał ten nieprawny stan w powiatowej Kasie chorych t. j. protegowanie, przez c. k. Starostę w Kałuszu, komisarza rządowego, który biorąc za każdy dzień dyety, ubciąża silnie budżet instytucyi Kasy chorych na niekorzyść biednych robotników.

Interpelant:
Kurowiec.

Sodomora, Kiweluk, Korol, Skwarko, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Tracz, Sandulak, Petruszewicz, Makuch, Dumka, Lewicki.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i tow. do Pana c. k. Namiestnika w sprawie nadużycia przez starostę Bielawskiego w Brzeżanach.

Komitet soc.-dem. partyi w Brzeżanach zwołał na 9. października t. r. w sprawie reformy wyborczej do Sejmu wiec. W tym celu wydrukował afisze jak A).

Jednak Starosta brzeżański Bielawski zakazał miejskiemu biurowi plakatowania p. Cichockiego rozlepiać je po mieście.

Zakaz swój umotywował pan Bielawski w ten sposób, że znajdujące się na afiszu słowa: „zaprotestujcie przeciwtej nowej waszej krzywdzie“, mają być obrazą Sejmu i podburzają ją ludność przeciw ustawodającej krajowej instytucyi. Starosta Bielawski w Brzeżanach, dopuścił się nadużycia swojej władzy, bo przekroczył kompetencyę swojej władzy, a wkońcu powyższe słowa nie mają w sobie tego znaczenia, które pan starosta stara się im podsunąć. Takie same słowa były drukowane we wszystkich prasach krajowych i nie uległy nigdy cenzurze c. k. Prokuratoryi.

Co myśli uczynić pan Namiestnik, ażeby zapobiedz takiem przeciw ustawowym praktykom tego starosty i czy jest skłonny wydać staroście Bielawskiemu w Brzeżanach nakaz, by cofnął swoje przeciwwstawowe rozporządzenie?

Interpelant:
T. Staruch.

Kurowiec, Winniczuk, Korol, Hanczakowzki, Sandulak, Sodomora, Petruszewicz Krysowaty, A. Staruch, Lewicki, Szwed, Kiweluk, Dumka, Skwarko.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnie zaprotestowanych, a legalnie przeprowadzonych wyborów gminnych w Sławiatynie powiat. podhajeckiego.

W gminie Sławiatyn po upływie 6-lecia przeprowadzono wybory gminne jeszcze w lutym 1909 r. Chociaż wybory były przeprowadzone zupełnie legalnie, znaleźli się w gminie jednostki niezadowolone, które wniosły przeciw przeprowadzonym wyborom protest, który c. k. Starostwo w Podhajcach odrzuciło jako bezpodstawny i zapóźno wniesiony.

Wybór starszyzny gminnej c. k. starostwo przyjęło do wiadomości, nakazało jednak przeprowadzić ponownie wybór asesorów po myśli ustawy każdego z osobna, a nie obu razem jak to byli zrobili radni.

Wskutek tego nakazu c. k. Starostwa przeprowadzono nowy wybór asesorów, lecz przy ponownym wyborze, jeden z asesorów wybrany poprzednio upadł, a na jego miejsce został wybrany nowy. Po dokonanym wyborze) w lutym tego roku) odesłano akta znowu do Starostwa w Podhajcach, które do dzisiaj mimo kilkakrotnych upomnień gminy Sławiatyna, ani nie myśli oddać urzędowania nowo wybranej Zwierzchności gminnej a skutkiem tego stara rada urzęduje na szkodę gminy już drugi rok.

Z powodu tego zapytują podpiaani:

Co myśli c. k. Rząd zarządzić, ażeby legalnie wybrana rada i Zwierzchchność gminna Sławiatyn jak najprędzej objęła urzędowanie?

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Tracz, Dumka, Makuch, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Petruszewicz, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie prawidłowo przeprowadzonych, a zaprotestowanych wyborów gminnych w Szumlanach pow. podhajeckiego.

Dnia 7. maja 1910. przeprowadzono zupełnie prawidłowo wybór gminnej Radyw Szumlanach, ale nie był z tego zadowolony pisarz gminny Jakób Palczak, pewnie dlatego, że go nie wybrali na nowo radnym, podmówił niektórych malkontentów do protestu. Chociaż protest ten był zupełnie bezpodstawny, to Palczak chwalił się przed ludźmi, że postara się, że na protest

nie będzie odpowiedzi 2 lub 3 lata. I w rzeczywistości mija już piąty miesiąc, a z c. k. Starostwa podhajeckiego w sprawie gminnych wyborów w Sezumlanach niema dotychczas żadnego rozporządzenia.

Z powodu tego podpisani zapytują: Co myśli c. k. Rząd zarządzić, ażeby prawnie wybrana nowa Rada gminna w Szumlanach objęła urzędowanie.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Petruszewicz, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Krysowaty, Tracz, Makuch, Dumka, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń: interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z nagłymi wnioskami postąpi regulaminowo.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem poręki do wysokości kwoty 300.000 kor. za Towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nadania nowo zbudowanemu szpitalowi powiatowemu w Nowym Targu charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Szweda i tow. o ograniczenie zobowiązań gmin i obszarów dworskich do składania pewnej kwoty na utrzymanie nauczycieli szkół ludowych.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Dolińskiego i tow. sprawie podwyższenia funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę koszar dla wojska.

P. Doliński nieobecny w Izbie.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Sobolewskiego i tow. w sprawie projektu ustawy o zakładaniu szkół dla mniejszości narodowych.

Przemawia p. Sobolewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Przemawia p. Petruszewicz i wnosi o przejście do porządku dziennego nad tym wnioskiem p. Sobolewskiego, oraz żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek oznajmia, że w myśl postanowień § 20 reg. nie podda wniosku p. Petruszewicza o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem powyższym p. Sobolewskiego, albowiem regulamin nato nie pozwala.

Przemawia p. Petruszewicz.

Marszałek udziela ponownie wyjaśnienia, odczytuje § 20 regulaminu i wzywa sekretarzy do skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek konstatuje, że Izba jest w komplecie, albowiem jest 88 posłów obecnych.

Izba uchwala przekazanie powyższego wniosku p. Sobolewskiego komisyi szkolnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Dolińskiego i tow. w sprawie podwyższenia funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę koszar dla wojska.

Przemawia p. Doliński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wykaz uzupełniający zastępcy członka komisyi reformy wyborczej.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. E. Mycielskiego, Witosa i Sodomorę, wzywa do przeprowadzenia wyboru i skrutynium a tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1909.

Przemawia p. Wasung i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w najkrótszym czasie wydał publikacye zawierające wykaz fundacyi zostających pod Zarządem Wydziału krajowego, krótkie streszczenie aktów fundacyjnych i sposobów korzystania z fundacyi, wreszcie inwentarza majątków fundacyjnych wedle stanu 31. grudnia 1910 r.

Przemawia p. Lewicki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego. Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Makuch i Piniński.

Przemawia zapisany do głosu p. Makuch.

Przemawia zapisany do głosu p. Piniński.

Marszałek oznajmia, że według wyniku skrutynium uzupełniającego wyboru zastępcy członka komisyi reformy wyborczej został p. Federowicz wybrany 96 głosami na 96 głosujących.

Marszałek składa imieniem Sejmu na ręce JEksc. pana Namiestnika życzenia z okazyi jutrzejszego dnia imienin Najjaśniejszego Pana i zaprasza posłów na uroczyste nabożeństwa, które odbędą sie jutro w kościołach katedralnych obu obrządków.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 6. października 1910 godzinę 11. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

St. Henryk Badeni *w. r.*

Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

91. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 6. października 1910.

Początek o godzinie 11. minut 15. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 89 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 90 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 6. października 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 6911, 6932 do 6946, 6954—6963, 6965—6967, 6971—6980, 6981, 6990—6992, 6995—7001, 7005—7007, 7010—7022, 7024—7027, 7031, 7032, 7035, 7038, 7043, 7045, 7049—7057.

Komisyi szkolnej L. s. 6947, 6948, 6950, 6952, 6953, 6968, 6969, 6981, 6983, 6985—6987, 6989, 7002—7004, 7029, 7030, 7033, 7034, 7036, 7039—7041, 7044, 7046.

Komisyi gminnej L. s. 6988.

Komisyi petycyjnej L. s. 6964, 6970.

Komisyi administracyjnej L. s. 7023, 7028, 7042.

Komisyi drogowej L. s. 6949.

Komisyi kolejowej L. s. 6982.

Komisyi sanitarnej L. s. 7037.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7023 gminy Częstowice o wyłączenie z okręgu powiatowego w Zatorze, o przyłączenie do okręgu wadowickiego przemawia p. Stojałowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7042 gmin Gaje ponikowieckie i hołoskowieckie pow. brodzkiego o utworzenie osobnej gminy administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. Dudykiewicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7046 Magistratu m. Śniatyna o zwolnienie od opłacania należytości na płace nauczycieli przemawia p. Moysa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y:

Zważywszy, że dnia 13. września b. r. w gminie Michalcze pow. horodeńskiego 33 gospodarzy. zostało dotkniętych klęską pożaru, są to ludzie bardzo ubodzy i po większej części nieubezpieczeni.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Michalcze pow. horodeńskiego udziela się zapomogi w kwocie 1500 K.

Lwów, dnia 3. października 1910.

Wnioskodawca:
Antoni Theodorowicz.

Laskowski, Rayski, Schnell, L. Cieński, Komorowski, Krzysztofowicz, Korytowski, Wł. Czaykowski, Sozański, Sobolewski, Czarkowski-Golejewski, Wrześniowski, Garapich, Urbański, Halban.

W n i o s e k n a g ł y

posła Witosa i tow. w sprawie wstrzymania ściągania podatków w powiatach zarazą bydlęcą dotkniętych.

Wiele powiatów tak zachodniej jak i wschodniej części naszego kraju nawiedziła zaraza bydlęca zwana pryszczycą.

Wskutek zakazu odbywania jarmarków ludność rolnicza tych powiatów nie może spieniężyć tak swoich bydląt, jak i trzody chlewnej, ażeby groszem uzyskanem opędzić niezbędne potrzeby a przy tem opłacić podatki i różne inne daniny.

Bez względu na to c. k. urzędy podatkowe przez swoje organa dokonywują ściągania podatków w sposób niesłychanie, forsowny i bezwzględny.

Ponieważ ze względów wyż wykazanych ludność rolnicza wymienionych powiatów nie jest w możności bez doprowadzenia jej do ostatniej nędzy płacenia podatków i innych danin, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wstrzymał ściąganie podatków w powiatach zarazą dotkniętych, aż do czasu, gdy takowa zupełnie wygaśnie.

Wnioskodawca:
Witos.

Stefczyk, Bernadzikowski, Myjak, Bis, Skołyszewski, Jampolski, Cieluch, Bojko, Żardecki, Krężel, Jedynak, Stapiński, Styła, Wasung.

W n i o s e k n a g ł y

w sprawie udzielenia zapomogi z funduszów krajowych pogorzelcom gminy Wołoszcza pow. samborskiego.

Dnia 7. b. m. wybuchł w nocy pożar w gminie Wołoszcza pow. samborskiego i zniszczył zupełnie 29 gospodarstw z całą krestencyą, zapasami paszy, siana, sprzętami gospodarczymi i zabudowaniami. Zgorzało 29 budynków mieszkalnych, 40 gospodarczych, 170 ludzi zostało bez dachu i sposobów do życia. Wobec tego, że odnośnego podania Wydział powiatowy i Wydział krajowy z powodu braku funduszów nie uwzględnił, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców gminy Wołoszcza wydatną pomoc z funduszów państwowych.

Wnioskodawca:
Sozański.

Komorowski, Skrzyński, Garapich, I. Korytowski, L. Cieński, Kozłowski, Czarkowski-Golejewski, Rayski, Krzysztofowicz, Niezabitowski, Schnell, A. Theodorowicz, Urbański, Vivien, Wł. Czaykowski.

W n i o s e k

prof. dra Halbana i tow w sprawie odpowiedniego zastosowania przepisów podatkowych do produkcyi ropy.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 19. października 1908 r. wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd, aby tenże przy wymiarze podatku zarobkowego i osobisto-dochodowego uwzględniał szczególne stosunki produkcyi ropy i wydał władzom podatkowym stosowne polecenia w kierunkach, jakie ta uchwała Wysokiego Sejmu wskazywała.

C. k. Ministerstwo skarbu uczyniło temu wezwaniu w pewnej części zadość. Reskryptem z dnia 17. lutego b. r. L. 70.208 poleciło, aby kopalniom prowadzonym przez przedsiębiorców w własnym zarządzie przypisywać podatek zarobkowy dopiero od chwili rozpoczęcia wydobywania ropy. Zezwoliło również udzielać przedsiębiorcom kopalń opinii rzeczoznawców, przesłuchiwanych przez władzę w sprawie opodatkowania tychże kopalń.

Nie uwzględniło jednak c. k. Ministerstwo skarbu innych części powyżej przytoczonej uchwały Wysokiego Sejmu, mianowicie: 1) co do odróżnienia dla podatku zarobkowego okresów, w których ropa istotnie była wydobywaną, od takich, w których kopalnia ropy nie dawała, oraz 2) co do obliczania amortyzacyi wkładu przy podatku osobisto-dochodowym.

Co do punktu pierwszego, to wprawdzie władza podatkowa uwzględnia techniczne przerwy produkcyi, nie uwzględnia jednak przerw naturalnych które jako niezależnie od pracy ludzkiej właśnie najbardziej na uwzględnienie zasługują. C. k. Ministerstwo Skarbu zamierza w drodze łaski przyznawać w takich wypadkach opust, rezerwując sobie jednak to prawo, naraża przez to przemysłowców na konieczną zwłokę.

Ponieważ § 73 ustawy z dnia 25. października 1896 r. Nr. 220 dz. p. p. przyznaje w analogicznych wypadkach kompetencyę odnośną c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, przeto podpisani mniemają, iż analogia przemawia za poruczeniem tej sprawy również władzy krajowej, naturalnie z pozostawieniem wszelkich dalej idących praw (rozstrzygania rekursów) c. k. Ministerstwu.

Najdotkliwszem jest jednak nie uwzględnienie rezolucyi sejmowej co do odliczania odpowiednio krótkiej amortyzacyi wkładu przy podatku osobisto-dochodowym.

Wszak dochód ogólny płynący z produkcyi ropy przez krótki okres produktywności szybu mieści w sobie oprócz zwykłego dochodu zarazem szybką amortyzacyę. W naszem zagłębiu szyb jest ropodajnym zazwyczaj przez 3 lata. Suma przez te 3 lata uzyskiwana obejmuje zatem co roku normalnie zarazem zwrot $^1/_3$ części kapitału. Krzywdą jest więc, jeżeli tego rodzaju dochód, którego większą część stanowi zwrot wkładu, jest w oczach władzy jednem ze znamion wydatności przedsiębiorstwa, znamion stanowczych dla wymiaru podatku zarobkowego; krzywdą jest również wymierzanie podatku osobisto-dochodowego od takiego „dochodu“ bez uwzględnienia tej jego

części, która nie jest dochodem lecz zwrotem kapitału. Wszak § 33 ustawy o podatku zarobkowym każe osądzać przeciętną wydajność przedsiębiorstwa według znamion istotnych, t. j. znamion temu rodzajowi przedsiębiorstwa właściwych, a § 160 ustawy o podatku osobisto-dochodowym każe liczyć się ze zmniejszaniem się wartości, a tem więcej z zupełnym zanikiem, który w danym wypadku następuje już po trzech latach.

Równie niesłuszną jest praktyka co do t. zw. udziałów brutto, które są w rzeczywistości annuitetami; § 129 o podatku rentowym poddaje temuż podatkowi jedynie odsetki, jakie się mieszczą w annuitetach, a nie tę część annuitetu, która jest zwrotem kapitału. W dochodzie z udziału brutto odróżnić więc należy dochód i zwrot wkładu. Zwrot ten dokonuje się taksamo, jak przy kopalni w okresie trzechletnim.

Z tych powodów wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby

1) do przyznawania opustów podatku zarobkowego od produkcyi ropy za czasokresy, w których szyb nie dawał ropy, zastosowano § 73 ustawy z dnia 25. października 1896 r., a przy wymiarze samym, wśród znamion zasadniczych, według których obliczać należy wydatność przedsiębiorstwa, uwzględniano krótkotrwałość tegoż;

2) przy wymiarze podatku osobisto-dochodowego od dochodów z produkcyi ropy potrącano odpowiednio część intraty jako zwrot wkładu t. j. amortyzacyę konieczną i to w jak najkrótszym okresie czasu;

3) przy wymiarze podatku rentowego z udziałów brutto uwzględniano również amortyzacyę i poddawano podatkowi jedynie rzeczywiste odsetki, a nie tę część intraty, która stanowi zwrot wkładu.

Wnioskodawca:
Halban.

Głąbiński, A. Lubomirski, Laskowski, Milewski, Pilat, Vivien, Starzyński, Paygert, Gorayski, A. Theodowicz, E. Mycielski, Stadnicki, Wodzicki, Rayski, Garapich, Lewakowski.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że koszta budowy i utrzymania szkół ludowych są tak wielkie, że ludność w naszym kraju obok innych wygórowanych podatków podołać temu nie jest w stanie;

z uwagi, że na cele oświaty ludowej i płac nauczycieli wstawiana bywa corocznie do budżetu krajowego kwota przeszło 22 miliony koron wynosząca, a strony konkurencyjne dopłacają do tego dodatkami do podatków po 6% i płacą na zwyczajne wydatki 10%, a nadzwyczajne 40 a niekiedy i 60 i 80%, zaś na wystawienie nowych budynków szkolnych zaciągnięta została 10-milionowa pożyczka, do której gminy i obszary dworskie przy każdej budowie obowiązane są złożyć 120% od opłacanych podatków — ale to wszystko jest niewystarczające, bo w kraju jest jeszcze 165 gmin, w których nie ma żadnej szkoły, a te gminy, które mają szkoły zorganizowane, w znacznej części już potrzebują rozszerzenia, przebudowania lub nowego odbudowania budynków szkolnych i to znowu przysporzy wydatków kilkanaście milionów koron;

z uwagi, że są w kraju a szczególnie w powiecie żywieckim i takie szkoły, w których liczba dzieci w wieku szkolnym wynosi po 250—300 a nawet 400 a nauki udziela jeden nauczyciel lub jedna nauczycielka, zatem pomnożenie sił nauczycielskich w takich szko-

łach, jak również nauczycielstwo do nowo organizować się mających szkół, pociągnie za sobą wielkie wydatki, a ludność jest biedna i nie będzie w stanie temu podołać — dalej,

z uwagi, że dodatki gminne i powiatowe przechodzą 100% a dodatki krajowe doszły już do cyfry 72% a względnie do 78% a stąd dalsze podwyższenie dodatków jest niemożliwe bo przechodzi siły podatników — a szkoły w kraju muszą być zorganizowane i należycie utrzymywane;

dlatego z uwagi, że skarb państwa pobiera w kraju tak wielkie podatki a ze salin, z dóbr kameralnych i różnorodnych opłat czerpie wielkie dochody, raczy

Wysoki Sejm uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyczyniał się w 1/3 części do ponoszenia kosztów budowy i utrzymania szkół ludowych i płacy dla nauczycieli.

Wnioskodawca:
Szwed.

Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Stapiński, Jedynak, Krężel, Jampolski, Sandulak, Styła, Bis.

Interpelacya

posła Bojki i tow. do p. Komisarza rządowego.

Od dziesięciu lat istnieje w Sanoku Stowarzyszenie zjednoczonych rękodzielników i przemysłowców, w którym atoli panują stosunki anormalne. Mianowicie między innemi podnieść należy, że od czasu założenia Stowarzyszenia, przewodniczący p. A. Pięch, nie zwołał ani jednego Walnego zgromadzenia.

Wskutek tego, mandaty tak prezesa jako też i wydziałowych dawno wygasły i ci urzędują nie prawnie. Ale toby było jeszcze nie jednym z najgorszych powodów, lecz wskutek bezrządu gospodarka w Stowarzyszeniu urąga wszelkim przepisom prawnym. Partactwo rozwielmożniło się na wielką skalę i nie uprawnieni i fachowo nie wykształceni rzemieślnicy, utrzymują czeladź — dając im świadectwa uzdolnienia na naczelników.

Zażalenia, wnoszone do c. k. Starostwa w Sanoku, na te rodzaju gospodarkę, zostają bez skutku.

Wobec czego, podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy nie zechce wkroczyć w tę sprawę i położyć kres takiej gospodarce w tym Stowarzyszeniu?

Interpelant:
J. Bojko.

Skołyszewski, Bis, Szwed, Jampolski, Witos, Stapiński, Bernadzikowski, Kędzior, Stefczyk, Wasung, Jedynak, Ptak, Cipser, Krężel, Styła, Cieluch.

Wniosek nagły

posła Pawła Dumki i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Howyl wielki powiatu Husiatyn i gminy Cecowa pow. Zborów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 26. września tego roku nawiedził ogień wieś Cecowa, zniszczył 23 gospodarstw do szczętu i wyrządził szkodę na 32.000 koron, z czego tylko mała część była ubezpieczona. Dnia 2. października t. r. powstał ogień we wsi Howyl wielki zniszczył pół wsi z budynkami, zbożem zwiezionem — inwentarzem martwym i po części i żywym, przyczem ofiarą pożaru padła cerkiew i szkoła, — szkoda dotychczas nie obliczona wynosi parę set tysięcy.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców Cecowy i Howyla wielkiego przyznacza się 10.000 kor. — do rozporządzenia Wydziału kraj.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Lewicki, Skwarko, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Petruszewicz, Sandulak, Szwed, Horodyski, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Sodomora, Makuch.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie fałszywego zestawienia list wyborczych do Rady powiatowej w Brzeżanach, przez co pokrzywdzono grupę wieśniacką o 2 mandaty.

Od kilkunastu lat wybierała wiejska kurya do Rady powiatowej w Brzeżanach 11 członków na podstawie opłaconego podatku i tak miało być przy tegorocznych wyborach a naweł według sprawiedliwego rozdziału sił podatkowych wiejskiej ludności, powinno się wiejskie zastępstwo zwiększyć, tymczasem c. k. Starosta Bielawski i teraźniejszy Wydział powiatowy, chcieli zrobić umowę z przewodnikami wiejskiej kuryi, ażeby ona odstąpiła 2 mandaty posiadaczom ziemskim, to jest panom, a gdy zobaczyli, że im się nie uda wepchać dwóch członków do wiejskiej kuryi i ich wybrać, pofałszowali rozdział sił podatkowych w ten sposób, że wiejskiej chłopskiej kuryi obciągnęli samowolnie z jedenastu na dziewięć mandatów i to jest właśnie niesprawiedliwe i krzywdzące wiejską ludność.

Dlatego zapytują podpisani, czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić natychmiast surowe dochodzenie i fałszywy rozdział sił podatkowych mieszkańców sprawiedliwie rozdzielić i mandaty do Rady powiatowej w Brzeżanach według rzeczywistego stanu rzeczy rozdzielić, bo wybory mają się odbyć 18. października 1910.

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Sodomora, Makuch, Szwed, Krysowaty, Hanczakowski, A. Staruch, Dumka, Kiweluk, Skwarko, Sandulak, Petruszewicz, Kurowiec, Winniczuk.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie szkodliwej i ze stratą dla kraju zamierzonej zamiany kameralnego lasu z hr. Gołuchowskim w Gródku jagiellońskim.

We wsi Stradcze pow. Gródek jag. jest kawałek kameralnego lasu, oddany do użytku c. k. drogomistrza.

Las ten, jak fachowi znawcy ocenili, jest wartości 3.600 kor.

Gmina Stradcza chce kupić ten las i daje za niego 3.600 K, ale c. k. Zarząd kameralnych lasów nie chce sprzedać gminie tego lasu.

Natomiast c. k. Zarząd lasów robi zamianę z hr. Gołuchowskim, dając mu las wartości 3.600 K za kawałek piaskowego pola wartości najwyżej 300 K.

Otóż przez tę zamianę poniósłby Skarb Państwa 3.300 K straty. Do tej zamiany poczyniono już wszelkie przygotowania i w krótkim czasie ma ona być przeprowadzona.

Dlatego zapytują podpisani:

Czy znana jest c. k. Rządowi ta sprawa i co myśli on uczynić, ażeby do tej tak szkodliwej i z wielką stratą połączonej zamiany nie dopuścić.

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Hanczakowski, Dumka, Kiweluk, A. Staruch, Skwarko, Sandulak, Petruszewicz, Kurowiec, Winniczuk, Sodomora, Makuch, Szwed, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu JE. c. k. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Dr. M. Bobrzyński i odczytuje nadeszłe z kancelaryi Cesarskiej telegraficzne podziękowanie za życzenia Sejmu, złożone Najjaśniejszemu Panu z okazyi imieniu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p A. Brunickiego w sprawie klęski myszy.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

Ponieważ w powiecie gródeckim pojawiły się myszy polne w tak znacznej ilości, iż obecnie już większą część plonów i zasianego zboża uszkodziły a gdzieniegdzie zupełnie zniszczyły, — przeto celem ochrony ludności powiatu przed nieobliczalnemi stratami, którym jedynie energicznem tępieniem tych szkodników zapobiedz można,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Powiatowi gródeckiemu udziela się odpowiedniej sumy pieniężnej, celem zakupna trucizny dla gmin nawiedzonych klęską myszy.

Lwów, 24. września 1910.

Wnioskodawca:
A. Brunicki.

Schnell, L. Cieński, A. Raciborski, Paygert, Komorowski, Sapieha, Moysa, Gniewosz, Sobolewski, Wrześniowski, Sozański, Czaykowski Wiktor, Czaykowski Wikt. Wład., Urbański.

Przemawia p. A. Brunicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej z poleceniem zdania do 8 dni sprawozdania bez drukowania.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej z poleceniem zdania do 8 dni sprawy bez drukowania sprawozdania.

Następuje:

Wniosek nagły p. Merunowicza w sprawie wyznaczenia 50.000 K na tępienie klęski myszy polnych.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności chwilowej p. Merunowicza weźmie tę sprawę później na porządek dzienny Izby.

Następuje:

Wniosek nagły p. Wasunga w sprawie pomocy dla pogorzelców gm. Budzanowa.

P. Wasung nieobecny w Izbie.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła A. Krężla i tow. w sprawie udzielenia zapomogi gminom nawiedzonym klęską gradobicia w powiecie pilzneńskim.

Zważywszy, że w latach 1908 i 1909 klęski elementarne tak ciężko nawiedziły rolników w kraju, że owi ratując egzystencyę swych rodzin i gospodarstw wysprzedali część inwentarza lub popadli w uciążliwe długi — miała nadzieję, że rok bieżący będzie pomyślniejszy i powetuje im poniesione straty.

Nadzieje te w wielu częściach kraju zawiodły, a szczególnie w 7 gminach powiatu pilzneńskiego nawiedzionym klęską gradobicia, a nawet dwukrotne-

go gradobicia, w drugiej połowie czerwca i z początkiem sierpnia b. r. dlatego

Wysoki Sejm

raczy uchwalić udzielenie zapomogi rolnikom w gminach: Borowej, Wiewiórce, Róży, Jastrząbce starej, Jaworniku, Przerytym borze i części Jaźwin w powiecie pilzneńskim, nawiedzonym klęską gradobicia.

Wnioskodawca:
p. Krężel.

Bis, Jampolski, Myjak, Jedynak, Stefczyk, Bernadzikowski, Kędzior, Witos, Bojko, Styła, Długosz, Stapiński, Cipser, Cieluch, Wasung.

Przemawia p. Krężel uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Krysowatego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Toki powiatu zbarazkiego.

Dnia 31. sierpnia b. r. spaliło się w wsi Toki pow. zbarazki 8 zagród gospodarskich z wszystkimi budynkami i z całym zbiorem zboża i paszy.

I tak ponieśli szkodę:

1) Antoni Flynta poniósł szkodę na 6740 kor.

2) Jakim Flynta poniósł szkodę na 600 kor.

3) Grzegorz Teśluk poniósł szkodę na 1880 kor.

4) Kyryło Jaworski poniósł szkodę na 1624 kor.

5) Kyryło Teśluk poniósł szkodę na 220 kor.

6) Jan Flynta syn Michała poniósł szkodę na 14.400 kor.

7) Grzegorz Kostecki poniósł szkodę na 14.990 kor.

9) Szymon Kostecki poniósł szkodę na 6300 kor.

Nie mają oni ani zboża na zasiew ani dachu nad głową.

Z tej przyczyny raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Pogorzelcom gminy Toki powiatu zbarazkiego należy się udzielić pomocy.

Lwów, dnia 26/9. 1910.

Wnioskodawca:
Aleksander Krysowaty.

Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Bojko, Witos, Styła, Jedynak, Myroniuk - Zajaczuk, Sodomora, Sandulak, Skwarko, Tracz.

Przemawia p. Krysowaty uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

Klęska pożaru nawiedziła w tym roku dwie gminy powiatu brzozowskiego: gminę Trześniów i gminę Wołodź, ogień zniszczył w jednej gminie prawie całą wieś w drugiej połowę.

Wobec tak wielkich rozmiarów klęski wnosi się:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla gminy Trześniowa zapomogę w wysokości — 3000 K. — a dla gminy Wołodza w wysokości — 1000 kor.

Wnioskodawca:
Zdzisław Skrzyński

Laskowski, Urbański, Jaworski, Męciński, Bernadzikowski, Stadnicki, Jędrzejowicz, Witos, Konopka, Wereszczyński, Cielecki, L. Cieński, Abrahamowicz, Horodyski, I. Korytowski, Brykczyński, Hupka.

Przemawia p. Skrzyński uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Obertyńskiego w sprawie pomocy dla pogorzelców gm. Raty.

P. Obertyński nieobecny w Izbie.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Z. Skwarka i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelcom gminy Bilinka pow. Sambor.

Wysoki Sejm raczy uchwalić udzielenie wydatniejszej zapomogi pogorzelcom gminy Bilinka mała powiat Sambor.

Wykaz pogorzelców dołączony do petycyi wniesionej do Wysokiego Sejmu dnia 2/10 — 1910 r. L. 6901/10.

Wnioskodawca:
Z. Skwarko.

Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Petruszewicz, Sodomora, Kiweluk, Szwed, Dumka, Winniczuk, Sandulak, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Makuch.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej z poleceniem załatwienia tej sprawy łącznie z petycyą L. s. 6901.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej z poleceniem załatwienia tego wniosku nagłego łącznie z petycyą L. s. 6901 wniesioną w tej sprawie.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Sodomory i tow. o przyznanie zapomogi dla pogorzelców w Siemiakowcach powiatu podhajeckiego.

Dnia 27. września t. r. wybuchł ogień w Siemiakowcach pow. podhajeckiego i zniszczył 8 wieśniaczych zagród z wszystkiemi zapasami chleba i paszy. Między pogorzelcami są tacy, którzy mieli ubezpieczone tylko budynki a zboże i pasza nie było ubezpieczone, a są i tacy, u których ani budynki, ani zboże nie było ubezpieczone, dlatego pod zbliżającą się zimę potrzebują koniecznie pomocy.

Z przyczyny tej wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców w Siemiakowcach odpowiednią zapomogę.

Wnioskodawca:
M. Sodomora

Lewicki, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Makuch, Tracz, Krysowaty, Dumka, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Petruszewicz.

Przemawia p. Sodomora uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Wysoki Sejmie!

Od kilku lat z rzędu nawiedzają gminę Wójtowa w powiecie gorlickim straszne klęski elementarne. W roku 1908. gmina Wójtowa dotkniętą była powszechną klęską, która nawiedziła kraj cały. W roku 1909. dwukrotnie a więc dnia 3 i 18. sierpnia — tuż bezpośrednio przed żniwami zniszczył grad doszczętnie zasiewy gmin Wójtowa, Głęboka i Grudna kępska, a w roku bieżącym w dniu 23. lipca, gradobicie znowu zniszczyło ziemiopłodu w tej gminie, a z niemi ostatnie nadzieje biednego ludu.

Jako poseł ziemi gorlickiej podałem już zeszłego roku w tej Wysokiej Izbie wniosek nagły o poparcie petycyi gminy Wójtowa, przez udzielenie jej pomocy odpowiadającej rozmiarom niebywałej klęski.

Ponieważ ale wniosek mój jako nagły uznany przez Wydział krajowy uwzględniony nie został, a skargi biednych chłopów przebrzmiały bez echa, pozwalam sobie ponownie wobec nowych klęsk prosić Wysoką Izbę o przyjście z pomocą mieszkańcom gminy Wójtowa.

Gdy według przedłożonych Wysokiej Izbie dat urzędowych szkoda oceniona została na przeszło K. 25.000. — nie licząc klęsk z lat dawniejszych ocenionych na znacznie wyższą kwotę, proszę o danie ludności zarobku przez przeprowadzenie rekonstrukcyi drogi Wójtowa, Głęboka, Grudna kępska, Biecz i wnoszę następujący:

W n i o s e k n a g ł y:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na rekonstrukcyę drogi gminnej Wójtowa, Głęboka, Grudna kępska, Biecz wyasygnował kwotę K. 50.000.

We Lwowie, 1. października 1910

Wnioskodawca:
Długosz.

Doliński, St. H. Badeni, Sapieha, Zamoyski, Skrzyński, Jampolski, Szwed, S. Brunicki, Ptak, Halban, Jedynak, Bojko, Bis, Cipser.

Przemawia p. Długosz, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Tymoteusz Starucha i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców w Dachniowie powiat Cieszanów.

Dnia 22. sierpnia 1910 powstał silny ogień wsi Dachniów z nieznanej przyczyny i w przeciągu kilku chwil zniszczył 57 zagród gospodarskich, w tem 158 budynków ekonomicznych a 39 mieszkalnych, razem 197 budynków.

Ogólna strata wynosi w przybliżeniu 250.000 koron. Ponieważ tego roku do 22. sierpnia, były już wszystkie zbiory z pól w domu, dlatego spalił się im cały dobytek, zboże i przyrządy domowe. Budynki były po części ubezpieczone po części nie, a zabrane zboże z pól nie było całkiem ubezpieczone.

Na pierwszą wiadomość o tej ciężkiej katastrofie dostali pogorzelcy od c. k. Namiestnictwa 1.000 koron a z Rady powiatowej 200 kor., a na ręce ks.

Czerkawskiego przysłano 300 kor., razem 4.500 koron. Za te pieniądze zakupił komitet dachówki i na każdego z pogorzelców przypadło zaledwie po 700 sztuk dachówek.

Wobec tak wielkiego nieszczęścia stanowi to prawie znakomitą część zapomogi a ponieważ zima nadchodzi i ci ludzie bez dachu i środków do życia, jako też i ze swoim bydłem są bezradni a ich egzystencyi grozi całkowita zagłaha, wnoszą podpisani nagły wniosek i proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla tych pogorzelców

Dokładny wykaz tych pogorzelców załączamy do tego wniosku.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Petruszewicz, Lewicki, Kurowiec, Krynicki, Hanczakowski, Sandulak, Krysowaty, Szwed, Winniczuk, A. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Skwarko.

Przemawia p. T. Staruch uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

W dniu 28. b. m. zniszczył gwałtowny pożar całe mienie szeregu gospodarzy i komorników we wsi Duliby pow. stryjskiego.

Dotknięci zostali prawie najubożsi gospodarze, a mianowicie spłonęły wszystkie budynki mieszkalne i gospodarcze czterech gospodarzy (Hrynia Petrach, Iwana Opryszko, Nykoły Olejnik, Józefa Dekinder,) jednemu zaś (Wasylowi Tymczij), spłonęła stajnia. Prócz tego spłonęło zboże dwóch ubogich gospodarzy (Józia Danylcio i Józia Opryszko) złożone w komorne do stajni próżnej, Iwana Opryszko. Wreszcie dwóch czynszowników straciło całe swe mienie. Cyfrowo nie mogę oznaczyć na razie wysokości szkody, gdyż większa część właścicieli pogorzałych przedmiotów nie była obecną. Przedłożę jednak dodatkowo wykazy szczegółowe, a obecnie wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: udzielić wydatną pomoc dla pogorzelców gminy Duliby pow. ętryjskiego.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki.

Stadnicki, Cielecki, Brykczyński, Skrzyński. Schnell, Mycielski, Marszałkowicz, Vivien, Abrahamowicz, Jędrzejowicz, Horodyski, Cipser, Kędzior, Urbański.

Przemawia p. Julian Brunicki uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Wilosa i tow. w sprawie wstrzymania ściągania podatków w powiatach zarazą bydlęcą dotkniętych.

Wiele powiatów tak zachodniej jak i wschodniej części naszego kraju nawiedziła zaraza bydlęca zwana pryszczycą.

Wskutek zakazu odbywania jarmarków ludność rolnicza tych powiatów nie może spieniężyć tak swoich bydląt jak i trzody chlewnej, ażeby groszem uzyskanem opędzić niezbędne potrzeby

a przytem opłacić podatki i różne inne daniny.

Bez względu na to c. k. urzędy podatkowe przez swoje organa dokonywują ściągania podatków w sposób niesłychanie forsowny i bezwzględny.

Ponieważ ze względów wyż wykazanych ludność rolnicza wymienionych powiatów nie jest w możności bez doprowadzenia jej do ostatniej nędzy płacenia podatków i innych danin, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wstrzymał ściagania podatku w powiatach zarazą dotkniętych, aż do czasu, gdy ta, kowa zupełnie wygaśnie.

Wnioskodawca:
Witos.

Stefczyk, Bernadzikowski, Myjak, Bis, Skołyszewski, Jampolski, Cieluch, Bojko, Żardecki, Krężel, Jedynak, Stapiński, Styła Wasung.

Przemawia p. Witos uzasadniając nagłość tego wniosku, o pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi podatkowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Jedynem źródłem dochodów na opędzenie koniecznych wydatków miliona małorolnych gospodarzy wiejskich i małomiejskich, w Galicyi jest chów i sprzedaż bydła rogatego i nierogacizny. Opieka nad prowadzeniem tej gałęzi gospodarstwa jest z tego względu dosłownie opieką nad umożliwieniem egzystencyi tej wielomilionowej części społeczeństwa. A każdy krok w przeciwnym kierunku jest godzeniem w tę egzystencyę i jej uniemożliwianiem,

Przez kilka lat z rzędu nieurodzaje a głównie brak paszy stały się powodem wielkiego upadku materyalnego włościaństwa w Galicyi i osłabieniu ilościowego i jakościowego w inwentarzu, bydła i świń. W tym roku zanosiło się na polepszenie z powodu obfitości paszy i średnio dobrych zbiorów polnych. Niestety, pryszczyca spowodowała utrudnienia w handlu i sprzedaży bydła. Za drogie pieniądzy nabyte i podchowane sztuki bydła i świń muszą gospodarze przetrzymywać w domu, zanim targi będą dozwolone. To powoduje chwilowe zmniejszenie się podaży i wynikające za tem trudności.

Niecierpliwi, względnie obojętni na los rolnika i na tę gałęź gospodarstwa społecznego żądają, aby Państwo otwarło granice dla dowozu mięsa a nawet i żywego bydła skądkolwiekbądź, a najsilniej daje się słyszeć wołanie o dowóz mięsa z Argentyny. Słychać, że Rząd centralny dając posłuch wołaniom o tanie mięso, dozwolił już na przywóz 10.000 kg. do Wiednia, a ma zamiar liczbę tę powiększyć. To grozi ruiny miliona egzystencyi rodzin chłopskich w Galicyi.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi oświadcza się przeciw dopuszczeniu w granice Państwa bydła zagranicznego i świń, tak w żywym jak i bitym stanie, poza traktatami ustanowionemi normami.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w szczególności mięsa amerykańskiego, z Argentyny czy Stanów Zjednoczonych, w granice Państwa nie dopuszczał.

Lwów, 1. października 1910.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

Ptak, Skwarko, Długosz, Bojko, Szwed, Jampolski, Jedynak, Krężel, Cieluch, Styła, Witos, Kędzior, Majak. Bis.

Przemawiał p. Stapiński uzasadniając nagłość tego wniosku.

Msrszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Leo i wnosi o przekanie tego wniosku nagłego osobnej wybrać się mającej komisyi dla zbadania klęski drożyzny.

Przemawia p. Ciuchciński.

Przemawia p. Lewicki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad nagłością na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie: „przeciw“ nagłości pp. Dumkę, Maryewskiego i Bandrowskiego do wyboru mowcy generalnego, zaś „za“ nagłością pp. Senyka Sandulaka i Marszałkowicza do wyboru mowcy generalnego „za“ nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Maryewski jako generalny mowca „przeciw“ nagłości tego wniosku.

Przemawia p. Sandulak jako generalny mowca „za“ nagłością tego wniosku, oznaczony losem.

Izba uchwala nagłość tego wniosku.

Marszałek oznajmia, że otwiera rozprawę nad formalnym wnioskiem p. Leo o odesłanie tego wniosku nagłego p. Stapińskiego do osobnej z 15 członków wybrać się mającej komisyi dla zbadania klęski drożyzny.

Przemawia p. Stapiński i wnosi o odesłanie jego wniosku nagłego do komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Marszałkowicz.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Senyk i wnosi o przekazanie tego nagłego wniosku p. Stapińskiego osobnej z 21 członków złożonej komisyi.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad formalnymi wnioskami na wniosek p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Leo i oznajmia, że zgadza się na odesłanie wniosku nagłego p. Stapińskiego do osobnej z 21 członków złożonej komisyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia p. Federowicz i wnosi o imienne głosowanie nad formalnym wnioskiem p. Leo w przedmiocie odesłania nagłego wniosku p. Stapińskiego do osobnej z 21 członków złożonej komisyi.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza imiennego głosowania w sprawach formalnych.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Leo 65 głosami przeciw 38, a następnie w osobnem głosowaniu uchwala przekazanie tego nagłego wniosku p. Stapińskiego komisyi gospodarstwa krajowego.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia dalszych wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Wasunga w sprawie pomocy dla pogorzelców gminy Budzanowa.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y.

Dnia 15. września b. r. zgorzało w Budżanowie 187 budynków wraz z całą zebraną już tegoroczną krescencyą. Zaledwie sześciu gospodarzy było asekurowanych. Ponieważ dotknięci klęską gospodarzy popadliby w nędzę bez

pomocy materyalnej ze strony kraju im udzielonej; musieliby wysprzedać z braku paszy cały swój inwentarz żywy; przeto podpisani wnoszą:

Sejm udziela pogorzelcom gminy Budzanowa zasiłki w kwocie 3000. kor., chcąc im przyjść z pomocą w odbudowie i wyżywieniu inwentarza przez zimę.

Lwów, 24. IX. 1910.

Wnioskodawca:
J. Wasung.

Stapiński, Kleski, Cipser, Jedynak, Długosz, Kędzior, Bojko, Stefczyk, Merunowicz, Senyk, Bis, Myjak, Stojałowski, Maryewski.

Przemawia p. Wasung, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi budżetowej

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

W niedzielę 25. września 1910. podczas nabożeństwa spaliła się wieś Rata, w powiecie rawskim.

Ośmiu gospodarzy postradało wszystkie swe ruchomości a pastwą płomieni zniszczona praca całoroczna, — zima nadchodzi a ziarnka zboża na siew i życie nie zostało — pomoc konieczna.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek odsela się do komisyi budżetowej celem przychylnego załatwienia i udzielenia zapomogi pogorzelcom wsi Raty.

Wnioskodawca:
Zdzisław Oberlyński.

Brykczyński, Jaworski Raciborski, Dembowski, Gorayski, Starzyński, St. H. Badeni, Starowieyski, H. Brunicki, Sapieha, Konopka, L. Cieński, Horodyski, Głąbiński, Paygert, Skrzyński, Cielecki, Thullie, Krzysztofowicz.

Przemawia p. Obertyński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazania tegowniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że dnia 13. września b. r. w gminie Michalcze pow. horodeńskiego, 33 gospodarzy zostało dotkniętych klęską pożaru, są to ludzie bardzo ubodzy i po większej części nieubezpieczeni.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Michalcze pow. harodeńskiego udziela się zapomogi w kwocie 1500 koron.

Lwów, dnia 3. w. 1910.

Wnioskodawca:
Antoni Theoderowicz.

Laskowski, Rayski, Schnell, L. Cieński, Komorowski, Krvsztofowicz, Korytowski, Wł. Czajkowski, Sozański, Sobolewski, Czarkowski-Golejewski, Wrześniowski, Garapich, Urbański, Halban.

Przemawia p. A. Theodorowicz uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

w sprawie udzielenia zapomogi z funduszów krajowych pogorzelcom gminy Wołoszcza powiatu Samborskiego.

Dnia 7. b. m. wybuchł w nocy pożar w gminie Wołoszcza powiatu samborskiego i zniszczył zupełnie 29. gospodarstw z całą krestencyą, zapasami paszy, siana, sprzętami gospodarczymi i zabudowaniami. Zgorzało 29. budynków mieszkalnych, 40 gospodarczych, 170 ludzi zostało bez dachu i sposobów do życia. Wobec tego, że odnośnego podania Wydział powiatowy i Wydział krajowy z powodu braku funduszów nie uwzględnił podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Wołoszcza wydatną pomoc z funduszów państwowych.

Wnioskodawca:
Sozański.

Komorowski, Skrzyński, Garapich, J. Korytowski, L. Cieński, Kozłowski, Czarkowski-Golejewski, Rayski, Krzysztołowicz, Niezabitowski, Schnell, A. Theodorowicz, Urbański, Vivien, Wł. Czaykowski.

Przemawia p. Sozański uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Pawła Dumki i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Howiłów wielki powiatu Husiatyn i gminy Cecowa pow. Zborów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 26. września tego roku nawiedził ogień wieś Cecowa, zniszczył 23 gospodarstw do szczętu i wyrządził szkodę na 32.000 koron, z czego tylko mała część była ubezpieczona. Dnia 2. października t. r. powstał ogień we wsi Howył wielki zniszczył pół wsi, z budynkami, zbożem zwiezionem — inwentarzem martwym i po części i żywym, przyczem ofiarą pożaru padła cerkiew i szkoła, — szkoda dotychczas nie obliczona wynosi parę set tysięcy.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców Cecowy i Howyla wielkiego przyznacza się 10.000 kor. — do rozporządzenia Wydziału kraj.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Lewicki, Skwarko, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Petruszewicz, Sandulak, Szwed, Horodyski, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Sodomora, Makuch.

Przemawia p. Dumka uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Kurowca i tow. w sprawie ekonomicznej ruiny włościaństwa pow. kałuskiego z powodu raciczno-pyskowej zarazy (pryszczycy) i przeciwustawowego zastosowania i wykonania postanowień ustawy z dnia 6. sierpnia 1909 o niszczeniu zwierzęcej zarazy.

W drugiej połowie sierpnia 1910 pojawiły się pierwsze wypadki t. zw.

pryszczycy u racicznych zwierząt w powiecie kałuskim w kilku gminach. Od tego czasu pomimo nadzwyczaj ostrych, nawet drakońskich zarządzeń c. k. starosty w Kałuszu, zaraza ta rozszerzyła się na całym powiecie. Zaraza ta, jak wiadomo rzadko kiedy spowoduje śmierć bydła lub świni, jednak ze względu na konwencyę z innemi zagranicznemi państwami została ona objęta ostremi postanowieniami weterynaryjnemi ust. z dnia 6. sierpnia 1909 — więc zupełnie naturalnie, że dotyczące władze w interesie ludności powinne zastosować wszelkie środki, ażeby wszelką zarazę, również i tą mało szkodliwą wstrzymać w samym zarodzie i ochronić ludność od strat materyalnych, jednakowoż c. k. Starostwo w Kałuszu grubo przesadziło w wykonaniu postanowień ustawy weterynaryjnej. I tak na wypadek pojawienia się choćby kilka sporadycznych wypadków zarazy zarządziło, zamiast izolacyi zagród, zamknięcie całej gminy, ażeby bydło, świnie i zwierzęta domowe były pozamykane w stajniach i to do tego stopnia, że niedozwolono pojenia bydła na własnem podwórzu, dalej zarządziło w każdej wsi ogromną ilość dziennych i nocnych wartowników dochodzących do liczby kilkudziesięciu, zabroniło w gminach nawiedzionych zarazą wywóz gnoju nawet ze zdrowych zagród na pola, zarządziło bałamutnemi rozporządzeniami wstrzymanie komunikacyi w całym powiecie, przez co nastąpił w całym powiecie ekonomiczny zastój — włościanie nie mogą dokonać zasiewów jesiennych, nie mogą wykorzystać paszy polnej i są zmuszeni już teraz trzymać na suchej paszy w stajniach, przez co okaże się w zimie ogólny brak paszy dla wyżywienia bydła. Z powodu ostrych postanowień karnych ustawy weterynaryjnej są bardzo częste przekroczenia włościan z powodu nieodpowiedniego wykonania powyższej ustawy, przez co ludność prócz straty materyalnej poniesie jeszcze znaczne kary aresztu i kary pieniężnej.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zważył liche ekonomiczne położenie włościaństwa i wydało do dotyczących c. k. Starostw pouczenie, ażeby wykonywanie postanowień ustawy weterynaryjnej z 6. sierpnia 1909 na spowodowało ekonomicznej nędzy i nie było karą i szykaną dotyczących rządowych czynników na biednych włościanach.

Wnioskodawca:
Kurowiec.

Winniczuk, Dumka, Sandulak, Makuch, Kiweluk, Skwarko, Sodomora, Petruszewicz, Cipser, Szwed, T. Staruch, A. Staruch, Hanczakowski, Jampolski, Krężel, Krynicki, Korol, Lewicki.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi gospodarstwa krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Izba uchwala nagłość tego wniosku p. Kurowca, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na zasiłki dla gmin na koszta tępienia myszy polnych wyznacza Sejm

do rozporządzenia Wydziału krajowego 50.0000 koron tytułem kredytu dodatkowego na rok 1910.

Lwów, 26. września 1910.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz.

Rutowski, Rittel, Bandrowski, Skarbek, Landau, Maiss, Wasung, Sapieha, Kolischer, A. Brunicki, Doliński, Cielecki, Pastor, Bednarski, Konopka, Michałowski.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy do dni 8-miu.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Witos.

Przemawia p. Senyk.

Izba uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy do dni 8.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi wodnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Fatowce i Turka, stanowiących jedną gminę katastralną, wraz z obszarem dworskim, z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Gwoździcu, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi prawniczej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i uprasza o umieszczenie na porządku dziennym Izby sprawozdania komisyi szkolnej o petycyach wniesionych przez Komitet wykonawczy krajowego wiecu nauczycielstwa ludowego z r. 1907, wraz z zawodowemi towarzystwami nauczycielskiemi w Galicyi.

Marszałek oznajmia, że życzeniu p. Stapińskiego stanie się zadość.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 8. października 1910 godzinę 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

92. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 8. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 10 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 90. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 91. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Izba bez rozprawy udziela urlopu p. Winc. Kraińskiemu na 14 dni.

Sekretarz p. St. Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 8 października 1910 r. które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7058, 7059, 7075—7080, 7082—7085, 7088—7092, 7094, 7095, 7096—7105, 7107, 7109, 7112, 7114, 7115, 7118—7126,, 7138, 7142, 7145—7148, 7150, 7152, 7157, 7160, 7161, 7164, 7169, 7170, 7173—7175, 7177—7178, 7180—7183. 7199.

Komisyi szkolnej L. s. 7073, 7086. 7087, 7116, 7117, 7127—7131, 7149, 7153, 7154, 7156, 7159, 7162, 7163, 7171, 7172, 7180—7183, 7199.

Komisyi petycyjnej L. s. 7139.

Komisyi administr. L. s. 7111.

Komisyi prawniczej L. s. 7133—7136, 7151.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 7081, 7093, 7113.

Komisyi drogowej L. s. 7074, 7108, 7155, 7179.

Komisyi kolejowej L. s. 7010.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7132, 7137, 7158, 7165—7168.

Komisyi reform agrarnych L. s. 7176.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7073 mieszkańców powiatu strzyżowskiego o założenie gimnazyum realnego w Strzyżowie, przemawia p. Pastor popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7095 Tow. szkoły średniej w Borszczowie o subwencyę dla pryw. gimnazyum realnego, przemawia p. Czarkowski-Golejewski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7096 Filii ruskiego Tow. pedagogicznego w Gwoździcu o subwencyę dla prywatnej szkoły im. Szaszkiewicza, przemawia p. Makuch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7108 drożników krajowych o polepszenie bytu, przemawia p. Czarkowski-Golejewski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7172 Grona nauczycielskiego w Kętach o przeniesienie do drugiej klasy płac, Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu, celem poparcia tej petycyi.

P. Stojałowski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7182 pogorzelców gminy Lubaczowa o zapomogę, przemawia p. Jampolski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7183 Komitetu ratunkowego w Błudnikach dla pogorzelców, przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

posła Lea i tow. w sprawie drożyzny.

Wysoki Sejmie!

Wzmagająca się od dłuższego czasu w sposób zastraszający drożyzna mięsa oraz innych środków spożywczych tudzież drożyzna mieszkań w całym kraju a przedewszystkiem wśród ludności miejskiej przybiera rozmiarami swemi wszelkie znamiona groźnej klęski społecznej, dotykającej zwłaszcza najliczniejsze klasy robotnicze, włościańskie, urzędnicze oraz w ogólności tych wszystkich, którzy żyjąc w skromnych warunkach pokrywają z dochodów swych zaledwie najkonieczniejsze potrzeby życiowe.

Ponieważ zjawisko tak groźne powinno być wszechstronnie zbadane i wyświetlone celem obmyślenia środków zaradczych, gdy dalej w pierwszym rzędzie Wydział krajowy, rząd i ciała samorządne powołane są do podjęcia jak najenergiczniejszej akcyi w tej sprawie, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy wybrać osobną komisyę z 15 członków dla zbadania klęski drożyzny i obmyślenia środków zaradczych. Komisya ta złoży sprawo-

zdanie i wnioski odpowiednie Sejmowi na bieżącej sesyi.

Wnioskodawca:
Leo.

Federowicz, Ciuchciński, Schatzel, Adam, Sare, Skarbek, Jabłoński, Maryewski, Jahl, Witkowski, Landau, Michałowski, Bandrowski, Klęski, Głąbiński, Merunowicz, Thullie.

W n i o s e k

w sprawie powiększenia personalu leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich.

Wysoki Sejmie!

Z powodu braku personalu w sekcyi samborskiej c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich zalega opracowanie całego szeregu projektów poleconych przez c. k. Ministerstwo rolnictwa, jak np.:

zabudowań potoków górskich w dorzeczu Raty; zabudowań w dorzeczu Tyśmienicy; zabudowania potoku Jawornickiego w Mikuliczynie; zabudowania potoku Skawicy w gminie Biała ad Maków; zabudowania potoku Stynawki w pow. stryjskim; zabudowania potoku Skawinki w gminie Krzywaczka; zabudowania potoku Zabuliny w gminie Osieczany; zabudowania potoku Żabnicy (dopływu Soły) w pow. Żywieckim; zabudowania potoku Bartkówka (pow. Nowy Sącz); zabudowania potoku Suszycy w pow. staro-samborskim; zabudowania potoków Majdan i Habelina w pow. nowo-sądeckim; zabudowania potoku Suchego w gminie Sędziszowa, pow. grybowskiego; zabudowania potoku Rudzanki w pow. brzeskim.

Nadto z powodu braku personalu nie rozpoczęło c. k. Ministerstwo rolnictwa w r. 1910 robót przy zabudowaniu potoku Leszcz w Maszkowicach, tudzież potoków Gródek i Sudoł w dorzeczu Biały, jakkolwiek pierwsze raty zasiłków kraju i państwa zostały wstawione do preliminarzy r. 1910.

Ponieważ wskutek takiego opóźnienia robót udział kraju zmniejsza się w państwowym funduszu melioracyjnym i państwowej dotacyi wodnej, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby powiększył personal sekcyi samborskiej c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich.

Wnioskodawca:
Kędzior.

Sandulak, Götz, Kiweluk, Kurowiec, Lewicki, Sodomora, Makuch, Obertyński, T. Staruch, Vivien, Dumka, Brykczyński, Petruszewicz, Lewakowski, J. Brunicki, Skarbek, Wasung, Bernadzikowski, Marszałkowicz, Witos, Jedynak, Cipser, Stapiński, Stefczyk, Myjak, Cieluch, Bis, Szwed, Moysa, Krężel, Ptak, Krzysztofowicz.

W n i o s e k

względem uchwalenia ustawy, celem unormowania postanowień co do postępowania przy wnoszeniu środków prawnych przeciw orzeczeniu gmin i innych władz autonomicznych.

Wysoki Sejmie!

Postępowanie odwoławcze ma poważne znaczenie praktyczne, tak dla osoby dotkniętej pewnem orzeczeniem władzy, jako też dla władzy samej, która odnośne orzeczenie wydała, gdyż powinna wiedzieć, kiedy upływa prawomocność jej orzeczenia. Brak prawnych postanowień, co do postępowania odwoławczego przeciw orzeczeniu władz politycznych, spowodował wydanie ustawy państwowej z 12. maja 1896 l. 101 Dz. p. p., która normuje dokładnie termin wniesienia odwołania, miejsce wniesienia odwołania i inne szczegóły tej kwestyi dotyczące.

Postępowanie odwoławcze przeciw orzeczeniu władz autonomicznych nie zostało dotychczas ustawowo określone i jest przedmiotem sprzecznych zapatrywań.

Celem uchylenia powyższych braków ustawowych wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: ./· załączoną ./· ustawę.

Wnioskodawca:
Schätzel.

Maiss, Leo, Rittel, Jabłoński, Bandrowski, Doliński, Bednarski, Sala, Battaglia, Ciuchciński, Maryewski, Tertil, Landau, Michałowski.

U s t a w a

z dnia . . . . . co do ustalenia postępowania przy wnoszeniu środków prawnych przeciw orzeczeniu gmin i innych władz autonomicznych.

§ 1.

Rekursa (odwołanie się, zażalenie) od orzeczeń i zarządzeń gmin i innych władz autonomicznych (naczelników gmin, burmistrzów), jako też od uchwał rad gminnych (magistratów), wnosić należy we wszystkich przypadkach, dla których osobny termin do wniesienia rekursu nie jest przypisany, w terminie 14-dniowym, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu, a względnie przy uchwałach, od dnia następnego po dniu publicznego ogłoszenia tejże.

Wniesienie rekursu może nastąpić ustnie, pisemnie lub telegraficznie. Dzień oddania na pocztę lub do urzędu telegraficznego uważanym będzie również za dzień wniesienia rekursu. Jeżeli ostatni dzień rekursu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny, termin kończy się dopiero w następnym dniu powszednim. Instancye odwoławcze rozstrzygnąć winne, czyli rekurs jest dopuszczalnym lub czyli został późno wniesionym.

§ 2.

Rekursa należy wnosić, o ile ustawy wyraźnie innego postanowienia nie zawierają, do tej władzy, która w pierwszej instancyi wydała rozstrzygnienie, a co do uchwał rad gminnych, u naczelnika gminy (burmistrza).

§ 3.

Władze autonomiczne (§ 1.) winny w swoich orzeczeniach i zarządzeniach wyraźnie oznajmiać, czyli takowe podlegają jeszcze dalszemu tokowi instancyi a w razie przysługującego prawa odwołania, podawać wyraźnie termin do wniesienia rekursu i władzę, do której go wnieść należy.

Jeśli w razie mylnego oznaczenia terminu w orzeczeniu lub zarządzeniu wniesiono wprawdzie rekurs w terminie zakreślonym, lecz już po upływie właściwego terminu ustawowego, w takim razie należy uchylić zaczepione orzeczenie i zarządzić wydanie ponowne tegoż orzeczenia, opatrzone należytem pouczeniem co do terminu do wniesienia rekursu przysługującego.

Powyższe postanowienie dotyczy również wypadków mylnego wskazania władzy, do której rekurs ma być skierowanym, lub władzy, u której rekurs ma wniesionym lub wreszcie mylnego pouczenia, o ile orzeczenie podlega jeszcze tokowi instancyi.

W razie zaniedbania przepisu w ust. 1. podanego służy stronom prawo wniesienia osobnego rekursu celem uchylenia tej usterki.

§ 4.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Co do tych wypadków, w których orzeczenia zostały doręczone przed tym dniem, należy postępować, jeśli środek prawny jest jeszcze dopuszczalny, tak jak gdyby w tymże dniu były doręczone.

§ 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W n i o s e k

w przedmiocie zmiany art. 13. ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907. Dz. u. kr. Nr. 49 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Adam.

Leo, Stapiński, Głąbiński, Landau, Sala, Bis, Sare, Lewakowski, Maryewski, Krężel, Stefczyk, Michałowski, Bednarski, Jabłoński, Cieluch, Rutowski, Jedynak, Bernadzikowski, Bandrowski Federowicz, Kędzior, Kleski, Skarbek, Maiss, Doliński, Schatzel, Ciuchciński, Merunowicz, Witos.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca postanowienia art. 13. ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907. Dz. u. kr. Nr. 49.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia Art. 13. ustawy krajowej z 25. maja 1907. Dz. u. kr. Nr. 49. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych opiewać mają, jak następuje:

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom (nauczycielkom) na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatek pięcioletni za każde pięć lat nienagannej i skutecznej pracy, licząc od dnia pierwszej nominacy i przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata pracy nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata pracy w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy pracy nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującem nauczyciela (nauczycielkę) na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności pracy orzeczeniem Rady szkol. okr., opierającem się na wizytacyi szkoły co najmniej dwukrotniej w ciągu jednego roku i stwierdzającem, że nieskuteczność pracy nastąpiła z winy nauczyciela (nauczycielki).

Dodatek pięcioletni przyznany być może najwięcej pięć razy i wynosi za każde pięciolecie dwieście (200) koron.

Dodatki pięcioletnie, zapadłe przed wejściem w życie mniejszej ustawy mają być utrzymane podług postanowień ustaw wówczas obowiązujących, jednak podwyższone stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi (nauczycielce), zajmującemu (zajmującej) posadę w innem królestwie lub kraju koronnym, w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu (jej) policzyć, stosownie do powyższych postanowień, lata pracy nauczycielskiej odbytej na poprzednich posadach do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzeganą pod tym względem zasada wzajemności.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Pomimo bezustannie wzrastającej drożyzny mięsa po miastach chodowcy

bydła nadal otrzymują za żywy towar ceny nieodpowiadające kosztom produkcyi i nie stojące w żadnym stosunku do cen mięsa.

Powodem tego w pierwszej linii, jest brak organizacyi producentów a co za tem idzie wyzysk pośredników, w kieszeniach których ginie olbrzymia różnica między ceną bydła żywego, a ceną mięsa. Pośrednicy bowiem kupują od małych producentów po jarmarkach i targach bydło „na oko" i płacą nieznającemu wagi swej sztuki producentowi cenę nie stojącą w żadnym stosunku do wartości sprzedanej sztuki.

Od lat szeregu pojawiają się w Sejmie wnioski, aby celem zapobieżenia temu wyzyskowi zaprowadzono na targach wszystkich wagi bydlęce, bowiem rzadko gdzie wagi takie są do rozporządzenia a na targach, na których się znajdują, bywają mało lub wcale nie używane wskutek najrozmaitszych sztuczek pośredników.

Wskazanem byłoby wykonywanie ważenia bydła przymusowe przed każdem wprowadzeniem na targ i jarmark. Ważenie to pouczałoby producenta o wartości sztuki i ochroniłoby go przed wyzyskiem pośrednika nadto byłoby bardzo cennym czynnikiem do statystyki obrotu bydłem; dotyczasowa bowiem statystyka nie ocenia wagi, a co za tem idzie słusznej wartosci sztuki każdej, wskutek czego nie jest dokładną.

Na podstawie tak mylnej statystyki opierają się później wręcz kłamliwe hasła a wyzysku konsumentów przez rolników.

Przymusowe ważenie ochroni rolników od wyzysku właśnie i ustali ceny bydła wedle rzeczywistej jego wartości.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w gminach, w których odbywają się jarmarki i targi na bydło i nierogaciznę, wprowadził przymusowe przeważanie bydła i nierogacizny przeznaczonych na obrót handlowy.

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby prowadził dokładną statystykę handlu i obrotu, przeznaczonego na obrót handlowy, bydła i nierogacizny, uwzględniając ceny i wagę.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Czartoryski, Wasung, Stapiński, J. Brunicki, Żardecki, Jabłoński, St. Mycielski, Leo, Vivien, Jedynak, Paygert, Adam, Stojałowski, Sapieha.

Wniosek

w sprawie projektu ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych dla mniejszości narodowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

Art. I.

Jeżeli w jakiej miejscowości lub w kilku sąsiednich miejscowościach w promieniu jednej godziny drogi, posiadających szkołę lub szkoły ludowe o języku wykładowym większości narodowej, znajduje się po przeciętnem obliczeniu z ostatnich lat trzech najmniej 40 dzieci w wieku szkolnym, których rodzice należą do narodowości stanowiącej mniejszość w tejże miejscowości, należy na żądanie tychże rodziców, założyć i utrzymywać samoistną, publiczną, powszechną szkołę dla mniejszości narodowej.

Art. II.

O ilości dzieci i potrzebie szkoły oraz o wyborze siedziby szkoły dla mniejszości narodowej, rozstrzyga na podstawie komisyjnych dochodzeń lokalnych w gminie i na obszarach dworskich, przy pomocy władzy politycznej

i Rady szkolnej okręgowej — c. k. Rada szkolna krajowa.

Art. III.

Dla szkoły mniejszości narodowej ma być utworzony odrębny okręg szkolny mniejszości narodowej, odrębny fundusz szkolny mniejszości narodowej, oraz odrębny zarząd szkoły mniejszości narodowej.

Osobne rozporządzenia c. k. Rady szkol. krajowej postanowią o organizacyi okręgu, funduszu i zarządu szkoły mniejszości narodowej.

IV.

Jeżeli w jakiej miejscowości, względnie w okręgu szkolnym zostanie założona szkoła dla mniejszości narodowej, to rodzice dzieci, które odtąd mają uczęszczać do tej szkoły, względnie popodatnicy przyznający się do mniejszości narodowej w miejscowości, oraz właściciele obszarów dworskich przyznający się do mniejszości narodowej, będą uwolnieni od obowiązku przyczyniania się konkurencyjnego do kosztów zakładania i utrzymywania szkoły miejscowej większości narodowej i przyczyniać się będą odtąd jedynie do funduszu szkoły miejscowej narodowej.

Art. V.

Obowiązek zakładania i utrzymywania szkół mniejszości narodowych cięży na rodzicach dzieci należących do mniejszości narodowej wraz z właścicielami obszarów dworsk. przyznających się do mniejszości narodowych, oraz na kraju. Wszystkie wydatki na kupno gruntu pod szkołę, mieszkanie nauczycieli, boisko, na wystawienie szkoły i przynależnych budynków, względnie na najem, utrzymanie, urządzenie, opał, oświetlenie, obsługę, utrzymanie nauczycieli etc. ponosi fundusz szkolny narodowej mniejszości w granicach powszechnych obowiązków.

Cały ewentualny niedobór funduszu szkolnego na założenie i utrzymanie szkoły mniejszości narodowej ponosi kraj.

Art. VI.

Z chwilą powstania szkoły mniejszości narodowej ogranicza się używanie drugiego języka w szkole większości narodowej do obowiązkowej nauki drugiego języka narodowego.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Wnioskodawca:
Rutowski.

Ciuchciński, Battaglia, Głąbiński, Doliński, Landau, Maryewski, Kędzior, Federowicz, Leo, Bednarski, Schätzel, Bandrowski, Kleski, Rittel, Jabłoński, Jedynak, Sare, Michałowski, Skarbek, Witos, Krężel.

Interpelacya

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesłusznego nałożenia grzywny i ściągnięcia podatku od p. Wł. Wojdyły w Chabówce pow. Nowy Targ.

Pan Władysław Wojdyło rodem z Tarnowa a przynależny do Wiednia, gdzie przez lat 16 prowadził gospodę i szynkownię — kupił w r. 1909 realność w Chabówce, do której przywiązaną była koncesya na wykonanie przemysłu gospodnio-szynkarskiego.

Wzmiankowany nabywca tej realności starał się o przeprowadzenie tej koncesyi na własne imię (dotychczasowa opiewała na imię dawniejszego właściciela tej realności) lecz odnośne podanie załatwiło c. k. Starostwo w Nowym Targu odmownie, na zażalenie patenta, c. k. Namiestnictwo zażądało od Starostwa przedłożenia sobie odnośnej prośby wraz z dokumentami — które dotychczas nie załatwione spoczywają tam przeszło $1^1/_2$ roku. Współkonkurent p. Wojdyły, tamtejszy poddzierżawca propinacyi, izraelita, członek

Rady gm., który na posiedzeniach rady rozpaja członków tejże, a nawet 6-tetnie dzieci, w którego szynkowni odbywają się bójki, w których jak ostatnia sam z żoną bierze udział, czego dowodem skarga wytoczona mu przez pewnego kolejarza o ciężkie pobicie, którego zastępuje Dr. Danielak adwokat; doniósł starostwu w Nowym Targu, że p. Wojdyło prowadzi przemysł ów bez koncesyi — za co Starostwo swem orzeczeniem z dnia 20. sierpnia 1910 L. 29622 skazuje go na 10 K grzywny, ewentualnie 24 godzin aresztu, przeciw temu orzeczeniu skazany wnosi rekurs do Namiestnictwa, które reskryptem z dnia 26. sierpnia 1910 L. XV. a 4339/1 zatwierdza orzeczenie Starostwa. Zaś c. k. Urząd podatkowy w Nowym Targu ściąga podatki zarobkowy i osobisto dochodowy od tego przemysłu.

P. Wł. Wojdyło został więc skazany niesłusznie, bo nie trudnił się pokątnym wyszynkiem, a jeżeli mu Władza koncesyi odmówiła, to winna mu odpisać wszelkie podatki z tego tytułu a nie ściągać takowych.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd czy wyżej naprowadzone fakta są mu znane?

Czy zechce natychmiast uwolnić p. Wł. Wojdyłę od niesłusznie nałożonej grzywny w kwocie 10 K niemniej od płacenia podatków z tytułu wzmiankowanej koncesyi, której mu Władza dotychczas wykonywać nie pozwoliła?

Czy wreszcie zechce mu nadać tę koncesyę na wykonywanie przemysłu gospodnio-szynkarskiego, natomiast odmówić owemu izraelicie poddzierżawy propinacyi, rozpajaczowi radnych gm. i 6 letnich dzieci, w którego szynkowni toczą się bójki?

Interpelant:
Krężel.

Wasung, Bis, Ptak, Jedynak, Witos, Bojko, Stapiński, Bernadzikowski, Stefczyk, Kędzior, Szwed, Cipser, Cieluch, Myjak.

Interpelacya
do Wysokiego c. k Rządu.

Na dniu 5. października 1907 zapadła uchwała Wysokiego Sejmu tej treści:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby przy projektowanej reformie ustawy o poborze należytości stemplowych i prawnych, uwolnił dokumenta prawne co do zakupna gruntów i budynków — wreszcie podania sądowe w kierunku uzyskania wpisów hipotecznych na rzecz szkół ludowych od opłaty całej należytości stemplowej — a względnie prawnej — a to nawet w tym wypadku gdyby drugiej ze stron działających podobne uwolnienie nie przysługiwało".

Gdy od dnia 5. listopada 1907 roku już 3 lata upłynęły, a uchwała Sejmowa nie została w życie wprowadzona, zapytują przeto podpisani — kiedy ta uchwała nabędzie moc prawną i kiedy gminy i strony konkurujące przy budowach szkół ludowych od opłaty skarbowej i od ostemplowania dokumentów uwolnione zostaną?

We Lwowie, dnia 8. października 1910.

Interpelant:
Szwed.

Makuch, Sodomora, Dumka, Krężel, Żardecki, Stefczyk, Wasung, Myjak, Cieluch, Witos, Jedynak, Stapiński, Jampolski, Laskowski.

Wniosek nagły

posła Dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdzielenia koncesyi szynkarskich przez c. k. Starostwo w powiecie kałuskim.

C. k. Starostwo w Kałuszu rozdało koncesye szynkarskie w ten sposób, że ogólne interesa gospodarskie, przemy-

słowe, tak pojedynczych osób, jakoteż i całej ludności zostały zagrożone. C. k. Starostwo nie uwzględniło wcale opinii Rad gminnych ani miejscowych stosunków i nadało szynkarskie koncesye ludziom, którzy ich nie potrzebują lub też na nie, nie zasługują.

Dlatego, że ta sprawa jest nadzwyczajnie ważną, dotyczy żywotnych interesów, ekonomicznych, kulturalnych i etycznych całej ludności a rozstrzygnięcie rekursów przez c. k. Namiestnictwo ma być w najkrótszym czasie załatwione, na które rozstrzygający wpływ będzie miała opinia c. k. Starostwa — dlatego, jak już świadczą fakta pokrzywdzenia pojedynczych ludzi i całej ludności — podniesione dokładnie w interpelacyi mojej i tow. podpisani proszą o uznanie nagłości tego wniosku i wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by zbadał dokładnie na podstawie naprowadzonych faktów i uwag, podniesionych w rekursach petentów do c. k. Namiestnictwa i w interpelacyi Kurowca i tow. sprawy rozdania koncesyj szynkarskich w powiecie kałuskim przez c. k. Starostw — by ludność nie cierpiała moralnej i materyalnej szkody.

Wnioskodawca:
Dr. Kurowiec.

Winniczuk, Lewicki, Stojałowski, Petruszewicz, Makuch, Sodomora, Szwed, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Skwarko, Sandulak, Dumka.

Interpelacya

posła Z. Skwarki i tow. do Wydziału kraj. w sprawie bezprocentowej pożyczki, względnie bezzwrotnej subwencyi na drenowanie gruntu dla Jana Mandiuka, wieśniaka, w Olesku pow. Złoczów.

Od lutego 1905 r. robił i robi Jan Mandiuk, wieśniak z Oleska, powiatu złoczowskiego w Wydziale kraj. dotychczas niestety bezskuteczne starania o uzyskanie bezprocentowej pożyczki, względnie później według wskazówek Wys. Wydziału kraj. o bezzwrotną subwencyę na drenowanie gruntu.

W celu uzyskania dotyczącej pożyczki, względnie subwencyi wykonał petent wszystkie polecenia dane mu w biurze Wys. Wydziału kraj. jakoteż i pismami Wys. Wydziału kraj. z dnia 9. marca 1905 L. 13245/05 — z dnia 9. listopada 1906 L. 108463/10 — z 25. stycznia 1907 L. 2820/07 — z 30. kwietnia 1907 L. 2247/07 — z d. 30. czerwca 1908 L. 130405/08 — z d. 28. stycznia 1909 L. 7864/09 i t. d. Przy tem poniósł petent różne koszta, jak na kilka podróży z Oleska do Wys. Wydz. kraj. do Lwowa w dotyczącej sprawie, na portorya, na różne przygotowania na gruncie, naraził się na stratę czasu i t. p. tem więcej, że wszystkie dawane mu odpowiedzi ustne i pisemne w dotyczącej sprawie podtrzymywały w nim nadzieję na uwzględnienie jego prośby.

Tymczasem od czasu zaczęcia jego starań minęło już 5 lat, a wszystkie starania petenta pozostały bezskuteczne, względnie przyrzeczenia Wys. Wydz. kraj. nie ziściły się.

Tego rodzaju traktowanie odnośnych władz w podobnych sprawach stanowczo nie może zachęcać wśród naszych rolników naszego kraju do spraw melioracyjnych a wszelkie rezolucye Sejmu co do popularyzowania w kraju idei melioracyj, przeciwko takich jak powyższy fakt będą niestety — prawie zawsze miały tylko teoretyczne znaczenie ze szkodą dla idei melioracyj rolniczo-gospodarskiego postępu w kraju.

Z powodu tego zapytują podpisani: Czy raczy Wys. Wydz. kraj. ostatecznie pomyślnie załatwić sprawę udzielenia Janowi Mandiukowi z Oleska, bezprocentowej pożyczki względnie bezzwrot-

nej subwencyi na drenowanie gruntów?

Interpelant:
Z. Skwarko.

Lewicki, Makuch, Szwed, Stojałowski, Petruszewicz, Myjak, Krysowaty, Kurowiec, Dumka, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Winniczuk.

Interpelacya

posła Sodomory i tow. do Wys. c. k. Rządu w sprawie nadużyć c. k. żandarmów w Kniażem pow. Złoczów.

Mieszkańcy Gminy Kniaże pow. złoczowskiego od rzędu lat narażeni są na wszelkie żandarmeryjskie psoty, na terror i presye, które uchodzą im bezkarnie, a raczej które przyczyniają się do ich awansu. Między żandarmami tamtejszego posterunku są ludzie o lichym pokroju, którzy zamiast stać na straży praw, — sami je depczą a ludność demoralizują. Na wielkanoc tego roku żandarm Badylak podpiwszy sobie w karczmie wracał w nocy na posterunek w towarzystwie „cywilów“ także nietrzeźwych.

Po drodze zrobili oni formalny napad na ubogą niewiastę M. K., która żyje jako komornica w dworze. Podeszli do okna, zaczęli bić szyby i wykrzykiwać różne głupstwa. Na krzyk pobudzili się sąsiedzi, zaczęli świecić i tym samem odstraszyli napastników. Innym razem bohaterem był sam komendant posterunku Popowicz. W dzień św. Piotra i Pawła t. r. był on w służbie w Lackiem wielkiem. Wstąpił więc do karczmy „na piwo“.

Ażeby jednak nikt nie poznał, że on jest w służbie, odłożył broń i czapkę na bok i zabawił się w karczmie aż do wieczora. Wracając nietrzeźwy z takiej „patroli“ do domu, spotkał pod Kniażem grupę młodzieży, która spokojnie rozmawiała. Już z daleka począł wymachiwać rękami krzycząc: „Janie, Janie!“

Następnie jak dziki zwierz rzucił się między spokojną młodzież, porwał jednego za kołnież i uderzył w twarz. Sam tymczasem zatoczył się i upadł na ziemię, bo nogi odmówiły posłuszeństwa. Rozpłoszona młodzież rozleciała na wszystkie strony i przyglądała się z daleka jak p. komendant zataczając się powlókł się z patroli do domu.

Podając to do wiadomości Wys. c. k. Rządu zapytują podpisani:

Co myśli Wys. c. k. Rząd zarządzić, by na przyszłość takie nadużycia żandarmów w Kniażem nie powtarzały.

Interpelant:
M. Sodomora.

Lewicki, Skwarko, Makuch, Dumka, Petruszewicz, Szwed, Stojałowski, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Sandulak.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do JE. p. Namiestnika w spr. rozdania szynkarskich koncesyi w Kałuszu, Hojniłowie i w pow. kałuskim.

Podpisani podają następujące fakty zażącego pokrzywdzenia przy nadaniu koncesyi szynkarskich przez c. k. Starostwo w Kałuszu a mianowicie:

I. C. k. Starostwo w Kałuszu rozporządzeniem do L. 28338 z dnia 23. lipca 1910 odmówiło nadania koncesyi szynkarskich Stowarzyszenia gospodarsko-handlowemu „Pomoc“ w Wojniłowie (które prowadzi handel towarów mieszanych — a dotychczas prowadziło pokój do śniadań i mały wyszynk), pomimo tego, że Rada gm. jednogłośnie oświadczyła się za nadaniem temu stow. koncesyi. Tow. ma lokal najodpowiedniejszy w całem miasteczku. Również z uwagi na stosunki miejscowe, taka koncesya koniecznie potrzebna, bo żadnej przekąski, ani porządniejszego napoju nigdzie nie można dostać.

prócz w tym sklepie. Stow. handlowo-gospodarsko-kredytowe „Pomoc“ starało się, ażeby sklep i pokoje do śniadań urządzić jak najlepiej, ubikacye są w środku miasta, murowane, suche, obszerne, wysokie, jasno oświetlone, nadają się najlepiej do tego, również i pod względem sanitarnym.

Dalej, jest to jedyny lokal w miasteczku Wojniłowie, gdzie pozamiejscowa ludność, kupcy podczas jarmarków, urzędnicy, lekarze i adwokaci, którzy przyjeżdżają do Wojniłowa — mogą dostać ciepłą przekąskę i wypić lampkę wina czy szklankę piwa.

Trzeba również dodać, że ta handlowa spółka „Pomoc“ miała dotychczas od kilku lat wyszynk, który prowadziła na ogólne zadowolenie miejscowej i zamiejscowej ludności.

Natomiast nadało c. k. Starostwo koncesyi ludziom, którzy i bez niej żyli dotychczas, szynkarstwem się nie zajmywali i o tej gałęzi przemysłu nie mają pojęcia.

I tak dostali drobną sprzedaż:

a) Moses Reiss, który zbogacił się przez bankructwo, ma sklep bławatny, realność, prowadzi interesa pieniężne, ma warsztat krawiecki, sam jest wyzwolonym krawcem, ma skład gotowych ubrań a dotychczas szynkarstwem nie zajmywał się.

b) Chaje Katz właścicielka realności, zamożna staruszka, ma 2 zamożnych synów — szynkarstwa nie prowadziła.

Wyszynki otrzymali:

c) Jakób Geller z zawodu buchhalter, ma w Stanisławowie realność, trzyma szkolne książki i skład papieru, koncesyę na spirytus denat. i sprzedaż kart do gry — przedtem szynku nie trzymał.

d) Mechel Jampel właściciel realności, przed tem jakiś czas miał wyszynk.

e) Jankel Sehwalb, właściciel realności, miał przedtem wyszynk,

f) Moses Singes właściciel realności, dyrektor żydowskiego Banku, gdzie ma ładną płacę, przedtem miał wyszynk,

g) Gitla Strassmann właścicielka realności — miała wyszynk,

h) Schmil Singer właściciel realności, którą komisya uznała za nieodpowiednią — lecz zjechała druga komisya i uznała lokal za odpowiedni. — Przedtem miał wyszynk.

W miasteczku, gdzie jest ponad 1.900 Rusinów, 500 Polaków, 1200 żydów i gdzie okoliczna ludność wyłącznie ruska i chrześcijańska — nie będzie ani jednego katolickiego szynku.

§ 5. statutu Tow. „Pomoc“ opiewa, że stowarzyszenie będzie się zajmywać i przemysłem, a do tego należy i wyszynk, który stow. rzeczywiście miało.

II. W Dołpatowie Rada gm. uchwaliła, ażeby we wsi nadać 1 szynk i 1 drobną sprzedaż. Na to podali się: 1) Franciszek Rozwadowski, dziedzic, przez zastępcę Moszka Liebermanna, 2) Władysław Rozwadowski syn Franciszka, osobiście, 3) Moses Libermann osobiście pod l. d. 20, 4) Jakób Brill, 5) Stefan Prokopów osobiście pod l. d. 5 w teraźniejszej karczmie, którą obiecał Rozwadowski Władysław wynająć. Wł. Rozwadowski nie podał gdzie będzie wyszynk wykonywać, Rada gm. oświadczyła się za Stefanem Prokopów, a przeciw reszcie petentów podniosła zarzuty, jakie są podane w uchwale Rady gm. posłanej do Starostwa.

Tymczasem Starostwo nadało koncesyę Włodz. Rozwadowskiemu, dziedzicowi przez zastępcę Mortkę Ratnera, jego ekonoma, który znęca się nad ludźmi. Przemysł szynkarski ma wykonywać pod l. 5. w małej chatce, krytej słomą, którą zamieszkują biedni ludzie i której na karczmę nie odstąpią.

Drugą koncesyę Starostwo nadało Mosesowi Liebarmanowi pod l. 5., a więc w teraźniejszej karczmie, on zaś podał l. 20.

Stefanowi Prokopów c. k. Starostwo odmówiło, bo jak mówi Starostwo, był karany za § 411. ust. k. chociaż S. Prokopów nie był nigdy karany i ma to poświadczenie ze Sądu karnego w Wojniłowie, które załączył do rekursu.

Moszko Liebermann dostał i wyszynk i drobną sprzedaż. Jest więc we wsi nadany 1 szynk i 2 drobne sprzedaży, przeciw woli i interesów gminy, a Rada gminna lokalu Liebermanna jako daleko leżącego za wsią — nadzorować nie będzie i nie może.

III. W gminie Dołha Wojniłowska wyznaczono 2 wyszynki. Gmina oświadczyła się za Pawłem Mykietyn i Gabryelem Pietrów. C. k. Starostwo przeciw woli gminy nadało wyszynk Sarze Prim, zamężnej Ludmer, jak wszyscy w pow. kałuskim twierdzą za grubą opłatą pieniężną — i Fabianowi Kata na obszarze dworskim, otóż w gminie ruskiej liczącej do 2.000 mieszkańców przeciw woli gminy, pomimo ich opinii nadano koncesyę żydowi i Mazurowi gruntowemu gospodarzowi i bogatemu człowiekowi, a żadnemu Rusinowi, chociaż wszyscy mieli przepisane wymagania.

IV. W gminie Chocin na 2 szynkarskie koncesye oświadczyła się Rada gminna za nadaniem hr. Stefanowi Losiowi. C. k. Starostwo w Kałuszu nadało koncesyę Isakowi Schpatz i Grünbergowi na t. zw. Słomiance, oddalonej od wsi o 3 km. przy drodze prowadzącej z Kałusza do Dobrowlan, gdzie gmina w żaden sposób nie może wykonywać nadzoru policyjnego; do tego trzeba dodać, że c. k. Starostwo w Kałuszu dało koncesyę Ickowi Schpatzowi w Chociniu (faktorowi c. k. Starosty) z pominięciem gminy, ażeby ona nie mogła w swoim czasie wnieść rekursu. Icko Schpatz, faktor c. k. Starosty, jest człowiekiem bogatym, zamożnym właścicielem realności i nie potrzebuje wykonywać przemysłu szynkarskiego.

V. W gminie Perekosy przyznano 2 wyszynki koncesyę szynkarską dostał wbrew woli gminy Chaim Fogel, który ma zwyż 20 morgów gruntu jest zamożnym gospodarzem a nie ma odpowiedniego lokalu na wyszynk, bo jego chata jest poza wsią, ciasna, nizka i bez podłogi.

Przeciwnie poleceni przez urząd gminny Hryć Baran, Jać Hrebinnyk i Onyśko Tymczij mają odpowiednie chaty, są ludźmi honorowymi a pomimo tego nie dostali wyszynku.

VI. W gminie Babin średni i Kudłatówka na przyznane 2 wyszynki otrzymali koncesye Abraham Ziring, a w Babinie średnim Michał Łuczka wbrew uchwale Rady gminnej a mianowicie, uchwalono udzielić koncesyę na korzyść czytelni „Proświta“ i „Kaczkowskiego“.

VII. W gminie Bereźnica szlachecka przyznano 2 wyszynki, Rada gminna zaopiniowała Spółkę mleczarską, jednak c. k. Starostwo w Kałuszu nie udzieliło żadnej koncesyi.

VIII. W gminie Uhrynów stary przyznano jeden wyszynk. Gmina oświadczyła się za spółką mleczarską w Bereźnicy, która ma wszystkie warunki i odpowiednią chatę a pomimo to c. k. Starostwo w Kałuszu udzieliło koncesyę Abrahamowi Finklowi, który nie ma do tego żadnych warunków ani osobistych, ani co do lokalu.

IX. W gminie Stańkowa na 2 szynkarskie koncesye uchwaliła gmina dać je Aleksandrowi Filipowiczowi i Dmytrowi Makułyn ale c. k. Starostwo w Kałuszu z niewiadomych powodów orzekło, że ich lokale są złe i nadano

prawo wyszynku Ajzekowi Reiter i Sarze Prinz, chociaż ich lokale złe i oni nie zasługują na zaufanie swoim dotychczasowym prowadzeniem się a dalej ich lokale są w takiem położeniu, że zwierzchność gminna nie może ich pod względem policyjnym nadzorować.

X. W gminie Bołochów na jedną koncesyę szynkarską przeciw woli gminy nadano ze strony Starostwa koncesyę, Kusi Fochtmann a nie nadano Kunie Schindlerowi, a to z powodu zupełnie politycznego, jakoby Schindler, jako dotychczasowy propinator nie szedł na rękę władzom politycznym w Kałuszu, a po drugiem, nie chciał i nie był w stanie opłacić się faktorowi c. k. Starosty, Ickowi Schpatzowi w Chocimiu, który żądał od niego za wyjednanie koncesyi 300 K. Rada gminna oświadczyła się za Kunem Schindlerem.

XI. W gminie Moszkowce przyznano jedną koncesyę szynkarską. Gmina oświadczyła się za Iwanem Stefaniukiem, który tak co do lokalu jak i osobistej kwalifikacyi jedynie nadawał się na szynkarza. Mimo to c. k. Starostwo w Kałuszu nadało wyszynk żydowi Krumholzowi, który mieszka 2 km poza wsią w dworskiej karczmie, tak że gmina nie jest w stanie nadzorować jej pod żadnym względem policyjnym, a sam Krumholz dostał koncesyę jedynie za protekcyą dziedzica Preka u c. k. dziedzica w Kałuszu.

XII. W gminie Siwka wojniłowska na jedną szynkarską koncesyę wbrew woli Rady gminnej nadało c. k. Starostwo w Kałuszu koncesyę żydowi, a nie Spółce handlowej „Pomoc“, która prowadzi wspomnianej gminie mleczarnię, udziela kredytu włościanom, prowadzi solidny interes, wspomaga włościan i mimo tego wbrew woli gminy c. k. Starostwo w Kałuszu nadało koncesyę żydowi, którego celem jest eksploatacya włościan.

XIII. W gminie Kropiwnik odmówiono na jedyny wyszynk, sklepikowi Tow. „Kaczkowskiego“ a nadano ze strony c. k. Starostwo jakiemś Neichmanowi, który w tej gminie nigdy nie mieszkał i nikomu nie znany, lecz jest przez kogoś podstawiony.

XIV. W gminie Wisłowa miał dotychczas od 20 lat wyszynk Holder Moses Dawid. Przemysł ten prowadził on zupełnie prawidłowo, nie dawał powodu do narzekań, nie był nigdy karany, a mimo to nie dostał koncesyi, ponieważ nie szedł na rękę miejscowemu proboszczowi.

XV. C. k. Starostwo w Kałuszu odmówiło koncesyę Józefowi Gaberowi w Kałuszu z powodu, jakoby jego żona była karana za lekkomyślne robienie długów. Józef Gaber trudni się zawodowo szynkarstwem od lat, z tego żyje, prowadzi interes dobrze, a do rekursu dołączył poświadzenie sądowe że ani on, ani jego żona nie byli nigdy sądowo karani.

XVI. Udzielono koncesyi Jakókowi Rosenmann w Kałuszu, mimo tego, że ten w Kałuszu nie mieszka, prowadzi wyszynk w Chocieniu, jest człowiekiem zamożnym, a szynkarstwo nie jest jego jedynem źródłem życia.

XVII. Odmówiono prawa wyszynku Beri Liebermann z Pietranki, mimo tego, że prowadził wyszynk więcej jak 20 lat bez żadnych zażaleń ze strony gminy lub władz.

XVIII. C. k. Starostwo w Kałuszu odmówiło koncesyi Herzlowi Breibart w Kałuszu, który prowadził wyszynk przez 12 lat przy ul. Dolińskiej a nadano koncesyę Simonowi Adler vel Feige, który dotychczas szynkarstwem się nie zajmował.

XIX. Odmówiono koncesyi szynkarskiej Mendlowi vel Perle Scharfer, wdowie, która ma 5 dzieci, od 26 lat

prowadzi restauracyę i wyszynk nigdy nie była karana; c. k. Starostwo bez powodu, pomimo dobrej opinii urzędu gminnego w Kałuszu nadało koncesyę Janklowi Wider, który posiada lichą chatę.

XX. Schulim Hersch Malter zajmywał się szynkarstwem od 45 lat w Kałuszu, pomimo dobrej opinii Rady gm. w Kałuszu, odmówiono mu koncesyi, a nadano Beili Ber, która dotychczas szynkarstwem się nie zajmywała.

XXI. Również odmówiono koncesyi Jakóbowi Laser-Glassman, biednemu 75 letniemu starcowi w Kałuszu, który całe życie od dzieciństwa zajmuje się szynkarstwem i tylko z tego żył a natomiast dostał koncesyę bogaty sąsiad jego Simon Adler, który dotychczas szynkarstwem nie zajmywał się.

XXII. Odmówiono koncesyi Chaji Weissmann w Kałuszu, biednej wdowie, długoletniej szynkarce, nigdy nie karanej, natomiast nadało c. k. Starostwo koncesyę Benjaminowi Jakóbowi Rossmann, 20-letniemu młodzieńcowi, dość zamożnemu, który dotychczas szynkarstwem się nie zajmywał.

XXIII. Nadano bogatemu milionerowi Abie Milschtein w Kałuszu koncesyę, właścicielowi browaru i kamienic w Stanisławowie, a odmówiono jej biednym żydom jak n. p. Minci Haber.

XXIV. Odebrano koncesyę Heni Bienstock o 20 lat zawodowej szynkarce, a nadano bezprawie Isakowi Epschtein w Kałuszu. Również nadano koncesyę w Kałuszu Morbie Roth zamężnej Nussbaum, żonie kasyera Aby Milschteina.

Wogóle c. k. Starosta w Kałuszu kierował się przy rozdaniu koncesyi w Kałuszu niesprawiedliwością i zasadami, jakie JE. p. Namiestnik wypowiedział w Sejmie, t. j. ażeby ograniczyć pijaństwo, a z drugiej strony nie pozbawiać kawałka chleba biednych szynkarzy, którzy dotychczas wyłącznie szynkarstwem się trudnili, z tego żyli i swój interes rzetelnie prowadzili. I tak rozdano koncesye ludziom bogatym, którzy przeważnie szynkarstwem się nie zajmywali i z tego żyć nie potrzebują a nie uwzględniono potrzeb ludności, bo n. p. w Kałuszu przy ul. prowadzącej z rynku do stacyi kolej. na przestrzeni 150 m. udzielono aż 13 koncesyi i to w pobliżu 4-kl. szkoły, natomiast przy ul. Salinarnej, długości $1^1/_2$ km udzielono wszystkiego jedną koncesyę.

XXV. W gminie N. Kałusz niedaleko salin zajeżdża codziennie po kilkadziesiąt fur z najdalszych okolic całej wschodniej Galicyi, nie nadano ani jednej koncesyi, natomiast jakby na śmiech nadano jedyną koncesyę w gminie Nowy Kałusz koło dworca kolej. oddalonego około 4 km od miasta, do którego trzebaby przechodzić cało miasto, a gdzie Rada gminna nadzoru policyjnego nie może wykonywać. Jest prawdą, że Wagnerowa, która otrzymała tą koncesyę jest biedną wdową i dotychczas szynkarstwem się zajmywała.

XXVI. W gminie Niegówce nadało c. k. Starostwo koncesyę Rachmilowi Putzer, pomimo tego, że gmina nie oświadczyła się za nim, ponieważ ten prowadził wyszynk nieczysto, z ludźmi ile się obchodził i sprzedawał trunki w najgorszym gatunku.

Pomimo tego, że Fed' Pobereżnyk, który starał się o koncesyę, zasługiwał w zupełności na to, bo ma odpowiednią chatę, jest rzetelnym człowiekiem i za którym gmina się oświadczyła a to dlatego, że jako człowiek nadzwyczaj porządny prowadziłby wyszynk dla rzeczywistej potrzeby włościan a nie do rozpijania — a jednak on koncesyi nie dostał.

XXVII. W gm. Przewoziec nadało c. k. Starostwo koncesyę Wolfowi Freischler, pomimo, że gmina oświadczyła się przeciw temuż, a Rada gm. zaopiniowała gospodarza Onufra Wintonowicza, który miał ku temu wszystkie dane, jak chatę i jako człowiek z charakterem prowadziłby interes na korzyść gminy a nie szerzyłby pijaństwa. Charakterystycznem jest to, że w orzeczeniu c. k. Starostwa w Kałuszu jest powiedziane proste kłamstwo, jako chata Onufra Wintonowicza była w bocznej, dalekiej, nieprzystępnej ulicy, jak powiedziało c. k. Starostwo „w zaułkach“, kiedy tymczasem dom Onufra Wintonowicza znachodzi się przy głównym gościńcu prowadzącym z Kałusza do Halicza w samym środku wsi, przeciwnie karczma Trajschlera znajduje się na samym końcu wsi tak, że wykonywanie dozoru policyjnego jest dla gm. bardzo utrudnione — ażeby uniemożliwić gminie Przewoziec, jak również i Onufremu Wintonowiczowi wniesienie rekursu do c. k. Namiestnictwa, naczelnik gminy, znany pianica i przyjaciel Treischlera nie doręczył w swoim czasie orzeczenia Starostwa, aż po upływie terminu przepisanego.

ad II. Dodatkowo podajemy, że obdzielony podwójnemi koncesyami Moses Józef Libermann z Dołpotowa, według załączonego alegatu, t. j. sprawozdania żandarmeryi do c. k. Starostwa, był kilka razy policyjnie karany za niewykonywanie szynkarstwa w przepisany sposób i za szerzenie pijaństwa, co dołączony akt najlepiej stwierdza, a o którym c. k. Starosta najlepiej wie, ale niechce wiedzieć. Natomiast odnawiając koncesyi Stefanowi Prokopowi Hrynia, zaopiniowanemu jak najlepiej od gminy w orzeczeniu powiedział, że odmawia mu, ponieważ ten był karany za bójkę, co jest kłamstwem, jak zresztą stwierdza poświadczenie c. k. Sądu w Wojniłowie, dołączone do rekursu wniesionego do c. k. Namiestnictwa.

Wyżej naprowadzone fakta tak co do osób jak i pojedynczych miejscowości, przy rozdzielaniu koncesyi przez c. k. Starostwo w Kałuszu najlepiej stwierdzają, że c. k. Starostwo nie kierowało się ani sprawiedliwością ani interesami ludności przeciwnie nadało koncesye przeważnie ludziom, którzy na to nie zasługiwali i którzy przeważnie będą prowadzić wyszynki w celu demoralizującym i będą szerzyć pijaństwo i ubóstwo.

Towarzystwo handlowe jak „Pomoc“ w Wojniłowie, dalej Tow. przemysłowo-gosp. w Bereźnicy sklepik czytelń „Proświta“ i Kaczkowskiego w Kropiwniku, Babinie Chocieniu, Uhrynowie, starym i t. d., dalej najporządniejsi gospodarze całego powiatu, których poszczególne gminy poparły, bo oni prowadziłyby szynkarski przemysł w sposób odpowiedni i korzystny dla interesów ludności, ci wszyscy od c. k. Starostwa koncesyj nie dostali a na gotowych już odmownych formularzach podało c. k. Starostwo jakie bądź, zupełnie nieprawdziwe motywy, że „petent“ był karany, że lokal lichy, czy „w zaułku“ lub, że miejscowe stosunki tego nie wymagają, natomiast jak wyżej wykazano, zapominało Starostwo przy rozdzielaniu koncesyi, że dotyczące indywidyum było karane kilka razy, że komisyonalnie stwierdzono, że lokal był nieodpowiedni, że petent koncesyi do życia zupełnie nie potrzebuje i t. d.

Że koncesye szynkarskie c. k. Starostwo w ten sposób nadało, tego spodziewali się wszyscy, bo już kilka miesięcy przed tem, zawiązano w Kałuszu komitet, wprawdzie nieoficyalny z różnych faktorów, którzy na rozdział koncesyi mieli później wielki wpływ a mianowicie wszyscy interesowani, którzy chcieli mieć jakąś nadzieję na otrzymanie koncesyi, udawali się do kancelaryi adwokata Dra Wiesenberga przy-

jaciela c. k. Starosty, który za podania o koncesyę brał ogromne sumy, nawet czasami po kilkaset koron, a faktem jest, że adwokat Dr. Wisenberg, zadłużony po uszy, bo miał do miesiąca lutego do 100.000 długu, tak, że przeciw niemu zostało wdrożone konkursowe postępowanie i licytacya wszystkich jego ruchomości, nie odziedziczywszy żadnego majątku ani nie wygrawszy na loteryi, pospłacał długi, zaspokoił wierzycieli i uporządkował swoje finanse. Żyd ten wyzyskał swoją przyjaźń z c. k. Starostą w bardzo mądry i racyonalny sposób.

Dalszymi wspólnikami tego przemysłu przy rozdzielaniu koncesyi byli p. Tokapl c. k. sekr. Starostwa i p. Icko Schpatz faktor c. k. Starosty. Ci ludzie odegrali rolę przy rozdawaniu koncesyi i jak prawdziwi przemysłowcy zarobili ładne pieniądze.

Ważny wpływ na rozdanie koncesyi miały wybory z miejskiej grupy — do Rady pow. w Kałuszu a osobliwie udzielenie koncesyi w miasteczku Wojniłowie. Radni delegaci z Wojniłowa, przeważnie żydzie oświadczyli c. k. Staroście w Kałuszu, że oni na protegowanych przez niego radnych powiatowych z miejskiej grupy będą wówczas głosować, jeżeli przez nich protegowani, dostaną koncesyę na wyszynk. C. k. Starosta pod naciskiem Komitetu zgodził się ostatecznie i przez to spółka handlowa „Pomoc“ i Mikołaj Durbak a względnie jego żona pomimo tego, że byli najlepiej zaopiniowani i że im koncesyę c. k. Starosta obiecał, ostatecznie jej nie otrzymali, bo tu rozstrzygały momenty polityczne a mianowicie żydzi, wojniłowscy radni, którzy rozstrzygały przy wyborze radnych powiatowych z grupy miejskiej, za przeforsowanie wszechpolskich kandydatów, przyjaciele c. k. Starosty t. j. Dr. Wiesenberga et consortes w ten sposób kazali sobie zapłacić. Obdzieleni koncesyami żydzi z Wojniłowa wyliczeni ad I. są jedynymi szczęśliwymi ludźmi, których otrzymanie koncesyi nie kosztowało ani helera.

Podpisani zapytują JE. p. Namiestnika:

1) Co zarządzi, ażeby ostatecznie koncesye szynkarskie w powiecie kałuskim tak po wsiach jak i miasteczkach dostali ludzie odpowiedni i zasługujący na to, którzy prowadziliby interes szynkarski według intencyi p. Namiestnika w ten sposób, żeby ludność nie rozpijała się i nie demoralizowała się.

2) Ażeby ludzie rzeczywiście ubodzy, którzy już prowadzili wyszynk i tylko z tego żyją, a dotychczas prowadzili go bez zarzutów i przez Rady gm. zostały dobrze zaopiniowane, te koncesye otrzymali.

3) Ażeby Tow. handlowe jak „Pomoc“ w Wojniłowie, Bereżnicy, sklepiki „Proświty“ i „Kaczkowskiego“ koncesye te otrzymali.

Interpelant:
Kurowiec.

Sandulak, Dumka, Lewicki, Stojałowski, Petruszewicz, Makuch, Sodomora, Szwed, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Skwarko.

Z a ł ą c z n i k.

K. k. Landesgendarmerie kommando Nr. 5. E. Nr. 77. — Abteilung Stryj Nr. 16. Posten zu Wojniłów Nr. 32. Wojniłów, am 29/I. 1910. — Liebermann Josef aus Dołpotów Palizeisperstunde.

An die k. k. Bezirkshauptmannschaft zu Kałusz.

Moses Josef Liebermann aus Dołpotów wurde am 19/I. 1910 wegen Überschreitung der Polizeisperstunde bis 12. nachts dem Gemeindeamte in Dołpotów durch den Postenführer Kozłowski mündlich zur Bestrafung angezeigt.

Liebermann wurde bereits mehrmals wegen Überschreitung der Polizeisperstunde ermahnt und auch dem Gemeindevorsteher mündlich angezeigt, was jedoch bei demselben fruchtlos blieb. — Bródka Wacht.

C. k. Starostwo w Kałuszu. Weszło dnia 5. lutego 1910 L. O. 3410. Kałusz dnia 5. lutego 1910. Zwierzchości gminnej w Dołpotowie do przeprowadzenia własnego postępowania karnego i doniesienia mi o wyniku c. k. Starosta Wajdowski.

Zwierzchność gm. Weszło 11. lutego 1910. Dołpotów 11. lutego 1910 L. 56.

Interpelacya

posła Korola i tow. w sprawie nieustawowego przewlekania sprawy konkurencyjnej w Sarnach powiatu jaworowskiego.

Jeszcze z końcem r. 1905 przeprowadzono w Sarnach pow. jaworowskiego rozprawę konkurencyjną co do budowy domu parafialnego tamże, a c. k. Starostwo w Jaworowie wydało orzeczenie uznając konieczność tej budowy.

Przeciw temu orzeczeniu wniósł właściciel majętności Sarna rekurs, jako patron obowiązany do ponoszenia $^1/_6$ części kosztów budowy, który spokojnie przeleżał w c. k. Starostwie w Jaworowie przez 3 lat, bo dopiero uchwałą z dnia 20. sierpnia 1906 l. 19.941 wezwało to Starostwo komitet parafialny do przedłożenia opinii inżyniera co do stanu starego budynku parafialnego i do dołączenia planów i kosztorysu.

Komitet parafialny przedłożył opinię, donosząc równocześnie, że plany i kosztorysy po zbudowaniu nowego domu parafialnego gdzieś zatracone.

I znowu sprawa ta przetrzymywana w c. k. Starostwie w Jaworowie aż do lipca 1910 r., bo dopiero dnia 22. lipca 1910 L. 18367 tegoż Starostwa uchwalono po licznych urgensach i po interpelacyi wniesionej zeszłego roku w Sejmie wezwało po raz drugi komitet parafialny do przedłożenia tych samych dokumentów, które jeszcze w r. 1906 zostały przedłożone. Na doniesienie komitetu że opinia przedłożona jeszcze w r. 1906, a plany i kosztorysy zatraciły się, zarządziło c. k. Starostwo w Jaworowie protokolarne przesłuchanie budowniczego Jarosza z Jaworowa, który podał bliższe dane co do kosztorysów i planów.

Pomimo tego sprawa rekursu patrona do dzisiaj nie załatwiona, mimo że do jego załatwienia niema najmniejszej przeszkody.

Podając ten niesłychany fakt przewlekania załatwienia rekursu przeciw orzeczeniu konkurencyjnemu c. k. Starostwa w Jaworowie z 28. września 1905 l. 19.407 do wiadomości c. k. Rządu, zapytują podpisani:

Czy i kiedy c. k. Rząd ukończy sprawę konkurencyjną na budowę domu parafialnego w Sarnach i czem usprawiedliwi niesłychane przewlekanie załatwienia rekursu wniesionego jeszcze w r. 1905.

Lwów, 8. października 1910.

Interpelant:
Korol.

Lewicki, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Kiweluk, Winniczuk, Krynicki, Hanczakowski, Tracz, Krysowaty, Skwarko, Sandulak.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie rozszerzenia i adaptacyi szpitala powszechnego w Przemyślanach.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Cieleckiego i tow. w przedmiocie podwyższenia funduszu pożyczkowego dla handlowo-przemysłowej działalności Kółek rolniczych.

Przemawia p. Cielecki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Czartoryskiego i tow. w przedmiocie niedopuszczania mięsa argentyńskiego w obszar cłowy Monarchii.

Przemawia p. Czartoryski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Czartoryskiego i tow. w przedmiocie zmiany §§ 1. i 5. ustawy z dnia 8. grudnia 1881 dz. u. kr. Nr. 71 o używaniu ogierów do stanowienia.

Przemawia p. Czartoryski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospoderstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bisa i tow. o zmianę trasy kolejowej Nisko-Rzeszów w gminie Maziarnia.

Przemawia p. Bis uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bisa i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Studzieniec, pow. Nisko.

Przemawia p. Bis uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bisa i tow. w sprawie budowy mostu na Łęgu w powiecie tarnobrzeskim.

Przemawia p. Bis uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Schätzla i tow. w sprawie przedłużenia linii kolejowej Lwów-Podhajce.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Juliana Brunickiego i tow. w przedmiocie ustawy normującej handel nasionami, nawozami sztucznemi i paszaszami skoncentrowanemi.

Przemawia p. Julian Brunicki uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Czartoryskiego i tow. w sprawie zachowania w kraju zabytków archeologicznych.

Przemawia p. Czartoryski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w przedmiocie ustawy o gminnych urzędach rozjemczych.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za r. 1909.

Przemawia sprawozdawca komisyi p. Głąbiński.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej sprawozdawca p. Głąbiński.

P. Lewicki żąda głosu dla sprostowania faktów.

Marszałek wzywa, by przy sprostowaniu faktów ograniczono się do rzeczywistego sprostowania faktów.

Przemawia p. Lewicki dla sprostowania faktów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm wydaje Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszów budżetem objętych i datowanych za r. 1909.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Powyższa uchwała obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za r. 1909.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nieobjętych, wykazanych w dziale C., przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwala wniosek 3 komisyi bez rozprawy.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Wasunga:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w najkrótszym czasie wydał pu-

blikacye zawierające wykaz fundacyi zostających pod zarządem Wydziału krajowego, krótkie streszczenie aktów fundacyjnych i sposobów korzystania z fundacyi, wreszcie inwentarze majątków fundacyjnych wedle stanu z 31. grudnia 1910 r.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Wasunga.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi podatkowej w przedmiocie petycyi reprezentacyi gmin miejskich o wyjednanie w drodze zmiany ustawodawstwa wydzielenia części podatku osobisto-dochodowego na cele gmin miejskich.

Sprawozdawca p. Landau uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by jak najspieszniej zbadał wnioski o zapewnienie gminom miejskim udziału w dotacyi z dochodów podatku osobisto-dochodowego i sprawozdanie dotyczące przedłożył, ewentualnie, by również wszedł w rokowania z rządem, celem podwyższenia dotacyi krajowej, aby kraj uwzględnić mógł słuszne roszczenia miast.

Przemawia p. Stapiński i wnosi następującą poprawkę.

„W wiersza drugim dodać po słowie: „miejskim“ i „wiejskim“, tudzież przy końcu rezolucyi dodać po słowie: „miast“ i „gmin wiejskich“.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek przerywa mowcy i wzywa go, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Makuch.

Przemawia sprawozdawca p. Landau i oznajmia imieniem komisyi, że ta trwać będzie przy swoim wniosku, pragnie jednak połączyć sprawę z rezolucyą p. Stapińskiego, wobec czego o wnosi odesłanie jej sprawozdania napowrót do komisyi, wraz z powyższą rezolucyą p. Stapińskiego.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego.

Następuje wniosek nagły p. Adama i tow., który opiewa:

W n i o s e k n a g ł y.

Z powodu zgonu ś. p. Maryi Konopnickiej

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wydział krajowy prześle rodzinie ś. p. zmarłej pismo kondolencyjne i złoży wieniec u trumny imieniem kraju.

II. Posłowie sejmowi zechcą wziąć korporatywny udział w oddaniu ostatniej posługi ś. p. Maryi Konopnickiej.

Wnioskodawca:
Adam.

Starowieyski, Urbański, Laskowski, Stapiński, Stadnicki, Kleski, Kędzior, Jedynak, Halban, Witos, Bernadzikowski, Cielecki, Gniewosz, Krężel Sala, Głąbiński, Kolischer, Lewakowski, Rittel, Jabłoński, Bednarski, Bis, St. H. Badeni, Rayski, Bandrowski, E. Mycielski, Leo, Federowicz, St. Tarnowski, Skarbek, Rutowski, Sare, Wasung, Landau.

Przemawia p. Adam uzasadniając nagłość wniosku, a następnie sam wniosek.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek sjwierdza, że wobec przebiegu rozprawy nagłość i sam wniosek uważa za jednogłośnie przez Izbę uchwalone.

Marszałek udziela głosu p. Dembowskiemu w sprawie złożenia oświadczenia.

Przemawia p. Dembowski.

Marszałek oznajmia, że udzielił głosu p. Dembowskiemu.

Przemawia dalej p. Dembowski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Kolischer.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

P. Stapiński uprasza o odpowiedź na interpelacyę p. Bojki wniesioną dnia 20. stycznia 1910 do Wydziału krajowego w sprawie włości rentowych, oraz o umieszczenie na porządku dziennym sprawozdania komisyi gospodarstwa krajowego w przedmiocie zmiany ustawy o rybołostwie.

Marszałek oznajmia, że w tych sprawach zarządzi co potrzeba.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1. października 1910 r. godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
St. Henryk Badeni *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

93. posiedzenia. I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 3 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstantuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 91 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 92 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił członkowi Sejmu p. Witkowskiemu urlopu na 7 dni.

Izba bez rozprawy uchwala p. Męcińskiemu udzielenie 14 dniowego urlopu.

Marszałek oznajmia, że Komisya drogowa wybrała p. Urbańskiego drugim zastępcą przewodniczącego komisyi.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 11. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 7201—7203, 7214—7216, 7220, 7226—7229, 7233—7239, 7242—7248, 7250—7255, 7261, 7266, 7268—7271, 7275, 7278, 7280—7283, 7284, 7286 7290.

Komisyi szkolnej Ls. 7204—7209, 7212, 7213, 7217, 7230, 7240, 7256—7260, 7262, 7272, 7277, 7285.

Komisyi gminnej Ls. 7211, 7219.

Komisyi petycyjnej Ls. 7221, 7223—7225, 7259.

Komisyi prawniczej Ls. 7264.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 7173.

Komisyi drogowej Ls. 7218, 7267,

Komisyi przemysłowej Ls. 7222, 7374, 7276.

Komisyi wodnej Ls. 7210, 7249.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 7263, 7263.

Komisyi reform agrarnych Ls. 7241.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7249 komitetu 5. Zjazdu techników polskich we Lwowie w sprawie budowy dróg wodnych i innych postulatów przemawia p. Kędzior popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7269 Towarzystwa ruskiej ochronki w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7270 Towarzystwa „Szkilna Pomicz“ w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7288 „Tow. ruskich kobiet“ w Stanisławowie o subwuncyę dla bursy przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye które opiewają:

Wniosek nagły

w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Maniowy powiatu nowotarskiego.

Dnia 20. rześnia b. r. około godziny drugiej rano wybuch pożar z niewiadomej przyczyny we wsi Maniowy powiatu nowotarskiego i zniszczył doszczętnie 9 gospodarstw ze wszystkimi budynkami przyrządami gospodarczymi i całym tegorocznym zapasem zboża i paszy, tak że 9 rodzin pozostało bez dachu i kawałka chleba. Szkoda spowodowana przez pożar wynosi przeszło 45.000 koron. Z pogorzelców nikt nie był ubezpieczoyym od ognia. Celem ulżenia nędzy nieszczęśliwych pogorzelców Maniów pożądana jest rychła i wydatna pomoc z funduszów państwowych i krajowych.

Podpisani przeto wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Udzielenie zapomogi pogorzelcom Maniów z krajowych funduszów w odpowiedniej wysokości.

2) Wezwać c. k. Rząd o udzielenie zapomogi tym pogorzelcom z funduszów państwowych.

3) Odpisać z urzędu pogorzelcom podatki zaległe.

Lwów, 6. października 1910.

Wnioskodawca:
Bednarski.

Sala, Battaglia, Leo, Federowicz, Maryewski, Kleski, Jabłoński, Adam, Tertil, Maiss, Landau, Sare, Rutowski, Bandrowski, Skarbek, Merunowicz.

W n i o s e k n a g ł y

W miesiącu wrześniu pożar nawiedził gminę Majdan w powiecie jarosławskim, a mianowicie spaliły się doszczętnie chaty następujących gospodarzy:

Wojciecha Peszka
Anny Peszkowej
Mikołaja Sieradzkiego
Andrzeja Sieradzkiego
Marcina Sieradzkiego
Władysława Pokrywki
Leona Studziennego

wraz z chatami i budynkami gospodarczemi. Spłonęła cała pasza.

Ze względu na stwierdzoną nędzę powyżej wymienionych gospodarzy pomoc krajowa jest konieczna. Z tego też powodu przedstawiają wnioskodawcy następujący wniosek naglący:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Dla dotkniętych pożarem gospodarzy w Majdanie zapomogę w kwocie 1.000 koron.

Lwów, dnia 8. października 1910.

Wnioskodawca:
Kozłowski.

Laskowski, Starowieyski, Konopka, Wł. Kraiński, Gniewosz, Garapich, Czaykowski, Czarkowski-Golejewski, Cielecki, J. Brunicki, Moysa, Sozański, Tad. Cieński, A. Theodorowicz, A. Brunicki, ks. Pastor, Czartoryski, Krzysztofowicz.

W n i o s e k n a g ł y.

Dnia 20. września nawiedził pożar gminę Korzowa w powiecie podhajeckim niszcząc chaty i całą krescencyę 16 gospodarzy nazwanych w załączonym spisie, wykazują szkodę na 43215 K.

Dnia 28. września nawiedził pożar gminę Tenetniki w powiecie rohatyńskim, niszcząc 20 numerów, wskutek czego, jak wykazuje załączony list proboszcza miejscowego, około 30 rodzin zostało bez dachu i chleba.

Wskutek tego raczy Wysoki Sejm udzielić zasiłku dla pogorzelców gmin Korzowa i Tenetniki w wysokości 4.000 koron.

Wnioskodawca:
Krzeczunowicz.

J. Szeptycki, Hupka, Urbański, Laskowski, Gorayski, Abrahamowicz, Gorayski, Konopka, Garapich, St. H. Badeni, Schnell, Paygert, W. Korytowski, Wodzicki, Mars.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Dnia 28. września o godz. 11 w nocy ogromny pożar nawiedził wieś Tenetniki, obok Martynowa.

Spaliło się 20 numerów ze wszystkimi budynkami i zbiorami tegorocznymi. Blisko 30 rodzin jest bez dachu i kawałka chleba. Kilku tylko miało ubezpieczone budynki na małą kwotę.

Upraszam więc, by Jaśnie Wielmożny Pan był łaskaw wyjednać u Sejmu jakąś zapomogę dla tych pogorzelców.

Z winnym szacunkiem
ks. Lubaczewski.

Martynów nowy 30/9 1910.

W y k a z i m i e n n y

pogorzelców z dnia 20. października 1910 r. i poniesionych przez nich szkód przez pożar w Korzowie, pow. podhajeckiego.

L. porz.	Nr. D.	Imię i nazwisko oraz przedmiot spalony:	Wartość pojed. koron	Razem koron
1.	2.	Józef Jankowski, rolnik i naczelnik gminy, ubezpieczony w Tow. Krakowskim na 1.700 K.		
a)		zabudowanie	3.200	
b)		sprzęty i narzędzia	250	

c)	odzież		120	
d)	drób domowy		20	
e)	zboże w snopach i w ziarnie		1.800	
f)	kukurudza w szutkach		150	
g)	pasza (konicz, siano)		200	
h)	fasola w snopach		200	5.940

2. 94a Hryńko Pihurski, ubezpieczony w Dniestrze na 500 K.

a)	budynki		1.200	
b)	sprzęty, narzędzia gospodarcze		250	
c)	drób domowy i 1 wieprz		85	
d)	odzież i płótno		250	
e)	zboże w snopie i ziarnie		560	
f)	kukurudza w szutkach		90	
g)	fasola w snopach		160	
h)	pasza		200	2.795

3) 10. Jaśko Sadłowski, nieubezpieczony

a)	chata		600	
b)	kukurudza w szatkach		100	
c)	fasola w snopach		50	
d)	drób		20	920

4. 16. Józef Turkiewicz, nieubezpieczony

a)	chata		400	
b)	sprzęty, narzędzia rolnicze		100	
c)	drób		10	
d)	odzież, płótno		180	
e)	zboże w ziarnie		80	
f)	kukurudza w szutkach		100	
g)	materyał drzewny		50	
h)	fasola w snopach		150	1.070

5. 54. Jan Zarzycki, ubezpieczony w Dniestrze na 600 K.

a)	budynki		1.400	
b)	sprzęty, narzędzia rolnicze		210	
c)	zboże		700	
d)	drób		15	
e)	kukurudza w szutkach		160	
f)	pasza		90	
g)	koń 1 spalony, 1 popieczony		320	
h)	jałówka spalona		100	2.995

6. 4. Dmytro Dutczak, ubezpieczony w Slawii na 1.400 K.

a)	chata i stajnia		1.600	
b)	materyał (tarcice)		50	1.650

7.	84.	Józef Szumilas, ubezpieczony w Dniestrze na 1.000 K.		
a)		budynki	1.600	
b)		sprzęty, narzędzia	120	
c)		odzież	300	
d)		zboże	420	
e)		kukurudza	420	
f)		pasza	200	
g)		drób domowy	10	
h)		fasola	300	
i)		materyał drzewny	600	3.970
8.	94/6.	Stefan Pihurski, ubezpieczony w Dniestrze na 500 K.		
a)		budynki	1.000	
b)		sprzęty, narzędzia	200	
c)		odzież	10	
d)		drób	30	
e)		zboże w snopach	280	
f)		pasza i kukurudza	100	
g)		fasola snopami	60	
h)		materyał drzewny	15	1.695
9.	56/1.	Marya Lewoczko, nieubezpieczona		
a)		budynki	500	
b)		sprzęty	200	
c)		odzież	100	
d)		drób	16	
e)		zboże w snopie i ziarnie	50	
f)		kukurudza w szulkach	45	
g)		pasza	30	
h)		fasola	104	1.045
10.	57.	Iwan Sadłowski, zaniechał asekuracyę od 2 lat		
a)		budynki	1.500	
b)		sprzęty, narzędzia	300	
c)		odzież	300	
d)		drób	40	
e)		zboże w snopach i ziarnie	400	
f)		kukurudza	140	
g)		pasza	300	
h)		fasola	150	
i)		drzewo materyalne	60	3.190
11.	135.	Dominik Cyndrowski, asekurowany w Krakowie na 830 koron.		
a)		budynki	5.000	
b)		sprzęty, narzędzia	100	
c)		zboże w snopie i ziarnie	1.200	

d)	kukurudza	20	
e)	pasza	200	
f)	materyał nowy sprowadzony	100	6.620

56. ten sam D. Cyndrowski, asekurowany w Dniestrze na 440 koron.

a)	budynki	1.200	
b)	zboże	280	
c)	okłoty	100	1.580

12. 85. Michał Jankowski, nieubezpieczony

a)	budynki	1.400	
b)	sprzęty, narzędzia	150	
c)	zboże w snopach	216	
d)	kukurudza	50	
e)	pasza i okłoty	25	
f)	materyał budowlany	50	1.891

13. 3 Michał Dutczak, asekurowany w Dniestrze na 1.000 K.

a)	budynki	1 400	
b)	sprzęty i narzędzia	300	
c)	odzież	10	
d)	drób	16	
e)	zboże w snopach	270	
f)	kukurudza	112	
g)	pasza i okłoty	20	
h)	fasola snopami	62	
i)	materyał na sanie	50	2.230

14. 68. Michał Sadłowski, nieubezpieczony.

a)	Chata i poddasze	600	
b)	odzież i sprzęty	100	
c)	kukurudza	64	
d)	fasola	25	
e)	zboże w ziarnie	40	
d)	pasza	25	
f)	materyał drzewny	26	880

15. 55. Kość Pihurski, od 2 lat zaniechał asekuracyę w Dniestrze.

a)	budynki	1.400	
b)	sprzęty, narzędzia	250	
c)	drób	15	
d)	odzież.	10	
e)	kukurudza w szulkach	158	
f)	pasza	50	1883

16. 45. Józef i Agnieszka wdowa Rosoliki, asekuracya Kraków na 800 K.

a)	budynki	2.000	
b)	sprzęty, narzędzia	100	
c)	odzież	50	
d)	zboże w snopie i ziarnie	500	
e)	Kukurudza szulkami	72	
f)	pasza	60	
g)	fasola snopami	64	
h)	drób domowy	15	2.861

Z e s t a w i e n i e

Pozycya	1	5.940
„	2	2.795
„	3	920
„	4	1.070
„	5	2.995
„	6	1.650
„	7	7.970
„	8	1.695
„	9	1.045
„	10	3.190
„	11 dwa domy	8.620
„	12	1.891
„	13	2.230
„	14	880
„	15	1.883
„	16	2.861
	Szkoda ogólna	43.215

Obliczyłem

Michał Iwański
sekretarz gminny.

W n i o s e k n a g ł y.

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie usunięcia zarządzeń weterynaryjnych, utrudniających obrót i handel bydłem i nierogacizną, w gminach kraju nie objętych zarazą pryszczycy.

Zważywszy, że zarządzenia weterynaryjne mające na celu stłumienie pryszczycy w gminach kraju, zarazą tą nie objętych, narażają włościaństwo na nieobliczalne straty w gospodarstwach — a to przez utrudnienie obrotu i handlu bydłem i nierogacizną przez wzbronienie wypędzania na paszę w polu, jak nie mniej zamknięcie targów.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w gminach kraju zarazą pryszczycy nie objętych, usunął wszelkie zarządzenia weterynaryjne, tamujące obrót bydłem i nierogacizną t. j. otworzył targi na takowe i dopuścił wypędzać na paszę w pole — zaś w gminach zarazą tą objętych zarządzenia te złagodził.

Wnioskodawca:
A. Krężel.

Bis, Bojko, Kędzior, Ptak, Żardecki, Wasung, Jampolski, Stefczyk, Stapiński, Jedynak, Witos, Cieluch, Szwed, Myjak, Lewakowski.

W n i o s e k n a g ł y.

W Kętach, powiecie bielskim, zgorzało osiemnaście stodół napełnionych zbożem. Zboże nie było zabezpieczone, a także budynki nie wszystkie były ubezpieczone.

Szkoda wynosi około 50 tysięcy koron. Wobec panującej drożyzny na ludność ubogą rękodzielniczą, która i tak walczy z nędzą, przez notoryczny upadek rękodzielnictwa, spadła wskutek tego pożaru ogromna klęska — i ratunek wydatniejszy jest konieczny.

Upraszają tedy podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom miasteczka Kęty udziela się zapomogi odpowiedniej w stosunku do zapomóg, udzielanych innym pogorzelcom w kraju.

Wnioskodawca:
Ks. Stanisław Stojałowski.

Senyk, Lewicki, Korol, Kędzior, Winniczuk, Skwarko, Petruszewicz, Tracz, Sodomora, Pastor, Dudykiewicz, Stefczyk, Stapiński, Szwed, Witos, Dumka, Sandulak.

W n i o s e k n a g ł y.

W Grębowie, w powiecie tarnobrzeskim, spłonęły zabudowania gospodarskie — wedle załączonego przy niniejszym, spisu. W połączeniu z klęską pryszczycy, a raczej ze zarządzeniami spowodowanemi wskutek tej zarazy — mieszkańcy wszyscy — tem bardziej pogorzelcy narażeni są na utratę całego inwentarza z powodu braku paszy. Pomoc jak najrychlejsza jest konieczną, wobec czego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Grębowa udziela się z funduszów krajowych wydatnej pomocy na zakupno paszy i chleba.

Wnioskodawca:
ks. Stanisław Stojałowski.

Lewicki, Senyk, Korol, Tracz, Pastor, Winniczuk, Skwarko, Stapiński, Szwed, Witos, Dumka, Sandulak, Petruszewicz, Kędzior, Sodomora, Stefczyk, Dudykiewicz, Wasung.

P o ż a r w G r ę b o w i e.

Dnia 19. września 191) zapaliła się chałupa Franciszki Dul, zapaliło dziecko konopie suszone.

Szkoda w budynkach i zbożu wynosi jak niżej. Budynki były asekurowane, zboże i siano nie.

1) Tadeusz Dul . .	14.000	koron
2) Adam Dul . . .	8.000	„
3) Adam Bąk . . .	3.000	„
4) Jan Motas . . .	3.000	„
5) Wincenty Motas . .	3.400	„
6) Michał Dąbek . .	1.600	„
7) Jan Janeczko . .	800	„
8) Michał Janeczko . .	1.000	„
9) Franciszka Dul . .	600	„
10) Antoni Baran . .	1.400	„
11) Agnieszka Szewc .	800	„
12) Wojciech Dul . .	1 600	„
Razem .	38.200	koron

W n i o s e k n a g ł y.

Sejm wzywa rząd krajowy:

1) aby wyjaśnił sprawę rozdawnictwa koncesyi szynkarskich, w szczególności na podstawie jakiego „prawa kontroli“ wydawał c. k. Starostom szczegółowe polecenia, komu mają dawać koncesye i kto będzie drugą instancyą dla tych

petentów, którym c. k. Namiestnictwo kazało odmówić koncesyi?

2) Dlaczego wbrew przyrzeczeniom c. k. Rządu krajowego dano koncesye w tych gminach, które sobie tego nie życzyły?

3) Wzywa się ck. Rząd, aby rozpatrzył sprawę nadawania koncesyi w miejscach odpustowych dla „domów gościnnych pątnikow".

Wnioskodawca:
ks. Stojałowski.

Lewicki, Makuch, Korol, Winniczuk Skwarko, Petruszewicz, Senyk, Kołpaczkiewicz, Tracz, Pastor, Sodomora, Dumka, Sandulak, Dudykiewicz.

W n i o s e k n a g ł y.

posła Szweda o udzielenie wsparcia mieszkańcom gminy Przyborowa pow Żywieckiego poszkodowanym klęską gradobicia.

Wysoki Sejmie!

Gmina Przyborów nawiedzona została przed samemi zbiorami z pola w roku bieżącym nie pamiętną burzą połączoną z gradem, która w gruntach górzystych od Węgier ziemiopłody do szczętu zniszczyła i wyrządziła szkody przeszło na 15.000 koron.

Ludność tej gminy wynosi 2100 mieszkańców i jest bardzo uboga, ma grunta mniej urodzajne w górach około Węgier położone — niema w pobliżu zarobków, a przez klęskę gradobicia, została bardzo dotknięta i zubożona.

Wysoki Sejm krajowy

raczy zatem mieszkańcom gminy Przyborowa gradobiciem w r. 1910 dotkniętym przyznać wydatniejszą zapomogę na żywność i zasiew gruntów.

Lwów, dnia 11. września 1910.

Wnioskodawca:
Szwed.

Hanczakowski, Jedynak, Bojko, Winniczuk, Sodomora, A. Starueh, Skwarko, Cieluch, Styła, Cipser, Krężel, Bednarski, Witos, Skołyszewski.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

W powiecie staro-samborskim przeprowadzono regulacyę rzeki Lenina w dalszym biegu „Potok Tycha" zwana jako dopływu Dniestru na przestrzeni 9 kilometrów tj. do mostu na gościńcu z Terszowa do Lutowisk prowadzącym w miejscowości Ławrów.

Dalszy bieg tej rzeki nie ma być regulowanym według dotychczas obowiązującej ustawy o regulacyi rzek w naszym kraju, mimo, że zachodzi gwałtowna potrzeba uregulowania górnego biegu tejże rzeki.

W górnym swoim biegu powyżej Ławrowa przepływa rzeka Lenina (recte Potok Tycha" zwana) wsie Nanczółka wielka, Nanczółka mała i Tycha i naraża powyższe gminy przez coroczne a częste wylewy na ogromne szkody nietylko w plonach rolniczych ale i w budynkach, gdyż wsie te pobudowane są wdłuż brzegów wspomnianej rzeki.

Wspomnąć tu należy, że wzdłuż łożyska rzeki prowadzi jedyna droga gminna łącząca te gminy z miastem powiatowem Stary Sambor i z głównemi miasteczkami targowemi jak Ustrzyki, Lisko i Lutowiska, która to droga skutkiem nie uregulowanych brzegów rzeki ulega ustawicznemu spustoszeniu na wielkich przestrzeniach i bardzo często tygodniami całymi jest nie do przebycia.

Powiat staro-samborski należy pod względem siły podatkowej do najbiedniejszych w kraju, nie może zatem poświęcać co roku znaczniejszych kwot na utrzymanie tej drogi w możliwym stanie, wymawiając się słusznie, że jak długo regulacya górnego biegu rzeki nie będzie wykonaną, rekonstrukcya tej drogi jest bezcelową i zbyt kosztowną.

Jako poseł z powiatu staro-samborskiego wybrany, uważam za swój obowiązek w obronie tych kilku tysięcy rolników zamieszkałych w powyżej przytoczonych gminach, przedstawić Wysokiemu Sejmowi konieczność bezzwłocznej i nieodzownej regulacyi górnego biegu rzeki Lenina (recte Potok Tycha zwana) i przedkładam w tym celu następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Ministerstwa rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Lenina od mostu w Ławrowie, w gminach Nanczółka wielka, Nanczółka mała, aż do granicy gminy Tycha i przedłożył Sejmowi projekt ustawy, zapewniającej wykonanie robót na podstawie ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4:

Wnioskodawca
Lewakowski.

Hupka, Lewicki, Jaworski, Hanczakowski, Kurowiec, Kędzior, Szwed, Winniczuk, Gorayski, Wasung, Skołyszewski, Kolischer, Bernadzikowski, Witos, Cieluch, Styła, Krężel, Ptak, Wrześniowski, Bojko, Sandulak.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Konieczuość uregulowania stosunków handlowych kupna i sprzedaży sztucznych nawozów, skoncentrowanych pasz jak również nasion staje się jaskrawszą i w tym celu

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

załączone projekty ustaw.

Wnioskodawca
Karol Czecz

Starowieyski, Schnell, Czarkowski-Golejewski, Korytowski. Gorayski, Brykczyński, Komorowski, Jaworski, Górski, Konopka, Hupka, E. Mycielski, Paygert, Wasnng, Cielecki, Krzeczunowicz, Vivien.

P r o j e k t u s t a w y

normującej obrot nawozami handlowymi i skoncentrowanymi środkami paszy.

§ 1.

Postanowieniom niniejszej ustawy podlega obrót nawozami handlowymi i skoncentrowanymi środkami paszy, o ile ich ilość przy każdej pojedyńczej odstawie przekracza 25 kg. wagi brutto.

§. 2.

Za „nawozy handlowe“ należy po myśli niniejszej ustawy uważać te wszystkie dla celów nawożenia w obrót handlowy wprowadzone materyały, które zawierają azot, kwas fosforowy i potas lub też jeden z tych trzech składników.

Skoncentrowanymi środkami paszy są te wszystkie produkty i odpadki w handlu lub przemyśle, które zostają wprowadzone w obrót handlowy z przeznaczeniem służenia na karmę dla zwierząt gospodarczych i które zawierają we większej ilości przynajmniej jeden składnik odżywczy z grupy ciał białkowatych, tłuszczów lub węglowodanów.

§. 3.

Natomiast nie podlegają przepisom niniejszej ustawy środki nawozowe i zie-

miopłody, uzyskane bezpośrednio w przedsiębiorstwie rolniczem, następnie te odpadki, które używane są do celów nawozowych i pastewnych, a w drodze rozporządzenia bliżej oznaczone zostaną, wreszcie służące do wytwarzania nawozów handlowych produkty przyrody (materye mineralne), o ile sprowadzane są przez fabryki nawozów sztucznych.

§. 4.

Do każdej dostawy nawozu handlowego równocześnie lub też w przeciągu dni czterych dołączyć wykaz przesyłkowy (fakturę), podpisany przez wytwórcę, względnie sprzedawcę nawozu.

Wykaz ten ma obejmować dokładne oznaczenie dostarczonego środka nawozowego według jego rodzaju i pochodzenia, tudzież podawać, w jakiej ilości (w procentach) jako też w jakiej formie zawarte są w tymże środku nawozowym składniki odżywcze roślinne, wymienione w §. 2. niniejszej ustawy.

Jeżeli nawóz handlowy zostaje w obrót wprowadzony z tem zaznaczeniem, że oprócz składników odżywczych roślinnych, wymienionych w §. 2. zawiera jeszcze inne materye, wpływające korzystnie na rozwój roślin, natenczas należy we wykazie przesyłkowym podać istotę i przymioty specyficzne tychże materyi oraz wskazać, w jakiej ilości są one zawarte w dostarczonym środku nawozowym.

§. 5.

Jeżeli we wykazie przesyłkowym oprócz szczegółów, przepisanych w §. 4, przytoczone są jeszcze inne wzmianki o szczególnych przymiotach dostarczonego środka nawozowego, natenczas dostawca odpowiedzialny jest za zupełną prawdziwość tych wzmianek w równej mierze, jak za szczegóły, przepisane w §. 4. niniejszej ustawy.

§. 6.

Jeżeli ilość składników odżywczych roślinnych, zawarta w dostarczonym środku nawozowym, jest mniejszą od ilości, podanej we wykazie przesyłkowym, to nabywca może odmówić przyjęcia dostawy w tym wypadku, gdy brak w zawartości u jednego lub kilku składników odżywczych roślinnych, po uwzględnieniu przyjętej w stosunkach handlowych kompenzacyi za azot, kwas fosforowy oraz z tytułu dozwolonej różnicy wyników analizy, przenosi 1 procent.

§. 7.

Na zewnętrznej stronie opakowania (worka, paki i t. p.) mieścić się winno użyte we wykazie przesyłkowym oznaczenie przedmiotu przesyłki w tej formie, jaka przepisaną zostanie w drodze rozporządzenia.

§. 8.

Wytwórcy lub sprzedawcy środków nawozowych są w prawie zabezpieczyć tożsamość swoich przesyłek towarowych za pomocą plomb, które z urzędu chronione będą i ograniczyć w ten sposób rozciągłość swej odpowiedzialności za jakość dostarczonego nawozu handlowego.

Za zgodną z przepisami jakość przesyłek nawozowych, które wprowadzone zostają w handel z uszkodzonem opakowaniem lub plombą lub też bez plomby, odpowiada ostatni sprzedawca. Formalności, od jakich zależeć będzie dopuszczalność tych plomb, określone zostaną w drodze rozporządzenia.

§. 9.

Rząd może dla poszczególnych rodzajów nawozów handlowych oznaczyć minimalne zawartości składników odżywczych.

§. 10.

Do każdej ustawy skoncentrowanego środka paszy należy równocześnie lub w przeciągu dni czterech dołączyć wykaz przesyłkowy (fakturę), podpisany przez wytwórcę, względnie sprzedawcę. Wykaz ten ma obejmować:

a) dokładne oznaczenie skoncentrowanego środka paszy według jego rodzaju i pochodzenia, z podaniem nasienia, względnie materyi, które posłużyłyby do jego wyprodukowania;

b) zaznaczenie, że dostarczony środek paszy jest niezepsuty i przydatny do karmienia zwierząt gospodarczych. Jeżeli skoncentrowany środek paszy zostaje w obrót wprowadzony z tem zaznaczeniem, że oprócz składników, odpowiadających jego pochodzeniu zawiera jeszcze inne materye, wpływające korzystnie na produkcyę zwierzęcą, natenczas należy we wykazie przesyłkowym podać istotę i przymioty specyficzne tychże materyi oraz wskazać, w jakiej ilości są one zawarte w dostarczonym środku paszy posilnej.

§. 11.

Jeżeli we wykazie przesyłkowym oprócz szczegółów, przepisanych §. 10, przytoczone są jeszcze inne wzmianki o szczególnych przymiotach dostarczonego środka paszy posilnej, lub jeżeli jego procentowa zawartość wyrażoną jest w składnikach, wymienionych w §. 2., natenczas dostawca odpowiedzialnym jest za zupełną prawdziwość tych wzmianek w równej mierze, jak za szczegóły, przepisane w §. 10 niniejszej ustawy. Procentowa zawartość proteiny i tłuszczu ma być podaną oddzielnie.

§. 12.

Zepsutych i dla zdrowia zwierząt szkodliwych środków paszy posilnej nie wolno wprowadzać w obrót handlowy z przeznaczeniem na cele pastewne.

§. 13.

Jeżeli sprzedaż i ustanowienie ceny nowozów handlowych, względnie skoncentrowanych środków paszy przychodzi do skutku na podstawie analizy próby, przy odstawie wziętej, natenczas należy podać:

a) najmniejszą zawartość składników odżywczych w §. 2. wymienionych;

b) cenę za kilogram składników odżywczych, zawartych w dostarczonym nawozie handlowym, względnie skoncentrowanym środku paszy, tudzież:

c) te składniki, za które płaci się według wyników analizy.

§. 14.

Nabywcy jakoteż sprzedawcy są uprawnieni przed oddaniem albo też w czasie oddawania dostarczonego nawozu handlowego względnie skoncentrowanego środka paszy wziąć za pośrednictwem rzeczoznawców z dostarczonego towaru próbę celem ocenienia (jego jakości) dostarczonego towaru przez rzeczoznawców.

Sposób postępowania, jaki zachować należy przy braniu próby, zostanie oznaczony w drodze rozporządzenia.

Pod rygorem nieważności należy próby wziąć najdalej w przeciągu dni ośmiu po przybyciu towaru na miejsce oddania; reklamacye zaś, oparte na orzeczeniu rzeczoznawców, należy wnieść najdalej w przeciągu dni 14 po nadejściu orzeczenia.

(Do tego postanowienia uchwalił subkomitet następującą rezolucyę:

„Wzywa się Ministerstwo rolnictwa, aby zwróciło się do Ministerstwa kolei

żelaznych o zarządzenie współdziałania urzędników kolejowych przy braniu prób“).

§. 15.

Rząd jest upoważniony po zasięgnięciu opinii centralnych korporacyi rolniczych zwolnić w drodze rozporządzenia stowarzyszenia rolnicze, rady kultury krajowej, związki i towarzystwa od przymusu deklaracyjnego, ustanowionego w §§. 4, 7 i 10. niniejszej ustawy.

Rząd jest upoważniony określać metody badania fachowego i wskazywać takie instytucye, które mogą badania, potrzebne celem stwierdzenia zawartości i jakości towaru, przedsiębrać i opinie wydawać.

§. 17.

Kto działa wbrew przepisom §§. 4, 5, 7, 10, 11 12, 13, dopuszcza się przekroczenia. Karą jest areszt od jednego do czternastu dni albo grzywna od 10 do 200 koron. W razie ponownego popełnienia takiegoż przekroczenia w ciągu jednego roku wymiar kary może być podwojonym.

§. 18.

W szczególności dopuszcza się przekroczenia, kto przy obrocie handlowym w celach podstępnych:

a) podaje nieprawdziwe szczegóły bądź to odnośnie do jakości, bądź też co do skuteczności dostarczonego nawozu handlowego lub skoncentrowanego środka paszy;

b) wprowadza w obrót pewien nawóz handlowy albo skoncentrowany środek paszy pod oznaczeniem, jakie przysługuje zazwyczaj innemu nawozowi handlowemu lub skoncentrowanemu środkowi paszy;

c) wprowadza w obrót jako nawóz handlowy, względnie skoncentrowany środek paszy materyę, która nie zawiera żadnego ze składników odżywczych roślinnych względnie zwierzęcych, wymienionych w §. 2. niniejszej ustawy;

d) wprowadza w obrót skoncentrowany środek paszy, zawierający zepsute lub dla zdrowia zwierząt szkodliwe materye, domieszki i zanieczyszczenia, zamilczając o tej okoliczności;

e) rozmyślnie pod względem jakości zmienia lub fałszuje próby towaru, brane według §. 14. niniejszej ustawy;

f) dopuszcza się naśladownictwa, względnie nadużycia urzędownie zarejestrowanych plomb, o których mowa w §. 8. niniejszej ustawy.

Karą jest areszt od jednego tygodnia do trzech miesięcy albo grzywna od 50 do 1000 koron, lub też areszt i grzywna równocześnie. Prócz tego może być sprawca zasądzony na ogłoszonie wyroku własnym kosztem w gazecie urzędowej oraz w innem piśmie publicznem.

W razie ponownego popełnienia tegoż przekroczenia w ciągu jednego roku, należy wymiar kary podwoić i orzec nakaz ogłoszenia wyroku na koszt sprawcy w gazecie urzędowej tudzież w jednym lub kilku pismach publicznych.

§. 19.

Przekroczenia dopuszcza się nadto:

Kto w inny sposób działa wbrew przepisom niniejszej ustawy lub wydanym na jej podstawie rozporządzeniom rządu.

Karą jest areszt od jednego dnia do trzech miesięcy lub grzywna od 10 do 1000 koron.

§. 20.

Postanowienia karne §§. 17, 18 i 19 mają być tylko wtedy stosowane, jeżeli

działanie nie stanowi istoty czynu takiego przestępstwa, które surowiej karane być winno.

W przypadkach odpowiedzialności (cywilno) prywatno-prawnej, miarodajnymi są przepisy, obowiązujące w tym względzie.

§. 21

Na wniosek obwinionego, który został uwolnionym, zarządzi sąd publiczne ogłoszenie tego uwolnienia. Koszta sprawy, o ile takowe nie zostaną założone na wnoszącego doniesienie, ponosi kasa państwowa.

§. 22.

Postępowanie i wyrokowanie w sprawie przekroczeń, przewidzianych niniejszą ustawą, należy do sądów powiatowych.

(Korekta subkomitetu:

„Do przeprowadzenia postępowania i wydawania wyroków w sprawie przekroczeń, przewidzianych niniejszą ustawą kompetentny jest sąd powiatowy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kupującego“.)

§. 23.

Umowy pisemne lub ustne, sprzeciwiające się niniejszej ustawie, pozbawione są mocy prawnej.

§. 24.

Moc obowiązująca niniejszej ustawy rozpoczyna się z upływem sześciu miesięcy od jej ogłoszenia.

§. 25.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa, (Memu Ministrowi) spraw wewnętrznych, (Memu Ministrowi) sprawiedliwości, i (Memu Ministrowi) handlu.

Projekt ustawy
o handlu nasionami.

§. 1.

Postanowieniom niniejszej ustawy podlega obrót nasionami, o ile ich ilość przy każdej pojedynczej odstawie wynosi przynajmniej 10 kg. wagi brutto.

§. 2.

Za nasiona po myśli niniejszej ustawy uchodzi wszelkie w gospodarstwie rolnem, leśnem i w ogrodnictwie do wysiewu celem uprawy służące nasienie.

§. 3.

Odnośny handel nasionami jest zabroniony.

§. 4

Kto w sposób przemysłowy (określony w ordynacyi przemysłowej) pozbywa (sprzedaje) nasiona do siewu, obowiązanym jest wystawić przy każdej odstawie wykaz poręczający (wywód gwarancyjny), podpisany przez pozbywcę (sprzedawcę).

Wykaz ten ma obejmować:

a) nazwę, rodzaj, tudzież przyjęte w stosunkach handlowych oznaczenie pochodzenia dostarczonych nasion. Jeżeli rodzaj i pochodzenie nie da się z całą pewnością oznaczyć, natenczas należy o tem nabywcę powiadomić;

b) na wypadek, gdy w dostarczonych nasionach znajdują się obce nasionka, np. kanianka (Cuscuta), lub inne nasienie, względnie zanieczyszczenia w ilości większej, aniżeli to w drodze rozporządzenia oznaczonem zostanie, wyszczególnienie tej okoliczności.

§. 5.

Jeżeli nasiona zostają w obrót wprowadzone w sposób przemysłowy (określony ordynacyą przemysłową), z tem zaznaczeniem, że nasiona te oprócz własności, odpowiadających ich istocie, posiadają jeszcze inne szczególne przymioty, lub jeżeli czystość i siła kiełkowani a nasion podaną jest w procentach, natenczas dostawca odpowiedzialnym jest za zupełną prawdziwość tych wzmianek w równej mierze jak za szczegóły przepisane w §. 4. niniejszej ustawy i obowiązanym jest do uzupełnienia dostawy, względnie dania odszkodowania (po myśli postanowień, jakie w drodze rozporządzenia zostaną wydane). Jeżeli jednak w wykazie poręczającym (wywodzie gwarancyjnym) nie poczyniono żadnych wzmianek co do jakości, np. stopnia czystości i siły kiełkowania nasion, natenczas sprzedawca odpowiado milcząco za takie wartości (przeciętne) krańcowe, jakie w drodze rozporządzenia ustalone zostaną.

§. 6.

Obowiązek dołączania wykazu poręczającego (wywodu gwarancyjnego) odpada przy tych przesyłkach towarowych z nasionami, które są zamknięte we workach bez szwów plombą jednej z instytucyi, wskazanych przez Rząd (w §. 8), oraz zaopatrzone w świadectwo wyniku analizy (atest przesyłkowy).

§. 7.

Nabywcy, jakoteż sprzedawcy są uprawnieni przed oddaniem lub też w czasie oddawania przesyłki towarowej z dostarczonemi nasionami wziąć za pośrednictwem rzeczoznawców z dostarczonego towaru próbę, celem ocenienia (jego) jakości (dostarczonego towaru przez rzeczoznawców). Sposób postępowania, jaki zachować należy przy braniu próby, zostanie oznaczony w drodze rozporządzenia.

Pod rygorem nieważności ewentualnych roszczeń o odszkodowanie, należy próby wziąć najdalej w przeciągu dni 8-miu po przybyciu towaru na miejsce oddania; reklamacye zaś, oparte na orzeczeniu rzeczoznawców, należy wnieść najdalej w przeciągu dni 14 po nadejściu orzeczenia.

(Do tego postanowienia uchwalił subkomitet następującą rezolucyę:

„Wzywa się Ministerstwo rolnictwa, aby zwróciło się do Ministerstwa kolei żelaznych o zarządzenie współdziałania urzędników kolejowych przy braniu prób“).

§. 8.

Rząd jest upoważniony określać metody badania fachowego i ustanawiać normy odnośnie do jakości nasion (jako towaru handlowego), jakoteż wskazywać te instytucye, które mogą analiz, względnie plombowań dokonywać i opinie wydawać.

§. 9.

Każde przekroczenie §§. 4 i 5 karanem będzie aresztem od jednego do siedmiu dni albo grzywną od 10 do 200 koron.

W razie ponownego popełnienia przekroczenia w ciągu jednego roku wymiar kary może być podwojonym.

§. 10.

Przekroczenia dopuszcza się również kto dla celów podstępnych w obrocie handlowym:

a) podaje nieprawdziwe szczegóły odnośnie do jakości nasion służących do celów uprawy;

b) wprowadza w obrót nasiona pozbawione siły kiełkowania albo zawierające w niedopuszczalnej ilości domieszkę

szkodliwego dla ich uprawy nasienia, zamilczając o tej okoliczności.

Karą jest areszt od jednego tygodnia do trzech miesięcy albo grzywna od 50 do 1000 koron lub też areszt i grzywna równocześnie.

Prócz tego może być sprawca zasądzony na ogłoszenie wyroku własnym kosztem w gazecie urzędowej oraz w innem piśmie publicznem.

W razie powtórzenia przekroczenia w ciągu jednego roku od ostatniego zasądzenia może być wymiar tych kar podwojonym i sąd może nakazać publiczne ogłoszenie wyroku na koszt sprawcy w gazecie urzędowej tudzież w jednem lub kilku pismach publicznych.

§. 11.

Przekroczenia dopuszcza się nadto: kto w inny sposób działa wbrew przepisom niniejszej ustawy lub wydanym na jej podstawie rozporządzeniom rządu.

Karą jest areszt od jednego dnia do trzech miesięcy lub grzywna od 10 do 1000 koron.

§. 12.

Postanowienie karne §§-ów 9, 10 i 11, mają być tylko wtedy stosowane, jeżeli działanie nie stanowi istoty czynu takiego przestępstwa, które surowiej karane być winno.

W przypadkach odpowiedzialności (cywilno) prywatno prawnej miarodajnymi są przepisy, obowiązujące w tym względzie.

§. 13

Na wniosek obwinionego, który został uwolnionym, zarządzi sąd publiczne ogłoszenie tego uwolnienia. Koszta sprawy, o ile takowe nie zostaną nałożone na wnoszącego doniesienie, ponosi kasa państwowa.

§. 14.

Rząd jest upoważniony zakazać handlu małowartościowemi nasionami zagranicznemi i odmówić pozwolenia na przywóz nasion z zagranicy, jeżeli wysyłka towarowa nie odbywa się na podstawie poświadczenia poręczającego (faktury, wywodu gwarancyjnego) ze szczegółami, przepisanemi w §. 4. niniejszej ustawy.

§. 15.

Postępowanie i wyrokowanie w sprawie przekroczeń, przewidzianych niniejszą ustawą, należy do sądów powiatowych.

(Korekta subkomitetu:

Do przeprowadzenia postępowania i wydawania wyroków w sprawie przekroczeń przewidzianych niniejszą ustawą kompetentny jest sąd powiatowy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kupującego).

§. 16.

Moc obowiązująca niniejszej ustawy poczyna się z upływem sześciu miesięcy od jej ogłos enia.

§. 17.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa, (Memu Ministrowi) spraw wewnętrznych, (Memu Minitrowi) sprawiedliwości i (Memu Ministrowi) handlu.

W n i o s e k.

Wysoki Sojmie!

Zważywszy, że z powiatu dąbrowskiego uczęszcza do szkół średnich w Tarnowie i Mielcu około 300 — 400 młodzieży,

zważywszy, że n. p. w Tarnowie w dwóch gimnazyach jest już przepełnienie,

zważywszy, że ludność powiatu dąbrowskiego zbyt drogo kosztuje kształcenie dzieci w dużem mieście i nie może być pewną, że tam znajdą należytą opiekę,

zważywszy, że ludność powiatu dąbrowskiego znając wartość nauki prosi bardzo o szkołę średnią, co świadczą odnośne petycye, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w najbliższym czasie przystąpił do założenia w Dąbrowie szkoły średniej.

Wnioskodawca:
Bojko.

Stapiński, Jedynak, Styła, Wasung, Bis, Szwed, Ptak, Cieluch, Witos, Bernadzikowski, Kędzior, Cipser, Stefczyk, Myjak.

Wniosek nagły

posła Z. Skwarka i tow. w sprawie niesprawiedliwego udzielania koncesyj szynkarskich.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy udzielaniu szynkarskich koncesyj na czas od roku 1911 począwszy, względnie przy połagodzeniu odwołań w dotyczących sprawach, postępował według intencyj uchwał i opinii Rad gminnych.

Wnioskodawca:
Z. Skwarko.

Sandulak, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Sodomora, Kurowiec, Bojko, Witos, Kiweluk, Lewicki, Krysowaty, Petruszewicz, Makuch, Hanczakowski.

Interpelacya

posła Dra Jana Makucha i tow. do Wys. c. k. Rządu w sprawie bezprawnego postępowania egzekutorów podatkowych M. Bartnickiego i J. Delonga z Jabłonowa.

W r. 1908 umarł w Kosmaczu, pow. peczeniżyńskiego hucuł Jan Berbenyczuk Hryć, pozostawiając 8-ro dzieci, między nimi Michała Berbenyczuka. Ze spadku po nim pozostałym wymierzyła władza podatkowa taksę spadkową w wysokości 18 kor. jednak wspomnianemu Michałowi Berbenyczukowi niedoręczono żadnego wezwania zapłaty.

Dnia 23. września 1910 r. poszedł Michał Berbenyczuk, — Jana do sąsiedniej wsi Prokurzawa w sprawie jednego interesu i wtedy egzekutor podatkowy Michał Bartnicki i zastępca egzekutora Józef Delong, obaj z Jabłonowa w towarzystwie policyantów gminy Piotra Dzwończuka, Andrzeja i Dymetra Kusznirczuka Oleksy z Kosmacza, napadli na jego dom w Kosmaczu (l. k. 328) rozbili kłódkę do komory i zabrali z komory dwie par spodni, wartości 8 kor., jedną guglę wartości 10 kor., jedną chustkę jedwabną = 10 kor. jedna para fartuszków = 6 kor., czarną chustkę = 2 kor., kapczury (rodzaj pończoch) = 1 kor. i besahy (chodaki) = 10 kor. Zabrawszy te rzeczy, zostawili komorę otwartą, tak iż z tej przyczyny zginęło: trzewiki boksowe (nowe) = 12 kor nawleczone talary dla kobiet (10 sztuk) = 26 kor.. kulczyki złote = 12 kor. i dwa pierścionki złote = 40 kor.

Szkoda powstała głównie z tej przyczyny, że komorę ani nie zamknięto, ani nie oddano jej nikomu pod nadzór.

Również starali się wspomniani egzekutorzy wyważyć drzwi wiodące do chaty co im się jednak nie udało i dlatego wepchali oni przez otwór w ścianie drąg i przy pomocy tegoż, chcieli wydostać koc (liżnyk). Jednak i to im się nie po-

wiodło i tylko rozdarli obraz Jezusa Chrystusa na ścianie.

Zauważa się, że Michał Berbenczyk miał także zapłacić podatek gruntowy i w celu tym zafantowali ci sami egzekutorzy około dwa tygodnie przedtem, dwie kopice siana, należące do niego wartości 60 kor. -- nadto rozburzyli (stłukli) u niego dwie inne kopice siana wartości 100 kor. Kiedy później Michał Berbenczyk chciał zapłacić wszystkie zaległości to okazało się, że wynoszą wszystkie 53 koron, które on zapłacił.

Napad na chałupę Berbenczyka świadczy tylko prostą złość i dziką samowolę, na jaką sobie ci pankowie, wśród styranizowanej ludności pozwalają.

Dlatego zapytujemy Wys. ck. Rząd:

1) Czy znany jest mu ten fakt niesłychanej samowoli?

2) Czy zarządzi on to, co trzeba do ukarania wszystkich uczestników bezprawia?

3) Co zechce Wys. c. k. Rząd zarządzić, by cała szkoda, zrządzona tym bezprawiem pokrzywdzonemu hucułowi została wynagrodzona?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Korol, Dumka, Sandulak, Skwarko, Winniczuk, Sodomora, Petruszewicz, Szwed.

Interpelacya

posła Dr. Jana Makucha i tow. do Wysokiego c. k. Rządu krajowego w sprawie nadużyć wachmistrza Ludwika Konika z posterunku Winograd powiatu kołomyjskiego.

Do wiadomości podpisanych doszły następujące nadużycia, których dopuścił się wachmistrz żandarmeryi Ludwik Konik z posterunku Winograd, kołomyjskiego powiatu.

I. W czerwcu 1909 r. przyszedł Fihmon Semotiuk, sekretarz gminy Winograd do karczmy w Winogradzie. Tam zastał wachmistrza Konika razem z Semenem Demyniukom, wójtem Winogradu. Obydwaj pili wódkę i byli już dobrze podpici, mimo, że żandarm był w służbie.

Zobaczywszy Semoniuka zaczął żandarm na niego krzyczeć i przezywać różnemi nieprzyzwoitymi słowami —i nawet porwał się na niego karabinem i byłby go przebił, gdyby Demuniuk nie był go wstrzymał.

II. W listopadzie 1909 r. przyszedł ten wachmistrz, pijany do chaty wójta Semena Demuniuka. Na podwórzu, koło studni zastał chłopca sąsiedniego Stefana Nikipiańczuka, sługę Jana Maliszewskiego Rzucił się do niego Konik z krzykiem: „gdzie jest wójt“? Kiedy chłopiec, niewiedząc, gdzie jest wójt, milczał — zaczął go bić laską, tak że chłopiec zostawił konewkę i uciekł.

Świadkowie: Anna Demediuk żona Semena (żona wójta).

III. 1. sierpnia 1910 wybuchł w sąsiedniej wsi Chwaliboga pożar. Wachmistrz Konik zamiast pełnić służbę przy ogniu, chodził po wsi, pił w karczmie i po wsi a następnie pijany zaczepiał niewinnych ludzi i w ten sposób przeszkadzał akcyi ratunkowej.

Świadkowie: Dymitr Palijczuk, Ilka i Mikołaj Dowhanik, Iwaniw obydwaj gospodarze z Chwaliboga.

podpisani zapytują:

Czy Wysoki c. k. Rząd krajowy raczy poczynić odpowiednie kroki, ażeby wachmistrz Ludwik Konik, był za swoje nadużycia pokarany.

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Lewicki, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Skwarko, Sodomora, Petruszewicz, Tracz, Kurowiec, Kiweluk, Winniczuk, Dumka, Szwed.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Przemawia p. Komisarz rządowy ck. Radca dworu Stanisław Grodzicki i odpowiada na interpelacye:

Pp. Witosa i tow. z dnia 31. stycznia 1910 w sprawie odroczenia lub darowania rat pożyczki udzielonej gminie Woli batowskiej.

Pp. Witosa i tow. z dnia 18. stycznia 1910 w sprawie konkurencyi parafialnej w Rozniatowie.

Pp. Krężla i tow. z dnia 31. stycznia 1910 w sprawie przejazdu przy stacyi Czarno,

Pp. Sandulaka i tow. z dnia 28. stycznia 1910 w sprawie gospodarki gminnej w Nadwórnej.

Pp. Kurowca i tow. z dnia 30. października 1908 w sprawie kreowania Sądu w Krasnej;

Pp. Kurowca i tow. z dnia 21. października 1909 w sprawie języka Starostwa w Dolinie;

Pp. Kurowca i tow. z dnia 4. lutego 1910 w sprawie niewydania drzewa St. Maznyczce.

Pp. Lewickiego i tow. z dnia 12. stycznia 1910 w sprawie polowania gminnego w Rakowcu;

Pp. A. Starucha i tow. z dnia 17 lutego 1910 w sprawie regulacyi drogi Baligród;

Pp. Makucha i tow. z dnia 4. lutego 1910 w sprawie wójta M. Wolskiego.

Pp. Kurowca i tow. z dnia 3. października 1909 w sprawie powiatowej Kasy chorych w Kałuszu.

Marszałek udziela głosu p. Bojce.

Przemawia p. Bojko i składa oświadczenie imieniem Klubu polskiego stronnictwa ludowego w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

Marszałek udziela głosu p. Wasungowi.

Przemawia p Wasung w sprawie niedania odpowiedzi przez c. k. Rząd na interpelacyę w przedmiocie kwaterowego dla nauczycielek ludowych.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Lea i tow. w sprawie drożyzny.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła Lea i tow. w sprawie drozyzny.

Wysoki Sejmie!

Wzmagająca się od dłuższego czasu w sposób zastraszający drożyzna mięsa oraz innych środków spożywczych, tudzież drożyzna mieszkań w całym kraju a przedewszytkiem wśród ludności miejskiej przybiera rozmiarami swemi wszelkie znamiona groźnej klęski społecznej, dotykającej zwłaszcza najliczniejsze klasy robotnicze włościańskie, urzędnicze oraz w ogólności tych wszystkich, którzy żyjąc w skromnych warunkach pokrywają z dochodów swych zaledwie najkonieczniejsze potrzeby życiowe. Ponieważ zja-

wisko tak groźne powinno być wszechstronnie zbadane i wyświetlone celem obmyślenia środków zaradczych, gdy dalej w pierwszym rzędzie Wydział krajowy, rząd i ciała samorządne powołane są do podjęcia jak najenergiczniejszej akcyi w tej w sprawie

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy wybrać osobną komisyę z 15 członków dla zbadania klęski drożyzny i obmyślenia środków zaradczych. Komisya ta złoży sprawozdanie i wnioski odpowiednie Sejmowi na bieżącej sesyi.

Wnioskodawca:
Leo.

Federowicz, Ciuchciński, Schätzel, Adam, Sare, Skarbek, Jabłoński, Maryewski, Jahl, Witkowski, Landau, Michałowski, Bandrowski, Kleski, Głąbiński, Merunowicz, Thullie.

Przemawia p. Leo uzasadniając nagłość tego wniosku, a następnie sam wniosek.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Adam.

Przemawia p. Stefczyk.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku p. Lea.

Przemawia zapisany do głosu p. Landau.

Przemawia zapisany do głosu p. Petruszewicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Bandrowski.

Przemawia p. Stefczyk dla sprostowania faktów.

Izba uchwala nagłość tego wniosku.

P. Leo wnosi o powiększenie liczby członków komisyi do 21.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala sam wniosek tj. wybór komisyi złożonej z 21 członków.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem piewszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla gminy m. Podgórza.

P. Bernadzikowski w zastępstwie sprawozdawcy p. Onyszkiewicza wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Maryewski i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi gminnej.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala przekazanie tego sprawozdania komisyi gminnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nadania nowozbudowanemu szpitalowi powiatowemu w Horodence charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Ada-

ma w sprawie zmiany art. 13. ust. kraj. z 25/5 Dz. u. kr. Nr. 49 o stosunkach prawnych nauczycieli.

Pierwsze czytanie wniosku p. Rutowskiego i tow, w sprawie projektu ustawy o zakładanie i utrzymanie szkół ludowych dla mniejszości narodowych.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności chwilowej w Izbie p. Adama, Izba przystępuje obecnie do dalszego punktu porządku dziennego, co się zaś tyczy wniosku p. Rutowskiego, to pierwsze czytanie tego wniosku odracza do następnego posiedzenia.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Halbana i tow. w sprawie odpowiedniego zastosowania przepisów podatkowych do produkcyi ropy.

Przemawia p. Halban uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi górniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Adama w sprawie zmiany art. 13. ust. kraj, z 25/5 1907. Dz. u. kr. Nr. 49 o stosunkach prawnych nauczycieli.

Przemawia p. Adam uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej, z poleceniem załatwienia w porozumieniu z komisyą budżetową.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Sobolewskiego i tow. w sprawie zaopiekowania się ubogimi.

Przemawia p. Sobolewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej z poleceniem załatwienia w porozumieniu z komisyą budżetową.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek o przyznanie w drodze łaski dodatków pięcioletnich.

Sprawozdawca p. Bandrowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raszy uchwalić:

Petycye do l. 358, 359, 612, 822, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 042. 943, 957, 1.051, 1.077, 1.400, 1.418, 1.419, 1.507, 1.508, 1.558, 1.624, 1.627, 1.871, 1.997, 2.117, 2.234, 2.242, 2.243, 2.448, 3.267, 3 495, 3.616, 4.107, 4.176, 4.181, 4.813, 4.935, 4.943, 5.366, 5.494, 5.777 — odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, aby je rozpatrzył w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożył na następnej sesyi sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek oznajmia, że ponieważ jest jeszcze kilku mowców zapisanych do głosu, a członkowie Izby pragną wziąść udział w pogrzebie ś. p. Maryi Konopnickiej, przeto przystąpi do zamknięcia posiedzenia, przedtem udziela głosu p. Laskowkiemu dla złożenia oświadczenia.

Przemawia p. Laskowski imieniem prawicy Sejmowej składa oświadczenie w sprawie jej stanowiska co do reformy wyborczej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. października 1910 godzinę 11. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

94. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 12. października 1910.

Początek o godzinie 11. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. M, Bobrzyński. c. k. Radca dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 92. posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 93. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Wł. Kraińskiemu na 5 dni.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 7305, 7306, 7309, 7310, 7313, 7314, 7316, 7317, 7320, 7321, 7324, 7328, 7331, 7336, 7337, 7358.

Komisyi szkolnej Ls. 7307, 7308, 7311, 7312, 7329, 7330, 7332, 7333.

Komisyi gminnej Ls. 7318.

Komisyi administracyjnej Ls. 7322, 7323.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 7315.

Komisyi drogowej Ls. 7319.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7320 Gminy i Rady pow. w Rohatynie o zasiłek dla pogorzelców przemawia p. Lewicki, popierając tę petycyę.

Sekretarz St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7321 komitetu ratunkowego w Wołodzy o pomoc dla pogorzelców przemawia p. Lewicki, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7223 Gminy Równy o wyjednanie u c. k. Dyrekcyi lasów podwyżki opału serwitutowego, przemawia p. Kurowiec, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 7329 mieszkańców gminy Jaworowa i powiatu jaworowskiego o przyjęcie prywatnego ruskiego gimnazyum na etat państwowy, przemawia p. Lewicki, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że jest zbyt małem wynagrodzenie — 2 hal od żołnierza, a 5 hal. od konia ze słomą, jakie ludność wiejska otrzymuje za kwaterunek wojskowy,

zważywszy, że słuszną jest rzeczą, ażeby gmina, która ponosi ciężar kwaterunku, miała przynajmniej korzyść przy dostarczaniu podwodów dla odchodzącego wojska, wnosi się:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby podniósł wynagrodzenie kwaterunkowe od żołnierza z 2 hal. na 10 hal., a od konia z 5 hal. na 25 — i ażeby podwody dla odchodzącego wojska były brane w gminie, w której wojsko było zakwaterowane.

Wnioskodawca:
Zdzisław Skrzyński.

Wł. Czaykowski, E. Mycielski, Niezabitowski, St. Mycielski, Obertyński, Jędrzejowicz, Wodzicki, Laskowski, Tyszkiewicz, Garapich, Sozański, Urbański, Konopka, Wrześniowski.

W n i o s e k

posła Witosa i tow. w sprawie budowy mostu na rzece Białej pomiędzy Pleśną i Woźniczną.

Wysoki Sejmie!

Od Tuchowa aż do Koszyc na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów, na rzece Białej nie ma żadnego mostu, ani przewozu, któryby umożliwiał mieszkańcom gmin okolicznych przedostanie się z jednej strony na drugą. Wskutek parcelacyi licznych majątków ziemskich nabyło bardzo wielu włościan grunta na przeciwległych brzegach, gdzie dawniej dojeżdżali do nich w bród w razie mniejszego stanu wody. Obecnie wskutek regulacyi stało się to niemożliwem, gdyż koryto rzeki pogłębiło się znacznie. Dostęp do stacyi kolejowej w Pleśny tuż obok leżącej do kościoła parafialnego jest też zupełnie odcięty. Dzieci również całymi tygodniami nie mogą chodzić do szkoły. Straty gospodarzy są olbrzymie, gdyż częstokroć zebrane zboże gnije w polu. Nieszczęśliwych wypadków tak dla ludzi jak i chudoby mnoży się coraz więcej, gdyż ludzie odważają się na wszystko, ratując swoje mienie.

Wobec naprowadzonych tu danych, wnoszę:

Wysoki Sejm raczy chwalić:

Wzywa się Wydział krajowy ażeby po porozumieniu się z odpowiednimi czynnikami, spowodował zbudowanie mostu na rzece Białej pomiędzy Pleśną a Woźniczną.

Wnioskodawca:
Witos.

Jedynak, Krężel, Styła, Cieluch, Bernadzikowski, Szwed, Bojko, Wasung, Bis, Cipser, Lewakowski, Stapiński, Jampolski, Stefczyk.

Wniosek

posła Ptaka i tow. w sprawie oddzielenia urzędu podatkowego w Krakowie dla gmin wiejskich.

Wysoki Sejmie!

Od dłuższego już czasu słyszeć się dają żale wśród ludności wiejskiej pow. krakowskiego na sposób pobierania podatków w krakowskim urzędzie podatkowym. W szczególności lud wiejski bez względu na porę przybycia odprawia się w tym urzędzie dopiero po parogodzinnem czekaniu, załatwia się bowiem w pierwszej linii obywateli miasta Krakowa lub przydzielonych świeżo z powiatu podgórskiego. Obywatele miejscy narzekają również na ścisk i tłok, jaki ludzie wiejscy ze sobą przynoszą, a to, co się dzieje przy kasie podatkowej w jesieni we wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu, kiedy to chłop, uzyskawszy grosz ze swych produktów, płaci daniny państwu — daje fizyczny obraz osławionej śruby fiskalnej. Dzieje się to nie tyle z winy urzędników jak raczej wskutek przeciążenia ich pracą, oraz zejścia się jednego terminu płatności podatków opłacanych przez obywateli wiejskich i miejskich.

Wobec okoliczności, że miasto Kraków przez przydzielenie 8 największych gmin podmiejskich co do ilości obywateli do opłacania podatków obowiązanych bardzo znacznie wzrosło, wobec będącego w planie dalszego znacznego rozszerzenia granic Krakowa przez przydzielenie dalszych okolicznych gmin, okazuje się już dzisiaj rzeczą wprost konieczną spowodować albo rozszerzenie lokalności Urzędu podatkowego w tym stopniu, aby płacący podatek obywatele mogli się łatwo i szybko załatwić, albo też co byłoby praktyczniejszą rzeczą utworzenie zupełnie odrębnego Urzędu podatkowego dla gmin wiejskich, któryby załatwiał wszystkie podatki chłopskie. Urządzenie takie istnieje we Lwowie, gdzie z jednego Urzędu stworzono trzy, a mianowicie:

1) Urząd depozytów sądowych,
2) „ podatkowy dla miasta,
3) „ podatkowy dla wsi.

Wobec naprowadzonych powyżej okoliczności, podpisany uprasza:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w odpowiedniem miejscu utworzył osobny Urząd podatkowy w Krakowie, przeznaczony wyłącznie dla kontrybuentów wiejskich.

Wnioskodawca:
Ptak.

Witos, Krężel, Lewakowski, Wasung, Cieluch, Styła, Szwed, Bernadzikowski, Bojko, Stefczyk, Myjak, Jedynak, Jampolski, Cipser, Bis.

Interpelcya.

C. k. Starostwo w Mościskach nadało koncesyę na wyszynk w Sułkowszczyźnie (pow. Mościska) dotychczasowemu propinatorowi Abie Feuchtbaumowi. Nadanie nastąpiło wbrew opinii Ra-

dy gminnej, która zdawała sobie sprawę z demoralizacyi, jaką w gminie szerzył A Feuchtbaum.

Aba Feuchtbaum z tytułu prowadzenia szynku był dwukrotnie karany przez Sąd powiatowy w Mościskach za przekroczenie §. 14 i 15. ustawy normującej obrót żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi a to w r. 1904 l. czynności U. 1478/4. jednodniowym aresztem zamienionym na grzywnę (zapłaconą pod art. 291/II.); w r. 1905 l. cz. U. 1735/5 dwudniowym aresztem zamienionym na 10 kor. grzywny (zapł. do art. 369/II).

C. k. Starostwo w Mościskach mimo wiadomości o tem nadało koncesyę A. Feuchtbaumowi.

Interpelanci zapytują tedy:

Czy Panu Komisarzowi rządowemu znany jest fakt powyższy.

Czy zamierza koncesyę tę znieść, a na przyszłość poczynić kroki w celu zapobieżenia podobnym wypadkom.

Interpelant:
Wasung.

T. Staruch, A. Staruch, Skołyszewski, Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Żardecki, Cieluch, Stefczyk, Krężel, Skwarko, Ptak, Bojko, Styła, Witos.

Wniosek nagły

p. Skwarki i tow. w sprawie wydania rozporządzenia zniewalającego władze do załatwiania podań, odwołań i zażaleń w sprawach szkolnictwa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do jak najrychlejszego wydania rozporządzenia, zniewalającego odpowiednim rygorem władze szkolne i autonomiczne do jak najrychlejszego załatwiania podań, odwołań i zażaleń w sprawach dotyczących szkolnictwa.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Dumka, Winniczuk, Krysowaty, Petruszewicz, Kurowiec, Hanczakowski, Sodomora, Kiweluk, Lewicki, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Makuch, Korol.

Wniosek nagły

p. Winniczuka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gm. Knihinina, pow. Stanisławów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 9. października 1910 wybuchł w Knihininie wsi pożar i zniszczył zupełnie 15 gospodarstw ze wszystkiemi zabudowaniami i zapasami żywności paszy i inwentarzem martwym tak, że kilkanaście rodzin zostało pod gołem niebem, nie mają gdzie mieszkać i czem się pożywić, ani nie mają paszy dla bydła. Tylko drobna część szkody była ubezpieczona tak, że pogorzelcy zostali w jednej chwili żebrakami i przy nadchodzącej zimie grozi im nędza Pomimo tego, że była tam straż pożarna ze Stanisławowa i Knihinina, trudno było co wyratować, ponieważ pasza i zboże spowodowały wielki pożar.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić pogorzelcom Knihinina wsi subwencyę w kwocie 5.000 koron z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Szwed, Lewicki. Styła, Skołyszewski, Makuch, Jedynak, Sandulak, Dumka, Korol, Krysowaty, Kurowiec, Kiweluk, Skwarko, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Ptak, Petruszewicz.

I n t e r p e l a c y a

p. Hanczakowskiego i tow. do JE. Namiestnika w sprawie załatwienia rekursu wniesionego przed 7 laty do c. k. Namiestnictwa w sprawie konkurencyjnej co do budowy cerkwi w Jasienicy zamkowej (pow. Turka).

Dnia 7/7 1903 do l. 10113/02 wydało c. k. Starostwo w Turce orzeczenie konkurencyjne co do budowy nowej cerkwi w Jasienicy zamkowej mocą którego obszar dworski winien był zapłacić kwotę 4102 K 08 h. Przeciw temu orzeczeniu wniósł Tobiasz Heiner jako właściciel obszaru dworskiego rekurs do c. k Namiestnictwa. Już 7 lat minęło a rekurs ten nie został załatwiony a sprawa budowy nowej cerkwi jest w zawieszeniu. Dlatego zapytują podpisani:

Czy JE. Namiestnik raczy zarządzić co należy w celu merytorycznego załatwienia wyżej wspomnianego rekursu.

Interpelant:
Hanczakowski

Lewicki Kurowiec Korol, Tracz, Krysowaty Kiweluk, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Makuch, Petruszewicz, Senyk, Kołpaczkiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posła T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezałatwienia protestu przeciw wyborom Rady gm w Rekszynie pow. Brzeżany.

Przy wyborze Rady gm. w Rekszynie dnia 12. kwietnia 1910 zaszła niesłychana rzecz. Dzierżawca tamtejszego folwarku Korzeniowski, który jest zarazem powiatowym marszałkiem kazał postawić do listy wyborczej I. koła siebie i nakazał wpisać przez niego opłacany podatek 700 K i mimo protestu mieszkańców przeprowadził wybory i wybrał w I. kole wszystkich 4 radnych sam.

Mieszkańcy tej wsi wnieśli protest przeciw temu nadużyciu a to Semko Fedyszyn i tow. na ręce naczelnika gminy Jacka Kruka w przepisanym czasie, a naczelnik gminy ten protest przedłożył c. k. Namiestnictwu L. 36148 z dnia 5/9 1910, że c. k. Namiestnictwo nawet nie wchodzi w przyczyny protestu, a to dlatego, że protest nie został wniesiony na ręce naczelnika gminy.

Natomiast naczelnik gminy dał protestującym na piśmie potwierdzenie, że wspomniany protest został wniesiony na jego ręce i po zaprotokołowaniu w dzienniku gminnym do L. 139 z 17/4 1910 odesłał ten protest do kompetentnej władzy.

Na podstawie tego świadectwa ze strony naczelnika gminy Kruka wnieśli protestujący zażalenie do c. k. Namiestnictwa dnia 28/9 1910 i w tem zażaleniu przedłożyli c. k. Namiestnictwu poświadczenie to w oryginale.

Z tego więc wychodzi, że do odmownego rozporządzenia c. k. Namiestnictwa użyto nieprawdziwego faktu, a to z powodu fałszywej relacyi c. k. Starosty Bielawskiego, który w relacyi do Namiestnictwa podał, że protest nie został przedłożony na ręce naczelnika gminy i tym sposobem wprowadził w błąd c. k. Namiestnictwo. Jest to znowu jeden dowód, jak c. k. Starosta Bielawski na każdym kroku popełnia nadużycia.

Dlatego zapytują podpisani: Czy gotów jest c. k. Rząd w tej chwili zarządzić energiczne dochodzenie i wniesiony protest mieszkańców Rykszyna załatwić wybranej rady gminnej nie zatwierdzić a sumę 700 K podatku nieprawnie wstawioną w listę I. koła wykreślić, bo podatek opłacany na obszarze dworskim nie należy do gminy — i zarządzić nowe

wybory do rady gminnej w Rekszynie, a starostę Bielawskiego pociągnąć do odpowiedzialności.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

A Staruch, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Krysowaty, Hanczakowski, Szwed, Kurowiec, Sodomora, Petruszewicz, Lewicki, Makuch, Kiweluk, Skwarko.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie popełnienia zbrodni nadużycia władzy urzędowej przez c. k. Starostę Bielawskiego w Brzeżanach.

W kwietniu 1910 r. rozpoczął budowę domu Natan Kurzrok w Kozowej na swojej realności, na podstawie udzielonego zezwolenia od urzędu gm. z dnia 25/IV. 1910 do l. 821. Gdy już budowa domu była doprowadzoną do połowy, wtedy c. k. Starosta Bielawski polecił c. k. żandarmeryi w Kozowej, ażeby wstrzymała budowę i odpędziła robotników od tej budowy, co żandarmerya wykonała. Natan Kurzrok udał się do Starosty Bielawskiego i zapytał na jakiej podstawie wstrzymał mu budowę, a robotników napędził do domu żandarmami. Starosta Bielawski odpowiedział, że hr. Szeliski, właściciel Kozowej nie życzy sobie tego domu. Wszelkie przedstawienia Natana Kurzroka okazały się bezskutecznemi, a nawet wykazanie się koncesyą gm. nie pomogło nic, bo starosta Bielawski oświadczył, że wola hr. Szeliskiego jest dla niego rozstrzygająca i na tej podstawie zakazał dalszą budowę domu. Poświadczy to Natan Kurzrok, i akta żandarmeryi w Kozowej.

Ta niesłychana zbrodnia ze strony Starosty Bielawskiego wywołała najwyższe oburzenie jak w miasteczku, tak i w całej okolicy a tem bardziej, że sprawa budowlana nie należy do kompetencyi Starosty.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy wiadomo o tem nadużyciu Starosty w Brzeżanach.

Czy gotów c. k. Rząd w tej sprawie zarządzić jak najrychlej ostre dochodzenie i Starostę Bielawskiego pociągnąć do odpowiedzialności i usunać go z urzędu starosty, a o wyniku dochodzenia podpisanych jak najprędzej uwiadomić.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Lewicki, Korol, Petruszewicz, Makuch, Skwarko, Sodomora, Kurowiec, Kiweluk, Dumka, A. Staruch, Krysowaty, Winniczuk, Sandulak, Krynicki.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie nadużycia starosty Bielawskiego w Brzeżanach przy wyborach i ukonstytuowania Zwierzchności gminnej w Kozowie.

W lutym 1907 r. rozwiązało c. k. Namiestnictwo Radę gminną w Kozowie, a tymczasem Komisarzem r ądowym mianowano p. Władysława Kantora, którego śp. hr. Potocki polecił deputacyi będącej u niego jako człowieka sprawiedliwego i honorowego; i istotnie ten mianowany Komisarz poczynił grzygotowania, odpowiednio do ustanowienia §. 109. o ustawie gminnej z 1897 r. w celu rozpisania nowego wyboru do Rady gminnej. Ówczesny starosta brzeżański, nie przezwyczajony do przestrzegania postanowień ustawy, zwlekał z załatwieniem wniesionych rekursów od reklamacyj, przeciągnął w ten sposób termin wyborów o parę miesięcy, a w końcu kiedy listy wyborcze były prawomocne, poruczył komisarzowi p.

Kantorowi, ażeby pomimo prawomocności tychże, sporządził nowe i przedłożył je do przeglądnięcia; z tej przyczyny zaczęli interesenci wnosić ponownie reklamacye, rekursa — tak, że wybory do Rady gminnej odbyły się dopiero w styczniu 1908 r, tj. rok po rozwiązaniu Rady gminnej. Proszę więc każdego, kto zna postanowienia §. 109. ustawy gm. z r. 1896, która wyraźnie brzmi: „Najdalej w 6 tygodni po rozwiązaniu powinne byc rozpisane nowe wybory“, by wytłumaczył, dlaczego to trwało aż cały rok? Przyczyną tej zwłoki nie był kto inny, jak tylko Starosta brzeżański, a wyższa władza przyjęła to milczeniem.

Przystępujemy teraz, do wyborów i do protestów przeciw odbytym wyborom.

Wybory odbyły się w styczniu 1908 r., a dotyczące protesta załatwiło c. k. Namiestnictwo dopiero 8. października 1908 r., a więc po upływie 9-ciu miesięcy.

Przyczyną tej zwłoki był znowu Starosta brzeżański, bo on zwlekał z przeprowadzeniem dochodzeń na wniesiono protesta.

C. k. Namiestno załatwiło 8. listopada 1908 r wniesione protesta, zatwierdziło wybory wszystkich trzech kół, a tylko co do drugiego koła wyborczego należało przeprowadzić ponowny wybór 11-tu radnych.

Ponowny wybór tych 11-tu radnych odbył się dnia 26. listopada 1908 r.

Przeciwko temu wniesiono protest, który to c. k. Namiestnictwo odesłało w grudniu 1908 r. do Starostwa brzeżańskiego, ażeby ten zbadał podane w tym proteście zarzuty.

C. k. Starosta pan Bielawski pomimo licznych urgensów ze strony wyborców i c. k. Namiestnictwa nie załatwił sprawy, aż dopiero w czerwcu 1909 r. kiedy deputacya była w tej sprawie u c. k. Namiestnika i c. k. Namiestnictwa w sprawie przeprowadzenia dochodzeń nad podanymi w proteście zarzutami odniosło się do c. k. Starostwa; dopiero w lipcu 1909 r. przeprowadził tenże dochodzenia i przedłożył akta c. k. Namiestnictwu.

Pan Starosta trzymał więc sprawę 7 miesięcy nie tykając jej.

C. k. Namiestnictwo rozporządzeniem z 8. października 1909 r. odrzuciło wniesione protesta, a więc należało natychmiast przystąpić do wyboru Zwierzchności gminnej.

C. k. Starosta Bielawski z góry przekonany, że protest z powodu nieprawdziwych zarzutów będzie odrzucony i sprawa nie da się już więcej przewlekać postarał się o to, że w lipcu 1909 r. c. k. Namiestnictwo pana Kantora z urzędu komisarza rządowego uwolniło, a na jego miejsce mianowało zarządcę miasta Kozowy Piotra Hrubiaka, tamtejszego wieśniaka. Zmiany tych osób uzasadnił p. Starosta tem, że Hrubiak jako wieśniak będzie pobierał od gminy mniejszą płacę, jak pan Kantor, a więc, że to będzie korzystniejszem dla gminy.

W rzeczywistości jednak postarał się o tę zmianę nie na korzyść gminy, ale na to, by jak najdłużej mógł zwlekać z ukonstytuowaniem Rady gminnej i żeby przymusić nową Radę do wybrania naczelnikiem gminy tegoż Piotra Hrubiaka, który należy do partyi, jaką p. Starosta chętnie popiera.

Jeśliby wyżej wspomniany motyw miał być prawdziwym, nie byłby się p. Starosta starał o zmianę w zarządzie miasta „Kozowa“ na półtora miesiąca przed ukonstytuowaniem Rady gminnej, bo pan Kantor, jak już wyżej wymieniono, był człowiekiem honorowym, neutralnym, nie popierał żadnej partyi i nie

chciał się dać użyć jako narzędzie p. Starosty, do popełniania łajdactw i niesprawiedliwości, przeciwnie Piotr Hrubiak jako człowiek partyjny byłby bardzo wygodnym dla p. Starosty naczelnikiem. Jemu mógłby p. Bielawski podać niejedną wskazówkę do popełnienia nadużyć, a nawet użyć go do spełnienia służby lokaja, gdy przyjedzie do Kozowy.

Teraz przystępujemy do podania niesłychanych łajdactw jakich doduszcza się teraźniejszy zarządca gminy kozowskiej przy sposobności domagania się ukonstytuowania Rady gminnej i podajemy je chronologicznie jak następuje :

1) C. k. Starosta niby polecił mu 9. września 1909 r., aby zarządził bezzwłocznie ukonstytuowanie Rady gminnej, na co tenże odpisał, że tego uczynić nie może, ponieważ oryginalne listy znajdują się w Trybunale administracyjnym we Wiedniu.

2) Dopiero na ponowne niby polecenie c. k. Starosty, ażeby użył przy ukonstytuowaniu udzielonych mu c. k. Namiestnictwu odpisu wykazów radnych, oddał akta najstarszemu wiekiem radnemu O. Swistunowi i ten rozpisał wybory Zwierzchności gminnej na dniu 12. października 1909 r. Piotr Hrubiak widząc, że większa część Rady gminnej nie chce pod żadnym warunkiem zgodzić się na wybór jego osoby jako naczelnika gminy, postarał się, że jego zwolennicy, nie jawili się na posiedzenie, z przyczyny której zebrani radni w liczbie 22 nie mogli z braku przepisanego ustawą kompletu 27 radnych, a więc dla braku 5-ciu radnych do kompletu, zdobyć swoją autonomię gminną.

Więc zebrana Rada gminna postępując według §. 32. ordynacyi wyborczej nałożyła na nieobecnych radnych grzywnę po 40 koron, a najstarszy wiekiem sporządził dotyczące orzeczenie karne i zaproszenia na ponowne posiedzenie na dzień 26. października.

Kiedy najstarszy wiekiem O. Swistun udał się kancelaryi gminnej i prosił by Zarząd gminy doręczył należącym te orzeczenia karne i zaproszenia odrzekł zastępca Zarządu gminy Mendl Frid w obecności Piotra Hrubiaka, że orzeczenie doręczy i zagroził temuż O. Swistunowi, że gdyby radni sami na posiedzenie przyszli to rozpędzi ich żandarmami. O. Swistun wystosował natychmiast zażalenie do c. k. Starosty, załączył dotyczące zaproszenia na dzień 26. paździer- i prosił ażeby Starosta zarządził doręczenie tychże. P. Starosta jednak odesłał to Zarządowi gminy ale nie do doręczenia, stało się tak, że nim to postępowanie przeszło, minął 26. październik, a posiedzenie Rady nie odbyło się.

3) Na podstawie tego zażalenia Starosta polecił niby 31. października 1909 r. zarządcy gminy, by na przyszłość wypełniał polecenia doręczania zaproszeń i orzeczeń karnych i na tej podstawie rozpisał O. Swistun ponowne posiedzenie. Zarząd gminy mimo tego rozporządzenia nie doręczył znowu ponownych wystosowanych zaproszeń i orzeczeń karnych na podstawie czego uchwaliła Rada gminna prosić c. k. Starostę by z przyczyny oporu Zarządu gminy, odpowiednio do rozporządzenia §. 107. ust. gm. z r. 1896 ustanowił na czas trwania tego stanu organ do sprawowania tych czynności wyborczych. C. k. Starosta wysłał niby posłańca karnego na koszt Zarządu gminy do sprawowania doręczeń. Zarząd gminy nie chciał i temu posłańcowi wydać te zaproszenia do doręczenia i zapłacił posłańcowi z kasy gminnej przypadającą należytość i w końcu wniósł Zarząd gminy rekurs do c. k. Namiestnictwa przeciw rozporządzeniu Starosty, by w ten sposób sprawa przewlekała się. Pan Starosta za to nie gniewa się, bo to odpo-

wiada jego intencyom, albo jego wskazówkom danym na ucho Hrubiakowi.

Koniec końców Rada gminna trzykrotnie zbierała się, dla braku kompletu nie mogła się ukonstytuować, korzystała z §. 32. ordynacyi wyborczej gm. i nałożyła na radnych, którzy nie przychodzili na posiedzenia grzywną, ale co z tego? Zarząd gminy zwleka z doręczeniem orzeczeń karnych — radni, którzy nie zjawili się na posiedzenia wnieśli rekurs do Wydziału powiatowego chwalą się obietnicą, że kary te będą zniesione, a Wydział powiatowy znowu nie spieszy się z załatwieniem rekursów.

5) Tu muszę zwrócić uwagę na jedno zdarzenie które przytrafiło się w tej sprawie z początkiem grudnia 1909 przy sposobności zebrania się Rady gminnej. A więc dnia tego pojawił się sam pan Starosta Bielawski i starał się niby doprowadzić do zgody między partyami. Kiedy Starosta był w kancelaryi gminnej i oczekiwał na rozpoczęcie posiedzenia zebranych radnych, uwiadomił go, zarządca gminy p. Hrubiak, że musi pójść do domu, bo krowa mu zachorowała. Pan Starosta mimo tego, że zwracano mu uwagę, że to jest tylko wykręt, pozwolił Hrubiakowi by ten oddalił się. Zebrani radni byli ciekawi do czego dąży ta sztuczka i nie długo zagadka ta została rozwiązaną. Jak tylko posiedzenie zaczęło się, pojawiło się kilku pijaków nasłanych przez Hrubiaka, przeszkadzali obradom, pukali do drzwi, a nie było ani policyanta ani zarządcy gminy, by temu zapobiegł. To działo się w obecności Starosty i dwudziestu kilku radnych, którzy coś podobnego cierpieć musieli, a pan Starosta tego nie zganił.

Najstarszy wiekiem O. Swistun uwiadowił c. k. Starostę, że w takich stosunkach dalej urzędu najstarszego wiekiem pełnić nie może.

6) Kiedy w końcu doręczone zostało orzeczenie Trybunału administracyjnego, że wybory są prawomocne, udała się dnia 5. stycznia b. r. deputacya Rady gminnej do p. Starosty żeby w końcu zwrócił gminie autonomię i prosiła go wyraźnie, by odpowiednio do udzielonej mu już poprzednio uchwały Rady gminnej z przyczyny oporu i krętactwa zarządu gminy zarządził według §. 107. ust. gm. z r. 1896 organ do sprawowania tych czynności wyborczych.

Mimo tego, że c. k. Starostwo mogąc w tej sytuacyi pomódz, przez zarządzenie organu do wykonania tych czynności polecił nibyto znowu może już po raz dwudziesty zarządowi gminy w drodze telegraficznej przeprowadzenie wyboru, ale by w tym razie sprawę spiesznie niezałatwiono wynalazł nowy dotąd niesłychany sposób.

Mianowicie polecił zarządcy Hrubiakowi, ażeby ten w porozumieniu z najstarszym wiekiem radnym, oznaczył termin do wyboru Zwierzchności gminnej, pomijając postanowienie §. 32. ordynacyi wyborczej gminnej, które brzmi wyraźnie, że wyznaczenie terminu do wyboru należy wyjątkowo do radnego najstarszego wiekiem.

To wszystko dzieje się w państwie konstytucyjnem w dwudziestym wieku pod kierownictwem c. k. Starosty p. Bielawskiego.

Prosimy więc JE. p. Namiestnika, by pominąwszy c. k. Starostę brzeżańskiego zarządził z pomiędzy urzędników według §. 107 ustawy gminnej z r. 1896 organ do sprawowania czynności wyborczych, jakoteż by mocą swego prawa doglądania nad czynnościami Rad powiatowych polecił Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach, by ten jak najprędzej załatwił rekursa wniesione przez ukaranych radnych przeciw orzeczeniu Rady gmin.

nej w Kozowie, z których pierwsze datują się jeszcze z 12. października 1900.

Prosimy również J. Ekscelencyę p. marszałka krajowego o polecenie Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach, by ten rychło i sprawiedliwie załatwił rekursa wniesione przez radnych.

Dalej zapytują niżej podpisani, czy gotów jest c. k. Rząd jak najprędzej zarządzić dochodzenie i z urzędu przeprowadzić ukonstytuowanie Rady gminnej w Kozowie i usunąć w ten sposób rujnującą gospodarkę w gminie Kozowa, bo już 4 lata jak w gminie Kozowa panuje anarchia i nieład.

Ponieważ winę tych nadużyć ponosi c. k. Starosta Bielawski, żądamy jego ukarania i usunięcia ze stanowiska starosty w Brzeżanach.

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Korol, Krynicki, Dumka, Sandulak, A. Staruch, Krysowaty, Sodomora, Makuch, Skwarko, Kurowiec, Kiweluk, Petruszewicz, Winniczuk.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie zwlekania wyborów do powiatowej Rady w Podhajcach.

Mija już drugi rok od ukończenia peryodu wyborczego podhajeckiej Rady powiatowej, która w tym właśnie czasie, kiedy powinna już urzędować nowa Rada — stara się przeprowadzać wszelkie ważne, a dla ludności szkodliwe uchwały i mimo tego c. k. Namiestnictwo nie uważało za potrzebne dotychczas rozpisać nowe wybory.

Dlatego zapytują podpisani:

Jak wytłumaczy c. k. Rząd to zwlekanie rozpisania wyborów do Rady powiatowej w Podhajcach?

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Winniczuk, Sandulak, Krysowaty, Korol, Hanczakowski, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Dumka, Skwarko, Petruszewicz, Kurowiec, Kiweluk.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezałatwienia protestu za wybory gminne w Krasnej powiat Nadwórna.

W gminie Krasnej odbyły się wybory do Rady gminnej jeszcze 7. sierpnia 1909. Kilka niezadowolonych z wyboru wnieśli protest z zupełnie bezpodstawnych przyczyn i dlatego nowowybrana Rada nie może do dzisiaj się ukonstytuować, przez co gospodarka w gminie w największym stopniu szkodliwa: las gminny stara zwierzchność gminna samowolnie niszczy i cały zarząd majątkiem gminnym jest zaniedbany, przez co gmina ponosi ogromne straty.

W tej sprawie udawali się mieszkańcy, a nawet podpisany poseł, z prośbą do c. k. Namiestnictwa jednak w tej sprawie nic nie zarządzono.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów on jak najprędzej nowo wybraną Radę gminną zatwierdzić lub zarządzić nowe wybory i tym sposobem usunąć szkodliwą gospodarkę gminną.

Interpelant:
Sandulak.

Lewicki, Kiweluk, Korol, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Krysowaty, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Dumka, Winniczuk, Petruszewicz, Szwed.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu, w sprawie nieprawnego ściągania kosztów komisyjnych od mieszkańców ukaranych za lasowe szkody w gminie Krasnej.

W nadwórniańskim powiecie znachodzą się przeważnie lasy kameralne i często się zdarza, że starostwa nakładają kary za lasowe szkody i polecają Zwierzchności gminnej te szkody od mieszkańców, którzy zawinili, ściągać, tak, że urzędy gminne są tą sprawą przeciążone i z tej przyczyny prosiły gminy c. k. Namiestnictwo o uwolnienie ich od tej czynności a polecić c. k. starostwu delegować do tych spraw osobnego urzędnika.

C. k. Starostwo w Nadwórnie wprawdzie do załatwiania tych czynności deleguje urzędnika, lecz koszta komisyjne tego urzędnika ściąga od mieszkańców, którzy zawinili przekroczeniem lasowem. W ten sposób mieszkańcy są podwójnie karani, 1) za szkody lasowe, 2) ponoszeniem kosztów komisyjnych. Stało się to we wsi Krasnej, skąd mieszkańcy wnieśli skargę na ręce p. Sandulaka; chociaż urząd gminny wystawia dla biednych świadectwa ubóstwa, którzy nie są w stanie zapłacić nałożonej kary, mimo to koszta komisyjne ściąga się przymusowo.

Dlatego zapytują podpisani c. k. Rząd, czy gotów on zarządzić, ażeby c. k. starostwo delegowało urzędnika do tych czynności z urzędu, i żeby usunął nieprawne ściąganie kosztów komisyjnych od zawinionych mieszkańców.

Interpelant:
Sandulak.

Lewicki, Makuch, Kiweluk, Sodomora, Petruszewicz, Szwed, T. Staruch, A. Staruch, Krysowaty, Kurowiec, Skwarko, Dumka, Winniczuk.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważenia prośby mieszkańców wsi Krasna powiat Nadwórna przez c. k. Dyrekcyę poczt i telegrafów we Lwowie i w sprawie rozszerzenia działalności składnicy pocztowej.

We wsi Krasna pow. Nadwórna znajduje się składnica pocztowa, lecz ta nieodpowiada wymogom i interesom mieszkańców należących do tej składnicy pocztowej, nie przyjmuje bowiem pieniędzy ani innych rzeczy do przesyłek pocztowych.

W r. 1909 wnieśli mieszkańcy wsi Krasna do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie prośbę o rozszerzenie tej składnicy na przesyłkę pieniężnych i innych pakunków i mimo wyraźnej potrzeby rozszerzenia tej składnicy, do dzisiaj tej sprawy nie załatwiono.

Dlatego zapytują podpisani c. k. Rząd, czy gotów zarządzić załatwienie prośby o rozszerzeniu składnicy pocztowej w Krasnej pow. Nadwórna ponieważ stosunki miejscowe tego wymagają.

Interpelant:
Sandulak.

Lewicki, Kiweluk, Korol, Petruszewicz, Szwed, T. Staruch, A. Staruch, Krysowaty, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Dumka, Winniczuk, Sodomora.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; regulaminowo z wnioskami nagłymi postąpi, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych, a przedewszystkiem dotyczących tego samego przedmiotu, a mianowicie: następują wnioski nagłe pp. Kurowca i tow. Stojałowskiego i tow. i Skwarki i tow. w sprawie rozdzielenia koncesyj szynkarskich.

Wnioski te opiewają:

Wniosek nagły

posła Dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdzielenia

koncesyi szynkarskich przez c. k. Starostwo w powiecie kałuskim.

C. k. Starostwo w Kałuszu rozdało koncesye szynkarskie w ten sposób, że ogólne interesa gospodarskie, przemysłowe, tak pojedynczych osób, jakoteż i całej ludności zostały zagrożone. C. k. Starostwo nie uwzględniło wcale opinii rad gminnych, ani miejscowych stosunków i nadało szynkarskie koncesye ludziom, którzy ich nie potrzebują, lub też na nie nie zasługują.

Dlatego, że ta sprawa jest nadzwyczajnie ważną, dotyczy żywotnych interesów ekonomicznych, kulturalnych i etycznych całej ludności a rozstrzygnięcie rekursów przez c. k. Namiestnictwo ma być w najkrótszym czasie załatwione, na które rozstrzygający wpływ będzie miała opinia c. k. Starostwa dlatego, jak już świadczą fakta pokrzywdzenia pojedynczych ludzi i całej ludności, podniesione dokładnie w interpelacyi mojej i tow. podpisani proszą o uznanie nagłości tego wniosku i wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by zbadał dokładnie na podstawie naprowadzonych faktów i uwag, podniesionych w rekursach petentów do c. k. Namiestnictwa i w interpelacyi p. Kurowca i tow. sprawę rozdania koncesyj szynkarskich w powiecie kałuskim przez c. k. Starostwo — by ludność nie doznała moralnej i materyalnej szkody.

Wnioskodawca:
Dr. Kurowiec.

Winniczuk, Lewicki, Stojałowski, Petruszewicz, Makuch, Sodomora, Szwed, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Skwarko, Sandulak, Dumka.

Wniosek nagły.

Sejm wzywa rząd krajowy:

1) aby wyjaśnił sprawę rozdawnictwa koncesyi szynkarskich, w szczególności na podstawie jakiego „prawa kontroli“ wydawał c. k Starostom szczegółowe polecenia, komu mają dawać koncesye i kto będzie drogą instancyą dla tych petentów, którym c. k. Namiestnictwo kazało odmówić koncesyi?

2) Dlaczego wbrew przyrzeczeniom c. k. Rządu krajowego dano koncesye w tych gminach, które sobie tego nie życzyły?

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozpatrzył sprawę nadawania koncesyi w miejscach odpustowych dla „domów gościnnych pątników“.

Wnioskodawca:
ks. Stojałowski.

Lewicki, Makuch, Korol, Winniczuk, Skwarko, Petruszewicz, Senyk, Kołpaczkiewicz, Tracz, Pastor, Sodomora, Dumka, Sandulak, Dudykiewicz.

Wniosek nagły

posła Z. Skwarka i tow. w sprawie niesprawiedliwego udzielania koncesyj szynkarskich.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy udzielaniu szynkarskich koncesyj na czas od roku 1911 począwszy, względnie przy załatwianiu odwoływań w dotyczących sprawach postępował według intencyj uchwał i opinii Rad gminnych.

Wnioskodawca:
Z Skwarko.

Sandulak, Dumka, A. Staruch, T. Staruch Winniczuk, Sodomora, Kurowiec, Bojko, Witos, Kiweluk, Lewicki, Krysowaty, Petruszewicz, Makuch, Hanczakowski.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając nagłość swego wniosku.

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu dla uzasadnienia nagłości swego wniosku.

P. Stojałowski nieobecny w Izbie.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce dla uzasadnienia nagłości swego wniosku.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając nagłość swego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tych wniosków.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek sekretarza p Urbańskiego o zamknięcie rozprawy nad nagłością tych wniosków

Marszałek wzywa pp. Makucha, Landaua, Lewickiego jako zapisanych „przeciw“ nagłości, a posłów Senyka, Jedynaka, Wasunga jako zapisanych „za“ nagłością tych wniosków do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Makuch jako generalny mowca „przeciw“ nagłości tych wniosków.

Przemawia p. Jedynak jako generalny mowca „za“ nagłością tych wniosków.

Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca nagłość tych wniosków pp. Kurowca i Skwarki.

Marszałek oznajmia, że nagłość wniosku p. Stojałowskiego nie może poddać do poparcia, wobec nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest: Pierwsze czytanie wniosku p. Rutowskiego i tow. w sprawie projektu ustawy o zakładanie i utrzymanie szkół ludowych dla mniejszości narodowych.

Przemawia p. Rutowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o wybranie z 25 członków osobnej komisyi dla tej sprawy.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Senyk.

Izba odracza ten formalny wniosek p. Lewickiego, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku p. Rutowskiego komisyi szkolnej.

Następuje: pierwsze czytanie wniosku p. Kędziora i tow. w sprawie powiększenia personalu leśno technicznego dla zabudowania potoków górskich.

Przemawia p. Kędzior uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej w przedmiocie petycyj nauczycieli i nauczycielek o przyznanie w drodze łaski dodatków pięcioletnich.

Przemawia p. Adam i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się Wydział krajowy, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w przedmiocie zmiany regulaminu Sejmowego w tym kierunku aby komisyom Sejmowym wolno było bezpośrednio — dla przedstanowczego załatwienia spraw petycyjnych — żądać od władz rządowych i krajowych odpowiednich informacyj i opinii.

Przemawia p. Witos.

Marszałek wzywa, by trzymano się przedmiotu.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcia rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch.

Przemawia sprawozdawca p. Bandrowski.

Izba uchwala następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye do l. 358, 359, 612, 822, 926, 957, 928, 929. 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943. 957, 1 051, 1.077, 1.400, 1.418. 1.419, 1.507, 1.508, 1.558, 1.624. 1.627, 1.871, 1.997, 5.117, 2 234, 2.242, 2.243, 2 448, 3.267, 2.495, 3.616, 4.107, 4.176, 4.181, 4.813, 4.935, 4.943, 5.366, 5 494, 5.777 — odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, aby je rozpatrzył w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożył na następnej sesyi sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Adama:

Wzywa się Wydział krajewy, aby na najbliższej sesyi Sejmowej przedłożył wnioski w przedmiocie zmiany regulaminu Sejmowego w tym kierunku aby komisyom Sejmowym wolno było bezpośrednio — dla przedstanowczego załatwienia spraw petycyjnych — żądać od władz rządowych i krajowych odpowiednich informacyj i opinii.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Adama.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach nagłych w przedmiocie zapomóg dla pogorzelców.

Sprawozdawca: p. Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

W załatwieniu wniosków nagłych o udzielenie zapomóg dla pogorzelców przeznacza się kwotę 8000 koron do dyspozycyi Wydziału krajowego, z zastrzeżeniem jednak, że z kwoty nie mają być obdarowani pogorzelcy, którzy już otrzymali zapomogi z funduszu krajowego. Wydatkiem tym obciąża się budżet z r. 1910.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi:

„Zamiast kwoty 8.000 K. ma się wstawić 100 000 K.“

Przemawia p. Wasung i wnosi o podwyższenie proponowanej przez komisyę kwoty z 8.000 na 15.000 K.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek sekretarza Urbańskiego o zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Skwarko i wnosi poprawkę następującą: do równomiernego podziału między w stosunku do wysokości szkód z uwzględnieniem już udzielonych zapomóg i asekuracyi.

Przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi, o odesłanie sprawozdania napowrót do komisyi.

Izba odrzuca wniosek p. T. Starucha o odesłanie sprawozdania komisyi napowrót do komisyi, następnie oddzielnie odrzuca wniosek p. T. Starucha o podwyższenie kwoty do 100.000 K., wreszcie uchwala wniosek p. Wasunga o podwyższenie kwoty do 15.000 K., w końcu od-

szuca poprawkę p. Skwarki, po poprzedniem jej odczytaniu.

Marszałek wzywa p. Skołyszewskiego do porządku za pewne niewłaściwe obrażliwe wyrażenie skierowane do lewicy sejmowej.

Marszałek udziela głosu p. Laskowskiemu.

Przemawia p Laskowski i wnosi imieniem komisyi matki o zwiększenie liczby członków komisyi szkolnej o 4, tj. do 25 członków.

Marszałek oznajmia, że wniosek ten formalny uważa za wiosek p. Laskowskiego, ponieważ komisya matka nie ma prawa stawiania wniosków.

Przemawia p. Lewicki.

Marszałek oznajmia, że wnioski o powiększenie komisyj uważa w myśl tradycyj Sejmu i regulaminu za wnioski formalne, które poddaje zaraz pod głosowanie.

Przemawia p. Makuch i żąda skonstatowania kompletu Izby.

Marszałek oznajmia, że Izba nie jest w komplecie, że wobec tego głosowanie nad formalnym wnioskiem p. Laskowskiego odbędzie się na najbliższem posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie zaznaczając następne na dzień 13. października 1910 godzinę 11. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

95. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstantuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 93 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 94 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13 października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7361, 7364—7367, 7369, 7370, 7372, 7376, 7377, 7379, 7380, 7383, 7387. 7388.

Komisyi szkolnej L. s. 7362, 7363, 7371, 7385.

Komisyi gminnej L. s. 7373—7375.

Komisyi petycyjnej L. s. 7389.

Komisyi administracyjnej L. s. 7368.

Komisyi prawniczej L. s. 7391.

Komisyi wodnej L. s. 7360, 7386.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7378, 7390.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7382 ks. Maryana Paucha, przełożonego Bazylianów w Krechowie o subwencyę na restauracyę klasztoru, przemawia p. Lewicki, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye które opiewają:

W n i o s e k

co do rozszerzenia sieci telefonicznej w Galicyi.

Kraj nasz pod względem urządzenia sieci telefonicznej jest ze wszystkich prowincyi państwa austryackiego najskromniej uposażonym. Na 7.037 klm linii między-miastowych (interurbane Linien-Länge) w państwie austryackiem posiada Galicya tylko 467 klm., a na 25.549 klm. długości drutów (Drath-Länge) posiada Galicya tylko 1.141 klm. Daty powyższe stwierdzają, że kraj nasz posiada połączeń telefonicznych niestosunkowo mało, a zupełnie dotychczas nie uwzględniono przy zakładaniu sieci telefonicznej całego szeregu miast położonych wzdłuż koleji Lwów-Podhajce, tudzież miast podolskich w dalszym kierunku wschodnim położonych. Z miast tych Brzeżany są miastem obwodowem i siedzibą różnorodnych urzędów i zakładów, oraz środowiskiem rozwijającego się handlu i przemysłu, a cały szereg miast powiatowych na linii tej położonych, jakoto Przemyślany, Podhajce, Buczacz, Czortków i Zaleszczyki mają również rozbudzony handel i przemysł.

Ponieważ kraj nasz ma prawo domagać się od państwa świadczeń kulturalnych na równi z innemi prowincyami a wymagane niniejszem instalacye nie wymagają nawet ofiar finansowych, bo nakład potrzebny, ma zapewnione pełne oprocentowanie w dochodach, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił niezwłocznie do założenia sieci telefonicznej łączącej miasta Przemyślany, Brzeżany, Podhajce, Buczacz, Czortków i Zaleszczyki z miastem Lwowem.

Wnioskodawca:
Schätzel.

Maryewski, Kleski, Michałowski, Rittel, Doliński, Kolischer, Bednarski Długosz, Jabłoński, Sala, Thullie, Federowicz, Landau, Jahl.

I n t e r p e l a c y a

posła Styły i tow. do c. k. Rządu w sprawie uregulowania ksiąg, map i wszystkich dokumentów, odnoszących się do posiadłości gruntowych w kraju.

Od szeregu lat podnoszą się narzekania na niedokładność prowadzenia ksiąg i map gruntowych, w których nie są parcele gruntowe dokładnie uwidocznione, nie przedstawiają dokładnych rozmiarów powierzchni, lecz bardzo często przedstawiają znaczne różnice z ewidencyą katastru gruntowego i ze stanem faktycznym posiadacza, przez co bardzo często powstają spory i procesa, które są ruiną majątkową naszej ludności. Wskutek tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy i kiedy zechce polecić, przeprowadzić i uporządkować tak księgi, jako i inne dokumenta publiczne, odnoszące się do posiadłości ziemskich, aby zrobić porządek w tym kierunku tak, aby już raz zgodny stan rzeczy został w dokumentach publicznych ustalony.

Interpelant:
Antoni Styła.

Myjak, Ptak Marszałkowicz, Skołyszewski, Stapiński, Jedynak, Jampolski, Kędzior Szwed, Bojko, Bis, Witos, Cieluch, Krężel, Winniczuk.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana komisarza rządowego.

Już od kilku lat prowadzone są ro-

boty regulacyjne około rzeki Soły w powiecie żywieckim, a w niektórych gminach są na ukończeniu. — Ale w gminie Rayczy te roboty nie są jeszcze rozpoczęte, chociaż regulacya Soły jest bardzo pilna, bo przez Rayczę wpadają do Soły trzy większe potoki, a mianowie Ujsółka, Rayeczka i Niekulina i te robią wielkie spustoszenia, niszczą urodzajne grunta, zamieniając na kamienne nieużytki.

W Żywiecczyźnie niema żadnej innej gminy, któraby miała tyle nieużytków i szkód od wody, co ponosi Raycza:

Wobec tego zapytują podpisani, kiedy c. k. Rząd rozpocznie regulacyę rzeki Soły w Rayczy i ochroni ludność przed szkodliwymi wylewami wód górskich w tej miejscowości:

Interpelant:
Szwed.

Sodomora, Dumka, Żardecki, Krężel, Myjak, Wasung, Stefczyk Cieluch, Witos, Jedynak, Lewakowski, Stapiński, Makuch, Jampolski.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do JE. p. Namiestnika w sprawie wyborów do Rady powiatowej w Brzeżanach.

C. k. Starostwo w Brzeżanach, ażeby odebrać jeden mandat do Rady powiat. kuryi wiejskiej — spreparowało na podstawie fałszywych dat listę wielkich przemysłowców których obdarowało jednym mandatem ze szkodą dla kuryi wiejskiej. W tę listę wciągnięto tak osoby i firmy stingowane, jak i takich, którzy nie płacą oznaczonego ustawą cenzusa podatkowego i tak:

1) Hersch Gaber w Narajowie, przedtem pruska firma Karl Gabel w Wrocławiu exploatacya lasów z podatkiem 360 K. Firma ta nie przychodzi zupełnie w rejestrze podatkowym i przy niej naznaczono, że podatek odpisano z dniem 1. stycznia 1909.

2) Firma Sokal-Lilien-Grifel spółka budowy kolei żelaznej Lwów-Podhajce z podatkiem 1640 K Skończywszy tę budowę przeniosła się ta spółka z Brzeżan, a w rejestrze podatkowym odpisany podatek z dniem 1. października 1909.

3) Miasto Brzeżany jako dzierżawca propinacyi z podatkiem 1316 K. tu nie należy, ponieważ wydzierżawiło to prawo propinacyi spółce handlowej Halbertal-Friedman-Kapralik.

4) Kasa oszczędności w Brzeżanach z podatkiem 832 K, chociaż ta kasa nie jest przemysłem obliczonym na zysk i w rzeczywistości płaci podatku tylko 407 K 88 h.

5) Mojżesz Bleich, handel towarów mieszanych płaci podatku zarobkowego 44K a prócz tego żadnego innego, umieszczony na liście uprawnionych z podatkiem 453 K.

6) Jakób Halbertal zamieszczony z podatkiem 443 K.

7) Emanuel Friedman z podatkiem 395 K.

8) Henryk Kapralik z podatkiem 370 K, chociaż oni wszyscy trzej tworzą spółkę handlową w rejestrze handl. c. k. Sądu okręg. w Brzeżanach do $\frac{\text{firma 3. czerwca}}{\text{l. spk. L. 113}}$ i płacą razem jako spółka podatek od dzierżawy prawa propinacyi i dodatku gminnego w Brzeżanach,

9) Leon Berman płaci podatku zarobkowego od hotelu 56 K, a na liście zamieszczony z kwotą 376 K.

10) Izak Alter i Maks Landes dzierżawcy młyna w Płonicy wykazani na liście z kwotą 311 K, a faktycznie nie płacą w pow. brzeżańskim żadnego po-

datku, ponieważ podatek ich przeniesiono do Tarnopola, gdzie mają swoje główne miejsce przedsiębiorstw.

11) Mendel Engel wykazany w liście z podatkiem 259 K, chociaż w rejestrze podatkowym nie przychodzi.

Ten przemysłowiec tworzył przed laty spółkę explotacyi lasów pod firmą Engel i Lippe, spółka ta jednak dawno przestała istnieć.

12) Oskar Riegar jest spólnikiem dzierżawy dóbr Kurzany z Mendlem Friedmanem, Joachimem Reichsteinem — nie płaci sam żadnego podatku zarobkowego, lecz osobisto-dochodowego.

Zresztą zauważa się, że c. k. Namiestnictwo rozporządziło, że dzierżawa dóbr i gorzelń nie jest przemysłem.

13) Łazarz Kirszen i Samuel Reichstein przenieśli się do Przemyślan i nie płacą tu żadnego podatku, pomimo to wykazani w liscie z kwotą 220 K.

14) Zabel Klinger i Dawid Minzer przenieśli się do Lwowa i nie płacą nic w tutejszym powiecie, a mimo to wykazani w liście z kwotą 220 K.

15) Chajes Samuel z Posuchowa nie płaci żadnego podatku, a w liście wykazany z kwotą 211 K.

16) Mojżesz Jakób Zarwinzer trafikant w Brzeżanach płaci podatek zarobkowy w kwocie 123 K, Starosta doliczył mu do tego jeszcze podatek osobistodochodowy i umieścił go w liście z kwotą 211 K.

17) Spółka Rieger-Friedman Reichstein, dzierżawcy dóbr w Kurzanach płacą podatku zarobkowego 164 K od dzierwy a 72 K od gorzelni, który to podatek tu nie należy, a mimo to przychodzą w spisie wyborców wielkiego przemysłu a oprócz tego Rieger postawiony osobno.

W taki sposób sfingowało Starostwo cyfrę podatku wielkich przemysłowców na 8.539 K.

Zauważa się nadto, że gdy Starostwo zalicza i Kasę oszczędności do wielkiego przemysłu, przez co pominęło wszystkie Tow. kredytowe w powiecie, które opłacają więcej jak 200 K podatku zarobkowego.

Brzeżański Starosta Bielawski polecił komisarzowi miasteczka Kozowy, ażeby jego przyboczna rada zamianowała 18 delegatów do wyboru Rady powiatowej.

Zasądzenie to jest bezprawne.

§. 6. ordynacyi wyborczej powiat. postanawia, że delegatów do takiego wyboru wybiera się z pomiędzy członków Rady gminnej.

Jeżeli Starostwo wychodziło z tego założenia, Rada gminna jeszcze nie ukonstytuowana i zamiast Rady zarządza gminą komisarz, to tylko komisarzowi a nikomu innemu, przysługuje prawo naznaczyć delegata.

Z powodu tego zapytują podpisani JE. p. Namiestnika:

1) Czy JE. wie o tych bezprawiach Starosty p. Bielawskiego?

2 Co myśli zarządzić, ażeby te bezprawia uchylić.

Interpelant:
Lewicki

Kiweluk, Korol, T. Staruch, Krysowaty, Hanczakowski, A. Staruch, Winniczuk, Petruszewicz, Makuch, Dumka, Sandulak, Skwarko, Sodomora.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do p. Komisarza rządowego w sprawie lekceważenia i igno-

rowania uchwał i opinii Rad gminnych przez c. k. Starostwo w Mościskach przy udzielaniu szynkarskich koncesyi.

1. Stefan Sydorko włościanin w Starzawie pow. Mościska, wniósł do c. k. Starostwa w Mościskach podanie o nadanie koncesyi szynkarskiej na czas od r. 1911

Rada gminna w Starzawie wydała w dotyczącej sprawie potrzebne dokumenty i swoją uchwałą oświadczyła się za udzieleniem petentowi koncesyi, a to ze względu na odpowiednie miejsce, lokal i na moralne kwalifikacye petenta.

Tymczasem c. k. Starostwo w Mościskach udzieliło koncesyę nie Stefanowi Sydorkowi, ale żydowi Joselowi Chanalesowi mimo tego że Rada gminna w Starzawie oświadczyła się stanowczo przeciw udzieleniu temuż koncesyi a to z powodu lichego lokalu, nieodpowiedniego jego położenia ponieważ znajduje się zaraz koło cerkwi i szkoły tak, że piani ludzie wychodząc z tego lokalu przeszkadzają w odprawianiu mszy św. i w nauce szkolnej i szerzą demoralizacyę.

Lokal Jośka Chanalesa grozi zawaleniem się, dach na budynku słomiany a nie ogniotrwały i tak umieszczony, że deszcz pada do lokalu a właściciel dotyczącego budynku p Pawlikowski oświadczył stanowczo, że budynku względnie lokalu naprawiać nie będzie choćby miał się zawalić

Oprócz tego c. k. żandarmerya już kilka razy skarżyła Chanalesa do c. k. Starostwa za to, że nie chce naprawić bardzo lichego komina w dotyczącem budynku a nadto Chanales był już kilka razy karany i w sądowej i w administracyjnej drodze za różne szynkarskie przewinienia, publiczne zgorszenie itp.

Również odmówiło c. k Starostwo w Mościskach rozp. z dnia 21. września 1010 L. $\frac{612}{13}$/4 udzielenia koncesyi Antoniemu Syrakowi w Zawadzie. bądź to dlatego, że „stosunki miejscowe nie wygają udzielenia tej koncesyi“ a udzielilo koncesyi żydowi Dawidowi Schirmanowi, a to z tego powodu, że Syrak mą najodpowiedniejszy lokal do prowadzenia tego przemysłu, co przyznał i p. Komisarz c. k. Starostwa, który jako delegat rządu zbadał na miejscu jakość lokalu — i że ma najodpowiedniejsze moralne kwalifikacye do prowadzeoia tego przemysłu, podczas gdy Dywid Schirman był karany za przekroczenia policyjnych godzin w dotychczasowem prowadzeniu przemysłu i na nieczystość lokalu i na zyń szynkownych — i nie ma odpowiedniego lokalu do prowadzenia szynkarstwa.

W podobny sposób zignorowało c k. Starostwo w Mościskach w analogicznych sprawach i opinie Rad gminnych w Laszkach i Sułkowszczynie gdzie wbrew opinii i woli ust. reprezentacyi gmin udzielono śniadanko-szynkarskich koncesyi takim ludziom, którzy nie mają ani odpowiednich lokalów do prowadzenia dotyczącego przemysłu ani swoimi moralnemi kwalifikacyami nie dają gwarancyi do należytego prowadzenia tego przemysłu i którzy już po kilka razy byli karani za różne szynkarskie przemysłowe przewinienia (jak np. Abr. Feuchtbaum w Sułkowszczynie)

Z powodu tego zapytują podpisani:

1 Czy wiadome są p. Komisarzowi powyższe fakta lekceważenia i ignorowanie intencyj dotyczącej ustawy przemysłowej i uchwał i opinii reprezentacyj powyższych gmin a tem samem i podkopywanie u ludności dotyczących gmin wiary w bezstronność i sprawiedliwość rządowych czynników.

2) Czy zechce c. k. Rząd w interesie powagi c. k. wladz i w interesie powagi gminnych reprezentacyj — jak również

w interesie ogółu ludności w dotyczących gminach, skoregować fakta udzielenia dotyczących koncesyj w powyższych gminach według intencyj ustawy przemysłowej, podnoszącej wyraźnie opinię i wolę reprezentacyj gminnych przez cofnięcie udzielonych wbrew opinii i woli reprezentacyj gminnych dotyczące koncesye a nadanie ich petentom poleconym względnie dobrze zaopiniowanym przez reprezentacye gminne.

Interpelant:
Skwarko.

Petruszewicz, Wasung, Kurowiec, Dumka, Sodomora, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Kiweluk, Winniczuk, Sandulak, Korol, Makuch.

Interpelacya

p. Swarka i tow. do JE. p. Namiestnika w sprawie samowoli ludowej nauczycielki Anny Grodzkiej w Sielcu przemyskiego powiatu i popierania tej samowoli przez Radę szkolną okręgową w Przemyślu.

I. Szkoła ludowa w Sielcu, od czasu jak miejsce nauczycielki zajęła p. Anna Grodzka nie spełnia swego zadania w pierwszym rzędzie:

a) z powodu, że nauczycielka nie spełnia swoich służbowych obowiązków, w niesłychany sposób zaniedbuje naukę, wyjeżdżając (bez otrzymania pozwolenia) kilka razy do roku, każdym razem na kilka albo kilkanaście dni.

b) z powodu, że p. Anna Grodzka używa w czasie nauki dzieci do prywatnych jej usług i robót przy jej gospodarstwie, rozkazując dzieciom przymusowo plewić kartofle, myć wózek, trzepać, kocy, nosić wodę, chodzić do sąsiednich gmin za różnymi sprawami i t. d.

W dodatku, jeżeli które z dzieci z powodu słabego zdrowia nie może lub nie chce zabierać się na rozkaz nauczycielki do tego rodzaju roboty, wypędza je ze szkoły, a rodziców dziecka, którzy przychodzą dowiedzieć się o przyczynie wypędzenia dziecka ze szkoły, traktuje brutalnie, hańbi, wyrzuca za drzwi i t. p.

W ten sposób wyrzuciła ze szkoły w r. 1909 synów: Ant. Bardiaka, Iwana Krausa, Pawła Daszka, Iwana Bardziaka, i córki: Wasyla Kebuza, Tacianny Kniaź, Anny Pawłysz. Oprócz tego wypędziła ze szkoły dwóch synów Stefana Powiaźniaka za to, że nie przynieśli jej kolędy na Boże Narodzenie, syna i córkę Julii Lewandowskiej za to, że matka ich Julia nie poszła do nauczycielki prać za darmo bieliznę, córkę Teodora Jaroszyka za to, że nie dał jej fury do miasta.

Nie tylko nauka cierpi przy przytoczeniu tego rodzaju „pedagogicznego“ systemu, ale i zdrowiem swojem muszą dzieci odpokutować niesumienność swojej nauczycielki. Tak n. p. córka Julii Lewandowskiej, przyniósłszy na rozkaz p. nauczycielki w przeciągu jednego przedpołudnia 18 konewek wody, zachorowała na zapalenie płuc i ledwie udało się rodzicom po 6-tygodniowej ciężkiej chorobie uratować życie małej dziewczynie.

Gdy poważni gospodarze zwracali p. Grodzkiej uwagę, że dzieci posyłają na naukę, a nie do roboty, odpowiedziała: „Przyszłam tutaj nie dzieci, ale was rozumu uczyć! Po co chłopu nauki? Chłop do cepa i wideł!“

II. Postępowanie p. Grodzkiej z dziećmi — to po prostu kpiny z najprymitywniejszych zasad pedagogii:

a) W czasie naukowych godzin wyzywa dzieci prostackimi przezwiskami, tak, że po 2 latach jej nauczycielstwa roznoszą się po wsi z ust dzieci takie przekleństwa i przezwiska, jakich dawniej i od starszego nikt nie posłyszał.

b) Podczas godzin szkolnych bije dzieci trzciną, ciągnie za włosy, a często woła do pomocy swego męża Józefa (podatkowy egzekutor), który wpadłszy do klasy, podnosi dziecko za włosy do góry i rzuca na ziemię. Tym sposobem nie tylko zniechęca dzieci do szkoły, ale naraża ich na niebezpieczeństwo zdrowia z których skutkiem maltretowania w szkole jedno oślepło, drugiemu wypadły z głowy wszystkie włosy.

III. Dzieci szkolne nie tylko zdemoralizowane nieprzyzwoitemi słowami, przekleństwami i przezwiskami, lecz nadto pod wpływem wyrażanych przy dzieciach przez p. Grodzką poglądów, że dzieci powinne jej zadarmo przynosić jaja, słomę i inne ze swych gospodarstw, zabierają się do kradzieży. Tak n. p. p. Grodzka przyjmywała kradzione jaja od syna Michała Pawłysza.

Skutkiem tego rodzaju „pedagogicznej“ działalności p. A. Grodzkiej dzieciom obrzydła szkoła i nauka, za żadną cenę nie chcą chodzić do szkoły i często się zdarzało, że mimo zapowiedzianej nauki, ani jedno dziecko nie przyszło do szkoły.

IV. Jeszcze w sierpniu 1909 r. wniosła gmina Sielec do Rady szkolnej okręgowej w Przemyślu zażalenie przeciw nauczycielce p. Grodzkiej i podniesiono tam wszystkie te zarzuty. Skutek tego był taki, że p. Grodzka otrzymała czasowy urlop, a dzieci cały rok nie pobierały nauki.

Gdy mieszkańcy w licznych deputacyach, wysyłanych do Rady szkolnej okręgowej w Przemyślu domagali się usunięcia p. Grodzkiej z posady nauczycielki w Sielcu i nadania innego nauczyciela, p. inspektor Relinger, który w obecności p. Starosty, radcy dworu Lanikiewicza, traktującego sprawę objektywnie, obiecał sprawę dokładnie zbadać i załatwić przychylnie dla gminy, odpowiedział deputacyi ironicznie: P. Grodzka ma urlop. Innego nauczyciela nie dostaniecie, bo do takich mudraheli jak wy żaden nauczyciel iść nie chce. Do was musi wrócić p. Grodzka, bo tego żąda Rada szkolna krajowa.

Naczelnik gminy p. Grzegorz Jarosiewicz, usłyszawszy odpowiedź w czerwcu t. r. posłał p. inspektorowi Relingerowi zażalenie z tymi samymi zarzutami przeciw p. Grodzkiej w celu przesłania go c. k. Radzie szkolnej krajowej, lecz p. Relinger przeczytawszy, rzucił na ziemię ze słowami: Takich rzeczy nie wolno pisać do Rady szkolnej krajowej. Chcecie nauczycielkę chleba pozbawić“, następnie kazał napisać, że nauczycielka nie uczy z powodu nieodpowiedniego lokalu. Naczelnik gminy zapewniony, że takie podanie pomoże i Rada szkolna krajowa nada innego nauczyciela, napisał podanie według żądania p. inspektora, chociaż treść jego zupełnie nie odpowiada faktycznemu stanowi rzeczy.

V. Skutkiem tej samowoli p. Grodzkiej, popieranej przez Radę szkolną okręgową w Przemyślu ponosi gmina nietylko moralne ale i materyalne straty. Od 16 miesięcy stoi budynek próżny, który gmina z nakazu Rady szkolnej okręgowej wynajęła na umieszczenie szkoły, bo nauka nie odbywała się przez cały rok szkolny 1909/10 z powodu urlopu nauczycielki, a i w tym roku szkolnym chociaż już połowa października — nie rozpoczęła p. Grodzka nauki szkolnej. Skutkiem tego mieszkańcy Sielca, którzy opłacają pomieszkanie dla nauczycielki i lokal na pomieszczenie szkoły, byli zmuszeni dsieci swoje posyłać do prywatnej szkoły z ruskim językiem wykładowym w Przemyślu i dzieci te 6—7 letnie muszą codziennie robić 11 km. drogi ażeby korzystać z nauki.

Wszystkie podniesione w górze fak-

ta stwierdzą wymienione dzieci i ich rodzice, członkowie deputacyi: Oleksa Zasadny, Grzegorz Jarosewicz, Oleksa Pasławski, Piot Jarosz, Grzegorz Powianiak.

Ze względu na to, że wyżej opisana samowola nauczycielki Anny Grodzkiej prowadzi gminę do materyalnej ruiny, dalej ze względu na to, że rozgoryczenie ludności gminy przeciw p. Grodzkiej doszło już do ostateczności, i przy najbliższej sposobności może przekroczyć granice doprowadzając do ewentualnych smutnych następstw, w końcu, ze względu na to, że rozgoryczenie to, wzmocnione przez Radę szkolną okręgową w Przemyślu, która w wysokim stopniu podkopuje powagę władz szkolnych — gdy liczne i energiczne zabiegi mieszkańców Sielec, żeby uwolnić się od tej samowoli, a z osobna liczne deputacye i piśmienne zażalenia wysyłane do Rady szkolnej okręgowej jak również do c. k. Starostwa w Przemyślu, dalej piśmienne zażalenia i osobna deputacya wysłana do Rady szkolnej krajowej, nie odniosły żadnego skutku, podpisani zapytują:

I. Czy wiadome są JE. p. Namiestnikowi naprowadzone fakta niesłychanego postępowania nauczycielki ludowej p. Anny Grodzkiej w Sielcu pow. przemyskiego?

2 Co raczy JE. p. Namiestnik uczynić, ażeby tę bezgraniczną samowolę nauczycielki p. Anny Grodzkiej skrócić?

3. Czy raczy JE. p. Namiestnik uwolnić gminę Sielce od opisanej wyżej samowoli nauczycielki p. Anny Grodzkiej, przez bezzwłoczne usunięcie jej z posady ludowej nauczycielki w Sielcu i zamianowania innej siły nauczycielskiej na tę posadę?

Interrpelant
Skwarko.

Sodomora, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Petruszewicz, Lewicki, Sandulak, Winniczuk, Szwed, Korol, Makuch, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Starucha i tow. do p. Komisarza rząd. w sprawie bezprawnego polszczenia szkół w Starumie i na Zarzeczu ad Sołotwina i szykanowania ludności.

W roku szkolnym 1908/9 zaprowadzono bezprawnie wykładowy język polski, w dwóch wsiach Starumie i Zarzeczu, gdzie procent rzyms.-kat. nie przechodzi 3% na 100.

Zaprowadzono bezprawnie dlatego, bo w sprawie wykładowego języka, nie żądano uchwały Rady gm. i dlatego, jak tylko mieszkańcy wspomnianych wsi stanęli przed dokonanym faktem, że w ich szkołach ma być wykładowy język polski, uchwaliły Rady gm. tak w Starumie jak i Zarzeczu jednogłośnie, a więc nawet głosami żydów i łacinników, że w szkołach tych ma być wykładowy język ruski.

Uchwały te i protest przeciw bezprawnemu zaprowadzeniu polskiej mowy wykładowej, wniosły Rady gm. tak do Rady szk. okr. w Bohorodczanach, jak i do Rady szk. kraj. jeszcze w roku 1908 i mimo upływu 2 lat sprawa ta leży nieruszona i wywołuje w obu wsiach rozdrażnienie i niechęć względem szkoły, co szkole odbiera zupełnie jej pedagogiczną misyę między ludnością.

Oprócz tego c. k. Starosta w Bohorodczanach rozwiązał Radę szk. m. w Starumie i nadał urzędowo komisarza, który urzęduje już drugi rok chociaż Rada szk. m w Starumie należała do tych rzadkich u nas Rad szk. które obowiązki swoje spełniają sumiennie. Zwoływała posiedzenia, porządkowała szkolne sprawy, a zgrzeszyła tem, że sprzeciwiła się wybrykom nauczyciela Teuchmanna, ben-

jaminka d. inspektora szkolnego i pana starosty.

Nauczyciela tego, jako wypróbowane swoje narzędzie przeforsował p. Starosta na kierownika szkoły w Zarzeczu w roku szk. 1909/10. Od czasu jak nauczyciel Leon Teuchmann prowadzi szkołę na Zarzeczu, dochodzi w tej wsi, w szkole i poza szkołą do takich skandalów, że przechodzi ludzkie pojęcie, jak może uporządkowana administracya cierpieć podobne orgie.

Nauczyciel ten, gdy w klasie odbywa się nauka, prowadzi rachunki ze swoją żoną w sposób praktykowany chyba na targowicy świń, a drobne dzieci słuchają to i na przykładzie p. Dyrektora uczą się pożycia domowego.

Natomiast p. L. Teuchmann jest zanadto czuły i serdeczny dla żony Mikolaja Bohosławcia z czego ten ostatni nie jest z tego zadowolony i gdy upomnienia nic nie pomogły, zhańbiony małżonek w połowie sierpnia t. r. publicznie przed całą gminą wybił p. dyrektora po twarzy i kopnął w miejsce, na którem p. dyrektor przyzwyczajony siadać.

P. Teuchmann z ciężką biedą skończył szkołę a kwalifikacyjnego egzaminu dla szkół typu wiejskiego nie mógł zdać, pomimo, że z powodu jego wyborczych zasług p. Starosta pisał do członków egz. komisyi błagalny list, żeby przy tym egzaminie Teuchmanna przepuścić. Nauczyciel ten w krótkim czasie tak grutownie umiał zrazić do siebie i do szkoły ludność Zarzecza, tak poniżyć swoje nauczycielskie stanowisko, że trzeba chyba tej administr. anarchii, jaka za panowawania starosty bohorodczańskiego p. Nieśniatowskiego jest zaprowadzona, ażeby podobne indywiduum można było dłużej cierpieć jako wychowawcę młodego pokolenia.

Dyrektor ten dzieci bije, a rodzice zanosili skargi tak do Rady szk. okręgowej jak i do Rady szkolnej kraj. „Pan Dyrektor“ procesuje się o swój honor, albo jego procesują — a dzieci szkolne zamiast się uczyć, ciągną się po korytarzach i salach sądowych, gdzie podczas „pyskówek“ wiele pouczającego mogą usłyszeć — jako świadkowie za panem dyrektorem, lub przeciw.

Rada gm. w Zarzeczu widząc upadek i bezkorzystność szkoły wśród podobnych stosunków, uchwaliła dnia 5. czerwca 1910 jednogłośnie prosić Radę szkolną okręgową, ażeby spowodowała przeniesienie nauczyciela Teuchmanna do innej wsi, jednak uchwałę tę chociaż tak umotywowaną, Rada szk. okr. zignorowała.

Gdy w połowie sierpnia t. r. pokrzywdzony Bohosławeć nabił p. dyrektora po twarzy, a nieznani sprawcy wieczór wybili mu okna, czemu Zwierzchność gminna z powodu ogólnej nienawiści do p. dyrektora przeszkodzić nie mogła, Rada gm. ponownie a jednogłośnie uchwaliła zwrócić się do Rady szkolnej kraj. z prośbą o przeniesienie p. Teuchmanna z Zarzecza, bo na jego jaki bądź wpływ wychowawczy mowy być nie może. Jak dotychczas wszelkie rozpaczliwe prośby ludności i poważny głos przestrogi — zostały bez odpowiedzi chyba dlatego, że tu rozchodzi się o ruskich chłopów.

Przyjętym w kraju zwyczajem podobne indywiduum chce pokazywać swoją rozpustę nibyto pracą na korzyść polskiego elementu. Dlatego p. Teuchmann wyszukuje ruskie dzieci, których przodkowie z przed 40 lat byli rzyms. kat. obrządku i garnie ich na rzym. kat. religię i siłą mocą chce z nich uczynić Polaków. Na tem tle gdzie zaczepione największe uczucia narodu przychodzi do scen, które swoją dzikością i brutalnością przypominają Wrześnię.

Dnia 19. maja t. r. przyszedł ks. Józef Jarok na naukę religii do szkoły na Zarzeczu. Że to był uplanowany jakiś nowy zamach tych szanownych pedagogów, widać z tego, że równocześnie z księdzem przyszedł do klasy p. Teuchmann, który na nauce religii, jeżeli jest katecheta, nie miał co robić.

I rzeczywiście ks. Jarek zapytawszy kilka słów swoją jedyną uczenicę Grzybowiczówną zwrócił się zaraz do ruskiego dziecka ze słowami: „przeżegnaj się!“ Dziecko przeżegnało się po rusku. Ksiądz przyskoczył do dziecka i krzyknął: „jak się żegnasz“, a następnie wziął rękę dziecku i prowadził po czole dyktując po polsku. Dziecko żegnało się dalej po rusku. Wtedy ks. Jarek uderzył dziecko 2 razy w twarz, tak, że krew się jemu puściła z ust i dwa dni dziecko chodziło spuchnięte. Dzieci w klasie przestraszyły się, zaczęły się chować, po pod ławki i płakać. Ks. Jarek skorzystał z najbliższej sposobności i gdy na tle tego wypadku była sądowa rozprawa, zeznał pod przysięgą, że on Anny Wołoczańskiej za ruską modlitwę nie uderzył lecz na tej samej rozprawie dzieci odparły zeznania księdza twierdząc stanowczo przytoczyły fakt, że ks. Jarek uderzył Wołoczańską, skutkiem czego c. k. Prokuratorya prowadzi przeciw księdzu dochodzenia o złożenie fałszywej przysięgi.

Takie więc bagno wytworzyło się na tle nienaturalnego forsowania polskiej szkoły w czysto ruskiej wsi i nasyłanie prowokatorów w postaci nauczycieli, katechetów, ażeby drażnili i szykanowali ludność dotąd, dopóki jej nie doprowadzą do ostateczności. A władza wyższa i najwyższa Magistratura kraj. o wszystkiem wie i milczy.

Jedno z dwóch: tu zachodzi albo bezgraniczny cynizm, albo szlendrian ze strony kompetentnych władz, a jedno i drugie przeciw prowokowaniu ludności jest zbrodnią.

Nie trzeba dodawać, że powyższy fakt podany przez całą ruską prasę do ogólnej wiadomości, ustalony następnie zeznaniami świadków przed sądem — głęboko poruszył i oburzył ruskie społeczeństwo i trzeba tego lekceważenia i cynicznego deptania ruskiej ludności przez nasze niższe i wyższe władze administracyjne — ażeby nie dać ruskiej ludności żadnej satysfacyi, za zadaną mu ciężką krzywdę.

Dowody:

Akta, odnoszące się do powyższych spraw w Radzie szk. okr. w Bohorodczanach i w Radzie szkolnej kraj. we Lwowie, akta sądowych spraw przeciw naucz. Leonowi Teuchmannowi w Sądzie pow. w Bohorodczanach i Sołotwinie, akta sądowych spraw przeciw ks. Jazekowi Józefowi w c. k. Sądzie pow. w Sołotwinie, akta sprawy naucz. Teuchmanna przeciw włościanom w c. k. Sądzie pow. w Sołotwinie i świadkowie we wszystkich powyższych aktach powołani.

Podpisani zapytują:

1) Czy są wiadome p. komisarzowi powyższe fakta rażącego nadużycia ustawy przy zaprowadzeniu polskiej mowy, wykład, w szkole na przysiółku Krasne w gm. Starunie i Zarzecze ad Sołotwina; czy wiadomy mu bezprawny fakt rozwiązania Rady szk. m. w Starunie i utrzymywania latami urzędowego komisarza zamiast tej Rady szk. m ?

2) Czy wiadomo są p. komisarzowi fakta, zbytków kierownika szkoły w Zarzeczu p. Teuchmanna, jego szykanowania i demoralizowania dzieci?

3) Czy wiadome są p. komisarzowi fakta bicia ruskich dzieci za ruską modlitwę przez ks. Jarka tak w Zarzeczu jak i w Sołotwinie i fakt oszukania księdza Jarka przez złożenie fałszywej przysięgi w charakterze świadka?

4) Co myśli p. komisarz przedsięwziąć ażeby usunąć wyżej wspomniane nadużycia, przywrócić prawny porządek w szkolnictwie we wspomnianych wyżej wsiach, pociągnąć do odpowiedzialności winnych i dać satysfakcyę ciężko skrzywdzonemu narodowi, całej ruskiej ludności.

Interpelant:
Skwarko.

Petruszewicz, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, Sodomora, Hanczakowski, Krysowaty, Makuch, Lewicki, T. Staruch A. Staruch, Dumka, Kiweluk, Korol.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do p. komisarza rządowego w sprawie rozdawnictwa szynków w powiecie Horodeńskim,

Na pierwszem posiedzeniu Sejmu oświadczył p. Namiestnik publicznie, że władze powiatowe t. j. ck. Starostwa otrzymały od Namietnictwa polecenie przy rozdawnictwie szynków w pierwszym rzędzie brać za podstawę uchwały rad gminnych a następnie uwzględniać głównie te osoby, które dotychczas wykonywały nienagannie przemysł szynkarski a nie mieli kontrkandydatów poleconych przez gminę.

Te piękne słowa p. Namiestnika obróciły się w powiecie Horodeńskim w następującą rzeczywistość:

W Horodence utworzył się komitet z 2 żydków Jony Krammera i Schiji Danknera — ten ostatni jest tajnym policyantem gminnym.

Jona Kramer był ustanowiony do zbierania pieniędzy, co twierdzi Froim Neumann kupiec w Horodence.

Płaciło się po 150 — 400 K. z tem, że kto nie zapłacił lub nie miał specyalnych wpływów u pana referenta w Starostwie, ten z pewnością koncesyi nie dostał. Ale kto zapłacił nawet, ten nie był jeszcze pewny, bo mógł go przelicytować jakiś inny oferent, który, albo więcej zapłacił, albo miał większy wpływ — potem mógł sobie nieszczęśliwiec szukać wiatru w polu, albo jak powiedział Jakób Laster, kupiec z Horodenki „jechać za pieniądzmi swymi do pana referenta do . . . . .!“

Takim nieszczęśliwcem był Josel Resel z Michalcza, który dał Jonie Krammerowi, synowi Salomona za koncesyę 300 K. a skarzył się przed Moszkiem Liebmanem, że jego pieniądze przepadły.

Takie same nieszczęście spotkało i Majera Frischlinga, który dał 150 K. i skarzył się z tego powodu przed Moszkiem Sibmann, bo koncesyi nie dostał.

Charakterystyczny wypadek zaszedł z Mendlem Gitterem ze Strzelca.

Ten dał aż 800 K. za koncesyę, lecz później żal mu się zrobiło za pieniądzmi i odebrał ich.

Za to dostał z ck. Starostwa odpowiedź na prośbę o koncesyę: „nie uwzględnia się prośby Pana albowiem nie zasługujesz Pan na zaufanie“

Zamiast więc tych ślicznych słów p. Namiestnika, rozstrzygały w Horodeńskim powiecie zupełnie inne motywy, jak pieniądz i korupcya.

Nie otrzymali więc koncesyi następujący szynkarze, którzy kilkadziesiąt lat z tego żyli a teraz chyba pójdą popod mury, chociaż mają odpowiednie do tego lokale i kwalifikacyę. Bieda tylko, że nie uznają komitetu Jony Krammera i Schiji Danknera

I. Edel Scherzer której rodzice wykonywali szynkarstwo, i która sama od 40 lat tem się zajmuje i ma odpowiedni lokal.

II. Jente Lezer, która od dzieciństwa wyrosła w tym fachu i od 13 lat prowadzi go sama, mając przy tem odpowiedni lokal.

III. Sluwe Winkler która od 40 lat przy samej targowicy prowadziła szynk.

IV. Moses Liebmann, który ma koncesyę od 5 lat, innego zajęcia niema.

V. Mechel Ofenberger.

VI. Ester Tepper, biedna wdowa, która całe życie tem się zajmuje, tak samo wreszcie zostali bez zajęcia i chleba.

VII. Taube Zuzlicht.

VIII. Ciwie Spierer.

IX. Majer Erischling.

X Abraham Jurmann

XI. Lea Reiss

XII. Henie Kohn recte Leitmann

XIII. Munisch Schmidt.

XIV. Hersch Leib Kalmur

XV. Kamil Lisser

XVI. Zlate Adelsberg

XVII. Schulim Blatt

XVIII. Marijem Lea Majer

XIX. Moses Leib Schächner.

Dostali szynki:

I. Schlome vel. Schija Dankner karany w Kołomyi 6-miesięcznem więzieniem i Horodeńskim sądem z §. 461 u. k.

Indywiduum to jest tajnym policyantem gminnym, nie ma żadnego lokalu, a teraz nosi się z tą koncesyą, chcąc sprzedać za 400 K., co poświadczy Lezer z Horodenki.

II. Eugenia Zamichowska, panna pisząca na maszynie w Starostwie w Horodence, która z pewnością sama koncesyi trzymać nie będzie.

III. Schandel Scherzer, 18-letnia córka Ire Chaima Scherzera, który żyje tylko z bankructwa i już nie można mu było koncesyi osobiście udzielić, lecz dano jego córce.

IV. Srul Lester, krawiec damski 70-letni, który osobiście koncesyi wykonywać nie może, a za którego będzie to prawo wykonywać jego zięć Weinstein indywidyum za oszustwa kilka razy karany, który zajmuje się pokątną emigracyą chłopów do Kanady, przy czem fałszuje książki służbowe i paszporty.

Po wsiach kierował się p. referent jeszcze innemi względami i trzeba przyznać, że tu były motywy zastosowane do ogólnej polityki kraj.

W pierwszym rzędzie musiała być uwzględniona prośba chociażby jak najobskurniejszego żydka, przed ruskim chłopem, a uchwały rad gminnych obchodziły p. referenta tyle, ile tamtegoroczny śnieg.

Rada gminna w Torczowicy uchwaliła nadać szynk Wasylowi Wyszyńskiemu i Tow. Proświta. Wyszyński i Proświta mają odpowiednie chaty, kryte blachą, ale Starosta Horodeński nie robi sobie nic z uchwały rady gminnej i nadaje koncesyę jakiejś Hesi Schapierer, której mąż Leib Tillinger w Demyczu k. Zabłotowa tak gruntowo zbankrutował, że aż u swoich sług sprzeniewierzył pieniądze i taka familia zasługuje na „zaufanie“.

Drugą koncesyę otrzymał Abraham Elenberg, którego chata to kucza, kryta podartą słomą.

W Hłuszkowie uchwaliła rada gminna jednogłośnie dać koncesyę Tow. „Narodna Spiłka“. Starostwo zignorowało tę

uchwałę, chociaż ma lokal pierwszorzędny, a dało koncesyę Dawidowi Seiferowi, którego chata niska, połączona ze stajnią, skąd gnój cieknie do piwnicy.

We wsi Horodnica podali się o koncesyę właściciele dawnej karczmy dworskiej, z których jeden chciał wyłącznie poświęcić się szynkarstwie lecz ck. Starostwo nie uwzględniło tej prośby chociaż rozchodziło się o dawną pańską karczmę. Natomiast udzieliło koncesyę Moszkowi Gruberowi poddanemu rosyjskiemu, który za podpalenie chaty w Ożarówce w Rosyi był wysłany na Sybir, z tamtąd uciekł do Horodnicy i pod fałszywem nazwiskiem Moszka Grubera objął tu karczmę i dostarczał regularnie z Horodnicy po 5 wyborców dla „rządowej partyi".

Za tę kilkuletnią służbę dostał Schija Grünfeld false Moszko Gruber jedną koncesyę w Horodnicy, jego syn, drugą, a zięć Chaim Schpumberg trzecią.

(Syn Leisor Grünfeld jest w Horodence posesorem 250 morgowego dworskiego pola).

Katolik nie dostał koncesyi żaden. Rzadko tylko otrzymał we wsi koncesyę rusin, lecz i to nie poszło za darmo.

W Serafińcach musiał się teraźniejszy wójt przy wyborach do Rady powiatowej schronić i głosować na pańską listę i za to aż krewny jego dostał koncesyę na szynk.

Podpisani zapytują p. komisarza rządowego i rząd krajowy czy myśli na seryo wglądnąć w to bagno korubcyi, czy naprawi to zło, którego tu część tylko naprowadzono i czy pociągnie winnych do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch

Kiweluk, Hanczakowski, Lewicki, Petruszewicz, Skwarko, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Dumka, Jampolski.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do Komisarza rządowego w sprawie zaniedbania ściągania czynszu za prawo łowiectwa w Uścieczku pow. Zaleszczyki.

Prawo łowiectwa na gruntach gminnych w Uścieczku wydzierżawił imieniem obszaru dworskiego ks. Lubomirskiego, zarządca dóbr Kozakiewicz w ck. Starostwie w Zaleszczykach bez żadnej kaucyi.

Już drugi rok mija, a czynszu w kwocie 305 K. rocznie gminie nie zapłacono

Wszelkie prośby do ck. Starostwa w Zaleszczykach, ażeby zmusił obszar dworski w Uścieczku do ściągnięcia zaległych 610 K. są bezskuteczne.

Podpisani zapytują:

Czy zechce ck. Namiestnictwo użyć swego wpływu i czy zmusi ck. Starostwo w Zaleszczykach do ściągnięcia z obszaru dworskiego w Uścieczku zaległego czynszu za prawo łowiectwa?

Jak usprawiedliwi ck. Rząd wynajęcie prawa łowiectwa obszarowi dworskiemu względnie p. Kozakiewiczowi bez kaucyi?

Interpelant:
Makuch

Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Sodomora, Dumka, Sandulak, Korol, Hanczakowski, Krynicki, Tracz, Petruszewicz, A, Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnej zmiany wykładowego języka ruskiego na polski w szkole ludowej w Łosiaczu, powiat Borszczów.

W gminie Łosiaczu, borszczowskiego powiatu wykładowym językiem w szkole ludowej jest język ruski. W roku 1910/11 zmienił kierownik szkoły Skawiński język wykładowy ruski na polski bez żadnej podstawy, na własną rękę.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rządowi wiadomy jest fakt samowolnej zmiany wykładowego języka ruskiego na polski w szkole w Łosiaczu?

Czy c. k. Rząd przywróci prawny stan co do wykładowego języka w wspomnianej szkole i pociągnie winnego do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Skwarko, Kurowiec, Korol, Sodomora, Hanczakowski, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka,

Interpelacya

p. Makucha i tow. do Wydziału krajowego w sprawie przeprowadzenia lustracyi funduszów gminnych w Strupkowie pow. Tłumacz, przez delegata Wydziału krajowego.

Przeciw naczelnikowi gminy w Strupkowie pow. tłumackiego, Teodorowi Pasiczniakowi prowadzi z polecenia c. k. Prokuratoryi państwa w Stanisławowie c. k. Sąd powiatowy w Ottynii dochodzenia karne o zbrodnię nadużycia władzy urzędowej za różne sprzeniewierzenia majątku gminnego.

W tej sprawie wnieśli podpisani interpelacyę do c. k. Rządu w której żądali wglądnięcia w akta karne i zawiesić ewentualnie Fedora Pasicznika w urzędowaniu.

W celu zbadania, o ile naczelnik gminy w Strupkowie zmarnował fundusze gminne, należałoby przeprowadzić lustracyę funduszu i majątku gminnego z ramienia Wydziału krajowego a osobliwie w celu zbadania rachunku z konkurencyi na budowę cerkwi, pobieranej przez naczelnika gminy w celu ustalenia stanu administr. kasy gminnej, w celu zbadania rachunku pobieranych opłat 6 K od 70 morgów gminnego majątku, w celu ustalenia rachunku z pieniędzy pobieranych przez naczelnika gminy po 4 K od okna na parkan cerkiewny, w celu ustalenia rachunku ze sprzedaży lasu zw. „olchi“, który naczelnik gminy sam ze swym strażnikiem Fedorem Pańczoszakiem i Semenem Prokopijem kupili za 1900 K, gdy tymczasem las ten względnie drzewo sprzedane, przedstawiały wartość 4.000 K.

W końcu należałoby zbadać, jakim sposobem i za czyją zgodą naczelnik gminy pozbawił szkołę ludową w Strupkowie 8 sążni drzewa dostarczanych rocznie przez obszar dworski w Strupkowie.

Z tego powodu zapytują podpisani:

Czy Wydział krajowy raczy zbadać przez swego delegata wyżej naprowadzone fakta i pociągnąć winnego do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch.

Sodomora, Hanczakowski, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Skwarko, Jampolski, Korol.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c k. Rządu w sprawie zwlekania śledztwa dyscyplinarnego przeciw nauczycielowi Grzegorzowi Hubce w Monidówce pow. zborowski.

Rozporządzeniem z dnia 26. maja 1908 l. 50/pr. rozpoczęła c. k. Rada szkolna okręgowa w Zborowie na doniesienie c. k. żandarmeryi z Zborowie z dnia 24 kwietnia 1908 l. 574 śledztwo dyscyplinarne przeciw Grzegorzowi Hubce, stałemu nauczysielowi szkoły ludowej w Monidówce, odjęła mu urzędowanie i płacę a wyznaczyła mu na czas śledztwa alimentacyę w kwocie 500 K, podwyższoną następnie do kwoty 600 K. Wyrokiem c. k. Sądu okręgowego w Złoczowie do l. 1213/8 został Grzegorz Hubka uwolniony od winy z §. 305 u. k. i akta karne odesłał c. k. Sąd okręgowy w Złoczowie dnia 3. maja 1910, do c. k. w Starostwa w Zborowie do rozprawy dyscyplinarnej przeciw G. Hubce.

Mimo znacznego upływu czasu ani Rada szkolna okręgowa w Zborowie, ani Rada szkolna krajowa we Lwowie nie przeprowadziła dotychczas śledztwa dyscyplinarnego ani nawet nie wezwał go do śledztwa, tak że G. Hubka zasuspendowaniu względnie zawieszony w urzędowany nie może doczekać się załatwienia jego dyscyplinarki i jest zmuszony służyć w dobrach barona Jurija Wasylka w Berhomeky na Bukowinie, jako pisarz lasowy.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd dołoży starań, ażeby c. k. Rada szkolna okręgowa w Zborowie i c. k. Rada szkolna krajowa we Lwowie przeprowadzili ostateczne śledztwo dyscyplinarne przeciw Grzegorzowi Hubce, stałemu nauczycielowi w Moniłówce pow. Zborowskiego?

Interpelant:
Makuch.

Petruszewicz, Skwarko, Hanczakowski, Lewicki, A. Staruch, T. Staruch, Kurowiec, Dumka, Krysowaty, Kiweluk, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Korol.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezwzględnego prowadzenia egzekucyi realnych przez c. k. Urząd podatkowy w Tłumaczu, przeciw zalegającym podatnikom w tłumackim okręgu sądowym.

W ostatnich tygodniach wpłynęło do c. k. Sądu powiatowego w Tłumaczu z c. k. Urzędu podatkowego w Tłumaczu paręset podań egzekucyjnych w celu intabulacyi prawa zastawu dla zaległych należytości podatkowych, nawet za rok 1910.

C. k. Urząd podatkowy w Tłumaczu pointabulował bardzo w niewłaściwy sposób zaległe podatki, bo po największej części po kilkanaście zaległości z drobnych arkuszy gruntowych intabulował na gruncie jednego kontrybuenta, który wcale nie był winien całą zaległość, lecz przeciwnie zaległości te byli winni różni kontrybuenci. W następstwie tego zmuszeni byli liczni kontrybuenci udać się do c. k. geometry ewidencyjnego w celu sprawdzenia i wykazania, że oni nie byli dłużni całą zaległość, ale całkiem inne osoby, a tylko z niedbalstwa c. k. Urzędu podatkowego w Tłumaczu ściągnięto różne arkusze razem i zaległości z tych intabulowano na gruncie.

Wskutek togo postępowania narażeni są kontrybuenci na różne straty, w celu zbadania ile są oni dłużni zaległego podatku a oprócz tego nie mogą się doczekać ekstabulacyi zaintabulowanych dłużnych a zapłacowych podatków.

Z naciskiem musimy podnieść, że tego rodzaju postępowanie, a po największej części niewłaściwe ze strony Urzędu podatkowego — naraża ludność na wielkie koszta egzekucyjne nawet i w tych razach, kiedy ludność miała jeszcze możność do końca tego roku wyrównać nie tylko dawniejsze zaległości, ale, co naj-

ważniejsze wyrównać podatek za rok 1910.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o wyżej wspomnianych faktach bezwzględnego i bardzo ostrego postępowania c. k. Urzędu podatkowego w Tłumaczu, przy przeprodzaniu egzekucyi realnych za zaległości podatkowe nawet za rok 1910?

Czem wytłumaczy c. k. Rząd takie postępowanie c. k. Urzędu podatkowego w Tłumaczu?

Czy c. k. Rząd skłonny jest nakazać c. k. Urzędowi podatkowemu w Tłuczu wszystkie popełnione błędy przy intabulacyi zaległości podatkowych z urzędu poprawić i z ksiąg gruntowych wykreślić?

Czy c. k. Rząd skłonny jest nakazać c. k. Urzędowi podatkowemu w Tłumaczu wszystkie zaległości podatkowe, dla których zaintabulowano prawo zastawu w księgach gruntowych, natychmiast z urzędu po spłacie zaległości bez interwencyi stron z ksiąg gruntowych wykreślić?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Korol, Kurowiec, Sodomora, Hanczakowski, Sandulak, Winniczuk, A Staruch, T. Staruch, Dumka, Skwarko.

Interpelacya

posłą dra Makucha i tow. do c. Rządu w sprawie załatwienia rekursu naczelnika gminy pow. Horodeńskiego, Fedia Chomowego przeciw rozporządzeniu c. k. Starostwa w Horodence z dnia 19. lipca 1910 L. 20.097.

Rozporządzeniem z dnia 19. lipca 1910 L. 20.097 zawiesiło c. k. Starostwo w Horodence, na podstawie §. 102. ust. gm. w urzędowaniu naczelnika gminy w Podwierzbcach na czas śledztwa dyscyplinarnego mającego się prowadzić przeciw niemu.

Przeciw temu orzeczeniu wniósł naczelnik gminy Fed' Chomowy rekurs, w którym wykazał, że zarzucone mu przestępstwa i nadużycia są nieprawdziwe a mianowicie: nieprawdą jest jakoby to on odstąpił budynek gminny, w którym mieściła się kancelarya gminna, bezpłatnie i bez uchwały Rady gminnej na ruski sklep, przeciwnie budynek gminny nie nadający się całkowicie na kancelaryę gminną odstąpiła Rada gminna na ruski sklep za rocznym czynszem w kwocie 20 kor.; nieprawdziwy jest zarzut, jakoby akta znajdowały się w szopie, bo akta znajdują się w dotychczasowym lokalu kancelaryjnym, w szafie, nieprawdziwy jest zarzut, jakoby on nie umieścił żadnej tablicy na budynku, gdzie mieści się kancelarya gminna, przeciwnie, wywieszona jest tablica polsko-ruska, a nie sama polska jak to sobie żąda Wydział powiatowy.

Zarzucono dalej naczelnikowi gminy, że ten oddał kasę gminną pożyczkową na gr. kat. cerkiew, mimo zakazu Wydziału powiatowego. Ten zarzut jest bezpodstawny, bo c. k. Namiestnictwo we Lwowie na rekurs naczelnika gminy przyznało temuż słuszność i uznało, że Radzie gminnej przysługuje prawo odstąpienia funduszów pożyczkowych kasy gminnej na budowę gr. kat. cerkwi w miejscu. Również nieprawdziwy jest zarzut jakoby naczelnik gminy odstąpił plac gminny pod budowę domu bractwa cerkiewnego, bo przeciwnie sama Rada gminna na tym placu buduje swój własny dom. Również nieprawdziwe i bezpodstawne są dalsze zarzuty orzeczenia c. k. Starostwa. Ale jeden zarzut jest prawdziwy, którego jednak w rozporządzeniu nie podano, a to

ten, że wspomiany naczelnik gminy odważył się głosować przy wyborach do Rady powiatowej na ruską listę i za to postanowiono go zawiesić w urzędowaniu.

Zależy jednak na tem, aby sprawa jak najprędzej została załatwiona i dla tego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd dołoży starania, ażeby rekurs naczelnika gminy Fedia Chomowego w Podwierzbcach, przeciw rozporządzeniu c. k. Starostwa w Horodence z dnia 19. lipca 1910 l. 20 097 został merytorycznie jak najszybciej załatwiony?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Skwarko, Kurowiec, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Hanczakowski, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Korol.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. w sprawie załatwienia rekursu Zwierzchności gminnej w Podwierzbcach pow. horodeńskiego, przeciw postanowieniu c. k. Starostwa w Horodence z dnia 27. czerwca 1910 l. 18.556

Rozporządzeniem z dnia 27. czerwca 1910 l. 18 556 wezwało c. k. Starostwo w Horodence Zwierzchność gminną w Podwierzbcach, ażeby wstrzymała natychmiast dalszą budowę budynku przy gminnej drodze aż do zarządzenia sprawy przez Wydział powiatowy w Horodence. Zarazem poleciło c. k. Starostwo c. k. Żandarmeryi przypilnowanie wypełnienia powyższego rozporządzenia, a naczelnika gminy zrobiło osobiście odpowiedzialnym za wypełnienie tego rozporządzenia.

Przeciwko temu rozporządzeniu wniosła Zwierzchność gminna w Podwierzbcach rekurs do c. k. Namiestnictwa we Lwowie, w którym podniosła, że wyżej wspomniany budynek, buduje sama gmina jako swoją własność, że przeciw tej budowie nie wpłynęły żadne zarzuty ani rekurs na ręce Zwierzchności gminnej w Podwierzbcach, jak wymaga tego ustawa budowlana i że w końcu c. k. Starostwo nie jest kompetentne mieszać się do spraw budowlanych, bo te sprawy należą wyjątkowo do władz autonomicznych.

Oprócz tego wniesiono do Prezydyum c. k. Namiestnictwa prośbę wglądnięcia w tę sprawę i z urzędu o zniesienie wyżej wspomianego rozporządzenia c. k. Starostwa w Horodence.

Mimo tego, że więcej jak trzy miesięcy upłynęło, rekurs ten nie został załatwiony, następstwem czego Zwierzchność gminna nie może budować swego własnego domu, przez co materyał gminny gnije i naraża gminę na stratę.

Nadto Wydział powiatowy w Horodence rekursu nie załatwia, tak że interesowana gmina ponosi wielką stratę.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k Rząd zechce dołożyć starań, by rekus Zwierzchności gminnej w Podwierzbcach przeciw rozporządzeniu c. k. Starostwa w Horodence z dnia 27. czerwca 1910 l. 18.556 został w najkrótszym czasie załatwiony?

Czy c k. Rząd skłonny jest do pociągnięcia winnych do zapłacenia Zwierzchności gminnej w Podwierzbcach całą szkodę, powstałą z ich winy?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Kurowiec, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Skwarko, Korol, Sodomora, Hanczakowski, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia władzy urzędowej przez naczelnika gminy w Dorożowie pow. Samborskiego Antoniego Koczoka.

Przeciw naczelnikowi gminy w Dorożowie, pow. samborskiego Antoniemu Koczokowi, prowadzi c. k. Sąd okręgowy w Samborze do l. sprawy Vr. 293/10 śledztwo karne o zbrodnie nadużycia władzy, popełnioną przez różne nadużycia.

Między innemi nadużyciami stanowiącymi przedmiot dochodzeń karnych są następujące sprawy, które tyczą się spraw wojskowych:

1) Józefowi Szramkowi synowi Hrynia przysługiwały, jako samoistnemu gospodarzowi, rolniczo-wieśniackiego gospodarstwa, ulżenie w odbywaniu służby wojskowej. Aby te ulżenia otrzymać, zmuszony był Józef Szmarko złożyć naczelnikowi gminy Antoniemu Koczorowi w gotówce i w naturaliach 220 koron. To zajście stwierdzili w dochodzenisch karnych świadkowie: Józef Szmarko syn Hrynia i Dymitro Szmarko syn Hrynia w Dorożowie.

2) Józefowi Weberowi przysługiwały również ulżenia w odbyciu służby wojskowej. Na żądanie Antoniego Koczowy zmuszony był Józef Weber złożyć Koczorowi 40 koron, by uzyskać te ulżenia, i mimo tego komisya reklamacyjna odrzuciła jego reklamacyę i on odbył 3 letnią służbę.

To zajście potwierdził w dochodzeniach karnych Józef Weber.

3) Mikołajowi Hrycajowi synowi Piotra, który służy przy c. k. pułku artyleryi w Wiedniu, przysługują ulżenia w odbywaniu służby wojskowej na tej podstawie, że po śmierci ojca zostało Mikołajowi Hrycajowi jako najstarszemu w rodzinie 14 morgowe gospodarstwo wiejskie, a inne dzieci są za małe. Ażeby przeniesiono Mikołaja Hrycaja do rezerwy zapasowej, poczynił jego opiekun Mikołaj Sułymka wszelkie potrzebne kroki i w dodatku na żądanie Antoniego Koczohy złożył Antoniemu Koczohowi kwotę 12 koron na procent dla komisarza. To zajście stwierdził Mikołaj Sułyma. Tego rodzaju nadużycia urzędowej władzy, popełnione przez Antoniego Koczyma mogą kompromitować władze wojskowe i podkopują zaufanie ludności do wojskowej władzy, nakiedy ludność musi się okupywać u takich naczelników gminnych w celu uzyskania ulżeń ustawą przyznanych.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k. Rządowi są wiadome wyżej naprowadzone fakta nadużycia władzy urzędowej przez Antoniego Koczoha naczelnika gminy w Dorożowie.

Czy c. k. Rząd zechce zbadać prawdziwość tych faktów z aktów karnych c. k. Sądu okręgowego w Samborze dotyczącej sprawy Vr. 293/10.

Czy c. k. Rząd pociągnie do odpowiedzialności w drodze administracyjnej Antoniego Koczohy i usutnie jego ze stanowiska naczelnika gminy w Dorożowie.

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Skwarko, Korol, Kurowiec, Sodomora, Hanczakowski, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka.

Interpelacya

posła Dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie załatwienia rekursu Jana Wachnianina i tow., członków komitetu parafialnego w Lubaczowie pow. cieszanowskiego, przeciw przedłożonym rachunkom komitetu parafialnego w Lubaczowie z budowy gr. kat. cerkwi i parafialnych budynków w Lubaczowie.

Na żądanie nowo wybranego komitetu parafialnego w Lubaczowie, złożył z polecenia c. k. Namiestnictwa we Lwowie, przewodniczący przedtem będącego komitetu parafialnego w Lubaczowie rachunki z budowy gr. kat. cerkwi i parafialnych budynków w Lubaczowie. Przeciw tym rachunkom, wnieśli Jan Wachnianin

i tow., jako nowo-wybrani członkowie nowego komitetu parafialnego zarzuty, do c. k Namiestnictwa we Lwowie adresowane, w których to podnieśli, że rachunki nie odpowiadają wymogom prawnym. Mimo upływu kilku miesięcy zarzutów dotychczas nie załatwiono, — a przeciwnie znalazły się one w rękach przedtem będącego przewodniczącego komitetu parafialnego w Lubaczowie.

Przedkładając odpis wspomnianych zarzutów zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd skłonny jest w najkrótszym czasie załatwić merytorycznie wyżej wspomniane zarzuty Jana Wachnianina i tow., co do złożonych rachunków z budowy gr. kat. cerkwi i budynków parafialnych w Lubaczowie?

Czy c. k. Rząd skłonny jest wglądnąć w sprawę budowy gr. kat. cerkwi i budynków parafialnych i pociągnąć do odpowiedzialności winnych w tej sprawie.

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Krysowaty, Jampolski, Cieluch, Bojko, Kurowiec, Krężel, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Skwarko.

O d p i s r e k u r s u

Do Wysokiego c. k. Namiestnictwa we Lwowie. Jan Wachnianin przewodniczący komitetu paraf. w Lubaczowie, Aleksander Wąs, członek komitetu paraf. w Lubaczowie, Hryńko Staszko, członek komitetu paraf. w Mołodowie, na ręce pierwszego wnoszą zarzuty, co do rachunków przedłożonych przez będący komitet parafialny w Lubaczowie z budowy gr. kat. cerkwi i parafialnych budynków w Lubaczowie.

Wysokie c. k. Namiestnictwo!

Będący przedtem gr. kat. komitet parafialny w Lubaczowie, przedłożył po myśli §. 20. ust. konk. rachunki z budowy gr. kat. cerkwi i budynków parafialnych w Lubaczowie. Przeciw tym rachunków, wnoszą podpisani następujące zarzuty:

Przedłożenie rachunków z budowy gr. kat. cerkwi i parafialnych budynków przedłożone wyżej wspomnianym komitetem do przeglądnięcia interesowanym nie są ułożone po myśli postanowień § 20. ust. konk, gdyż są nie pełne, nie szczegółowe i nie jasne:

1) Przedłożenie rachunków jest niepełne, bo nie podano w nich wszystkich przychodów w szczególności, a osobliwie konkurencyjne datki, zapłacone pojedynczymi konkurującymi parafianinami, tak przy pierwszej głównej, jakoteż i przy dodatkowej konkurencyi, lecz podano rachunki ogólnie, sumę konkurencyjnych datków na kwotę 14.776 Kor. Już przy rozprawie konkurencyjnej z 11. listopada 1908 zarządzili pełnomocnicy parafian i Mołodowy złożenia rachunków z pierwszej głównej i drugiej dodatkowej konkurencyi, a żądanie to miało to następstwo, że c. k Starostwo w Cieszanowie reskryptem z 21. stycznia 1909 l. 1379 wstrzymało wydanie definitywnego postanowienia konkurencyjnego co do trzeciej dodatkowej konkurencyi w celu pokrycia niedoboru, powstałego z budowy gr. kat. cerkwi i budynków parafianych w Lubaczowie.

Przedłożony więc rachunek przedtem będącem komitetem paraf. nie zadowalnia co do przychodów podpisanych i dlatego żądają podpisani przez tenże komitet o przedłożenie szczegółowego spisu wszystkich konkurencyjnych datków pobranych i przymusowo ściągniętych, tak przy pierwszej głównej, jakoteż i przy drugiej dodatkowej konkurencyi a to na tej podstawie, że takiego przedłożenia dochodów żąda ustawa konkurencyjna a po drugi tylko tym sposobem mogą pojedynczy

konkurujący skontrolować gospodarkę komitetu przy budowie i kosztach budowy.

Podpisani proszą Wysokie c. k. Namiestnictwo nakazać wpierw będącemu komitetowi paraf. dopełnić w powyższy sposób przedłożony rachunek z budowy, przez podanie szczegółowego spisu wszystkich złożonych datków konkurencyjnych i przymusowo ściągniętych, tak przy pierwszej głównej i przy drugiej dodatkowej konkurencyi.

2) Przedłożone rachunki są nie dokładne tak w przychodach jak i w rozchodach. W rachunku podano, że przy dodatkowej konkurencyi mieszkańcy wsi Chutory nie złożyli żadnych datków konkurencyjnych. To twierdzenie jest niesprawiedliwe, bo Stefan Kozij syn Fedia z Chutor zebrał datki o mieszkańców Chutora przy drugiej dodatkowej konkurencyi i złożył je komitetowi.

Według odpisu dołączonego z rachunku Stefana Kożija zebrał on przy drugiej konkurencyi od mieszkańców gminy Chutor kwotę 52 K 54 gr. i kwotę tę dał komitetowi.

Podpisani wnoszą, by przesłuchać Stefana Kożija syna Fedia z Chutor, ile on zebrał datków konkurencyjnych przy pierwszej głównej i drugiej dodatkowej konkurencyi od mieszkańców gminy Chury i zażądać od niego spisu datków. W przedłożonych rachunkach niema ogólnego ani poszczególnego rachunku ile który budynek kosztował w całości a ile jego poszczególne części, ile kto pobrał za pojedyncze roboty przy wykonanych budowach, ile kosztowały materyały zużyte do budowy, ile kosztowało sprowadzenie tych materyałów i. t. d. Z powyższego przedstawienia wynika, że przedłożone rachunki wpierw będącym komitetom w Lubaczowie z budowy gr. kat. cerkwi i budynków parafialnych w Lubaczowie nie odpowiadają postanowieniom §. 20. ustawy konk. i najprostszym zasadom techniki rachunkowej.

Wysokie c. k. Namiestnictwo raczy z uwzględnieniem wyżej wspomnianych uwag, co do przedłożonego rachunku wpierw będącym komitetem paraf. w Lubaczowie z budowy gr. kat. cerkwi i parafialnych budynków w Lubaczowie nie przyjąć do wiadomości przedłożonych rachunków z tej budowy i nakazać wpierw będącemu komitetowi paraf. w Lubaczowie uzupełnić przedłożenia w przychodach przez przedłożenie tabeli repartycyjnej i kwitów, jakoteż przez dokładny i poszczególny spis wszystkich datków konkurencyjnych zebranych i przymusowo ściągniętych przy pierwszej głównej i drugiej dodatkowej konkurencyi, od wszystkich konkurujących, a w rozchodach, przez dokładne zestawienie całkowitego rachunku kosztów całej dotychczasowej budowy gr. kat. cerkwi, wszystkich budynków parafialnych ogólnie i każdego z osobna i pobocznych robót, a to pod zagrożeniem, że w razie niewypełnienia tego rozkazu w oznaczonym terminie Wysokie c. k. Namiestnictwo każe sporządzić taki rachunek na koszt i niebezpieczeństwo wpierw będącego komitetu parafialnego w Lubaczowie.

Lubaczów, dnia 5. października 1910.

Jan Wachnianin, przew. komitetu paraf., Aleksander Wąs, członek komitetu paraf., Hryńko Staszko, członek kamitetu paraf.

Interpelacya

posła Winniczuka i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie zezwolenia na utworzenie exponowanej klasy z wykładowym językiem polskim w Jamnicy pow. Stanisławów.

Przewodniczący Rady szkolnej miejscowej w Jamnicy p. Tomasz Markowski starał się od pewnego czasu o otworze-

nie exponowanej klasy z wykładowym językiem polskim przy szkole ludowej w Jamnicy pow. stanisławowskiego, mimo, że całkiem nie zachodziła potrzeba takiej klasy, bo w gminie Jamnica było w r. szkolnym 1909/10 na 517 dzieci w wieku szkolnym, tylko 17 obrządku rz. kat. Przeciw otworzeniu takiej klasy sprzeciwiła rada gminna w Jamnicy — a nawet i rodzice dzieci łacińskiego obrządku.

By przeprowadzić sprawę otworzenia takiej klasy exponowanej, przedłożył p. Markowski z aktami Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie do L. $\frac{3172}{\text{R. Sch.}}$ 1910 odpis uchwały rady szkolnej miejscowej w Jamnicy z dnia 19. lipca 1909 zgadzającej się na otworzenie takiej klasy, mimo, że Rada szkolna miejscowa w Jamnicy nie powzięła żadnej uchwały w sprawie otworzenia exponowanej klasy polskiej,

Również nie prosili, o otworzenie takiej klasy interesowani i zamieszkali w Jamnicy i nie podpisali. Opierając się na uchwale miejscowej Rady szkolnej w Jamnicy, która w ogólności nie była, zezwoliła Rada szkolna krajowa w jesieni r. 1910 na otworzenie exponowanej klasy z wykładowym językiem polskim w Jamnicy, przeciw woli Rady gminnej i Rady szkolnej w Jamnicy.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd zbada wyżej naprowadzone fakta, nadużycia urzędowego stanowiska przez przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej w Jamnicy p. Tomasza Markowskiego i postępowanie władz szkolnych w sprawie kreowania exponowanej klasy z wykładowym językiem polskim w Jamnicy.

Jak usprawiedliwi c. k. Rząd przeciwustawowe zarządzenie Rady szkolnej krajowej o utworzeniu exponowej klasy w Jamnicy?

Czy c. k. Rząd skłonny jest uchylić powyższe przeciwustawowe zarządzenie władz szkolnych w sprawie otworzenia exponowanej klasy w Jamnicy i czy pociągnie winnych do odpowiedzialności.

Interpelant:
Łazarz Winniczuk.

Lewicki, Sandulak, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Krynicki, Kurowiec, Petruszewicz, Sodomora, Korol, Makuch, Krysowaty, Skwarko.

Interpelacya

posłów Dra K. Lewickiego i tow. do ck. Rządu w sprawie najmu budynków rządowych w gminie Cerkiewna pow. Bolechów.

Dnia 27. września 1910, wniosła gmina Cerkiewna p. Bolechów w c. k. Zarządzie domen i lasów rządowych w Bolechowie ofertę co do najmu badynku rządowego (na parcelach 76 i 83), w celu pomieszczenia w tym budynku miejscową szkołę ludową. Tę ofertę nie uwzględniono i wynajęto dotyczący budynek żydowi-spekulantowi, przez co narażono gminę na wielką stratę, tak, że z przyczyny tej będzie musiała gmina drogo opłacać za umieszczenie szkoły miejscowej.

Z uwagi, że popieranie szkolnictwa leży w interesie państwa, dlatego zapytują podpisani: Czy zechce c. k. Rząd wglądnąć w tę sprawę i wydaś wskazane zarządzenia, by gmina Cerkiewna utrzymała się przy dzierzawie budynku, potrzebnego do pomieszczenia szkoły miejscowej, ludowej?

Lwów, dnia 13. października 1910.

Interpelant:
Lewicki

Kurowiec, Korol, Petruszewicz, Makuch, Winniczuk, Sandułak, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Skwarko, Kiweluk, Dumka, Tracz, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyi z funduszów krajowych na budowę teatru ruskiego we Lwowie.

P. Kiweluk w zastępstwie sprawozdawcy p. Onyszkiewicza wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Wybór komisyi drożyźnianej (z 21 członków.)

Marszałek oznajmia, że sprawę tę usuwa z porządku dziennego z braku propozycyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi szkolnej w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury i o przyznanie, względnie o podwyższenie wymierzonej emerytury.

Sprawozdawca p. Michałowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye do L. 4811, 4812, 4814, 4816, 4817, 4818, 4979, 5055, 5065, 5106, 5107, 5109, 5291, 5454, 5361, 5367, 5368, 5386, 5418, 5444, 5468, 5474, 5497, 5515, 5519, 5526, 5553, 5556, 5557, 5558, 5559, 5560, 5561. 5578.

L. 5418 Romuald Bielikowicz, o policzenie lat służby.

L. 5515 Filipina Czemeryńska, o policzenie lat służby.

L. 5474 Julia Grabowska, o policzenie lat służby.

L. 5444 Anna Grodzka, o policzenie lat służby.

L. 5386 Marya Harasymowiczowa, o policzenie łat służby.

L. 4814 Klementyna Jankowska, o policzenie lat służby.

L. 5560 Włodzimierz Kaczorowski, o policzenie lat służby.

L. 4811 Eugenia Karpińska. o policzenie lat służby.

L. 5368 Elżbieta Kasyanowa, o policzenie lat służby.

L. 5367 Matylda Kiernicka, o policzenie lat służby.

L. 5468 Józef Krzyżanowski, o popolicznie lat służby.

L. 5558 Michalina Kukurudzowa, o liczenie lat służby.

L. 5519 Katarzyna Miciniowska, o policzenie lat służby.

L. 5507 Zofia Pilchowa, o policzenie lat służby.

L. 5361 Marya Siessewa, o policzenie lat służby.

L. 4818 Wanda Torosiewiczowa, o policzenie lat służby.

L. 5526 Włodzimierz Turski, o policzenie lat służby.

L. 5472 Leokadya Turzańska, o policzenie lat służby

L. 5354 Jadwiga Tuzowa, o policzenie lat służby.

L. 5559 Stanisława Weissowa, o policzenie lat służby.

L. 4977 Feliks Wygoda, o policzenie lat służby.

L. 5467 Józef Żaki, o policzenie lat służby.

L. 4812 Regina Adamowa, o podwyższenie emerytury.

L 5065 Grzegorz Car, o podwyższenie emerytury.

L. 5107 Marya Czerniewiczowa o podwyższenie pensyi wdowiej·

L. 5578 Michał Daniłko, o podwyższenie emerytury.

L. 5109 Fany Grünesowa, o podwyższenie pensyi wdowiej.

L. 7816 Magdalena Keipperowa, o wyznaczenie emerytury.

L. 5055 Paulina Krechowiecka o wyznaczenie emerytury.

N. 5106 Józef Niementowski o wyznaczenie emerytury.

L. 5556 Walerya Pacanowska o wyznaczenie emerytury.

L. 5291 Stanisław Petrycki o podwyższenie emerytury.

L. 5553 Marya Rzeszótkowa o wyznaczanie zaopatrzenia.

L. 4817 Katarzyna Stetkiewiczowa, o podwyższenie pensyi wdowiej.

L. 5561 Michał Świstun, o wyznaczenie emerytury.

Tomasz Witko, o podwyższenie emerytury.

L. 5678 Antonina Dardalewicz, o policzenie lat służby.

5696 Władysław Dedio, o policzenie lat służby.

L. 5697 Franciszek Furmanik o policzenie lat służby.

L. 5723 Władysław Jeżowicz, o policzenie lat służby odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem:

a) aby petycye, które w poprzednich latach nie uzyskały poparcia ze strony c. k. Rady szkolnej krajowej, względnie sejmowej Komisyi szkolnej i przez Sejm nie zostały uwzględnione, zwrócił bezpośrednio petentom:

b) resztę zaś petycyi, aby rozpatrzył w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożył na następną sesyę sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Michałowski.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi gminy Borysław w sprawie uzyskania nazwy „miasteczka“.

Sprawozdawca p. Halban odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby petycyę gminy Borysław o udzielenie nazwy miasteczka zakomunikował c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Marszałek oznajmia, że przed przystąpieniem do porządku dziennego prosił o głos p. Bojko, któremu obecnie udziela głosu.

Przemawia p. Bojko imieniem komisyi gminnej i wnosi, by przekazane jej petycye L. s. 6513 Urzędu gminnego w Cwitowie pow. Kałusz w sprawie założenia nowego katastru; pet. L. s. 6535 Zwierzchności gminy Mierzeń pow. Wieliczka w sprawie udzielenia prawa pobierania opłaty od hektoliktra piwa 4 K od litra spirytusu 20 h od 1. stycznia 1910; pet. L. s. 6686 Gminy m. Buczacz w sprawie udzielenia jej prawa poboru 50% dodatku od należytości przenośnych odesłać do komisyi admistracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Bojki.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wniosku p. Jampolskiego i tow. o utworzenie sądu powiatowego w Narolu.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego z powodu chwilowej nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Tertila

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku nagłym p. Sodomory i tow. w sprawie utworzenia 4-tej klasy przy szkole lud. w Zawałowie.

Sprawozdawca p. St. H. hr. Badeni odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Wniosek p. Sodomory odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną kraj.

Przemawia p. Sodomora i wnosi w miejsce wniosku komisyi następującą rezolucyę: „Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową do bezwłocznego zbadania motywów podanych w nagłym wniosku p. Sodomory i bezzwłocznie przystąpiła do kreowania 4-klasowej szkoły ludowej w Zawałowie.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Winniczuk.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca St. H. hr. Badeni.

Izba uchwala pierwszą część rezolucyi p. Sodomory, zamiast wniosku komisyi, a mianowicie uchwala: „Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową do bezzwłocznego zbadania motywów podanych w nagłym wniosku p. Sodomory“, a oddzielnie odrzuca drugą część wniosku p. Sodomory: „i bezzwłocznie przystąpiła do kreowania 4-klasowej szkoły ludowej w Zawałowie“.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o wniosku p. Starzyńskiego i tow. w przedmiocie ewentualnego zaliczenia miasta Bełza do rzędu tych miast, dla których obowiązuje ustawa z 13. marca 1889 dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 24.

Sprawozdawca p. Starzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi, oznajmiając że komisya dodaje słowa: „Niniejszem załatwioną zosłaje petycya L s. 5971“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał wszechstronnie stosunki m. Bełza w tym kierunku, czy możnaby zaliczyć to miasto do rzędu miast, dla których obowiązuje ustawa z 13. marca 1889 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 24, i ażeby na najbliższej sesyi sejmowej zdał Sejmowi z tego sprawę.

Niniejszem załatwioną zostaje petycya m. Bełza L. s. 5974.

Przemawia p. Makuch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Starzyński.

Przemawia p. Makuch i żąda przy głosowaniu skonstatowania stosunku głosów.

Izba odrzuca wniosek p. Makucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi, 76 głosami przeciw 9 a oddzielnie uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku p. Merunowicza i tow. w przedmiocie zorganizowania zawodowej nauki robót kobiecych w kraju.

Sprawozdawca p. Adam uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następuje wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby istniejące w państwowej szkole przemysłowej we Lwowie, kursy robót kobiecych zreformował i rozszerzył w myśl uwag w sprawozdaniu niniejszem zawartych.

2. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby wzięła pod rozwagę potrzebę zakładania w kraju zawodowych szkół przemysłowych dla kobiet i z przeprowadzonych w tym względzie badań zdała Sejmowi sprawę.

3. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w porozumieniu z Komisyą krajową dla spraw przemysłowych opracowała i przedłożyła Sejmowi na najbliższej sesyi plan urządzenia w całym kraju wędrownych kursów nauki robót kobiecych o praktycznym kierunku zarobkowym.

Tem samem załatwia się także petycye wniesione do Wysokiego Sejmu do L. s. 5886/4358 i 5887/4359.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Senyk i wnosi następującą poprawkę: do wniosku 2 w wierszu pierwszym po słowach „krajową, aby“ dodać słowa: ażeby po wysłuchaniu znanych w kraju, fachowo wykształconych kobiet“.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Dembowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Adam i przyjmuje poprawkę p. Senyka.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby istniejące w państwowej szkole przemysłowej we Lwowie, kursy robót kobiecych zreformował i rozszerzył w myśl uwag w sprawozdaniu niniejszem zawartych.

Izba uchwala wniosek 1 komisyi bez jrozprawy.

Sprawozdawca czyta:

2) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby wzięła pod rozwagę potrzebę zakładania w kraju zawodowych szkół przemysłowych dla kobiet i z przeprowanych w tym względzie badań zdała sejwi sprawę.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę, aby we wniosku 2 komisyi po słowie: „kobiet“ dodać słowa: „z językiem wykładowym polskim i ruskim“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Adam.

Izba uchwala wniosek 2 komisyi wraz z poprawką p. Senyka, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. T. Starucha.

Sprawozdawca czyta:

3. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w porozumieniu z komisyą krajową dla spraw przemysłowych opracowała i przedłożyła Sejmowi na najbliższej sesyi plan urządzenia w całym kraju wędrownych kursów nauki robót kobiecych o praktycznym kierunku zarobkowym.

Temsamem załatwia się także petycye wniesione do Wysokiego Sejmu do L. 5.886/4358 i 5877/4359.

Izba uchwala wniosek 3 komisyi bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej w przedmiocie nadania szpitali w Nowym Targu charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Bednarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania i odczytuje następujący wniosek komisyi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

dołączoną ustawę, nadającą szpitalowi w Nowym Targu charater szpitala powszechnego i publicznego:

U s t a w a

z dnia . . . . . nadająca szpitalowi w Nowym Targu charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Szpital w Nowym Targu uznany zostaje za powszechny i publiczny.

Art. II.

Komitet szpitalny składać się ma:

a) z delegata Wydziału krajowego,

b) z Preseza Rady powiatowej w Nowym Targu, lub jego zastępcy,

c) z delegata Rady powiatowej,

d) z dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy nowego, odbudowy lub roszerzenia starego gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części ponosić będzie powiat w Nowym Targu.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy powierzam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospordarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

P. Gorayski w zestępstwie sprawozdawcy p. Krynickiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania i otczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z 29. lipca 1910 LW. 83 927/1910 o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie, Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wniosku posła Jampolskiego i tow. o utworzenie Sądu powiatowego w Narolu.

Sprawozdawca p. Tertil uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Kazimierza Jampolskiego i tow. o utworzenie Sądu powiatowego w Narolu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego zbadania i zdania sprawy.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. października 1910 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

96. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. października 1910.

Początek o godzinie 10. minut 30. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. M. Bobrzyński. c. k. Radca dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 94. posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 95. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Obertyńskiemu urlopu na 8 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 15. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7415, 7416, 7418—7420, 7423, 7424, 7426, 7427, 7429, 7430, 7432, 7433, 7435, 7437—7439, 7441—7443, 7448, 7450, 7454, 7458, 7460—7465, 7468, 74s9, 7471.

Komisyi szkolnej L. s. 7421, 7422, 7425, 7444, 7455—7447, 7449, 7456, 7457, 7359, 7466, 7470.

Komisyi petycyjnej L s. 7450.

Komisyi prawniczej L. s. 7431.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 7428, 7433.

Komisyi kolejowej L. s. 7436.

Komisyi przemysłowej L. s. 7417.

Komisyi sanitarnej L. s. 7467.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7441 Filii Towarzystwa im. Kaczkowskiego w Stanisławowie o subwencyę dla bursy; przemawia p. Senyk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7442 Bursy ś-go Włodzimierza w Stryju o sub-

wencyę; przemawia p. Senyk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7444 Macieja Rączki, prywatnego nauczyciela w Huciskach o dar z łaski; przemawia p. Stojałowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7460 Ruskiej bursy im. Kaczkowskiego o subwencyę w Czortkowie, Marszałek udziela głosu ks. Kołpaczkiewiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. ks. Kołpaczkiewicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7461 Ruskiej bursy im. Gogola w Rawie o subwencyę.

Marszałek udziela głosu p. Kołpaczkiewiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. ks. Kołpaczkiewicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się komisyę dla reformy wyborczej, aby do dni trzech zdała Wysokiemu Sejmowi sprawę z dotychczasowych prac swoich w przedmiocie sejmowej reformy wyborczej.

Wnioskodawca:
Leo.

Bandrowski, Doliński, Rutowski, Federowicz, Jabłoński, Battaglia, Sare, Sala, Ciuchciński, Skarbek, Maryewski, Michałowski, Bednarski, Landau, Tertil, Schätzel Jahl, ks. Pastor, Kleski.

W n i o s e k n a g ł y

posła Szweda i tow. o udzielenie wsparcia mieszkańcom gminy Koszarowa powiatu Żywiec z powodu klęski gradowej.

Wysoki Sejmie!

Dnia 1. sierpnia 1910 gmina Koszarowa dotkniętą została nie pamiętną burzą gradową która na obszarze $^3/_4$ części gminy wszystkie ziemiopłody do szczętu zniszczyła i zarządziła szkodę na 30.000 koron.

Taką samę klęskę poniosła ta gmina w roku 1909 bo nawałnica połączona z gradem zniszczyła plony i grunta górniste w wielu miejscach uszkodziła. — Gmina Koszarowa należy do najuboższych gmin powiatu żywieckiego, ma grunta złe w górach karpackich około Babiej góry i Węgier położone, liczy około 2.800 mieszkańców i ludność tu uboga nie ma w miejscu żadnych zarobków, a przez dwukrotne klęski elementarne popadła w większą nędzę — i niektóre familie już teraz nie mają co jeść — ani za co kupić.

Z tego powodu na prośbę gminy

Wysoki Sejm raczy:

Mieszkańcom gminy Koszarowa z

powodu dwukrotnego gradobicia przyznać wydatniejsze wsparcie na żywność — na zakupno karmy bydłu — i na obsiewek ich gruntów na wiosnę.

We Lwowie, dnia 14. października 1910.

Wnioskodawca:
Szwed.

Sandulak, Sodomora, Dumka, Długosz, Wasung, Żardecki, Jampolski, Kędzior, Cipser, Styla, Bis, Ptak, Jedynak, Krężel.

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie obwałowania rzeki Sanu od strony gruntów gminy Wolina w powiecie niskim.

Wysoki Sejmie!

Gmina Wolina powiatu niskiego ma grunta w obszarze około 250 morgów położone nad rzeką Sanem.

Wskutek nieuregulowania brzegów rzeka owa wylewa przy każdym wyższym stanie wody, zalewając wszystkie wyż wymienione grunta, co sprawia, iż włościanie zmuszeni są siać po dwa i trzy razy i nic nie zbierają. Ponieważ są to grunta najlepszej jakości, z których opłacać muszą właściciele wysokie podatki, obowiązkiem jest Rządu i kraju uchronić ludność od niepowetowanych strat, przez obwałowanie rzeki Sanu, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zbadaniu dokonał obwałowania rzeki Sanu.

Wnioskodawca:
Bis.

Krężel, Jedynak, Szwed, Stefczyk, Skołyszewski, Ptak, Bojko, Styła, Kędzior, Bernadzikowski, Myjak, Jampolski, Cieluch Witos.

W n i o s e k

p. A. Krężla i tow. w sprawie utworzenia ustawy umożliwiającej gminom nieposiadającym pastwisk zupełnie, albo w niedostatecznej mierze, nabycie takowych na spłatę długoterminową.

Wysoki Sejmie!

C. k. Rząd obowiązany jest wypłacać krajowi odszkodowanie za traktaty handlowe zawarte z krajami bałkańskiemi, z których korzystać winni wszyscy rolnicy.

Część funduszów tych przeznaczył kraj na melioracyę pastwisk gminnych i ulepszenie ich przez zaprowadzenie lepszej kultury.

Zważywszy, że znaczna część gmin i to gmin położonych na lichych gruntach, pastwisk gminnych nie posiada zupełnie albo posiada je w niedostatecznej mierze — dlatego z odszkodowania tego korzystać nie może;

zważywszy, że ludność tych gmin skutki, z powodu zawarcia wspomnianych traktatów najbardziej odczuwa, w zamian nie otrzymuje żadnego odszkodowania, jest zagrożona w egzystencyi i zmuszona do emigracyi z powodu upadku hodowli bydła a tem samem rolnictwa;

zważywszy wreszcie, że z upadkiem hodowli bydła połączony jest i upadek rolnictwa, następstwem czego jest masowa emigracya a w kraju brak rąk do pracy na roli;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby na najbliższą sesyę sejmową opracował i wniósł projekt ustawy krajowej (podobnie jak ustawa o włościach rentowych) stwarzającej fundusz umożliwiający gminom nieposiadającym pastwisk gminnych

zupełnie albo w niedostatecznej mierze, nabycie takowych na spłaty długoterminowe.

Wnioskodawca:
Krężel.

Witos, Cieluch, Styła, Jampolski, Bojko, Jedynak, Szwed, Bis, Ptak, Bernadzikowski Skołyszewski, Żardecki, Kędzior, Stefczyk, Myjak.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Rozporządzeniem Ministerstw spraw wewnętrzych, handlu i sprawiedliwości z dnia 18. maja 1910 roku zakazano obrót handlowy wszelkiego rodzaju drożdży z domieszką krochmalu.

W motywach zakazu podano, że do mieszka krochmalu do drożdży jest dla zdrowia szkodliwą.

Gdy wedle orzeczenia znanych lekarzy, jak naprzykład Profesora Dra Erubera — stwierdzonem zostało, że domieszka krochmalu do drożdży w odpowiedniej ilości, zupełnie dla zdrowia nie jest szkodliwą — gdy nadto wskutek zakazu domieszki, cena drożdży znacznie się podwyższy, co utrudni biedniejszej ludności potrzebującej drożdży ich nabycie — gdy w końcu zakaz ten rujnuje dotychczas pomyślnie się rozwijający przemysł krochmalski,

przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie cofnął swe rozporządzenie z dnia 18. maja 1910 roku, którem zakazano używania w obrocie handlowym drożdży z domieszką krochmalu.

Wnioskodawca:
Skarbek.

J. Korytowski, Komorowski, Laskowski, Garapich, Czarkowski-Golejewski, Sala, Raciborski, Götz, Gorayski, Weiser, Stadnicki, Obertyński, Gołuchowski, Abrahamowicz.

I n t e r p e l a c y a

p. T. Starucha i tow. do c. k Rządu w sprawie wstrzymania ściągania podatków w Mielnicy, Żurawnie, Moszyńce, Włodzimiercach i inne żydaczowskiego powiatu z powodu zarazy i zabronienia jarmarków.

We wsi Mielnicy, Żurawnie, Motyńcach w pow. żydaczowskim wybuchła zaraza pyskowa i racicowa i z tego powodu zarządziły władce zamknięcie targów i jarmarków. Ponieważ biedni mieszkańcy tej okolicy prawie wyłącznie z chowu bydła opłacają podatki i swoje potrzeby, więc podczas zamknięcia jarmarków ludność znajduje się w bardzo przykrem położeniu i nie może się ściągnąć na zapłacenie podatków. C. k. Urząd podatkowy właśnie w tę przykrą porę zarządził egzekucyę ściągania podatków w tych wsiach, gdzie panuje zaraza — co jest dla chłopów wielką ruiną.

Dlatego zapytują podpisani czy gotów jest c. k. Rząd powstrzymać ściąganie podatków w tych wsiach na czas zamknięcia jarmarków?

Interpelant;
T. Staruch.

A. Staruch, Korol, Hanczakowski, Tracz, Krynicki, Krysowaty, Skwarko, Sandulak, Kiweluk, Lewicki, Makuch, Petruszewicz, Winniczuk, Dumka, Sodomora.

I n t e r p e l a c y a

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie pobicia Michała Herdediuka s. Iwana Żabia przez wachmistrza żandarmeryi Jakubczyka z posterunku Sokołówka, pow. kosowskiego.

W jesieni 1909 r. odwoził Michał Herdediuk s. Iwana z Żabia rekrutów do wojska. W Jaworowie nocował on u żyda Wildkorna. W nocy przyszedł tam żan-

darm tyt. wachmistrz Jakubczyk z Sokołówki k. Kosowa i bez powodu pobił Herdediuka.

Herdediuk poddał się lekarskim oględzinom a sądowy lekarz w Żabiu Dr. Kirschbaum zrobił wskutek tego doniesienie karne przeciw Jakubczykowi. Wskutek tego doniesienia, przesłuchano w krótkim czasie Herdedżuka, jako poszkodowanego, a Michała Janiuka s. Iwanu i Dmytra Kikinczuka z Żabia jako świadkowie — na posterunku żandarmeryi w Sokołówce k. Kosowa. Przesłuchiwał wachmistrz żandarmeryi z Kosowa. Po przesłuchaniu powiedział Herdedżukowi, że będzie w tej sprawie rozprawa.

Jednakowoż do tego czasu nie ma żadnej wiadomości o tej rozprawie.

Z powodu tego zapytują podpisani:

1) Czy ck. Rząd raczy bezzwłocznie poczynić opowiednie kroki, ażeby winnego Jakubczyka pociągnąć do odpowiedzialności za jego nadużycie?

2) Czy raczy c. k. Rząd poczynić odpowiednie kroki, w celu wyszukania tych, którzy chcieli tę sprawę zatuszować i pociągnąć ich za to do odpowiedzialności.

Interpelant:
Makuch

Kurowiec, Petruszewicz, Kiweluk, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Sandulak, Skwarko, Winniczuk, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Tracz.

Interpelacya.

p. Sandulaka i tow. do Wydziału krajowego w sprawie bezprawnego i szkodliwego dla gminy Ispas, zarządzenia kołomyjskiego Wydziału powiat.

Gmina Ispas, pow. Kołomyja wydzierżawiła swój młyn na podstawie uchwały rady gm. z dnia 8/7 1910 spółce złożonej z miejscowych gospodarzy na 6 lat.

Spółka zobowiązała się płacić tytułem czynszu 2.050 K. — a że młyn jest prawie niezdolny do mlewa i grozi upadkiem, ma spółka za cenę czynszu odbudować go. Dzierżawcą tego młyna był dotychczas żyd Samuel Kesten, który przez dwadzieścia lat wynajmywał go za kwotę 1.700 — 2.000 K.

Żyd ten, a właściwie jego żona ma własny młyn a chodzi mu o to, ażeby w jednej ręce mieć 2 młyny i wyzyskiwać mieszkańców gminy. Gmina nie chciała Kestynowi wynajmywać młyna, dlatego, że on będąc dzierżawcą nigdy umów kontraktu nie dotrzymywał a gmina przez to poniosła materyalną szkodę, ponieważ on żadnego majątku nie posiada.

Mimo tego, że Samuel Kesten nie jest człowiekiem godnym kredytu i nie daje gwarancyi, że dotrzyma umowy kontraktu Wydział powiat. zniósł uchwałę Rady gm. z dnia 8/7 1910 i rezolucyę z dnia 17/8 1910 L. 4404 zarządził wydzierżawienie młyna Kestenowi, dlatego że ten obiecał 500 K. płacić więcej, ale obiecanka obiecanką, bo jej Kesten niedotrzyma, jak dotąd nie dotrzymywał umów, a majątku nie posiada, otóż nikt nie zwróci szkody. Wspomniany młyn wymaga koniecznie nie naprawy lecz odbudowy, ale p. Sysak, lustrator powiatowy i p. Leer inżynier powiat. orzekli, że młyn potrzebuje tylko małej naprawki, a pan lustrator zrobił propozycyę, że najlepiejby było młyn sprzedać, oczywiście Kestenowi.

Taką propozycyę ma zamiar p. lustrator pozbawić gminę Ispas ładnego dochodu z wydzierżawienia młyna.

Gmina wniosła protest przeciw zarządzeniu Wydziału pow. do Wydziału krajowego a komisya techniczna ze Starostwa orzekła, że jest konieczna potrze-

ba odbudowanie młyna i wyznaczyła termin odbudowy na wiosnę 1911 roku, bo w przeciwnym razie młyn zamknie.

Podpisani zapytują:

Czy Wydział krajowy, raczy pouczyć Wydział powiatowy w Kołomyi, co do ustawowego stanowiska jego, że on ma prawo nadzoru (§. 25 z 12/8 1866 Nr. 21 Dz. u. kr.) a nie zarządu, bo Rada gminna jest organem uchwalającym i zarządzającym (§. 29. z 12/8 1866 Dz. u. kr. Nr. 19.), i czy nakaże Wydz. pow. nie przekraczać swojej kompetencyi i nie narażać gminę na straty materyalne.

Interpelant:
Sandulak

Dumka, Winniczuk, T Staruch, A. Staruch, Sodomora, Kurowiec, Petruszewicz, Skwarko, Lewicki, Makuch, Korol, Hanczakowski, Tracz, Krynicki, Krysowaty.

Interpelacya

posła Saudulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania nauczyciela Hlawatego w Orzelcu pow. śniatyńskiego.

We wsi Orzelce pow. Śniatyn jest nauczyciel p. Dyonizy Hlawaty. Nauczyciel ten swoim postępowaniem prowokuje gminę i szerzy demoralizacyę. Mimo, że władze szkolne są uwiadomione o wszystkich nadużyciach tego nauczyciela nie myślą go usunąć, a on mówi otwarcie, że go na to nadano do Orzelec, by uczył chłopów rozumu.

A więc fakta:

1) Dnia 1. września 1909 r. zastępca głowy rady szkolnej miejscowej Tymoftej Rawluk w towarzystwie naczelnika gminy przyprowadził zgodzonego stróża do szkoły i uwiadomił o tem p. nauczyciela. Ten ostatni odrzekł, że rada szkolna miejscowa nie ma prawa do stróża, kazał im się wynieść i dokończył słowami; „Już mnie napadacie!“

Wręczono p. Dyonizemu Hlawatemu pieniądze za półrocze na stróża. Ten pieniądze sobie przywłaszczył, a stróża przez całe półrocze przy szkole nie było! Pan Hlawaty kazał uczenicom chustkami zamiatać klasę, a zmiecione śmiecie wynosić w spódnicach. Między innemi zamiatały: Ołena Jaworowska Tanaski, Kalina Jaworowska Tanaski, Rożalia Balewico Mikołaja, Paraśka Pawluk Hryćka, Marya Fediuk Nikifora, Anna Mamczur Tymofteja, Marya Danyluk Mikołaja.

2) Pan Hlawaty postępowaniem swoim przed rodzicami i dziećmi poniża powagę rady szkolnej miejscowej. Za przysłane pieniądze przez c. k. Radę szkolną okrężną zakupiono dla biednych dzieci, odzież i obuwie. Te rozdano w obecności p. nauczyciela i za jego wskazówkami przy końcu października 1909 roku.

Pan Hlawaty poodbierał jednak z niewiadomej przyczyny darowane rzeczy od dzieci: Tymofteja Kuryluka Osypa, Jana Jaworskiego Proca, Jana Petruka Semena a później pooddawał. Rodzice skarzą się Radzie szkolnej miejscowej.

3) Bardzo wiele dzieci, pomimo iż miały dobre świadectwa i postępy w naukach, nawrócił je o rok lub dwa lata niżej i to w kilka tygodni po rozpoczęciu roku szkolnego, kiedy rodzice pokupowali dla nich książki przez co naraził każdego ojca na stratę materyalną a dzieci zniechęcił do nauki.

Że p. nauczyciel nawrócił dużo dzieci na niższy rok i poodbierał im świadectwa, świadczy następująca tabelka:

1) Jana Jaworskiego Proca	z	4	na 2	rok
2) „ Juszczyka Piotra	„	4	„ 2	„
3) Hryćka Jaworskiego Tymofteja . .	„	3	„ 2	„
4) Mikołaja Bereźnickiego Juzy	„	4	„ 2	„

5) Annę Pawluk, Tymofteja	„ 3	„ 2	„
6) Tymofteja Kuryluk, Osypa . . .	„ 4	„ 2	„
7) Katarzynę Antonijczuk	„ 4	„ 2	„
8) Gafię Tymczuk, Hryćka	„ 3	„ 2	„
9) Kalinę Petruk, Mikołaja	„ 3	„ 2	„
10) Ołenę Petruk . . .	„ 5	„ 4	„
11) Onufrego Fediuk, Tymofteja . . .	„ 4	„ 2	„
12) Mikołaja Tymczuk, Grzegorza . . .	„ 6	„ 2	„
13) Maryę Numajłyk, Andrzeja . . .	„ 5	„ 4	„
14) Onufrego Fediuk, Andrzeja . . .	„ 4	„ 2	„
15) Zofię Ohiruk, Jana .	„ 4	„ 2	„
16) Annę Kukot, Semena	„ 2	„ 1	„
17) Docyę Kuryluk, Dymitra . . .	„ 3	„ 2	„
18) Wasyla Worobca, Jana	„ 4	„ 2	„
19) Szendlę Szacher, .	„ 3	„ 2	„
20) Hafię Petruk, Jana	„ 2	„ 2	„
21) Zofió Mamczur, Jana	„ 3	„ 2	„
22) Naryę Pawluk, Łesia .	„ 3	„ 2	„
23) Hanię Mielniczuk, Tymofteja . . .	„ 4	„ 2	„
24) Paraśkę Mielniczuk .	„ 3	„ 2	„

4) C. k. Rada okręgowa dała p. Hlawatemu dla biednych dzieci szkolnych, zeszyty, ołówki, pióra i inne przybory szkolne w znacznej ilości. Nauczyciel to przywłaszczył sobie i żadnemu dziecku nic nie dał.

5) Wielkie niezadowolenie i narzekanie wywołało zarządzenie p. nauczyciela, ażeby każde dziecko z 2, 3 i 4 roku nauki złożyło na zeszyty szkolne na jeden kurs po (70) siedemdziesiąt groszy a z 5 i 6 roku nauki po 80 groszy.

Te pieniądze ściągnął bezwzględnie od najbiedniejszych nawet dzieci, grożąc sekwestratorem — a później dzieci nie dostały wcale żadnych zeszytów.

6) W klasie podczas nauki przezywa dzieci jak: chamie, łotrze, drabie, hajdamako, murgo, hołodrygo, stul mordę i t.d.

7) Podczas nauki szkolnej p. nauczyciel karże dzieci cieleśnie, bijąc w twarz i po głowie kułakiem tak, że np. uczeń Mikołaj Worobiec, Fodora ogłuch od pobicia na jedno ucho. Między pobitymi uczniami są następujący: Łeś Petruk Zapotycki, Ilka, Wasyl Worobiec, Iwana, Iwan Petruk, Michała i inni.

8) Pan D. Hlawaty obchodzi się z rodzicami uczniów nie po ludzku, znieważa ich; gdy naprzykład przyjdzie ojciec lub matka uwiadomić chorobę lub nieobecność dziecka, to p. nauczyciel wyrzuca ich za drzwi. Naprzykład: Zofię Kuryluk matkę ucznia Tymofteja wyrzucił za drzwi krzycząc: „Takie jak ty pokradły u mnie kaczki!“

9) Przy naszej szkole był bardzo ładny ogród szkolny. Poprzednicy p. Hlawatego zasadzili z dziećmi szkolnemi kilkaset szczep owocowych, kilkadziesiąt krzaków agrestu, kilkaset maku i inne. Nauczyciele rozdawali uczniom na własność szczepy i krzaki owocowe. P. Hlawaty między 1. a 15. listopada 1909 r. kazał dzieciom szkolnym, przynieść łopaty wykopać wszystkie szczepy powyrzucać wszystkie krzaki, a dzieciom nie chciał dać ani jednego drzewka, mimo że go prosiły a nawet nie chciał im sprzedać. Kilkadziesiąt szczep leżało tygodniami na wiatrze i pousychały a większą ilość chciał p. nauczyciel wywieść ze wsi, i na tem go przyłowiono jednej nocy. Ogród szkolny mimo że przepisy na to nie dozwalają, wynajął na szkółkę Osypowie Kuryłykowie.

10) Rodzice skarzą się, że p. nauczyciel zamiast uczyć dzieci, używa je do osobistych posług i to w godzinach przeznaczonych na naukę i tak posyłał do karczmy po wódkę i rum następujących uczni: Wasyla Petruka Łesia, Onufrego Fediuka syna Tymofteja, Łesia Antonijczuka i Jana Seweryna.

Na pocztę oddaloną blizko 2 kilom. posyłał podczas szkolnej nauki: Wasyla Hawryluka, Łesia Antonijczuka, Tymofteja Mamczura, Jana Seweryna i Mikołaja Tymczuka.

Taksamo podczas nauki chodzili z posyłkami po kilkanaście razy do sąsiedniej wsi Tułowy: Michał Fediuk, Dymitr Mamczur, Mikołaj Dmytruk, Mikołaj Kuryluk i Stefan Moszuk.

11) Używa uczni do rębania drzewa, noszenia z piwnicy kartofel, każe bawić dziecko a nawet każe wynosić nocne naczynie. Gdy niektóre dziecko słabsze nie może wypełnić rozkazu to p. nauczyciel nie wzdryga się użyć kułaka lub laskę i tak szturkał laską w bok Paraśkę Petruk za to, że nie chciała wynieść śmieci w opończy, a Michała Rawluka bił kułakiem po głowie, że nie chciał pójść do karczmy po ser.

12) Bawić dziecko przeznacza: Rozalię Balewicz, Michała Rawluka i Jana Petruka. Tych dwóch ostatnich przeznacza także do wynoszenia nocnego naczynia. Ponieważ ci ostatni wzbraniali się tego, musieli za karę przynieść 24 polan drzewa ze stajni ich porębać i nosić wodę z daleko oddalonej studni.

13) Pan Hlawaty niszczy budynek szkolny.

Z kuchni zrobił drewutnię, gdzie zniszczono podłogę, w klasach pali nie rębanem drzewem, tak że poniszczył piecy. Zegarek szkolny darował Mikołajowi Petrukowi Fedora.

14) Ze swoją żoną żył ten nauczyciel źle. Bił ją zawsze tak, że musiała uciekać i nocować w chłopskich chatach, przez co szerzył demoralizacyę we wsi, jakoteż i tem, że zapijał się w karczmach.

15) Ten nauczyciel niszczył inwentarz szkolny a mianowicie: wyciągnął 2 ławki szkolne z sali szkolnej, porębał je i darował Fedorowi Worobcowi. Temu ostatniemu podarował również 10 polan drzewa szkolnego. Te rzeczy zabrali stróże nocne od Worobca gdy je wiózł do domu i dotychczas leżą one w kancelaryi gminnej.

16) Ze sali szkolnej wziął szafę do swego prywatnego użytku do mieszkania a do c. k. Rady szkolnej-okręgowej napisał, że w sali niema szafy, a rada szkolna miejscowa niechce sprawić.

17) Ten pan nie dba o naukę, do klasy przychodzi kiedy zechce a nie przestrzega przypisanych godzin nauki W pierwszem półroczu nie pisały dzieci ani jednego zadania.

Prawie wszystkie te fakta podali albo interesowani lub też Rada szkolna miejscowa w Orzelcu do wiadomości c. k. Radzie szkolnej okrężnej w Śniatynie. Ostatnia wytoczyła nauczycielowi p. Hlawatemu śledzwo, przysyłając na miejsce c. k. inspektora Jana Turskiego jeszcze w grudniu 1909, który spisywał przez cały dzień z interesowanymi protokół. Zaraz po odjeździe inspektora powiedział nauczyciel pan Hlawaty że inspektor przyjechał tylko tak dla ludzkiego oka a jemu się nic nie stanie, bo go na to dali do Orzelca by „bajdamaków uczył rozumu.“ Ten pan do dzisiejszego dnia urzęduje, kpi sobie z całej gminy i Rady szkolnej i wymyśla coraz to inne sposoby by gminę sprowokować.

Pisze on nieustające doniesienia to do Rady szkolnej, to do Sądu i powoduje powołania poważnych i starych ludzi na terminy, które bez wyjątku kończą się dla niego kompromitująco. Wszystkie wyżej wymienione fakta były napiętnowane w gazecie, jednak on przeciw temu nie protestował ani nie wytoczył redakcyi procesu.

Z przyczyny tej zapytują podpisani: czy c. k. Rząd zbada podane fakta postę-

powania nauczyeiela Hlawatego i czy pociągnie go do odpowiedzialności?

Interpelant;
Jan Sandulak

Makuch, Kiweluk, Lewicki, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Tracz, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Kurowiec, Petruszewicz, Skwarko

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami nagłymi postąpi regu-regulaminowo.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skarbka i tow. w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy wodnej.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza i tow. z wezwaniem do ck. Rządu w sprawie budowy gmachów na pomieszczenie ck. urzędów i zakładów państwowych.

P. Skarbek w zastępstwie p. Merunowicza wnosi pod względem formalnym o odesłanie tego wniosku p. Merunowicza. do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach nagłych Adolfa br. Brunickiego i Merunowicza w przedmiocie udzielenia zasiłku krajowego na tępienie myszy polnych.

Sprawozdawca p. Kędzior uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy omyłkę druku, a mianowicie na str. 1 sprawozdania na wierszu 19 zamiast słowa „bartywej“ ma słowo być „barytowej“.

Wysoki Sejmie!

1. Sejm przyznaje w rubr. X. poz. 99. wydatków funduszu krajowego na rok 1911 na subwencyonowanie tępienia myszy polnych i dalsze doświadczenia kredyt w kwocie 10.000 K.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej wydał w porozumieniu z Wydziałem krajowym rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 24. października 1907 o tępieniu myszy polnych i zarządził ogłoszenie tej ustawy wraz z rozporządzeniem wykonawczem w dzienniku ustaw krajowych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Winnicznk i wnosi następującą poprawkę, oraz rezolucyę: a mianowicie poprawkę we wniosku 1, zamiast 10 000 K ma być 15.000 K, oraz rezolucyę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby z funduszu na tępienie myszy polnych przeznaczonego, udzielił subwencyi organizacyom rolniczym za ścisłem wyrachowaniem się przez te zużycia tych subwencyj.

Przemawia p. Senyk.

Przemawia p. Sandulak.

Przemawia komisarz rządowy c k. radca dworu Stanisław Grodzicki.

Izba bez rozprawy uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że p. Dumka zapisany jest „za“ wnioskami komisyi, a pp. Lewickiego i Sodomorę zapisanych „przeciw“ wnioskom komisyi wzywa do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. Lewicki jako generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi i wnosi rezolucyę następującą:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do akcyi tępienia myszy polnych.

Przemawia zapisany do głosu „za“ wnioskami komisyi p. Dumka.

Przemawia sprawozdawca p. Kędzior

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyznaje w rubr. X. poz. 99. wydatków funduszu krajowego na rok 1911 na subwencyonowanie tępienia myszy polnych i dalsze doświadczenia kredyt w kwocie 10.000 K.

Izba odrzuca poprawkę p. Winniczuka o podwyższenie kwoty 10.000 K na 15.000 K, za czem głosowało 27 posłów, oddzielnie Izba uchwala wniosek 1 komisyi, w końcu odrzuca Izba w osobnem głosowaniu rezolucyę p. Winniczuka.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Lewickiego:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do akcyi tępienia myszy polnych.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca p. Kędzior przyjmuję tę rezolucyę.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Lewickiego.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej wydał w porozumieniu z Wydziałem krajowym rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 24. października 1907 o tępieniu myszy polnych i zarządził ogłoszenie tej ustawy wraz z rozporządzeniem wykonawczem w dzienniku ustaw krajowych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2 komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie postępu budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania i odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie do wiadomości.

2. Sejm przyznaje dodatkowy kredyt w kwocie 68.000 kor. na budowę toru dowozowego do zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę zaciągnąć się mającej na cele budowy rzeczonego zakładu pożyczki komunalnej podwyższył o tę kwotę.

Przemawia p. Kurowiec.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Wybór komisyi drożyźnianej (21 członków).

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej posłów: Czarkowskiego - Golejewskiego, Kurowca i Szweda.

Przemawia p. Kołpaczkiewicz.

Marszałek wzywa posłów do oddania kartek, komisyę skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium, a Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o petycyach wnienionych przez komitet wykonawczy krajowego wiecu nauczycielstwa ludowego z r. 1907 wraz z zawodowemi towarzystwami nauczycielskiemi w Galicyi.

Sprawozdawca p. Wasung uwolniony na wniosek sekretarza p Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnoski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycye L. s. 4 102, 4.184, 4.188 przekazuje się Radzie szkolnej krajowej.

2. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, by na następną sesyę sejmową przedłożyła Sejmowi obliczenia, jakie obciążenie dla skarbu krajowego pociągnęłoby zrównanie płac nauczycielskich z poborami urzędników państwowych 4 ech najniższych rang, zniesienie czwartej klasy płac, poprawa płac przez podwyższenie dodatków 5-letnich, regulacya płac nauczycieli szkół wydziałowych i dopełniających kursów rol iczych, podwyższenie pensyi wdów i sierót po nauczycielach, zrównanie płac nauczycieli, którzy przeszli na emeryturę przed r. 1907 z emeryturami wedle obecnie obowiązującej ustawy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej w sprawie zezwolenia reprezentacyi powiatowej w Limanowej na zaciągnięcie pożyczki.

Sprawozdawca p. St. H. hr. Badeni uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Limanowej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 25.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Limanowej zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 25.000 K na dokończenie budowy drogi gminnej I. klasy z Młynnego do Ujanowic.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam

Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Limanowej zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 25.000 K na dokończenie budowy drogi gminnej I. klasy z Młynnego do Ujanowic.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Limanowej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 25.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala art. II., III., tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czyłaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu na zaciągnięcie pożyczki.

Sprawozdawca p. St. H. hr. Badeni uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania i odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 300.000 K.

Zgodnie z uchwałą Mojego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 300.000 K na wybudowanie i urządzenie szpitala powszechnego w Buczaczu.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam

Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. St. H. hr. Badeni.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 300.000 K na wybudowanie i urządzenie szpitala powszechnego w Buczaczu.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzie w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezetacyi powiatowej w Buczaczu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 300 000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala art. II., III., tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej w przedmiocie przenoszenia gmin do wyższej klasy płac nauczycielskich.

Sprawozdawca p. St. H. hr. Badeni uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm rzczy:

I. przyjąć sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości,

II. uchwalić załączony projekt ustawy,

III. uchwalić następujące rezolucye:

1. Wzywa się Radę szkolną krajową, aby przesuwanie miejscowości do wyższej klasy płac odbywało się jedynie raz na rok i to z ważnością od dnia 1. sierpnia odnośnego roku.

2. Wzywa się Radę szkolną krajową, aby w pierwszym rzędzie uwzględniała gminy: a) podmiejskie, b) o wybitnym charakterze przemysłowym, c) będące miejscami leczniczemi lub klimatycznemi.

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 nr. 73. Dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z dnia 25. maja 1907 nr. 49. Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel-

kiem Księstwem Krakwskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Artykuł 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych w brzmieniu ustanowionem ustawą krajową z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. nr. 49. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a ma opiewać, co następuje:

Art. 11.

A) Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych dzielą się na następujące klasy:

a) w szkołach pospolitych:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem, dla połowy posad w każdem mieście 2.300 K, a dla drugiej połowy posad 2.100 K;

II. klasa w miastach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. marca 1889 Dz. u. kr. nr. 24 dla $^1/_4$ części ogółu posad 2.100 K, dla $^1/_4$ części posad 1.900 K, dla $^2/_4$ części posad 1.700 K;

III. klasa w gminach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. nr. 51 dla $^1/_4$ części ogółu posad 1.700 K, dla $^1/_4$ części posad 1.500 K, dla $^2/_4$ części posad 1.300 K.

IV. klasy w reszcie gmin dla $^1/_4$ części posad w każdym powiecie 1.400 K, $^1/_4$ części posad 1.200 K, dla $^2/_4$ części posad 1.000 K.

W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwać miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich.

b) W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdem mieście 2.500 K, dla drugiej połowy 2.300 K.

II. klasa w innych miastach dla połowy ogółu posad 2 300 K, dla drugiej połowy 2.100 K.

B) Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowo ustanowionego oznacza Rada szkolna krajowa, nie może ono jednak:

a) dla nauczyciela, który złożył egzamin dojrzałości i kwalifikacyjny, wynosić mniej niż 900 K;

b) dla nauczyciela, który złożył egzamin dojrzałości, oraz dla nauczyciela, który złożył egzamin kwalifikacyjny za dyspenzą od egzaminu dojrzałości, wynosić mniej niż 700 K;

c) dla nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacyi wynosić mniej niż 500 K.

Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowego nie może zaś przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

§. 2.

Ustawa niniejsza rozpoczyna obowiązywać z dniem ogłoszenia jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w większych podmiejskich gminach nauczyciele tak polskiej jak i ruskiej narodowości byli równo traktowani.

Przemawia p. Makuch.

Izba bez rozprawy uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Lewicki.

Przemawia zapisany do głosu p. Maryewski i wnosi następującą poprawkę:

Ustęp z artykułu 11 a) od słów: „W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących. ... aż do „płac nauczycielskich“ przestawia się i umieszcza się w tym samym artykule po ustępie b) po słowach: dla drugiej połowy 2.100 K.

Przemawia sprawozdawca p. St. H. hr. Badeni.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy:

I. przyjąć sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadowości.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Artykuł 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. nr. 73. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych w brzmieniu ustanowionem ustawą krajową z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. nr. 49. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a ma opiewać, jak następuje:

Izba bez rozprawy uchwala §. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 11.

A) Roczne płace nauczycieli szkół ludowych dzielą się na następujące klasy.

a) w szkołach pospolitych:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem, dla połowy posad w każdem mieście 2.200 K, a dla drugiej połowy posad 2.100 K;

II. klasa w miastach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 13 marca 1880 Dz u. kr. nr. 24. dla $^1/_4$ części ogółu posad 2.100 K, dla $^1/_4$ części posad 1.900 K, dla $^2/_4$ części posad 1.700 K;

III. klasa w gminach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. nr. 51, dla $^1/_4$ części ogółu posad 1.700 K, dla $^1/_4$ części posad 1.500 K, dla $^2/_4$ części posad 1 300 K.

IV. klasa w reszcie gmin dla $^1/_4$ części posad w każdym powiecie 1.400 K, dla $^1/_4$ części posad 1.200 K, dla $^2/_4$ części posad 1.000 K.

W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwać miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich.

b) W szkołach Wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach rządzących się

własnym statutem dla połowy posad w każdem mieście 2.500 K, dla drugiej połowy 2.300 K.

II. klasa w innych miastach dla połowy ogółu posad 1.300 K, dla drugiej połowy 2.100 K.

B) Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowo ustanowionego oznacza Rada szkolna krajowa, nie może ono jednak:

a) dla nauczyciela, który złożył egzamin dojrzałości i kwalifikacyjny, wynosić mniej niż 900 K;

b) dla nauczyciela, który złożył egzamin dojrzałości, oraz dla nauczyciela, który złożył egzamin kwalifikacyjny za dyspenzą od egzaminu dojrzałości, wynosić mniej niż 700 K;

c) dla nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacyi wynosić mniej niż 500 K.

Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowego nie może zaś przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zajmuje.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Maryewskiego, która opiewa:

Od słów „W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących.... aż do „płac nauczycielskich“ -- przestawia się i umieszcza się w tym samym artykule po ustępie b) po słowach: dla drugiej połowy 2.100 K.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala ustęp A) a) I—IV. art. 11 zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie uchwala ustęp b) I. i II. art. 11 według wniosku komisyi z opuszczeniem ustępu „W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwać miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich.“ i dalej uchwala Izba poprawkę p. Maryewskiego t. j. uchwala, by ustęp „W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwać miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich.“ był w brzmieniu wniosku komisyi umieszczony w ustępie A) art. 11. na końcu przed ustępem B) tego art 11., wreszcie uchwala Izba ustęp B) art. 11. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Ustawa niniejsza rozpoczyna obowiązywać z dniem ogłoszenia jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Ustawa z dnia . . . zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 nr. 73. dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z dnia 25. maja 1907 nr. 49. dzien. ustaw kraj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala §§ 2, 3 tytuł i ustęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

P. Winniczuk oznajmia, że cofa swą rezolucyę.

Sprawozdawca czyta:

1. Wzywa się Radę szkolną krajo-

wą, aby przesuwanie miejscowości do wyższej klasy płac odbywało się jedynie raz na rok i to z ważnością od dnia 1 sierpnia odnośnego roku.

Izba bez rozprawy uchwala tę 1 rezolucyę komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się Radę szkolną krajową aby w pierwszym rzędzie uwzględniała gminy: a) podmiejskie, b) o wybitnym charakterze przemysłowym, c) będące miejscami leczniczemi lub klimatycznemi.

Izba bez rozprawy uchwala tę 2 rezolucyę komisyi.

Marszałek wzywa p. Czarkowskiego-Golejewskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru komisyi drożyźnianej.

P. Czarkowski-Golejewski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru. Głosowało 99 posłów. Absolutna większość 50 głosów. Na członków tej komisyi otrzymali po 99 głosów posłowie pp: Abrahamowicz, Cieński Leszek, Czarkowski-Golejewski, Ciuchciński, Doliński, Garapich, Gniewosz, Górski, Halban, Horodyski, Korol, Kurowiec, Leo, Marszałkowicz, Mycielski Edward, Petruszewicz, Ptak, Starowieyski, Stefczyk, Witos, Tertil.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego L. s. 81.927 w przedmiocie powiększenia etatu technicznego służby drogowej Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1-o Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z dnia 12. lipca 1910 L. s. 81.927 w przedmiocie powiększenia etatu technicznego służby drogowej Wydziału krajowego.

2-o Sejm powiększa etat o dwie posady starszych inżynierów, o dwie posady inżynierów I. klasy, o dwie posady II. klasy i o dwie posady inżynierów-adjunktów, z dodatkami aktywalnymi odpowiedniego stopnia.

3-o Sejm powiększa etat krajowych konduktorów drogowych o pięć posad starszych konduktorów. o pięć posad konduktorów I. klasy, o pięć posad konduktorów II. klasy i o pięć posad konduktorów III. klasy, wraz z dodatkami aktywalnymi odpowiedniego stopnia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Naatępuje wniosek nagły p. Bednarskiego w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Maniowy.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Maniowy powiatu nowotarskiego.

Dnia 20. rześnia b. r. około godziny drugiej rano wybuch pożar z niewiadomej przyczyny we wsi Maniowy powiatu nowotarskiego i zniszczył doszczętnie 9 gospodarstw ze wszystkimi budynkami przyrządami gospodarczymi i całym tegorocznym zapasem zboża i paszy, tak że 9 rodzin pozostało bez dachu i ka-

wałka chleba. Szkoda spowodowana przez pożar wynosi przeszło 45.000 koron. Z pogorzelców nikt nie był ubezpieczonym od ognia. Celem ulżenia nędzy nieszczęśliwym pogorzelcom Maniów pożądana jest rychła i wydatna pomoc z funduszów państwowych i krajowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Udzielenie zapomogi pogorzelcom Maniów z krajowych funduszów w odpowiedniej wysokości.

2) Wezwać c. k. Rząd o udzielenie zapomogi tym pogorzelcom z funduszów państwowych.

3) Odpisać z urzędu pogorzelcom podatki zaległe.

Lwów, 6. października 1910.

Wnioskodawca:
Bednarski.

Sala, Battaglia, Leo, Federowicz, Maryewski, Kleski, Jabłoński, Adam, Tertil, Maiss, Landau, Sare, Rutowski, Bandrowski, Skarbek, Merunowicz.

Przemawia p. Bednarski, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie usunięcia zarządzeń weterynaryjnych, utrudniających obrót i handel bydłem i nierogacizną, w gminach kraju nieobjętych zarazą pryszczycy.

Zważywszy, że zarządzenia weterynaryjne mające na celu stłumienie pryszczycy w gminach kraju, zarazą tą nie objętych, narażają włościaństwo na nieobliczalne straty w gospodarstwach — a to przez utrudnienie obrotu i handlu bydłem i nierogacizną przez wzbronienie wypędzania na paszę w polu, jak nie mniej zamknięcie targów.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w gminach kraju zarazą pryszczycy nieobjętych, usunął wszelkie zarządzenia weterynaryjne, tamujące obrót bydłem i nierogacizną t. j. otworzył targi na takowe i dopuścił wypędzać na paszę w pole — zaś w gminach zarazą tą objętych zarządzenia te złagodził.

Wnioskodawca:
A. Krężel.

Bis, Bojko, Kędzior, Ptak, Żardecki, Wasung, Jampolski, Stefczyk, Stapiński, Jedynak, Witos, Cieluch, Szwed, Myjak, Lewakowski.

Przemawia p. Krężel uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

W Kętach, powiecie bialskim, zgorzało osiemnaście stodół napełnionych zbożem. Zboże nie było zabezpieczone, a także budynki nie wszystkie były ubezpieczone.

Szkoda wynosi około 50 tysięcy ko-

ron. Wobec panującej drożyzny na ludność ubogą rękodzielniczą, która i tak walczy z nędzą, przez notoryczny upadek rękodzielnictwa, spadła wskutek tego pożaru ogromna klęska — i ratunek wydatniejszy jest konieczny.

Upraszają tedy podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom miasteczka Kęty udziela się zapomogi odpowiedniej w stosunku do zapomóg, udzielanych innym pogorzelcom w kraju.

Wnioskodawca:
Ks. Stanisław Stojałowski.

Senyk, Lewicki, Korol, Kędzior, Winniczuk, Skwarko, Petruszewicz, Tracz, Sodomora, Pastor, Dudykiewicz, Stefczyk, Stapiński, Szwed, Witos, Dumka, Sandulak.

Przemawia p. Stojałowski uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły.

W Grębowie, w powiecie tarnobrzeskim, spłonęły zabudowania gospodarskie — wedle załączonego przy niniejszym, spisu. W połączeniu z klęską pryszczycy, a raczej ze zarządzeniami spowodowanemi wskutek tej zarazy — mieszkańcy wszyscy — tem bardziej pogorzelcy narażeni są na utratę całego inwentarza z powodu braku paszy. Pomoc jak najrychlejsza jest konieczną, wobec czego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Grębowa udziela się z funduszów krajowych wydatnej pomocy na zakupno paszy i chleba.

Wnioskodawca:
ks. Stanisław Stojałowski.

Lewicki, Senyk, Korol, Tracz, Pastor, Winniczuk, Skwarko, Stapiński, Szwed, Witos, Dumka, Sandulak, Petruszewicz, Kędzior, Sodomora, Stefczyk, Dudykiewicz Wasung.

Pożar w Grębowie.

Dnia 19. września 1910 zapaliła się chałupa Franciszki Dul, zapaliło dziecko konopie suszone.

Szkoda w budynkach i zbożu wynosi jak niżej. Budynki były asekurowane, zboże i siano nie.

1) Tadeusz Dul . .	14.000	koron
2) Adam Dul . . .	8.000	„
3) Adam Bąk . . .	3.000	„
4) Jan Motas . . .	3.000	„
5) Wincenty Motas . .	3.400	„
6) Michał Dąbek . .	1.600	„
7) Jan Janeczko . .	800	„
8) Michał Janeczko . .	1.000	„
9) Franciszka Dul . .	600	„
10) Antoni Baran . .	1.400	„
11) Agnieszka Szewc .	800	„
12) Wojciech Dul . .	1.600	„
Razem .	38.200	koron

Przemawia p. Stojałowski uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej

Izba bez rozprawy uchwalą nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi budżetowej.

Wniosek nagły

posła Szweda o udzielenie wsparcia mieszkańcom gminy Przyborowa pow. żywieckiego poszkodowanych klęską gradobicia.

Wysoki Sejmie!

Gmina Przyborów nawiedzona została przed samemi zbiorami z pola w roku bieżącym nie pamiętną burzą połączoną z gradem, która w gruntach górzystych od Węgier ziemiopłody do szczętu zniszczyła i wyrządziła szkody przeszło na 15.000 koron.

Ludność tej gminy wynosi 2100 mieszkańców i jest bardzo uboga, ma grunta mniej urodzajne w górach około Węgier położone – niema w pobliżu zarobków, a przez klęskę gradobicia została bardzo dotknięta i zubożona.

Wysoki Sejm krajowy

raczy zatem mieszkańcom gminy Przyborowa, gradobiciem w r. 1910 dotkniętym przyznać wydatniejszą zapomogę na żywność i zasiew gruntów.

Lwów, dnia 11. września 1910.

Wnioskodawca:
Szwed.

Hanczakowski, Jedynak, Bojko, Winniczuk, Sodomora, A. Staruch, Skwarko, Cieluch, Styła, Cipser, Krężel, Bednarski, Witos, Skołyszewski.

Przemawia p. Szwed uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły

p. Winniczuka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gm. Knihinina, pow. Stanisławów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 9. października 1910 wybuchł w Knihininie wsi pożar i zniszczył zupełnie 15 gospodarstw ze wszystkiemi zabudowaniami i zapasami żywności paszy i inwentarzem martwym tak, że kilkanaście rodzin zostało pod gołem niebem, nie mają gdzie mieszkać i czem się pożywić, ani nie mają paszy dla bydła. Tylko drobna część szkody była ubezpieczona tak, że pogorzelcy zostali w jednej chwili żebrakami i przy nadchodzącej zimie grozi im nędza. Pomimo tego, że była tam straż pożarna ze Stanisławowa i Knihinina, trudno było co wyratować, ponieważ pasza i zboże spowodowały wielki pożar.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić pogorzelcom Knihinina wsi subwencyę w kwocie 5.000 koron z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Szwed, Lewicki, Styła, Skołyszewski, Makuch, Jedynak, Sandulak, Dumka, Korol, Krysowaty, Kurowiec, Kiweluk, Skwarko, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Ptak, Petruszewicz.

Przemawia p. Winniczuk uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły.

posła Szweda i tow. o udzielenie wsparcia mieszkańców gminy Koszarowa powiatu Żywiec z powodu klęski gradobicia.

Wysoki Sejmie:

Dnia 1. sierpnia 1910 gmina Koszarowa dotkniętą została nie pamiętną burzą gradową która na obszarze $^3/_5$ części gminy wszystkie ziemiopłody do szczętu zniszczyła i zrządziła szkodę na 3.0000 K.

Taką samą klęskę poniosła ta gmina w roku 1909, bo nawałnica połączona z gradem zniszczyła plony i grunta górniste w wielu miejscach uszkodziła — Gmina Koszarawa należy do najuboższych gmin powiatu żywieckiego, ma grunta złe w górach karpackich około Babiej góry i Węgier położone i liczy około 2.800 mieszkańców i ludność tu uboga, nie ma w miejscu żadnych zarobków, a przez dwukrotne klęski elomentarne popadła w większą nędzę — i niektóre familije już teraz nie mają co jeść — ani za za co kupić.

Z tego powodu na prośbę gminy

Wysoki Sejm raczy

mieszkańcom gminy Koszarowa z powodu dwukrotnego gradobicia przyznać wydatniejsze wsparcie na żywność — na zakupno karmy bydłu — i na obsiewek ich gruntów na wiosnę.

Lwów, dnia 14. października 1910.

Wnioskodawca:
Szwed.

Sandulak, Sodomora, Dumka, Długosz, Wasung, Żardecki, Jampolski, Kędzior, Cipser, Styła, Bis, Ptak, Jedynak, Krężel.

Przemawia p. Szwed uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazenie tego wniosku komisyi budżetowej

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku naglego Komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie pomocy dla pogorzelców gminy Majdan.

P. Kozłowski nieobecny w Izbie.

Następuje:

Wniosek nagły

Podpisani przeto wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Wzywa się Komisyę dla reformy wyborczej, aby do dni trzech zdała Wysokiemu Sejmowi sprawę z dotychczasowych prac swoich w przedmiocie sejmowej reformy wyborczej.

Wnioskodawca
Leo.

Bandrowski, Doliński, Rutowski, Federowicz, Jabłoński, Battaglia, Sare, Sala Ciuchciński, Skarbek, Maryewski, Michałowski, Bednarski, Landau, Tertil, Schätzel, Jahl, ks. Pastor, Kleski.

Przemawa p. Leo uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Battaglia.

Przemawia p. Wasung.

Przemawia p. Piniński.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 17. października 1910 na godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

97. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. października 1910.

Początek o godzinie 10. minut 40. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 95 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 96 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7484—7487, 7489, 7494, 7501 - 7504, 7510, 7516, 7517, 7519, 7523—7525.

Komisyi szkolnej L. s. 7488, 7490, 7499, 7500, 7505—7509, 7511—7515, 7518, 7520, 7521.

Komisyi gminnej L. s. 7522.

Komisyi administracyjnej L. s. 7495.

Komisyi gospod kraj. L. s. 7498,

Komisyi drogowej L. s. 7492, 7493.

Komisyi podatkowej L. s. 7491.

Komisyi wodnej L. s. 7496, 7526.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7501 gminy Jeleśny o zasiłek na rekwizyta ogniowe, przemawia p. Szwed popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7502 pogorzelców m. Kołomyi o zapomogę, przemawia p. Kleski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7503 komitetu ratunkowego w Bożniatynie o zasiłek, przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Nowosiółka Kostiukowa.

Na dniu 27. września 1910 r. zgorzało doszczętnie dziesięć gospodarstw t. j. zabudowania wraz z zapasami w zbożu, paszy, narzędziach etc. w gminie Nowosiółce Kostiukowej. Tak, że właściciele tych gospodarstw zostali bez dachu, chleba, odzieży — w większej części bardzo mało ubezpieczeni lub wcale nieubezpieczeni. Powiat i gmina mogą tylko z małą niewystarczającą przyjść pomocą — tem bardziej, że inna część powiatu w tymże roku nawiedzoną została ulewą i gradem, która znaczne szkody i spustoszenia wyrządziła.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatną pomoc pogorzelcom gminy Nowosiółka Kostiukowa pow. zaleszczyckiego.

Wnioskodawca:
Tadeusz Cieński.

Sobolewski, Sozański, Sapieha, Schatzel, Czaykowski Wł., Marszałkowicz, Lubomirski, Horodyski, Skarbek, Stadnicki, Kleski, Garapich, Rayski, St. Mycielski, Rittel, Wrześniowski, Czarkowski-Golejewski, A. Brunicki, Tyszkiewicz.

W n i o s e k n a g ł y

Zważywszy, że podjęcie w obecnej chwili wypłat gotówką zagraża najżywotniejszym interesom gospodarczym monarchii i kraju.

Zważywszy, że dotychczasowe zarządzenia obu rządów oraz Banku Austro-Węgierskiego w dziedzinie walutowej zapewniły od szeregu lat należytą stałość wewnętrznego i zewnętrznego znaczenia waluty i spokojne ukształtowanie stosunków eksportowych, które by te zdobycze przez przedwczesne podjęcie wypłat w gotówce mogły być na szwank narażone.

Zważywszy, że wielkie potrzeby finansowe państwa i kraju oraz kredytowe wszystkich dziedzin produkcyi, domagają się utrzymania spokoju monetarnego.

Zaniepokojeni wiadomościami o usiłowaniach przeforsowania w najkrótszym czasie podjęcia tychże wypłat w gotówce.

Wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w uwzględnieniu finansowych i ekonomicznych stosunków i potrzeb monarchii i krajów koronnych nie przedsiębrał obecnie kroków zmierzających do podjęcia wypłat w gotówce.

Lwów, dnia 15. października 1910.

Wnioskodawcy:

Piniński, Kozłowski, Milewski. Laskowski, Abrahamowicz, Hupka, Urbański, Starzyński, Niezabitowski, Starowieyski, Vivien, Jędrzejowicz, Lubomirski, Tyszkiewicz, Konopka, E. Mycielski, Sapieha.

W n i o s e k n a g ł y.

Wysoki Sejmie!

W dniu 14. października b. r. zniszczył pożar prawie całą gminę Płaucza Mała w powiecie brzeżańskim, gdyż spłonęło przeszło 100 gospodarstw z budynkami gospodarczemi, zapasami zboża, a nawet inwentarzem żywym; szkoda przenosi 400.000 K.

Ponieważ ludność dotknięta tą klęską znalazła się nagle w położeniu wprost rozpaczliwem, bo w nadchodzą-

cej porze zimowej bez dachu i środków do życia, przeto wnoszę:

Wysoki Sejm raczy gminie Płaucza Mała uchwalić doraźną pomoc materyalną.

Wnioskodawca:
Schätzel.

Sobolewski, Doliński, Adam, Ciuchciński, Jabłoński, Federowicz, Kleski, Pastor, Sala, Rayski, Tertil, Witos, Cipser, Sare.

W n i o s e k

w sprawie upamiętnienia pięćdziesięcioletniej rocznicy istnienia Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wysoki Sejmie!

Dnia 15. kwietnia 1911 r. upływa 50 lat od chwili kiedy Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, powołany do życia patentem cesarskim z 26. lutego 1861 r., zebrał się na pierwsze posiedzenie.

Celem upamiętnienia tej rocznicy,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1) aby wydał księgę pamiątkową przedstawiającą dzieje tego Sejmu i działalności jego w ciągu ubiegłego pół wieku;

2) aby urządził wystawę urzędów i zakładów krajowych jak i Rady szkolnej krajowej, przedstawiającą ich rozwój i wyniki ich działania od chwili powstania do chwili obecnej.

Dla wykonania tych dwóch zadań Wydział krajowy powoła do życia osobną komisyę.

II. Na pokrycie kosztów wydawnictwa i wystawy wstawia się w budżet krajowy na r. 1911 kwotę 50.000 K.

Wnioskodawca:
Tadeusz Cieński.

Jaworski, Milewski, Krzeczunowicz, Brykczyński, Gołuchowski, L. Cieński, Garapich, Sozański, Schnell, Krzysztofowicz, Piniński, A. Lubomirski, Dembowski, Abrahamowicz, Wrześniowski, Rittel, Adam, Leo, St. Mycielski, Starzyński, Czarkowski-Golejewski, Horodyski, Stadnicki, Tyszkiewicz, Skarbek, Wł. Czajkowski, Sapieha, Rayski, Żardecki, Marszałkowicz, Schätzel, Stefczyk, A. Brunicki, Sobolewski, Kleski.

W n i o s e k

posła Witosa i tow. w sprawie tworzenia nowych urzędów i składnic pocztowych i zaprowadzenia służby listonoszów wiejskich.

Wysoki Sejmie!

Wskutek niesłychanego rozgałęzionego ruchu w każdej dziedzinie życia społecznego i ekonomicznego potrzeba łącznika, jakim są wyż wymienione instytucye, jest niezbędną dla każdej miejscowości kraju. Nie tylko bowiem dzisiaj mieszkaniec miasta lub miasteczka, lecz także mieszkańcy zapadłego wiejskiego kąta znosić się muszą ze światem za pomocą kolei poczty i telegrafu.

Wskutek jednak braku ogromnego tych instytucyj w bardzo wielu miejscowościach naszego kraju, ludność narażana bywa na dotkliwe przykrości i straty niepowetowane, płacąc częstokroć wysokie kary przez Zarząd kolei wymierzane z powodu późniejszego pobrania nadesłanej posyłki.

Doręczanie listów, gazet, przekazów i innych przesyłek przez wójtów i inne czynniki do tego nieodpowiednie i niepowołane, ma ten skutek, iż przesyłki te dochodzą do rąk adresatów z kilku

a nawet kilkunastodniowym opóźnieniem, lub też wcale doręczane nie bywają. Daje to przytem szerokie pole do różnych nadużyć. Również niesłychanie ciężkie straty materyalne ponosi ludność wiejska wskutek opóźnień w doręczaniu nakazów zapłaty przy wekslach i ratach bankowych, gdzie koszta protestu w pojedynczym wypadku wynoszą niejednokrotnie sumę do 100 K dochodzącą.

Kreowanie poczt i instytucyj z nią się łączących nie pociąga przytem za sobą wydatków w postaci nowych podatków, gdyż instytucya ta sama przez siebie się opłaca i rozwija należycie.

Wobec naprowadzonych faktów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do kreowania odpowiedniej liczby urzędów, składnic pocztowych i zaprowadzenia sieci służby listonoszów wiejskich.

Wnioskodawca:
Witos.

Krężel, Żardecki, Jampolski, Styła, Bernadzikowski, Długosz, Wasung, Bis, Jedynak, Bojko, Szwed, Kędzior, Ptak, Lewakowski, Stefczyk.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat żywiecki utrzymuje trzy drogi powiatowe prowadzące przez góry do Węgier — Śląska — i powiatu bialskiego;

zważywszy dalej, że drogi te prowadzą obok rzeki Soły i Koszarawy, a utrzymanie mostów tam i murów oporowych jest bardzo kosztowne, a powiat ubogi nie jest w stanie tych dróg własnym kosztem utrzymać;

zważywszy nakoniec, że powiat żywiecki nie ma ani jednej drogi krajowej, a utrzymanie dróg łączących nasz kraj ze Śląskiem i Węgrami powinien ponosić fundusz krajowy — a nie jeden powiat,

z tego powodu Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Drogę powiatową Połcharską prowadzącą z Żywca do Węgier lub drogę Międzybrodzką prowadzącą do powiatu bialskiego, uznaje się za drogę krajową.

Wnioskodawca:
Szwed.

Bis, Ptak, Jedynak, Krężel, Styła, Żardecki, Kędzior, Cipser, Jampolski, Długosz, Wasung, Korol, Tracz, Dudykiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć Władz sądowych przy ściąganiu kosztów od gmin wynikających ze sprostowania ksiąg gruntowych.

W kilku powiatach kraju przeprowadza c. k. Rząd sprostowanie ksiąg gruntowych. W myśl obowiązującej ustawy państwowej o sprostowaniu ksiąg gruntowych, interesowane gminy są obowiązane do świadczeń na rzecz c. k. komisyi dla sprostowania ksiąg gruntowych a w szczególności do dostarczenia lokalu, opału, światła i usług, t. j. posłańca urzędowego do doręczania wezwań w gminie, ponadto nic więcej.

Jak dotychczas się to ujawniło, interesowe gminy świadczenia te spełniają w zupełności — ale to wielu c. k. Komisyom dla spr. ks. grunt. nie wystarcza więc żądają względnie wymuszają na gminach dostarczenia trzech figurantów, ewentualnie zwrotu kosztów wydatkowanych na figurantów. Że tak jest przytacza się tu jeden fakt z wielu jakie zaszły w powiecie pilzneńskim — a mianowicie w gminie Wiewiórce, która uczyniła zadość wymogom ustawy do-

starczając lokalu z obsługą, opałem, światłem i posłańcem. C. k. Sąd powiatowy w Pilźnie odezwą swą z dn. 21/6. 1910. G. B. 150. względnie odezwą z dn. 20/8 1910 G. B. 150. prosi Radę powiatową w Pilźnie o ściągnięcie z gminy Wiewiórki kwoty 54 K., które wydatkował na przybranie 3. figurantów, p. M. Drach geometra ewiden. z Mielca, czynny w tej gminie w komisyi dla sp. ks. grunt.

Wydział Rady powiatowej w Pilźnie pismem z dnia 30/8 1910 r. L. 1904, odmówił c. k. sądowi powiat. w Pilźnie ściągnięcia wykazanej kwoty 54 K, na co otrzymał z Prezydyum c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie z dn. 12/9 1910 Präes 11344/19 R/10 „wyjaśnienie", że oprócz wymienionych świadczeń gminy są obowiązane do dostarczenia figurantów do trzymania łańcuąha mierniczego itp. posług.

Przy czem stara się Prezydyum Sądu kraj. wyższ. wpłynąć na Wydział powiatowy w Pilźnie, ażeby ten interwencyą swą wpłynął na gminy — ażeby te figurantów darmo dostarczały, względnie płaciły koszta wydatkowane na figurantów i wstawiły odpowiednią kwotę do swego budżetu — w czem zaleca jako przykład Rady powiatowe w Wadowicach, Myślenicach, Grybowie, Jaśle, Rzeszowie, Łańcucie i Brzesku, które interwencyą swą sprawiły to, że gminy w ich okręgach ciężar ten na siebie przyjęły: wreszcie Prezydyum Sądu kraj. zniża żądanie co do zwrotu kosztów cho Wiewiórki z 54 K na 18 K i prosi o ściągnięcie i złożenie u naczelnika Sądu pow. w Pilźnie

Wobec tych faktów podpisani zapytują c. k. Rząd, czy fakta wyżej naprowadzone są mu znane?

Czy zechce natychmiast udzielić odpowiednich wyjaśnień Władzom sądowym, że wyżej przytoczone fakta są bezprawiem?

Czy zechce natychmiast polecić Władzom sądowym zaniechania ściągania od gmin, tytułem wydatków na figurantów, jakichkolwiek kwot, względnie dostarczenia figurantów.

Interpelant:
A. Krężel.

Witos, Bojko, Styła, Jedynak, Szwed, Kędzior, Ptak, Myjak, Stefczyk, Cipser, Cieluch, Jampolski, Bis, Lewakowski, Żardecki.

Interpelacya

do c. k. Rządu krajowego w Galicyi.

Niżej podpisani zapytują w jaki sposób i w jakim czasie zamierza c. k. Rząd usunąć przeszkody w przeprawach promem na Dniestrze, powstałych wskutek wprowadzenia żeglugi parowej.

Na Dniestrze jest kilkadziesiąt przewozów promowych na linach koncesyonowanych i niekoncesyonowanych, ale od niepamiętnych czasów używanych. Liny te przeszkadzają nowo powstającej żegludze parowej i dla każdego przejazdu statku potrzeba linę spuszczać i komunikacyę promową przerwać często na dni kilka. — Ponieważ żegluga przez to jest także utrudnioną, Namiestnictwo widząc, że to inaczej w praktyce nie da się uporządkować postawiło wniosek do Ministerstwa spraw wewnętrznych (zdaje się jeszcze przed czterema laty), ażeby funduszami rządowymi uregulowanie urządzeń promowych uskutecznić. Sprawę tę popiera również Inspektorat żeglugi wśródlądowej w Wiedniu. Jednak w Ministerstwie robią z formalnościowych powodów trudności (a nie z zasadniczych) i sprawę przewlekają w nieskończoność, przez co następuje nie pożądany rozdźwięk między powstającą żeglugą a interesami nadbrzeżnych mieszkańców — którzy powinni witać jak najchętniej ten nowy środek komu-

nikacyjny, a przez te stosunki muszą zająć zupełnie wrogie stanowisko.

Jeżdżenie statkami się powiększa więc i te przeszkody i utrudnienia w przeprawach przez rzekę będą ciągle wzrastać i rozstrzygnięcie tych spraw musi z konieczności w najkrótszym czasie być korzystnie rozwiązane.

Interpelant:
Tadeusz Cieński.

Adam, Czarkowski-Golejewski, Tyszkiewicz, Garapich, Sozański, Sobolewski, Sapieha, Czajkowski Wł., Rayski, Marszałkowicz, A. Brunicki, Skarbek, Stadnicki, Schätzel, St. Mycielski, E. Mycielski, Abrahamowicz, Starzyński, Lubomirski, Korol, Winniczuk, Sandulak, Wrześniowski, Horodyski, Kleski, Rittel.

Interpelacya

posła Dra Petruszewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie zarazy „pryszczyca“ w rudeckim powiecie.

W kilku wsiach rudeckiego powiatu, wybuchła u rogatego bydła zaraza „pryszczyca“, przez co zamknięto targi i przedsięwzięto także inne środki ostrożności. Ale zarządzenie c. k. Starostwa w Rudkach przy wykonywaniu ustawy o zarazie bydła wychodzą znacznie poza granicy potrzeb i ostrożności i powoduje sekowanie ludności rolniczej całego powiatu.

Zaraz w cztery tygodnie wysłało to starostwo sprawozdanie o stanie zarazy do c. k. Namiestnictwa, chociaż jak wspomniano, zaraza ta wybuchła tylko w kilku gminach a mianowicie tylko w gminach komarniańskiego powiatu sądowego w bardzo łagodnej formie, to jednak mimo tego zarządzono kontumacyę na bydło rogate i świnie w całym rudeckim powiecie. Przez to narażono wiele gmin komarniańskiego i wszystkie gminy rudeckiego powiatu sądowego całkiem bezpodstawnie na wielkie straty, tem bardziej, że w tym czasie Urzędy podatkowe ściągają z całą energią podatki.

Nie dozwolono nawet na doprowadzenie do stacyj kolejowych w Komarnie całkiem zdrowych świń z tych powiatów, w których niema zarazy.

Dlatego podpisani zapytują:

Czy Wys. c. k. Rząd wie o tych zarządzeniach c. k. Starostwa w Rudkach i czy jest gotów te zarządzenia, o ile ze względu ostrożności postępują za daleko i niepotrzebnie nażażają rolników na straty, — usunąć.

Interpelant:
Dr. Petruszewicz.

Lewicki, Sandulak, Kiweluk, Sodomora, Makuch, Skwarko, Dumka, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Krysowaty.

Interpelacya

p. Petruszewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezałatwienia protestu przeciw wyborom nowej Zwierzchności gminnej w Nowem Siole powiat Zbaraż.

W miesiącu grudniu 1909 przeprowadzono w Nowem Siole pow. Zbaraż wybory nowej Rady gminnej. Dnia 22. stycznia 1910 ukonstytuowała się nowa Rada gm. wybierając Zwierzchność gminną. Przeciw wyborom tejże wniosło 5 członków gm. Nowe Sioło protest do c. k. Namiestnictwa, który przedłożono c. k. Starostwu dnia 30. stycznia 1910.

Protest ten — z krzywdą dla interesów gminy dotychczas nie jest załatwiony.

Dlatego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd gotów jest zarządzić, ażeby wspomniany protest został bezzwłocznie załatwiony?

Interpelant:
Petruszewicz.

Lewicki, Kiweluk, Sodomora, Makuch, Skwarko, Sandulak, Dumka, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Krysowaty.

Interpelacya

p. Petruszewicza i tow. do Wydziału kraj. w sprawie postępowania Wydziału powiat. w Gródku jag. względem klęski myszy we wsi Zaszkowice.

W lecie tego roku pojawiła się na polach gminy Zaszkowice pow. Gródek jag. ogromna ilość myszy, które zrządziły ogromne szkody w zbożu.

W miesiącach lipcu i sierpniu t. r. prosiła gmina 2 razy c. k. Starostwo w Gródku jag. o pomoc.

Starostwo wysłało na miejsce delegata w celu skonstatowania klęski, jednakowoż po skonstatowaniu c. k. Starostwo nie zarządziło niczego.

Dopiero w pierwszych dniach tego miesiąca doręczono Zwierzchn. gminy pismo Wydziału pow. w Gródku jag. z wezwaniem, ażeby w sprawie klęski myszy jawili się w Wydziale powiat. a po złożeniu odpowiedniej deklaracyi otrzyma z apteki p. Heschlera w Gródku potrzebną ilość trutki na myszy.

Dnia 11. t. m. zgłosił się wójt tej gminy Gabryel Pawłyszyn razem z dwoma radnymi w Wydziale pow. w Gródku i poprosił sekretarza p. Bogdanowicza o poświadzenie na odebranie potrzebnej trutki z apteki oświadczając zarazem gotowość podpisania wymaganej deklaracyi.

Spotkała go jednak niemiła niespodzianka z niewiadomych powodów, widocznie z powodu, że Zaszkowice są gminą ukraińską, nienawidzi tej gminy, a więc zamiast dać poświadczenie na trutkę, zbeształ wójta i radnych i odesłał ich z niczem, mówiąc, że trutka już wszystka rozdana i więcej jej niema.

P. Sekretarz skłamał, bo w aptece p. Heschelesa znajduje się jeszcze wielka ilość nierozdanej trutki. Gdy przez takie postępowanie sekretarza Rady pow. cierpi niewinnie cała gmina, przeto zapytują podpisani:

Czy Wydział kraj. raczy zbadać przedstawioną sprawę winnego sekretarza Rady pow. pociągnąć do odpowiedzialności i polecić Wydziałowi pow. w Gródku, ażeby w tej chwili wydał gminie Zaszkowice potrzebną ilość trutki.

Interpelant:
Petruszewicz.

Lewicki, Sandulak, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Hanczakowski, Szwed, Sodomora, Makuch, Skwarko, Korol, Krynicki, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu; z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu pow. w Limanowej z dnia 14. października 1910 L. cz. N. s. 258/2 w sprawie zezwolenia na karnosądowe ściganie p. Stojałowskiego i wnosi o przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Urbańskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Lewakowskiego i tow. w przedmiocie zabudowania potoku Lenina.

Przemawia p. Lewakowski uzasadniając ten wniosek, a pod względem

formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwały ten formalny wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad wnioskiem nagłym p. Leo i tow. w sprawie reformy wyborczej.

Przemawia p. Adam.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Korol.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński.

Przemawia p. Styła.

Przemawia p. Jaworski.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Witos.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 18. października 1910, godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

98. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 18. października 1910.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 132.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Dr. M. Bobrzyński, c. k. Radca dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 96 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, pzotokół 97 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po d. 18. października 1910 roku które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej l. s. 7539 do 7547, 7549 do 7552, 7555, 7556, 7559, 7564.

Komisyi szkolnej l. s. 7554, 7557, 7560, 7565, 7566.

Komisyi petycyjnej l. s. 7562.

Komisyi prawniczej l. s. 7553, 7563.

Komisyi kolejowej l. s. 7561.

Komisyi sanitarnej l. s. 7548, 7567, 7568.

Komisyi wodnej l. s. 7558.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski nagłe, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

Dnia 7. b. m. wybuchł gwałtowny pożar we wsi Dżurków pow. horodeńskiego, którego pastwą padło całe mienie 10. gospodarzy, a ponieważ wyrządzona szkoda była tylko minimalnie ubezpieczoną, dalej z uwagi, że pora roku jest spóźnioną i poszkodowani są bez żadnej pomocy,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Mieszkańcom wsi Dzurków powiat. horodeńskiego przyznaje się wydatną zapomogę.

Lwów, d. 17. października 1910.

Wnioskodawca:
Antoni Theodorowicz.

Piniński, Laskowski, Czaykowski Wł,, Halban, Schnell, Gniewosz, Moysa, Cielecki, Vivien, J. Korytowski, Czaykowski Wł. Wikt., Raciborski, L. Cieński, Wincenty Kraiński, Krzysztofowicz.

W n i o s e k n a g ł y.

p. T. Starucha i tow. w sprawie pożaru w Płauczy Małej pow. Brzeżany i w sprawie zapomogi dla pogorzelców.

Dnia 14. października 1910 powstał ogień w Płauczy małej pow. Brzeżany i przy silnym wietrze w kilku chwilach zniszczył całą wieś — zwyż 120 gospodarzy wraz ze wszystkiemi narzędziami gospodarskiemi i zapasami zboża, tak, że około 1.000 ludzi zostało bez dachu i środków do życia. Nieszczęście jest tem większe, że spaliła się cała wieś, a zostało tylko 4 chaty, stojące na uboczu wsi.

Ponieważ nadchodzi zima, a o odbudowaniu niema nawet mowy, a naród siedzi pod gołem niebem, dlatego trzeba jak najrychlejszej pomocy pieniężnej na zakupienie artykułów żywności i dostarczenie pomieszkania, bo inaczej grozi biednym mieszkańcom ruina.

Szkoda ogólna wynosi zwyż pół miliona koron a ubezpieczone były tylko niektóre budynki, a zboże nie było zupełnie ubezpieczone.

Dlatego podpisani stawiają nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę, chociaż 10.000 koron na zakupienie środków żywności dla pogorzelbów.

2) Wzywa się c. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy, ażeby wyjednali w telegraficznej drodze u c. k. centralnego rządu we Wiedniu chociaż 50.000 koron zapomogi dla pogorzelców na odbudowanie budynków.

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej dostarczył dla pogorzelców na zimę starych wagonów kolejowych lub odpowiednich baraków, bo inaczej grozi pogorzelcom śmierć.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Lewicki, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Krętel, Jedynak, Korol.

Marszałek oznajmia, że z odczytanymi wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o umieszczenie na pierwszem miejscu porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia jego nagłego wniosku w sprawie pomocy dla pogorzelców gminy Płaucza mała.

Marszałek oznajmia, że przed ukończeniem rozpraw nad nagłym wnioskiem p. Leo w sprawie sejmowej reformy wyborczej, która to rozprawa jest umieszczoną na pierwszym punkcie porządku dziennego, a więc w trakcie rozpraw nie może umieszczać innego wniosku nagłego.

Marszałek oznajmia, że na końcu dzisiejszego posiedzenia umieści wniosek nagły p. Schätzla wniesiony w tej samej sprawie na poprzedniem posiedzeniu i wniosek nagły p. T. Starucha.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek udziela ponownie wyjaśnienia w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad wnioskiem nagłym p. Lea i tow. w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Tertil.

Marszałek udziela głosu p. Jampolskiemu.

P. Jampolski nieobecny w Izbie.

Marszałek oznajmia, że z kolei głos ma p. Stapiński, któremu p. Stefczyk odstąpił swój głos.

Przemawia p. Stapiński.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych posłów za nagłością wniosku p. Leo, a mianowicie pp. Bandrowskiego, Landaua, Maryewskiego, Dolińskiego, Michałowskiego, Maissa, Merunowicza, Sarego, Salę, Jedynaka, Krężla, Ptaka, Cieleckiego do wyboru mowcy generalnego.

Po chwili Marszałek oznajmia, że mowcą generalnym „za" nagłością wniosku p. Leo wybrano p. Bandrowskiego, a mowcą „przeciw" nagłości wniosku p. Leo jest p. Stojałowski.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek wzywa p. Stojałowskiego i Stapińskiego do porządku.

Przemawia dalej p. Słojałowski.

Przemawia p. Bandrowski jako generalny mowca „za" nagłością wniosku p. Leo.

Izba uchwala nagłość wniosku p. Lea.

Przemawia p. Leo pod względem formalnym i wnosi o odesłanie swego wniosku do komisyi reformy wyborczej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek formalny p. Leo.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły pp. Schätzla i T. Starucha w sprawie pomocy dla pogorzelców gm. Płaucza mała.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

Wysoki Sejmie!

W dniu 14. października br. zniszczył pożar prawie całą gminę Płaucza Mała w powiecie brzeżańskim, gdyż spłonęło przeszło 100 gospodarstw z budynkami gospodarczemi, zapasami zboża, a nawet inwentarzem żywym; szkoda przenosi 100.000 kor.

Ponieważ ludność dotknięta tą klęską znalazła się nagle w położeniu wprost rozpaczliwem, bo w nadchodzącej porze zimowej bez dachu i środków do życia, przeto wnoszę

Wysoki Sejm raczy gminie Płaucza Mała uchwalić doraźną pomoc materyalną.

Wnioskodawca:
Schätzel

Sobolewski, Doliński, Adam, Ciuchciński, Jabłoński, Federowicz, Kleski, Pastor, Sala, Rayski, Tertil, Witos, Cipser, Sare.

W n i o s e k n a g ł y

p. T. Starucha i tow. w sprawie pożaru w Płauczy Małej pow. Brzeżany i w sprawie zapomogi dla pogorzelców.

Dnia 14 października 1910 powstał ogień w Płauczy Małej pow. Brzeżany i przy silnym wietrze w kilku chwilach zniszczył całą wieś w zwyż 120 gospodarzy wraz ze wszystkimi narzędziami gospodarskiemi i zapasami zboża, tak, że około 1000 ludzi zostało bez dachu i środków do życia.

Nieszczęście jest tem większe, że spaliła się cała wieś, a zostało tylko 4 chaty, stojące na uboczu wsi. Ponieważ nadchodzi zima, a o odbudowaniu niema nawet mowy, a naród siedzi pod gołem niebem, dlatego trzeba jak najrychlej pomocy pieniężnej na zakupienie artykułów żywności i dostarczenie pomieszkania bo inaczej grozi biednym mieszkańcom ruina.

Szkoda ogólna wynosi zwyż pół miliona koron, a ubezpieczone były tylko niektóre budynki, a zboże nie było zupełnie ubezpieczone.

Dlatego podpisani stawiają nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się ck. Rząd, ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę, chociaz 10000 K na zakupienie środków żywności dla pogorzelców.

2) Wzywa się ck Namiestnictwo i Wydział krajowy ażeby wyjednali w telegraficznej drodze u ck centralnego rządu we Wiedniu chociaż 50.000 K zapomogi dla pogorzelców na odbudowanie budynków.

3) Sejm wzywa ck. Rząd, ażeby jak najprędzej dostarczył dla pogorzelców na zimę, starych wagonów kolejowych lub odpowiednich baraków, bo inaczej grozi pogorzelcom śmierć.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Lewicki, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Krężel, Jedynak, Korol.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w tej sesyi w przedmiocie osobnego kredytu dla pogorzelców gm. Płaucza.

Przemawia p. T. Staruch uzasadniając nagłość swego wniosku, a oddzielnie sam wniosek.

Izba oddzielnie uchwala nagłość wniosków pp. Schätzla i T. Starucha.

Izba uchwala następnie przekazanie wniosku nagłego p. Schätzla komisyi budżetowej.

Marszałek odczytuje wniosek p. T. Starucha, a mianowicie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się ck. Rząd, ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę, chociaż 10.000 K na zakupienie środków żywności dla pogorzelców.

2) Wzywa się ck. Namiestnictwo i Wydział krajowy ażeby wyjednali w telegraficznej drodze u ck. centralnego rządu we Wiedniu chociaż 50.000 K zapomogi dla pogorzelców na odbudowanie budynków.

3) Sejm wzywa ck. Rząd, ażeby jak najprędzej dostarczył dla pogorzelców na zimę, starych wagonów kolejowych lub odpowiednich baraków, bo inaczej grozi pogorzelcom śmierć.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi o przekazanie tego nagłego wniosku p. T. Starucha komisyi budżetowej.

Przemawia p. Federowicz i wnosi poprawkę do wniosku p. Krzeczunowicza, aby komisya budżetowa łącznie traktowała powyższy wniosek nagły p. T. Starucha z wnioskiem nagłym p. Schätzla w tym samym przedmiocie.

Przemawia p. Krzeczunowicz i oznajmia, że przyjmuje poprawkę p. Federowicza.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę, aby komisya budżetowa zdała w tym przedmiocie sprawozdanie do 3 dni.

P. Krzeczunowicz nie zgadza się na tę poprawkę p. T. Starucha.

Izba uchwala formalny wniosek p. Krzeczunowicza, wraz z poprawką pp. Federowicza i T. Starucha tj. uchwala przekazanie powyższego nagłego wniosku p. T. Starucha komisyi budżetowej z poleceniem łącznego traktowania sprawy z wnioskiem nagłym p. Schätzla w tym samym przedmiocie i zdania sprawy do trzech dni.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 19. października 1910 r. godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
St. Henryk Badeni *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

99. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 19. października 1910.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 134.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 97 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 98 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 19. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7574, 7576, 7577, 7578, 7579, 7581, 7582, 7584, 7587, 7591—7593.

Komisyi szkolnej L. s. 7573, 7583, 7585, 7586, 7594.

Komisyi gminnej L. s. 7575.

Komisyi petycyjnej L. s. 7588.

Komisyi drogowej L. s. 7577.

Komisyi przemysłowej L. s. 7580.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p Skwarko odczytuje zgłoszone interpelacye, które opiewają:

I n t e r p e l a c y a

p. Skwarka i tow. do c. k. Komisarza rząd. w sprawie maltretowania członków tow. „Sicz“ przez c. k. Starostę w Bohorodczanach.

Orzeczeniem karnem c. k. Starostwa w Bohorodczanach z 6/2 1906 L. 10514/3 ukarano ówczesnego koszowego tow. „Sicz“

w Bohorodczanach, Michała Jaworskiego grzywną w kwocie 50 K za to, że „publicznie nosił szarfę“.

Za takie same przestępstwo, to samo Starostwo ukarało tego samego mieszczanina ponowną grzywną 50 K, a że Michał Jaworski jest bardzo biednym, więc towarzysze jego złożyli tę kwotę i zapłacili za niego.

Ponieważ polityczna egzekucya w celu ściągnięcia grzywny 50 K nałożonej powołanem orzeczeniem z 6/2 1906 z powodu ubóstwa zasądzonego nie dała żadnego rezultatu, to Michał Jaworski z poświadczeniem urzędu gm., że niema środków na zapłacenie grzywny, prosił c. k. Starostwo, ażeby mógł grzywnę odpokutować karą aresztu, jednak bez rezultatu, w każdym jednakże razie cała sprawa — zdawało się — jako nieaktualna, poszła w zapomnienie.

Od kiedy jednak w Bohorodczanach został Starostą p. Nieświatowski, który nienawidzi wszystko co ruskie i z tą nienawiścią nie kryje się nawet, szykanując ruskie instytucye, księży, nauczycieli szkoły i świadome jednostki, o czem tak c. k. Rada szkolna kraj. jak i c. k. Namiestnictwo przez liczne zażalenia i interpelacye — ma wiadomość — od tego czasu wybuchła wojna między państwem reprezentowanym wszelkimi modernemi władzami w Bohorodczanach, a Michałem Jaworskim.

P. c. k. Starosta puścił w ruch egzekutorów podatkowych, c. k. żandarmeryę, następnie c. k. Sąd i przy pomocy wszystkich tych władz — od 3 lat tak dokucza Michałowi Jaworskiemu za „szarfę“, że człowiek ten bliski obłąkania. Kara administracyjna ma przecież charater albo natychmiastowej zemsty lub prewencyi — ściąganie więc kary nałożonej przed 5 laty nie ma żadnej administracyi za sobą, a zamienia się w dokuczliwe szykanowanie ukaranego.

Co więcej, to ściąganie „kary“ przybrało takie monstrualne rozmiary, pociągło za sobą takie straty i wydatki dla skarbu państwa, że całe to „energiczne“ postępowanie nabrało cechę humorystyczną.

Dość powiedzieć, że akta ściągania tej grzywny wyrosły w gruby tom, na spisanie którego potrzeba co najmniej miesiąc pilnej pracy całego starostwa i urzędu podatkowego, a reprezentuje wartość kilka tysięcy koron. Ciągle też interweniuje c. k. żandarmerya, co w mieście wywołuje słuszne oburzenie, bo w r. 1908 i 1909 było w Bohorodczanach ponad 30 nocnych kradzieży z włamaniem i ani jeden fakt nie został wyśledzony, natomiast całą energię żandarmeryi skierował p. Starosta na zaciętą walkę z „szarfą“. Starszy doświadczony komisarz p. Łucki perswadował p. Staroście, azeby nie ośmieszał się i dał spokój szarfie, ewentualnie wykonał na zasądzonym karę aresztu. Wszystko nadarmo — p. Starosta z wrodzoną upartością prowadzi tragi-komiczną wojnę

Sprawa przedstawia się tak:

P. Nieświatowski zostawszy w r. 1908 bohorodczańskim Starostą nakazał c. k. urzędowi podatkowemu ściągnąć wspomnianą grzywnę i przy przeprowadzonej egzekucyi zafantowano świnię, która jednak nie była własnością Michała, lecz Maryi Jaworskiej. Ta zgłosiła w c. k. Prokuratoryi skarbu swoje prawa własności i na odpowiednie polecenie c. k. Starostwa rozpoczęła c. k. żandarmerya dochodzenie czyja własność ta świnia. Cała historya trwała dłużej jak rok, a tymczasem właścicielka świnię sprzedała, ponieważ po roku egzek. prawo zastawu gaśnie. C. k. Starostwo odstąpiło sprawę c. k. Sądowi, który uwolnił Maryę Jaworską od obwinienia o przekroczenie z §. 3. ust. egzek. z tego słusznego motywu, że właściciel nie jest obowiązany zrzec się dyspono-

wania swojej rzeczy, dlatego, że władza administracyjna całe lata dochodzi, czyją własnością jest świnia.

Następnie c. k. Starosta każe przeprowadzić polityczną egzekucyę ponownie i zabiera u M. Jaworskiego cudze 2 zegary, 1 zarzutkę, 1 klarnet i chociaż M. Jaworski wykazał że rzeczy te stanowią własność osób trzecich, rzeczy tych M. Jaworskiemu względnie wskazanym właścicielom nie wydano.

Wkońcu postanowił c. k. Starosta przyłożyć zawziętemu hajdamace nóż do gardła i w celu ściągnięcia historycznej grzywny wniósł: a) na egzekucyę sądową mobilarną do l. spr. E. 3056/10, b) z osobna na egzekucyę realną do l. E. 3169/10 w Bohorodczanach.

Pominowszy, że podobne egzekucye na sądowej drodze z braku tytułu wymaganego w §. 1. ust. 13. 14. o. e. są niedopuszczalne, świadczą one o wyrafinowanej zdolności i dokuczliwości p. Starosty, bo mając zafantowane przedmioty w drodze egzekucyi polit., które możliwie pokryją grzywnę, prowadzi p. Starosta dalszą egzekucyę sądową i to, ażeby zwiększyć egzekwowanemu koszta, z osobna egzekucyą mobilarną a z osobna realną. Tak p. Starosta Nieświatowski przychyla do siebie ludzi i wzbudza u nich sympatyę i poważanie dla władz.

Dowód: Akta c. k. Starostwa L. 10514/3, akta polit. egzekucyj prowadzonych na podstawie orzeczenia z 6/2 1906, akta sądowe L. V. 1691/9, akta karne Marya Jaworska o przekroczenie z §. 3. ust. o egz. z r. 1909. Korespondencye c. k. żandarmeryi w tej sprawie, akta egzekucyjne E. 3056/10, E. 3169/10.

Podpisani zapytują:

I. Czy p. Komisarzowi wiadome są powyższe fakta szykanowania mieszczanina M. Jaworskiego za noszenie szarfy?

II. Co myśli p. Komisarz zarządzić w obronie maltretowanego mieszczanina i w obronie ośmieszonej władzy?

Interpelant:
Skwarko.

Petruszewicz, Sodomora, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Lewicki, Makuch, Kiweluk, Winniczuk, Krysowaty, Korol, Szwed.

Interpelacya

p. A. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nierozpisania wyborów do Rady powiat. w powiecie liskim.

Wybrana Rada powiat. w Lisku ukonstytuowała się 28/8 1903 — otóż termin jej urzędowania skończył się 20/8 1909 i dlatego powinne być rozpisane nowe wybory w r. 1909 i nowa Rada powinna była już dawno objąć urzędowanie. Do dzisiaj nie są rozpisane nowe wybory, dużo członków poumierało, marszałek wyjechał z powiatu już więcej jak rok, zastępca marszałka umarł i sprawy bardzo ważne zalegają więcej jak rok i niema komu ich załatwić, przez co gospodarka powiatu, jak i cała ludność ponosi wielkie szkody.

Dlatego zapytują podpisani c. k. Rząd, z jakiej przyczyny do dzisiaj nie zarządzono wyborów do Rady pow. w Lisku i czy gotów on jak najprędzej zarządzić nowe wybory do Rady pow.?

Interpelant:
A. Staruch.

Lewicki, Petruszewicz, Korol, Tracz, T. Staruch, Sodomora, Dumka, Sandulak, Makuch, Skwarko, Winniczuk, Krysowaty, Kiweluk, Kurowiec.

Interpelacya

p. A. Starucha i tow. do c. k Rządu

w sprawie niesłychanego nadużycia popełnionego przez inspektora okręgowego p. Ornatowskiego w St. Samborze.

I. C. k. Rada szk. okr. w St. Samborze z dn. 11/I. 1905 L. 2725/04 zawiadomiła c. k. Radę szk. m. w Groziowej, że c. k. Rada szk. kraj. reskr. z dnia 27/12 1904 L. 49796 uchwaliła 800 K jako zapomogę na dokończenie budowy szkoły. W tym celu zażądała ona kosztorysu i planu budowy, co też Rada szk. i Zwierzchność gminna uczyniła. Odesłali to wszystko, jednakowoż zapomogi ani odpowiedzi dotychczas gmina nie otrzymała. W końcu postanowiła gmina Groziowa postawić szkołę własnemi siłami.

II. Inspektorem okręg. w powiecie starosamborskim jest p. Izydor Ornatowski, który o szkołę niedba i skutkiem tego szkoła a względnie szkolnictwo ponosi znaczne szkody. Oto skutki jego gospodarki: budynki szkolne zaniedbane walą się i t. d. W Strzelbicach np. złożyła gmina już 6 lat temu konkurencyę na szkołę, a szkoły do dzisiaj nie wybudowano, skutkiem czego nauka się nie odbywa, a nauczyciel pomimo tego pobiera płacę.

W Suszycy gmina złożyła również datek, ale szkoły nie wybudowano i nauka odbywa się w aresztach gdzie mieszka także nauczycielka.

Konkurencyę na obie te szkoły złożyły gminy w Radzie szk. okr. o czem p. Ornatowski dobrze wiedział.

Również i w Lipinie wielkiej niema szkoły, chociaż szkoła jest tam zorganizowana już 40 lat, a nauka odbywa się w budynku parafialnym. Na zapytanie interesowanych, kiedy będzie się budować szkołę, p. Ornatowski wykręca się.

III. Prawie w całym powiecie ściągają grzywny za nieposyłanie dzieci do szkoły. Według ustawy z dn. 14/7 1894 Dz. u. kr. Nr. 63. ma c. k Rada szkolna okręg. względnie inspektor każdego roku podczas feryj przesyłać całą kwotę do Rady szk m. na zakupienie odzieży i książek dla biednej dziatwy szkolnej. Tymczasem inspektor nie posyła tych grzywien. Na dowód przedkładam odpisy recepisów posłanych pieniędzy za grzywny gminy Groziowej do Rady szk. okręgowej w Starym Samborze:

L. 202	z 28/3 1904	64 K	— h
L. 58	z 7/5 1904	50 K	— h
L. 96	z 24/3 1905	38 K	74 h
L. 129	z 15/7 1906	7 K	90 h
L. 158	z 18/3 1909	35 K	— h
L. 107	z 15/9 1909	26 K	— h
L. 178	z 27/9 1909	14 K	— h
	Razem	235 K	64 h

Otóż od r. 1904 do r. 1909 było 235 K 64 h. Jednak p. Ornatowski tych pieniędzy nie przysłał Radzie szkolnej m., dopiero na domaganie się niektórych osób przysłał w r. 1909 50 K. Wskutek potrzeby zakupienia odzieży dla biednych dzieci Rada szkolna m. zaciągnęła pożyczkę i pisała do inspektora Ornatowskiego, ale ten nie odpisał nic, dopiero jak był na wizytacyi inspektor krajowy p. Matijów — przysłał 40 K z tem, że w depozycie jest jeszcze 5 K. Otóż wszystkich pieniędzy przysłał 90 K ze złożonych 235 K 64 h. — Gdzież podziały się 145 K 64 h?

Podobnie dzieje się po innych wsiach np. w Mszańcy, Głowiecku dolnym.

IV. P. Ornatowski jest znanym w całym powiecie starosamborskim jako mściciel i

Oto dowód:

a) Prześladował zupełnie niewinną nauczycielkę p Zołotenko.

b) Nauczycielkę p. Dorosz prześladował dotąd, dokąd mu nie dała dwa tuczone indyki, o czem pisała gazeta „Echo spóźnione“ i umieściła ilustracyę p. Ornatowskiego z tuczonym indykiem w rękach.

c) We wsi Głowiecku do nauczyciela p. Tumaka przydzielił pannę Kosterkównę jako drugą siłę naucz. Ponieważ we wsi nie było gdzie mieszkać, rozkazał p insp. Ornatowski mieszkać jej razem z nauczycielem skutkiem czego nauczycielka miała z nauczycielem dziecko.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd: 1) czy wie on o tych nadużyciach c. k inspektora Ornatowskiego w St. Samborze, 2) czy gotów on pociągnąć go do ostrej odpowiedzialności i usunąć jako szkodliwego dla rozwoju szkolnictwa z urzędu inspektora.

Interpelant:
A. Staruch.

T. Staruch, Sodomora, Dumka, Sandulak, Makuch, Skwarko, Winniczuk, Krysowaty, Kiweluk, Kurowiec, Lewicki, Petruszewicz, Korol, Tracz.

Interpelacya

p T. Starucha i tow do c. k. Rządu w sprawie niesłychanego prześladowania ruskich urzędników i nieprawnego ich przenoszenia z tzw. „ze względów służbowych“.

Przenoszenie naszych urzędników i nauczycieli przez władze polskie „ze względów służbowych“ bardzo się rozpowszechniło. Kto tylko wystąpi otwarcie, że jest Rusinem-Ukraińcem, wtenczas przenoszą go na Mazury.

To „brykanie“ władz krajowych przechodzi wszelkie granice, bo oto krajowa Dyrekcya skarbu przeniosła oficyała podatkowego p. Włodzimierza Kehysza w przeciągu 2 lat trzy razy. I tak: z Borszczowa do Jaworowa, z Jaworowa do Lutowisk i z Lutowisk do Liska. Trzeba wiedzieć, że p. Kehysz jest dobrym pracowitym i pilnym urzędnikiem i w jego pracy niema mu co zarzucić, przeniesienia jego są więc niesłychanem nadużyciem.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy gotów on już raz zarządzić zaniechanie prześladowania urzędników ruskiej narodowości przez niewinne przenoszenie do zachodniej części kraju?

2) Czy gotów on pociągnąć do odpowiedzialności te czynniki, które spowodowały nieprawne prześladowanie urzędnika Kehysza i jego przeniesienie?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Kiweluk, Korol, Tracz, Winniczuk, Petruszewicz, Makuch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Krysowaty.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego zarządzenia powiększenia warty we wsi Horodyszcze pow. Brzeżany przez c. k. Starostę Bielawskiego.

We wsi Horodyszcze pow. Brzeżany stał się mały wypadek, że nieznany sprawca wybił w nocy okna jednemu gospodarzowi a ten doniósł o tem Staroście i to wystarczyło Staroście do nadzwyczajnych zarządzeń i do zwalenia na gminę nadzwyczajnego ciężaru a mianowicie zarządził Starosta prawie od miesiąca wartę nocną po 10 wartowników na jedną noc.

A więc biedny chłop narobi się w dzień i całkiem niewinnie musi cierpieć i stać całą noc na warcie. We wsi całkowity spokój, zwykła warta wystarcza i całkiem niepotrzebnie maltretuje się naród. Dlatego zapytują podpisani, czy gotów jest c. k. Rząd, nie ustawowe i nieusprawiedliwione zarządzenie Starosty jaknajprędzej usunąć i ludność gminy od niepotrzebnego ciężaru uwolnić?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Kiweluk, Korol, Tracz, A. Staruch, Makuch, Sandulak, Dumka, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Winniczuk, Petruszewicz, Krysowaty.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie umieszczenia rzeźni i suszarni skór między domami mieszkalnemi w Brzeżanach.

Rzeźnia dla bydła i suszarnia skór w Brzeżanach, jest umieszczona w samem mieście przy ul. Izabelówka między domami mieszkalnymi, przez co panują tam anormalne stosunki hygieniczne, a ryk bydła zakłóca spokój sąsiednich mieszkańców. Ponieważ w tej okolicy panują wielkie smrody, może się wywiązać z tego jaka zaraza.

Dlatego zapytują podpisani ck. Rząd czy gotów jest zarządzić usunięcie rzeźni i suszarni skór z miejsca gęsto zamieszkanego i przenieść całkiem za miasto i tym samym poprawić stosunki hygieniczne mieszkańców ulicy Izabelówka w Brzeżanach.

Interpelant:
T. Staruch

Lewicki, Kiweluk, Korol, Tracz, A. Staruch, Makuch, Sandulak, Dumka, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Winniczuk, Petruszewicz, Krysowaty.

Interpelacya

posła Pawła Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów gminnych, gminy Małaszowce pow. tarnopolskiego.

Dnia 31. marca 1910 odbyły się w Małaszowcach (pow. Tarnopol) wybory do rady gminnej.

Przeciw tym wyborom wniósł dnia 6. kwietnia 1910 do Wys. c. k Namiestnictwa we Lwowie na ręce Michała Tymoczki, naczelnika gminy w Małaszowcach, Jan Tymoczko protest, następująco umotywowany:

a) że naruszono tajemnicę wyborów;

b) że członkiem komisyi wyborczej był Jan Killan, oglądacz bydła, a tym samym sługa gminny;

c) że listę wyborczą prowadził Semen Awdukiewicz, pisarz gminny, a tym samym osoba trzecia, a nie członek komisyi wyborczej, któremu wyjątkowo przysługuje prowadzenie listy wyborczej;

Na powyższe twierdzenia podał Jan Tymoczko dowody w pisemnie sporządzonym proteście.

Jednak Michał Tymoczko, naczelnik gminy, protestu tego nie przyjął a co więcej, że rzucił mu wręczony protest na ziemię, mówiąc: „Ja nie przyjmuję protestu!“

Świadkami tego zajścia są: Jan Tymoczko, Andrzej Mandzij i Roman Brygidyr syn Jana, wszyscy trzej z Małaszowiec.

Dnia 7. kwietnia 1910 wysłał Jan Tymoczko wspomniany protest pocztą w poleconym liście na ręce Michała Tymoczki, naczelnika gminy, który po raz wtóry protestu nie przyjął. Dowodem tego jest recepis pocztowy.

Dnia 8. kwietnia 1910 wniósł Jan

Tymoczko ten protest c. k. do Starostwa w Tarnopolu wraz z zażaleniem na Michała Tymoczkę, naczelnika gminy, że protestu dwa razy nie chciał przyjąć a ponadto że za pierwszym razem rzucił protestem o ziemię. W tym zażaleniu podał Jan Tymoczko wyżej wspomnianych świadków.

Dotychczas jednak Wys. c. k. Namiestnictwo we Lwowie, nie załatwiło protestu Jana Tymoczki, chociaż potwierdziło wybory do Rady gminnej w Małaszowicach reskryptem z dnia 28. lipca 1910 l. 1113 2, mimo dwukrotnego zapytywania się Jana Tymoczki wniesionego do Wys. ck. Namiestnictwa raz pisemnie dnia 26. sierpnia 1910, a drugi raz osobiście dnia 5. października 1910, — dlaczego jego protest nie jest załatwiony?

Z powodu tego zapytują podpisani JE. Namiestnika:

a) dlaczego ck. Starostwo w Tarnopolu nie pociągnęło Michała Tymoczkę, naczelnika gminy w Małaszowicach do odpowiedzialności za nadużycia władzy urzędowej, i co myśli JE. Namiestnik uczynić, by wspomniany naczelnik gminy został za swoje bezprawne działanie ukarany?

b) dlaczego ck. Namiestnictwo nie załatwiło dotychczas protestu Jana Tymoczki w Małaszowicach?

c) dlaczego ck. Namiestnictwo zatwierdziło wybory do rady gminnej w Małaszowicach, mimo że dotąd znajduje się w rękach władz nie załatwiony, chociaż odmownie — protest?

d) co myśli JE. Namiestnik uczynić by wniesiony protest w ustawowej drodze został załatwiony, a bezprawne zatwierdzenie wyborów zostało zniesione?

Interpelant
Paweł Dumka

Lewicki, Skwarko, Korol, Kurowiec, Sandulak, Sodomora, Makuch, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Kiweluk, Petruszewicz, Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytane interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Przemawia Komisarz rządowy c. k. radca dworu p. Stanisław Grodzicki, odpowiada na interpelacye:

1) pp. Wasunga i tow. z dnia 19. października 1908 w sprawie dodatków dla nauczycielek;

2) pp. T. Starucha i tow. z dnia 6. października 1910 i Lewickiego i tow. z dnia 13. października 1910 w sprawie wyborów do Rady pow. w Brzeżanach;

3) pp. Krempy i tow. z dnia 12. października 1907, w sprawie wykorczowania lasu w Brzeżanach;

4) pp. Lewickiego i tow. z dnia 13. października 1909 w sprawie ruskich paralelek w szkole w Kutach;

5) pp. Lewickiego i tow. z dnia 24. stycznia 1910 w sprawie budynku szkoły w Dulibach;

6) pp. Sandulaka i tow. z dnia 17. lutego 1910 w sprawie budynku szkoły w przysiółku Śnidawce ad Ryczka.

7) pp. Korola i tow. z dnia 14 października 1909 w sprawie języka wykładowego w szkole w Bielawińcach.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Lewicki i wnosi, by zamknąć dzisiejsze posiedzenie i nie od

bywać dalszych, aż komisya dla reformy wyborczej przedłoży sprawozdanie w przedmiocie zmiany sejmowej ordynacyi wyborczej.

Przemawia p. Stapiński i uprasza o odroczenie posiedzenia na 10 minut, celem porozumieniz się.

Przemawia p. Leo i popiera ten wniosek p. Stapińskiego, z tem, by posiedzenie przerwano na pół godziny.

Marszałek wyjaśnia, że w myśl §. 38. regulaminu może być tylko postawiony wniosek pozytywny o odbywanie posiedzeń w innym czasie, jak Marszałek oznaczy.

Marszałek odracza posiedzenie na $^1/_2$ godziny, zastrzegając sobie prawo rozstrzygnięcia sprawy w myśl §. 38 regulaminu.

Przerwa posiedzenia godzina 11 przed południem.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 19. października 1910.

Początek o godzinie 12. minut 5 po południu.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Przemawia p. Leo i składa w sprawie wniosku p. Lewickiego oświadczenie imieniem lewicy sejmowej.

Przemawia p. Stapiński i składa oświadczenie imieniem stronnictwa ludowego w tej samej sprawie.

Przemawia p. Laskowski i składa imieniem prawicy sejmowej oświadczenie w tej sprawie.

Przemawia p. A. Brunicki i składa oświadczenie imieniem klubu centrum w tej sprawie.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia, oraz by następne posiedzenie odbyło się zaraz po przedłożeniu sprawozdania komisyi dla reformy wyborczej w przedmiocie zmiany sejmowej ordynacyi wyborczej.

Marszałek wyjaśnia swe stanowisko w sprawie wniosków p. Lewickiego i poddaje pod uchwałę wniosek p. Lewickiego o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Izba odrzuca ten wniosek p. Lewickiego o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia

Powstają okrzyki, wrzawa, trąbienie, gwizdanie i bicie w pulty ze strony posłów klubu rusko ukraińskiego. Te demonstracye trwają dalej. (Cztery ostatnie słowa dodano wskutek zarządzonego przez Marszałka kraj. sprostowania protokołu w myśl przepisów §. 81. reg sej. Zobacz protokół 101 posiedzenia z 25/10 1910).

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia regulacyi Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Sprawozdawca Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi wodnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla miasta Przemyśla.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skarbka i tow. w przedmiocie ochrony brzegów i szkarp przy regulacyi rzek przed szkodami wyrządzonemi przez bydło.

Przemawia p. Skarbek i wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku p. Bandrowskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy kraj o szkołach realnych.

Sprawozdawcą p. Halban uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy chwalić:

1. załączony ·/. projekt ustawy;

2. rezolucyę następującą:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby dała młodzieży narodowości ruskiej możność prawidłowego pobierania nauki języka ruskiego we wszystkich klasach wszystkich szkół realnych.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca §§. 3, 4 i 5, 10 A, 10 B, 10 C i 24. ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 L. 108 Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 1, 2, 3. 4 i 5. ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 L. 108 Dz. u. kr. tracą moc obowiązującą, w miejsce zaś §§. 1, 2, 10 A, B i C i 24, wchodzą w życie następujące:

§. 1. Zadaniem szkoły realnej jest:

1. podawać wykształcenie ogólne ze szczególnem uwzględnieniem praktycznych warunków życiowych na podstawie nauk matematyczno-przyrodniczych i języków nowożytnych.

2. przygotowywać do wyższych zakładów naukowych, do których dostęp abituryentom tych szkół jest otwarty.

§. 2. Szkoły realne składają się z 8 klas, z których każda stanowi kurs roczny.

§. 10 A. Przedmiotami obowiązkowymi są:

a) Religia.

b) Języki, a mianowicie: język wykładowy, następnie język niemiecki i język francuski lub angielski, tudzież drugi język krajowy w granicach ustawy z dnia 15. lutego 1905 L. 108 Dz. u. kr.

c) Historya powszechna ze szczególnem uwzględnieniem historyi nowożytnej oraz historya austryacka i ojczysta.

d) Geografia z uwzględnieniem statystyki, geografii ekonomicznej i krajoznawstwa.

e) Matematyka.

f) Historya naturalna (botanika, zoologia, mineralogia, i geologia, biologia ogólna)

g) Fizyka.

h) Chemia.

i) Geometrya wykreślna i rysunki geometryczne.

k) Propedeutyka filozofii.

l) Rysunki odręczne,

m) Gimnastyka.

n) Kaligrafia.

Nauka przedmiotów wyliczonych pod d, f, g, h, odbywa się z jak najszerszem zastosowaniem ćwiczeń praktycznych uczniów.

B) przedmioty względnie obowiązkowe:

Drugi język krajowy — o ileby nie był przedmiotem obowiązkowym (§. 10. A. b) — jest przedmiotem względnie obowiązkowym dla uczniów, których rodzice lub opiekunowie oświadczą z początku roku szkolnego, że ich synowie lub pupile będą brali udział w nauce tego języka. Takim uczniom wolno rozpoczętą naukę przerwać tylko z ważnych powodów za zezwoleniem Rady szkolnej krajowej. Spesobność pobierania nauki drugiego języka krajowego winna być daną w każdej szkole realnej.

Nadto winna być udzielaną nauka języka łacińskiego w zakresie umożliwiającym abituryentom przyjęcie na Uniwersytet w charakterze słuchaczy zwyczajnych.

C) Przedmiotami wolnymi są:

Język angielski lub francuski — o ile jeden z nich nie jest obowiązkowym — śpiew i stenografia. Inne przedmioty wolne mogą być w szkołach realnych zaprowadzone w miarę potrzeby za zezwoleniem Ministra Wyznań i Oświaty.

§. 24.

Grono nauczycielskie szkoły realnej składa się z dyrektora, z nauczycieli religii, z trzynastu co najmniej nauczycieli rzeczywistych przedmiotów obowiązkowych i z nauczyciela gimnastyki.

Art. III.

Szkoły realne siedmioklasowe, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, będą stopniowo przez c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty przekształcone na ośmioklasowe.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że p. Maryewski wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby nową organizacyę zastosował przedewszystkiem do szkół nowo założonych w Wieliczce i Krośnie.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Wzywą się c. k. Radę szkolną krajową, aby dała młodzieży narodowości ruskiej możność prawidłowego pobierania nauki języka ruskiego we wszystkich klasach wszystkich szkół realnych.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Maryewskiego:

Wzywa się c. k. Rząd, aby nową organizacyę zastosował przedewszystkiem

do szkół nowo założonych w Wieliczce i Krośnie.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Halban oznajmia, że zgadza się na tę rezolucyę.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Maryewskiego, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o sprawozdaniach Wydziału krajowego z 9. lipca 1909 i 12. lipca 1910 o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komiyi sprostowawszy poprzednio pomyłkę druku, a mianowicie na str. 5 we wierszu ostatnim z dołu sprawozdania, zamiast „60“ ma być „39“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym z dnia 9. lipca 1909 i 12. lipca 1910.

II. a) Sejm udziela Dyrekcyi Banku absolutoryum z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1908;

b) takież samo absolutoryum za czas od 1 stycznia do 31. grudnia 1909.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I i II komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej w przedmiocie utworzenia krajowego patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu.

Sprawozdawca p. Battaglia uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm, przyjmując z uznaniem do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia „Krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu“, poleca Wydziałowi krajowemu zorganizowanie „Krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu“ jako organu Wydziału krajowego, który ma się składać z ciała doradczego i z biura, jako organu wykonawczego. Organem doradczym ma być stały „Komitet dla spraw rękodzielniczych“ Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych. Do zakresu działania tego urzędu należeć mają wszystkie sprawy, dotyczące drobnego przemysłu tak rękodzielniczego, jak i domowego, z wyjątkiem spraw szkolnictwa przemysłowego. Bliższe postanowienia, określające urządzenia, zakres czynności i sposób urzędowania biura, wyda Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, oraz Izb rękodzielniczych we Lwowie i w Krakowie, podczas gdy na pokrycie wydatków, połączonych z utrzymaniem biura krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu, przeznacza się na rok 1911 kredyt w kwocie 40.000 K do rozporządzenia Wydziału krajowego, postanawiając równocześnie, że z przewidzianej w preliminarzu budżetu krajowego na 1911 (w rubr. XII. poz. 177. wydatków) dotacyi na „zasiłki bezzwrotne“ w kwocie 60.000 K, ma kwota 20.000 K służyć popieraniu rękodzieł i drobnego przemysłu w zakresie działania „Krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu“.

Nadto celem utworzenia osobnego „Krajowego funduszu dla popierania dro-

bnego przemysłu“ w wysokości dwu milionów koron, postanawia Sejm przeznaczać z funduszu krajowego corocznie przez lat dwadzieścia, począwszy od roku 1911 kwotę 100.000 K, polecając Wydziałowi krajowemu, by w miarę postępu akcyi przedstawił Sejmowi wnioski na jej przyspieszenie przez podwyższenie dotacyi.

Warunki, na jakich z tego funduszu udzielaną ma być pomoc dla drobnego przemysłu, określi instrukcya, którą wyda Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, oraz Izb rękodzielniczych we Lwowie i Krakowie.

Dalej celem powiększenie funduszów pożyczkowych krajowego funduszu dla popierania drobnego przemysłu, Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągania w razie potrzeby pożyczek w jednej z krajowych instytucyi kredytowych aż do wysokości każdoczesnego stanu kapitału zapasowego w dziale pożyczkowym tego funduszu.

Zarazem Sejm wzywa c. k. Rząd, aby we wszystkich sprawach, dotyczących popierania drobnego przemysłu w Galicyi, współdziałał z „Krajowym Patronatem rękodzieł i drobnego przemysłu“ i jego akcyę jak najwydatniej wspierał swymi środkami, zwłaszcza z funduszów przeznaczonych na organizacyę kredytu rękodzielniczego, niemniej jak wszelkich innych, przeznaczonych na popieranie drobnego przemysłu, polecając przytem Wydziałowi krajowemu, by po wysłuchaniu Instytutów dla popierania drobnego przemysłu we Lwowie i w Krakowie niemniej jak krajowej komisyi dla spraw przemysłowych, w porozumieniu z c. k. Rządem wypracował szczegółowy program przyszłego rozdziału agend między rząd, kraj i instytuty lokalne (we Lwowie i w Krakowie) oraz by wystarał się u rządu o odpowiednie ryczałtowe dotacye na powyższy cel dla kraju tudzież dla instytutów lokalnych.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie petycyi gmin Boberka, Lipie, Dźwiniacz górny, Dydowia, Łokieć, Łopuszanka lechnowa, Michniowiec Bystre i Czarna o wydzielenie ich z okręgu c. k. Sądów powiatowych w Turce, Starym Samborze i Ustrzykach, a przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności sprawozdawcy p. Hanczakowskiego, ten punkt, jakoteż następny, t. j.: Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie utworzenia c. k Sądu powiatowego w Tyrawie włoskiej — usuwa z porządku dziennego obecnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych w roku 1911.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następuje wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do utworzenia w roku 1911 okręgów sanitarnych:

w Muszynie, Pomorzanach, Hussakowie, Birczy, Kosmaczu, Uluczu, Baranowie, Zamarstynowie i Nawaryi a nadto w powiatach śniatyńskim, bobreckim i podhajeckim w miejscowościach, które

Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy.

3. Sejm zatwierdza wstawiony do Rub. III. preliminarza budżetu kraj. na rok 1911 kredyt w kwocie wyższy o 5.000 kor. (czyli 125.000 kor.) na pokrycie ryczałtów objazdowych dla lekarzy okręgowych — tudzież subwencyi dla powiatów przewidzianych §. 12. powołanej na wstępie ustawy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do §. 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21.

Sprawozdawca p. Schatzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca §. 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z 17. czerwca 1874 Dz. u. kr. Nr. 51. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Dodatki do podatków.

§. 23.

Na wydatki, nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powiatewa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków.

Dodatki nad 20% aż do 60% do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków, przenoszące 60%, równie jak i inne opłaty i repartycye mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za Cesarskiem zezwoleniem.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Art. II

Wykonanie tej ustawy powierzam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych funduszów pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 przyjmuje Sejm do wiadomości;

2. Sejm ponawia swe wezwanie z lat poprzednich i wzywa c. k. Rząd, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k wojska zasilał ze Skarbu państwowego z obowiązkiem zwrotu zasiłków przez c. k. Skarb wpłacanych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę podniesienia kraj. funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar wziął pod rozwagę i aby na najbliższej sesyi sejmowej odpowiednie poczynił wnioski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi prawniczej w przedmiocie kreowania nowego Sądu powiatowego w Uściu zielonem.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Hanczakowskiego.

Następuje:

Sprawozdaznie Komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejw raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. za czas od dnia 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 do wiadomości;

2) Sejm ponawia uchwały swoje z lat poprzednich dotyczące otwarcia nowych Sądów obwodowych i powiatowych i wzywa c. k. Rząd, aby otworzył jaknajspieszniej Sądy obwodowe w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu i Żółkwi, tudzież Sady powiatowe w Baranowie, Jagielnicy, Jezierzanach, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach, Zawałowie, Jaryczowie, Kozłowie i Magierowie;

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę ryczałtu szupasowego dotychczas stacyom szupasowym po 30 h. dziennie od osoby szupaśnika wypłacanego wziął pod rozwagę i aby na najbliższej sesyi sejmowej z odpowiednimi wystąpił wnioskami;

4) Sejm wzywa c. k. Rząd o wydanie odpowiednich zarządzeń mających na celu szybsze załatwianie spraw szupasowych i jak najspieszniejsze wydawanie orzeczeń szupasowych.

5) Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia części rezerwowego kapitału 250.000 koron funduszu dla utrzymywania i wychowywania ubogich sierót,

tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych istniejącego, a to na pokrycie kosztów utrzymania i wychowania dzieci ubogich sierót tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych przez rok 1911.

6) Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd ażeby jak najspieszniej przedłożył Radzie państwa projekt ustawy, mocą której kasy sieroce zbiorowe przekazywałyby krajom na cele wychowania dzieci bez opieki, zaniedbanych i na zaniedbanie narażonych całkowitą sumę nadwyżek z obrotu, jakie wypadną z końcem roku 1910 i lat następnych, zatrzymując tylko odpowiednią rezerwę.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd o jak najspieszniejsze przedłożenie ciałom ustawodawczym projektu ustawy emigracyjnej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Uchwaliwszy następnie wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie tych wniosków komisyi en bloc, uchwala Izba en bloc i bez rozprawy powyższe wnioski 1—7 komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi gminnej w przedmiocin sprawozdania Wydziału krajowego o utworzenie z rozparcelowanych obszarów dworskich w Jajkowicach i Lubszy samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Antoniówka.

Sprawozdawca p. Skarbek uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony ./· projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Jajkowce i Lubsza, powiat Żydaczów, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Antoniówka.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje.

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania majętności tabularnych Jajkowce i Lubsza, powiatu Żydaczów, tworzy się nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą Antoniówka.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Minlstrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Seńkowice ze związku gminy Hołe rawskie i utworzenia z niego odrębnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Skarbek uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony ./· projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o wyłączeniu przysiółka Seńkowice ze związku gminy Hołe rawskie, powiatu rawskiego i utworzenie z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Seńkowice wyłącza się ze związku gminy Hołe rawskie, powiat Rawa ruska, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ma być Rada gminna w Hołem rawskiem rozwiązaną, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Hołem rawskiem i Seńkowicach.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka „Siółko ad Bożyków“ tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Skarbek uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wnionek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony ./· projekt ustawy.

U s t a w a.

z dnia . . . o utworzeniu z przysiółka Siółko, należącego do związku gminy Bożyków, powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administaracyjnej pod nazwą Siółko.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Siółko wyłącza się ze związku gminy Bożyków, powiat Podhajce, z tego przysiółka tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie, nabytej przez mieszkańców rzeczonego przysiółka, tworzy się samoistną gminę administracyjną pod nazwą Siółko.

Art. II.

Granicę między gminą Siółko a gminą Bożyków i resztą obszaru dworskiego w Bożykowie tworzyć mają:

w gminie Siółko zewnętrzne granice parcel katastralnych l. l. 1570, 1601, 1602, 1605/2, 1605/1, 1606, 1609/2, 1609/1, 1610, 1613, 1614, 1617, 1618, 1621/2, 1621/1, 1622, 1625, 1626, 1627, 1630, 1631/1, 1631/2, 1634/2, 1634/1, 1635/1, 1635/2, 1638, 1639, 1642, 1643/1, 1643/2, 1646, 1647/1, 1647/2, 1650/2, 1650/1, 1651, 1654, 1655, 1658, 1659, 1662, 1664, 1667, 1668, 1671, 1672, 1675/2, 1675/1, 1676/1, 1676/2 1679, 1680, 1683, 1684, 1687, 1688, 1691, 1692/1, 1692/2, 1695, 1696, 1699, 1700. 1703, 1704, 1707/2, 1707/1, 1709, 1712, 1713/1, 1713/2, 1716, 1717, 1720/2, 1720/1 1721/1, 1721/2, 1724/1, 1725, 1728, 1729/1, 1729/3, 1729/2, 1732, 1734, 1737, 1738, 1741/2, 1741/1, 1744, 1748, 1747, 1750 1753, 1756, 1759, 1762, 1765, 1768, 1771, 1774, 1778, 1777, 1780, 1783, 1789, 1790, 1793, 1794, 1797, 1798, 1801, 1802, 1805, 1806, 1809, 1810, 1813, 1814, 1817, 1818, 1821, 1822, 1825, 1826, 1829/1, 1829/2, 1830, 1833, 1834, 1837, 1838, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845/1, 1845/2, 1846, 1847, 1848/1, 1848/2, 1849, 1850, 1851, 1852/1, 1852/2, 1853, 1854/1, 1854/2, 1855, 1856, 1857/1, 1857/2, 1858, 1859/1, 1859/2, 1860/1 1860/2, 1861, dalej oś drogi parc. l. kat 2254 i oś drogi parc. l. kat. 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1390/2, oś drogi parc. l. kat. 2243 i 2256, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1318, 1319, 1320, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzne granice parceli l kat. 1091/2, oś drogi parc. l. kat. 2239,2238 i 2237, zewnętrzna granica parc. l. kat. 1067/1, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1064, 1063, 1062, 1867, 1868/2, oś drogi parc. l. kat. 2266, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 998, 2177/1, 2261, 2178/1, 2175, 2174/2, 2170/2, 2173/2;

w Bożykowie (w gminie i na pozostałej części obszaru dworskiego) zewnętrzne granice parcel l. kat. 1569, 1563, oś parcel l. l. kat. 2254, 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1391/1, oś drogi parc. l. kat. 2243, 2256, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1317, 1316, 1315, oś drogi parc. l. kat 2257, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1094/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238 i 2237, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1014, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1013, 1012, 1011/2, 1010/2, 1010/1, 1009/2, 1009/1, 1008, 1007/2, 1007/1, 1006/2, 1006/1, 1005/2, 1005/1, 1004, 1003/2, 1003/1, 1002/2, 1002/1, 1001/2, 1001/1, 1868/1, 1000, oś drogi parc. l. kat. 2266; zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 984, 975/1, 974/2, 972, 971, 970, 968, 967, 966, 965, 963, 962, 960/2, 959/1, 958, 957/2, 957/1, 955/2, 955/1, 954, 951, 950/2, 2177/2, 2261, 2178/2, 2175, 2174/1, 2172/1, 2173/1.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Bożykowie rozwiązaną, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Bożykowie i Siółku.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przytęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z gminy Laszki murowane dwóch samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś.

Sprawozdawca p. Skarbek uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony ·/. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . o rozdzieleniu gminy Laszki murowane, powiat Stary Sambor, i utworzeniu z niej dwóch samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Gminę Laszki murowane, w powiecie starosamborskim, rozdziela się i tworzy się z niej dwie samoistne gminy administracyjne, jedną pod nazwą Laszki murowane miasteczko, drugą zaś pod nazwą Laszki murowane wieś.

Art. II.

Granicę między gminami Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś ma tworzyć częścią potok Młynówka aż do połączenia z potokiem Malinowskim; w dalszym ciągu potok Malinowski aż do ujścia do rzeki Strwiąż; wreszcie środek łożyska tej rzeki w dolnym jej biegu aż do granicy gminy Posada Felsztyńska.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być rozwiązaną dotychczasowa Rada gminna w Laszkach murowanych, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej nowych gmin Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania

Marszałek oznajmia, że porządek dzienny został wyczerpany i udziela głosu p. Leo.

Przemawia p. Leo i wnosi, by następne posiedzenie odbyło się w sobotę 22. października 1910 o godzinie 11 przed południem.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. Leo.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 22. października 1910 godzinę 11. przed południem i oznajmia, że porządek dzienny następnego posiedzenia zostanie posłom w drodze pisemnej doręczony.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 40 po południu.

Przez cały czas od pierwszego do ostatniego punktu porządku dziennego, trwały nieustające krzyki, wrzaski, gwizdania i bicie pulpitami na ławach posłów rusko-ukraińskich.

(Ten ustęp dodano wskutek zarządzonego przez Marszałka kraj. sprostowania protokołu w myśl przepisów §. 81. reg. sejm. Zobacz protokół 101. posiedzenia z 25/10 1910).

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów §. 76 regulaminu sejm. następujące protesty pp. Lewickiego, Korola i Dudykiewicza i tow. i oświadczenie na nie. (Zobacz protokół obrad 100 pos. z 22/10 1910 i 101 pos. z 25/10 1910 roku).

Lwów, dnia 20/X. 1910.

Do JE. Stanisława hr. Badeniego
Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu kraj. Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks Krakowskiem, wnoszą niniejszem po myśli §. 76, regulaminu sejmowego

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 19. października 1910 na 99. posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności: W sprawozdaniu stenograficznem tego posiedzenia Sejmu gal. stwierdzono, że przez cały czas rzekomych debat od pierwszego do ostatniego punktu porządku dziennego trwały nieustające, ogłuszające krzyki, wrzask, świsty i bicie pultami. — Z tego stwierdzenia przez protokół sejmowy wynika, że co do wszystkich punktów dziennego porządku nie mogła się odbyć żadna rozprawa sejmowa, tak jak nie było głosu sprawozdawców

nie odczytywano żadnych wniosków, nie udzielano nikomu głosu i nikt nie mógł słyszeć, jakie wnioski i kiedy przychodziły pod głosowanie.

Pomimo tego JE. p. Marszałek krajowy sposobem mimiki załatwiał sprawy i doprowadził do rzekomego uchwalenia całego porządku dziennego, chociaż podpisani posłowie stanowczo protestowali przez cały czas tej mimiki przeciw sposobowi prowadzenia obrad, gdyż nie mogli wiedzieć, co i kiedy się uchwala i nikt z obecnych posłów nie mógł przyjść do głosu.

Że dotycząca rozprawa nie mogła fizycznie odbyć się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego, wynika już z obliczenia czasu pomiędzy ponownem otwarciem posiedzenia sejmowego, t. j. pomiędzy godziną 12 minut 5 po południu, a jego zamknięciem o godzinie 12 minut 35 po południu, przyczem należy podnieść, że na wstępie po ponownem otwarciu posiedzenia przed przystąpieniem do porządku dziennego przemawiało jeszcze 5 mowców i szósty JE. p. Marszałek, a po odrzuceniu formalnego wniosku p. Lewickiego o zamknięcie posiedzenia, JE. p. Marszałek jeszcze co najmniej przez 5 minut wskutek wrzasku w Izbie — wogóle nie przystępował do porządku dziennego — a po rzekomem wyczerpaniu porządku dziennego zabierał jeszcze głos p. Leo.

Z powodu tego cały porządek dzienny, obejmujący tak obszerne i ważne sprawy jak: zamknięcie rachunków Banku krajowego za lata 1908 i 1909, zmiana ustawy kraj. o szkołach realnych, sprawozdanie komisyi przemysłowej w przedmiocie utworzenia kraj. patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu i inne wnioski, rezolucye i projekty ustaw — fizycznie w przeciągu tak krótkiego czasu nie mógł być wyczerpany.

Ponieważ według postanowień §. 39. i następnych regulaminu sejmowego rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, przeto nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wszystkie rzekomo postanowione uchwały od pierwszego do ostatniego punktu porządku dziennego z 99. posiedzenia sejmowego z 19. października 1910 — są nieważne, wskutek czego zakładamy ten protest i wnosimy na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i o dołączenie do protokołu obrad.

Dr. Kość Lewicki, Dr. J. Kurowiec, Dr. Petruszewicz, Ł. Winniczuk, J. Kiweluk, Dr. Jan Makuch, Michał Sodomora, Z. Skwarko, Antoni Staruch, Jan Sandulak, Paweł Dumka, T. Staruch.

Do JE. Marszalka krajowego Stanisława hr. Badeniego.

Przeciw postępowaniu i niezgodnemu z regulaminem sejmowym prowadzeniu rozpraw na 99. posiedzeniu galic. Sejmu krajowego wnoszą podpisani po myśli §. 76 regul. sejm. następujący:

Protest

W sprawozdaniu stenograficznem z rozprawy 99. posiedzenia galic. Sejmu kraj. stwierdzono, że przez cały czas tego posiedzenia trwały nieprzerwanie świsty, krzyki i bicie pultami.

Z tego wynika, że o przeprowadzeniu jakiej bądź dyskusyi i narad sejmowych nie mogło być mowy, jakoteż, że fizycznie było niemożliwe słyszeć, o co się rozchodzi, a tem mniej nie mogli pojedynczy posłowie zgłaszać swoich wniosków (§. 56. i następne reg. sejm.) w czasie ogólnej względnie specyalnej dyskusyi. Nie może także być mowy w znaczeniu prawnem o przeprowadzeniu narad, gdyż substrat i treść tego, co rzekomo było przedmiotem posiedzenia nie były

wiadome pojedynczym posłom — a nawet nie odczytywano n. p. ustawy o szkołach realnych i innych większych wniosków, które rzekemo były przedmiotem debaty i uchwały.

Wobec takiego stanu rzeczy, tak ważne sprawy jak zamknięcie rachunków Banku kraj. za r. 1908 i 1909, zmiana ustawy kraj. o szkołach realnych, utworzenie Patronatu dla rękodzieła i drobnego przemysłu — nie były i nie mogły być przedyskutowane i uchwalone, a rzekome uchwały są nieważne, — a to tak ze stanowiska prawnego samego regulaminu sejm. §. 39, 52—62 regul sejm.) jak i ze względu na to że mimiczne załatwienie w Sejmie jakiejkolwiek sprawy a tem mniej spraw ważnych jak wyżej naprowadzonych, bez dania możności poszczególnym posłom brania udziału w dyskusyi, jest tylko fikcyą faktów, niezgodną z powagą Sejmu

Z tych względów wnoszą podpisani ten protest i wnoszą o odczytanie go na następnem posiedzeniu.

Lwów, dnia 22. października 1910.

Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Dr. Krynicki, Tracz.

Do Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

Protest

niżej podpisanych posłów z powodu niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia 99. posiedzenia I. Sesyi, IX peryodu, odbytego 19. października 1910.

Na podstawie §. 76. regulaminu, przyjętego przez Wysoki Sejm 10. października 1907 i obowiązującego Wysoki Sejm i jego Marszałka, wnosimy nasz protest, zgłoszony przez nas na 100 posiedzeniu, I. sesyi, IX. peryodu, odbytem 22. października 1910 jak następuje:

W protokole 99. posiedzenia, I. seryi, IX. peryodu Sejmu, odbytego 19. października 1910 zaznacza się, iż cały porządek dzienny, naznaczony dla tego posiedzenia, obejmujący 17 punktów, został przeprowadzony i uchwalony.

Wszyscy posłowie podpisani na niniejszym proteście uczestniczyli w rzeczonem posiedzeniu od początku do końca i chociaż śledzili tok posiedzenia z całą uwagą z własnej obserwacyi nic o tem nie wiedzą, aby przystąpiono do porządku dziennego a tembardziej, aby porządek dzienny był przeprowadzony i wyczerpany.

Konstatujemy, że po tem, gdy przed przystąpieniem do porządku dzienego p. Lewicki wniósł o zamknięcie posiedzenia, pp. Leo i Stapiński zaproponowali przerwę w posiedzeniu, taka przerwa przez JE. p Marszałka zarządzoną została, że posiedzenie ponownie otwarto o godzinie 12. minut 5, że po otwarciu posiedzenia przemawiali pp. Leo, Stapiński Lewicki i JE. p. Marszałek i nastąpiło głosowanie, że posiedzenie zamknięte zostało o godzinie 12. minut 40 i że w konsekwencyi nie było czasu a tem samem fizycznej możności przeprowadzić oraz uchwalić 17 punktów porządku dziennego, z których wielu zawierały obszerne projekty ustaw i wymagały drugiego i trzeciego czytania.

Jeżeli jednak wbrew fizycznej możności, porządek dzienny został istotnie przeprowadzony i wyczerpany, to stać się to mogło tylbo przez obejście obowiązujących przepisów regulaminu i z widocznem naruszeniem praw poselskich, oraz ustawodawczego autorytetu Sejmu.

Konstatujemy, iż po odrzuceniu przez głosowanie wniosku p Lewickiego, domagającego się zamknięcia posiedzenia,

powstał w sali posiedzeń wprost ogłuszający szum, krzyk, ryk, świst, stuk itp. i przedłużał się nieprzerwanie przez cały czas aż do zamknięcia posiedzenia.

Konstatujemy, iż cała Izba oraz JE. p. Marszałek, znalazłszy się pod wrażeniem nieoczekiwanej demonstracyi, przynajmniej pierwszych 5 minut wyczekiwali jej zakończenia i dopiero w czasie następnych 15 minut rozpoczęła się mimiczna gra między trybuną Marszałka i częścią posłów, którzy automatycznie z celową szybkością już to podnosili lub opuszczali ręce.

Posłowie podpisani na niniejszym proteście nie brali żadnego udziału ani w demonstracyi hałaśliwej, ani w demonstracyi mimiką, tylko obserwowali wszystko.

I na tej podstawie konstatujemy, iż my nie słyszeli i nikt słyszeć nie mógł głosu J. E p. Marszałka i tem samem przystąpienia do dyskusyi nad oddzielnymi punktami porządku, my nie słyszeli i nikt w Izbie słyszeć nie mógł sprawozdawców, my ich nie widzieli na trybunie, gdyż na trybunie krzątali się liczni posłowie, my nie słyszeli wezwania do posłów celem zabierania głosu, my nie słyszeli stanowczo i nie zauważyli, iżby ktokolwiek a w szczególności p. Maryewski zgłosił jakąkolwiek rezolucyę, my wogólności nie mogli się zorjentować w tem co się działo, nie mogliśmy prosić o głos, chociaż chcieliśmy przy dyskusyi nad tymi niezwykle ważnymi projektami ustaw i sprawozdań, które na porządku dziennym się znajdowały, celem spełnienia naszych obowiązków poselskich, — głos zabierać i wypowiedzieć nasze, oraz naszych wyborców poglądy.

Natomiast zostaliśmy pozbawieni tego pierwszego i głównego prawa poselskiego; projekt ustawy o zmianie ustawy kraj, o szkołach realnych, który winienby złużyć za wzór dla reformy szkół realnych w całem państwie, sprawozdanie komisyi bankowej o Banku krajowym odnoszące się do najżywotniejszych interesów całego kraju, utworzenie Patronatu kraj. dla rękodzieł i drobnego przemysłu, nakładające na kraj milionowe zobowiązania i wnikające głęboko w ekonomiczne i narodowe stosunki kraju — i wiele innych — uchwalone były bez wszelkiej dyskusyi i zastanowienia.

Postępowanie takie sprzeciwia się literze i duchowi regulaminu, narusza prawa poselskie, podrywa autorytet Sejmu i zaufanie u społeczeństwa do jego ustawodawczej działalności i powagi.

Dlatego protest nasz w pełni usprawiedliwiony.

Stawiamy wniosek o jego odczytanie i dołączenie do protokołu zakwestyonowanego przez nas posiedzenia.

Dudykiewicz, Antoni Kołpaczkiewicz, Korneli, P. Senyk, Michał Myroniuk-Zajaczuk.

Na protest posłów Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu z dnia 22. października b, r., posłów Korola i tow. zgłoszony ustnie na posiedzeniu z tegoż dnia, posłów Dudykiewicza i tow. zapowiedziany na posiedzeniu z tegoż dnia, wszystkich wyżej wymienionych przeciw ważności obrad i uchwał Sejmu zapadłych w dniu 19. października b. r. wnoszą podpisani posłowie sejmowi, jako obecni na owem posiedzeniu następujące

Oświadczenie.

Stwierdzamy, że całe posiedzenie sejmowe z dnia 19. października 1910 odbyło się mimo usiłowania posłów klubu ukraińskiego udaremnienia posiedzenia za pomocą krzyków, gwizdania i bicia pulpitami, zupełnie zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego. Stwier-

dzamy w szczególności, że wszystkie sprawy, będące przedmiotem obrad i uchwał, były przedstawione prawidłowo, wnioski i projekty ustaw były przez referentów odczytane, nad każdym z osobna i w każdem czytaniu była przez JE. Marszałka kraj. otwartą rozprawa, najpierw ogólna, następnie szczegółowa, rozprawy zatem były wszystkie dostępne i wszystkim zrozumiałe, o ile ktokolwiek z posłów niemi się interesował. JE. Marszałek krajowy zapytywał wcale nie sposobem mimicznym, lecz donośnym głosem, kto żąda głosu, tak w rozprawach ogólnych jak szczegółowych, gdy nikt głosu nie żądał, ogłaszał rozprawę za ukończoną i poddawał sprawę pod głosowanie przez podniesienie rąk. Gdy znaczna większość głosów za wnioskami komisyj się oświadczała ogłaszał JE. Marszałek uchwalenie wniosków i projektów ustawowych. Każdy, ktokolwiek tego sobie życzył, mógł przyjść do głosu, czego dowodzi przykład, iż poseł Maryewski w rozprawie nad nowelą do ustawy o szkołach realnych zgłosił poprawkę i poprawka ta została większością głosów uchwalona.

Stwierdzamy, że rozprawy na posiedzeniu z 19. października 1910 r. tylko dlatego nie trwały długo, że z wyjątkiem JE. Marszałka kraj. referentów i wspomnianego już posła Maryewskiego nikt głosów nie żądał nikt rozpraw nie przewlekał.

Jest rzeczą możliwą, że posłowie, wnoszący protest, o ile sami uczestniczyli w okrzykach, hałasach, nie słyszeli wniosków odczytywanych przez referentów, okoliczność ta jednak niezależna od JE. Marszałka i większości Sejmu, nie może mieć żadnego wpływu na ważność obrad i powziętych uchwał.

Wobec takiego faktycznego stanu rzeczy odpadają zarzuty wniesione przeciw ważności sejmowych obrad i uchwał z dnia 19. października b. r. O ile zaś zarzuty te zwracają się przeciw JE. Marszałkowi, podpisani stwierdzają, że postępowanie JE. Marszałka było zupełnie zgodne z przepisami regulaminu sejmowego i nacechowane troską i stanowczą wolą uszanowania praw konstytucyjnych, powagi i godności Sejmu.

We Lwowie, d. 24. października 1910.

Wodzicki, Garapich, W. Korytowski, Piniński, Stadnicki, St. Tarnowski, Dembowski, Stefczyk, A. Lubomirski, Laskowski, Cielecki, Pilat, Krzysztofowicz, Bandrowski, Leo, Głąbiński, Brykczyński, Adam, Rutowski, Zdz. Tarnowski, Bojko, A. Brunicki, Witos, Stapiński, Czecz, Żardecki, Krężel, Bernadzikowski, Cieluch, Styła, E. Mycielski, Jedynak, Kędzior, Lewakowski, Wereszczyński, Maryewski, Abrahamowicz, Wrześniowski, Onyszkiewicz, Vivien, Tyszkiewicz, Paygert, Sobolewski, Wł. Kraiński, Niezabitowski, Mars, Moysa, Gorayski, Gołuchowski, Czarkowski-Golejewski, J. Brunicki, Götz, Skarbek, Hupka, Komorowski, Sare, Thullie, A. Theodorowicz, Wł. Czaykowski, Michałowski, Federowicz, T. Cieński, Konopka, Rittel, Horodyski, Wasung, Halban, Milewski, Urbański, Winc. Kraiński, Starowieyski, Marszałkowicz, Skrzyński, Merunowicz, Jędrzejowicz, Sala, Schnell, Jaworski, Schätzel, Gniewosz, Czaykowski, Starzyński, Ciuchciński, Bednarski, Obertyński, Jabłoński, Czartoryski, Cielecki, J. Korytowski, Maiss, Tertil, St. Mycielski, Górski, Zamoyski, Sozański, St. H. Badeni, Pastor, Dąmbski.

Protokół

100. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 22. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 25 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 135.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 98. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 99. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że wpłynął protest i wzywa sekretarza p. Skwarkę do odczytania tego protestu.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje następujący protest:

Do JE. Stanisława hr. Badeniego
Marszałka krajowego
we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Król. Galicyi i Lodomeryi z WKs. Krakowskiem, wnoszą niniejszem po myśli § 76 regulaminu sejmowego

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 19. października 1910, na posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności: W sprawozdaniu stenograficznem tego posiedzenia Sejmu gal. stwierdzono, że przez cały czas rzekomych debat od pierwszego do ostatniego punktu porządku dziennego trwały nieustające, ogłuszające okrzyki, wrzask, świsty i bicie pultami. Z tego stwierdzenia sejmowym protokołem wynika, że co do wszystkich punktów dziennego

porządku nie mogła się odbyć żadna rozprawa sejmowa, nie było głosów sprawozdawców, nie odczytywano żadnych wniosków, nie udzielano nikomu głosu i nikt nie mógł słyszeć, jakie wnioski i kiedy przychodziły pod głosowanie.

Pomimo tego JE. p. Marszałek kraj. przy pomocy mimiki załatwiał sprawy i doprowadził do rzekomego uchwalenia całego porządku dziennego, chociaż podpisani posłowie stanowczo protestowali przez cały czas tej mimiki przeciw sposobowi prowadzenia obrad, jak też nie mogli wiedzieć, co i kiedy się uchwala i nikt z obecnych posłów nie mógł przyjść do głosu.

Że dotycząca rozprawa nie mogła fizycznie odbyć się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego, widać już z obliczenia czasu pomiędzy ponownem otwarciem posiedzenia sejmowego, t. j. pomiędzy godziną 12. minut 5. po południu, a jego zamknięciem o godz. 12. minut 35. po południu, przyczem należy podnieść, że na wstępie po ponownem otwarciu posiedzenia przed przystąpieniem do porządku dziennego przemawiało jeszcze 5 mowców i szósty JE. p. Marszałek, a po odrzuceniu formalnego wniosku p. Lewickiego o zamknięcie posiedzenia JE. p. Marszałek jeszcze co najmniej przez 5 minut wskutek wrzasku w Izbie, wogóle nie przystępował do porządku dziennego — a po rzekomem wyczerpaniu porządku dziennego, zabierał jeszcze głos p. Leo.

Z powodu tego cały porządek dzienny, obejmujący tak obszerne i ważne sprawy, jak: zamknięcie rachunków Banku krajowego za lata 1908 i 1909, zmiana ustawy kraj. o szkołach realnych, sprawozdanie komisyi przemysłowej w przedmiocie utworzenia kraj. patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu i inne wnioski, rezolucye i projekty ustaw — fizycznie w przeciągu tak krótkiego czasu — nie mógł być wyczerpany.

Ponieważ według postanowień § 39. i następnych regulaminu sejmowego rozprawy sejmowe muszą być ustne — wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, przeto nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wszystkie rzekomo postanowione uchwały od pierwszego do ostatniego punktu porządku dziennego z 99. posiedzenia sejmowego z 19. października 1910 — są nieważne, na co zakładamy ten protest i wnosimy na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i o dołączenie do protokołu obrad.

Lewicki, Kurowiec, Petruszewicz, Winniczuk, Kiweluk, Makuch, Sodomora, Skwarko, A. Staruch, Sandulak, Dumka, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad 99. posiedzenia z dnia 19. października 1910, i że zastrzega sobie względnie innym posłom prawo ewentualnego wniesienia oświadczenia na ten protest, po myśli przepisów § 76. regulaminu sejmowego, które to oświadczenie będzie odczytane i również dołączone do protokołu obrad.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz i zapowiada protest przeciw ważności uchwał zapadłych w dniu 19. października 1910, niemniej żąda sprostowania protokołu 99 posiedzenia Sejmu z dnia 19. października 1910.

Na wypadek nie uwzględnienia żądania sprostowania, zastrzega sobie p. Dudykiewicz środki prawne, przewidziane w § 81. regulaminu.

Marszałek oznajmia, że postąpi w tej sprawie w myśl przepisów § 81. regulaminu.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i żąda sprostowania protokołu z 99. posiedzenia Sejmu z d. 19. października 1910 w następującym kierunku:

U w a g i
co do treści protokołu z 19. października 1910, 99. posiedzenia I. sesyi, IX. peryodu Sejmu Galicyjskiego:

I. Ustęp protokołu „Powstają okrzyki, wrzask, trąbienie, gwizdanie i bicie w pulpity ze strony posłów klubu rusko-ukraińskiego“, należy uzupełnić dalszym ustępem „te ogłuszające demonstracye trwają dalej!!“

II. Przy każdym punkcie dziennego porządku należy dodać, że posłowie klubu rusko-ukraińskiego protestowali przeciw niezgodnemu z regulaminem traktowaniu tych spraw“.

III. Przy każdym punkcie porządku dziennego należy dodać, względnie sprostować, że nie odczytywano wniosków ani projektów ustawy, jakoteż że sprawozdawcy wychodzili na trybunę, ale z przyczyny nieustającego wrzasku, ustępowali po kilku chwilach.

IV. Przy każdym punkcie porządku dziennego należy dodać, że z powodu ogłuszających wrzasków w sali posiedzeń nie było słychać słów Marszałka krajowego.

V. Przy końcu protokołu należy dodać, że przez cały czas usiłowanego traktowania porządku dziennego od pierwszego do ostatniego punktu, trwały nieustające i ogłuszające krzyki, wrzaski, gwizdanie i bicie pulpitami na ławach posłów rusko-ukraińskich“.

Lwów, 22. października 1910.

Dr. Kość Lewicki.

Marszałek oznajmia, że w sprawie tej postąpi po myśli przepisów §. 81. regulaminu sejmowego.

Marszałek udziela głosu p. Korolowi.

Przemawia p. Korol i zapowiada wniesienie pisemnego protestu przeciw ważności 99. posiedzenia i zapadłych uchwał w dniu 19/10. 1910 na tem posiedzeniu.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 22. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7606, 7608, 7611, 7612, 7614, 7623, 7627, 7630, 7635—7640, 7643, 7652, 7653.

Komisyi szkolnej L. s. 7609, 7621, 7622, 7626, 7628, 7629, 7334, 7648—7651.

Komisyi petycyjnej L. s. 7615.

Komisyi administracyjnej L. s. 7625, 7644—7646.

Komisyi prawniczej L. s. 7617.

Komisyi drogowej L. s. 7613, 7616, 7641.

Komisyi wodnej L. s. 7607, 7624.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7610, 7618.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7608 Hnata Tkaczyka o uwolnienie od kosztów leczenia matki w Kulparkowie, przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7626 gminy Metenowa o uwolnienie od prestacyj szkolnych, przemawia p. Dudykiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7627 Mikołaja Masiuka o uwolnienie od kosztów leczenia przemawia p. Dudykiewicz popierając tą petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje zgłoszoną interpelacyę, która opiewa:

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza rządowego z powodu zwłoki w przeprowadzeniu wyborów do Rady Powiatowej w Łańcucie.

Okres wyborczy Rady Powiatowej w Łańcucie upłynął z początkiem 1909 r. Prawybory przeprowadzono w czerwcu i lipcu 1909 r., a pomimo upływu 15. miesięcy od chwili przeprowadzenia prawyborów Namiestnictwo nie oznaczyło terminu wyborów. Rada Powiatowa w Łańcucie urzęduje przeto od 2 niespełna lat wbrew przepisom ustawy.

Interpelanci zapytują Pana Komisarza rządowego, czy zamierza bezzwłocznie rozpisać wybory do Rady Powiatowej w Łańcucie.

Antoni Styła.

Cieluch, Wasung, Myjak, Cipser, Jedynak, Krężel, Witos, Ptak, Stapiński, Bojko, Bis, Żardecki, Jampolski, Długosz.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Lewicki imieniem klubu rusko-ukraińskiego w sprawie stanowiska klubu wobec porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyłączenia gminy i obszaru dworskiego Płaszów do miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Ropczycach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 400.000 K. na budowę dróg.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Belna ad Biecz samoistnej gminy admininistracyjnej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi reformy wyborczej o wniosku nagłym p. Lea i tow. w przedmiocie reformy wyborczej.

Sprawozdawca p. Głąbiński przemawia i odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm, przyjmując do wiadomości sprawozdanie komisyi dla reformy wy-

borczej o dotychczasowym przebiegu jej obrad nad sprawą reformy wyborczej, — poleca komisyi dla reformy wyborczej, ażeby użyła wszelkich starań, by sprawozdanie komisyi z projektem ustawy o zmianie krajowej ordynacyi wyborczej przedłożone zostało Sejmowi jeszcze na obecnej sesyi sejmowej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Jabłoński.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 25. października 1910 godzinę 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Protokół

101. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 25. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż pp. Lewicki i Dudykiewicz wnieśli zarzuty przeciw protokołowi 99. posiedzenia z dnia 19. października 1910; protokół 100. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Krzeczunowiczowi 8-dniowego urlopu.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie p. Sapiesze urlopu do końca sesyi, z powodu choroby.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 25. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7669.

Komisyi budżetowej L. s. 7658, 7660—7662, 7665, 7667, 7668, 7671—7673, 7676, 7678, 7681.

Komisyi szkolnej L. s. 7659, 7670.

Komisyi gminnej L. s. 7680.

Komisyi administracyjnej L. s. 7663, 7664.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 7666.

Komisyi drogowej L. s. 7679, 7682.

Komisyi podatkowej L. s. 7677.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7669 Urzędu parafialnego w Tęgoborzu w sprawie przeniesienia szynku na inne miejsce, przemawia p. Stefczyk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7669 Urzędu parafialnego w Tęgoborzu w sprawie przeniesienia szynku na inne miejsce, marszałek udziela głosu p. Style.

Przemawia p. Styła i oznajmia, że zrzeka się głosu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że w kraju naszym, znanym jako kraj rolniczy potrzebny kredyt na melioracye, na zakupno ziemi i rozmaite inwestycye z rolnictwem połączone nie jest dostępny w Banku austro-węgierskim dla właścicieli większych i mniejszych gospodarstw rolnych.

Zważywszy, że Bank austro-węgierski udzielając kredytu pośrednikom pobierającym wysokie procenta, a dalej eskontując akcepta tych stowarzyszeń zarobkowych, które więcej dla formy przybrały nazwę Stowarzyszeń, a właściwie uprawiają lichwę, wyrządza nieobliczoną szkodę rolnictwu, przemysłowi, a nawet handlowi prowadzonemu uczciwie.

Zważywszy, że uzdrowienie kredytu, udzielonego w naszym kraju przez Bank austro-węgierski nastąpić może, jeżeli kredyt udzielany będzie wyłącznie tylko na podstawie uchwał cenzorów, a cenzorowie wybrani zostaną przez krajową władzę autonomiczną, organizacye rolnicze, Związki stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, Izby rękodzielnicze a tylko w pewnej części przez Izby handlowe.

Zważywszy, że z końcem bieżącego roku kończy się przywilej Banku austro-węgierskiego, a o odnowienie odnośnego przywileju, toczyć się będą rokowania, należy więc na odnowienie zgodzić się tylko pod tym warunkiem, jeżeli nastąpi gruntowna reforma kredytu, przez tenże Bank w kraju udzielanego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

I. ażeby przy odnowieniu przywileju Banku austro-węgierskiego starano się zastrzedz krajowej Władzy autonomicznej, organizacyom rolniczym, Związkom stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, Izbom rękodzielniczym, a w pewnej tylko części Izbom handlowym, wpływ na mianowanie odpowiednich organów, od których zależy udzielanie kredytu przez tenże Bank w Galicyi;

II. ażeby Bank austro-węgierski nie udzielał kredytu pośrednikom i takim instytucyom, które, pobierając wysokie procenta, czynią kredyt dla szerokich mas ludności nieprzystępnym i drogim;

III. ażeby dążył do pomnożenia filii i ekspozytur, oraz do wydatnego podwyższenia kwoty, przeznaczonej na udzielanie kredytu w Galicyi.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zasięgnięciu opinii Banku krajowego przedłożył Kołu polskiemu wnioski zmierzające do uzdrowienia kredytu udzielanego w Galicyi przez Bank austro-węgierski. Z uwagi, że przywilej bankowy kończy się w roku bieżącym, winien Wydział krajowy wnioski swoje przedłożyć Kołu polskiemu ile możności jak najspieszniej.

Lwów, 21. października 1910.

Wnioskdawca:
Witos.

Długosz, Krężel, Styła, Myjak, Stapiński, Kędzior, Leo, Żardecki, Stefczyk, Bis, Bojko, Jedynak, Ptak, Jampolski, Skarbek, Cipser, Cieluch.

W n i o s e k

posła Jana Cielucha i tow. w sprawie kreowania nowego Sądu w Bobowej powiat Grybów.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna w Bobowej na posiedzeniu z dnia 12. stycznia i 18. września 1910 uchwaliła jednogłośnie, jak świadczy załączony tutaj wierzytelny odpis, starać się u Wysokiego c. k. Rządu o kreowanie nowego Sądu powiatowego w gminie Bobowej — popierając swą prośbę następującymi motywami:

1) Gmina tutejsza czując dotkliwie brak c. k. Sądu, wystarała się w roku 1902 o roki sądowe — jednakże roki te okazały się zbyt małe dla zadośćuczynienia potrzebom okolicznej ludności.

Jeżeli bowiem weźmie się pod rozwagę, że przeszło 15 gmin z miasteczkiem Bobową dostarcza spraw c. k. Sądowi w Ciężkowicach, to wprost śmiesznem wydać się muszą takie roki sądowe, na które ofiarowany jest jeden dzień w miesiącu.

2) Obecny c. k. Sąd, do którego należą, znajduje się w miasteczku Ciężkowicach, położonego u samego krańca powiatu tarnowskiego w stronie północno-wschodniej. Graniczy przeto w odległości dwóch kilometrów z terenem c. k. Sądu powiatowego w Tuchowie z jednej, zaś c. k. Sądu powiatowego w Gorlicach około cztery kilometry z drugiej strony.

Większa część gmin należących do tegoż c. k. Sądu dzieli odległość przeszło 25 klm. (jak Lipnica wielka, Bukowiec, Falkowa Lipniczka itd.) zaś do najbliższej stacyi kolejowej mają powyższe gminy przeszło po 15 klm. — zaś do Bobowy mają o połowę mniejsze odległości i korzystniej są względem Bobowej rozmieszczone. Samo miasteczko Bobowa, jako bardzo handlowe i przemysłowe, dostarcza trzy czwarte spraw c. k. Sądowi w Ciężkowicach, a komunikacya Bobowej z Ciężkowicami jest tego rodzaju, że nikt nie jest w stanie koleją zdążyć z Bobowej do Ciężkowic na godzinę 9-tą, na którą są wszystkie sprawy w c. k. Sądach rozpisane, gdyż pociąg osobowy wychodzi z Bobowej o godzinie 8.30 minut rano — czas jazdy do Ciężkowic trwa 25 minut tj. przychodzi do stacyi Bogoniowice-Ciężkowice dopiero o godzinie 8.55 minut, a więc już prawie o godzinie 9-tej, ze stacyi zaś Bogoniowice-Ciężkowice, z powodu bardzo górzystego terenu, fiakrem (którego prawie nigdy niema) blizko 25 minut to znaczy już 20 minut w najlepszym razie po godzinie 9-tej, a więc już wszelkie kontumacye zostały załatwione i strony z przegraną sprawą wracają do domu, chociażby ona była najsprawiedliwszą, narażeni są do tego na koszta.

Wobec tego, że pociągiem musi się każdy spóźnić — przeto ten rodzaj komunikacyi jest wykluczonym i nikt go nie używa — a skazani są obywatele na jazdę furami, albo odbywanie tej przestrzeni pieszo.

3) Samo miasteczko Bobowa, gdzie handel i przemysł jest bardzo rozwinięty, daje c. k. Sądowi w Ciężkowicach około 60 procent. Zaś w połączeniu z okolicznemi gminami, których dostęp do Bobowej jest najdogodniejszy, daje około 90 procent spraw różnego rodzaju. Z tego przeto wynika, że miasteczko Bobowa jest najdogodniejszym punktem dla publiczności do utworzenia Sądu.

4) Ponieważ c. k. Sąd w Ciężkowicach nie jest obsadzony dostateczną liczbą personalu urzędniczego i w niedalekiej przyszłości personal ten zdwojonymby być musiał, albowiem sprawy sądowe po kilka miesięcy zalegają, przeto podjęta myśl założenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Bobowej byłaby najlepszem rozwiązaniem tego problematu.

5) Za utworzeniem c. k. Sądu powiatowego w Bobowej przemawiają następujące argumenty:

a) Przystanek kolejowy na miejscu w samem miasteczku, wskutek czego

każdy interesowany sprawami sądowemi może w krótkim czasie się załatwić, nie potrzebując używać fiakrów, ani tracić czasu, by z kolei dostać się do miasta.

b) Sieć dróg łącząca miasteczko Bobowa z okolicznemi gminami, jest przeprowadzoną w ten sposób, że jest ona najkrótszą i najdogodniejszą dla wszystkich okolicznych gmin.

c) Miasteczko to leży w centralnym punkcie powiatu ciężkowickiego, na terenie suchym, zdrowym i prawie równym.

d) Gmina ta posiada parcele budowlane położone w dogodnych i dostępnych miejscach, na których zobowiązuje się wystawić według nowoczesnych wymagań, budynek na pomieszczenie c. k. Sądu, oddając go do dyspozycyi na przeciąg lat trzech bezpłatnie, zaś na dalszy czas za umiarkowanym czynszem dzierżawnym.

Projekt utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Bobowej przedstawiałby się następująco:

1) Miasteczko Bobowa
2) Gmina Stróżna
3) „ Bruśnik
4) „ Falkowa
5) „ Bukowiec wyżni
6) „ Bukowiec niżni
7) „ Jankowa
8) „ Lipniczka
9) „ Lipnica wielka
10) „ Brzana górna
11) „ Brzana dolna
12) „ Berdychów
13) „ Siedliska
14) „ Sędziszowa
15) „ Jamna
16) „ Pławna
17) „ Wilczyska z Koczanką
18) „ Jeżów z Moroniem
19) „ Wojnarowa
20) „ Chodorowa
21) Gmina Korzenna
22) „ Biesna
23) „ Szalowa
24) „ Łużna
25) „ Jasienna

Z wyż wymienionych gmin od 1—16 włącznie należy do c. k. Sadu w Ciężkowicach, od 17—21 włącznie należy do c. k. Sądu w Grybowie, od 22—24 włącznie należy do c. k. Sądu w Gorlicach, zaś 25 należy do c. k. Sądu powiatowego w Nowym Sączu.

Wszystkie wyżej wymienione gminy należące do tych czterech c. k. Sądów, mają najdogodniejszy i najbliższy dostęp do Bobowej — przeto do nowo mającego się kreować Sądu w Bobowej powyższe gminy należałoby wcielić.

Na podstawie wyżej wymienionych motywów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w czasie najbliższym poczynił kroki celem kreowania nowego Sądu powiatowego w Bobowej.

Wnioskodawca:
Jan Cieluch.

Witos, Styła, Bojko, Krężel, Kędzior, Stapiński, Lewakowski, Bernadzikowski, Żardecki, Jedynak, Myjak, Stefczyk, Jampolski, Cipser.

Interpelacya

posła Jana Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie zarządzeń targowych.

Zważywszy, że ludność wiejska przy sprzedaży rogacizny jak również trzody chlewnej wyzyskiwaną jest w nielitościwy sposób na jarmarkach przez pośredników t. zw. faktorów;

zważywszy, że zarobkiem producenta wielu pośrnedników się dzieli i taki zarobek żadnej korzyści tymże nie przynosi, owszem ich demoralizuje, bo obracany bywa przeważnie na pijaństwo;

zważywszy, że zdzieranie w ten sposób producenta wpływa wiele na cenę mięsa:

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy jest skłonny nałożyć przymus do zaprowadzenia na targach wag targowych;

2) czuwać nad taryfami co do odpowiednich cen mięsa w stosunku do czasu i gatunku sztuki;

3) czy zechce wytworzyć taki projekt, aby komisya targowa składała się specyalnie z łona producentów.

Interpelant:
Jan Cieluch.

Witos, Bojko, Styła, Myjak, Jampolski, Stefczyk, Cipser, Kędzior, Jedynak, Krężel, Stapiński, Bernadzikowski, Lewakowski, Żardecki.

Interpelacya

posła Jana Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie przystanku kolejowego w Bobowej.

Mieszkańcy miasteczka Bobowy mając do $1^1/_2$ klm. do stacyi kolejowej, wnieśli przed paru laty prośbę do c. k. Dyrekcyi kolej. w Krakowie, którąby przyznała przystanek na miejscu pod samem miasteczkiem.

Po wielkich debatach i trudach Dyrekcya kolej. przyznała pociągowi stanąć, jednak pod tym warunkiem, że miasteczko Bobowa własnym kosztem wybuduje odpowiednie budynki. Zarząd miasteczka Bobowy miał to przeświadczenie, iż zażądano od niego ofiary przechodzącej jego siły, i to zupełnie nieprawnie, lecz będąc w przymusowem położeniu ze względu na dobro mieszkańców miasteczka Bobowej i okolicy, wybudował dom. Reparacye corocznie wymagają znacznych kosztów, co się odbija dotkliwie na budżecie ubogiej gminy.

Ponieważ utrzymanie budynku ze względów finansowych staje się niemożliwem, przeto gmina wniosła prośbę do c. k. Dyrekcyi, aby takowa przejęła ten dom na swoją własność, jednak dotychczas prośba gminy zo strony kolei państw. nie została uwzględnioną. Bilans z ostatniego roku wykazał, że w ciągu jednego roku sprzedano przeszło 70.000 biletów w różne strony kraju — samo więc przez się wykazuje, że kolej ma wielkie zyski.

To też podpisani zapytuja c. k. Rząd:

1) Co czynić zamierza, ażeby tę tak rażącą niewłaściwość usunąć i gminę Bobowę od zwyż podanych ciężarów uwolnić, i czy i w jaki sposób dotychczasowe wydatki zamierza jej zwrócić?

2) Czem usprawiedliwi tego rodzaju postępowanie władz odnośnych?

Interpelant:
Jan Cieluch.

Stefczyk, Jampolski, Witos, Krężel, Stapiński, Styła, Bernadzikowski, Kędzior, Lewakowski, Żardecki, Jedynak, Bojko, Myjak, Cipser.

Interpelacya

posła Styły i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie wniesionej petycyi do Wysokiego c. k. Namiestnictwa we Lwowie L. 2100 o przeprowadzenie zarządzeń hygienicznych w mieście Kalwaryi powiatu Wadowickiego.

Rowy przydrożne wzdłuż gościńca państwowego Lwów-Biała w obrębie miasta Kalwaryi znajdują się w stanie niemożliwym urągającym najprostszym wymogom hygieny.

W szczególności fosami temi w ulicach głównych w niektórych miejscach niezwykle głębokich o szkarpach sypiących się ściekają i odpływają różne brudy i nieczystości nawet kloaczne, zatruwające powietrze do tego stopnia, że w porze letniej zwłaszcza przecho-

dnie i mieszkańcy równolegle położonych domów oddychać nie mogą i narażeni są nie tylko na przykrość ale i choroby.

Miasteczko Kalwarya słynie w całem państwie i po za granicami z odpustów, które tu rokrocznie przez całe lato ściągają setki tysięcy pątników, turystów i t. p. jestto ulubione miejsce gromadnych wycieczek nawet i z dalszych zakątków kraju położone na trakcie gościńca rządowego i rozdrożu kolei żelaznej w 3. kierunkach (Biała-Kraków-Sucha) ma ruch obcych niezwykle ożywiony, jednak gmina sama nader uboga nie posiadająca żadnego majątku zakładowego mająca 55.335 kor. 74 hal. długów zaciągniętych na budowę 2 szkół, nie jest w możności tej piekącej potrzebie zaradzić, a prócz tego w braku wody, jakiego może żadna gmina w kraju tak dotkliwie nie odczuwa zmuszoną jest nowy dług zaciągnąć na wodociągi i budowę rzeźni. Wskutek starań gminy c. k. Starostwo podjęło akcyę uregulowania tej sprawy i wybudowania kanału krytego wzdłuż gościńca przez miasto, lecz sprawa ta mimo urgowania przez lekarza okręgowego nie osiągnęła dotąd żadnych konkretnych rezultatów. To przedstawiwszy zapytują podpisani czy c. k. Rząd zechce rychło zadość uczynić prośbie gminy Kalwaryi powiat Wadowice, w powyższej sprawie.

Interpelant:
A. Styła.

Stapiński, Witos, Bojko, Cieluch, Kędzior, Krężel, Szwed, Stefczyk, Jedynak, Żardecki, Bis, Lewakowski, Myjak, Jampolski.

Interpelacya

posła Dr. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie tolerowania i protegowania nauczyciela Stanisława Czarnikowskiego w Petrance pow. kałuskiego przez c. k. Starostwo w Kałuszu.

W gminie Petranka jest od 13. lat nauczycielem Stanisław Czarnikowski, który zamiast uczyć w szkole, prowadzi pisarkę — nie wypełnia swoich obowiązków nauczycielskich — przychodzi pijany do szkoły i w pijanym stanie popełnia demoralizujące czyny — popełnia czyny karygodne; był karany za sprzeniewierzenie a na wszystkie żądania mieszkańców gminy i księdza o śledztwo dyscyplinarne, milczy c. k. Starostwo, protegując go zato, udzieliło mu 3-miesięczny urlop i mianowało go przytem komisarzem konskrypcyjnym.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy i kiedy zarządzi dochodzenie dyscyplinarne przeciw naucz. Stanisławowi Czarnikowskiemu na żądania i zażalenia mieszkańców gminy i co zarządzi, by demoralizacya nie wychodziła ze szkoły między małe dzieci i do gminy.

Interpelant:
Dr. Kurowiec

Kiweluk, Makuch, Hanczakowski, Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Ksysowaty, Sandulak, Dumka, Skwarko, Sodomora, Tracz, Petruszewicz, Winniczuk.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do JE. P. Namiestnika w sprawie nadawania koncesyj szynkarskich w Nadwórniańskim powiecie.

C. k. Starostwo w Nadwórnej nadało już prawie wszystkie koncesye na przemysł szynkarski w gminach swojego powiatu. Sposób nadania tych koncesyi wywołał jednak ogólne oburzenie między ludnością, ponieważ c. k. Starostwo w Nadwórnej wbrew opiniom Rad gminnych i interesom gmin nadało koncesye szynkarskie swoim protegowanym żydom z pominięciem osób, za któremi oświadczyły się Rady gminne i takich, którzy dotychczas przemysł szynkarski prowadzili i z tego wyłącznie się utrzymywali. I tak:

1) Rada gminna w Zielonej uchwaliła, ażeby w całej gminie Zielona był tylko jeden szynk w centrum gminy i uchwałę tę przesłała c. k. Starostwu w Nadwórnej. Ta sama Rada gminna oświadczyła się za tem, ażeby z pomiędzy wszystkich petentów nadać koncesyę na wyszynk w Zielonej Mikołajowi Hołowczukowi jako najbardziej zasługującemu. Jednak wbrew tym uchwałom Rady gm. c. k. Starostwo w Nadwórnej nadało aż dwie koncesye szynkarskie i to ludziom przeciw którym oświadczyła się Rada gm. a to Ozyaszowi Blochowi w Zielonej i Mosesowi Wieselmanowi w Rafałowie, przysiółku Zielonej, a odmówiło koncesyi Mikołajowi Hołowczukowi. A trzeba podnieść, że Ozyasz Bloch — to najbogatszy człowiek nietylko w Zielonej, lecz w całym powiecie który prowadzi wielkie lasowe przedsiębiorstwo, zakupuje od Skarbu państwa zręby lasów i bierze w przedsiębiorstwo wszystkie dostawy drzewa, a oprócz tego jest współwłaścicielem tartaku w Tatarowie i przedsiębiorcą budowlanym a dotychczas szynku nie prowadził osobiście, lecz odstępywał drugim żydom. Szynk Mosesa Wieselmana w Rafałowie jest położony w oddaleniu 2 mil od centrum gminy i dozór policyjny jest nad nim niemożliwy.

2) Rada gminna w Pasiecznej oświadczyła się za nadaniem szynkarskiej koncesyi Wasylowi Hrymiszakowi a prócz tego uchwaliła, ażeby gmina sama starała się o koncesyę szynkarską, a natomiast sprzeciwiła się nadaniu koncesyi wszystkim innym petentom. Jednakowoż c. k. Starostwo w Nadwórnej wbrew tym uchwałom Rady gminnej odmówiło koncesyi Wasylowi Hryniszakowi i samej gminie Pasieczna, a natomiast nadało koncesyę żydówce Frajndli Berger, chociaż Rada gm. oświadczyła się przeciw niej, jako niezasługującej na zaufanie na podstawie naprowadzonych faktów i nad jej lokalem dozór policyjny jest niemożliwy.

3) Rada gm. w Cucyłowie oświadczyła się za nadaniem koncesyi szynkarskiej Michałowi Turczańskiemu a sprzeciwiła się nadaniu koncesyi innym petentom. Jednak c. k. Starostwo w Nadwórnej odmówiło koncesyi M. Turczańskiemu rzekomo dla tego, że jego lokal nieodpowiedni chociaż delegat Starostwa oglądając ten lokal, uznał za odpowiedni, jeśli będzie wykończony. A. M. Turczański nie tylko ten lokal wykończył i doniósł o tem Starostwu, podając zarazem inny lokal, przeciw któremu żadnych zarzutów podnieść nie można. Natomiast nadało c. k. Starostwo koncesyę Alterowi Lieberowi w Cucyłowie, chociaż przeciw niemu oświadczyła się Rada gm. który w swoim szynku rozpijał naród i był policyjnie karany i jest człowiekiem bardzo zamożnym.

4) Rada gm. w Przerośla oświadczyła się za nadaniem koncesyi szynkarskiej towarzystwu „Spiłkowa Torhowla“ w Przerośla — a przeciw nadaniu koncesyi innym petentom. Jednak c. k. Starostwo w Nadwórnej odmówiło koncesyi towarzystwu „Spiłkowa Torhowla“ a nadało koncesyę przeciw opinii Rady gminnej ,dotychczasowemu szynkarzowi, żydowi, który nadużywał wyszynku do rozpijania i demoralizacyi ludzi i jest człowiekiem bardzo majętnym.

5) Rada gm. w Pnirju oświadczyła się za nadaniem koncesyi Janowi Wintoniakowi, jednak c. k. Starostwo odmówiło mu koncesyi, motywując nieodpowiedniością lokalu, chociaż to nieprawda — a J. Wintoniak oświadczył gotowość, ewentualnie prowadzić wyszynk w drugim lokalu — o czem doniósł c. k. Starostwu. Natomiast nadało c. k. Starostwo koncesyę aż dwom żydom, ludziom bardzo zamożnym.

6) Rada gm. w Dorze oświadczyła się za nadaniem koncesyi szynkarskiej Włodzimierzowi Lewickiemu, który pro-

wadził chrześcijańską restauracyę i pensyonat w Dorze i zasługiwał pod każdym względem na pełne zaufanie. Jednak c. k. Starostwo odmówiło mu koncesyi bez żadnej podstawy, chociaż równocześnie nadało koncesyę aż dwom żydom.

Pominąwszy, że W. Lewicki dla braku tej koncesyi musiałby zwinąć swój pensyonat i restauracyę i przez to utracić jedyny sposób zarobkowania — miejscowość Dora jako znana miejscowość klimatyczna, do której zjeżdża się tysiące letników, byłaby pozbawiona jedynej chrześcijańskiej restauracyi a wszyscy letnicy musieliby zaspakajać swe potrzeby w żydowskich szynkach.

7) W gminie Łanczyn c. k. Starostwo wstrzymało się z nadaniem 4 koncesyj tylko dlatego, że c. k. Namiestnictwo nie chciało zgodzić się na koncesyę dla dotychczasowogo naczelnika gminy Chaima Ofenbergera, człowieka najbogatszego we wsi, a prócz tego największego demoralizatora, który korzystając ze swego urzędu jako naczelnik gminy rozpijał w swym szynku całą gminę. C. k. Starostwo ma nadzieję, że później uda mu się nadać koncesyę dla tego swego protegowanego i „perły“ między wójtami. Ciekaw jednak widzieć, jak pan naczelnik gminy wykonywać będzie policyjny dozór nad sobą samym?

Tak samo i w innych gminach pow. Nadwórniańskiego c. k. Starostwo wbrew opinii Rad gminnych i rzeczywistym potrzebom nadawało wzgl. odbierało koncesye na przemysł szynkarski.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy raczy Wasza Ekscelencya zbadać naprowadzone fakta i przy załatwianiu rekursów przez c. k. Namiestnictwo, wniesionych przeciw orzeczeniom c. k. Starostwa w Nadwórnej — usunąć powyższe nadużycia.

Interpelant:
Sandulak.

Lewicki, Dumka, T. Staruch, A. Staruch Kurowiec, Skwarko, Sodomora, Petruszewicz, Kiweluk, Makuch, Krysowaty, Korol, Tracz, Hanczakowski.

Interpelacya

posła Sandulaka i tow. do JE. Pana Namiestnika w sprawie wstrzymania przez c. k. Starostwo w Nadwórnej ukonstytuowania nowo wybranej Rady gminnej w gminie Łanczyn.

W gminie Łanczyn pow. nadwórniańskiego odbyły się wybory do Rady gminnej jeszcze w dniach 26., 27. i 28. października 1909 roku, jednak mimo tego, że te wybory po odrzuceniu protestu przez Wys. c. k. Namiestnictwo jeszcze w maju 1910 r. zostały prawomocne, nowowybrana Rada gminna nie mogła dotychczas ukonstytuować się i wybrać nową Zwierzchność gminną.

Przyczyną tego jest, że większość nowowybranej Rady gminnej składa się z chłopów Rusinów, która nie jest przychylną dotychczasowej żydowskiej Zwierzchności gminnej, która pod przewodnictwem naczelnika gminy Chaima Ofenbergera rządzi już od dwudziestu lat bez kontroli w gminie i chce również teraz w niecustawowy sposób przedłużyć swoje urzędowanie i niedopuścić do tego, by nowa Rada gminna wglądnęła w tę gospodarkę. Prócz tego ukonstytuowanie nowej Rady gminnej, przypadało w czasie nadawania koncesyj szynkarskich, a że dla gminy Łanczyn ma się nadać aż 8 koncesyj szynkarskich, dlatego zależy starej Zwierzchności i Radzie gminnej na tem, by wszystkie koncesye szynkarskie zagarnąć dla swoich członków. Ponieważ Radzie gminnej przysługuje prawo zaopiniowania tak do ilości szynków jakoteż i o pojedynczych petentach, dlatego dotychczasowej Zwierzchności i starej Radzie gminnej chodzi o to, by pozostała w urzędowaniu do tego czasu, dopóki wszyskie koncesye szynkarskie będą nadane według ich woli.

I istotnie stara Rada gminna mimo że jej urzędowanie powinno się już skończyć, przez niedopuszczenie ukonstytuowania nowej Rady gminnej — uchwaliła dla gminy Łanczyn aż 8 szynków, mimo, że należało liczbę szynków jak najwięcej ograniczyć, z przyczyny zakorzenionego pijaństwa w Łanczynie.

Oprócz tego stara Rada gminna korzystając z swego dalszego nieprawnego urzędowania, zaopiniowała jak najprzychylniej tych petentów o koncesye szynkarskie, którzy byli członkami starej Rady gminnej i Zwierzchności gminnej a przedewszystkiem dotychczasowego naczelnika gminy Chaima Ofenbergera, który dotąd w szynku swoim rozpijał całą gminę, szerzył demoralizacyę i pijaństwo a jest najbogatszym człowiekiem we wsi.

Lecz c. k. Starostwo w Nadwórnej, które było o stosunkach w gminie Łanczyn jak najdokładniej poinformowane, przedkładając przed nadaniem koncesyj szynkarskich wszystkie prośby do zaopiniowania Wys. c. k. Namiestnictwu oświadczyło nadanie koncesyj szynkarskich członkom starej Rady i Zwierzchności gminnej a przedewszystkiem naczelnikowi gminy Chaimowi Ofenbergerowi.

Zdaje się że postępowanie c. k. Starostwa w Nadwórnej było aż nadto rażące i dla Wys. c. k. Namiestnictwa, bo dotychczas nadano tylko 4 koncesyj szynkarskich w Łanczynie, a resztę koncesyj szynkarskich, między innemi także dla naczelnika gminy Chaima Ofenbergera na razie wstrzymano.

Dochodzi do wiadomości, że c. k. Starostwo chce dla reszty koncesyj rozpisać nowy konkurs i widocznie chce aż do ostatecznego wyniku tego nowego konkursu utrzymać w urzędowaniu starą Radę i Zwierzchność gminną w Łanczynie w tym celu, by mogła znowu wydać korzystne opinie dla swoich członków ubiegających się o koncesye szynkarskie i żeby dotychczasowy naczelnik gminy Chaim Ofenberger przed odejściem w zasłużony stan spoczynku otrzymał koncesyę szynkarską.

Powyższymi faktami można sobie wytłumaczyć, dlaczego mniejszość żydowska nowowybranej Rady gminnej w Łanczynie, przez zdekompletowanie posiedzeń Rady nie dopuszcza do ukonstytuowania nowowybranej Rady gminnej i dlaczego c. k. Starostwo w Nadwórnie ten bezprawny stan w gminie Łanczyn nietylko toleruje a w zmowie z dotychczasowym naczelnikiem gminy Chaimem Ofenbergerem i z żydami ten stan umyślnie podtrzymuje.

Mianowicie nowowybrana Rada gminna w Łanczynie odbyła posiedzenie w dniach 19. lipca, 3. sierpnia, 11. sierpnia i 22. sierpnia 1910 r., również i w miesiącu wrześniu i październiku tego roku. Na wszystkich tych posiedzeniach jawiła się wprawdzie większość, bo 22 nowowybranych radnych, jednak dla braku, ustawą wymagającego kompletu $^3/_4$ radnych, Rada gminna na żadnem z tych posiedzeń nie mogła ukonstytuować się i wybrać nową Zwierzchność gminną. Mniejszość radnych (żydów) nmyślnie nie jawiła się na te posiedzenia Rady gminnej, by nie dopuścić do potrzebnego kompletu a swoją nieobecność nie chciała nigdy usprawiedliwić. Nie jawił się również na tych posiedzeniach i naczelnik gminy Chaim Ofenberger, mimo że jest członkiem nowej Rady gminnej. Na wszystkie powyższe posiedzenia Rady c. k. Starostwo w Nadwórnej nie wysłało swego delegata. Na jednem tylko posiedzeniu Rady w dniu 3. sierpnia t. r. zjawił się dla oka c. k. koncepista Namiestnictwa p. Wagner z Nadwórnej i on też, że nietylko uważał za nieodpowiednie wezwać nieobecnych Radnych a przedewszystkiem naczelnika gminy Chaima Ofenbergera, zaprotestował ta-

kże przeciw jednogłośnej uchwale Rady, która po myśli postanowień ustawy gminnej, nałożyła grzywnę na nieobecnych radnych. Na wszystkich następnych posiedzeniach Rady gminnej uchwalono również nałożenie grzywny na nieobecnych radnych i dotyczące uchwały przesłano c. k. Starostwu w Nadwórnej, jednak c. k. Starostwo nie zarządziło dotychczas nawet doręczenie tych uchwał opornym radnym. Na deputacye radnych i członków gminy oświadczyło c. k. Starostwo, że nie przysługują Starostwu żadne ustawowe środki do przymuszenia opornych radnych jawienia się na posiedzeniach Rady. Ta wymówka jest bardzo niezręczna, ho c. k. Starostwo ma jeszcze na tyle wpływu, by bez użycia represyjnych środków wpłynąć na radnych i to na żydów, by dopuścili do ukonstytuowania Rady gminnej. Zresztą obowiązkiem c. k. Starostwa było zarządzić doręczenie opornym radnym uchwały Rady gminnej, któremi nałożono na nich grzywny i ściągnąć z nich takowe. Samo doręczenie uchwał Rady złamałoby opór. Jednak c. k. Starostwo nie uczyniło to z tej prostej przyczyny, gdyż samo poucza radnych żydów i podżega ich do oporu. Żydzi radni chwalą się tem publicznie w gminie że oni żadnych kar się nie boją, gdyż żadna grzywna, uchwalona przez Radę gminną nie będzie ściągniętą i że oni dlatego nie jawią się na posiedzeniach Rady gminnej, gdyż im tak radzi samo Starostwo. W tej sprawie wniosło w sierpniu b. r. 22 radnych i wielu członków gminy Łanczyn pisemne przedstawienie do Prezydyum Wys. c. k. Namiestnictwa a następnie w sierpniu była u JE. na audyencyi osobna deputacya Radnych gminy Łanczyn i przedstawiła ustnie całą sprswę. JE. obiecał deputacyi, że wyda odpowiednie zarządzenia i z tem wróciła deputacya do domu uspokajając gminę. Już mija dwa miesiące od tego czasu a nic dotychczas nie zrobiono a żydzi w Łanczynie kpią sobie z deputacyi i JE. oświadczając, że tak będzie, jak oni chcą.

Zauważając, że przez powyższe, nienormalne i nieustawowe stosunki w zarządzie gminy Łanczyn, porządek w gminie jest zakłócony, dobro gminy jest narażone na liczne straty, u ludności zamiera poczucie prawa i porządku jakoteż i zaufanie do Władz, — zauważając także, że ludność gminna jest tym bezprawnym stanem w gminie zaniepokojoną — zapytują podpisani:

Czy JE. pociągnie c. k. Starostwo w Nadwórnej do odpowiedzialności za rozmyślne podtrzymywanie nieustawowego porządku w zarządzie gminy Łanczyn i co raczy JE. zarządzić by położyć kres temu bezprawiu?

Interpelant:
Jan Sandulak.

Lewicki, Skwarko, Sodomora, Kiweluk, Makuch, Korol, Krysowaty, Tracz, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Kurowiec, Petruszewicz, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; z wnioskiem nagłym postąpi regulaminowo, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa p. Skwarkę do odczytania protestu w sprawie 99 posiedzenia z 19/10 1910 wniesionego przez p. Korola i tow.

Sekretarz p. Skwarko czyta następujący protest:

Lwów, dnia 22. października 1910.

Do JE. Marszałka krajowego Stanisława hr. Badeniego.

Przeciw postępowaniu i niezgodnemu z regulaminem sejmowym prowadzeniu rozpraw na 99. posiedzeniu galic. Sejmu krajowego, wnoszą podpisani

po myśli § 76 regul. sejm. następujący protest.

W sprawozdaniu stenograficznem z rozprawy 99 posiedzenia galic. Sejmu kraj. stwierdzono, że przez cały czas tego posiedzenia trwały nieprzerwane świsty, krzyki i bicie pulpitami.

Z tego wynika, że o przeprowadzeniu jakiejbądź dyskusyi i narad sejmowych nie mogło być mowy, jakoteż że fizycznie było niemożliwe słyszeć, o co się rozchodzi, a tem mniej nie mogli pojedynczy posłowie zgłaszać swoich wniosków (§ 56 następ. regul. sej.) w czasie ogólnej względnie specyalnej dyskusyi. Nie może także być mowy w znaczeniu prawnem o przeprowadzeniu narad, jakoteż substrat i treści tego że rzekomo było przedmiotem posiedzenia nie było znane pojedynczym posłom — a nawet nie odczytywano n. p. ustawy o szkołach realnych i innych większych wniosków, które były przedmiotem debat i uchwał.

Z powodu takiego stanu rzeczy, tak ważne sprawy jak zamknięcie rachunków Banku kraj. za 1908 i 1909, zmiana ustawy kraj. o szkołach realnych, utworzenie Patronatu dla rękodzieł i drobnego prremysłu — nie były i nie mogły być przedyskutowane i uchwalone, a rzekome uchwały są nieważne, — a to tak ze stanowiska prawnego samego regulaminu sejm. (§. 39, 52 — 62 regul. sejm.), jak i ze względu na to mimiczne załatwienie w sejmie jakiejkolwiek sprawy a tem mniej spraw ważnych jak wyżej naprowadzonych, bez dania możności poszczególnym posłom brania udziału w dyskusyi, jest tylko fikcyą faktów, niezgodną z powagą Sejmu.

Z tych względów wnoszą podpisani ten protest i wnoszą o odczytanie go na następnem posiedzeniu.

Lwów, dnia 20. października 1910.

Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Krynicki, Tracz.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu 99 posiedzenia z dnia 19/10 1910.

Marszałek wzywa sekretarza p. Skwarkę do odczytania protestu p. Dudykiewicza i tow. w sprawie 99 posiedzenia z dnia 19/10. 1910.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje następujący protest:

Do Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W Ks. Krakowskiem.

P r o t e s t

niżej podpisanych posłów z powodu niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia 99. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu, odbytego 19. października 1910.

Na podstawie § 76 regulaminu, przyjętego przez Wys. Sejm 10. paźdz. 1907 i obowiązującego Wys. Sejm. i Jego Marszałka, wnosimy nasz protest, zgłoszony przez nas na 100 posiedzeniu, I. sesyi, IX peryodu, odbytem 22. października 1910 jak następuje:

W protokole 99. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu, odbytego 19. paźdz. 1910 zaznacza się, iż cały porządek dzienny, naznaczony dla tego posiedzenia, obejmujący 17 punktów, został przeprowadzony i uchwalony.

Wszyscy posłowie podpisani na niniejszym proteście uczestniczyli w rzeczonem posiedzeniu od początku do końca i chociaż śledzili tok posiedzenia z całą uwagą z własnej obserwacyi nic o tem nie wiedzą, aby przystąpiono do porządku dziennego a tembardziej aby porządek dzienny był przeprowadzony i wyczerpany.

Konstatujemy, że po tem, gdy przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Lewicki wniósł o zamknięcie posiedzenia, pp. Leo i Stapiński zaproponowali przerwę w posiedzeniu, taka przer-

wa przez JE. p. Marszałka zarządzoną została, że posiedzenie ponownie otwarto o godz. 12 minut 5, że po otwarciu posiedzenia przemawiali pp. Leo, Stapiński, Lewicki i JE p. Marszałek i nastąpiło głosowanie, że posiedzenie zamknięte zostało o godz. 12 min. 40 i że w konsekwencyi nie było czasu a tem samem fizycznej możności przeprowadzić oraz uchwalić 17 punktów porządku dziennego, z których wiele zawierały w sobie obszerne projekty ustaw i wymagały drugiego i trzeciego czytania.

Jeżeli jednak wbrew fizycznej możności, porządek dzienny został istotnie przeprowadzony i wyczerpany, to stać się to mogło tylko przez obejście obowiązujących przepisów regulaminu i z widocznem naruszeniem praw poselskich, oraz ustawodawczego autorytetu Sejmu.

Konstatujemy, iż po odrzuceniu przez głosowanie wniosku p. Lewickiego domagającego się zamknięcia posiedzenia, powstał w sali posiedzeń wprost ogłuszający szum, krzyk, ryk, świst, stuk i t. p. i przedłużał się nieprzerwanie przez cały czas aż do zamknięcia posiedzenia.

Konstatujemy, iż cała izba oraz JE. p. Marszałek, znalazłszy się pod wrażeniem nieoczekiwanej demonstracyi, przynajmniej pierwszych 5 minut wyczekiwali jej zakończenia i dopiero w czasie następnych 15 minut rozpoczęła się mimiczna gra między trybuną Marszałka i częścią posłów, którzy automatycznie z celową szybkością już to podnosili lub opuszczali ręce.

Posłowie podpisani na niniejszym proteście nie brali żadnego udziału ani w demonstracyi hałaśliwej, ani w demonstracyi mimiką, tylko obserwowali wszystko.

I na tej podstawie konstatujemy, iż my nie słyszeli i nikt słyszeć nie mógł głosu JE p. Marszałka i tem samem przystąpienia do dyskusyi nad oddzielnymi punktami porządku, my nie słyszeli i nikt w Izbie słyszeć nie mógł sprawozdawców, my ich nie widzieli na trybunie, gdyż na trybunie krzątali się liczni posłowie, my nie słyszeli wezwania do posłów celem zabierania głosu, my nie słyszeli stanowczo i nie zauważyli, iżby ktokolwiek a w szczególności p. Maryewski zgłosił jakąkolwiek rezolucyę, my wogólności nie mogli się zorjentować w tem co się działo, nie mogliśmy prosić o głos, chociaż chcieliśmy przy dyskusyi nad tymi niezwykle ważnymi projektami ustaw i sprawozdań, które na porządku dziennym się znajdowały celem spełnienia naszych obowiązków poselskich, — głos zabierać i wypowiedzieć nasze, oraz naszych wyborców poglądy.

Natomiast zostaliśmy pozbawieni tego pierwszego i głównego prawa poselskiego; projekt ustawy o zmianie ustawy kraj. o szkołach realnych, który winienby służyć za wzór dla reformy szkół realnych w całem państwie, sprawozdanie komisyi bankowej o Banku krajowym odnoszące się do najżywotniejszych interesów całego kraju, utworzenie Patronatu kraj. dla rękodzieł i drobnego przemysłu, nakładające na kraj milionowe zobowiazania i wnikające głęboko w ekonomiczne i narodowe stosunki kraju — i wiele innych — uchwalone były bez wszelkiej dyskusyi i zastanowienia.

Postępowanie takie sprzeciwia się literze i duchowi regulaminu, narusza prawa poselskie, podrywa autorytet Sejmu i zaufania u społeczeństwa do jego ustawodawczej działalności i powagi.

Dlatego protest nasz w pełni usprawiedliwiony.

Stawiamy wniosek o jego odczytanie i dołączenie do protokołu zakwestyonowanego przez nas posiedzenia.

Dudykiewicz, Kołpakiewicz, Senyk, Myroniuk - Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad 99 posiedzenia z dnia 19/10 1910 i wzywa do odczytania oświadczenia złożonego na protesty pp. Lewickiego, Korola i Dudykiewicza w tej sprawie.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest posłów Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu z dnia 22. października br., posłów Korola i tow. zgłoszony ustnie na posiedzeniu z tegoż dnia, posłów Dudykiewicza i tow. zapowiedziany na posiedzeniu z tegoż dnia, wszystkich wyżej wymienionych przeciw ważności obrad i uchwał Sejmu zapadłych w dniu 19. października br. wnoszą podpisani posłowie sejmowi, jako obecni na owem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e.

Stwierdzamy, że całe posiedzenie sejmowe z dnia 19. października 1910 odbyło się mimo usiłowania posłów klubu ukraińskiego udaremnienia posiedzenia za pomocą krzyków, gwizdania i bicia pulpitami, zupełnie zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego.

Stwierdzamy w szczególności, że wszystkie sprawy, będące przedmiotem obrad i uchwał, były przedstawione prawidłowo, wnioski i projekty ustaw były przez referentów odczytane, nad każdym z osobna i w każdem czytaniu była przez JE Marszałka kraj. otwartą rozprawa, najpierw ogólna, następnie szczegółowa, rozprawy zatem były wszystkie dostępne i wszystkim zrozumiałe, o ile ktokolwiek z posłów niemi się interesował. JE Marszałek krajowy zapytywał wcale nie sposobem mimicznym, lecz donośnym głosem, kto żąda głosu, tak w rozprawach ogólnych jak szczegółowych, gdy nikt głosu nie żądał, ogłaszał rozprawę za ukończoną i poddawał sprawę pod głosowanie przez podniesienie rąk. Gdy znaczna większość głosów za wnioskami komisyi się oświadczała ogłaszał JE Marszałek uchwalenie wniosków i projektów ustawowych. Każdy, ktokolwiek tego sobie życzył, mógł przyjść do głosu, czego dowodzi przykład, iż poseł Maryewski w rozprawie nad nowelą do ustawy o szkołach realnych zgłosił poprawkę i poprawka ta została większością głosów uchwalona.

Stwierdzamy, że rozprawy na posiedzeniu z 19. października 1910 r. tylko dla tego nie trwały długo, że z wyjątkiem JE. Marszałka kraj., referentów i wspomnianego już p. Maryewskiego nikt głosu nie żądał i nikt rozpraw nie przewlekał.

Jest rzeczą możliwą, że posłowie, wnoszący protest, o ile sami uczestniczyli w okrzykach, hałasach, nie słyszeli wniosków odczytywanych przez referentów, okoliczność ta jednak, niezależna od JE. Marszałka i większości Sejmu, nie może mieć żadnego wpływu na ważność obrad i powziętych uchwał.

Wobec takiego faktycznego stanu rzeczy odpadają zarzuty wniesione przeciw ważności sejmowych obrad i uchwał z dnia 19. października br. O ile zaś zarzuty te zwracają się przeciw JE Marszałkowi, podpisani stwierdzają, że postępowanie JE Marszałka było zupełnie zgodne z przepisami regulaminu sejmowego i nacechowaną troską i stanowczą wolą uszanowania praw konstytucyjnych, powagi i godności Sejmu.

We Lwowie, dnia 24. października 1910.

Wodzicki, Garapich, W. Korytowski, Piniński, Stadnicki, St. Tarnowski, Dembowski, Stefczyk, A. Lubomirski, Laskowski, Cielecki, Pilat, Krzysztofowicz, Bandrowski, Leo, Głąbiński, Brykczyński, Adam, Rutowski, Zdz. Tarnowski, Bojko, A. Brunicki, Witos, Stapiński, Czecz, Żardecki,

Krężel, Bernadzikowski, Cieluch, Styła, E. Mycielski, Jedynak, Kędzior, Lewakowski, Wereszczyński, Maryewski, Abrahamowicz, Wrześniowski, Onyszkiewicz, Vivien, Tyszkiewicz, Paygert, Sobolewski, Wł. Kraiński, Niezabitowski, Mars, Moysa, Gorayski, Gołuchowski, Czarkowski - Golejewski, J. Brunicki, Götz, Skarbek, Hupka, Komorowski, Sare, Thullie, A. Theodorowicz, Wł. Czaykowski, Michałowski, Federowicz, T. Cieński, Konopka, Rittel, Horodyski, Wasung, Halban, Milewski, Urbański, Winc. Kraiński, Starowieyski, Marszałkowicz, Skrzyński, Merunowicz, Jędrzejowicz, Sala, Schnell, Jaworski, Schatzel, Gniewosz, Czaykowski, Starzyński, Ciuchciński, Bednarski, Obertyński, Jabłoński, Czartoryski, Cielecki, J. Korytowski, Maiss, Tertil, St. Mycielski, Górski, Zamoyski, Sozański, St. H. Badeni, Pastor, Dąmbski.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie również dołączone do protokołu obrad z 99 posiedzenia z dnia 19/10 1910.

Marszałek, odczytuje w języku polskim i ruskim poniżej przytoczone ściśle określone żądania wniesione przez pp. Lewickiego i tow. o sprostowanie protokołu 99 posiedzenia z 19/10 1910 a mianowicie:

I. Ustęp protokołu „Powstają okrzyki, wrzask, trąbienie, gwizdanie i bicie w pulpity ze strony posłów klubu rusko-ukraińskiego“, należy uzupełnić dalszym ustępem „te ogłuszające demonstracye trwają dalej!!“

II. Przy każdym punkcie dziennego porządku należy dodać, że posłowie klubu rusko-ukraińskiego protestowali przeciw niezgodnemu z regulaminem traktowaniu tych spraw“.

III. Przy każdym punkcie porządku dziennego należy dodać, względnie sprostować, że nie odczytywano wniosków ani projektów ustawy, jakoteż że sprawozdawcy wychodzili na trybunę, ale z przyczyny nieustającego wrzasku, ustępowali po kilku chwilach.

IV. Przy każdym puncie porządku dziennego należy dodać, że z powodu ogłuszających wrzasków w sali posiedzeń nie było słychać słów Marszałka krajowego.

V. Przy końcu protokołu należy dodać, że przez cały czas usiłowanego traktowania porządku dziennego od pierwszego do ostatniego punktu, trwały nieustające i ogłuszające krzyki, wrzaski, gwizdanie i bicie pulpitami na ławach posłów rusko-ukraińskich“.

Lwów, 22. października 1910.

Marszałek oznajmia następnie, że co do żądania ad I. zarządza sprostowanie tego ustępu w myśl życzenia p. Lewickiego i tow. z wyjątkiem jednego słowa: „ogłuszające“, nie uwzględnia zaś żądania p. Lewickiego i tow. ad II., III., IV. Co do żądania ad V. zarządza sprostowanie protokołu z opuszczeniem słowa: „ogłuszajace“.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki.

Marszałek udziela głosu p. Bojce.

Przemawia p. Bojko i wnosi o przekazanie petycyj Ls. Ls. 7373—7375 przydzielonych komisyi gminnej, komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. Bojki,

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Brzezina ze związku gminy Bryńce zagórne i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek ten p. sprawozdawcy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi reformy wyborczej o wniosku nagłym p. Leo i tow. w przedmiocie reformy wyborczej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisali się pp. Stefczyk, Wasung, Skwarko, Milewski, Starzyński, Sobolewski, Skołyszewski, Leo.

Przemawia p. Stefczyk.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 29. października 1910 r. godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Protokół

102. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 29. października 1910.

Początek o godzinie 11 minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż z protokołem 99. posiedzenia z dnia 22. października 1910 sprostowanym według jego zarządzenia postąpił regulaminowo, protokół 100 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 101. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Męcińskiemu urlopu do 4. listopada 1910.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 29. października 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7699, 7700, 7702, 7706—7709, 7715—7717, 7732 do 7734, 7738, 7739, 7743, 7744.

Komisyi szkolnej L. s. 7695—7698, 7723, 7724, 7731, 7736, 7746, 7749.

Komisyi gminnej L. s. 7703, 7742, 7748.

Komisyi administracyjnej L. s. 7701, 7745.

Komisyi prawniczej L. s. 7726, 7727, 7760.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 7725, 7741.

Komisyi drogowej L. s. 7704, 7718, 7740, 7747.

Komisyi podatkowej L. s. 7722.

Komisyi przemysłowej L. s. 7719.

Komisyi wodnej L. s. 7720.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7705, 7735.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7697 Nauczycielstwa ludowego w Rawie ruskiej o przeniesienie do drugiej klasy płac; przemawia p. ks. Kołpaczkiewicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7748 Zwierzchności gm. Dębicy o zezwolenie na zaciągnięcie pożyczki komunalnej 305.000 K w Banku krajowym, przemawia p. Górski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Jedynaka i tow. w sprawie założenia krajowego zakładu dla nieuleczalnych.

Wysoki Sejmie!

W kraju tak wielkim wynoszącym 8 milionów ludności niema ani jednego zakładu krajowego dla nieuleczalnych. W szpitalach krajowych w ciągu roku znajduje kilkadziesiąt tysięcy ludności z różnych sfer pomieszczenie, opiekę i skuteczną pomoc lekarską. Po większej części uboga ludność znajduje bezpłatne leczenie w szpitalach i są one dobrodziejstwem ludzkości, to jednak w szpitalach krajowych stwierdziwszy nieuleczalną chorobę u znajdujących się chorych, tych ze szpitali wydalają. Tacy ubodzy dotknięci chorobą nieuleczalną, są pozostawieni na pastwę losu, bez opieki i odpowiedniego schroniska, giną w największej nędzy. Gminy wiejskie nie posiadają na ten cel jakichkolwiek funduszów lub też schroniska, wprawdzie miasto Lwów i Kraków posiada swój własny zakład dla nieuleczalnych, lecz te zaledwie wystarczają dla miasta.

Zważywszy, że utworzenie krajowego zakładu dla nieuleczalnych byłoby bardzo pożądanem, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę założenia zakładu krajowego dla nieuleczalnych wziął pod rozwagę i na przyszłą sesyę sejmową przyszedł z odpowiednim wnioskiem.

Wnioskodawca:
Michał Jedynak.

Bojko, Bis, Jampolski, Wasung, Cieluch, Stapiński, Witos, Krężel, Styła, Cipser, Myjak, Ptak, Szwed, Żardecki, Stefczyk,

I n t e r p e l a c y a

posła Jedynaka i tow. do pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie opieszałego załatwienia przez c. k. Starostwo w Nowym Targu prośby reklamacyjnej Józefa Pawlikowskiego w Kielanowicach.

Józef Pawlikowski w Kielanowicach pow. Tarnów wniósł prośbę o uwolnienie swego syna od wojska do c. k. Starostwa w Tarnowie, prośbę tę starostwo tarnowskie przesłało starostwu w Nowym Targu do uzupełnienia, prośba ta od dłuższego czasu zalega w c. k. Starostwie w Nowym Targu.

Ze względu na to, że syn Józefa Pawlikowskiego Józef został powołany do czynnej służby wojskowej z początkiem października r. b.

Podpisani zapytują pana c. k. Komisarza rządowego czy zechce w drodze właściwej spowodować szybsze załatwienie tej sprawy.

Interpelant:
Jedynak.

Stapiński, Bojko Bis, Myjak, Styła, Witos, Krężel, Jampolski, Ptak, Szwed, Wasung, Cieluch, Cipser, Stefczyk.

I n t e r p e l a c y a

p. Jedynaka i tow. do c. k. p. Komisarza rządowego w sprawie nieprawnego wymiaru należytości skarbowej Franci-

szkowi Turce i spadkobiercom po Wojciechu Turce w Ustrobnej przez c. k. powiatową dyrekcyę skarbu w Sanoku.

C. k. powiatowa Dyrekcya skarbu w Sanoku wezwaniem płatniczym z dnia 30. lipca r. b. l. 679 wymierzyła należytość spadkową po ś. p. Wojciechu Turce z Ustrobnej. Należytość została wymierzoną w wysokości 421 K 20 h. Spadkobiercy otrzymali w spadku 18 mor. gruntu, który został oszacowany przez zaprzysiężonych taksatorów po 800 koron morg razem w łącznej sumie 14400 kor. po strąceniu kosztów leczenia i pogrzebu, które wyniosły 400 kor. pozostało do wymiaru należytości skarbowej suma 14.000 kor. — Niewiadomo na jakiej podstawie c. k. powiatowa Dyreka skarbu w Sanoku wymierzyła od sumy 17.330 kor. należytość spadkową, kiedy oszacowane grunta wynosiły wartość 14.000 kor.

Wobec tego, że wymiar należytości spadkowej został wymierzony za wysoki narażając wyż wymienionych na dotkliwe straty, podpisani zapytują pana c. k. Komisarza rządowego, czy zechce wglądnąć w tę sprawę i co zamierza uczynić, by uchronić wyżej wymienionych od nieprawnego nałożenia wysokiej opłaty spadkowej?

Interpelant:
Jedynak.

Jampolski, Cipser, Cieluch, Żardecki, Wasung, Styła, Szwed, Myjak, Ptak, Witos, Stapiński, Bojko, Bis, Krężel.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi reformy wyborczej o wniosek nagłym p. Leo i tow. w przedmiocie reformy wyborczej.

Marszałek udziela głosu p. Milewskiemu.

Przemawia p. Milewski.

Przemawia p. Sobolewski.

Przemawia p. Starzyński.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych „za“ i „przeciw“ pp. Skołyszewskiego, Rutowskiego, Leo, Lewickiego, Petruszewicza i Skwarkę do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Rutowski jako generalny mowca „przeciw“ wnioskowi komisyi.

Przemawia p. Lewicki jako generalny mowca „za“ wnioskiem komisyi i składa następujące oświadczenie:

O ś w i a d c z e n i e.

Stojąc pryncypialnie za reformą wyborczą do galicyjskiego Sejmu na zasadach ogólnego, równego, bezpośredniego i tajnego prawa wyborczego — uwzględniamy obecne stosunki w Sejmie galicyjskim i dlatego nie sprzeciwialiśmy się kompromisowemu załatwieniu sprawy reformy wyborczej do galicyjskiego Sejmu na podstawie konstrukcyi przejściowej lecz przedewszystkiem postawiliśmy następujące zastrzeżenie prawno-polityczne:

„Równocześnie z nową ordynacyą wyborczą krajową, która ruskiemu narodowi ma dać należyte zastępstwo w galicyjskim Sejmie — będzie unormowane ustawą:

I. że galicyjski Wydział krajowy będzie się składał z 10 członków z których trzech ma być Rusinów, jak również, urzędujący zastępca marszałka ma być narodowości ruskiej.

II. że sprawy kulturalne, w szczególności szkolne i sprawy ekonomiczne,

z osobna kultury krajowej rozstrzyga gal. Sejm w dwóch kuryach narodowościowych: ruskiej i polskiej, z wyłączeniem majoryzowania.

III. że obu tym kuryom narodowościowym przysłuża prawo „veto“ w sprawach: zmiany statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej, jak również w sprawach polityczno-narodowościowych.

Na podstawie tych zasadniczych zastrzeżeń przystąpiliśmy do roboty nad konstrukcyą ordynacyi wyborczej do galicyjskiego Sejmu i rozdziałem mandatów ruskich i polskich.

Lecz niestety! cały ten czas naszych obrad z przewodnikami polskich klubów nie doprowadził do żadnych pozytywnych rezultatów, do tego czasu nie doprowadzono do porozumienia ani co do konstrukcyi ordynacyi wyborczej ani co do liczby ruskich mandatów poselskich w stosunku do liczby polskich mandatów poselskich, tak, że ani jedna z postawionych kwestyj nie została dotychczas załatwiona.

W szczególności nie możemy się zgodzić na powiększenie liczby wirylistów, nie możemy zrzec się zastępstwa w większej posiadłości, w miastach i w małej posiadłości i w klasie uzupełniającej. Następnie nie możemy przyjąć przedłożonych nam 42 mandatów ruskich na 177 wszystkich posłów z wyboru; nie możemy zgodzić się na tworzenie więcej okręgów mandatowych wyborczych, i nie możemy się zgodzić na tworzenie kuryi ogólnej zamiast kuryi uzupełniającej.

Wkońcu, widząc po stronie polskiej nieprzyjazne dążenie do ukrócenia ruskiego narodu w jego zastępstwie krajowem, oświadczamy niniejszem stanowczo, że użyjemy wszelkich możliwych sposobów, ażeby nie dopuścić do tego i zdobyć ruskiemu narodowi taką liczbę mandatów poselskich, jaką wymaga honor i dobro naszego narodu!

Marszałek oznajmia, że z powodu spóźnionej pory udzieli głosu p. sprawozdawcy na następnem posiedzeniu, obecnie udziela głosu p. Milewskiemu dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Milewski dla sprostowania faktów.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 3. listopada 1910 godz. 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 25 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

103. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 3. listopada 1910.

Początek o godzinie 11 minut 15. przed południem.

Przewodniczący; Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Dr. M. Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 101 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 102 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Władysławowi Wiktorowi Czaykowskiemu udzielił 8 dniowego urlopu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. listopada 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 7763, 7765, 7766, 7768, 7769, 7771, 7777, 7785, 7787, 7789, 7790.

Komisyi szkolnej L. s. 7764, 7770, 7774—7776, 7782—7784.

Komisyi petycyjnej L. s. 7786.

Komisyi administracyjnej L. s. 7762.

Komisyi drogowej L. s. 7773.

Komisyi przemysłowej L. s. 7788.

Komisyi wodnej L. s. 7767, 7772.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7764. Tymka Kyryluka w Koziarach o uwolnienie od zwrotu stypendyum pobieranego przez syna w czasie nauki seminaryalnej, Marszałek udziela głosu p. Krysowatemu.

P. Krysowaty nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które

Opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

W tej chwili otrzymałem depeszę od gminy „Narol wieś“ powiatu Cieszanowskiego.

„Narol wieś w płomieniach, trzydzieści rodzin bez dachu i środków do życia, szkoda 12000 koron nieubezpieczona, pomoc doraźna konieczna“.

Wobec tego wielkiego nieszczęścia, które spotkało małą gminę, liczącą niespełna 50 gospodarstw, niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić jak najwydatniejszą pomoc w gotówce dla pogorzelców gminy „Narol wieś“ powiatu Cieszanowskiego.

Wnioskodawca:
Jampolski.

Korol, Pastor, Krysowaty, Wasung, Kędzior, Myroniuk-Zajaczuk, Jedynak, Bojko, Bis, Cieluch, Krężel, Styła, Rittel, Stefczyk.

W n i o s e k

posła Starzyńskiego i tow. w sprawie całkowitego przerachowania osobowego i taryfowego baremu c. k. kolei państwowych przez kolej Lwów-Bełzec (Tomaszów).

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że taryfy kolei lokalnej Lwów-Bełzec (Tomaszów) są od samego otwarcia tej linii kolejowej w r. 1887 aż po dziś dzień tak niepomiernie wysokie, iż mieszkańcy okolic przez tę linię kolejową przeciętych, a zwłaszcza okolic bliżej miasta Lwowa położonych transportują swe towary i produkta do Lwowa daleko taniej furami gościńcem, aniżeli koleją żelazną.

Zważywszy, iż wskutek tego domagali się reprezentanci kraju naszego od dawna upaństwowienia tej linii kolejowej, co zresztą i z wielu innych pierwszorzędnych powodów byłoby wskazanem;

zważywszy, iż w uwzględnieniu doniosłości tych powodów wniósł jeszcze gabinet hr. K. Badeniego w r. 1897 do Izby poselskiej projekt ustawy o upaństwowieniu tej kolei, projekt ten jednak wskutek wybuchłej wówczas obstrukcyi parlamentarnej nie doczekał się załatwienia, a sprawa cała poszła w odwłokę;

zważywszy, że dzięki tej odwłoce doznają ciągle rolnicy, przemysłowcy i wszyscy producenci północnej części kraju, pomiędzy Lwowem a granicą rosyjską położonej, wielkich a niczem nieusprawiedliwionych szkód gospodarczych, i że to samo odnosi się do wszystkich mieszkańców okolic przez tę linię kolejową przeciętych, którzy potrzebują cokolwiek tą koleją transportować;

zważywszy, że w r. 1909 c. k. Rząd, nie przystępując na razie do upaństwowienia tej linii kolejowej, dokonał jednak jej wydzierżawienia od konsorcyum akcyjnego, przyczem ówczesny minister kolei J. Excell. Dr. Derschatta oświadczył wyraźnie wobec niektórych członków reprezentacyi naszego kraju, iż ze stanowiska interesenków tj. transportujących i producentów wydzierżawienie tej kolei będzie miało te same skutki, co jej upaństwowienie, gdyż pod względem taryfowym kolej ta zostanie postawioną na równi z kolejami państwowemi — jak to stwierdzone zostało w mowie posła Starzyńskiego, wypowiedzianej w Wysokim Sejmie dnia 8. lutego 1910 na 77. posiedzeniu Sejmu (str. 4497—4499 sten. spraw.);

zważywszy, że wskutek tego poseł ks. Andrzej Lubomirski i tow. postawili w październiku 1909 w Wysokim Sejmie wniosek o przyspieszenie tej akcyi taryfowej wzywający c. k. Rząd, by dokonał całkowitego przerachowania przez kolej żelazną Lwów-Bełzec osobowego i towarowego baremu kolejowego c. k. kolei państwowych;

zważywszy, że Wysoki Sejm uchwalił ten wniosek na posiedzeniu 77. d. 8. lutego 1910 — na podstawie sprawozda-

nia komisyi kolejowej (referent br. Battaglia N. 590. aleg. ex 1909);

zważywszy, że w tym referacie posła Battaglii podniesiono słusznie całkiem wyraźnie, że wydzierżawienie będącej w mowie linii kolejowej jest „według swej genezy i znanych intencyi Rządu niewątpliwie nietylko wstępem do wykupna kolei, lecz także wręcz jego surogatem“, i że wobec tego „żądanie zupełnego włączenia wspomnianej linii, w jedność taryfową kolei państwowych jest imperatywnym postulatem samego systemu kolejnictwa państwowego“;

zważywszy, że wobec niewykonywania przez Rząd powyższej uchwały Wysokiego Sejmu upomniało się Koło polskie w Izbie poselskiej przez usta posła Stwiertni o jej wykonanie na 60. posiedzeniu z dnia 20. czerwca 1910 (Sten. spraw. str. 3515), oraz wniosło przez usta posła Starzyńskiego dnia 30. czerwca 1910 odpowiednią interpelacyę w Izbie poselskiej do p. ministra kolei żelaznych;

zważywszy, że pomimo to c. k. Rząd dotychczas nie zastosował się do będącej w mowie uchwały Wysokiego Sejmu, a nawet zajmuje wobec niej odporne stanowisko;

zważywszy, że powody przytaczane przez rząd na usprawiedliwienie tego odpornego stanowiska nie wytrzymują wcale krytyki, czego najlepszym dowodem jest przerachowanie baremu taryfowego kolei państwowych w tych samych warunkach przez inne koleje n. p. przez kolej lokalną Bielsk-Kalwarya, dokonane od 1. stycznia 1910;

zważywszy, że niewykonanie uchwały sejmowej przez rząd jest zgotowaniem krajowi gorzkiego zawodu, jest niczem nieuzasadnionem zlekceważeniem jego żywotnych potrzeb, że narusza ciężko a bezpodstawnie uprawnione interesy mieszkańców kraju i zachwiewa w najwyższym stopniu ufność w trwałość obietnic i w wartość oświadczeń c. k. rządu;

niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się ponownie a z całym naciskiem c. k. Rząd, by bezzwłocznie przeprowadził całkowite przerachowanie osobowego i towarowego baremu taryfowego c. k. kolei państwowych przez linię kolejową Lwów-Bełzec (Tomaszów).

Wnioskodawca:
Starzyński.

Laskowski, Cielecki, L. Cieński, Garapich, Moysa, Abrahamowicz, Gołuchowski, Krzysztofowicz, J. Korytowski, Urbański, Vivien, Raciborski, Paygert, Wereszczyński.

Wniosek

posła M. Myroniuka-Zajaczuka i tow. do c. k. Rządu w sprawie oddania rządowych dostaw i robót.

Wysoki Sejmie!

W całym kraju widzi się, że rządowe dostawy szutru i kamienia na drogi, wyrąb lasu i wywóz drzewa z lasów kameralnych i t. p. są oddawane na publicznych licytacyach nie tym oferentom, którzy osobiście swym trudem i swem bydłem wykonują dostawy i roboty, ale oferentom, którzy są tylko pośrednikami i przeto niesumiennie eksploatują biedny lud, sami zaś na ich ciężko a licho opłacanej pracy zbijają kapitały.

Wobec przykrego położenia pracującej ludności celem ochrony jej przed eksploatacyą podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby przy oddawaniu na licytacyach publicznych wszelkich rządowych dostaw

szutru i kamienia, wyrębu lasu i wywozu drzewa z lasów kameralnych dawał pierwszeństwo takim oferentom, którzy dostawy i roboty zdolni są wykonywać swoim własnym trudem i swem własnem bydłem, celem ochrony ich przed eksploatacyą ze strony oferentów pośredników.

Pod względem formalnym wnosimy o przydzielenie tego wniosku komisyi gospodarstwa krajowego.

Wnioskodawca:
Myroniuk-Zajaczuk.

Dudykiewicz, Senyk, Kołpaczkiewicz, Korol, Hanczakowski, Sandulak, Skwarko, Stapiński, Styła, Jampolski, Witos, Bojko, Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Kiweluk, Makuch, Szwed, Dumka, Kurowiec, Stefczyk, Długosz.

Interpelacya

posła Dra Kurowca i tow. do J. E. Pana Namiestnika Dra Michała Bobrzyńskiego w sprawie wyborów do Rady gminnej w Kałuszu i złej gospodarki w zarządzie miasta Kałusza.

W dniach 10., 14. i 16. września 1908 odbyły się wybory w Kałuszu do Rady gminnej.

Pan Ludwik Fus, jako komisarz rządowy, by zabezpieczyć sobie w swej klice na dłuższy czas bezkontrolną gospodarkę i żeby nadal uwolnić się od kontroli swej złej gospodarki oraz roztrwonienia majątku gminnego w czasie swego gospodarowania przez lat 20 — przeprowadził wybory do Rady gminnej za zezwoleniem c. k. Starosty p. Wajdowskiego w sposób nielegalny, z pogwałceniem postanowień prawa.

Rekurs pokrzywdzonych mieszkańców miasta Kałusza do c. k. Namiestnictwa odrzuciło c. k. Namiestnictwo na podstawie tendencyjnego, fałszywego przeprowadzenia dochodzeń przez c. k. Starostwo w Kałuszu.

Pokrzywdzeni mieszczanie tak Rusini, Polacy i Żydzi wnieśli zażalenie do Wys. Trybunału administracyjnego we Wiedniu przeciw rozporządzeniu z dnia 8-go lutego 1909 l. 14381.

Trybunał państwowy po przeprowadzonej rozprawie w dniu 21. września 1910, skasował rozporządzenie c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Wybrany bezprawnie zarząd miasta Kałusza, doprowadził miasto Kałusz w czasie swego czasowego, prawie 2 letniego gospodarowania do katastrofy materyalnej — dodatki miejskie wzrosły do 146% — w samem mieście panuje nieład, niemożliwe stosunki gospodarskie i sanitarne — choroby infekcyjne jak szkarlatyna, tyfus dziesiątkują ludność. Tracenie majątku gminnego doszło do bezgranic — miastu Kałusz i jego mieszkańcom grozi materyalna ruina i przymusowy sekwester — dlatego zapytują podpisani J. E. Pana Namiestnika, co zarządzi z powodu rozporządzenia Trybunału administracyjnego? — a następnie co zarządzi, by gospodarka gminna i stan majątkowy m. Kałusza były raz skontrolowane przez czynniki fachowe i żeby w zarządzie miasta była zaprowadzona racyonalna gospodarka.

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Dr. Lewicki, Z. Skwarko, Kiweluk, Korol, Krysowaty, Hanczakowski, Makuch, Petruszewicz, Iw. Sandulak, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Sodomora.

Interpelacya

posła Winniczuka i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego, w sprawie napisów na moście krajowym nad Dniestrem w Haliczu.

W Haliczu zbudowano kosztem kraju most nad Dniestrem. Mimo tego, że Halicz leży we wschodniej części kraju,

gdzie mostu tego używa przeważnie ludność ruska, mimo tego, że napisy publiczne w wschodniej części kraju powinny być w obu językach krajowych, na moście tym umieszczono tylko polski napis.

Z tego powodu zapytujemy Wysoki Wydział kraj., czy skłonny jest dać wyraz równouprawnienia języka ruskiego umieszczając na moście nad Dniestrem w Haliczu, także ruskie napisy dla ruskiej ludności koniecznie potrzebne, nieznającej polskiego pisma i języka.

Interpelant:
Łazarz Winniczuk.

Dr. Kost' Lewicki, Kałpaczkiewicz, Dudykiewicz, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Z. Skwarko, Makuch, Korol, Kurowiec, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Dumka.

Interpelacya

posła Hanczakowskiego i tow. do J. E. c. k. Namiestnika w sprawie udzielenia koncesyi na szynk w gminie Husne wyżne pow. Turka, przez c. k. Starostwo w Turce.

Gmina Husne wyżne pow. Turka oświadczyła się przeciw szynkowi we wsi w ślad czego c. k. Starostwo w Turce, rezolucyą z dnia 16/9 1910 l. 30234/10 odmówiło udzielenia koncesyi na szynk Ryfce z Seemanów Goldreich, lecz w kika dni później, bo już rezolucyą z 1/10 1910 l. 32297/10 udzieliło c. k. Starostwo w Turce tej samej petentce koncesyę na szynk we wsi Husne wyżne, wbrew opinii, względnie uchwale Rady gminnej.

Przeciw temu nieprawnemu udzieleniu koncesyi wnieśli mieszkańcy Husnego wyżnego rekurs do c. k. Namiestnictwa, a tylko wójt w Husnem wyżnem nie podpisał tego rekursu który porozumiawszy się z Ryfką Goldreich na szkodę gminy, nie chciał przybić na ekursie pieczątki gminnej.

Ponieważ udzielenie koncesyi na szynk w gminie, która wogóle oświadczyła się przeciw szynkowi, jest bezprawne i sprzeciwia się tej uroczystej enuncyacyi J. E. Namiestnika, w której J. E. zapewnił, że w gminach, które sobie tego nie życzyły, szynku nie będzie — dlatego zapytują podpisani, czy:

JE. c. k. Namiestnik zamierza uwzględnić rekurs mieszkańców Husnego wyżnego, względnie czy zamierza zarządzić to, co należy w celu zniesienia z urzędu koncesyi na szynk w Husnem wyżnem, udzielonej wbrew uchwale Rady gminnej Ryfce Goldreich rezolucyą c. k. Starostwa w Turce z dnia 1/10 1910 L. 32297/10.

Lwów, 3. listopada 1910

Interpelant:
Hanczakowski.

Kołpaczkiewicz, Dr. Kost' Lewicki, A. Staruch, Tracz, Krysowaty, Krynicki, Z. Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Senyk, T. Staruch, Kiweluk, Korol, Winniczuk, Kurowiec.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie udzielenia koncesyi szynkarskiej w Tysowicy pow. Stary Sambor, przeciw uchwale Rady gminnej.

O udzielenie koncesyi szynkarskiej w Tysowicy wniósł prośbę Jan Gerycz, człowiek uczciwy, niekarany, wysłużony feldwebel, który ma odpowiedni lokal, kryty ogniotrwałym materyałem. Rada gminna oświadczyła się za udzieleniem koncesyi szynkarskiej Janowi Geryczowi, a sprzeciwiła się udzieleniu takiej koncesyi żydowi, z powodu nieodpowiedniego lokalu. Mimo to c. k. Starostwo uchyliło uchwałę Rady gminnej w Tysowicy i udzieliło koncesyi szynkarskiej żydowi.

Z tej przyczyny zapytują podpisani:

Jak usprawiedliwi c. k. Rząd postępowanie c. k. Starostwa w Starym Samborze przy udzieleniu koncesyi szynkarskiej w Tysowicy?

Interpelaut:
Makuch

Korol, dr. Lewicki, dr. Petruszewicz, Z. Skwarko, Sandulak, Winniczuk, Dumka, Sodomora, Kiweluk, Kurowiec, Hanczakowski, T. Staruch, Krysowaty, A. Staruch.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie niepowołania zastępców radnych miasta Otynii do Rady gminnej w Otynii przez burmistrza dra Szerpa.

Z 36 radnych gminy Otynii powiatu tłumackiego, ubyło już od dłuższego czasu 2 radnych, a mianowicie dr. Maryan Pertak, który mianowany lekarzem kolejowym, przeniósł się przed 3 laty na stałe do Stanisławowa i Osiasz Horowitz, który przeniósł się w sierpniu 1910 na stałe do Stryja.

Po myśli § 22 ustaw. gm. powinien naczelnik gminy Otynii powołać zastępców na ich miejsce, by nie spowodować nieważności uchwał rady gminnej z przyczyny niemożności zapraszania na posiedzenia wszystkich obecnych radnych w gminie. Nie pomogły interpelacye radnych wniesione do burmistrza na posiedzeniu rady gminnej, ani też pisemne zażalenie do c. k. Starostwa w Tłumaczu na postępowanie burmistrza, z przyczyny powołania 2 zastępców do Rady gminnej na miejsce brakujących radnych, a burmistrz p. Szerp nie powołał dotychczas zastępców na miejsce brakujących radnych.

Na interpelacye radnych, dlaczego nie powołuje zastępców do rady, odpowiedział: „możecie protestować, jednak odpowiedzi nie doczekacie się“;

W powyższem postępowaniu dra Szerpa jest lekceważenie wyraźnych przepisów ustawy gminnej o powoływaniu zastępców w miejsce brakujących radnych.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd użyje swego wpływu ustawowego na c. k. Starostę w Tłumaczu i poleci mu poczynienie ustawą przepisanych kroków, by naczelnik gminy w Otynii powołał 2 zastępców do Rady gminnej w Otynii w miejsce radnych dra Maryana Pertaka i Osiasza Horowitza?

Interpelant:
Makuch

Dr. Lewicki, dr. Petruszewicz, Z. Skwarko, Korol, Winniczuk, Sandulak, Hanczakowski, T. Staruch, Krysowaty, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Kiweluk, Kurowiec.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie sfałszowania uchwały Rady gminnej w Międzygórzu pow. Buczacz, dotyczącej nadania koncesyi szynkarskiej w Międzygórzu.

Rada gminna w Międzygórzu pow. buczackiego uchwaliła na swojem posiedzeniu, że nie chce szynku w gminie. Sekretarz gminny Andrzej Niedzielski sfałszował powyższą uchwałę Rady gminnej i doniósł do c. k. Starostwa w Buczaczu, że Rada gminna oświadczyła się za udzieleniem koncesyi szynkarskiej Majerowi Kanzelpoldowi.

Rada gminna dowiedziawszy się o sfałszowaniu uchwały, wniosła przez c. k. Starostwo w Buczaczu protest do c. k. Namiestnictwa we Lwowie przeciw udzieleniu koncesyi szynkarskiej Majerowi Kanzelpoldowi.

Jako fakt, że Rada gminna oświadczyła się przeciw udzieleniu komubądź

koncesyi szynkarskiej podaje się takich świadków: Dymitr Ruszczak, naczelnik gminy, Jakim Ruszczak, Cyryl Szaraniewicz, Józef Czuczuk, Piotr Skrepka, Wasyl Czuczuk i inni radni gminni w Międzygórzu.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o sfałszowaniu uchwały Rady gminnej w Międzygórzu pow. Buczacz przez Andrzeja Niedzielskiego, pisarza gminnego tamże, w sprawie udzielenia koncesyi szynkarskiej?

Czy c. k. Rząd rozpatrzy sprawę, czy uwzględni protest Rady gminnej w Międzygórzu w sprawie udzielenia koncesyi szynkarskiej Majerowi Kanzelpoldowi i czy pociągnie winnych do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch

Dr. Lewicki, dr. Petruszewicz, Z. Skwarko, Winniczuk, Sandulak, Hanczakowski, Korol, T. Staruch, Krysowaty, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Kiweluk, Kurowiec.

Interpelacya

posła dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie zwlekania z budową szkoły w Zagórzu pow. brodzkiego.

Budynek szkolny w Zagórzu, pow. Brody jest wilgotny i grozi zawaleniem się. Zarząd szkolny w Zagórzu odniósł się do Rady szkolnej okręgowej w Brodach z prośbą, by uczyniła starania w sprawie budowy nowego budynku szkolnego w Zagórzu. Rada szkolna okręgowa w Brodach wezwała dnia 23. marca 1910 do l. 1042 Radę szkolną miejscową, by postawiła odpowiedni wniosek, oparty na gremialnej uchwale pełnej rady szkolnej miejscowej.

Mimo upływu znacznego czasu i urgensów miejscowych czynników, nie chce przewodniczący Rady szkolnej miejscowej w Zagórzu p. Antoni Garapich zwołać posiedzenia rady szkolnej miejscowej w celu powzięcia wspomnianej uchwały co do budowy szkoły.

Z przyczyny tej zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd zechce użyć swego wpływu i zarządzić, by Rada szkolna miejscowa w Zagórzu powiat Brody została zwołaną na posiedzenie w celu powzięcia uchwały w sprawie budowy budynku szkolnego w Zagórzu?

Interpelant:
Makuch

Dr. Lewicki, dr. Petruszewicz, Winniczuk, Z. Skwarko, Sandulak, Hanczakowski, Korol, T. Staruch, Krysowaty, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Kiweluk, Kurowiec.

Interpelacya

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie przeprowadzenia wyborów gminnych w Siekierczynie pow. horodeńskiego.

Wybory do Rady gminnej Siekierczynie pow. horodeńskiego zostały przygotowane już w lipcu 1910 do przeprowadzenia.

Ponieważ komisya reklamacyjna wniosła przeciw kilku uprawnionym do głosowania reklamacyę, której z powodu kolizyi nie ma komu załatwić, dlatego zastępca naczelnika gminy Maciej Wasylów nie chce rozpisać terminu wyborów przez kilka miesięcy, ani też wybrać innej komisyi reklamacyjnej do załatwienie wniesionych reklamacyj.

Interesowani kilka razy udawali się do c. k. Starostwa w Horodence o zniewolenie Zwierzchności gminnej w Siekierczynie do rozpisania wyborów, jednak nie uczyniono temu zadość.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd jest skłonny postarać się o spieszne rozpisanie wyborów do Rady gminnej w Siekierczynie pow. horodeńskiego.

Interpelant:
Makuch

Lewicki, Petruszewicz, Skwarko, Winniczuk, Sandulak, Hanczakowski, Korol, T. Staruch, Krysowały, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Kiweluk, Kurowiec.

Interpelacya

posła Dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania sekretarza Starostwa w Zaleszczykach przy zasądzeniu Andrzeja Gembatiuka.

Dnia 28. września 1910 zasądził sekretarz Starostwa w Zaleszczykach do l. 21.652 Andrzeja Gembatiuka z Zaleszczyk na karę aresztu 3 dniowego. Andrzej Gembatiuk zgłosił rekurs przeciw zasądzeniu, jednak sekretarz oświadczył mu, że może wnieść i rekurs po odsiedzeniu kary.

Ponieważ tego rodzaju postępowanie urzędnika rządowego, nie jest zgodne z przypisami ustawowymi, i w każdym razie odbiera zasądzonemu możność rekursu do instancyi wyższej, zapytują podpisani:

Jak usprawiedliwi c. k. Rząd postępowanie sekretarza Starostwa w Zaleszczykach przy zasądzeniu Andrzeja Gembatiuka, czy rozpatrzy sprawę i czy pociągnie winnego do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch.

Korol, Kiweluk, Hanczakowski, Krysowaty, A. Staruch, Dumka, Z. Skwarko, T. Staruch, Sodomora, Sandulak, Kurowiec, Dr. Lewicki, Dr. Petruszewicz.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważenia woli Rady gm. w Lachowcach przez c. k. Starostwo w Bohorodczanach w sprawie nadania koncesyj szynkarskich w Lachowcach.

Rada gm. w Lachowcach pow. Bohorodczany zapytana przez c. k. Starostwo o opinię w sprawie nadania koncesyj szynkarskich Dmytrowi Basarabowi, Wasylowi Motrowicz i Frimie Burg, uznając drugich kandydatów na szynkarzy nieodpowiednimi i niegodnymi z powodu, że byli ostro karani, lub są lichwiarzami ,albo demoralizatorami gminy.

Tymczasem powiatowa władza polityczna tak pokierowała sprawą, że ani jeden z proponowanych przez Radę gminną kandydatów nie otrzymał koncesyi. Natomiast otrzymali: Jakób Zierler, karany za przechowywanie kradzionych rzeczy 3 miesięcznym aresztem. Ruchla Glauberg mieszkająca poza obrębem gminy za rzeką Bystrzycą, tak, że z ewentualnego szynku, z wyjątkiem kilku gospodarzy — gmina nie może zupełnie korzystać. Simon Knoll false Hut, który nie jest nawet mieszkańcem gminy Lachowce, mieszka w Bohorodczanach, zajmuje się lichwą i hazardowymi grami w karty, wykonuje teraz szynkarstwo przez pachciarza a sam przyjeżdża od czasu do czasu rowerem z Bohorodczan.

Gmina chciałaby się uwolnić od sieci lichwiarskich, które zapuszcza Simon Hut recte Knoll przy pomocy szynku, a tu jakby na złość gminie c. k. Starostwo go popiera.

Naszym włościańskim kandydatom zarzuca c. k. Starostwo, że ich mieszkania są na szynki nieodpowiednie, chociaż leżą w miejscach odpowiednich, przy gościńcu, są obszerne i kryte ogniotrwałym materyałem — a Hutowi, któ-

ry nie ma dotychczas żadnego lokalu, każe postarać się o to.

Nic dziwnego, że Rada gm. we wrześniu na zapytanie c. k. Starostwa, czy godzi się na nadanie koncesyi Jakóbowi Zierler, Ruchli Glauberg i Simonowi Knoll — jednogłośnie na pełnem posiedzeniu oświadczyła się przeciw nadaniu koncesyj, a natomiast po raz drugi oświadczyła się jednogłośnie za nadaniem koncesyj Dmytrowi Basarab, Wasylowi Motrowicz, Frimie Burg, uważając wszystkich tych 3 kandydatów najodpowiedniejszymi z powodu ich rzetelności, a również dlatego, że ich pomieszkania leżą w najodpowiedniejszych na szynki miejscach i ze względów hygienicznych są bez zarzutu.

Przeprowadziwszy tę uchwałę, Rada gminna poleciła Zwierzchności gminnej jak najprędzej wnieść w jej imieniu rekurs do c. k. Namiestnictwa — co też uczyniono.

Kandydaci, którzy otrzymali koncesye, osobliwie Simon Knoll są tak pewni tego, że dzięki protekcyi c. k. Starostwa utrzymują się przy nadanych im koncesyach, że np. Simon Knoll odważył się przy świadkach grozić naczelnikowi gminy słowami: „czekaj, odpowiesz ty przed Starostą za rekurs, da tobie Starosta rekurs!“ A petentom, za którymi stoi Rada gmina ciągle mówi, że jemu prędzej na dłoni wyrosną włosy, aniżeli oni dostaną koncesye.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd zechce zbadać naprowadzony fakt i przy załatwieniu rekursu gminy Lachowce uwzględnić uchwałę Rady gminnej w Lachowcach co do nadania koncesyi synkarskich w Lachowcach.

Interpelant:
Makuch.

Kurowiec, Kiweluk, Lewicki, Hanczakowski, Korol, Petruszewicz, Sandulak, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Skwarko.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć c. k. Rady szkolnej okr. w Husiatynie.

1) W denuncyacyi wniesionej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie do l. 462/10 zarzucono tymczasowemu nauczycielowi Onufremu Ostapczukowi w Sidorowie, że

a) nierównomiernie traktuje dzieci polskie i ruskie,

b) że przed dziećmi prowadzi dysputy, że „rusinizm lepszy od polskości“,

c) że w lekceważący sposób wyraża się przed dziećmi o duchowieństwie,

d) że wpaja w dzieci pogardę do wszystkiego co polskie,

e) że nie każe ruskim dzieciom chodzić na religię przez rz. kat. katechetę wykładaną i wpływa na dzieci tak, że dzieci nie pozdrawiają polskiego katechetę a nawet jeden uczeń miał się odezwać do ucznia Polaka: was mazurów wszystkich tak wyniszczyć. Wkońcu,

f) że O. Ostapczuk nie słucha kierownika.

Rada szkolna okr. przeprowadziła ostre śledztwo i oświadczyła, że zarzuty te, to czysty wymysł — jednakowoż — ponieważ nauczyciel Rusin przeciw polskiemu katechecie coś przewinił — nie może być nigdy słusznem — trzeba było koniecznie coś skonstruować.

Otóż zarzut pod d) (4) poparto zmyślonym faktem, że nauczyciel ten,

ucząc raz 2 oddziały śpiewu, miał powiedzieć: „śpiewać po polsku, to tak jak patyki rębać“.

Nic nie pomogło tłumaczenie się Ostapczuka, że on tego nie powiedział, żeby przesłuchać wszystkie dzieci — a nie tylko 6, których polski katecheta podmówił. Rada szkolna przyjęła te słowa za udowodnione i wymierzyła karę: przenieść w drodze dyscyplinarnej do innego okręgu — orzeczeniem z dnia 19. lipca 1910 L. 1707.

2) Również przeniosła Rada szk. okr. w roku szkolnym 1908/09 tymczasowego nauczyciela Damiana Prelisa z Postołówki do Chorostkowa i tam przydzielono mu klasę, w której poprzedniego roku zmieniali się kilka razy nauczyciele — a nauka w najwyższym stopniu była zaniedbana. Stało się to dlatego, że nauczyciel ten, poczuwając się do obowiązków społecznych, uczęszczał poza godzinami szkolnemi do czytelni i zajmywał się kooperatywnym ruchem włościańskim. Dlatego na anonimowe i bezpodstawne donoszenia przeniesiono go z Postołówki i dano mu najgorszą klasę.

Rozumie się, że dzieci, których poprzedniego roku nauczyciele Polacy niczego nie nauczyli, tak, że Prelis musiał z nimi poprzedni stopień nauki powtarzać — nie mogli czynić należytego postępu w naukach na stopniu, na który uczęszczali. I inspektor szkolny i Rada szkolna okr. nie winują poprzedników Wysockiego i Bielanika, lecz Preliza. Wytaczają mu dwukrotnie dyscyplinarkę, w końcu rozporządzeniem z 7. września 1910 l. 2106 uwalniają go z posady i okręgu, ponieważ, jak podano: „1. nie starałeś się Pan i niedbałeś o postępy w klasie, 2. wszelkie uwagi c. k. inspektora zbywałeś Pan lekceważącemi odpowiedziami“.

Jakie to miały być lekceważące odpowiedzi inspektorowi, nie wiedzieć i nawet sam inspektor nie wie. Nie bez podstawy mówił Gerschon Reitmann z Uwisła — po przeniesieniu Preliza do Chorostkowa: „Pan Cieński mówił, że Prelisa przeniesie na Mazury“ i o tem mówiono publicznie w Chorostkowie — gdy Prelis tam przyszedł. A trzeba wiedzieć, że ten Prelis sam swemi siłami skończył szkoły i utrzymuje ojca starca — który niema prawie żadnego majątku.

Tak ukarała Rada szkolna okr. tych dwóch nauczycieli za to, że oni Rusini i poczuwają się do tego — a ta sama Rada, która cierpi w swym okręgu Nikorowicza, Ledera i wiele innych, których uczynki w poprzednich interpelacyach naprowadzono, ta sama Rada szkolna która na każdym kroku popiera nauczycieli Polaków, którzy manifestują swe uczucia patryotyczne i pracują w polskich towarzystwach. Nie dziw więc, że

3) w Probużnej kierownictwo szkoły poruczono Polakowi, młodemu nauczycielowi, chociaż jest tam nauczyciel Rusin, służbą i latami starszy, któremu nie można nic zarzucić,

4) nic dziwnego, że nieprawnie rozwiązano Radę szkolną miejscową w Probużnej, za to, że dla szkoły z językiem wykładowym ruskim nie chce wybrać łacińskiego księdza z Żabiniec, przewodniczącym. W miasteczku, gdzie Polaków prawie niema, narzuca ona swoje kreatury.

Nic dziwnego więc, że skutkiem takiego postępowania Rady szk. okr. faworyzowania nauczycieli Polaków przeciw naucz. Rusinom, prześladowania nauczycieli Rusinów, którzy poczuwają się Rusinami i chcą pracować dla swego narodu na polu podniesienia ekonomicznego systematyczne organizowanie Rad szkolnych miejscowych, którym narzucają jakieś nacyonalne polskie cele z pominięciem głównego za-

dania, dbać o dobro i rozwój szkoły, nie dziw, że ludowe szkolnictwo w powiecie husiatyńskim w opłakanym stanie.

Dlatego zapytujemy c. k. Rząd:

1. Czy myśli polecić c. k. Radzie szkolnej kraj., ażeby w szkolnictwie powiatu husiatyńskiego zaprowadziła prawny ład, a w szczególności:

2. Czy poleci Radzie szk. kraj., ażeby uczynioną krzywdę Onufremu Ostapczukowi i Damianowi Prelizowi — usunęła — uchylając bezprawne i stronnicze rozporządzenia dyscyplinarne Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie?

3. Czy poleci Radzie szkolnej kraj.. ażeby zarządziła bezstronne przeprowadzenie i ukonstytuowanie Rady szkolnej miejscowej w Probużnej i ażeby kierownictwo szkoły w Probużnej dała temu nauczycielowi, któremu z powodu wieku i lat nienagannej służby należy się.

Interpelant:
Makuch.

Skwarko, Petruszewicz, Kurowiec, Lewicki, Kiweluk, Korol, Tracz, Dumka, Sodomora, Winniczk, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; z wnioskiem nagłym postąpi regulaminowo, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Witos w sprawie załatwienia jego nagłego wniosku w przedmiocie wstrzymania egzekucyj podatkowych w powiatach dotkniętych zarazą bydlęcą.

Marszałek udziela odpowiedzi w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisyi reformy wyborczej o wniosku nagłym p. Leo i tow. w przedmiocie reformy wyborczej.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głąbińskiemu.

Przemawia sprawozdawca komisyi p. Głąbiński.

Marszałek odczytuje następujący wniosek komisyi:

„Sejm, przyjmując do wiadomości sprawozdanie komisyi dla reformy wyborczej o dotychczasowym przebiegu jej obrad nad sprawą reformy wyborczej, — poleca komisyi dla reformy wyborczej, ażeby użyła wszelkich starań, by sprawozdanie komisyi z projektem ustawy o zmianie krajowej ordynacyi wyborczej przedłożone zostało Sejmowi jeszcze na obecnej sesyi sejmowej".

Izba uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje: Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach nagłych l. s. 7529 i 7571 pp. Schätzla i tow. tudzież T. Starucha t tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Płaucza mała pow. brzeżańskiego.

P. Leo w zastępstwie sprawozdawcy p. Niezabitowskiego odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Dla pogorzelców gm. Płaucza mała pow. brzeżańskiego przeznacza się kwotę 2.500 K do dyspozycyi Wydziału kraj. Wydatkiem tym obciąża się budżet krajowy na rok 1910.

Przemawia p. Schätzel i wnosi następujący wniosek, zamiast wniosku komisyi:

„Dla pogorzelców gminy Płaucza mała pow. brzeżańskiego przeznacza się kwotę 4000 kor. do dyspozycyi Wydziału krajowego. Wydatkiem tym obciąża się budżet krajowy na rok 1910".

Izba popiera ten wniosek p. Schätzla.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Leo.

Izba uchwala wniosek p. Schätzla, w miejsce wniosku komisyi, po odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Następuje: Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach nagłych l. s. 7291, 7295, 7296, 7340 pp. Bednarskiego i tow. Stojałowskiego i tow. Winniczuka i tow. w sprawie udzielenia zapomóg pogorzelcom gmin Maniowy pow. nowotarskiego, miasteczka Kęty, Grębów i Knihinin pow. stanisławowskiego.

P. Leo w zastępstwie sprawozdawcy p. Niezabitowskiego odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Dla pogorzelców wyż wymienionych gmin przeznacza się kwotę 1200 K do dyspozycyi Wydziału kraj. Wydatkiem tym obciąża się budżet krajowy na rok 1910.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek zaznacza, że przemówienie p. Stapińskiego nie dotyczyło bezpośrednio przedmiotu będącego na porządku dziennym.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że Izba znajduje się w obec formalnego wniosku p. Lewickiego o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia, i udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Laskowski.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. A. Brunicki.

Przemawia p. Lewicki.

Izba wniosek p. Lewickiego o zamknięcie posiedzenia odrzuca, po zamknięciu rozprawy nad tym wnioskiem formalnym.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o o petycyi Wydziału Rady powiatowej w Skałacie, oraz petycyi dwóch miast Skałata i Grzymałowa w sprawie połączenia dworca kolejowego w Grzymałowie ze stacyą w Chorostkowie.

Sprawozdawca p. Vivien odczytuje sprawozdanie komisyi i następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje przedłużenie kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów do stacyi Chorostków wschodnio-galicyjskich kolei lokalnych za użyteczne i pożyteczne w interesie kraju.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania ze stronami interesowanemi w celu ze-

brania odpowiednich ich udziałów w kosztach budowy tej kolei.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby odniósł się do c. k. Rządu celem uzyskania oświadczenia Rządu, jakie zajmuje stanowisko w sprawie budowy przedłużenia kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów do stacyi Chorostków wschodnio-galicyjskich kolei lokalnych.

Od chwili rozpoczęcia odczytywania sprawozdania i wniosków komisyi powstaje wrzawa, świsty, bicie pultami, trąbienie ze strony posłów klubu rusko-ukraińskiego, które trwają dalej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz; uprasza p. Marszałka o przywrócenie spokoju w Izbie, następnie wnosi następującą poprawkę:

Wniosek III. na miejscu II.-go; II.-gi na III. komisyi, w II. t. j. III. wstępie dodać:

„polecił sporządzenie projektu budowy tej i kosztorysów i przedłożył je Sejmowi na najbliższej sesyi".

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Następuje spokój w Izbie.

Przemawia p. Stapiński.

Po chwili przemówienia p. Stapińskiego następują w dalszym ciągu wrzawa, świsty, trąbienie, bicie pulpitami na ławach posłów rusko-ukrainskiego klubu i trwają dalej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są posłowie: pp. Leo, Bandrowski, Schatzel, Skarbek, Głąbiński, Doliński, Fedorowicz, Maryewski, Jahl, Michałowski, Bednarski, Sala, Rittel, Rutowski, Maiss, Urbański, Senyk, Lewicki „za" wnioskami komisyi, „przeciw" wnioskom komisyi pp. Lubomirski K., Laskowski, Starzyński, Dembowski, Mars, T. Cieński, Korytowski, Czartoryski, Czecz, Bojko, Witos, Moysa, Teodorowicz, Baworowski, Halban, Zamoyski, Komorowski — i wzywa do wyboru mowców generalnych.

Marszałek udziela głosu p. Senykowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Senyk i oznajmia, że nie pytano go czy, zapisał się do głosu „za„ czy „przeciw" wnioskowi komisyi.

Marszałek oznajmia, że przeprasza p. Senyka i zapytuje, czy p. Senyk zapisał się „przeciw" wnioskom komisyi, czy „za" jej wnioskami.

Przemawia p. Senyk i oświadcza, że chce mówić „przeciw" wnioskom komisyi.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Lewicki i stwierdza, że zapisał się do głosu „za" wnioskami komisyi, ale oświadcza, że w myśl postanowień § 76 regulaminu zakłada protest i zapowiada wniesienie pisemnego protestu na najbliższem posiedzeniu Sejmu.

Marszałek udziela głosu p. Skarbkowi jako mowcy generalnemu „za" wnioskami komisyi.

Przemawia p. Skarbek.

Marszałek udziela głosu p. Zamoyskiemu, jako generalnemu mowcy „przeciw" wnioskom komisyi.

Przemawia p. Zamoyski, jako generalny mowca „przeciw" wnioskom komisyi i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Sprawozdawca p. Vivien zrzeka się głosu.

Izba odrzuca poprawkę p. Dudykiewicza, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o zamknięcie posiedzenia.

Izba odrzuca bez rozprawy ten formalny wniosek p. Lewickiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I.—III. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o wniosku p. Schätzla i tow. w sprawie połączenia kolei Lwów-Podhajce z linią kolejową Stanisławów-Husiatyn.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby prowadził dalsze pertraktacye z c. k. Rządem co do przedłużenia kolei Lwów-Podhajce do jednej ze stacyi kolei państwowej Stanisławów-Husiatyn i z wyniku tych rokowań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Marszałek udziela głosu p. Krzeczunowiczowi.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi następującą rezolucyę:

„Wzywa się Wydział krajowy ażeby także wziął pod rozwagę możliwość połączenia stacyi Podhajce z jedną ze stacyi kolei podolskiej“.

Marszałek udziela głosu p. Schätzlowi.

Przemawia p. Schätzel i wnosi:

1. Upoważnia się Wydział krajowy do wypracowania projektu generalnego dla połączenia kolejowego stacyi Podhajce z jedną z istniejących stacyi kolei podolskich w porozumieniu z c. k. Rządem ustalić się mającej.

2. Upoważnia się Wydział krajowy do zaliczenia na powyższe koszta z funduszu krajowego kolejowego potrzebnych środków, z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonej kwoty z ustanowić się mającego przyszłego funduszu budowy tej kolei.

Marszałek udziela głosu p. Senykowi.

Przemawia p. Senyk i uprasza Marszałka, by przywrócił spokój w Izbie.

Marszałek oznajmia, że od posłów zależy by był spokój, starania jego kilkakrotne o przywrócenie spokoju są bezskuteczne, że udzielił głosu p. Senykowi, któremu służy prawo skorzystania z udzielonego głosu, lub nie, i uprasza mówcę, by mówił do przedmiotu.

Przemawia p. Senyk i uprasza o przerwanie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że odmawia temu żądaniu p. Senyka i wzywa go, by dalej przemawiał, w przeciwnym razie będzie uważał, że p. Senyk zrzekł się głosu.

Przemawia p. Senyk i uprasza ponownie o przerwanie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że odmawia temu życzeniu p. Senyka.

Przemawia dalej p. Senyk i uprasza o przywrócenie porządku w Izbie, oraz o pozwolenie dokończenia przemówienia na następnem posiedzeniu,

Marszałek odmawia temu żądaniu.

Przemawia dalej p. Senyk.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Wasung i zapytuje, czy żąda kto głosu.

Nikt głosu nie żąda wobec czego Marszałek stwierdza, że rozprawa została zamkniętą i udziela głosu zapisanemu do głosu p. Wasungowi.

Przemawia zapisany do głosu p. Wasung.

Przemawia sprawozdawca p. Vivien i przyjmuje rezolucyę p. Krzeczunowicza i wnioski p. Schätzla.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę następującą p. Krzeczunowicza:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby także wziął pod rozwagę możliwość połączenia stacyi Podhajce z jedną ze stacyi kolei podolskiej.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Krzeczunowicza, a następnie uchwala bez rozprawy oraz w oddzielnych głosowaniach następujące wnioski dodatkowe p. Schätzla:

1) Upoważnia się Wydział krajowy do wypracowania projektu generalnego dla połączenia kolejowego stacyi Podhajce z jedną z istniejących stacyi kolei podolskich w porozumieniu z c. k. Rządem ustalić się mającej.

2) Upoważnia się Wydział krajowy do zaliczenia na powyższe koszta z funduszu krajowego kolejowego potrzebnych środków, z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonej kwoty z ustanowić się mającego przyszłego funduszu budowy tej koleji.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o przedłożeniu Wydziałowi krajowemu w sprawie ukrajowienia dróg.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje po myśli ustępu pierwszego § 2. ustawy drogowej z dnia 10. grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155 następujące drogi za krajowe:

1. Drogę Wrocławską w obrębie pow. krakowskiego na długości 13·7 km.

2. Drogę Liszki-Czernichów w obrębie pow. krakowskiego na długości 9.0 km.

3. Drogę Kraków-Kobierzyn w obrębie pow. wielickiego na długości 2·5 km.

4. Drogę Bochnia-Limanowa w obrębie pow. bocheńskiego i limanowskiego na długości 34·3 km.

5. Drogę Bogumiłowice-Zakliczyn w obrębie pow. brzeskiego i tarnowskiego na długości 21·4 km.

6. Drogę Tarnów-Gromnik w obrębie pow. tarnowskiego na długości 27·7 km.

7. Drogę Grybów-Zborowice w obrębie pow. grybowskiego na długości 21·8 km.

8. Drogę Rzeszów-Tarnobrzeg w obrębie pow. rzeszowskiego 17·2, kolbuszowskiego 31·6 i tarnobrzeskiego 21·7 na długości 70·5 km.

9. Drogę Grabownica-Brzozów-Jasienica w obrębie pow. brzozowskiego na długości 19·0 km.

10. Drogę Sądowa Wisznia-Jaworów w obrębie pow. mościskiego i jaworowskiego na długości 18·8 km.

11. Drogę Dachnów-Lubaczów Niemirów-Magierów-Dobrosin w obrębie pow. cieszanowskiego, jaworowskiego i rawskiego na długości 48·2 km.

12. Drogę Jaworów-Niemirów w obrębie pow. jaworowskiego i rawskiego na długości 16·6 km.

13. Drogę Gródek-Jaryna w obrębie pow. gródeckiego na długości 16·4 km.

14. Drogę Krystynopol-Brody w obrębie pow. sokalskiego i kamioneckiego na długości 22.9 km.

15. Drogę Brody-Załoźce w obrębie pow. brodzkiego na długosai 41·1 km.

16. Drogę Załoźce-Mszaniec-Tarnopol w obrębie pow. brodzkiego na długości 4·4 km.

17. Drogę Niźniów-Żyznomierz w obrębie pow. tłumackiego i buczackiego na długości 34·1 km.

18. Drogę Załucze-Kosów w obrębie pow. śniatyńskiego i kosowskiego na długości 36·0 km.

19. Drogę Kosów-Jasionów górny w w obrębie pow. kosowskiego na długości 16·3 km.

20. Drogę Jezierna-Denysów-Podhajce w obrębie pow. podhajeckiego na długości 30·5 km.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) ażeby z rokiem 1911 powyższe drogi objął w administracyę kraju;

b) objęcie poszczególnej drogi nastąpi na podstawie szczegółowego przez Wydział powiatowy przedłożonego inwentarza, obejmującego całą własność ruchomą i nieruchomą funduszu drogi w określeniu zawartem w § 74. ust. z dnia 5. października 1907. Dz. ust. kraj. Nr. 130, — przyczem własność nieruchoma winna być odgraniczoną stałymi znakami;

c) drogi obejmowane w zarząd kraju winny się znajdować w stanie należytej normalnej konserwacyi;

d) przed objęciem poszczególnych dróg w zarząd kraju winny odnośne reprezentacye powiatowe przyjąć w formie aktu notaryalnego zeznanego na podstawie uchwały Rady powiatowej obowiązek należytego uporządkowania najdalej w przeciągu lat dziesięciu własnym kosztem i staraniem stanu własności ukrajowionej drogi oraz pełną odpowiedzialność tak wobec stron interesowanych jak i funduszu krajowego za wszelkie zobowiązania powiatu i pretensye stron trzecich z powodu zajęcia na cele drogowe nieruchomej lub ruchomej własności oraz za wszelkie należytości powiatu z tytułu robót drogowych, przedsiębranych przed objęciem drogi w zarząd kraju.

III. Petycye powiatów: Ropczyce Ls. 6.678, Lwów Ls. 6.796, Mielec Ls. 7.149, Rohatyn Ls. 6.244, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, czy i o ile mieszczą się w programie dalszego ukrajowienia dróg.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Abrahamowiczowi.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Marszałek udziela głosu p. Czeczowi.

Przemawia p. Czecz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jędrzejewicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—III. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy i obszaru dworskiego Płaszów.

P. Leo w zastępstwie sprawozdawcy p. Sarego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: dołączony ·/. projekt ustawy — oraz następujące rezolucye:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby podania sądowe i uchwały hipoteczne w sprawie przeniesienia nieruchomego majątku gminy Płaszowa na rzecz gminy miasta Krakowa uwolnił od należytości skarbowych.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utrzymał dzisiejszy wymiar podatku domowo-czynszowego w gminie Płaszów i na obszarze dworskim Płaszów do miasta Krakowa przyłączyć się mających, w uwzględnieniu okoliczności, że na dzisiejszem terytoryum miasta Krakowa podatek domowo-czynszowy został po myśli ustawy z dnia 10. sierpnia 1905 Nr. 133 Dz. p. p. stopniowo obniżony do poziomu stopy podatku domowo-czynszowego w gminie Płaszów.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy i obszaru dworskiego Płaszów, wyłączenia tychże z okręgu Rady powiatowej Wielickiej oraz w przedmiocie zmiany §. 18. § 30. ust. ostatni i § 53. ust. 1) statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Płaszów oraz obszar dworski Płaszów, położone w autonomicznym powiecie Wielickim, zostają połączone z miastem Krakowem w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne królewskie m. Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestają gmina Płaszów i obszar dworski Płaszów istnieć jako samodzielne jednostki administracyjne.

Art. III.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa zostają gmina Płaszów i obszar dworski Płaszów wyłączone z okręgu Rady powiatowej Wielickiej.

Art. IV.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki gminy Płaszowa z wyjątkiem praw i obowiązków, wypływających z takich umów, które potrzebują do ważności swej zatwierdzenia przez władze przełożone, a które zatwierdzenia tego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze nie uzyskały.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa obowiązaną jest ściśle dopełnić zobowiązań przyjętych mocą zawartych z gminą Płaszów i obszarem dworskim Płaszów umów, zatwierdzonych uchwałą Rady m. Krakowa z dnia 9. lipca 1910.

Nad ścisłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z wypełnieniem ta-

kiego zobowiązania, będzie miał Wydział krajowy prawo kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VI.

Oprócz wymienionych w art. VII. ustęp b) ustawy z dnia 13. listopada 1909 r. Nr. 148. Dz. u. kr. oraz w art. VII. ustawy w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem tudzież gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów świadczeń na rzecz Rady powiatowej w Wieliczce, obowiązaną jest gmina miasta Krakowa uiścić tejże Radzie powiatowej:

a) w pierwszych 20 latach po przejściu gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. m. Kraknwa corocznie sumę 1965 kor. w ratach kwartalnych z dołu;

b) w pierwszym roku po przejściu gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu miasta Krakowa jednorazowo sumę 13.707 K.

Art. VII.

Z dniem wcielenia do król. stoł. m. Krakowa gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów (art. XIII.) przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania znajdujących się na wcielonym do miasta Krakowa obszarze dróg gminnych i powiatowych, jako dróg miejskich.

Art. VIII.

Prawo propinacyjne na terytoryach gm. Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów, do miasta Krakowa tą ustawą przyłączonych, pozostaje niezmienione do końca r. 1910.

Po roku 1910 terytorya te podlegać będą przepisom obowiązującym dla m. Krakowa (art. I. ustawy krajowej z dnia 20. grudnia 1905. Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906).

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałem przez przyłączenie gm. Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów powiększonem terytoryum m. Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytoryum osobne przepisy nie zostały wydane.

W sprawie przepisów budowlanych dla terytoryów przyłączonych do miasta Krakowa gmiń i obszarów dworskich wydane zostaną w drodze ustawy krajowej osobne postanowienia z uwzględnieniem zawartych umów (art. V.) i stosunków miejscowych.

Do czasu ustawodawczego uregulowania powyższych stosunków obowiązywać będzie w przyłączonych terytoryach ustawa budownicza dla m. Krakowa z dnia 18. lipca 1883, Dz. u. kr. Nr. 63, zmieniona częściowo ustawą z dnia 28. marca 1905, Dz. u. kr. Nr. 57 i ustawą z dnia 28. marca 1910 Dz. u. kr. Nr. 89, z następującymi wyjątkami:

1. Istniejące dotąd na całym obszarze, do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonym, nieogniotrwałe pokrycia dachów winny być w ciągu lat 15, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, zamienione na ogniotrwałe.

2. Rada m. Krakowa jest upoważnioną do wydania z uwzględnieniem zawartych umów (Art. V.) i miejscowych stosnnków, przejściowych przepisów co do urządzenia, względnie przerobienia dołów kloacznych i gnojowisk, oraz co do przebudowy istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Art. X.

Postanowienia art. XI. §. 18, § 30. ustęp ostatni i § 53. ust. 1) ustawy z.

dnia 13. listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§ 18.

Rada miejska składa się z 87 członków (radców miejskich).

Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum Krakowa, jakie istniało przed dokonanem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, 72 radców, a wyborcy zamieszkali na terytoryach, przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 15 radców. W szczególności zaś wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy; Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwsie Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa Wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika Białego oraz część Prądnika Czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę, Dąbie z Beszczem i Głębinowem 1 radcę, Płaszów 2 radców.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy, prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez smierć lub rezygnacyę lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziele lub okręgu wyborczym, do którego ubyły radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§ 45).

§ 30 ustęp ostatni

Wyborcy wszystkich innych przyłączonych do Krakowa gmin sąsiednich, o ile im według § 18. niniejszego statutu służby prawo wyboru własnych reprezentantów do Rady miejskiej, wybierać ich będą w okręgach odpowiadających granicom, jakie gminy te posiadały w czasie przyłączenia ich do miasta Krakowa, powiększonym o terytoryum obszaru dworskiego, posiadającego z gminą wspólną nazwę.

§ 53. ustęp pierwszy.

W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 87 członków Rady.

Art. XI.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów, nie doznaje zmiauy przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XII.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgu utworzonego z powodu przyłączenia do miasta Krakowa gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów nastąpi po myśli przepisów tego statutu zaraz po faktycznem przejęciu tych gmin i obszarów dworskich pod zarząd gminy miasta Krakowa.

Wybrani z powyższego okręgu nowi członkowie Rady miasta pełnić będą swe funkcye aż do najbliższych wyborów do Rady miasta, poczem nastąpią tak na terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed przyłączeniem gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów,

jakoteż i na terytoryum Krakowa, powstałem przez przyłączenie tej gminy i obszaru dworskiego, nowe wybory po myśli przepisow, zawartych w art. X. tejże ustawy i w odnośnych paragrafach obowiązującego w Krakowie statutu miejskiego.

Art. XIII.

Termin, w którym gmina Płaszów i obszar dworski Płaszów przejdą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. m. Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Z dniem tym przestaną na przyłączonych obecnie do m. Krakowa terytoryach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gmina wiejska względnie obszar dworski i składowe części autonomicznego powiatu podlegały, a natomiast zaczną obowiązywać ustawy krajowe (art. IX.), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powyższym zostanie rozwiązaną Rada gm. w Płaszowie.

Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytoryach do m. Krakowa przyłączonych nadal w mocy urzędowa działalność c. k. Władz państwowych i administracyjnych.

Art. XIV.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, zarząd gm. Płaszów nie może bez zgody Prezydenta m. Krakowa zaciągać nowych zobowiązań ani też zawierać umów, względnie przedsiębrać czynności, któreby pociągały za sobą zmiany w stanie posiadania, obciążenia lub używania majątku i dobra gminnego, oraz nie może czynić wydatków budżetem gminnym nieprzewidzianych. Budżety uchwalone w powyższym czasie przejściowym na rok następny przez Radę gminną, muszą być zatwierdzone przez Prezydenta miasta Krakowa.

Przeciw odmowie Prezydenta miasta Krakowa przysługuje jednak Radzie gminnej prawo wniesienia zażalenia do Wydziału krajowego, który rozstrzyga ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzą, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonych niniejszą ustawą gminy i obszaru dworskiego, jak najspieszniej przekazaną została gminie m. Krakowa w zakresie, statutem tejże gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów do m. Krakowa niniejszą ustawą przyłączonych, czynności odnośne objęły c. k. Władze państwowe, właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne przez gminę Płaszów do miasta Krakowa przyłączoną temuż miastu inwentarycznie oddane zostały.

Art. XV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XVI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Czeczowi.

Przemawia p. Czecz i wnosi rezolucyę następującą:

Sejm wzywa Wydział krajowy aby powiat Wieliczka przy akcyi ukrajowienia dróg — wobec jego trudnego położenia finansowego był odpowiednio uwzględnionym.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Lewicki i zapowiada wniesienie protestu.

Podczas przemówienia p. Lewickiego następuje spokój w Izbie.

Marszałek udziela głosu p. Halbanowi.

Przemawia p. Halban i wnosi następującą dodatkową rezolucyę, w zastępstwie p. Wodzickiego:

3. W myśl dyrektywy wydanej Wydziałowi krajowemu uchwałą z dnia 12. listopada 1904 r.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie przystąpił do przeprowadzenia rokowań z gminą kr. stoł. miasta Krakowa i miasta Podgórza w sprawie połączenia się tych obu miast i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi sprawozdanie w tej sprawie wraz z projektem odnośnej ustawy krajowej.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Leo i przyjmuje tę rezolucyę p. Wodzickiego, zgłoszoną przez p. Halbana.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej przedewszystkiem nad ustawą.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Izba uchwala następnie w rozprawie szczegółowej bez rozprawy i oddzielnie rezolucye 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Następnie uchwala Izba bez rozprawy następującą rezolucyę p. Czecza, po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka:

„Sejm wzywa Wydział krajowy aby powiat Wieliczka przy akcyi ukrajowienia dróg — wobec jego trudnego położenia finansowego był odpowiednio uwzględnionym.

Wkońcu oddzielnie i bez rozprawy uchwala Izba po poprzedniem poparciu następującą rezolucyę p. Wodzickiego, zgłoszouą przez p. Halbana, po odczytaniu jej przez Marszałka:

W myśl dyrektywy wydanej Wydziałowi krajowemu uchwałą z dnia 12. listopada 1904 r.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie przystąpił do przeprowadzenia rokowań z gminą kr. stoł. miasta Krakowa i miasta Podgórza w sprawie połączenia się tych obu miast i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi sprawozdanie w tej sprawie wraz z projektem odnośnej ustawy krajowej.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi bankowej o sprawozdaniach Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy oszczędności za lata 1908 i 1909 tudzież w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla wkładek w Galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Paygert uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie z 20. sierpnia 1909 r. i z 19. sierpnia 1910 r.

2. Sejm udziela Zarządowi Galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tej Kasy za lata 1908 i 1909.

3. Sejm zmieniając uchwały z 27. lutego 1899, z 18. listopada 1902, z 7. listopada 1904 i z 15. października 1909, postanawia: jak długo trwa gwarancya kraju w artykule pierwszym powyższej uchwały z dnia 27. lutego 1899 (Dz. u. kr. Nr. 35.) określona, nie może stan kapitałów wkładkowych w Galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie ulokowanych przewyższyć sumy 120,000.000 K.

Suma ta może być zmienioną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Lewicki i zapowiada wniesienie protestu, wnosi o zamknięcie posiedzenia, a zarazem żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

W początku przemówienia p. Lewickiego wrzawa, gwizdy, trąbienie, bicie pultami i hałas w Izbie ucichają, następnie zaraz wybuchają ponownie i trwają dalej, przy końcu przemówienia p. Lewickiego następuje spokój w Izbie.

Marszałek zapytuje czy żąda kto głosu.

Nikt głosu nie żąda, Marszałek oznajmia, że rozprawa została zamknięta.

Marszałek wzywa p. p. sekretarzy do obliczenia obecnych w Izbie posłów, a po chwili oznajmia, że Izba jest w komplecie, albowiem jest 88 posłów.

Izba odrzuca wniosek p. Lewickiego o zamknięcie posiedzenia, następnie p. sprawozdawca zrzeka się głosu, wreszcie oddzielnie uchwala Izba wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie wniosków Komisyi en bloc, poczem osobno uchwala en bloc wnioski 1—3 Komisyi.

W czasie uchwalania tych wniosków wrzawa, krzyki, gwizdy, bicie pultami i trąbienie wybuchają napowrót i trwają dalej.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi sanitarnej w sprawie nadania nowo zbudowanemu szpitalowi w Horodence charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Bednarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

załączoną ·/. ustawę

nadającą szpitalowi w Horodence charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Ustawa

z dnia . . . . . nadająca szpitalowi w Horodence charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Szpital w Horodence zostaje uznany za powszechny i publiczny.

Art. II.

Komitet szpitalny składać się ma:

a) z delegata Wydziału krajowego,

b) z prezesa Rady powiatowej w Horodence lub jego zastępcy,

c) z delegata Rady powiatowej,

d) z dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy nowego, odbudowy, lub rozszerzenia starego gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części ponosić będzie powiat w Horodence.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy powierzam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi drogowej z czynności departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach drogowych, za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwca 1909 i od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Sprawozdawca p. Urbański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Wasunga od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego z czynności departamentu IV. w sprawach drogowych za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwca 1910 do wiadomości.

2. Sejm uznaje potrzebę wydatnego podwyższenia dotacyi z funduszów krajowych na zasiłki przeznaczone po myśli § 15. u. drog. na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w drodze konstytucyjnej wyjednał na r. 1911 i w latach następnych wydatną subwencyę ze Skarbu państwa na budowę i utrzymanie dróg konkurencyjnych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek udziela głosu p. Wasungowi.

P. Wasung zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski od 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o kra-

jowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, Szkole ogrodniczej na Wulcę kapitańskiej i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1909/1910.

Sprawozdawca p. J. Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego.

2. Sejm uchwala kredyt nadzwyczajny na koszta budowy szklarni w krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie i na Wulce kapitańskiej, dla każdej z nich kosztem po 33.000 koron, oraz kredyt koron 11.360 na rozprowadzenie wody w ogrodzie szkoły tarnowskiej i wstawienie tych kredytów do Rubryki X. budżetu krajowego na rok 1911.

3. Sejm przyznaje dodatek aktywalny kierownikowi krajowej szkoły ogrodniczej na Wulce kapitańskiej w kwocie koron 300 rocznie a nauczycielowi-instruktorowi tejże szkoły takiż dodatek w kwocie 240 koron rocznie.

4. Sejm poleca wypracowanie kosztorysów i wstawienie do budżetu na rok 1912 kwoty potrzebnej na odpowiednie wodociągi w ogrodzie szkoły ogrodniczej na Wulce kapitańskiej.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w budżet na rok 1912 wstawił odpowiednią kwotę na krajowego inspektora ogrodnictwa i w swoim czasie, rozpisał odpowiedni konkurs, celem obsadzenia tej posady.

6. Petycyę L. 7.081 Wydziału powiatowego w Wieliczce o subwencyę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia po myśli wywodów Komisyi w treści sprawozdania zawartych.

7. Petycyę L. 6.935 ruskiego Towarzystwa Narodnego domu w Szczytowcach odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Wasungowi.

Przemawia p. Wasung.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek sekretarza p. Urbańskiego o przyjęcie en bloc wniosków komisyi, poczem uchwala en bloc powyższe wnioskie 1—7 komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego o poborze krajowych opłat szynkarskich i zwiększonej opłaty od piwa.

Sprawozdawca p. Urbański uwolniony na wniosek sekretarza p. Wasunga od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o poborze krajowych opłat szynkarskich i zwiększonej opłaty od piwa, począwszy od dnia 1. stycznia 1911.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia extra statum posad w oddziale konceptowym i rachunkowym w razie przydzielenia urzędników tych oddziałów do biura poboru opłat szynkarskich.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Landauowi.

Przemawia p. Landau i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy załatwieniu rekursów w sprawach udzielenia koncesyi szynkarskich i przy rozdawnictwie koncesyi dotąd nierozdzielonych możliwie uwzględnił te osoby, które dotąd przemysł szynkarski wykonywały.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Urbański.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I. i II. Komisyi. które p. sprawozdawca odczytuje.

Następnie popiera i uchwala Izba bez rozprawy rezolucyę następującą p. Landaua:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby przy załatwieniu rekursów w sprawach udzielenia koncesyi szynkarskich i przy rozdawnictwie koncesyi dotąd nierozdzielonych możliwie uwzględnił te osoby, które dotąd przemysł szynkarski wykonywały“, — Po odczytaniu tej rezolucyi przez Marszałka

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi kolejowej o wniosku posła Witosa i tow. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli rzędzińskiej dla ruchu osobowego i towarowego.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej w drodze właściwej spowodował należyte otwarcie przystanku kolejowego w gminie Wola Rzędzińska już istniejącego, dla ruchu osobowego i towarowego.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje spokój w Izbie.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy odpadają ostatnie trzy punkty porządku dziennego

t. j. odpadają:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie petycyi gmin Boberka, Lipie, Dźwiniacz górny, Dydowia, Łokieć, Łopuszanka lechnowa, Michniowiec, Bystre i Czarna o wydzielenie ich z okręgu c. k. Sądów powiatowych w Turce, Starym Samborze i Ustrzykach, a przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Tyrawie wołoskiej.

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie kreowania nowego sądu powiatowego w Uściu zielonem.

Marszałek stwierdza, że inne punkty porządku dziennego zostały wyczerpane.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 5. listopada 1910 godz. 9. przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 45. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Jan Wasung *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się, w myśl przepisów § 76. regulaminu Sejmowego następujące protesty p. p. Lewickiego, Dudykiewicza i tow. i oświadczenie na nie. (Zobacz protokół obrad 104 pos. z 5/11 1910 i 105 pos. z 7/11 1910 r.)

Do

J. E. Stanisława hr. Badeniego

Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księst. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76. regul. sejm.

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 3-go listopada 1910 r. na 103 posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

W szczególności:

W sprawozdaniu stenograficznem, tego posiedzenia sejmu galicyjskiego stwierdzono, że począwszy od 4-go punktu porządku dziennego w czasie narad był hałas, krzyki, świsty, bicie pultami i t. d.

Podpisani konstatują, że w czasie rzekomych narad na tem posiedzeniu począwszy od 4-go punktu był taki hałas, krzyki, świsty, że nie było słychać ani sprawozdawców, ani mowców, ani Marszałka.

Dowodem tego, że pojedynczy mowcy domagali się od Marszałka, by umożliwił im przemawiać.

Stenografowie nie ze swych miejsc, ale koło samych mowców — spisywali z ust ich cokolwiek z mów, po większej części nie spisywali nic, bo z przyczyny niezwykłego hałasu mimo że stali przy mowcach, nie byli w możności słyszeć mowy, jak to miało miejsce przy mowach posłów, Dudykiewicza, Senyka, Kost'a Lewickiego.

Z przyczyny tej odebrana była możność posłom brania udziału w naradach, nie było słychać ani sprawozdawców, tak że nikt nie wiedział jaki punkt porządku dziennego jest przedmiotem dyskusyi i tylko z nazwiska sprawozdawcy można było domyśleć się — co jest przedmiotem rzekomych obrad — ani przemówień mowców, ani słów Marszałka, ani nawet własnych słów nie było słychać.

Prawdopodobnie nie słyszał i Marszałek posłów, na co wskazuje fakt, że zgłaszających się do głosu posłów O. Senyka i Dr. Lewickiego zapisał mylnie a mianowicie — pierwszego z nich jako mowcę „pro“ podczas gdy on zgłosił się jako mowca „contra“ a drugiego jako mowcę do „meritum“ podczas gdy on zgłosił się do głosu w sprawie formalnej.

Głosowanie odbyło się również w sprzeczności z postanowieniami regulaminu, bo posłowie głosowali na znak dany przez sprawozdawcę lub sekretarza sejmu i to nie ze swoich miejsc lecz zebrani około trybuny sprawozdawcy.

Przeciw takiemu prowadzeniu narad, protestował kilkakrotnie poseł Lewicki.

A ponieważ według postanowień § 39. i następnych regulaminu sejm. rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wszystkie rzekomo powzięte uchwały od 4-go do 13-go punktu porządku dziennego 103 posiedzenia sejmowego z 3-go listopada 1910 są nieważne — na co wnosimy ten protest i na odczytanie tegoż na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie go do protokołu narad.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Jan Makuch, T. Staruch, Dr. Petruszewicz, Z. Skwarko, Michał Sodomora, Jan Kiweluk, Paweł Dumka, Antoni Staruch, Łazarz Winniczuk, Jan Sandulak, Dr. Kurowiec.

Do Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Protest

posła Dudykiewicza i tow. z powodu niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia posiedzenia I. sesyi IX. peryodu, odbytego dnia 3. b. m. 1910 r.

Na podstawie § 76. regulaminu z 10. października 1907 r. obowiązującego Wys. Sejm i jego Marszałka, oświadczamy i równocześnie wnosimy następujący protest:

W protokole 103. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu, odbytego dnia 3. listopada 1910 powiedziano, że porządek dzienny tego posiedzenia oprócz trzech ostatnich punktów (14—16) został przeprowadzony i uchwalony.

Przeprowadzenie i uchwalenie tego porządku dziennego, obejmującego oprócz spraw mniej ważnych (punkt 4., 5., 9., 13.), sprawy pierwszorzędnej wagi dla całego kraju, jak punkty 6—8 i 10—12, nastąpiło z jawnem i świadomem naruszeniem przepisów regulaminu, praw poselskich i autorytetu Sejmu.

Posiedzenie Sejmu odbyło się pomimo jednomyślnego przedłożenia całej reprezentacyi ruskiego narodu, odłożyć posiedzenie i mimo protestów przeciw prowadzeniu posiedzenia niezgodnego z przepisami regulaminu, przy ogłuszającym szumie, podczas którego stanowczo nie można było śledzić porządku dziennego a tem bardziej brać udziału w debatach i uchwałach, posłowie nie mogli być słyszani a tem bardziej nie mogli w podobny sposób wpływać na uchwały Sejmu, tych uchwał nie mogli słyszeć Sejm ani Marszałek, nie słyszeli ich także stenografowie i nie byli w możności zapisywać mowy, o czem świadczą ich stenogramy, nie słyszeli siebie także posłowie pragnący mówić.

Takie prowadzenie posiedzenia, przeprowadzenie i uchwalenie porządku dziennego wśród takich okoliczności, nie jest pracą ustawodawczą reprezentantów narodu, lecz jego parodyą, naruszającą regulamin i bardziej niebezpieczną dla autorytetu Sejmu niż wszelkie, choćby najszumniejsze demonstracye majoryzowanej mniejszości przeciw bezwzględnej większości.

Dudykiewicz.

Kołpaczkiewicz, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk.

Na protesty posłów Dra Lewickiego i tow. tudzież Dra Dudykiewicza i tow. wniesione do protokołu obrad Sejmu z dnia 5. listopada b. r. przeciwko ważności obrad i uchwał Sejmu zapadłych na 103. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. listopada 1910 począwszy od 4. punktu porządku dziennego wnoszą podpisani posłowie sejmowi, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

Oświadczenie:

Stwierdzamy, że całe posiedzenie sejmowe z dnia 3. listopada 1910 odbyło się zupełnie zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego — mimo usiłowania posłów należących do stronnictwa ukraińskiego, by udaremnić czynność Sejmu, za pomocą krzyków, trąbienia, gwizdania i bicia w pulty.

Stwierdzamy w szczególności, że gdy po załatwieniu trzech pierwszych punktów porządku dziennego, poseł Dr. Lewicki uczynił wniosek formalny, żądający zamknięcia posiedzenia — wniosek ten, po przeprowadzonej nad nim rozprawie, w głosowaniu prawidłowo

przeprowadzonem został odrzucony. A kiedy ten wynik głosowania nad wnioskiem posła Lewickiego dał hasło grupie posłów należących do partyi ukraińskiej do rozpoczęcia wrzawy, świstów i trąbienia, jakoteż bicia w pulty, nie przerwało to dalszych obrad Sejmu; wnioski i projekty ustaw były przez referentów odczytane, nad każdym z osobna i w każdem czytaniu była przez JE. Marszałka krajowego otwartą rozprawa, najpierw ogólną, a następnie gdy tego regulamin wymagał — rozprawa szczegółowa, w tych rozprawach brali udział posłowie ze wszystkich stronnictw, nie wyjmując także posłów podpisanych na protestach; rozprawy były zatem dla wszystkich dostępne i zrozumiałe, o ile ktokolwiek z posłów niemi się interesował, zaś JE. Marszłek zapytywał wcale nie sposobem minicznym, lecz donośnym i dosłyszalnym dla wszystkich głosem, czy kto żąda głosu, tak w rozprawach ogólnych jak i szczegółowych. Jeżeli nikt głosu nie żądał, ogłaszał rozprawę za ukończoną i poddawał sprawę pod głosowanie przez podniesienie rąk. Gdy znaczna większość głosów za wnioskami komisyi oświadczyła się, ogłaszał JE. Marszałek uchwalenie wniosków i projektów ustawowych. Każdy z posłów, którykolwiek sobie tego życzył, mógł przyjść do głosu i przemawiał.

Jest rzeczą możliwią, że posłowie wnoszący protest o ile sami uczestniczyli w krzykach i hałasach, nie słyszeli wniosków, odczytywanych przez sprawozdawców. Lecz ta okoliczność, niezależna od JE. Marszałka i większość Sejmu, nie może mieć żadnego wpływu na ważność obrad i powziętych uchwał. Zresztą sami protestujący posłowie nie przytaczają ani jednej okoliczności faktycznej, w regulaminie sejmowym wymienionej, dla uzasadnienia zarzutu nieważności uchwał zapadłych w Sejmie na posiedzaniu z 3. b. m.

O ile zaś protesty zwracają się przeciwko postępowaniu JE. Marszałka — podpisani stwierdzają, iż jego postępowanie było zupełnie zgodnem z przepisami regulaminu sejmowego, nacechowane troską i stanowczą wolą uszanowania praw konstytucyjnych, powagi i godności Sejmu.

We Lwowie, dnia 7. listopada.

Korytowski Witołd, E. Mycielski, Krzeczunowicz, Battaglia, Komorowski, Z. Tarnowski, Skarbek, Rutowski, St. Mycielski, Leo, Jahl, Onyszkiewicz, Laskowski, Czartoryski, Brykczyński, Raciborski, Gorayski, Moysa, Niezabitowski, Wł. Kraiński, Krzysztofowicz, T. Cieński, Federowicz, Piniński, Halban, Merunowicz, Cielecki, Gołuchowski, Męciński, Mars, St. H. Badeni, Skrzyński, Rayski, A. Lubomirski, Szwed, Jędrzejowicz, Czecz, L. Cieński, A. Theodorowicz, Schnell, Jabłoński, Sozański, Rittel, Kozłowski, Bandrowski, Stapiński, Bojko, Jedynak, Styła, Thullie, Marszałkowicz, Sobolewski, Pilat, Jaszowski, Sala, Stefczyk, Gniewosz, Maryewski, Hupka, Kędzior, Konopka, Lewakowski, Bernadzikowski, Urbański, Stadnicki, Landau, Bednarski, Starowieyski, Dembowski, Kleski, Michałowski, Czarkowski-Golejewski, Jaworski, Czaykowski, Starzyński, Abrahamowicz, K. Lubomirski, Maiss, Tyszkiewicz, Garapich, Milewski, J. Korytowski, J. Brunicki.

Protokół

104. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 5. listopada 1910.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 102 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 103 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 5. listopada 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7805, 7809—7812, 7817, 7819, 7820, 7821, 7824, 7825.

Komisyi szkolnej L.s. 7806, 7807, 7816 7818.

Komisyi drogowej L. s. 7813.

Komisyi kolejowej L. s. 7809.

Komisyi wodnej L. s. 7814, 7815, 7822.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7809 Instytutu Ś-go Michała w Kołomyi o subwencyę na bursę przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7824 Filii Lwowskiego ruskiego Towarzystwa gimn. „Sokół“ w Stanisławowie o subwencyę przemawia p. Winniczuk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

Wniosek nagły
posła Witosa i Bojki i tow. w sprawie udzielenia zapomóg dla gmin zarazą dotkniętych.

Z powodu klęski pryszczycy, która objęła wielką część naszego kraju wpro-

wadzono w życie szereg zarządzeń weterynaryjno-policyjnych. Między innymi zabroniono wypędzać bydło w pole na paszę, której obfitość tego roku jest ogromna.

Zarządzenie to spowodowało, iż stojące bydło zjadło paszę suchą nagromadzoną na miesiące zimowe, do tego stopnia, że tej paszy w początkach zimy już zabraknie. Ponieważ również wskutek zamknięcia jarmarków wykluczonem jest pozbycie się tak bydlęcia jak i trzody chlewnej, została zużyta także pasza treściwa i wielka część ziemniaków i zboża, tak, że dalsze utrzymanie inwentarza staje się niemożliwem, jeżeli odpowiednia pomoc nie zostanie wcześnie udzieloną. Również z powodu rozstawienia wielkiej liczby wartowników na każdej drodze gminnej, zabrano ogromną ilość rąk do pracy w czasie najpilniejszych robót polnych, co spowodowało wielkie podrożenie robocizny dla właścicieli gruntów, a stratę zarobku dla robotników, co na jednych i na drugich ogromnie dotkliwie się odbiło.

Wobec naprowadzonych danych podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) Ażeby w jak najkrótszym czasie dostarczył gminom zarazą wymienioną dotkniętym odpowiednią ilość soli bydlęcej bezpłatnie.

2. Dostarczył należytą ilość pasz treściwych jakoto: otrąb i t. p. artykułów po zniżonych cenach.

3. Udzielił bezprocentowej pożyczki gospodarzom rolnym w gminach zarazą dotkniętych.

4. Przeznaczył odpowiednie wynagrodzenie interesowanym gminom za dostarczenie wart i inne czynności z tym połączone.

5. Spowodował zniżenie opłat kolejowych dla przewozu wyż wymienionych artykułów.

Wnioskodawca:
Witos, Bojko.

Stapiński, Bernadzikowski, Krężel, Jedynak, Ptak, Bis, Styła, Stefczyk, Szwed, Myjak, Cieluch, Jampolski, Cipser.

W n i o s e k n a g ł y

posła Czartoryskiego i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelcom gminy Leżachów (pow. Jarosław).

Wysoki Sejmie!

10. października br. wybuchł pożar we wsi Leżachowie powiatu jarosławskiego, podczas którego spłonęły budynki wraz z krescencyą, piętnastu gospodarzom. Ludzie ci stoją wobec nadchodzącej zimy bez dachu i chleba.

Po odtrąceniu kwot spodziewanych z towarzystw asekuracyjnych, szkoda wynosi około 70.000 koron.

Niżej podpisani stawiają

W n i o s e k n a g ł y:

Wysoki Sejm raczy udzielić pogorzelcom gminy Leżachowa jak najrychlej odpowiedniej zapomogi.

Wnioskodawca:
Czartoryski.

Laskowski, Stadnicki, Garapich, Mojsa, Konopka, Brykczyński, Kędzior, Krężel, Cielecki, Rutowski, Baworowski, Jaworski, J. Brunicki, Jedynak, Adam, Hupka, Wodzicki, Gorayski, Marszałkowicz, Schnell, Obertyński, A. Theodorowicz, Wrześniowski, Vivien, Doliński, Jędrzejowicz, Urbański, Cipser, Czecz.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Pławnej powiat Grybów.

Jak mieszkańcy tejże gminy i członkowie rady szkolnej miejscowej stwier-

dzili, że budowa szkoły w gminie Pławna, prowadzoną jest z tak fatalnego materyału, że spodziewanem jest, że do tejże szkoły dzieci uczęszczać nie będą, a to dlatego, że mury z powodu złej jakości cegły przed kompletnym ukończeniem same się rozejdą.

Na dowód tego kilku członków gm. i Rada szkol. miej. zabrali kilka sztuk tej cegły, która wobec świadków opieczętowaną i zachowaną została i każdej chwili na żądanie odnośnych władz przesłana być może.

W ten bowiem sposób krwawy grosz kraju a także i gminy strasznie się marnuje a zyskują tylko niesumienne jednostki.

To też podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy fakta powyższe są Mu wiadome.

2) Co zamierza uczynić, ażeby w przyszłości podobnemu marnowaniu grosza publicznego kres położyć.

Interpelant:
Jan Cieluch.

Jampolski, Stefczyk, Ptak, Cipser, Długosz, Jedynak, Krężel, Styła, Bojko, Żardecki, Myjak, Bis, Kędzior, Lewakowski.

Interpelacya

posła Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego podniesienia stanu wody na rzece Strypie, przez Moritza Sommersteina, właściciela dóbr w Burkanowie powiat Podhajce.

Przed kilku laty wybudował właściciel dóbr w Burkanowie, M. Sommerstein młyn na rzece Strypie, a żeby ten młyn mógł pełnić swoją służbę, pan Sommerstein podniósł wodę w rzece tak, że ona pozalewała nadbrzeżne włościańskie zagrody jak również pójła dla bydła, których w Burkanowie było 6, gdzie prócz pojenia bydła były dawniej wygodne miejsca do zajeżdżania wozami, i dostarczania wody na wieś w czasie pożaru.

Na kilkakrotne skargi pokrzywdzonych włościan Burkanowa, c. k. Starostwo w Podhajcach zarządziło ostatecznie komisyjne śledztwo i wysłało w tym celu technicznego inżyniera do Burkanowa dnia 19. czerwca 1909, który orzekł, że woda podniesiona o 15 cm ponad markacyjny pal, ponieważ przy obniżonym stanie wody młyn absolutnie nie może funkcyonować. Otóż c. k. techniczny inżynier uznał skargi włościan z Burkanowa w zupełności za usprawiedliwione, a ponadto poczynił jeszcze inne, niekorzystne dla p. Sommersteina spostrzeżenia, jak np. bardzo lichy stan mostu przy szluzie itp.

Wskutek tego ck. Starostwo w Podhajcach pismem z dnia 22. czerwca 1909 l. 15522 uznało p. Sommersteina winnym za przestępstwa §§ 19, 20, 23. i 44. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 dz. u. kr. Nr. 38. i za to przestępstwo zasądziło go po myśli § 69. ust. z dnia 15. czerwca 1892 dz. u. kr. Nr. 40 na grzywnę w kwocie 50 kor. na fundusz kraj. kultury i po myśli § 98. cyt. ust. na zapłacenie kosztów komisyjnych w celu zbadania stanu sprawy w kwocie 102 kor. 79 hal. z tem, że poszkodowanych z ich pretensyami z powodu zalewu spowodowanego podniesieniem stanu wody przy młynie przez p. Sommersteina — odsyła się na drogę cywilnego prawa.

Równocześnie nakazało c. k. Starostwo p. Sommersteinowi, ażeby po myśli § 10. wyżej wspomnianej ustawy — do 4 tygodni przywrócił do pierwotnego stanu 6 pójł gminnych i przystęp do wody, wszystkim mieszkańcom Burkanowa z beczkami w czasie pożaru, jak również żeby zniżył zastawki przy szluzie do oznaczonego stopnia na markacyjnym palu w przeciągu 24 godzin.

Przeciw powyższemu orzeczeniu podhajeckiego c. k. Starostwa wniósł p. Sommerstein rekurs do c. k. Namiestnictwa, który mimo tego, że mieszkańcy Burkanowa odnosili się już w tej sprawie pisemnie do c. k. Namiestnictwa, że w jesieni 1909 deputacya mieszkańców Burkonowa prosiła JE. p. Namiestnika o przyspieszenie załatwienia sprawy — dotychczas nie tknięty.

Dlatego podpisani zapytują: Jak Wys. c. k. Rząd usprawiedliwi zwlekanie tak ważnej sprawy.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Dumka, A. Staruch, Makuch, Sandulak, Kurowiec, Korol, Winniczuk, Skwarko, Krysowaty, Petruszewicz, Kiweluk, T. Staruch, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że z odczytanymi wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa sekretara p. Skwarkę do odczytania złożonych protestów.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje następujące protesty:

Lwów, dnia 4. listopada 1910.

Do
J. E. Stanisława hr. Badeniego
Marszałka krajowego
we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajow. Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księst. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76. regul. sejm.

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 3-go listopada 1910 r. na 103 posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego w szczególności:

W sprawozdaniu stenograficznem tego posiedzenia sejmu galicyjskiego stwierdzono, że począwszy od 4-go punktu porządku dziennego w czasie narad był hałas, krzyki, świsty, bicie pultami i t. d.

Podpisani konstatują, że w czasie rzekomych narad na tem posiedzeniu począwszy od 4-go punktu był taki hałas, krzyki, świsty, że nie było słychać ani sprawozdawców, ani mowców, ani marszałka.

Dowodem tego, że pojedynczy mowcy — domagali się od marszałka, by umożliwił im przemawiać.

Stenografowie nie ze swych miejsc, ale koło samych mowców — spisywali z ust ich cokolwiek z mów, po większej części nie spisywali nic, bo z przyczyny niezwykłego hałasu mimo, że stali przy mowcach, nie byli w możności słyszeć mowy, jak to miało miejsce przy mowach posłów, Dudykiewicza, Senyka, Kostia Lewickiego.

Z przyczyny tej odebraną była możność posłom brania udziału w naradach, nie było słychać ani sprawozdawców, tak że nikt nie wiedział, jaki punkt porządku dziennego jest przedmiotem dyskusyi i tylko z nazwiska sprawozdawcy można było domyśleć się co jest przedmiotem rzekomych obrad, ani przemówień mowców, ani słów marszałka, ani nawet własnych słów nie było słychać.

Prawdopodobnie nie słyszał i marszałek posłów, na co wskazuje fakt, że zgłaszających się do głosu O. Senyka i Dr. Lewickiego zapisał mylnie a mianowicie — pierwszego z nich jako mowcę „pro“ podczas gdy on zgłosił się jako mowca „contra“ a drugiego zapisał jako mowcę do „meritum“ podczas gdy on zgłosił się do głosu w sprawie formalnej.

Głosowanie odbyło się również w sprzeczności z postanowieniami regulaminu, bo posłowie głosowali na

znak dany przez sprawozdawcę lub sekretarza Sejmu i to nie ze swoich miejsc lecz zebrani około trybuny sprawozdawcy.

Przeciw takiemu prowadzeniu narad, protestował kilkakrotnie poseł Lewicki.

A ponieważ według postanowień § 39. i następnych regulaminu sejm. rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wszystkie rzekomo powzięte uchwały od 4-tego do 13-tego punktu porządku dziennego 103 posiedzenia sejmowego z 3-go listopada 1910 są nieważne — na co wnosimy ten protest i na odczytanie tegoż na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie go do protokołu narad.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Jan Makuch, T. Staruch, Dr. Petruszewicz, Z. Skwarko, Michał Sodomora, Jan Kiweluk, Paweł Dumka, Antoni Staruch, Łazarz Winniczuk, Jan Sandulak, Dr. Kurowiec.

Do Wysokiego Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Protest

posła Dudykiewicza i tow. z powodu niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia posiedzenia I. sesyi IX. peryodu odbytego dnia 3. b. m. 1910 r.

Na podstawie § 76. regulaminu z 10. października 1907. r. obowiązującego Wys. Sejm i jego marszałka, oświadczamy i równocześnie wnosimy następujący protest:

W protokole 103. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu, odbytego dnia 3. listopada 1910. powiedziano, że porządek dzienny tego posiedzenia oprócz trzech ostatnich punktów (14—16) został przeprowadzony i uchwalony.

Przeprowadzenie i uchwalenie tego porządku, dziennego obejmującego oprócz spraw mniej ważnych (punkt 4., 5., 9., 13), sprawy pierwszorzędnej wagi dla całego kraju, jak punkty 6—8 i 10—12, nastąpiło z jawnem i świadomem naruszeniem przepisów regulaminu, praw poselskich i autorytetu Sejmu.

Posiedzenie Sejmu odbyło się pomimo jednomyślnego przedłożenia całej reprezentayi ruskiego narodu, odłożyć posiedzenie i mimo protestów przeciw prowadzeniu posiedzenia niezgodnego z przepisami regulaminu, przy ogłuszającym szumie, podczas którego stanowczo nie można było śledzić porządku dziennego a tem bardziej brać udziału w debatach i uchwałach, posłowie nie mogli być słyszani a tem bardziej nie mogli w podobny sposób wpływać na uchwały Sejmu, tych uchwał nie mogli słyszeć Sejm ani Marszałek, nie słyszeli ich także stenografowie i nie byli w możności zapisywać mowy, o czem świadczą ich stenogramy, nie słyszeli siebie także posłowie, pragnący mówić.

Takie prowadzenie posiedzenia, przeprowadzenie i uchwalenie porządku dziennego wśród takich okoliczności, nie jest pracą ustawodawczą reprezentantów narodu, lecz jego parodyą, naruszającą regulamin i bardziej niebezpieczną dla autorytetu Sejmu, niż wszelkie, choćby najszumniejsze demonstracye majoryzowanej mniejszości przeciw bezwzględnej większości.

Dudykiewicz,

Kołpaczkiewicz, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że protesty te będą dołączone do protokołu obrad ostatniego 103-go posiedzenia z dnia 3/11 1910.

Przemawia p. Piniński i wobec zamknięcia budżetu krajowego na r. 1911 wnosi, aby wszystkie petycye, ob-

ciążające budżet, przekazywano od dnia dzisiejszego Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Pinińskiego.

Marszałek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Senyk i uprasza o odbycie posiedzenia dopiero w środę 9. b. m.

Izba uchwala wniosek p. Lewickiego o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że życzeniu p. Senyka nie może zadość uczynić.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. listopada 1910 roku godz. 9. przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 10 przed południem.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

105. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 7. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 52 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 104 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 7. listopada 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7833, 7834.

Komisyi administr. L. s. 7832.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje zgłoszoną interpelacyę, która opiewa:

Interpelacya

Do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego we Lwowie.

Na dniu 17. października b. r. miał się odbyć jarmark na bydło i trzodę chlewną w miasteczku Kętach w powiecie Bialskim na który to jarmark spędzono bydło rogate i dowieziono trzodę chlewną z okolicznych wiosek wolnych od zarazy racicowej i pyskowej tudzież z samego miasta Kęt które do ostatnej chwili wolne jest od tejże zarazy i zarząd miejski na tenże jarmark jeszcze na dniu 16. października b. r. wydawał paszporty bydlęce nie mając żadnego innego rozporządzenia z c. k. Starostwa z Białej.

Gdy tymczasem w sam dzień targowy na dniu 17. października b. r. gdy już z całej okolicy Kęt wolnych od zarazy zjechały się fury na wozach z trzodą chlewuą i spędzono bydło rogate. Posterunek c. k. żandarmeryi w Kętach rozpędził cały jarmark na bydło i trzodę chlewną okazując polecenie c. k. Starostwa Bialskiego do zamknięcia targu w Kętach o którem to poleceniu i rozporządzeniu Magistrat miasta Kęt bynajmniej nic nie wiedział ani powiadomiony nie był tak samo jako i okoliczne wioski.

Podpisani zapytują Pana Komisarza Rządowego czy takie doraźne za-

mykanie targów przez c. k. Żandarmeryę bez poprzedniego zarządzenia i powiadomienia odnośnego Magistratu miejskiego oraz okolicznych Zwierzchności gminnych aby wstrzymały wydawanie paszportów jest w Państwie konstytucyjnem dozwolone i wskazane i kto zwróci koszta transportu trzody chlewnej oraz bydła rogatego do targu z okolicznych wiosek.

Wreszcie na jakiej zasadzie c. k. Starostwo Bialskie pozwoliło sobie zamknąć targi bydlęce w Kętach nie skonstatowawszy w mieście Kętach żadnego wypadku zarazy racicowej i pyskowej i na jakiej zasadzie zamyka się targi bydlęce przed wioskami chorobą tą niedotkniętymi tembardziej w obecnej porze kiedy c. k. Urząd podatkowy rozsyła mandaty i wzywa do płacenia podatków zaległych za rok 1910 a w wielu wypadkach i 1909 ?

I czem ludność wiejska pokryje wydatki konieczne przed nadchodzącą zimą jeżeli inwentarza swego żywego nigdzie nie będzie można spieniężyć a w szczególności w powiecie Bialskim gdzie wszystkie miasta targowe na około są pozamykane t. j. Biała, Oświęcim, Kęty Andrychów.

I jak długo p. p. Weterynarze będą w tym powiecie dręczyć i tak już zniszczoną ludność wiejską i miejską przez zakaz paszenia bydła w gminach dotkniętych pryszczycą.

Lwów dnia 24. października 1910.

Interpelant:
Szwed.

Ptak, Jampolski, Kędzior, Jedynak, Bis, Krężel, Bojko, Cieluch, Styła, Skwarko, Witos, Dudykiewicz, Stefczyk, Cipser.

Marszałek oznajmia, że odczytaną interpelacyę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące oświadczenie:

Na protesty posłów dra Lewickiego i tow. tudzież dra Dudykiewicza i tow. wniesione do protokołu obrad Sejmu z dnia 5. listopada b. r. przeciwko ważności obrad i uchwał Sejmu zapadłych na 103. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. listopada 1910 począwszy od 4. punktu porządku dziennego wnoszą podpisani posłowie sejmowi, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e:

Stwierdzamy, że całe posiedzenie sejmowe z dnia 3. listopada 1910 odbyło się zupełnie zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego — mimo usiłowania posłów należących do stronnictwa ukraińskiego, by udaremnić czynność Sejmu, za pomocą krzyków, trąbienia, gwizdania i bicia w pulty.

Stwierdzamy w szczególności, że gdy po załatwieniu trzech pierwszych punktów porządku dziennego, poseł Dr. Lewicki uczynił wniosek formalny, żądający zamknięcia posiedzenia — wniosek ten, po przeprowadzonej nad nim rozprawie w głosowaniu prawidłowo przeprowadzonem został odrzucony. A kiedy ten wynik głosowania nad wnioskiem posła Lewickiego, dał hasło grupie posłów należących do partyi ukraińskiej do rozpoczęcia wrzawy, świstów i trąbienia, jakoteż bicia w pulty, nie przerwało to dalszych obrad Sejmu; wnioski i projekty ustaw były przez referentów odczytane, nad każdym z osobna i w każdem czytaniu była przez JE. Marszałka krajowego otwartą rozprawa, najpierw ogólna a następnie, gdy tego regulamin wymagał — rozprawa szczegółowa, w tych rozprawach brali udział posłowie ze wszystkich stronnictw, nie wyjmując także posłów podpisanych na protestach; rozprawy były zatem dla wszystkich dostępne i zrozumiałe o ile

ktokolwiek z posłów niemi się interesował, zaś JE. Marszałek zapytywał wcale nie sposobem mimicznym, lecz donośnym i dosłyszalnym dla wszystkich głosem, czy kto żąda głosu, tak w rozprawach ogólnych jak i szczegółowych. Jeżeli nikt głosu nie żądał, ogłaszał rozprawę za ukończoną i poddawał sprawę pod głosowanie przez podniesienie rąk. Gdy znaczna większość głosów za wnioskami komisyj oświadczyła się, ogłaszał JE. Marszałek uchwalenie wniosków i projektów ustawowych. Każdy z posłów, którykolwiek sobie tego życzył, mógł przyjść do głosu i przemawiał.

Jest rzeczą możliwą, że posłowie wnoszący protest o ile sami uczestniczyli w krzykach i hałasach, nie słyszeli wniosków, odczytywanych przez sprawozdawców. Lecz ta okoliczność, niezależna od JE. Marszałka i większości sejmu, nie może mieć żadnego wpływu na ważność obrad i powziętych uchwał. Zresztą sami protestujący posłowie nie przytaczają ani jednej okoliczności faktycznej, w regulaminie sejmowym wymienionej, dla uzasadnienia zarzutu nieważności uchwał zapadłych w Sejmie na posiedzeniu z 3. b. m.

O ile zaś protesty zwracają się przeciwko postępowaniu JE. Marszałka — podpisani stwierdzają, iż jego postępowanie było zupełnie zgodnem z przepisami regulaminu sejmowego, nacechowane troską i stanowczą wolą uszanowania praw konstytucyjnych, powagi i godności Sejmu.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1910.

Korytowski Witołd, E. Mycielski, Krzeczunowicz, Battaglia, Komorowski, Z. Tarnowski, Skarbek, Rutowski, St. Mycielski, Leo, Jahl, Onyszkiewicz, Laskowski, Czartoryski, Brykczyński, Raciborski, Gorayski, Moysa, Niezabitowski, Wł. Kraiński, Krzysztofowicz, T. Cieński, Federowicz, Piniński, Halban, Merunowicz, Cielecki, Gołuchowski, Męciński, Mars, St. H. Badeni, Skrzyński, Rayski, A. Lubomirski, Szwed, Jędrzejowicz, Czecz, L. Cieński, A. Theodorowicz, Sznell, Jabłoński, Sozański, Rittel, Kozłowski, Bandrowski, Stapiński, Bojko, Jedynak, Styła, Thullie, Marszałkowicz, Sobolewski, Pilat, Jaszowski, Sala, Stefczyk, Gniewosz, Maryewski, Hupka, Kędzior, Konopka, Lewakowski, Bernadzikowski, Urbański, Starowieyski, Landau, Bednarski, Stadnicki, Dembowski, Kleski, Michałowski, Czarkowski-Golejewski, Jaworski, Czaykowski, Starzyński, Abrahamowicz, K. Lubomirski, Maiss, Tyszkiewicz, Garapich, Milewski, J. Korytowski, J. Brunicki.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad przedostatniego posiedzenia 103. z 3. listopada 1910. roku.

Marszałek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Laskowski.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Lewicki.

Izba po zamknięciu rozprawy odrzuca wniosek p. Skwarki o zamknięcie posiedzenia dzisiejszego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

P. Piniński w zastępstwie sprawozdawcy generalnego p. Kozłowskiego, uwolniony na wniosek sekretarza p.

Urbańskiego od czytania sprawozdania, przemawia, prostuje omyłkę druku, a mianowicie we wniosku II. 1b) komisyi dodać na końcu słowa: „od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków, wreszcie odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1911 ustanawia się wydatki funduszu kraj. w sumie 63,356.178 kor. a dochody własne tego funduszu w sumie . . . . 39,179.349 K.

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1911, pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatków od domów wolnych po 72 h. od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, wysokości po 87 h od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . 67 h zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po . . . 73 h.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1911 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu funduszu krajowego, jako też wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycyami 5, 6 i 7 między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, d, e, f, pozycyi 18, oraz między pozycyą 17 (na dyurna Urzędu pośrednictwa pracy), a rubrykę XVI. pozycyą 9 (wydatki rzeczowe Urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycyami 6 i 7 tudzież między pozycyami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycyami 30c i 32, dalej 35, 41 i 42, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów, wreszcie między pozycyami 96b (1—8) i poz. 96 (ad 12);

e) w rubryce XI., między pozycyami 1, 2 i 6;

f) w rubryce XII., między pozycyami 105 i 187, 173, 175, 177 i 178, wreszcie między pozycyami działów A, B, C i E, w granicach każdego z tych działów z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z niezużytej pożyczki z r. 1909 w kwocie 3,709.805 K, pozostawił w rachunku roku 1910 kwotę 2,089.376 kor., a do rachunku roku 1911 przeniósł kwotę 1,620.429 K.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej, aż do wysokości 2,860.804 kor. w gotówce, przeznaczonej na pokrycie reszty niedoboru r. 1911.

V. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów państwowych i krajowych, prawie wyłącznie na podwyższeniu podatku od wódki, domaga się, aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona jak w roku 1901, dla skarbów krajowych.

W chwili przystąpienia do porządku dziennego powstaje wrzawa, trąbienie, gwizdy, dzwonienie i bicie pulpitami na ławach posłów klubu ukraińsko-ruskiego, i trwają dalej.

Przemawia dalej p. Piniński.

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu.

W czasie udzielenia przez Marszałka głosu p. Stojałowskiemu panuje spokój w Izbie.

Przemawia p. Stojałowski z mownicy.

W czasie przemówienia p. Stojałowskiego powstają na ławach posłów ukraińsko-ruskiego klubu wrzawa, gwizdanie, dzwonienie, trąbienie i bicie pultami, i trwają dalej.

Przy końcu przemówienia p. Stojałowskiego przez chwilę trwa spokój, trzykrotnie, poczem napowrót powstaje wrzawa, gwizdanie, trąbienie, dzwonienie i bicie pultami ze strony posłów klubu ukraińsko-ruskiego.

P. Stojałowski mówi dalej i kończy swe przemówienie.

Marszałek oznajmia, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, które trwało przeszło 5 godzin o ile dotyczy samej budżetowej rozprawy.

Następuie cisza w Izbie wśród powyższego oświadczenia Marszałka.

P. Lewicki prosi o głos.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i zakłada protest przeciw sposobowi obrad, niemniej zapowiada wniesienie pisemnego protestu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne z powodu święta według obrządku grecko-kat. na dzień 9. listopada 1910. godz. 9. przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 m. 10 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów § 76 regulaminu sejmowego następujący protest p. Lewickiego i tow. i oświadczenie na ten protest. (Zobacz protokół obrad 106 posiedzenia z 9. listopada 1910 i 107 posiedzenia z dnia 10 listopada 1910).

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego, Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani Posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76 sejm. regul. następujący

P r o t e s t:

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 7. listopada 1910 na 105 posiedzeniu I. Sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności: Podpisani konstatują, że podczas rzekomych obrad na tem posiedzeniu począwszy od 1. punktu porządku dziennego był w sali tak okropny wrzask od krzyków, świstów i bicia pulpitami, że wręcz niemożliwem było dosłyszeć się choćby jednego słowa z ust sprawozdawcy mowcy i samego Marszałka.

Dowodem tego jest to, że poseł Stojałowski przyszedłszy do głosu, nie chciał przemawiać ze swego miejsca, lecz rozpoczął mowę — przeciw postanowieniom regulaminu — z miejsca cudzego, położonego dalej od obstrukcyonistów, lecz i tu nie wytrzymał długo, bo widząc, że nikt go nie słyszy i sam nie mogąc znieść ogłuszającej wrzawy, uciekł przemawiać dalej — przeciw zwyczajowi w Sejmie — na trybunę. Lecz wrzawa dochodziła i do trybuny tak, że poseł Stojałowski, chcąc, ażeby go słyszeli stenografowie, którzy ustawili się obok niego na samej trybunie, był zmuszony odwrócić się od ław poselskich i stojąc bokiem, dyktować swoją mowę stenografom do ucha.

Dowodem tego jest fakt, że podczas, gdy techniczną obstrukcyę podczas 99. i 103. posiedzenia pp. stenografowie w sprawozdaniach stenograficznych i wszystkie gazety polskie nazwali ogłuszającą do tego stopnia, że nikt nie był w stanie słyszeć ani sprawozdawców ani mowców, to o obstrukcyi na ostatniem 105 posiedzeniu pisze Kuryer lwowski w numerze z 7. „pozatem szalała obstrukcya, jakiej dotąd Sejm nie widział“, a Przegląd, organ jednej z grup prawicy zejmowej, a więc dla obstrukcyonistów nieprzychylny, w numerze 254 pisze: „i rozpoczęli piekielną obstrukcyę, stokroć przeraźliwszą i okropniejszą, niż wszystkie dotychczasowe“.

W ten sposób odebrana była posłom możność brania udziału w obradach, ponieważ nikt nie był w stanie usłyszeć słów ani sprawozdawcy, ani mowcy, ani Marszałka, ani nawet własnych.

A ponieważ według postanowień § 39 i następnych regulaminu sejm. — rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że prowadzenie w ten sposób obrad na 105 posiedzeniu sejmowem z 7. listopada 1910 sprzeciwia się stanowczo regulaminowi, a same obrady podczas tego posiedzenia, począwszy od pierwszego punktu porządku dziennego, są nieważne, na co wnosimy ten protest z żądaniem odczytania go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie go do protokołu obrad.

Lewicki.

Petruszewicz, Kiweluk, Sodomora, Winniczuk, Skwarko, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Sandulak, Kurowiec.

Na protest posłów dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 9. listopada 1910 w przedmiocie posiedzenia z dnia 7. listopada 1910 wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

Oświadczenie.

Stwierdzamy, że pomimo rozmyślnego i z wielką usilnością prowadzonego zakłócania porządku obrad przez dwunastu posłów, należących do tego klubu, którego poseł dr. Lewicki jest przewodniczącym, a to za pomocą krzyków, trąbienia, gwizdania i bicia w pulpity — całe posiedzenie sejmowe z dnia 7. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego. Rozpoczęły się te krzyki, trąbienia, gwizdania itd. gdyż JE. Marszałek udzielił głosu posłom hr. Pinińskiemu i ks. Stojałowskiemu w rozprawie ogólnej nad preliminarzem budżetu krajowego na r. 1911. Jak świadczy protokół stenograficzny, usiłowania posłów Lewickiego i tow. by im przeszkodzić w mówieniu, pozostały zupełnie bez skutku. Oprócz odwoływania się do dziennikarskich opisów usiłowań, podejmowanych przez posłów Lewickiego i tow. w tym celu, ażeby zakłócić prawidłowy tok obrad sejmu — w proteście, który wnoszą ci sami posłowie, nie przytoczono ani jednej okoliczności faktycznej regulaminem uzasadnionej, którą możnaby udowodnić nielegalność posiedzenia sejmowego z 7. b. m.

Lwów, dnia 9. listopada 1910.

Laskowski, Wasung, Witos, Styła, Hupka, Moysa, Battaglia, L. Cieński, Garapich, Czarkowski-Golejewski, Schnell, Winc. Kraiński, Krzysztofowicz, Czecz, A. Theodorowicz, Korytowski Witołd, Gorayski, Leo, A. Lubomirski, K. Lubomirski, Lewakowski, Halban, Męciński, Czartoryski, Merunowicz, Doliński, Marszałkowicz, Wereszczyński, Bernadzikowski, Żardecki, Stefczyk, Jedynak, Krężel, Bis, Cipser, Onyszkiewicz, Z. Tarnowski, Piniński, Konopka, Götz, Gniewosz, Paygert, Milewski, Vivien, J. Szeptycki, Rayski, Maiss, Sare, Maryewski, Urbański, Kleski, Potocki, Sala, Tyszkiewicz, Pastor, Górski, Jaworski, Federowicz, Rutowski, Jahl, Wł. Czaykowski, Kędzior, Bandrowski, Dembowski, Gołuchowski, Komorowski, Witkowski, Jabłoński, E. Mycielski, Niezabitowski, J. Brunicki, Mars, Stadnicki, Baworowski, Obertyński, Brykczyński, Zamoyski, I. Korytowski, Tertil, Bednarski, Starzyński, Thullie, Krzeczunowicz, Adam, Michałowski. Bis, Skarbek, Bojko, St. H. Badeni, Cieluch, Landau, K. Horodyski.

Protokół

106. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 9. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż z protokołem 103 posiedzenia postąpił regulaminowo, protokół 104 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół 105 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 9. listopada 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7837 do 7842, 7851.

Komisyi szkolnej L. s. 7847, 7850, 7858.

Komisyi petycyjnej L. s. 7859.

Komisyi prawniczej L. s. 7854 do 7856.

Komisyi drogowej L. s. 7848, 7849.

Komisyi wodnej L. s. 7843, 7852.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7844—7846, 7857.

Po odczytaniu petycyi L. s. 7843 Wydziału powiatowego w Wadowicach w sprawie kanałów wodnych, przemawia p. Styła popierając petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis powyższych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje zgłoszone interpelacye, które opiewają:

I n t e r p e l a c y a

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego ściągania datku na płace nauczycieli z gminy miasta Pilzna.

Gmina miasta Pilzna pomimo swej niezamożności okazała swą wielką ofiarność na cele szkolnictwa, bo odstąpiła krajowemu funduszowi szkolnemu 23. morgi gruntu ornego oraz obligacyę na 150 złr., z których dochód ma służyć na płace i utrzymanie nauczycieli.

Ponadto, niewiadomo jakiem prawem (czy prawem kaduka?) od lat przeszło 15 ściąga c. k. Urząd podatkowy w Pilznie z gminy 1600 K rocznie jako stały datek na płace nauczycieli, do czego gmina nigdy się nie zobowiązywała, oczem w najdawniejszych protokołach posiedzeń Rady gminnej nie ma żadnej wzmianki.

Natomiast w protokołach posiedzeń Rady gm. pilzneńskiej jest zapisaną zapadła uchwała w niesienia rekursu od obowiązku płacenia kwoty 1.600 kor., którą gmina byłaby skłonną uiszczać atoli pod warunkiem, że w Pilznie będzie szkoła wydziałowa.

Ponieważ szkoły wydziałowej w Pilznie dotychczas nie ma, przeto ściąganie z gminy kwoty 1.600 K jest bezprawiem w najwyższym stopniu krzywdzącem.

Zauważyć trzeba, że krajowy fundusz szkolny zasilany jest dochodem z gruntu i obligacyi wyż wspomnianych, przez gminę odstąpionych, a nadto w ostatnich 4 latach wydała ta gmina kwotę przeszło 80.000 kor., na budowę szkoły, dalej rok rocznie wydaje gmina na potrzeby szkolne przeszło 2000 kor., wydatki gminne przekraczające obecnie kwotę 25.000 kor. rok rocznie wzrastają, zaś dochody zmniejszają się n. p. przez zniesienie prawa propinacyi.

Wszystkie te wyżej naprowadzone szczegóły wykazują wielką ofiarność miasta Pilzna dla szkolnictwa, oraz trudne położenie finansowe.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd czy zechce uczynić co należy, ażeby gminę miasta Pilzna uwolnić od płacenia datku w kwocie 1.600 kor. corocznie?

Interpelant:
A. Krężel.

Witos, Bis, Ptak, Skołyszewski, Bojko, Stapiński, Jedynak, Cieluch, Słyła, Myjak, Stefczyk, Kędzior, Szwed, Jampolski, Żardecki.

Interpelacya

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego urzędowania Komitetu parafialnego w Wiśniczu starym.

Jeszcze w roku 1909 dnia 16. października, odbyły się wybory do Komitetu parafialnego w Wiśniczu starym — a wybrany Komitet zatwierdziło c. k. Starostwo w Bochni dnia 18. lutego 1910.

Po zatwierdzeniu, winien był były Komitet paraf. a względnie jego przewodniczący proboszcz ks. Franciszek Ratowski oddać urzędowanie nowowybranemu Komitetowi, któremu przewodniczy p. Antoni Kukla. Gdy wspomniany były Komitet tego uczynić nie chciał nowowybrany Komitet kilkakrotnie ustnie i pisemnie zwracał się do c. k. Starostwa w Bochni, ażeby to wprowadziło go w urzędowanie, jednak Starostwo nie pomne swych obowiązków nic w tej sprawie nie uczyniło.

Przewodniczący p. Antoni Kukla widząc takie lekceważenie sprawy przez Starostwo — odniósł się do c. k. Namiestnictwa z prośbą o zarządzenie co należy, ażeby sprawa ta nareszcie skutecznie załatwioną została.

Wskutek tego Namiestnictwo poleciło c. k. Starostwu w Bochni zrobić uporządkowanie tej sprawy, t. j. oddanie wszystkich aktów urzędowych — natomiast pozostawiło pod opieką ks. Ratowskiego kasę i dokumenta kasowe.

Przeciw temu zarządzeniu Starostwa nowowybrany Komitet wniósł rekurs do Namiestnictwa w dniu 19. lipca 1910. dotychczas niezałatwioný.

Nowowybrany Komitet winien mieć oddane nie tylko akta urzędowe ale

także i Kasę parafialną w której należy przeprowadzić rachunki po restauracyi kościoła.

Wobec naprowadzonych wyżej faktów podpisani zapytują c. k. Rząd czy zechce natychmiast oddać urzędowanie t. j. akta i kasę parafialną, nowowybranemu Komitetowi parafialnemu w Wiśniczu starym?

Interpelant:
Krężel.

Witos, Styła, Jampolski, Bis, Jedynak, Skołyszewski, Bojko, Stapiński, Cieluch, Stefczyk, Kędzior, Ptak, Myjak, Żardecki, Szwed.

Interpelacya

posła Jedynaka i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nieprzestrzegania ustawy o domokrąstwie przez c. k. Starostwo w Krośnie.

W powiecie krośnieńskim jest zawiązana spółka producentów bydła rzeźnego i trzody chlewnej, która zajmuje się wysyłką tak bydła i trzody chlewnej do Wiednia i innych większych miast. Organizacya ta zapobiega wyzyskowi włościan przez niesumiennych handlarzy, którzy w powiecie krośnieńskim krążą nieustannie bez przeszkód zakupując tak bydło i cielęta jakoteż i trzodę chlewną wyzyskując włościan. Handlarze ci robią wszelkie wysiłki, ażeby działalność spółki sparaliżować podkopać do niej zaufanie zupełne. Jak bardzo oszukują włościan włócząc się po domokrąstwie na ilustracyę przytaczamy następujący fakt. W niedzielę dnia 30/X. r. b. kupili buchaja u Franciszka Guzika w Zręcinie, na którem go oszukali 140 K w podobny sposób oszukali Jana Guzika w Suchodole, Józefa Stasiaka w Głowience i innych. Handlarze nierogacizny nie tylko że kupują po domach chodząc ale i na drodze wychodząc wtedy kiedy włościanie odstawiają na stacyę kolejową do wysyłki spółce. Zważywszy, że wobec panującej zarazy pyskowo-racicowej domokrąstwo powinno być jak najsurowiej wzbronione, zważywszy, że c. k. Starostwo w Krośnie przepisów ustawy o domokrąstwie nie przestrzega, a wskutek tego cierpią na tem chodowcy włościanie.

Podpisani zapytują c. k. Rząd czy jest mu znane postępowanie c. k. Starostwa w Krośnie? Co zamierza uczynić ażeby ustawa o domokrąstwie była należycie przestrzegana?

Lwów, dnia 7/X. 1910.

Interpelant:
Jedynak.

Witos, Bojko, Krężel, Jampolski, Styła, Myjak, Bis, Szwed, Ptak, Skołyszewski, Stapiński, Bernadzikowski, Kędzior, Stefczyk.

Interpelacya

posła Bisa i tow. do c. k. Rządu w sprawie przypisania konkurencyi kościelnej rz. kat. Justynie Soroczek w Błozwi górnej powiat Stary Sambor na budowę gr. kat. cerkwi w Błozwi górnej.

W Błozwi górnej powiat Stary Sambor budują Rusini nową cerkiew. Przy rozdziale konkurencyjnym przypisano do zapłacenia na tę cerkiew kwotę 8 K zupełnie bezprawnie. Justyna Soroczak zaprotestowała przeciw temu ale Komitet budowy ruski poradził sobie w ten sposób, że członek tegoż Komitetu Mikołaj Kulas z Błozwi górnej zapłacił rzekomo za Justynę Soroczyk kwotę ośmiu koron a następnie zaskarżył ją do sądu w Starej Soli o zwrot tej kwoty. Justyna Soroczak jako nieznająca się na tego rodzaju wybiegach na termin nie stanęła czując się niewinną. Tymczasem sąd zaocznie przysądził Mikołajowi Kulasowi owych 8 kor. i w drodze egzekucyi ściągnięto z niej tę kwotę:

Podpisani zapytują:

1. Czy wiadomem jest ten wypadek c. k. Rządowi?

2. Czy zechce c. k. Rząd wkroczyć aby niewinną Justynę Soroczek obronić?

3. Czy nie uzna c. k. Rząd za stosowne przeciw podobnym wypadkom na przyszłość przedsięwziąć środki zaradcze.

Lwów, dnia 7. listopada 1910.

Interpelant:
Bis.

Styła, Cieluch, Szwed, Bernadzikowski, Witos, Jedynak, Krężel, Bojko, Skołyszewski, Kędzior, Cipser, Żardecki, Ptak, Myjak.

Marszałek oznajmia, że odczytane interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa do odczytania złożonego protestu przeciw 105 posiedzeniu z dnia 7. listopada 1910.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje następujący protest:

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego, Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani Posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76 sejm. regul. następujący

P r o t e s t:

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 7. listopada 1910 na 105 posiedzeniu I. Sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności: Podpisani konstatują, że podczas rzekomych obrad na tem posiedzeniu począwszy od 1. punktu porządku dziennego był w sali tak okropny wrzask od krzyków, świstów i bicia pulpitami, że wręcz niemożliwem było dosłyszeć się choćby jednego słowa z ust sprawozdawcy mowcy i samego Marszałka.

Dowodem tego jest to, że poseł Stojałowski przyszedłszy do głosu, nie chciał przemawiać ze swego miejsca, lecz rozpoczął mowę — przeciw postanowieniom regulaminu — z miejsca cudzego, położonego dalej od obstrukcyonistów, lecz i tu nie wytrzymał długo, bo widząc, że nikt go nie słyszy i sam nie mogąc znieść ogłuszającej wrzawy, uciekł przemawiać dalej — przeciw zwyczajowi w Sejmie — na trybunę. Lecz wrzawa dochodziła i do trybuny tak, że poseł Stojałowski, chcąc, ażeby go słyszeli stenografowie, którzy ustawili się obok niego na samej trybunie, był zmuszony odwrócić się od ław poselskich i stojąc bokiem, dyktować swoją mowę stenografom na ucho.

Dowodem tego jest fakt, że podczas, gdy techniczną obstrukcyę podczas 99. i 103. posiedzenia pp. stenografowie w sprawozdaniach stenograficznych i wszystkie gazety polskie nazwali ogłuszającą do tego stopnia, że nikt nie był w stanie słyszeć ani sprawozdawców ani mowców, to o obstrukcyi na ostatniem 105 posiedzeniu pisze Kuryer lwowski w numerze z 7. „pozatem szalała obstrukcya, jakiej dotąd Sejm nie widział“, a Przegląd, organ jednej z grup prawicy zejmowej, a więc dla obstrukcyonistów nieprzychylny, w numerze 254 pisze: „i rozpoczęli piekielną obstrukcyę, stokroć przeraźliwszą i okropniejszą, niż wszystkie dotychczasowe“.

W ten sposób odebrana była posłom możność brania udziału w obradach, ponieważ nikt nie był w stanie usłyszeć słów ani sprawozdawcy, ani mowcy, ani Marszałka, ani nawet własnych.

A ponieważ według postanowień § 39 i następnych regulaminu sejm. — rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że prowadzenie w ten sposób obrad na 105 posiedzeniu sejmowem z 7. listopada 1910 sprzeciwia się stanowczo regulaminowi, a same obrady podczas tego posiedzenia, począwszy od pierwszego punktu porządku dziennego, są nieważne, na co wnosimy ten protest z żądaniem odczytania go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie go do protokołu obrad.

Lewicki.

Petruszewicz, Kiweluk, Sodomora, Winniczuk, Skwarko, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Sandulak, Kurowiec.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad ostatniego tj. 105 posiedzenia z dnia 7. listopada 1910.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce przed przystąpieniem do prządku dziennego.

Przemawia p. Skwarko i zapowiada wniesienie na piśmie na następnem posiedzeniu zarzutów przeciw protokołowi obrad 105 posiedzenia z 7. listopada 1910.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Lewicki w sprawie prowadzenia obrad nad budżetem krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela odpowiedzi p. Lewickiemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Górskiemu.

P. Górski wchodzi na mownicę i zaczyna przemawiać.

W chwili, gdy p. Górski wchodzi na trybunę i rozpoczyna przemawiać powstają na ławach posłów ukraińsko-ruskich wrzawa, trąbienie, dzwonienie, gwizdanie i bicie pulpitami, i trwają dalej.

P. Górski przemawia.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu, w której to chwili następuje cisza i spokój w Izbie.

Przemawia p. Lewicki.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Lewicki.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Lewicki i uprasza o przerwanie posiedzenia.

Marszałek uprasza p. Lewickiego, by przemawiał jeszcze z dziesięć minut, poczem przerwie posiedzenie.

Przemawia dalej p. Lewicki i uprasza o przerwanie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że o ile zrozumiał p. Lewickiego, to on życzy sobie, by posiedzenie przerwano, i by mógł na następnem posiedzeniu dalej przemawiać.

P. Skwarko woła, żeby p. Lewicki przemawiał tylko o reformie wyborczej.

Marszałek oznajmia, że nie ma prawa nikomu stawiać warunków, co do

tego, co ma mówić, gdyby miał je, toby z tego skorzystał w obfity sposób.

Marszałek stwierdza, że rozprawa budżetowa trwała przeszło pięć godzin, następnie wzywa p. T. Starucha „do porządku“ za słowa pogróżki wypowiedziane podczas mowy p. Lewickiego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 10. listopada 1910 roku godz. 9. przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Protokół

107. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 40. przed południem.

Przewodniczący; Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 136.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. M. Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż z protokołem 105 posiedzenia postąpił regulaminowo, protokół 106 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. listopada 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7868.

Komisyi szkolnej L. s. 7869, 7870, 7871, 7873.

Komisyi administracyjnej L. s. 7872.

Komisyi wodnej L. s. 7867.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7870, 7871.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Bednarskiego i tow. w sprawie zaliczenia miasta Nowego Targu do rzędu miast rządzących się ustawą z dnia 13. marca 1889 r. Dz. ust. i rozporządzeń kraj. Nr. 24.

Wysoki Sejmie!

Miasto Nowy Targ zaliczyło ustawodawstwo krajowe do rzędu tych miejscowości, które obowiązuje ustawa z dnia 3. lipca 1896 r. Dz. ust. kraj. i rozporz. Nr. 51., jakkolwiek jako miejscowość znaczniejszą i niemniejszą od innych należało zaliczyć już wówczas do rzędu tych miast, które obowiązuje ustawa z r. 1889. W międzyczasie jednak stosunki tej miejscowości zmieniły się bardzo na jej korzyść. I tak wzrosła liczba ludności prawie w dwójnasób, gdyż Nowy Targ liczy obecnie około 10.000 mieszkańców, co zresztą wykaże dowodnie urzędowy spis lu-

dności, jaki ma być jeszcze w bieżącym roku przeprowadzony. Do wzrostu tego znacznego przyczyniła się nie mało kolej Chabówka — Nowy Targ — Zakopane oraz Nowy Targ — Sucha-Hora oraz założenie gimnazyum, wybudowanie zaś wielkiej cegielni miejskiej oraz wapienników rozbudziło znaczny ruch budowlany. Dzięki połączeniu kolejowemu przybywa tu także znaczna rzesza turystów oraz letników na dłuższy pobyt, a nadto zjeżdża co roku kilka pułków artyleryi, która tu ma stałą strzelnicę.

Wogóle zauważa się, że miasto jest obecnie w pełnym rozwoju, oraz że ma również warunki do dalszego wzrostu, do czego przyczyni się niewątpliwie wybudowanie szpitala powszechnego, który niebawem ma być otwartym, oraz kreowanie sądu obwodowego i połączenie kolejowe z Szczawnicą i Nowym Sączem, co w niedalekiej przyszłości ma przyjść do skutku.

Dla miejscowości tej jednak w chwili jej największego rozwoju potrzebne byłoby zastosowanie ustawy z d. 13. marca 1889 r. Dz. ust. kraj. i rozporz. Nr. 24. a to celem przeprowadzenia równocześnie asanacyi i wprowadzenia w życie ustawy budowlanej, obowiązującej miasta rządzące się powyżej wymienioną ustawą — a gdy to jest i życzeniem ludności i przemiana tego rodzaju nie przechodzi możności finansowej miasta, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał wszechstronnie stosunki miasta Nowego Targu w tym kierunku, czy nie należałoby miasta tego zaliczyć do rzędu tych miejscowości, które obowiązuje ustawa z 13. marca 1889 r. Dz. ust. i rozporz. kraj. Nr. 24 i przedłożył na najbliższą sesyę sejmową sprawozdanie.

Wnioskodawca:
Bednarski.

Doliński, Maryewski, Rittel, Federowicz, Tertil, Jabłoński, Leo, Battaglia, Sare, Jahl, Sala, Landau, Ciuchciński, Rutowski, Michałowski.

Interpelacya

posła Ptaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie mającej się budować czteroklasowej szkoły w Bienczycach.

Od ośmiu lat gmina Bieńczyce, Krzesławice i Mistrzowice, starają się o budowę nowej szkoły w Bieńczycach. Już to w swym czasie kiedy powyższe gminy udawały się w deputacyach do inspektora szkół okręgu krakowskiego p. Spisa o budowę szkoły w Bieńczycach, tenże obiecał, że jak tylko Sejm krajowy uchwali fundusz 10 milionowy na budowę szkół, pierwszą zbudowaną szkołą w okręgu krakowskim, będzie szkoła w Bieńczycach. Upłynęło lat osiem i do tego czasu szkoły nie zbudowano. Zniecierpliwione gminy obietnicami i zwlekaniem sprawy przez Pana inspektora Spisa, postarały się przed trzema laty o złożenie przepisanego funduszu stodwudziesto procentowego na budowę szkoły w Bieńczycach, który umieściły w powiatowej kasie w Krakowie uwiadomiwszy o tem Radę szkolną okręgową, względnie p. inspektora Spisa a tenże przyrzekł, że po złożeniu tej kwoty, Rada szkolna natychmiast do budowy szkoły przystąpi. Upłynęło od tego czasu parę lat a szkoły owej w Bieńczycach, jak nie ma tak nie ma.

Szkołą naszą jednoklasową drewnianą zbudowano przed sześćdziesięciu laty na obowiązujących czterdzieści dzieci, okazała się za szczupła i przed trzydziestu laty dobudowano do niej znowu jedną klasę drewnianą. Dzisiaj obowiązujących dzieci do uczęszczania do tejże szkoły w Bieńczycach z powyższych gmin jest 340. W klasach tych, które nie można właściwie nazwać klasami

lecz zgniłą zgrzybiałą ciemną i bezpowietrzną ruderą, mieści się po 80 dzieci jakkolwiek w zwyczajnych warunkach 40 dzieci zmieścić jest trudno, tak że na jedno dziecko wypada jeden metr kubiczny powietrza a w klasach tych panuje formalny zaduch i smród. Oprócz tego wynajęto 2 izby szkolne, jedną u gospodarza w Bieńczycach w zwykłej chałupie drewnianej, ciemnej, dusznej, nizkiej, w której mieści się 80 dzieci. Oprócz tego mieszka gospodarz z rodziną, bydło rogate i trzoda, tak, że dzieci zmuszone są deptać po gnoju, a po wyjściu ze szkoły narzekają na ból głowy i chorują po kilka dni. Drugą zaś izbę w tym starym budynku odstąpił aż kierownik miejscowej szkoły, za wynagrodzeniem 200 K rocznie.

W ten sposób więc pomieszczono owych 340 dzieci w tych czteru klasach a właściwie norach a przytem dano pięć sił nauczycielskich. Od września tego roku nareszcie zdobyliśmy zakres nauki czteroklasowej szkoły i pięć sił nauczycielskich. Złożyliśmy przepisany datek na budowę szkoły przed trzema laty, a szkoły odpowiadającej temu zakresowi nauki jakoteż ilości dzieci nie mamy.

Sprawa budowy szkoły kuleje dlatego, że p. inspektor Spis będąc nawiasem mówiąc starszym od owej sześćdziesięcioletniej szkoły w Bieńczycach jest człowiekiem już niedołężnym i nie może się zajmować przeprowadzeniem budowy szkół. Niektórych nauczycieli okręgu szkolnego krakowskiego często się spotyka w jego biurze po kilku przy pracy, gdyż on sam zdaje się nie jest zdolny do nałożonego na niego obowiązku. Nadto daje się dosyć często widzieć niektórych nauczycieli jak n. p. pana kierownika szkoły w Bronowicach p. Szafrańskiego w godzinach przedpołudniowych, którzy nie czując nad sobą żadnej władzy, robią sobie, co im się żywnie podoba, wiedząc że inspektor jest zniedołężniałym i na wizytacyą szkoły nie przyjedzie. Na przeszkodzie budowy tej szkoły, działają tu także i inne czynniki, jak na przykład pan Starostwa Niesiołowski w Radzie szkolnej krajowej. Tenże aby nie dopuścić do budowy czteroklasowej szkoły w Bieńczycach, dał zlecenie z dnia 5/6. 1910 do L. 31.687 p. inspektorowi Spisowi, by się starał wmówić gminie Krzesławice, że wybuduje się w niej zupełnie odrębną dwuklasową szkołę — chcąc w ten sposób niedopuścić do większego zakresu nauki na wsi a tem samem do budowy czteroklasowej szkoły w Bieńczycach. Dowiedziawszy się o tem udałem się jeszcze raz do p. Starosty Niesiołowskiego i przedstawiłem mu całą grozę obecnej szkoły i nauki w Bieńczycach, sądzac, że w ten sposób zdołałem nareszcie go przekonać, że do budowy tejże szkoły bezwarunkowo w jak najkrótszym czasie przystąpić należy. Pan Niesiołowski na to oświadczył mi kategorycznie mimo poprzednich przyżeczeń, że do budowy szkoły czteroklasowej w Bieńczycach przystąpić z żadnym datkiem krajowym nie może, gdyż fundusze 10 milionowe na budowę szkół w kraju zostały wyczerpane. Z taką odprawą udałem się do p. wiceprezydenta Rady szkol. kraj. p. Dembowskiego i przedstawiłem mu całą sprawę budowy szkoły w Bieńczycach, która się wlecze od ośmiu lat, a tenże oświadczył mi wkońcu, że fundusze na budowę się znajdą i szkoła w jak najkrótszym czasie stanie.

Mam nadzieję, że c. k. Rząd w tę sprawę jak najrychlej wglądnie i budowę szkoły czteroklasowej w Bieńczycach zwlekał nadal nie będzie.

Interpelant:
Ptak.

Styła, Jedynak, Bojko, Bis, Witos, Cieluch, Jampolski, Kędzior, Stefczyk, W. Szwed, Żardecki, Lewakowski, Myjak, Stapiński, Długosz.

Interpelacya

do JWnego Pana c. k. komisarza rządowego.

Gmina Ostrowy kolonia powiatu kolbuszowskiego licząca około 185 mieszkańców oświadczyła się przeciw udzieleniu koncesyi na wyszynk trunków spirytusowych w tej gminie. Mimo to wskutek zabiegów dotychczasowego szynkarza Jakóba Chaima, wezwał c. k. Starostwo w Kolbuszowy Zwierzchność gminy Ostrowy kolonia do ponownego oświadczenia się, czy może być udzieloną koncesya szynkarska temu szynkarzowi. Gmina pod wpływem tego wezwania władzy i nalegań szynkarza oświadczyła się za udzieleniem koncesyi na wyszynk wina i piwa: c. k. Starostwo w Kolbuszowy jednak nadało Jakóbowi Chaimowi koncesyę nie tylko na wyszynk piwa i wina, lecz także na wyszynk i drobną sprzedaż palonych trunków spirytusowych. Ponieważ dotychczasowy szynkarz propinacyjny Jakób Chaim wpływał demoralizująco na ludność, którą rozpijał, tak iż w jego karczmie odbywają się krwawe bójki, część gosporzy wskutek pijaństwa straciła mienie, a reszta obciążona jest długami, ponieważ karczma, w której wyszynk ma się odbywać, położoną jest zaledwie o osiemdziesiąt kroków od kościoła w Ostrowach tuszowskich, przeto proboszcz w Ostrowach tuszowskich, który założył kasę Raiffeizena i stara się podźwignąć lud z upadku, wniósł dnia 7. listopada 1910 przedstawienie do c. k. Namiestnictwa na ręce p. radcy Karola Lidla przeciw udzieleniu koncesyi Jakóbowi Chaimowi, — lecz otrzymał odpowiedź, że nie posiada do tego legitymacyi.

Zważywszy, że nadanie koncesyi szynkarskiej w gminie Ostrowy kolonia sprzecznem jest z postanowieniem § 18. ustawy przemysłowej ze względu na kwalifikacyę osobistą koncesyonaryusza, zarówno jak i z enuncyacyą JE. p. Namiestnika złożoną w Wys. Sejmie d. 20. stycznia 1910, wedle której w gminach wiejskich przypadać ma jeden szynk na 800 mieszkańców;

zważywszy, że gmina Ostrowy kolonia, dawny folwark królewski rozparcelowany między kolonistów niemieckich, znajduje się pośród wsi Ostrowy tuszowskie, w której już nadano koncesyę szynkarską;

podpisani mają zaszczyt zapytać JW. Pana c. k. komisarza rządowego:

czy c. k. Namiestnictwo zechce ze względu na zagrożony interes publiczny zbadać sprawę nadania koncesyi szynkarskiej w gminie Ostrowy kolonia i koncesyę tę jako sprzeczną z postanowieniem § 18. ustawy przemysłowej i enuncyacyą JE. p. Namiestnika uchylić z urzędu (§ 57. ust. przem.).

Lwów, dnia 9. listopada 1910.

Interpelant:
Kędzior.

Ptak, Styła, Krężel, Jedynak, Lewakowski, Witos, Bojko, Bernadzikowski, Skarbek, Stefczyk, Cipser, Żardecki, Thullie, Pastor.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest posłów dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 9. listopada 1910 w przedmiocie posiedzenia z dnia 7. listopada 1910 wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e.

Stwierdzamy, że pomimo rozmyślnego i z wielką usilnością prowadzonego zakłócania porządku obrad przez dwunastu posłów, należących do tego klubu, którego poseł dr. Lewicki jest przewodniczącym, a to za pomocą krzyków, trąbienia, gwizdania i bicia w pulpity — całe posiedzenie sejmowe z dnia 7. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego. Rozpoczęły się te krzyki, trąbienia, gwizdania itd. gdy JE. Marszałek udzielił głosu posłom hr. Pinińskiemu i ks. Stojałowskiemu w rozprawie ogólnej nad preliminarzem budżetu krajowego na r. 1911. Jak świadczy protokół stenograficzny, usiłowania posłów Lewickiego i tow. by im przeszkodzić w mówieniu, pozostały zupełnie bez skutku. Oprócz odwoływania się do dziennikarskich opisów usiłowań, podejmowanych przez posłów Lewickiego i tow. w tym celu, ażeby zakłócić prawidłowy tok obrad sejmu — w proteście, który wnoszą ci sami posłowie, nie przytoczono ani jednej okoliczności faktycznej regulaminem uzasadnionej, którą możnaby udowodnić nielegalność posiedzenia sejmowego z 7. b. m.

Lwów, dnia 9. listopada 1910.

Laskowski, Wasung, Witos, Styła, Hupka, Moysa, Battaglia, L. Cieński, Garapich, Czarkowski-Golejewski, Schnell, Winc. Kraiński, Krzysztofowicz, Czecz, A. Theodorowicz, Korytowski Witołd, Gorayski, Leo, A. Lubomirski, K. Lubomirski, Lewakowski, Halban, Męciński, Czartoryski, Merunowicz, Doliński, Marszałkowicz, Wereszczyński, Bernadzikowski, Żardecki, Stefczyk, Jedynak, Krężel, Bis, Cipser, Onyszkiewicz, Z. Tarnowski, Piniński, Konopka, Götz, Gniewosz, Paygert, Milewski, Vivien, J. Szeptycki, Rayski, Maiss, Sare, Maryewski, Urbański, Kleski, Potocki, Sala, Tyszkiewicz, Pastor, Górski, Jaworski, Federowicz, Rutowski, Jahl, Wł. Czaykowski, Kędzior, Bandrowski, Dembowski, Gołuchowski, Komorowski, Witkowski, Jabłoński, E. Mycielski, Niezabitowski, J. Brunicki, Mars, Stadnicki, Baworowski, Obertyński, Brykczyński, Zamoyski, I. Korytowski, Tertil, Bednarski, Starzyński, Thullie, Krzeczunowicz, Adam, Michałowski, Bis, Skarbek, Bojko, St. H. Badeni, Cieluch, Landau, K. Horodyski.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad 105 posiedzenia z 7. listopada 1910.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Skwarko w sprawie zarzutów, podniesionych przeciw protokołowi obrad z 105 posiedzenia z d. 7/11. b. r.

Marszałek udziela odpowiedzi p. Skwarce, po odczytaniu ustępu odnośnego regulaminu sejmowego (§ 81 u. 5. reg. sejm.), i oznajmia, że zbada zarzuty oraz oświadczy, czy i o ile zarządził uzupełnienie, czy zmianę protokołu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

P. Lewicki powstaje i w tej chwili powstają na ławach posłów klubu ukraińsko-ruskiego wrzawa, trąbienie, dzwonienie, gwizdanie i bicie pultami, które trwają dalej.

P. Lewicki porusza ustami i przewraca plik kartek i zapisków, następnie oddaje stenografom zapiski z gazety, wreszcie przemawia.

Następuje cisza i spokój w Izbie, a p. Lewicki przemawia dalej, wreszcie kończy mówić.

Marszałek udziela głosu p. Dolińskiemu.

Powstaje wrzawa, trąbienie, gwizdanie, dzwonienie i bicie pułtami na ławach posłów klubu ukraińsko-ruskiego, które trwają dalej.

Przemawia p. Doliński z mownicy.

Marszałek wzywa posłów otaczających mowcę, by nie przeszkadzali mowcy, i zeszli z mownicy.

Przemawia dalej p. Doliński.

Po ukończeniu przemówienia p. Dolińskiego następuje cisza i spokój w Izbie.

Marszałek stwierdza, że rozprawa budżetowa trwała przeszło pięć godzin i oznajmia, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, przedtem udziela głosu p. Skwarce w sprawie formalnej.

Przemawia p. Skwarko i zgłasza imieniem klubu posłów ukraińsko-ruskich wniesienie protestu przeciw ważności wczorajszych i dzisiejszych obrad, oraz wierności protokołów z tych obrad z dnia wczorajszego i dzisiejszego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11. listopada 1910 godz. 9. przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 53. po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów § 76. reg. sej. następujący protest p. Lewickiego i tow. i oświadczenie na ten protest. (Zobacz prot. obrad 108 poz. z 11/11. 1910 i 109 pos. z 12/11. 1910).

Do

J. E. Stanisława hr. Badeniego
Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księst. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76. regul. sejm. następujący

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 10-go listopada 1910 r. na 107 posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego,

W szczególności:

Stwierdzamy, że podczas rzekomych obrad na tem posiedzeniu począwszy od pierwszego punktu porządku dziennego panował w sali taki gwar od krzyku, świstów, trąb, czineli i bicia pułtami, że było fizycznie niemożliwie słyszeć, o czem mówili mowcy.

Dowodem tego — stenogram posiedzenia. Z więcej niż dwugodzinnej

mowy posła dra K. Lewickiego stenografowie mogli uchwycić na papier zaledwie kilka zdań i końcowy ustęp, podczas wygłoszenia którego obstrukcya na chwilę ucichła. Poseł Doliński dyktował swą mowę stenografom do ucha na trybunie, a nikt z posłów nie słyszał z jego mowy ani jednego słowa.

Pomimo tego JE. Marszałek krajowy nie zamknął posiedzenia, lecz przeciw wyraźnym postanowieniom § 39. i następnych regul. sejm. prowadził dalej obrady podczas ogłuszającej wrzawy — z wyraźnem naruszeniem praw poselskich i autorytetu Sejmu.

Wobec naprowadzonego stanu rzeczy, obrady z dnia 10. listopada 1910, podczas 107 posiedzenia sejmowego są oczywiście nieważne, co niniejszem stwierdzamy naszym protestem z wnioskiem na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu i dołączenie do protokołu obrad.

Lewicki, Petruszewicz, Kiweluk, Sandulak, Kurowiec, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Dumka, Sodomora, Winniczuk.

Na protest pp. dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 10. listopada wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e:

Stwierdzamy niniejszem zgodnie z prawdą i z rzeczywistym stanem rzeczy, że mimo rozmyślnego i z wielką werwą prowadzonego zakłócenia porządku obrad przez 12 posłów, należących do klubu, którego p. Dr. Lewicki jest przewodniczącym, a to zapomocą krzyków, trąbienia, gwizdania, bicia w pulty oraz bicia w przyrząd zwany „tamtam“, całe posiedzenie sejmowe z dnia 10. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego.

Z chwilą, kiedy JE. Marszałek krajowy udzielił głosu posłowi Dr. K. Liwickiemu i kiedy dr. Lewicki na żądanie swych towarzyszy, nie przystąpił natychmiast do omawiania reformy wyborczej, rozpoczęły się krzyki, gwizdania, trąbienia itd., które trwały ze strony posłów ruskich do klubu ukraińskiego należących do czasu, kiedy Dr. K. Lewicki rozpoczął mówić na temat reformy wyborczej, co też było przyczyną do zaprzestania gwizdania, trąbienia itd.

Tutaj stwierdzamy również zgodnie z prawdą, że Dr. Kost' Lewicki w pierwszej części rzekomego przemówienia kiedy trwała obstrukcya objawiająca się przez trąbienie, gwizdanie itd. wcale głosu nie wydawał, lecz poruszał tylko ustami i tu leży przyczyna, dla której stenografowie mechanicznego poruszania wargami bez wydawania głosu, na papier przenieść nie mogli.

Gdy następnie JE. Marszałek krajowy udzielił głosu posłowi Dr. Dolińskiemu na rozprawie ogólnej nad preliminarzem budżetu krajowego na rok 1911, rozpoczęli posłowie klubu ukraińskiego trąbienie, gwizdanie, bicie w pulty itd. usiłowali zakłócić prawidłowy tok obrad Sejmu, jednak bezskutecznie, bowiem p. Dr. Doliński mowę swą spokojnie i bez jakichkolwiek epizodów wygłosił.

W proteście, który wnoszą posłowie klubu ukraińskiego, a który jak wyżej podniesiono rozmyślnie sami obstrukcyę prowadzą, nie przytoczono ani jednej okoliczności faktycznej, regulaminem uzasadnionej, którą możnaby uważać za podstawę do uznania nielegalności posiedzenia sejmowego z dnia 10. listopada 1910 r.

Lwów, dnia 11. listopada 1910 r.
Maiss, Urbański, W. Korytowski, Thul-

lie, Starowieyski, Rutowski, Landau, Doliński, Stadnicki, St. Mycielski, Potocki, Abrahamowicz, Merunowicz, Garapich, T. Cieński, Skrzyński, S. H. Badeni, Tyszkiewicz, Piniński, Cielecki, Czaykowski, Pilat, Niezabitowski, Konopka, Czecz, Rittel, Schätzel, Gorayski, Brykczyński, Obertyński, Stapiński, Krzysztołowicz, Pastor, Michałowski, Bandrowski, Z. Tarnowski, Witkowski, Myjak, Stojałowski, Jabłoński, Wrześniowski, Maryewski, Czartoryski, Sare, Battaglia, Sala, Haempel, Jędrzejowicz, Hupka, Dąmbski, J. Brunicki, Kolischer, Schnell, E. Mycielski, Jahl, Komorowski, Bernadzikowski, Żardecki, J. Korytowski, Vivien, Wł. Kraiński, Stefczyk, Styła, Jedynak, Witos, Adam, Cipser, Götz, Skarbek, Bis, Długosz, Sobolewski, Jaszowski, Bednarski, Cieluch, Bojko, Krężel, Lewakowski, Baworowski, Marszałkowicz, Milewski, Horodyski, Krzeczunowicz, Wereszczyński.

Protokół

108. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. listopada 1910.

Początek o godzinie 9-tej minut 44 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 136.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 107 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek wzywa do odczytania petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. listopada 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7881.

Komisyi szkolnej L. s. 7882, 7884.

Komisyi wodnej L s. 7883.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacyę, które opiewają:

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zmianę ustawy z dnia 16. czerwca 1877 L. 60. Dz. u. p. w tym kierunku, by właściciele żywego inwentarza przy sprzedaży mięsa z bydła z konieczności w nagłych wypadkach dorżniętego, wolni byli od opłaty podatku konsumcyjnego.

Wnioskodawca:
Szwed.

Ptak, Kędzior, Cieluch, Bis, Bojko, Jedynak, Styła, Witos, Kiweluk, Stefczyk, Cipser, Jampolski, Krężel, Makuch.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zniesienie podatku klasowo-domowego od domów składających się z jednej i dwóch części mieszkalnych.

Wnioskodawca:
Szwed.

Ptak, Kędzior, Cieluch, Bis, Makuch, Jedynak, Bojko, Styła, Witos, Stefczyk, Cipser, Jampolski, Krężel, Kiweluk.

Interpelacya

posła Jana Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Olszówce pow. Limanowa.

Już dwa lata dobiega jak gmina Olszówka z wielkim trudem zakupiła plac pod budowę szkoły i złożyła 120% datku konkurencyjnego, jakoteż formalności przedwstępne ułatwiła — jednak nie może się doczekać szkoły.

Kilkakrotnie udawała się z prośbą w tej sprawie do c. k. Rady szkol. okręgowej, jakoteż do c. k. Rady szkol. krajowej — jednak bezskutecznie.

Na obecny rok szkolny zapisało się 200 dzieci i nie ma ich gdzie pomieścić, bo sale szkolne wynajęte — grożą zawaleniem a są tak ciasne, ciemne, i zimne, że niepodobna w nich uczyć.

To też podpisani zapytują c. k. Rząd o zamierza uczynić aby szkoła w Olszówce jak najrychlej wybudowaną była.

Interpelant:
Jan Cieluch.

Myjak, Skołyszewski, Ptak, Stapiński, Stefczyk, Jedynak, Długosz, Bojko, Styła, Bis, Krężel, Kędzior, Witos, Cipser.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacyę zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa do odczytania złożonego protestu.

Sekretarz p. Skwarko czyta następujący protest.

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76. regul. sejmowego następujący

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 10. listopada 1910 na 107 posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Stwierdzamy, że podczas rzekomych obrad na tem posiedzeniu począwszy od pierwszego punktu porządku dziennego panował w sali taki gwar od krzyku, świstów, trąb, czineli i bicia pultami, że było fizycznie niemożliwie słyszeć, o czem mówili mowcy.

Dowodem tego stenogram posiedzenia. Z więcej niż dwugodzinnej mowy posła Dr. Lewickiego stenografowie mogli uchwycić na papier zaledwie kilka zdań i końcowy ustęp, podczas wygłoszenia którego obstrukcya na chwilę ucichła. Poseł Doliński dyktował swą mowę stenografom do ucha na trybunie, a nikt z posłów nie słyszał z jego mowy ani jednego słowa.

Pomimo tego JE. Marszałek krajowy nie zamknął posiedzenia, lecz przeciw wyraźnym postanowieniom § 39. i następnych regul. sejm. prowadził dalej obrady podczas ogłuszającej wrzawy — z wyraźnem naruszeniem praw poselskich i autorytetu Sejmu.

Wobec naprowadzonego stanu rzeczy, obrady z dnia 10. listopada 1910, podczas 107 posiedzenia sejmowego są oczywiście nieważne, co niniejszem stwierdzamy naszym protestem z wnioskiem na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu i dołączenie do protokołu obrad.

Lewicki.

Petruszewicz, Kiweluk, Sandulak, Kurowiec, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Dumka, Sodomora, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 10. listopada 1910.

Marszałek oznajmia, że w sprawie zarzutów, wniesionych przeciw protokołowi 105 posiedzenia zarządził dochodzenie i oznajmi swe postanowienie, do którego czasu protokół zostaje w zawieszeniu.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Skwarko i wystosowuje do Marszałka zapytania w sprawie sposobu prowadzenia obrad, protokołów i stenograficznych sprawozdań, oraz korespondencyi sejmowej.

Marszałek odpowiada p. Skwarce.

Izba przystępuje do porządku dziennego którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi, a w tej chwili powstają na ławach klubu posłów ukraińsko-ruskich wrzawa, trąbienie, gwizdanie, dzwonienie i bicie pultami, które trwają dalej.

Przemawia p. Witos z mownicy i wnosi następujące rezolucye:

I. Rezolucya.

1. Wzywa się c. k. Rząd.

a) ażeby przy odnowieniu przywileju Banku Austro-Węgierskiego starano się zastrzedz krajowym władzom autonomicznym organizacyom rolniczym, Związkom stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, Izbom rękodzielniczym a w pewnej tylko części Izbom handlowym, wpływ na mianowanie odpowiednich organów, od których zależy udzielanie kredytu przez tenże Bank w Galicyi;

b) ażeby Bank Austro-Węgierski nie udzielał kredytu pośrednikom i takim instytucyom, które pobierając wysokie procenta, czynią kredyt dla szerokich mas ludności nieprzystępnym i drogim;

c) ażeby dążył do pomnożenia fili i ekspozytur, oraz do wydatnego podwyższenia kwoty, przeznaczonej na udzielenie kredytu w Galicyi.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zasięgnięciu opinii Banku krajowego przedłożył Kołu polskiemu wnioski zmierzające do uzdrowienia kredytu udzielonego w Galicyi przez Bank Austro-Węgierski. Z uwagi, że przywilej bankowy kończy się w roku bieżącym, winien Wydział krajowy wnioski swoje przedłożyć Kołu polskiemu ile możności jak najprędzej.

II. Rezolucya.

Wzywa się c. k. Rząd:

1) Ażeby w jak najkrótszym czasie dostarczył gminom zarazą pryszczycy dotkniętym odpowiednią ilość soli bydlęcej bezpłatnie.

2) Postarał się o dostarczenie treściwych pasz jakoto otrąb, makuchów i t. p. po zniżonych cenach.

3) Spowodował zniżenie opłat kolejowych dla przewozu wyż wymienionych artykułów i paszy dla bydła.

4) udzielił bezprocentowych pożytek w gminach zarazą wyż wymienioną dotkniętych.

5) Odszkodował odpowiednio interesowane gminy za dostarczenie wart i inne czynności z tem połączone.

6) Wstrzymał ściąganie egzekucyjne podatków w gminach zarazą dotknię-

tych aż do wygaśnięcia tejże i otworzenia jarmarków.

Po ukończeniu przemówienia p. Witosa następuje spokój w Izbie.

P. Petruszewicz prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela głosu p. Petruszewiczowi.

Przemawia p. Petruszewicz, zakłada protest imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw sposobowi obrad dzisiejszych i zapowiada wniesienie pisemnego protestu przed posiedzeniem jutrzejszem.

Marszałek stwierdzając, że rozprawa budżetowa trwała przeszło pięć godzin przystępuje do zamknięcia posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. listopada 1910 godz. 9 przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia 3 m. 32 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Do dzisiejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów § 76 regulaminu następujący protest p. Lewickiego i tow. i oświadczenie na ten protest. (Zobacz protokół obrad 109 pos. z 12/11. 1910 i 110 pos. z 14/11. 1910).

Lwów, dnia 12. listopada 1910.

Do

J. E. Stanisława hr. Badeniego
Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajow. Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księst. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76. regul. sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 11-go listopada 1910 r. na 108 posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Całe powyższe posiedzenie począwszy od pierwszego punktu porządku dziennego odbywało się podczas tak ogłuszającej wrzawy od krzyków, świstów, trąb, bicia w tam-tam i czineli, że nikt z posłów, a nawet ci posłowie, którzy stali najbliżej trybuny, na której przemawiał przez cały czas posiedzenia p. Wistos, nie byli w stanie usłyszeć choćby jednego słowa.

Poseł Witos dyktował całą swą mowę stenografom — stojącym obok niego na trybunie — do ucha — odczytując ją z kartek, co również sprzeciwia się regulaminowi.

Posłom odjęto przeto możność śledzić bieg dyskusyi, a więc ograniczono

w najważniejszem prawie poselskim, a całe posiedzenie straciło zupełnie charakter obrad, a przedstawiało się jak smutna parodya niegodna ustawodawczego ciała.

Wbrew wyraźnym postanowieniom §§ 39 i następnych sejm. regul. nie może ulegać wątpliwości, że rzekome obrady na 108 posiedzeniu z dnia 11. listopada 1910 r. są nieważne, co niniejszem stwierdzamy tym protestem z równoczesnym wnioskiem na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie go do protokołu obrad.

Dr. K. Lewicki.

Petruszewicz, Kurowiec, Kiweluk, Sodomora, Winniczuk, Skwarko, Makuch, Sandulak, Dumka, A. Staruch, T. Staruch.

Na protest Pp. dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 12. listopada 1910 wnoszą podpisani posłowię jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e:

Stwierdzamy niniejszem zgodnie z prawdą, że pomimo rozmyślnego i z wielką usilnością prowadzonego zakłócenia porządku obrad przez dwunastu posłów, należących do klubu ukraińskiego, a to za pomocą krzyków, gwizdania, trąbienia, tudzież bicia w blachy i w pulty — całe posiedzenie sejmowe z dnia 11. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego. Przez cały czas trwania posiedzenia przemawiał poseł Witos — t. j. przemawiał przeszło przez pięć godzin. Jest to rzeczą zupełnie naturalną i regulaminem wyraźnie dozwoloną, iż posługiwał się przytem notatkami. Lecz nie jest zgodnem z prawdą twierdzenie PP. protestujących, jakoby poseł Witos mowę swoją odczytał. Poseł Dr. Lewicki i członkowie klubu, którego on jest przewodniczącym, sami — aczkolwiek bezskutecznie, usiłują przeszkodzić prawidłowemu tokowi obrad sejmowych, a następnie wnoszą protesta, w których utrzymują, iż obrady były nielegalne, chociaż nie są w stanie przytoczyć ani jednej okoliczności faktycznej, regulaminem uzasadnionej, którąby można wziąć za podstawę do uznania ich protestów za uzasadnione. Tak samo brak podstaw do uznania posiedzenia sejmowego z 11. listopada 1910 r. za nielegalne.

Lwów, dnia 12. listopada 1910.

Czaykowski, Moysa, Doliński, Witkowski, L. Cieński, Sare, Rutowski, Schätzel, Adam, Jabłoński, Skarbek, Kędzior, Rittel, Wrześniowski, Thullie, Piniński, Dembowski, Milewski, Bednarski, Maryewski, Gniewosz, A. Brunicki, Potocki, Pastor, Hupka, W. Korytowski, Laskowski, Czartoryski, Abrahamowicz, Merunowicz, Gorayski, T. Cieński, A. Lubomirski, Baworowski, Bandrowski, J. Korytowski, Raciborski, Leo, Dąmbski, Loewenstein, Pilat, Federowicz, Tertil, Cipser, Komorowski, Cielecki, Schnell, Sozański, Wł. Kraiński, Wereszczyński, Jampolski, Battaglia, Lewakowski J. Brunicki, Obertyński, Bernadzikowski, Halban, Bojko, Konopka, Tyszkiewicz, Wodzicki, Brykczyński, Czaykowski, Bis, Cielecki, Krzeczunowicz, Garapich, Stapiński, Styła, Ptak, Haempel, Sala, Urbański, Żardecki, Stefczyk, Starzyński, Niezabitowski, Starowieyski, Witos, E. Mycielski, Zamoyski, Hupka, Mars, Horodyski, Jahl, Krzysztofowicz, Onyszkiewicz, Cieluch, St. Mycielski, Krężel, Theodorowicz, Długosz, Michałowski.

Protokół

109. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 12. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 136.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 108 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. listopada 1910 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7891, 7899, 7900.

Komisyi szkolnej Ls. 7901.

Komisyi administracyjnej L. s. 7897.

Komisyi prawniczej L. s. 7895.

Komisyi wodnej L. s. 7892, 7893, 7896.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7894, 7898.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest pp. dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 10. listopada wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e:

Stwierdzamy niniejszem zgodnie z prawdą i z rzeczywistym stanem rzeczy, że mimo rozmyślnego i z wielką werwą prowadzonego zakłócenia porządku obrad przez 12 posłów, należących do klubu, którego p. Dr. Lewicki jest przewodniczącym, a to zapomocą krzyków, trąbienia, gwizdania, bicia w pulty oraz bicia w przyrząd zwany „tamtam“, całe posiedzenie sejmowe z dnia 10. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego.

Z chwilą, kiedy JE. Marszałek krajowy udzielił głosu posłowi Dr. K. Liwickiemu i kiedy dr. Lewicki na żądanie swych towarzyszy, nie przystąpił natychmiast do omawiania reformy wy-

borczej, rozpoczęły się krzyki, gwizdania, trąbienia itd., które trwały ze strony posłów ruskich do klubu ukraińskiego należących do czasu, kiedy Dr. K. Lewicki rozpoczął mówić na temat reformy wyborczej, co też było przyczyną do zaprzestania gwizdania, trąbienia itd.

Tutaj stwierdzamy również zgodnie z prawdą, że Dr. Kost' Lewicki w pierwszej części rzekomego przemówienia kiedy trwała obstrukcya objawiająca się przez trąbienie, gwizdanie itd. wcale głosu nie wydawał, lecz poruszał tylko ustami i tu leży przyczyna, dla której stenografowie mechanicznego poruszania wargami bez wydawania głosu, na papier przenieść nie mogli.

Gdy następnie JE. Marszałek krajowy udzielił głosu posłowi Dr. Dolińskiemu na rozprawie ogólnej nad preliminarzem budżetu krajowego na rok 1911, rozpoczęli posłowie klubu ukraińskiego trąbienie, gwizdanie, bicie w pulty itd. usiłowali zakłócić prawidłowy tok obrad Sejmu, jednak bezskutecznie, bowiem p. Dr. Doliński mowę swą spokojnie i bez jakichkolwiek epizodów wygłosił.

W proteście, który wnoszą posłowie klubu ukraińskiego, a który jak wyżej podniesiono rozmyślnie sami obstrukcyę prowadzą, nie przytoczono ani jednej okoliczności faktycznej, regulaminem uzasadnionej, którą możnaby uważać za podstawę do uznania nielegalności posiedzenia sejmowego z dnia 10. listopada 1910 r.

Lwów, dnia 11. listopada 1910 r.

Maiss, Urbański, W. Korytowski, Thullie, Starowieyski, Rutowski, Landau, Doliński, Stadnicki, St. Mycielski, Potocki, Abrahamowicz, Merunowicz, Garapich, T. Cieński, Skrzyński, S. H. Badeni, Tyszkiewicz, Piniński, Cielecki, Czaykowski, Pilat, Niezabitowski, Konopka, Czecz, Rittel, Schätzel, Gorayski, Brykczyński, Obertyński, Stapiński, Krzysztofowicz, Pastor, Michałowski, Bandrowski, Z. Tarnowski, Witkowski, Myjak, Stojałowski, Jabłoński, Wrześniowski, Maryewski, Czartoryski, Sare, Battaglia, Sala, Haempel, Jędrzejowicz, Hupka, Dąmbski, J. Brunicki, Kolischer, Schnell, E. Mycielski, Jahl, Komorowski, Bernadzikowski, Żardecki, J. Korytowski, Vivien, Wł. Kraiński, Stefczyk, Styła, Jedynak, Witos, Adam, Cipser, Götz, Skarbek, Bis, Długosz, Sobolewski, Jaszowski, Bednarski, Cieluch, Bojko, Krężel, Lewakowski, Baworowski, Marszałkowicz, Milewski, Horodyski, Krzeczunowicz, Wereszczyński.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad dzisiejszego i 107 posiedzenia z dnia 10 b. m.

Marszałek wzywa do odczytania protestu przeciw wczorajszemu posiedzeniu.

Sekretarz p. Skwarko czyta:

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76. reg. sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 11. listopada 1910 na 108 posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Całe powyższe posiedzenie począwszy od pierwszego punktu porządku dziennego odbywało się podczas tak ogłuszającej wrzawy od krzyków, świstów, trąb, bicia w tam-tam i czineli,

że nikt z posłów, a nawet ci posłowie, którzy stali najbliżej trybuny, na której przemawiał przez cały czas posiedzenia p. Witos, nie byli w stanie usłyszeć choćby jednego słowa.

Poseł Witos dyktował całą swą mowę stenografom — stojącym obok niego na trybunie — do ucha — odczytując ją z kartek, co również sprzeciwia się regulaminowi.

Posłom odjęto przeto możność śledzić bieg dyskusyi, a więc ograniczono ich w najważniejszem prawie poselskim, a całe posiedzenie straciło zupełnie charakter obrad, a przedstawiało się jak smutna paryodya niegodna ustawodawczego ciała.

Wbrew wyraźnym postanowieniom §§ 39 i następnych sejm. reg. nie może ulegać wątpliwości, że rzekome obrady na 108 posiedzeniu z dnia 11. listopada 1910 są nieważne, co niniejszem stwierdzamy tym protestem z równoczesnym wnioskiem na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie go do protokołu obrad.

Dr. K. Lewicki.

Petruszewicz, Kurowiec, Kiweluk, Sodomora, Winniczuk, Skwarko, Makuch, Sandulak, Dumka, A. Staruch, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 11. b. m.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Goetzowi.

P. Goetz wchodzi na mownicę i w tej chwili powstają na ławach posłów klubu rusko-ukraińskiego gwizdania, trąbienie, dzwonienie i bicie pultami, które trwają dalej.

Przemawia z mownicy p. Goetz i wnosi następujące rezolucye:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził porozumienie z c. k. Namiestnictwem co do zmiany wszystkich instrukcyj, dotyczących poboru opłat gminnych od piwa i wódki, z uwzględnieniem zmian w odnośnych stosunkach wskutek zgaśnięcia prawa propinacyi oraz z uwzględnieniem upoważnionych interesów przemysłu i handlu a więc także po wysłuchaniu zawodowych reprezentacyi tych interesów w szczególności Izb handlowych i przemysłowych.

W szczególności zmiany potrzebne są w następujących kierunkach:

1) by każdy mógł w obręb gminy wprowadzać trunki bez zgłaszania na pewien czas przedtem;

2) by wprowadzanie i przewóz trunków zostały uwolnione od nieuzasadnionych trudności;

3) by biuro poboru opłat znajdowało się w środku gminy i w miejscu przystępnem a należycie obwieszczonem;

4) by rewizya wprowadzonych trunków odbywała się bez narażania wprowadzającego je na straty;

5) by uiszczone opłaty były przy wywożeniu trunków z obrębu gminy zwracane w całości i bez względu na ilościową i jakościową zawartość;

6) by zakłady przemysłowe, wyrabiające spirytus, odnośnie do uiszczania opłat gminnych otrzymały analogiczne stanowisko, jakie im, jako t. zw. wolnym składom, przysługa odnośnie do uiszczenia podatku państwowego, a to pod analogicznymi warunkami.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by z wykonania tego polecenia zdał Sejmowi sprawę na najbliższej sesyi, względnie o ileby do zmiany danych stosunków w powyższym duchu potrzebną była ustawa, by przedstawił projekt takiej ustawy.

Marszałek udziela głosu p. Landanowi.

Przemawia z mownicy p. Landau.

Marszałek udziela głosu p. Zamoyskiemu.

Przemawia z mownicy p. Zamoyski i kończy przemówienie.

W Izbie następuje po ukończeniu mowy p. Zamoyskiego spokój.

Marszałek stwierdza, że rozprawa budżetowa trwała przeszło pięć godzin, i oznajmia, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce.

Przemawia p. Skwarko zakłada protest przeciw ważności obrad dzisiejszego posiedzenia i zapowiada wniesienie pisemnego protestu na najbliższem posiedzeniu.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz w sprawie uniemożliwienia klubowi, do którego p. Dudykiewicz należy wzięcia udziału w ostatniem posiedzeniu przedstawicieli klubów, wskutek pomyłki, oraz w sprawie zastępstwa klubu, do którego należy w komisyi dla reformy wyborczej.

Marszałek odpowiada p. Dudykiewiazowi, oraz oznajmia, że p. Krzeczunowicz złożył mandat do komisyi dla reformy wyborczej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. listopada 1910 roku godz. 9. przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 32 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Jan Wasung *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów § 76 regulaminu sejmowego następujący protest p. Lewickiego i tow. i oświadczenie na ten protest. (Zobacz protokół obrad 110 posiedzenia z 14. listopada 1910 i 111 posiedzenia z dnia 15 listopada 1910).

Lwów, dnia 12. listopada 1910.

Do
JE. Stanisława hr. Badeniego, Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani Posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem wnoszą niniejszem po myśli § 76 sejm. regul. następujący

P r o t e s t:

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które miało miejsce dnia 12. listopada 1910 r. na 109 posiedzeniu I. Sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

W sprawozdaniu stenograficznem tego posiedzenia Sejmu galicyjskiego stwierdzono, że w czasie trwania całego posiedzenia, na którem miała się przeprowadzić ogólna dyskusya budżetowa — trwały hałas, krzyki — bicie pultami, — granie, świstanie i t. d.

A więc podpisani konstatują zgodnie z prawdą — że w czasie rzekomych narad na tem posiedzeniu — i przez cały czas rzekomych mów w sprawie budżetu pp. posłów Götza-Okocimskiego, Landaua i Zamoyskiego, panował z powodu obstrukcyi posłów ruskich — taki gwar w sali posiedzeń, — że było fizyczną niemożliwością, słyszeć rzekome mowy — nazwanych posłów.

To też wymienieni posłowie przemawiali nie ze swoich miejsc lecz z trybuny sprawozdawców, a stenografowie spisywali mowy, dyktowane im do ucha przez tychże posłów.

Tego sposobu prowadzenia obrad, ani mów dyktowanych do usz stenografom, nie można nazwać dyskusyą budżetową, jak to podaje protokół posiedzeń, bo nietylko stenografowie ale i posłowie mają prawo a nawet obowiązek wiedzieć o czem i jak toczy się dyskusya — a możność tego była im odebraną, bo nawet stojąc bardzo blizko trybuny — nie można było nic z rzekomych mów słyszeć.

A nawet i na trybunę dostać się, ażeby, przykładając ucho prawie do ust rzekomego mowcy — jak to czynili stenografowie — by usłyszeć mowę, było podpisanym niemożliwe, bo polscy posłowie trzymali trybunę w oblężeniu.

Przeciw takiemu prowadzeniu debaty budżetowej protestował poseł Skwarko.

Ponieważ według postanowień § 39 i następujących regulaminu sejm. — rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że rzekomo przeprowadzona generalna rozprawa budżetowa na tem posiedzeniu Sejmu galicyjskiego, jest nieważną, wskutek czego wnosimy ten protest, i prosimy o odczytanie go na najbliższem posiedzeniu i o dołączenie go do protokołu narad.

Dr. Kost' Lewicki.

Jan Kiweluk, Dr. Iwan Kurowiec, Dr. Iwan Makuch, Petruszewicz, Z. Skwarko, M. Sodomora, Paweł Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Iwan Sandulak, Winniczuk.

Na protest PP. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 14. listopada 1910 przeciwko przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 12. b. m. wnoszą podpisami posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e:

Podpisani na proteście pp. posłowie Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Petruszewicz, Skwarko, Sodomora, Dumka, Tymoteusz i Antoni Staruchowie, Sandulak i Winniczuk starają się rozmyślnie i z największą usilnością zakłócić porządek i powagę obrad sejmowych krzykami, gwizdaniem, trąbieniem i biciem o blachy lub w pulty. Jest to postępowanie niewątpliwie przeciwne duchowi i literze nietylko regulaminu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Ks. Krakowskiem lecz wogóle każdego ciała parlamentarnego i każdego przyzwoitego zgromadzenia. Wymienieni po-

wyżej posłowie podpisani na proteście w liczbie 12. starali się przeszkadzać w opisany tu sposób według sił i możności prawidłowemu tokowi rozpraw sejmowych przez cały czas trwania posiedzenia z 12. b. m., które trwało przeszło pięć godzin. Jeżeli więc w proteście swoim potępiają „niezgodne z regulaminem postępowanie“ to ten protest ich może odnosić się wyłącznie tylko do nich własnego postępowania na temże posiedzeniu.

Podpisani stwierdzają bowiem zgodnie z prawdą, iż niezależnie od wrzawy i hałasu wyprawianego przez podpisanych na proteście posłów, całe posiedzenie sejmowe z dnia 12. listopada 1910 r. odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego, a w szczególności zgodnie z przepisami §§ 39 40, 42 i 43, regulaminu, przy komplecie 136 posłów obecnych.

A ponieważ w proteście posłów Lewickiego i tow. nie przytoczono zresztą żadnego faktu, któryby mógł posłużyć do uzasadnienia zarzutu nie przestrzeganie przepisów regulaminu ze strony całego Sejmu lub też ze strony przewodniczącego obradom JE. Marszałka krajowego — więc tym sposobem protest ich stwierdza, że nie mieli nic do przytoczenia. Przeciwnem regulaminowi było tylko ich własne zachowanie się, które jednak legalności całego posiedzenia sejmowego z 12. b. m. przeszkodzić nie zdołało.

Lwów, dnia 14. listopada 1910.

Laskowski, Urbański, Gorayski, Lewakowski, Hupka, Sobolewski, Leo, Maiss, Piniński, Abrahamowicz, Merunowicz, Bandrowski, Maryewski, Thullie, E. Mycielski, Stadnicki, A. Brunicki, Niezabitowski, St. H. Badeni, Brykczyński, T. Cieński, Czartoryski, Bernadzikowski, Pastor, Zamoyski, Wrześniowski, Wł. Kraiński, Garapich, Onyszkiewicz, Styła, Vivien, Skarbek, Cielecki, Czaykowski, Starowieyski, J. Korytowski, A. Theodorowicz, Schätzel, Horodyski, Skrzyński, Milewski, Stefczyk, Gołuchowski, L. Cieński, Starzyński, Wodzicki, Kędzior, Tarnowski, Wasung, Tyszkiewicz, Witkowski, Komorowski, W. Kraiński, Doliński, Halban, Jampolski, Baworowski, St. Mycielski, Michałowski, Obertyński, Sala, Krzysztofowicz, J. Brunicki, Tertil, Rutowski, Jabłoński, Bednarski, Moysa, Federowicz, Schnell, Pilat, Kleski, Jahl, Rittel, Adam, A. Lubomirski, Krężel, Krzeczunowicz, Götz, Cipser, Dembowski, Potocki, Dąmbski.

Protokół

110. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 14. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 109 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. listopada 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7907, 7908.

Komisyi szkolnej L. s. 7911.

Komisyi administracyjnej L. s. 7905, 7906.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7909, 7910.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyi.

Sekretarz p Urbański odczytuje zgłoszony wniosek i interpelacyę, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Wskutek zarządzeń weterynaryjnych przeciwko pryszczycy w powiecie brzozowskim zostały zamknięte jarmarki — targi i wzbroniona została sprzedaż bydła, trzody, drobiu, nabiału, jaj

Wobec tych zarządzeń, ludność wiejska nie jest wstanie zadość uczynić na razie obowiązkowi płacenia podatku w czasie naznaczonym — wnosi się:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zarządził wstrzymanie egzekucyj podatkowych w powiecie brzozowskim.

Wnioskodawca:
Zdzisław Skrzyński.

Laskowski, Starowieyski, Tyszkiewicz, Gorayski, St. Mycielski, Komorowski, Mars, Konopka, Stadnicki, Wodzicki, Jędrzejowicz, Götz, Baworowski, St. H. Badeni, Hupka.

Interpelacya

posła J. Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie dochodzeń przeprowadzonych przez c. k. żandarmeryę.

Władze rządowe, poruczają gminom wiele spraw do zbadania, zaopiniowania i t. p. co gdy te uskutecznią, te same władze ponownie rzeczy te badają przez c. k. żandarmeryę, która w znacznej części sprawy bada pobieżnie, lekkomyślnie o czem zdaje relacye bardzo często sprzeczne z wolą gminy.

Żandarm badający często uważa się za zwierzchnika przełożonego nad gminą, za jakiegoś kontrolora gminy od którego woli to ma być zależną, a nie znając stosunków miejscowych załatwia rzecz według swego widzimisię i oczywiście bardzo często stronniczo ze szkodą ludności.

Stosunki takie są także upokarzające gminy, względnie przełożeństwo tychże pochodzące z wyboru obywateli obdarzonego ich zaufaniem.

W obecnym czasie, władze załatwiają rekursa wniesione przez gminy i osoby prywatne, przeciw odmowie koncesyj gospodnio-szynkarskich i zbadanie stanu rzeczy przydzielono znów żandarmeryi, która przeprowadza je tak jak jej się podoba wbrew opinii gminy i jej mieszkańców, popiera osoby niegodnie i niezasługujące na jakiekolwiek zaufanie, twierdząc że opinia żandarma będzie decydującą przy nadaniu koncesyi.

Że takich wydarzeń jest wiele to nie ulega żadnej wątpliwości -- że relacye żandarmeryi należy traktować bardzo oględnie, interpelujący naprowadza fakt którego był naocznym świadkiem, a który go w tem przekonaniu co do jednostronnego traktowania sprawy utwierdza.

Mianowicie w gminie Stróżach pow. Grybów w dniu 8/11. b. r. tamtejszy komendant żandarmeryi, przez Eliasza Ringelhaupta o koncesye szynkarskie częstowany, oświadczył wobec wielu świadków, że nadanie koncesyi szynkarskiej jest zależnem od jego decyzyi, względnie żandarmeryi, pozwalał wglądać w odnośne akta urzędowe i robił im różne uwagi i wskazówki, z czego wynikało, że opinia jego jest na korzyść częstujących go, przeciw opinii gminy Wilczyska i jej mieszkańców, którzy pragną, ażeby koncesya ta nadaną była M. Krzysztoniowi.

Wypadki takie wywołują niesłychane rozgoryczenie ludności.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy wypadki te są mu znane?

Co zamierza uczynić, ażeby natychmiast podobnym nadużyciom zapobiedz?

Czy zechce zarządzić co należy, ażeby sprawy podobne, jeżeli mają być badane przez żandarmeryę, były badane w porozumieniu z gminą?

Interpelant:
Cieluch.

Styła, Ptak, Bojko, Wasung, Lewakowski, Długosz, Szwed, Jedynak, Witos, Myjak, Krężel, Stapiński, Cipser, Kędzior.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń, interpe-

lacyę zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa do odczytania wniesionego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest P. P. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 12. listopada 1910 wnoszą podpisani posłowie jako obecni na tem posiedzeniu następujące

Oświadczenie:

Stwierdzamy niniejszem zgodnie z prawdą, że pomimo rozmyślnego i z wielką usilnością prowadzonego zakłócenia porządku obrad przez dwunastu posłów, należących do klubu ukraińskiego, a to za pomocą krzyków, gwizdania, trąbienia, tudzież bicia w blachy i w pulty — całe posiedzenie sejmowe z dnia 11. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego.

Przez cały czas trwania posiedzenia przemawiał poseł Witos — t. j. przemawiał przeszło pięć godzin.

Jest to rzeczą zupełnie naturalną i regulaminem wyraźnie dozwoloną, iż posługiwał się przy tem notatkami. Lecz nie jest zgodnem z prawdą twierdzenie P. P. protestujących, jakoby poseł Witos mowę swoją odczytał. Poseł Dr. Lewicki i członkowie klubu, którego on jest przewodniczącym, sami — aczkolwiek bezskutecznie, usiłują przeszkodzić prawidłowemu tokowi obrad sejmowych, a następnie wnoszą protesta, w których utrzymują iż obrady były nielegalne, chociaż nie są w stanie przytoczyć ani jednej okoliczności faktycznej, regulaminem uzasadnionej, którąby można wziąć za podstawę do uznania ich protestów za uzasadnione. Tak samo brak podstaw do uznania posiedzenia sejmowego z 11. listopada 1910 za nielegalne.

Lwów, 12. listopada 1910.

Dr. Wł Czaykowski, Moysa, Doliński, Witkowski, L. Cieński, Sare, Rutowski, Schätzel, Adam, Jabłoński, Skarbek, Kędzior, Rittel, Wrześniowski, Thullie, Piniński, Dembowski, Milewski, Bednarski, Maryewski, Gniewosz, A. Brunicki, Potocki, Pastor, Hupka, W. Korytowski, Laskowski, Czartoryski, Abrahamowicz, Merunowicz, Gorayski, T. Cieński, A. Lubomirski, Bawerowski, Bandrowski, J. Korytowski, Raciborski, Leo, Dąmbski Loewenstein, Pilat, Federowicz, Tertil, Cipser, Komorowski, Cielecki, Schnell, Sozański, Wł. Kraiński, Wereszczyński, Jampolski, Battaglia, Lewakowski, J. Brunicki, Obertyński, Bernadzikowski, Halban, Bojko, Konopka, Tyszkiewicz, Wodzicki, Brykczyński, Wł. Wiktor Czaykowski, Bis, Cielecki, Krzeczunowicz, Garapich, Stapiński, Styła, Ptak, Haempel, Sala, Urbański, Żardecki, Stefczyk, Starzyński, Niezabitowski, Starowieyski, Witos, E. Mycielski, Zamoyski, Hupka, Mars, Horodyski, Jahl, Krzysztofowicz, Onyszkiewicz, Cieluch, St. Mycielski, Krężel, Theodorowicz, Długosz, Michałowski.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to dołączone będzie do protokołu z posiedzenia dzisiejszego i posiedzenia z dnia 11 b. m.

Marszałek wzywa do czytania wniesionego protestu.

Sekretarz p. St. H. Badeni czyta:

Lwów, dnia 12. listopada 1910.

Do

J. Eksc. Stanisława hr. Badeniego

Marszałka krajowego

we Lwowie

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i i. wnoszą niniejszem, po myśli §. 76. regulaminu sejmowego

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które miało miejsce dnia 12. listopada 1910 r. na 109. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu, Sejmu galicyjskiego

W szczególności:

W sprawozdaniu stenograficznem tego posiedzenia Sejmu galicyjskiego stwierdzono, że w czasie trwania całego posiedzenia, na którem miała się przeprowadzić ogólna dyskusya budżetowa — trwały hałas, krzyki — bicie pultami, — granie, świstanie i t. d.

A więc podpisani konstatują zgodnie z prawdą — że w czasie rzekomych narad na tem posiedzeniu — i przez cały czas rzekomych mów w sprawie budżetu pp. posłów Götza-Okocimskiego, Landaua i Zamoyskiego, panował z powodu obstrukcyi posłów ruskich — taki gwar w sali posiedzeń, — że było fizyczną niemożliwością, słyszeć rzekome mowy wspomnianych posłów.

To też wymienieni posłowie przemawiali nie ze swoich miejsc lecz z trybuny sprawozdawców, a stenografowie spisywali mowy, dyktowane im do ucha przez tychże posłów.

Tego sposobu prowadzenia obrad, — ani mów dyktowanych do usz stenografom, nie można nazwać dyskusyą budżetową, jak to podaje protokół posiedzeń, bo nietylko stenografowie ale i posłowie mają prawo a nawet obowiązek wiedzieć o czem i jak toczy się dyskusya — a możność tego była im odebraną, bo nawet stojąc bardzo blizko trybuny — nie można było nic z rzekomych mów słyszeć, —

A nawet i na trybunę dostać się, ażeby, przykładając ucho prawie do ust rzekomego mowcy — jak to czynili stenografowie — by usłyszeć mowę, było podpisanym niemożliwe, bo polscy posłowie trzymali trybunę w oblężeniu.

Przeciw takiemu prowadzeniu debaty budżetowej protestował poseł Skwarko.

Ponieważ według postanowień §. 39. i następujących regulaminu sejm. — rozprawy sejmowe muszą być ustne — wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że rzekomo przeprowadzona generalna rozprawa budżetowa na tem posiedzeniu Sejmu galicyjskiego, jest nieważną wskutek czego wnosimy ten protest i prosimy o odczytanie go na najbliższem posiedzeniu i o dołączenie go do protokołu narad.

Dr. Kost' Lewicki.

Iwan Kiweluk, Dr. Iwan Kurowec, Dr. Iwan Makuch, Petruszewicz, Z. Skwarko, M. Sodomora, Paweł Dumka, T. Staruch, A Staruch, Iwan Sandulak, Winiczuk.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad posiedzenia z 12 b. m. i dzisiejszego.

P. T. Staruch prosi o głos w sprawie zapytania do Marszałka.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi, zastrzegając sobie po myśli §. 75 regulaminu prawo udzielenia głosu na zapytanie do Marszałka na początku lub na końcu posiedzenia, według swego uznania.

Przemawia p. T. Staruch w sprawie odmawiania mu biletów wstępu do Sejmu i postępowania wobec niego urzędników kancelaryi sejmowej.

Marszałek odpowiada p. T. Staruchowi.

Izba przystępuje do porządku dziennego którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na rok 1911.

Marszałek udziela głosu p. Battaglii.

W tej chwili powstają na ławach posłów klubu rusko-ukraińskiego wrzawa, dzwonienie, gwizdanie, trąbienie i uderzanie pultami, które trwają dalej.

P. Battaglia przemawia z mownicy.

Po ukończeniu przemówienia p. Battaglii następuje spokój w Izbie.

Marszałek stwierdza, że rozprawa budżetowa trwała przeszło pięć godzin i oznajmia, że zamierza przystąpić do zamknięcia posiedzenia, przedtem udziela głosu p. Petruszewiczowi.

Przemawia p. Petruszewicz zakłada imieniem klubu rusko-ukraińskich posłów protest przeciw sposobowi obrad i zapowiada wniesienie pisemnego protestu w dniu jutrzejszym przed posiedzeniem.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. listopada 1910 godz. 9 przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 37 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów §. 76 reg. sejm. następujący protest p. Lewickiego i tow. i oświadczenie na ten protest. (Zobacz protokół 111. pos. z dnia 15. listopada i 112. pos z dnia 16. listopada 1910).

Lwów, dnia 17. listopada 1910.

Do

J. Eksc. Stanisława hr. Badeniego, Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu kraj Król. Galicyi i i. wnoszą niniejszem w myśl §. 76 reg. sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowania które zaszło dnia 14. listopada 1910 r. na 110. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym, jako pierwszy punkt była rozprawa nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o krajowym budżecie na rok 1911.

Gdy JE. Marszałek przystąpił do porządku dziennego i udzielił głosu posłowi Battaglii. a ten wstąpił na trybunę — powstał w sali, z powodu obstrukcyi ukraińsko-ruskich posłów taki hałas,

krzyki, świsty, bicie pultami i. t. d., że wykluczoną była możność usłyszenia mowcy.

I mowca ten nawet nie wysiłał się by go usłyszeć, wiedząc, że to jest niemożliwe lecz wygłaszał swoją mowę do ucha stenografom, którzy stali nad nim i koło niego.

Mimo, że stoły stenografów znajdują się pod samą trybuną, to mimo tego nie mogli stenografowie słyszeć mowę z trybuny — lecz spisywali ją z ust mowcy — na trybunie.

Mowy tej nie słyszał prawdopodobnie i JE. Marszałek — który siedzi zaraz za trybuną, a niema mowy, by mogli ją słyszeć inni posłowi bądź to ze swoich miejsc — do czego mają pełne prawo, bądź też stojąc w pobliżu trybuny.

To też dyktowanie mowy przez p. Battaglię do ucha stenografom, nie można uważać za mowę wygłoszoną w sejmie i narad na tem posiedzeniu nie można nazwać naradami Sejmu — tak jak posłom była odebrana możność brania udziału w obradach słuchania mowcy.

Przeciw takiemu prowadzeniu narad — bo opisany stan narad i rzekoma mowa p. Battaglii trwały przez całe posiesiedzenie — protestował p. Petruszewicz.

A ponieważ według postanowień §. 39. i następ. regul. sejm. rozprawy sejmu muszą być ustne i wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości — że rozprawa budżetowa na 110 posiedzeniu Sejmu z 14. listopada 1910 r. jest nieważną; na co wnosimy ten protest z żądaniem, odczytania go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie tegoż do protokołu narad.

Dr. Kość Lewicki, J, Kiweluk. Dr. Kurowiec. L. Winniczuk, Paweł Dumka, Petruszewicz, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, M. Sodomora, Dr. Makuch, Sandulak.

Na protest pp. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 15. listopada 1910 przeciw przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 14. listopada 1910 wnszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e.

Podpisani na proteście posłowie Dr. Kość Lewicki. J. Kiweluk, Dr. Kurowiec L. Winniczuk, Paweł Dumka, Petruszewicz, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Sodomora, Dr. Makuch, Sandulak od szeregu dni w Izbie poselskiej trąbią, gwiżdżą, biją w pulty i t. d. w tym celu aby zakłócić spokojne prowadzenie obrad obniżyć powagę i uniemożliwić powzięcie uchwał.

Z tąd pochodzi, że posłowie przy rozprawie budżetowej przemawiający, chcąc się uchronić od krzyków, gwizdań, trąbień i t d., które wyprawiają ustawicznie i rozmyślnie posłowie klubu ukraińskiego, przemawiają z trybuny refentów, do czego w myśl regulaminu są uprawnieni.

Stwierdzają podpisani na oświadczeniu niniejszem posłowie, że każdy z posłów, który się do trybuny zbliży, a któremu na tem zależy by mowę słyszał, usłyszeć go może, a niezgodnie jest z prawdą, by mowca, a w danym wypadku poseł Battaglia, tylko do stenografów mówił i by go posłowie lub Ekscelencya Marszałek słyszeć nie mogli.

Jeżeli posłowie klubu ukraińskiego nie mają ochoty słuchać mowcy, a nie mają widocznie ochoty, skoro sami krzyki, gwizdania, trąbienia i t. d. wyprawiają, to

chyba sami sobie winę przypisać muszą a protest przez nich wniesiony, nie może być uważanym za uzasadniony.

Ponieważ wobec tego okoliczności w proteście przytoczone nie są tego rodzaju, aby na nieważność obrad sejmowych wpływały, lub nieważność tych obrad powodowały, ponieważ nadto żaden z posłów, ani też żadna z osób, do Izby poselskiej należąca, nie stawia przeszkód protestującym w braniu udziału w obradach sejmowych, a przeciwnie sami protestujący przez gwizdanie, trąbienie i t. d. stawiają się dobrowolnie i rozmyślnie w niemożności brania udziału w obradach, przeto postępowanie na posiedzeniu obrad dnia 14. listopada 1910 uważane być musi za zgodne z regulaminem, a nielegalność obrad na tem posiedzeniu wprost jest wykluczoną.

W przeciwstawieniu do tego, co się wyżej powiedziało, postępowanie posłów klubu ukraińskiego jest nielegalne, przeciwne regulaminowi.

Lwów, 15. listopada 1910.

Maiss, Leo, Battaglia, Wereszczyński, Witkowski, A. Lubomirski, Stapiński, Skarbek, Jabłoński, Sala, Skrzyński, Krężel, Sare, Bednarski, Merunowicz, Halban, Onyszkiewicz, Jampolski, Konopka, Götz, Doliński, Hupka, Urbański, Horodyski, A. Brunicki, Pilat, Rutowski, Thullie, Wodzicki, J. Brunicki, Jaszowski, Moysa, Potocki, Stadnicki, Jahl, Milewski, Obertyński, Gołuchowski, Rittel, Rayski, Witos, Jędrzejewicz, K. Lubomirski, Brykczyński, Laskowski, Garapich, Niezabitowski, Wrześniowski, Czartoryski, Pastor, Winc. Kraiński, Wł. Kraiński, J. Korytowski, Zamoyski, Mars, Federowicz, Bernadzikowski, Cielecki, Stefczyk, Komorowski, Tertil, St. H. Badeni, Jaworski, Vivien, Tarnowski, Lewakowski, Landau, Wrześniowski, Gniewosz, Długosz, Sobolewski, Bojko, Czartoryski, Gorayski, Czecz, Baworowski, Ptak, Styła, Bis, Schnell, Witos, Cipser, Ciuchciński.

Protokół

111. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 27 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 110 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że komisya drożyźniana ukonstytuowała się wybierając przewodniczącym p. Ciuchcińskiego, zastępcą przewodniczącego p. Stefczyka, sekretarzem p. Tertila.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 15. listopada 1910, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7915, 7917, 7922–7924.

Komisyi szkolnej L. s. 7918, 7919, 7925.

Komisyi gminnej L. s. 7921.

Komisyi administracyjnej L. s. 7920, 7926.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie St. H. hr. Badeni odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Ptaka i towarzyszy w sprawie uregulowania starego koryta rzeki Dłubni w gminie Bieńczycach w powiecie krakowskim.

Wysoki Sejmie!

Co kilka lat w czasie większych opadów deszczowych rzeka Dłubnia w gminie Bieńczycach w powiecie krakowskim wy-

stępuje ze swego koryta, zabierając całej gminie wszystko siano z łąk i płody z uprawionych pól, czyniąc tem tutejszym gospodarzom dotkliwe straty.

Nadto, rzeka ta wskutek częstego wezbrania wody popodmywała i poobrywała przyległe brzegi na długości około jednego kilometra tak, że kilka domów biedniejszej ludności, pobudowanych nad jej brzegami, grożą zawaleniem lub zsunięciem się do wody.

Również droga krajowa prowadząca z Krakowa do granicy rosyjskiej wskutek podmycia grozi zsunięciem się do wody, tak, że od kilku lat zarząd drogowy ratując się, zmuszony jest wbijać pale w jej brzegi, aby nie dopuścić do zupełnego przerwania komunikacyi.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zbadaniu dokonał uregulowania starego koryta rzeki Dłubni w jak najkrótszym czasie.

Wnioskodawca:
Ptak.

Szwed, Witos, Stapiński, Krężel, Jedynak, Cieluch, Myjak, Styła, Długosz, Żardecki, Bernadzikowski, Stefczyk, Lewakowski, Jampolski.

Interpelacya

do c. k. komisarza rządowego w Sejmie krajowym.

Gmina Zamarstynów w powiecie lwowskim stanowi samoistną jednostkę administracyjną, liczy obecnie przeszło 10.000 ludności, ma wszelkie warunki naturalnego zdrowego rozwoju, — może więc być bardzo wydatną jednostką podatkową — i leży w bezpośredniem sąsiedztwie król. stol. m. Lwowa.

Dla dogodności w poborze podatku konsumcyjnego w zamkniętym okręgu m. Lwowa, Wysoki Rząd przeciął gm. Zamarstynów linią akcyzową i w ten sposób podzielił gm. Zamarstynów na dwie części: na część w granicach linii akcyzowej, która ma dzisiaj przeszło 7.000 ludności i na część poza linią akcyzową z ludnością około 3.000 dusz Jak ta okoliczność nie uwalnia Zamarstynowa od obowiązków wobec całego jej terytoryum a więc i wobec jej części w granicach linii akcyzowej, tak też okoliczność ta nie może i nie powinna żadną miarą naruszać, ograniczać i pozbawiać gm. Zamarstynów praw, jakie jej przysługują jako autonomicznie samoistnej gminie administracyjnej.

Tymczasem fakt ten stawia gm. Zamarstynów w gorszem położeniu od innych gmin tego samego charakteru, gdyż Wysoki Rząd pobiera na jej terytoryum w granicach linii akcyzowej m. Lwowa podatek konsumcyjny wedle taryfy dla zamkniętych okręgów a więc w większym zakresie, aniżeli na terytoryum reszty kraju poza właściwymi dla poboru tego podatku katastralnymi granicami miast Lwowa i Krakowa.

Prócz tego Wysoki Rząd wydzierżawia gm. m. Lwowa podatek konsumcyjny w zamkniętym okręgu m. Lwowa wraz z prawem nakładania i pobierania opłat gminnych do tego podatku na potrzeby m. Lwowa. Skutek jest ten, że m. Lwów nakłada i pobiera na tej podstawie także i na terytoryum gm. Zamarstynów w granicach linii akcyzowej coraz to większe opłaty gminne na swoje wyłącznie potrzeby — bez żadnego porozumienia się i bez jakiejkolwiek rekompensaty dla gm. Zamarstynowa. Stan ten pociągnął za sobą także i to, że m. Lwów dzierżawiąc w całej gminie Zamarstynów a więc i w części położonej w granicach linii akcyzowej podatek konsumcyjny od mięsa, pobiera go w części położonej w grani-

cach linii akcyzowej wedle taryfy dla podatku konsumcyjnego w zamkniętym okręgu m. Lwowa.

To samo dzieje sie przy poborze dzierżawionego także przez m. Lwów podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego tudzież od moszczu owocowego. Stan ten nie był również bez wpływu na ustawę z 18/12 1881 Nr. 48. dz. u. i rozp. kraj. z roku 1883 o zniesieniu prawa propinacyi w m. Lwowie, którą w art. V. przyznano gm. m. Lwowa, prawo pobierania opłat szynkarskich także i na terytoryum Zamarstynowa w granicach linii akcyzowej a gminie Zamarstynów odebrano prawo pobierania na tem terytoryum na potrzeby gminne dodatków do podatku konsumcyjnego od gorących napojów i od innych artykułów konsumcyjnych.

Tutaj należy także podnieść, że na podstawie ustawy z 20/12 1905 Nr. 11. Dz. u. i rozp. kraj. z 1906 r. Wysoki Rząd żąda od szynkujących w Zamarstynowie w granicach linii akcyzowej, aby po zniesieniu prawa propinacyi t. j. z dniem 1/1 1911 r. oprócz opłat policyjnych i szynkarskich dla m. Lwowa uiszczali także krajowe opłaty szynkarskie.

Wprawdzie odnosi się to wszystko jedynie do części Zamarstynowa w granicach linii akcyzowej m. Lwowa, ale w tej części jest przeszło 7.000 ludności, ta właśnie część jest głównym konsumentem i w tej części koncentruje się główny ruch handlowy tak, że nawet ludność części Zamarstynowa poza linią akcyzową zaspokaja przeważnie swe potrzeby konsumcyjne w tej części Zamarstynowa, która leży w granicach linii akcyzowej. W ten sposób Wysoki Rząd ograniczył w wysokim stopniu przysługujące gm. Zamarstynów prawa i odebrał jej bardzo wydatne źródło dochodów na potrzeby gminne, które są czem raz większe a na których pokrycie brak funduszów.

W ten też sposób Wysoki Rząd stworzył sytuacyę, która w wysokim stopniu krzywdzi gm. Zamarsynów i która utrudnia i wprost uniemożliwia usunięcie nadużyć gm m. Lwowa, jako dzierżawczyni w gm. Zamarstynów podatku konsumcyjnego od mięsa, wina, moszczu i zacieru winnego tudzież od moszczu owocowego, utrudnia i czyni prawie niemożliwem, jakoteż uchylenie fatalnych dla gm. Zamarstynów postanowień art. V. wspomnianej ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w m. Lwowie.

Podpisani zapytują więc Wysoki c. k. Rząd i Wysoki Wydział krajowy:

1. czy stan ten jest im znany,

2. czy jest to stan prawny i zgodny z autonomicznem stanowiskiem gminy względnie —

3. co c. k. Rząd i Wydział krajowy zamierzają uczynić

a) aby ten stan bezprawny uchylić,

b) aby gm. Zamarstynów dać możność korzystania w całej pełni z przyznanych gminom praw autonomicznych, tudzież

c) aby choć w części wynagrodzić gm. Zamarstynów dotkliwe szkody jakie z tego powodu ponosi i dać jej możność dopełnienia ciążących na niej obowiązków?

Lwów, 14. listopada 1910.

Interpelant:
T. Merunowicz.

Tyszkiewicz, Skarbek, Starowieyski, Horodyski, Laskowski, Abrahamowicz, St. Mycielski, J Korytowski, Hupka, Jaworski, Styła, Vivien, Bednarski, Thullie, Męciński, Stefczyk, Bis, Stapiński, Wł. Czaykowski.

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

Gmina Zamarstynów w powiecie lwowskim stanowi samoistną jednostkę administracyjną, liczy obecnie przeszło 10.000 ludności, ma wszelkie warunki naturalnego zdrowego rozwoju — może więc być bardzo wydatną jednostką podatkową — i leży w bezpośredniem sąsiedztwie król. stoł. m. Lwowa.

Dla dogodności w poborze podatku konsumcyjnego w zamkniętym okręgu m. Lwowa, Wysoki Rząd przeciął gm. Zamarstynów linią akcyzową i w ten sposób podzielił gm. Zamarstynów na dwie części: na część w granicach linii akcyzowej, która ma dzisiaj przeszło 7.000 ludności i na część poza linią akcyzową z ludnością około 3.000 dusz. — Jak ta okoliczność nie uwalnia Zamarstynów od obowiązków wobec całego jej terytoryum a więc i wobec jej części w granicach linii akcyzowej, tak też okoiczność ta nie może i nie powinna żadną miarą naruszać, ograniczać i pozbawiać gm. Zamarstynów praw, jakie jej przysługują jako autonomicznie samoistnej gminie administracyjnej

Tymczasem fakt ten stawia gm. Zamarstynów w gorszem położeniu od innych gmin tego samego charakteru, gdyż Wysoki Rząd pobiera na jej terytoryum w granicach linii akcyzowej m. Lwowa podatek konsumcyjny wedle taryfy dla zamkniętych okręgów a więc w większym zakresie aniżeli na terytoryum reszty kraju poza właściwymi dla poboru tego podatku katastralnymi granicami miasta Lwowa i Krakowa.

Prócz tego wysoki Rząd wydzierżawia gm. m. Lwowa podatek konsumcyjny w zamkniętym okręgu m. Lwowa w r a z z p r a w e m n a k ł a d a n i a i p o b i e r a n i a o p ł a t g m i n n y c h d o t e g o p o d a t k u n a p o t r z e b y m. L w o w a Skutek jest ten, że miasto Lwów nakłada i pobiera na tej podstawie także i na terytoryum gm. Zamarstynów w granicach linii akcyzowej coraz to większe opłaty gminne na swoje wyłącznie potrzeby — bez żadnego porozumienia się i bez jakiejkolwiek rekompensaty dla gm. Zamarstynowa. Stan ten pociągnął za sobą także i to że m. Lwów dzierżawiąc w całej gminie Zamarstynów a więc i w części położonej w granicach linii akcyzowej podatek konsumcyjny od mięsa, pobiera, go w części położonej w granicach linii akcyzowej wedle taryfy dla podatku konsumcyjnego w zamkniętym okręgu m. Lwowa.

To samo dzieje się przy poborze dzierżawionego także przez m. Lwów podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego tudzież od moszczu owocowego. Stan ten nie był również bez wpływu na ustawę z 18/12. 881. Nr. 48. dz. u. i rozp. kraj. z roku 1883. o zniesieniu prawa propinacyi w m. Lwowie, którą w Art. V. przyznano gm. m. Lwowa, prawo pobierania opłat szynkarskich także i na terytoryum Zamarstynowa w granicach linii akcyzowej, a gminie Zamarstynów odebrano prawo pobierania na tem terytoryum na potrzeby gminne dodatków do podatku konsumcyjnego od gorących napojów i od innych artykułów konsumcyjnych.

Tutaj należy także podnieść, że na podstawie ustawy z 20 12. 1905. Nr. 11 Dz. u. i rozp. kraj. z 1906 r. Wysoki Rząd żąda od szynkujących w Zamarsw granicach linii akcyyzowej, aby po zniesieniu prawa propinacyi t, j. z dniem 1/I 911. r. o p r ó c z o p ł a t p o l i c y j n y c h i s z y n k a r s k i c h d l a m. L w o w a uiszczali także krajowe opłaty szynkarskie.

Wprawdzie odnosi się to wszystko jedynie do części Zamarstynowa w granicach linii akcyzowej m. Lwowa, ale w tej części jest przeszło 7.000 ludności,

ta właśnie część jest głównym konsumentem i w tej części koncentruje się główny ruch handlowy tak, że nawet ludność części Zamarstynowa poza linią akcyzową zaspokaja swe potrzeby konsumcyjne w tej części Zamarstynowa, która leży w granicach linii akcyzowej. W ten sposób Wysoki Rząd ograniczył w wysokim stopniu przysługujące gm. Zamarstynów prawa i odebrał jej bardzo wydatne źródło dochodów na potrzeby gminne, które są czem raz większe a na których pokrycie brak funduszów.

W ten też sposób Wysoki Rząd stworzył sytuacyę, która w wysokim stopniu krzywdzi gm. Zamarstynów, i która utrudnia i wprost uniemożliwia usunięcie nadużyć gm. m. Lwowa jako dzierżawczyni w gm. Zamarstynów podatku konsumcyjnego od mięsa, wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież od moszczu owocowego, utrudnia i czyni prawie niemożliwem, jakoteż uchylenie fatalnych dla gm. Zamarstynów postanowień Art. V. wspomnianej ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w m. Lwowie.

Podpisani zapytują więc Wydział krajowy:

1. czy stan ten jest mu znany

2. czy jest stan prawny i zgodny z autonomicznem stanowiskiem gminy względnie

3. co Wydział krajowy zamierza uczynić

a). aby ten stan bezprawny uchylić

b). aby gm. Zamarstynów dać możność korzystania w całej pełni z przyznanych gminom praw autonomicznych tudzież

c). aby choć w części wynagrodzić gm. Zamarstynów dotkliwe szkody jakie z tego powodu ponosi i dać jej możność dopełnienia ciążących na niej obowiązków?

Lwów 14. listopada 1910.

interpelant:
T. Merunowicz.

Tyszkiewicz, Skarbek, Starowieyski, Horodyski, Laskowski, Abrahamowicz, St. Mycielski, I. Korytowski, Hupka, Jaworski. Styła, Vivien, Bednarski, Thullie, Męciński. Stefczyk, Bis, Stapiński, Wł. Czaykowski.

Interpelacya

posła Dr. J. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieustawowych zarządzeń c. k. Starostwa w Kałuszu — co do mianowania komisarzy konskrypcyjnych po wsiach — a w szczególności w Niebyłowie.

Ustawa konskrypcyjna czyni odpowiedzialną naczelnika gminy za prawidłowe przeprowadzenie konskrypcyi — a naczelnikowi względnie zwierzchności gminnej przysługuje prawo mianowania komisarzy konskrypcyjnych gdyż te czynniki najlepiej mogą wiedzieć, kto jest obeznany z stosunkami gminy i czynność za którą oni odpowiadają, mogą bez zarzutu przeprowadzić.

Wbrew przepisom ustawy i zdrowej logice, c. k. Starostwa wschodniej Galicyi pominęły przeważnie wolę zwierzchności gmin i mianowali komisarzami konskrypcyjnymi ludzi nieobeznanych z stosunkami dotyczących gmin, nie mających żadnego zaufania u mieszkańców gminy, a wszędzie polaków — odznaczających się zapalczywością i szowinizmem.

W szczególności:

Na wezwanie c. k. Starostwa w Kałuszu w sprawie ustanowienia komisarza konskrypcyjnego — zwierzchność gminy w Niebyłowie, zwołała radę gminną, a ta zgodnie ze zwierzchnością gminną i naczelnikiem gminy postanowiła jednogłośnie że komisarzem konskrypcyjnym ma być Antoni Iwanicki nauczyciel ludowy, który

przebywa już kilka lat w gminie — zna stosunki, cieszy się ogólnem zaufaniem ludności i jako nauczyciel rozumie prawidłowe przeprowadzenie konskrypcyi — i to wszystko podała gmina do wiadomości Starostwa.

Wbrew woli mieszkańców gminy — uzasadnionej ustawowo c. k. Starostwo w Kałuszu, pismem z 27. października 1910 l. 37.106 narzuca gminie jako komisarza konskrypcyjnego Mieczysława Wowkonowicza praktykanta leśnictwa, który nie ma zaufania w gminie i gotów jest fałszywie i źle przeprowadzić konskrypcyę — za co naczelnik gminy, kasa gminna („koszta konskrypcyi“) odpowiadają.

Tak postąpiło c. k. Starostwo w Kałuszu prawie we wszystkich gminach, lekceważąc ich wolę.

Przeciw temu samowolnemu i lekceważącemu postanowieniu c. k. Starostwa w Kałuszu, wnieśli mieszkańcy gminy protest — dotąd nie załatwiony.

Z przyczyny tej zapytujemy Wys. c. k. Rząd, czy skłonny jest polecić c. k. Starostwom wschodniej Galicyi, by zgodnie z ustawami szanowały wolę gmin w sprawie ustanowienia komisarzy konskrypcyjnych przez nich? dalej — czy skłonny jest nakazać c. k. Starostwu w Kałuszu, by swoje nieustawowe postanowienie, co do komisarza konskrypcyjnego dla wsi Niebyłów w osobie Mieczysława Wowkonowicza — cofnęło i postanowiło komisarzem, zgodnie z wolą mieszkańców gminy i zwierzchności, Antoniego Iwanickiego nauczyciela ludowego w Niebyłowie?

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Dr. Kość' Lewicki, Kiweluk, J. Sandulak, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Dr. Petruszewicz, Skwarko, Makuch, Hanczakowski, Tracz, Korol, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk.

Interpelacya

posła J. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego wprowadzenia języka polskiego jako wykładowego w Mołczanówce pow. Skałat.

W r. 1909 kreowano szkołę w Mołczanówce, która ma przeważnie ludność ruską. Rada gminna uchwaliła, że językiem wykładowym ma być w tej wsi ogólnie przez wszystkich używany — język ruski.

Wobec tego, zaprowadził inspektor szkolny Hofman język polski — bo tak kazał uczyć nauczycielce Trzesniakowskiej.

Bezprawny ten stan, mimo protestu mieszkańców gminy, trwa dalej i szkoła wbrew wszelkich pedagogicznem zasadom prowadzoną jest bez korzyści dla mieszkańców gminy.

Z przyczyny tej zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1) Czy prędko usunie bezprawny stan, co do języka wykładowego w szkole ludowej w Mołczanówce przywracając tam prawo ruskiego języka zgodnie z uchwałą rady gminnej i z zasadą zdrowej pedagogii.

2) Czy pociągnie do odpowiedzialności inspektora szkolnego Hofmana za bezustawowe postępowanie — przez wprowadzenie innego języka wykładowego w szkole jak postanowiła władza kompetentna?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Kiweluk, Dr. Petruszewicz, Myroniuk-Zajaczuk, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Kurowiec, A. Staruch, Sodomora, Hanczakowski, Tracz, Krysowaty, Korol.

Interpelacya

posła J. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu

w sprawie wyborów gminnych w Howyłowie małym pow. Husiatyn.

W Howyłowie małym urzęduje już kilkanaście lat ta sama rada gminna — i mimo kilkorazowo przeprowadzonych wyborów gminnych i wyborów zwierzchności gminnej, nowo wybrana rada nie może objąć urzędowanie.

Winą tego są władzy administracyjne które tolerują różne nadużycia i doniesienia a tymczasem mieszkańcy Howyłowa małego są rujnowani złą gospodarką gminną.

Z przyczyny tej zapytujemy c. k. Rząd, czy skłonny jest polecić c. k. Starostwu w Husiatynie, by sprawę wyborów i ukonstytuowania się rady gminnej w Howyłowie małym, wzięła raz na seryo w swe ręce i położyła raz kres anarchistycznej gospodarce gminnej w Howyłowie małym.

Interpelant:
Jan Kiweluk.

Dr Kość Lewicki, Petruszewicz, Makuch, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, J. Sandulak, Winniczuk, Dumka, A. Staruch, Kurowiec, Sodomora, Tracz, Korol.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wydziału krajowego w sprawie założenia spółki Raiffeisena we wsi Kołodróbka pow. Zaleszczyki.

Od dwóch lat stara się wieś Kołodróbka o Raiffeisenkę, lecz patronat Wydziału kraj. dlatego chyba, że chodzi o ruską Raiffeisenkę — 2 lata zwleka z jej założeniem, pomimo tego, że wieś wielka, zwyż 2.000 mieszkańców, pomimo tego, że podanie podpisało 30 świadomych gospodarzy własnoręcznie a między nimi i miejscowy proboszcz — pomimo tego, że w miejscu jest 3 nauczycieli, z których jeden ma egzamin z rachunkowości którzy chętnie będą prowadzić Raiffeisenkę i nauczą włościan prowadzenia ksiąg.

Zapytujemy dlatego Wys. Wydział krajowy:

Czy nakaże poddanemu sobie biuru patronatu nad spółkami Raiffeisena, ażeby bezzwłocznie nie oglądając się na to, że chodzi o ruską gminę i ruską spółką — założyło w Kołodróbkach spółkę systemu Raiffeisena i wzięło ją pod Patronat.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Petruszewicz, T. Staruch, Makuch, Sandulak, Dumka, A. Staruch, Kurowiec, Winniczuk, Hanczakowski, Tracz, Korol, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek wzywa do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest P. P. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 14. listopada 1910 przeciwko przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 12. bm. wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

Oświadczenie

Podpisani na proteście pp. posłowie Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Makuch Petruszewicz, Skwarko, Sodomora, Dumka, Tymoteusz i Antoni Staruchowie, Sandulak i Winniczuk starają się rozmyślnie i z największą usilnością zakłócać porządek i powagę obrad sejmowych krzykami, gwizdaniem, trąbieniem i bi-

ciem w blachy lub w pulty. Jest to postępowanie niewątpliwie przeciwne duchowi i literze nietylko regulaminu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem lecz wogóle każdego ciała parlamentarnego i każdego przyzwoitego zgromadzenia. Wymienieni powyżej posłowie podpisani na proteście w liczbie 12 starali się przeszkadzać w opisany tu sposób według sił i możności prawidłowemu tokowi rozpraw sejmowych przez cały czas trwania posiedzenia z 12 bm. które trwało przeszło pięć godzin. Jeżeli więc w proteście swoim potępiają „niezgodne z regulaminem postępowanie“ to ten protest ich może odnosić się wyłącznie tylko do ich własnego postępowania na temże posiedzeniu.

Podpisani stwierdzają bowiem zgodnie z prawdą, iż niezależnie od wrzawy i hałasu wyprawianego przez podpisanych na proteście posłów, całe posiedzenie sejmowe z dnia 12. listopada 1910 odbyło się zgodnie z postanowieniami regulaminu sejmowego, a w szczególności zgodnie z przepisami §§. 39., 40., 42., i 43. regulaminu, przy komplecie 136 posłów obecnych.

A ponieważ w proteście posłów Lewickiego i tow. nie przytoczono zresztą żadnego faktu, któryby mógł posłużyć do uzasadnienia zarzutu nieprzestrzegania przepisów regulaminu ze strony całego Sejmu lub też ze strony przewodniczącego obradom JE. Marszałka krajowego — więc tym sposobem protest ich stwierdza, że nie mieli nic do przytoczenia. Przeciwnem regulaminowi było tylko ich własne zachowanie się, które jednak legalności całego posiedzenia sejmowego z 12. bm. przeszkodzić nie zdołało.

Lwów, dnia 14. listopada 1910

Laskowski, Urbański, Gorayski, Lewakowski, Hupka, Sobolewski, Leo, Maiss, Piniński, Abrahamowicz, Merunowicz, Bandrowski, Maryewski, Thullie, E. Mycielski, Stadnicki, A. Brunicki, Niezabitowski, St. H. Badeni, Brykczyński, T. Cieński, Czartoryski, Bernadzikowski, Pastor, Zamoyski, Wrześniowski, Wł. Kraiński, Garapich, Onyszkiewicz, Styła, Vivien, Skarbek, Cielecki, Czaykowski, Starowieyski, J. Korytowski, A. Theodorowicz, Schätzel, Horodyski, Skrzyński, Milewski, Stefczyk, Gołuchowski, L. Cieński, Starzyński, Wodzicki, Kędzior, Tarnowski, Wasung, Tyszkiewicz, Witkowski, Komorowski, W. Kraiński, Doliński, Halban, Jampolski, Baworowski, St. Mycielski, Michałowski, Obertyński, Sala, Krzysztofowicz, J. Brunicki, Tertil, Rutowski, Jabłoński, Bednarski, Moysa, Federowicz, Schnell, Pilat, Kleski, Jahl, Rittel, Adam, A. Lubomirski, Krężel, Krzeczunowicz, Götz, Cipser, Dembowski Potocki, Dąmbski.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 12. bm.

Marszałek wzywa do odczytania złożonego protestu.

Sekretarz p. Stan. Hen. Badeni czyta:

Lwów, dnia 17. listopada 1910.

Do

J. Eksc. Stanisława hr. Badeniego, Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu kraj. Król. Galicyi i i. wnoszą niniejszem w myśl §. 76 reg. sejm.

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu które zaszło dnia 14. listopada 1910 r. na 110. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym, jako pierwszy punkt była rozprawa nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o krajowym budżecie na rok 1911.

Gdy JE. Marszałek przystąpił do porządku dziennego i udzielił głosu posłowi Battaglii. a ten wstąpił na trybunę — powstał w sali, z powodu obstrukcyi ukraińsko-ruskich posłów taki hałas, krzyki, świsty, bicie pultami i. t. d., że wykluczoną była możność usłyszenia mowcy.

I mowca ten nawet nie wysiłał się by go usłyszeć, wiedząc, że to jest niemożliwe lecz wygłaszał swoją mowę do ucha stenografom, którzy stali nad nim i koło niego.

Mimo, że stoły stenografów znajdują się pod samą trybuną, to mimo tego nie mogli stenografowie słyszeć mowy z trybuny — lecz spisywali ją z ust mowcy — na trybunie.

Mowy tej nie słyszał prawdopodobnie i JE. Marszałek — który siedzi zaraz za trybuną, a niema mowy, by mogli ją słyszeć inni posłowi bądź to ze swoich miejsc — do czego mają pełne prawo, bądź też stojąc w pobliżu trybuny.

To też dyktowanie mowy przez p. Battaglię do ucha stenografom, nie można uważać za mowę wygłoszoną w Sejmie i narad na tem posiedzeniu nie można nazwać naradami Sejmu — tak jak posłom była odebrana możność brania udziału w obradach słuchania mowcy.

Przeciw takiemu prowadzeniu narad — bo opisany stan narad i rzekoma mowa p. Battaglii trwały przez całe posiedzenie — protestował p. Petruszewicz.

A ponieważ według postanowień §. 39. i następ. regul. sejm. rozprawy Sejmu muszą być ustne i wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega najmniejszej wątpliwości — że rozprawa budżetowa na 110 posiedzeniu Sejmu z 14. listopada 1910 r. jest nieważną; na co wnosimy ten protest z żądaniem, odczytania go na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączenie tegoż do protokołu narad.

Dr. Kość' Lewicki, J, Kiweluk. Dr. Kurowiec. L. Winniczuk, Paweł Dumka, Petruszewicz, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, M. Sodomora, Dr. Makuch, Sandulak.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 14 bm.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Hupce, który wchodzi na mownicę.

W tej chwili powstają na ławach posłów klubu ukraińsko-ruskiego wrzawa gwizdanie, trąbienie, dzwonienie i bicie pultami, które trwają dalej.

Przemawia z mownicy p. Hupka.

Marszałek udziela głosu wiceprezydentowi c. k. Rady szkolnej kraj. p. Dembowskiemu, jako komisarzowi rządowemu.

Przemawia c. k. wiceprezydent Rady szkolnej kraj. p. Dembowski jako komisarz rządowy.

Marszałek udziela głosu p. Wasungowi.

Przemawia p. Wasung z mownicy.

Marszałek udziela głosu p. J. Brunickiemu.

Przemawia p. J. Brunicki z mownicy i kończy przemówienie.

Następuje spokój w Izbie.

Marszałek stwierdza, że rozprawa budżetowa trwała przeszło pięć godzin i oznajmia, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, przedtem jednak udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki imieniem własnem, oraz klubu posłów ukraińsko-ruskich zgłasza protest z powodu nielegalności obrad dzisiejszego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Kozłowskiemu.

Przemawia p. Kozłowski jako przewodniczący komisyi wodnej, uprasza o wprowadzenie na porządek dzienny Sejmu sprawozdania komisyi wodnej o drogach wodnych.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 16. listopada 1910. o godz. 9 przed południem i ustanawia porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 38 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów §. 76. reg. sej. następujący protest p. Lewickiego i tow. i oświadczenie na ten protest. (Zobacz protokół obrad 112 pos. z 16. listopada b. r. i 113 pos. z. 18. listopada 1910).

Lwów, dnia 15. listopada 1910 r.

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi wnoszą niniejszem po myśli §. 76. regulaminu sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 15. listopada 1910 r. na 111. posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym tego posiedzenia był, jako punkt pierwszy, dalszy ciąg rozprawy budżetowej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na rok 1911.

Podpisani podnoszą, że i na tem posiedzeniu jak i na poprzednich debaty

budżetowej nie było faktycznie i być nie mogło.

Do debaty potrzeba mowców, trzeba możności słyszeć tych mowców, ażeby módz ich wywody ewentualnie zbijać.

Możność ta powinna być dana wszystkim członkom, inaczej bowiem rozprawa przestaje być rozprawą.

Tymczasem podczas całej rzekomej rozprawy budżetowej z powodu obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów był na sali sejmowej taki hałas, krzyki, świsty, bicie pulpitami i t. p., że o tem, ażeby można było słyszeć jakie przemówienie — i mowy nie było.

Wprawdzie posłowie Hupka, Wasung i A. Brunicki wychodzili na trybunę i tam przemawiali stenografam do ucha jakieś rzeczy, jednak zdaje się nam, że przemówień tych do uszu stenografom dyktowanych trudno uważać za rozprawę budżetową, bo nietylko stenografowie, ale każdy poseł ma prawo słuchać mowcy i możność ta słuchania mowcy ma być mu dana, a to jest rzeczą Marszałka. Jak już podniesiono, z powodu obstrukcyi technicznej rusko-ukraińskich posłów — możność brania udziału w rozprawie budżetowej — stała się niemożliwą.

Nie można więc rzekowej rozprawy budżetowej na tem posiedzeniu przeprowadzonej uważać za prawidłową i ważną, bo według postanowień §. 39. i następnych regulaminu sejmowego – rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom dostępne i zrozumiałe, a ponieważ, jak to powyżej powiedziano — dostęp i zrozumienie rozpraw były wykluczone, przeto uważamy przeprowadzoną na 111 posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego rzekomą dyskusyę budżetową za nieważną — zakładamy przeciw temu systemowi prowadzenia obrad i przeciw takim obradom ten protest, i wnosimy na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu, powołując się w tym względzie na zgłoszony już ustnie protest posła K. Lewickiego — i w końcu na dołączenie tego protestu do protokołu obrad.

Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Petruszewicz, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Dumka, T. Staruch, A. Staruch.

Na protest PP. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 16. listopada 1910 przeciwko przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 15. listopada 1910, wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na temże posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e.

Podpisani na proteście posłowie należący do klubu ukraińskiego sami przyznają się do tego, iż przez cały czas trwania posiedzenia sejmowego z 15. b. m. dopuszczali się w Izbie sejmowej czynów, niezgodnych z regulaminem, obliczonych rozmyślnie na to, żeby zakłócić porządek obrad i uczynić je wogóle niemożliwemi — a to hałasowaniem, świstaniem, trąbieniem, biciem w pulty i t. d. I z tego, iż sami działali w sposób rażąco niezgodny z regulaminem, wyprowadzają oni wniosek, że posiedzenie Sejmu było nieważnem. Hałasowało jednak tylko 12 posłów, lecz cały Sejm przy komplecie 130 obecnych posłów odbył to posiedzenie w sposób zupełnie legalny, przy najściślejszem przestrzeganiu przepisów regulaminu, tak ze strony ogołu posłów, jakoteż ze strony JE. Marszałka krajowego, jako przewodniczącego obradom.

Jedyną okolicznością faktyczną, na którą powołują się posłowie z klubu ukraińskiego, podpisani na proteście jest twierdzenie, iż wskutek wrzawy, jaką-

czynili, trudno było słyszeć na sali mowców, przemawiających z trybuny. Jest to prawdą — i niewątpliwie najtrudniej było słyszeć mowców tym posłom, którzy zajęci byli przez cały czas trwania posiedzenia gwizdaniem, trąbieniem i biciem w pulty lub w blachy. Lecz ci posłowie, których interesowały wygłaszane w tych wyjątkowych okolicznościach przemówienia, zajmowali miejsca w pobliżu mowcy na trybunie i słyszeli go, tak samo jak i stenografowie, o czem świadczy prawidłowo spisany protokół stenograficzny.

Zresztą nie jest zgodnem z prawdą twierdzenie PP. posłów, podpisanych na proteście klubu ukraińskiego, jakoby §§. 39 i następne regulnminu zawierały przepisy zmuszające wszystkich posłów do słuchania mowców i to pod rygorem nieważności posiedzenia t. j. prowadzonych na niem rozpraw i powziętych uchwał, jeżeli nie wszyscy posłowie, obecni w Izbie, mowców słyszeli. Podpisani stwierdzają, iż ani takiego, ani żadnego podobnego postanowienia regulamin sejmowy nie zawiera — a stwierdzając to, uchylamy jedyny argument zawarty w proteście pp. Lewickiego i tow. mianowicie argument, iż posiedzenie sejmowe z 15. listopada 1910 jest nieważnem ponieważ z powodu wrzawy, wyprawianej przez pp. Dra Lewickiego i tow. utrudnionem było słyszenie mowców.

Lwów, 16. listopada 1910.

Rutowski, Piniński, Laskowski, Bandrowski, Czartoryski, Leo, Starowieyski, T. Cieński, Wasung, Schätzel, Stadnicki, Sare, Jaszowski, Brykczyński, Dąmbski, K. Lubomirski, Maiss, Krzysztofowicz, Sala, Stapiński, Thullie, Tertil, Rayski, Merunowicz, Niezabitowski, Zamoyski, Skrzyński, A. Lubomirski, Stefczyk, Adam, Jędrzejowicz, Urbański, Federowicz, Rittel, Moysa, Maryewski, Męciński, Dembowski, Sozański, Paygert, Gniewosz, Jabłoński, Wereszczyński, Czecz, Milewski, L. Cieński, Skołyszewski, Landau, Cipser, Lewakowski, Cielecki, Jahl, Doliński, Horodyski, Michałowski, St. H. Badeni, Wł. Wiktor Czaykowski, Czarkowski-Golejewski, Garapich, A. Theodorowicz, Winc. Kraiński, J Korytowski, Wł. Czaykowski, Schnell, Raciborski, Komorowski, Götz, Konopka, E. Mycielski, Starzyński, Cieluch, Krężel, Pilat, Abrahamowicz, Wodzicki, Zdz. Tarnowski, Tyszkiewicz.

Protokół

112. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 27 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung.

Obecnych posłów 140.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 111 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia, protokół 105. posiedzenia pozostaje w zawieszeniu, z powodu, że Marszałek odmówił żądaniu sprostowania tego protokołu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 16. listopada 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7938, 7939, 7942, 7959—7962.

Komisyi szkolnej L. s. 7940, 7941, 7955.

Komisyi petycyjnej L. s. 7944.

Komisyi bankowej L. s. 7943.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7945—7954.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p p. Urbański, a następnie St. Hen. hr. Badeni odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm nie uznając żadnych kompensat za dostateczne odszkodowanie kraju za olbrzymie straty wynikłe na wypadek zaniechania budowy dróg wodnych, obsta-

je przy wykonaniu kanałów galicyjskich zapewnionych ustawą z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66.

Lwów, 15. listopada 1910.

Wnioskodawcy:

Kozłowski, Leo, Stapiński.

J. Brunicki, Tertil, Witkowski, Bednarski, Bandrowski, Battaglia, Merunowicz, Rutowski, Schätzel, Sare, Maryewski, Jabłoński, Kleski, Krzeczunowicz, Federowicz, Ciuchciński, Adam, Górski, Skarbek, Rittel, Rayski, Gorayski, T. Cieński, A. Brunicki, Męciński, Gniewosz, A. Lubomirski, Czartoryski, Sozański, Thullie, Stefczyk, K. Lubomirski, Bernadzikowski, Bojko, Bis, Witos, Styła, Cipser, Wasung, Kędzior, Ptak, Żardecki. Jampolski, Cieluch, Krężel, Skołyszewski, Jedynak, Lewakowski, Kolischer.

W n i o s e k

posła Tadeusza Cieńskiego i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego gimnazyum realnego i męskiego seminaryum nauczycielskiego w Białej, utrzymywanych przez Towarzystwo szkoły ludowej w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo szkoły ludowej w Krakowie założyło w r. 1907 i utrzymuje w Białej prywatne gimnazyum realne i prywatne męskie seminaryum nauczycielckie. Gimnazyum liczy w r. szkolnym 1910/11 przeszło 100 uczniów, tyleż młodzieży znajduje się w seminaryum, gimnazyum posiada dwie równorzędne klasy pierwsze i klasę drugą, seminaryum obok klasy przygotowawczej trzy kursy seminaryalne. Nie ulega żadnej wątpliwości, że dostateczna frekwencya w pierwszych latach istnienia obu zakładów utrzyma się i powiększy w przyszłości. Obie szkoły czynią pod każdym względem zadość wymaganiom szkół publicznych, gimnazyum korzysta też z tych praw na mocy upoważnienia c. k. Ministerstwa, mieszczą się wreszcie w osobnym i w sposób pierwszorzędny urządzonym gmachu, który Towarzystwo szkoły ludowej wybudowało dzieki ofiarności publicznej.

Gdy przeto obie szkoły stwierdziły swoją żywotność i pod każdym względem czynią zadość potrzebie ludności w Białej i okolicy, przeto jest rzeczą pożądaną i konieczną, by miały swój byt zabezpieczony co jedynie przez przyjęcie ich na koszt państwa da się osiągnąć.

Z tych powodów wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by prywatne gimnazyum realne w Białej i prywatne męskie seminaryum nauczycielskie w Białej, utrzymywane przez Towarzystwo szkoły ludowej w Krakowie, przyjął w najbliższym czasie na etat państwa.

Wnioskodawca:

Tadeusz Cieński.

Wł. Czaykowski, Bandrowski, Jahl, Sare, Rayski, Doliński, Garapich, Piniński, Brykczyński, Urbański, Czartoryski, Starowieyski, Obertyński, Milewski, Sala, Jabłoński, Ciuchciński, Skarbek, Stefczyk, Gorayski, Niezabitowski, Adam, Laskowski, Stadnicki, Wł. Kraiński, Wereszczyński, Cielecki, Ptak, Witos, Krężel, Cieluch, Styła, Bojko, Jedynak, Gniewosz, Maiss.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do Wys. Wydziału krajowego w sprawie odmowy Biura Patronatu przy Wydziale krajowym, założenia raiffeisenek w Roździałowie pow. Sokal i Kudobińcach pow. Zborów.

Biuro Patronatu przy Wydziale krajowym nad spółkami systemu Raiffeisena odmówiło pomocy przy założeniu i wzięciu pod Patronat spółki w Rożdżałowie motywując to tem, że wieś ta należy już do spółki w Witkowie. Przyczyny te niesłuszne, ponieważ mieszkańcy Rożdżałowa nigdy nie żądali przyłączenia ich do raiffeisenki w Witkowie, o tem nie wiedzieli, z kasy tej nie korzystają, do zarządu nie należą, a nawet gdyby chcieli korzystać, to nie mogą, bo oddalenie ich od Witkowa wynosi do $1^1/_2$ mil, a Rożdżałów i Witków należą nawet do innych okręgów sądowych i politycznych Rożdżałów z przysiółkiem Andrzejówką i wsią Korczynem stanowią jedną parafię o ludności według ostatniej konskrypcyi do 2.500 ludzi, przyłączenie więc do do Witkowa nowego, oddalonego $1^1/_2$ mil jest sprzeczne z postanowieniami kas spółkowych Raiffeisena.

Że mieszkańczy Rożdżałowa nie wiedzieli nic o przyłączeniu ich do Witkowa, świadczy pod ./ dołączone pismo Zwierzchności gminnej.

Druga podobna sprawa, to założenie kasy w Kudobińcach pow. Zborów. I tu odmówiono założenia z tego powodu, że wieś ta ma należeć do kasy w Ałustogłowach. Patronat nie pytając gminy czy chce, przyłącza wieś z ludnością 705 mieszkańców do kasy we wsi, gdzie ludność wynosi 517 mieszkańców.

W obu wypadkach uczyniło to dlatego, ażeby w Rożdżałowie i Kurdobińcach nie zakładać ruskich kas.

Są to tylko dwa wypadki na sto podobnych.

Z tego powodu zapytujemy Wys. Wydział kraj.:

Czy skłonny jest polecić biuru Patronatu nad spółkami systemu Raiffeisena, ażeby nie wymawiając się bezpodstawnymi argumentami, przystąpił do założenia spółek Raiffeisena i Rożdżałowie pow. Sokal i Kudobińcach pow. Zborów?

Czy skłonny jest Wysoki Wydział kraj. polecić biuru Patronatu, ażeby na przyszłość, gdy zakłada spółkę dla kilku gmin — przedtem wysłuchał opinię tych tych gmin, względnie Rad gminnych czy chcą należeć do tej spółki i ażeby wbrew woli mieszkańców nie postępował.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Kurowiec, Petruszewicz, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Dumka, Skwarko, Winniczuk, Korol, Krynicki, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty.

Z Urzędu gminnego stwierdza się, niniejszem, że tut. gmina nie zaliczała i nie zalicza się do okręgu działalności spółki systemu Raiffeisena w Witkowie nowym.

Rożdżałów, dnia 7. lipca 1910.

(L. S.) Daniel Żerebecki.

Interpelacya

posła Dra Korola i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie nieustawowego zarządzenia c. k. Starostwa w Bóbrce, wydawanie wykazów obowiązanych do poboru wojskowego w języku polskim.

Okólnikiem c. k. Starostwa w Bóbrce z 10/X. t. r. l. 31.142 wezwano wszystkie urzędy parafialne, by na dołączonych do tego okólnika drukach, wystawionych w języku ruskim i polskim, nadesłali c. k. Starostwu tylko w języku polskim.

Podając ten fakt prowokacyi ruskiej ludności do wiadomości c. k. Rządu zapytują podpisani:

1) czy wiadomy ten fakt c. k. Rządowi;

2) czem usprawiedliwi to nieustawowe postępowanie c. k. Starostwa w Bóbrce;

3) jakie środki myśli przedsięwziąć by na przyszłość podobne naruszenia ustawy były niemożliwe.

Lwów, dnia 16/XI. 1910.

Interpelant:
Korol.

Skwarko, Kiweluk, I. Sandulak, A. Staruch, Kurowiec, T. Staruch, Makuch, Sodomora, Winniczuk, Hanczakowski, Dumka, Dr. Lewicki, Tracz, Krynicki, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń; z wnioskiem nagłym postąpi regulaminowo, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek wzywa do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest pp. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 15. listopada 1910 przeciw przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 14. listopada 1910, wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

Oświadczenie.

Podpisani na proteście posłowie Dr. Kość' Lewicki, J. Kiweluk, Dr. Kurowiec, L. Winniczuk, Paweł Dumka, Petruszewicz, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Sodomora, Dr. Makuch, Sandulak od szeregu dni w Izbie poselskiej trąbią, gwiżdżą, biją w pulty i t. d. w tym celu aby zakłocić spokojne prowadzenie obrad, obniżyć powagę Sejmu i uniemożliwić powzięcie obrad.

Ztąd pochodzi, że posłowie przy rozprawie budżetowej przemawiający chcąc się ochronić od krzyków, gwizdań, trąbień i t. d., które wyprawiają ustawicznie i rozmyślnie posłowie klubu ukraińskiego, przemawiają z trybuny referentów, do czego w myśl regulaminu są uprawnieni.

Stwierdzają podpisani na oświadczeniu niniejszem posłowie, że każdy z posłów, który się do trybuny zbliży, a któremu na tem zależy aby mowcę słyszał usłyszeć go może, a niezgodne jest z prawdą, by mowca, a w danym wypadku poseł Battaglia, tylko do stenografów mówił i by go posłowie lub Ekscelencya Marszałek słyszeć nie mogli.

Jeżeli posłowie klubu ukraińskiego nie mają ochoty słuchać mowcy, a nie mają widocznie ochoty, skoro sami krzyki, gwizdania, trąbienia i t. d. wyprawiają to chyba sami sobie winę przypisać muszą a protest przez nich wniesiony, nie może być uważanym za uzasadniony.

Ponieważ wobec tego okoliczności w proteście przytoczone nie są tego rodzaju, aby na nieważność obrad sejmowych wpływały lub nieważność tych obrad powodowały, ponieważ nadto żaden z posłów, ani też żadna z osób, do Izby poselskiej należąca, nie stawia przeszkód protestującym w braniu udziału w obradach sejmowych, a przeciwnie sami protestujący przez gwizdanie, trąbienie i t. d. starają się dobrowolnie i rozmyślnie w niemożności brania udziału w obradach, przeto postępowanie na posiedzeniu obrad dnia 14. listopada 1910 uważane być musi za zgodne regulaminem, a nielegalność obrad na tem posiedzeniu wprost jest wykluczoną.

W przeciwstawieniu do tego, co się wyżej powiedziało, postępowanie posłów klubu ukraińskiego jest nielegalne, przeciwne regulaminowi.

Lwów, 15. listopada 1910.

Maiss, Leo, Battaglia, Wereszczyński, Witkowski, A. Lubomirski, Stapiński, Skarbek, Jabłoński, Sala, Skrzyński, Krężel, Sare, Bednarski, Merunowicz, Halban, Onyszkiewicz, Jampolski, Konopka, Götz, Doliński, Hupka, Urbański, Horodyski, A. Brunicki, Pilat, Rutowski, Thullie, Wodzicki, J. Brunicki, Jaworski, Moysa, Potocki, Stadnicki, Jahl, Milewski, Obertyński, Gołuchowski, Rittel, Rayski, Witos, Jędrzejowicz, K. Lubomirski, Brykczyński, Laskowski, Garapich, Niezabitowski, Wrześniowski, Czartoryski, Pator, Winc. Kraiński, Wł. Kraiński, Zamoyski. J. Korytowski, Mars, Federowicz, Bernadzikowski, Cielecki, Stefczyk, Komorowski, Tertil, St. H. Badeni, Jaworski, Vivien, Tarnowski, Lewakowski, Landau, Wrześniowski, Gniewosz, Długosz, Sobolewski, Bojko, Czartoryski, Gorayski, Czecz, Baworowski, Ptak, Styła, Bis, Schnell, Cipser, Ciuchciński.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia iz dnia 14. b. m.

Marszałek wzywa do odczytania protestu.

Sekretarz p. St. H. Badeni czyta:

Lwów, dnia 15. listopada 1910 r.

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi wnoszą niniejszem po myśli §. 76. regulaminu sejm.

Protest

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 15. listopada 1910 r. na 111. posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym tego posiedzenia był, jako punkt pierwszy, dalszy ciąg rozprawy budżetowej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na rok 1911.

Podpisani podnoszą, że i na tem posiedzeniu jak i na poprzednich debaty budżetowej nie było faktycznie i być nie mogło.

Do debaty potrzeba mowców, trzeba możności słyszeć tych mowców, ażeby módz ich wywody ewentualnie zbijać.

Możność ta powinna być dana wszystkim członkom, inaczej bowiem rozprawa przestaje być rozprawą.

Tymczasem podczas całej rzekomej rozprawy budżetowej z powodu obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów był na sali sejmowej taki hałas, krzyki, świsty, bicie pulpitami i t. p., że o tem, ażeby można było słyszeć jakie przemówienie — i mowy nie było.

Wprawdzie posłowie Hupka, Wasung i A. Brunicki wychodzili na trybunę i tam przemawiali stenografom do ucha jakieś rzeczy, jednak zdaje się nam, że przemówień tych do uszu stenografom dyktowanych trudno uważać za rozprawę budżetową, bo nietylko stenografowie, ale każdy poseł ma prawo słuchać mowcy i możność ta słuchania mowcy ma być mu dana, a to jest rzeczą Marszałka. Jak już podniesiono, z powodu obstrukcyi technicznej rusko-ukraińskich posłów — możność brania udziału w rozprawie budżetowej — stała się niemożliwą.

Nie można więc rzekowej rozprawy budżetowej na tem posiedzeniu przeprowadzonej uważać za prawidłową i ważną, bo według postanowień §. 39. i następnych regulaminu sejmowego - rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom dostępne i zrozumiałe, a ponieważ, jak to powyżej powiedziano — dostęp i zrozumienie rozpraw były wykluczone, przeto uważamy przeprowadzoną na 111 posiedzeniu I. sesyi IX peryodu Sejmu galicyjskiego rzekomą dyskusyę budżetową za nieważną — zakładamy przeciw temu systemowi prowadzenia obrad i przeciw takim obradom ten protest, i wnosimy na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu, powołując się w tym względzie na zgłoszony już ustnie protest posła K. Lewickiego — i w końcu na dołączenie tego protestu do protokołu obrad.

Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Petruszewicz, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Dumka, T. Staruch, A. Staruch.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 15. b. m.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Bandrowskiemu.

P. Bandrowski wchodzi na mownicę.

W tej chwili powstaje na ławach posłów klubu ukraińsko-ruskiego wrzawa, trąbienie, gwizdanie, dzwonienie, bicie pultami, które trwają dalej.

P. Bandrowski przemawia z mownicy.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydz. kraj. p. Pilatowi.

Przemawia z mownicy członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Marszałek udziela głosu p. Starzyńskiemu.

Przemawia z mownicy p. Starzyński.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia z mownicy p. Maryewski.

Po ukończeniu przemówienia p. Maryewskiego, Marszałek oznajmia, że uznaje w myśl §. 18 regulaminu, wobec odbycia przeszło pięć godzin trwających ośm posiedzeń, rozprawę nad budżetem i nad ustawą finansową za zamkniętą, i wzywa p. Pinińskiego w zastępstwie sprawozdawcy do odczytania projektu ustawy finansowej.

P. Piniński, w zastępstwie sprawozdawcy generalnego p. Kozłowskiego odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1911 ustanawia się wydatki funduszu kraj. w sumie 63,356.178 koron, a dochody własne tego funduszu w sumie . . . . 39,179.349 koron.

II 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1911, pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatków od domów wolnych po 72 h. od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpo-

średnich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po . . . . . 78 h. od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . . . 67 h. zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po . . . 73 h.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1911 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych ,osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego:

a) w rubryce I między pozycyami 5, 6 i 7 i między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II między literami a, d, e, f, pozycyi 18, oraz między pozycyą 17 (na dyurna Urzędu pośrednictwa pracy), a rubrykę XVI. pozycyą 9 (wydatki rzeczowe Urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycyami 6 i 7 tudzież między pozycyami 11, 12, 13 i 14;

(d w rubryce X., między pozycyami 30c i 32, dalej 35, 41 i 42, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki z wyczajnych wydatków tych zakładów, wreszcie między pozycyami 96b (1–8) i poz. 96 (ad 12);

e) w rubryce XI., między pozycyami 1, 2 i 6;

f) w rubryce XII., między pozycyami 105 i 187; 173, 175, 177 i 178, wreszcie między pozycyami działów A, B, C i E, w granicach każdego z tych działów z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z niezużytej pożyczki z r. 1909 w kwocie 3,709.805 K, pozostawił w rachunku roku 1910 kwotę 2,089.376 K, a do rachunku roku 1911 przeniósł kwotę 1,620.429 K.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej, aż do wysokości 2,860.804 K, w gotówce, przeznaczonej na pokrycie reszty niedoboru r. 1911.

V. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów państwowych i krajowych, prawie wyłącznie na podwyższeniu podatku od wódki, domaga się, aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona jak w roku 1901, dla skarbów krajowych.

Izba uchwala wszystkie pozycye dochodów i wydatków wszystkich rubryk budżetu kraj. na r. 1911 według wniosków Komisyi, wraz z jej rezolucyami, jakoteż ustawę finansową w drugiem czytaniu.

Są to Rub. I — XVI wyd. i doch. które według wniosków Komisyi i wraz z jej rezolucyami opiewają:

Rubryka I.

(Poz. 1—12 wydatków i 1 dochodów).

Reprezentacya kraju.

(Sprawozdawca p. Witołd Korytowski).

Wysoki Sejm raczy uchwalić

wszystkie pozycye wydatków i dochodów w rubr. I. budżetu na rok 1911 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, mianowicie:

Wydatki poz. 1—12 w łącznej kwocie . .	194.250 K.
Dochody poz. 1 w kwocie	50 K.

Rubryka II.

(Poz. 1—26 wydatków i poz. 1—10 dochodów).

Z a r z ą d.

(Sprawozdawca p. Witołd Korytowski).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Rubr. II. budżetu na rok 1911 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, a mianowicie:

Wydatki poz. 1—26 w łącznej kwocie . .	2,399.427 K.
Dochody poz 1—10 „ „ „ .	366.442 K

2) Sejm wzywa Wydział krajowy, aby poruszone przez komisyę budżetową niedogodności i braki w urządzeniu gmachu sejmowego jak najspieszniej usunął, względnie dotyczące wnioski przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej.

3) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności biura prezydyalnego Wydziału za czas od 1. lipca 1909 do końca czerwca 1910 przekazane uchwałą Sejmu z dnia 22. września 1910 komisyi budżetowej.

4) Petycyę LS. 6.405 inżyniera Wydziału krajowego, Władysława Piotrowskiego w Borszczowie o udzielenie mu bezprocentowej zaliczki na płacę w wysokości 3.000 K zwrotnej w ciągu lat dziesięciu, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Rubryka III.

(Poz. 1—40 wydatków i 1—9 dochodów).

S p r a w y z d r o w o t n e.

(Sprawozdawca p. Jabłoński).

Wydział krajowy preliminuje wydatki w tej rubryce w łącznej sumie . . . . . 6,667.860 K (wraz z preliminarzami trzech zakładów krajowych).

Komisya budżetowa przyjmując je, proponuje jeszcze kilka zmian, mianowicie dodaje w wydatkach:

1) w budżecie szpitala lwowskiego (na laboranta w pracowni röntgenowskiej) . . . . . 720 K

2) w rub. III. poz. 2. Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach tuberkulicznie chorych podwyższa z 12.000 K na 14.000 K, t. j o . . . . . 2.000 „

3) w rubr. III. poz. 29a. Tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe . . . . . 600 „

4) w rubr. III. poz. 30a. Redakcyi „Rocznika lekarskiego“ (nadzwyczajne) . . . . . 500 „

5) w rubr. III. poz. 30b. Redakcya „Nasze zdroje“ (nadzwyczajne) . . . . . 300 „

Razem podwyższa komisya o . . . . . 4.120 „

Suma wydatków rubr. III. wynosić więc będzie . . . 6,671.980 K

Dochody poz. 1—9 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w łącznej sumie . . . . . 2,554.374 „

Tem samem załatwione petycye do Ls. 6.742/4.925, 6.864/5.024, 6.904/5.061, 6.294/4.506, 6 520/4.785, 6 651/4.845, 6 378/4.590, 6.403/4.613, 6.404/4.614, 6.320/4.532, 7.107/5.220.

Petycye Ls. 6.743/4.926, 6.488/4.696, 5 963/5.095 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego wstawienia do budżetu na r. 1912.

Petycye Ls. 6.379/4.591, 6.623/4.817, 6 749/4 932 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycyę Ls. 6.699/4832 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego wniosku na rok 1912.

Rubryka III.

S p r a w y z d r o w o t n e.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Do pozycyi 4, wydatków, oraz do pozycyi 1. dochodów budżetu krajowego w rubryce III.

(Sprawozdawca p. Battaglia).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by dla podniesienia poziomu jakościowego krajowej służby szpitalnej, jak najrychlej przystąpił do reorganizacyi

tej służby, zarówno co do przygotowania jej do zawodu, jak i co do warunków jej bytu, tudzież by jak najrychlej przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski w tej mierze.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zastanowił się nad sprawą ujednolicenia norm emerytalnych dla wszystkich funkcyonaryuszy krajowych i przedstawił Sejmowi wnioski w tej mierze na najbliższej sesyi.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przygotował i przedstawił Sejmowi wnioski co do rekonstrukcyi i zmodernizowania gmachu szpitala powszechnego we Lwowie w takim czasie, aby przebudowa ta mogła rozpocząć się bezpośrednio po ukończeniu budowy klinik.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wziął poprawę wiktu służby w szpitalu powszechnym we Lwowie pod rozwagę i z wykonania tego polecenia zdał Sejmowi sprawę na najbliższej sesyi.

5. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o budowie krajowego Zakładu dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim.

6. Sejm zatwierdza przedłożony plan i kosztorys budowy pawilonów obecnie na 120 łóżek dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim obliczony na kwotę 1,200.000 K.

7. Sejm zmieniając pierwotną uchwałę swą z dnia 24. stycznia b. r. co do przyznanego tymczasowego kredytu na cel powyższy w kwocie 400.000 K, upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki na koszta budowy powyższej w sumie 1,200.000 K, względnie w takiej kwocie, jaka okaże się potrzebną dla uzyskania tego kapitału w gotówce.

8. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do budżetu krajowego odpowiednich rat anuitetowych na umorzenie tej pożyczki przez cały okres amortyzacyjny.

9. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o objęciu na własność kraju szpitala św. Zofii do wiadomości i zatwierdza powiększenie etatu służby lekarskiej pomocniczej przy krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie o dwóch sekundaryuszów II. klasy i o jednego praktykanta adjutowanego.

10. Sejm zatwierdza wstawione do Rubryki I. preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1910:

a) Płace dla dwóch kierowników oddziałów szpitala św. Zofii po 2.400 K rocznie — tudzież remuneracyę dla kierownika oddziału zakaźnego w tym szpitalu w kwocie 1.200 K rocznie;

b) Sejm zatwierdza wstawioną w Rubryce I. preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1911 kwotę 2.400 K jako wynagrodzenie za kierownictwo pracowni roentgenologicznej.

11. Sejm zatwierdza kosztorys robót inwestycyjnych w budynku szpitala św. Zofii obliczony na kwotę 91.230 K i upoważnia Wydział krajowy do wsta-

wienia do preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1912 kredytu w kwocie 40.000 K jako resztę wydatku na dokończenie robót inwestycyjnych w budynku szpitala św. Zofii.

12. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by dla pokrycia faktycznego niedoboru administracyjnego Towarzystwa szpitala św. Zofii za rok 1909, udowodnionego szczegółowymi rachunkami, w kwocie nie wyższej od 16.900 K 71 h, wstawił odpowiednią kwotę w Budżet na rok 1912.

13. Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu petycyę (L. s. 6.270) Dra Czarnika i Dra Schramma o zrównanie z prymaryuszami szpitala powszechnego, do ponownego rozpatrzenia i sprawozdania na najbliższej sesyi.

Rubryka III.

Do poz. 6. wydatków i poz. 2. dochodów.

S p r a w y z d r o w o t n e.

Krajowy Zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

(Sprawozdawca p. Petruszewicz).

Wysoki sejmie!

Komisya budżetowa na rok 1911, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje wydatki i dochody krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, mianowicie:

Wydatki w łącznej sumie . . .	1,055.312	K
Dochody „ „ „	956.186	„

Dalej komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przedłożone przez Wydział krajowy do L. W. 101.982/1910 w wykonaniu uchwalonego w poprzednim roku polecenia sprawozdanie o zaprowadzeniu w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu, przyjmuje się do wiadomości z wezwaniem, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski wraz z kosztorysami elektrycznego oświetlenia w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, jakoteż zaprowadzenia tamże własnego wodociągu.

2. Petycyę L. 6.364 Emilii Neusser o udzielenie jednorazowej zapomogi, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

3. Petycyę l 6.848 służby etatowej krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania z ewentualnym projektem unormowania płac tejże służby zgodnie z żądaniem petentów.

4. Petycye l. 6.781 Stefana Szypiłko i tow., L. 6.792 Piotra Kijaczka i L. 6.992 Justyny Osińczuk o uwolnienie od zapłacenia kosztów leczenia, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia i ewentualnego uwzględnienia.

Rubryka III.

(Do poz. 7. wydatków i poz. 3. dochodów).

S p r a w y z d r o w o t n e.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie).

(Sprawozdawca p. Stan. Jabłoński).

Komisya budżetowa wnosi:

Wydatki zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego .	809.270	K
Dochody „ „ „ „ .	612.473	„

Zarazem komisya budżetowa wnosi:

1. Wzywa się Wydział krajowy: aby w wykonaniu rezolucyi uchwalonej przez Sejm w dniu 29. października 1908, już na najbliższej sesyi sejmowej przedstawił plany i kosztorysy rekonstrukcyi sal przyjęć i pawilonów dla chorych wewnętrznie.

2. Petycyę do L. 6.774/4.952 Dr. Stan Dobry o zwrot wydatków na pracownię bakteryologiczną odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

3. Potycyę do L. 7.001/5.131 Aleksandry Weissowej, wdowy po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia, ewentualnie postawienia wniosku.

Rubryka IV.

Pozycya 1 do 45 wydatków.

D o b r o c z y n n o ś ć.

(Sprawozdawca p. Niezabitowski.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Dom ubogich i sierót w Krakowie . .	10.848 K	— K
„ 2.	Zakład św Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000 „	— „

			zwyczajne:	nadzwycz:
Poz.	3.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie	2.400 K	— K
„	4.	Zakład dla osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu . .	1.000 „	— „
„	5.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie .	400 „	— „
„	6.	Towarzystwo j. w., XIV. i XV. półroczna rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K, dla fundacyi domu podrzutków we Lwowie, na budowę zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie. (Ostatnia rata 1. października 1938) . .	— „	3.575 „
„	7.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	10.000 „	— „
„	8.	Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200 „	— „
„	9.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną zasiłek stały	400 „	— „
„	9a)	Ruskie Towarzystwo kolonii wakacyjnych, jednorazowo	— „	200 „
„	10.	Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie . .	200 „	— „
„	10a)	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie — na przytulisko dla sług jednorazowo	— „	200 „
„	11.	Towarzystwo opieki nad sługami imienia św. Jadwigi we Lwowie	400 „	— „
„	12.	Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im hr Sołtykowej	200 „	— „
„	13.	Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000 „	— „
„	14.	Zakład im. św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1.200 „	— „
„	15	Przytulisko Brata Alberta we Lwowie i w Krakowie	10.000 „	— „
„	16.	Ks. Siemaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy, dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców“ w Krakowie	1.600 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 17.	Towarzystwo budowy tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (IX. rata z 28-lecia na umorzenie pożyczki 40.000 K w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	— K	1.600 K
„ 18.	Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 i dla uczestników powstania z r. 1863, do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.500 „	— „
„ 19.	Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.000 „	— „
„ 20.	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200 „	— „
„ 21.	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200 „	— „
„ 22.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi lwowskiej	— „	200 „
„ 23.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi przemyskiej . . .	— „	200 „
„ 24.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi stunisławowskiej . .	— „	200 „
„ 25.	Kongregacya ruska Sióstr Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr.-kat. Ordynaryatami)	1.000 „	— „
„ 26.	Zgromadzenie SS. Służebniczek Najśw. Rodziny Maryi w Starej Wsi . . .	— „	2.000 „
„ 27.	Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (4% od pożyczki 400.000 K zaciągniętej na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulacyę ulic i inne inwestycye (XVI. rata z 20-lecia) . . .	— „	7.040 „
„ 28.	Gminie m. Mikuliniec, VI. rata na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K zaciągniętej na lat 10, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulacyę ulic i inne inwestycye	— „	410 „
„ 29.	Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego	— „	15.000 „
„ 30.	Zakład opieki nad opuszczonemi dziećmi w Krakowie (zakład p. Żurowskiej) . . .	— „	1.500 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 30a)	Przytulisko dla drobnych sierót, pod opieką św. Józefa we Lwowie, jednorazowo . .	— K	700 K
„ 31.	Na kolonie wakacyjne dla Lwowa do rozporządzenia Wydziału krajowego . . .	400 „	— „
„ 32.	Na kolonie wakacyjne dla Krakowa do rozporządzenia Wydziału krajowego . . .	400 „	— „
„ 33.	Zgromadzenie SS. Miłosierdzia im. św. Wincentego a Paulo we Lwowie XII. i XIII. rata umorzenia reszty pożyczki 20.000 K zaciągniętej w galic. Kasie oszczędności .	1.230 „	— „
„ 34.	Zarząd centralny Związku katolickich towarzystw i zakładów dobroczynnych, na umorzenie pożyczki 120 000 K, zaciągniętej na budowę domu dla wszystkich stowarzyszeń robotniczych katolickich we Lwowie, (w myśl uchwały sejm. z 18. marca 1907) . .	— „	6.300 „
„ 35.	Koszta utrzymania rozmaitych osób w zakładach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (ryczałtowo) . , .	15.000 „	— „
„ 36.	Katolicki Związek kobiet polskich na tanią kuchnię studencką	— „	1.200 „
„ 37.	Stowarzyszenie Rady opiekuńczej w Krakowie (Opieka nad sierotami)	— „	2.000 „
„ 38.	Dom opieki dla dziewcząt we Lwowie .	— „	400 „
„ 39.	Stankiewiczowa Julia, wdowa po ostatnim czwartaku, jednorazowo	— „	200 „
„ 40.	Towarzystwo dwucentowych wkładek w Przemyślu	200 „	— „
„ 41.	Zakład wychowania sierót izraelickich w Krakowie	— „	400 „
„ 42.	Towarzystwo wzajemnej pomocy organistów dyecezyi krakowskiej, jednorazowo . .	— „	200 „
„ 43.	Gminie m. Przemyślany jednorazowa subwencya na regulacyę spalonych dzielnic, do dyspozycyi Wydziału krajowego . .	— „	5.000 „
„ 44.	Związek katolickich kobiet polskich we Lwowie dla opieki nad młodemi kobietami, jednorazowo	— „	500 „

	zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 45. SS. Serafitki w Oświęcimiu, jednorazowo .	— „	1.000 „
Suma wydatków . .	66.978 K	50.025 K
Razem . .	117.003 K	

Dochodów rubryka ta nie ma.

Powyższemi pozycyami załatwione zostały petycye do L. s. 6.837, 6.701, 6.334, 6.552, 6.794, 6.323, 6.407, 7.152, 6.840, 6.295, 6.765, 6.645, 6 491, 7.152.

Do ryczałtu na zasiłki dla Ochronek poz. 7., odsyła się petycye do L. s. 6.421, 6.424, 6.567, 6.275, 6.592, 6.593, 6.602, 6.700, 6.703, 6.713, 6.748, 6.797, 6.826, 6.322, 6.384, 7.466, 7.020, 7.024, 7.089, 7.092, 7.145, 6.626, 6.508, 6 787.

Do ryczałtu na zasiłki dla pogorzelców poz. 29., odsyła się petycye do L. s. 6 339, 6.340, 6.341, 6.342, 6.343, 6.344, 6.345, 6.698, 6.780, 6.825, 6902, 6.903, 7.010, 7.021, 7.097, 7.182, 7.183.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego post a wienia wniosków petycye do L. s. 6.589 Towarzystwa „Syła“ we Lwowie, L. s. 6.858 Towarzystwo św. Salomei z Żółkwi, L. s. 6.962 „Żinocza Hromada“ w Sta ninie L. s. 7.059 Wydziału powiatowego w Brodach o zapomogę na budowę gniazda sierocego.

Do możliwego uwzględnia z fundusza szpitala św. Łazarza petycya do L. s. 6.366 Heleny Stroińskiej.

Przechodzi się do porządku dziennego nad petycyami: L. s. 6.324 Towarzystwa św. Piotra w Przemyślu dla ubogich cerkwi, L. s. 6 338 komitetu budowy kościoła w Dołhej wojniłowskiej, L. s 6.490 Stowarzyszenia św. Zyty w Stanisławowie, L. s. 6.556 ks. Stan. Tyczkowskiego o zapomogę na budowę kościoła, L. s. 6.776 Komitetu budowy kościoła w Kossocicach, L. s. 6.872 Komitetu budowy kościoła w Budapeszcie, L. s. 7.013 Wiktoryi Czekajło o zapomogę.

Rubryka V.

Pozycya 1—7 wydatków i poz. 1—2 dochodów.

O ś w i a t a i s z t u k a.

Dział I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.
Dział II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

(Sprawozdawca p. Kozłowski).

Komisya budżetowa wnosi:

Wydatki.

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1. Akademia umiejętnośćci w Krakowie:			
a) zasiłek stały	70.000 K		
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej Akademii umiejętności w Archiwum watykańskiem, jako pierwsza rata z uchwalonej na ten cel subwencyi 12.000 K, rozłożonej na trzy lata	4.000 „		
c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego) . . .	5.000 „		
d) dla Biblioteki polskiej w Paryżu .	6.000 „	85.000 K	— K
Do rubryki V. pozycyi 1e) raczy Wysoki Sejm wstawić:			
Pozycyę 1e): na wybudowanie nowego gmachu dla Akademii Umiejętności, I. rata na umorzenie przez $35^1/_2$ lat umarzalnej pozyczki		27.000 „	— „
Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na umorzenie pożyczki zaciągniętej przez Akademię Umiejętności w kwocie 450 000 K wstawił przez $35^1/_2$ lat od roku 1911 począwszy do budżetu krajowego kwotę 27.000 K			
Poz. 2. Szesnastu członków Rady szkolnej krajowej:			
a) stałe pobory	32.000 K		
b) na koszta podróży zamiejscowych członków Rady szkolnej krajowej (do jej zozporządzenia) . . .	4.800 „	36.800 „	— „
Suma działu I. . . .		148.800 K	— K

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące rezolucye do uchwały:

1. Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, ażeby poczyniła potrzebne zmiany w regulaminie Rady szkolnej krajowej, a mianowicie, ażeby sprawy aprobaty książek szkolnych dotychczas rozstrzygane w sekcyach, zastrzegała do decyzyi pełnej Rady.

2. Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd, ażeby zapewniając inspektorom szkolnym krajowym dostateczną fachową pomoc, umożliwił im czętsze zwiedzanie szkół.

3. Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, aby podawała do wiadomości Sejmu ilość szkół corocznie lustrowanych przez inspektorów szkolnych krajowych.

4. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby ustanowieniem referentów i pomnożeniem sił kancelaryjnych przy c. k. starostwach, zapewnił inspektorom okręgowym dostateczną pomoc i umożliwił im w ten sposób częstsze lustracye szkół.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w preliminarz budżetu na rok 1911 wstawił płace potrzebne w celu ustanowienia posady drugiego inspektora dla tych powiatów, w których tego zachodzi potrzeba.

6. Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym zastanowiła się nad utworzeniem stałego oddziału budowniczego dla budowy szkół bądźto przy Wydziale krajowym, bądźto przy Radzie szkolnej krajowej.

II. Wydatki na publiczne szkołu ludowe.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 3.	Wydatki funduszu szkolnego krajowego . .	22,109.604 K	80.721 K
„ 4.	Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego (wedle osobnych sprawozdań Komisyi budżetowej). .	2,036.100 „	— „
„ 5.	Na oprocentowanie i amortyzacyę pożyczki emisyjnej 10,000.000 K na budowę nowych szkół ludowych:		
	a) VI. i VII. rata kapitału wraz z 4% odsetkami . . . 267.450 K		
	b) 2% podatek rentowy od kuponów . . . . . 3.919 „		
	c) koszta administracyi, druki, inseraty. koszta losowania, portorya i t. d. . . . 730 „	— „	272.099 „
	Wydatek pod poz. 6. Na subwencye dla istniejących już internatów wynosić będzie	40.000 K	— „
	Poz. 7. Na budowę domów dla internatów (wydatek nadzwyczajny)	— „	70.000 „
	Suma wydatków działu II. . .	24,185.704 K	422.820 K
		24.608.524 K.	

Dochody.

Poz. 1.	Dochody funduszu szkolnego krajowego (zwyczajne)	3,680.930 K	Wedle osobnych sprawozdań Komisyi budżetowej
Poz. 2.	Dochody funduszu szkolnego emerytalnego (zwyczajne)	497.437 „	
	Suma dochodów poz. 1. i 2. . . .	4,178.367 K	

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy odesłać:

I. Petycye o zasiłki na utrzymanie internatów:

6.702/4.883 Siostry Maryi Rafaeli Kunaszowskiej, Felicyanki, Przełożonej Internatu ul. Janowska l. 38 we Lwowie.

6.570/4.763 Konwentu Panien Benedyktynek w Przemyślu.

6.329/4.541 Konwentu Panien Bazylianek w Przemyślu.

6.711/4 894 Internatu św. Jozefa.

6.590/4 783 Konwentu Panien Bazylianek w Stanisławowie.

6.599/4.793 Konwentu Panien Bazylianek we Lwowie.

6.594/4.788 Konwentu Panien Bazylianek w Jaworowie.

6.954/5.091 Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek, w Krakowie.

6.293/4 303 S. M. Franciszki Felicyanki Przełożonej Internatu, ulica Ogrodowa l. 17.

6.394/4.604 Stowarzyszenie Internatu dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Krakowie.

6.489/4.697 Siostry Eranciszki Felicyanki Przełożonej Internatu w Przemyślu, Ogrodowa l. 13 i 17.

6.761/4.939 Kuratoryi Internatu św. Stanisława w Tarnowie.

II. Petycye o zasiłki na budowę internatów:

6.841/5 001 Wydziału Towarzystwa Opieki nad Internatem dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego męskiego w Czortkowie.

6.395/4.605 Stowarzyszenia Internatu dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krakowie.

6.861/5.021 Zarządu Internatu im. Augusta Gorayskiego w Krośnie.

6 762/4 940 Kuratoryi internatu św. Stanisława w Tarnowie.

6.710/4.893 Internatu św. Jozafata w Stanisławowie.

6.430/4.638 Siostry Franciszki Felicyanki, Przełożonej Internatu dla seminarzystek w Przemyślu, Ogrodowa l. 15 i 17.

6.598/4.792 Konwentu Sióstr Bazylianek we Lwowie.

6.596/4 790 Konwentu Sióstr Bazylianek we Lwowie.

6.330/4.542 Konwentu Panien Bazylianek w Przemyślu.

6.578/4.773 Konwentu Panien Bazylianek w Przemyślu.

6.571/4.766 Konwentu Panien Benedyktynek w Przemyślu.

do Wydziału krajowego dla zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia w granicach przyznanego ryczałtu.

Do rubr. V. poz. 3. wydatków i poz. 1. dochodów funduszu krajowego.

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej z preliminarza krajowego funduszu szkolnego na rok 1911.

(Sprawozdawca p. Kozłowski).

Wysoki Sejmie!

Wydatki funduszu szkolnego na rok 1911 przyjmuje Komisya w kwocie . . . . . 22,190.325 K

Komisya przyjmuje wydatki zwyczajne w kwocie . . 22,109.604 K
a nadzwyczajne . . . . . 80.721 „

Niedobór na rok 1911 przyjmuje Komisya w kwocie . . 18,509 395 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w myśl art. 3. ustawy z dnia 23. maja 1895 Dz. kraj. Nr. 57. pomnożyła w jak najkrótszym czasie ilość klas i stałych sił nauczycielskich w szkołach ludowych wiejskich, w których frekwencya jednej klasy wynosi stale ponad 80 uczniów, a wszczególnoćyi w powiatach: Mieleckim, Tarnowskim, Brzozowskim, Dąbrowskim i Żywieckim.

Z uwagi, że wykazana pod rubryką XI. poz: 26 a) kwota na potrzeby szkół ogólnej natury, jest w stosunku do rosnącej liczby szkół i do wielu wydatkow nieprzewidzianej natury za małą, Komisya budżetowa uchwaliła zaproponować Wysokiemu Sejmowi następującą rezolucyę: „Poleca się Wydziałowi krajowemu wstawienie do preliminarza na r. 1912 pod rubryką XI. poz. 26 a, na potrzeby szkół ogólnej natury 10.000 K.

Zgadzając się na osnowę sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zaliczek na płace nauczycieli szkół lupowych z dnia 8. września 1910, Alegat 726 i na postawione w rzeczonem sprawozdaniu przez Wydział krajowy warunki przedkłada Komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi weioski Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia c. k. Radę szkolną krajową do udzielania stałym nauczycielom szkół ludowych i wydziałowych, obojej płci w wypadkach nadzwyczajnej potrzeby i za przyzwoleniem ze strony Wydziału krajowego — bezprocentowych zaliczek na płacę, w wysokości co najwyżej 3-miesięcznej płacy. Zaliczki te będą ściągane co najwięcej w 20-miesięcznych, po sobie nieprzerwanie następujących ratach.

2. Do budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1911 wstawia się na zaliczki dla stałych nauczycieli szkół ludowych i wydziałowych — 200.000 K. w następnych zaś latach zwroty, pochodzące ze spłaty udzielonych zaliczek, stanowić mają fundusz na zaliczki.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wniosek Kleskiego opiewający:

„Celem stworzenia funduszu dla udzielania miastom pożyczek bezprocentowych, zwrotnych w 25 ratach rocznych na budowę budynków szkolnych, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w sumie 10 (dziesięć) milionów koron“,

przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Wysoki Sejm uchwalić raczy;

Petycyę Nr. 6 945/5 078 Zarządu Towarzystwa szkoły ludowej w Tarnopolu, Nr. 6. 427/4.634 Proświty o zasiłki na kursa dla analfabetów i Mr. 6.485/4.693 Zarządu głównego Towarzystwa szkoły ludowej w Krakowie na subwencyę dla dwóch kursów nauki początkowej odsyła się do Rady szkolnej krajowej do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach przyznanego pod rubryką II. Remuneracye i zasiłki poz. 11 a). Zasiłek na kursa dla analfabetów.

Petycyę wr. 7.094/5.207 gminy król. miasta Lwowa o subwencyę na cele szkolnictwa, odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania, w porozumieniu z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Petycyę Nr. 6.550/4 775 nauczycieli i nauczycielek Józefy ze Schrederów Zielińskiej, nauczycielki szkoły ludowej w Woli Zabierzowskiej; Nr. 7.173/5.282 Malwiny Wałzanowej, nauczycielki przy 4-klasowej szkole w Dunajowie w powiecie przemyślańskim; Nr 7.026,5.154 Floryana Kulikowskiego emerytowanego nauczyciela szkoły etatowej miejskiej w Trembowli; 6.674/4.841 Michała Pagasza z Wielowsi odsyła się do Rady szkolnej krajowej do zbadania i uwzględnienia w granicach przyzwolonego pod rubryką II. poz. 8 w kwocie 60.000 K ryczałtu na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycye 6.458/4.666 Urszulanek w Kołomyi o zwiększenie w części już w r. b. zwiększonego zasiłku na budowę zakładu naukowo-wychowawczego w Kołomyi, petycyę 7.022/5 150 Siostry Gottfridy, przełożonej seminaryum żeńskiago w Białej, petycyę 6.579/4.774 Bazylianek o zasiłek na prywatną szkołę, 6.594/4.789 Bazylianek w Jaworowie o zasiłek na utrzymanie szkoły, 6.325/4.537 Filii ruskiego Towarzystwa pedagogiczuego na utrzymanie prywatnej szkoły. 6.313/4.325 Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego na utrzymanie kursów niedzielnych dla robotników i sług, 6.627/4 821 Zboru izraelickiego w Bolechowie o subwencyę na utrzymanie szkoły — odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1912

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki funduszu szkolnego krajowego

				zwyczajne	nadzwycz.
Rubr.	I.	Poz	1—7a)	Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dopatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	20,476.562 K — K
„	II.	„	8—11	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenia kursów wakacyjnych, rolniczych i specyalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne i dla analfabetów	160.200 „ — „

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr.	III.	Poz. 12. Koszta podróży i dyety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych .	60.000 K	— K
„	IV.	„ 13—16 Dodatek do funduszu szkolnego emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	65.940 „	11.400 „
„	V.	„ 17. Zasiłki dla funpuszów szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000 „	— „
„	VI.	„ 18—21. Zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszta nadzoru funduszówszkolnych miejscowych	645.618 „	— „
„	VII.	„ 22. Przybory naukowe ogólnej natury i dla nauu praktycznych	64.400 „	— „
„	VIII.	„ 23. Biblioteki okręgowe . . .	14.000 „	— „
„	IX.	„ 24. Konferencye okręgowe . .	169.284 „	— „
„	X.	„ 25. Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich	225.000 „	— „
„	XI.	„ 26. Rozmaite wydatki . . .	28.600 „	— „
„	XII.	„ 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye . .	— „	69.321 „
		Suma wydatków . .	22,109.604 K	80.721 K
		Razem . .	22,190.325 K	

Dochody funduszu szkolnego krajowego.

„	I.	„ 1—7. Odsetki od kapirałów . .	71.479 K — K
„	II.	„ 8 14. Dochody z dóbr, realności i innych praw	41.042 „ — „
„	III.	„ 15—25. Dodatki	3,152.703 „ — „

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr.	IV.	Poz. 26. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	5.670 K	— K
„	V.	„ 27. Zapisy i darowizny . . .	— „	— „
„	VI.	„ 28. Taksy od spadków . . .	240.000 „	— „
„	VII.	„ 29. Rozmaite wpływy . . .	— „	— „
„	VIII.	„ 30. Dodatek c. k. Skarbu Państwa .	100.886 „	— „
„	IX.	„ 31. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych . .	150 „	— „
„	X.	„ 32. 10% opłaty od zamężnych nauczycielek	60.000 „	— „
		Suma dochodów własnych .	3.680.930 K	— K
		Z porównania ze sumą wydatków .	22,109.604 „	80.721 „
		okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie . .	18,428.674 K	80.721 K
		Razem . .	18,509.395 K	

Do rubryki V. poz. 4. wydatków i poz. 2. dochodów funduszu krajowego.

(Sprawozdawca p. Kozłowski).

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na r. 1911.

Wysoki Sejmie!

Komisya przyjęła ułożony przez Wydział krajowy preliminarz krajowego funduszu szkolnego emerytalnego do zatwierdzającej wiadomości.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Wydatki rubryki V. poz. 4. funduszu krajowego w kwocie 2,036.100 K
2. Dochody „ V. poz. 2. „ „ „ „ 497.437 „

Rubryka V.

poz. 8—34. wydatków
poz. 35—78. wydatków, tudzież 3. i 4 dochodów
poz. 105—118. wydatków.

Oświata i sztuka.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.
Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

Dział VI. Rozmaite.

(Sprawozdawca p. Głąbiński)

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

			zwyczajne :		nadzwycz. :	
Poz.	8.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej i Leszczynach, stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902	60.000	K	—	K
„	9.	Na utrzymanie seminaryum nauczycielskiego męskiego w Białej	8.000	„	—	„
„	10.	Na utrzymanie prywatnego gimnazyum w Białej	8.000	„	—	„
		Wedle sprawozdania z utrzymania tych szkół za rok 1909, wykazały obie szkoły niedobór w kwocie 43. 873 K. i bez wydatniejszej pomocy ze strony kraju. byt obu szkół przedstawia się jako groźny.				
„	11.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie. . . .	2.000	„	—	„
„	12.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie. . .	2.000	„	—	„
„	13.	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego.	2.000	„	—	„
„	14.	Ruskie prywatne seminaryum żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie.	2.000	„	—	„
		Komisya propunuje odpowiednie zastrzeżenia „do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową ze względu na to, że zastrzeżenie to rozumie się przy każdej podobnej pozycyi.				
„	14 *a*	Na szkołę ćwiczeń przy seminaryum powyższem	1.000	„	—	„
„	15.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Brodach	1.500	„	—	„

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	16.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Sanisławowie	1.000 K	— K
„	17.	Prywatna szkoła średnia żeńska we Lwowie utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie	2.000 „	— „
„	18.	Prywatna szkoła średnia żeńska w Krakowie w charakterze gimnazyalnym, pod zarządem pp. Browicza, Czubka i Tretiaka, zasiłek stały	1.000 „	— „
„	19.	Na subwencyę dla innych żeńskich seminaryów, gimnazyów i liceów, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	8.000 „	— „
		Ze względów na powstanie nowych zakładów zaleconych komisyi budżetowej n. p. w Kołomyi, a zarazem chcąc umożliwić Wydziałowi krajowemu udzielenie subwencyi dla ruskiego seminaryum w Stanisławowie, utrzymywanego przez Bazylianki w proponowanej w komisyi kwocie 1.000 K, wnosi Komisya podwyższenia ryczałtu o 1.000 K.		
„	20.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie, (w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902) . .	800 „	— „
„	21.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie w załatwieniu odnośnej petycyi . .	9.000 „	— „
„	22.	Zakład sierót im św. Heleny we Lwowie .	200 „	— „
„	23.	Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyślu .	2.400 „	— „
		Podwyżkę o 1.400 K usprawiedliwia stan długów tego instytutu.		
„	24.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej . .	1.000 „	— „
„	25.	Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową	28.000 „	— „
„	26.	Zakład dla głuchoniemych we Lwowie:		
		a) na stypendya dla wychowanków po 300 K . . . 30.000 K		
		b) na utrzymanie zakładu . . 5.000 „		

			zwyczajne:	nadzwycz.:
	c) na amortyzacyę pożyczki K 36.000 na budowę II. piętra, zaciągniętej przez Dyrekcyę zakładu, XII. rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1934 r.) . . .	1.990 K	36.990 K	— K
Poz. 27.	Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie		1.000 „	— „
„ 28.	Zakład dla ciemnych we Lwowie:			
	a) na utrzymanie Zakładu .	7.600 K		
	b) na stypendya dla 10 wychowanków po 240 K . .	2.400 „	10.000 „	— „
„ 29.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół Macierz“ we Lwowie		2.000 „	— „
„ 30.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie		2.000 „	— „
„ 31.	Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do dyskozycyi Wydziału krajowego .		10.000 „	— „
„ 32.	Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i wydawnictwa		1.000 „	— „
„ 33.	Towarzystwo zabaw tuchowych we Lwowie .		3.000 „	— „
	Podwyżkę o 1.000 K uzasadnia rozwój i potrzeby tego użytecznego Towarzystwa, mającego w r. 1909 wydatków 24.000 K			
„ 34.	Zgromadzenie sióstr Felicyanek, na utrzymanie domu głównego w Krakowie . . .		— „	2.000 „
	Suma działu III. . .		205.890 K	2.000 K
	Razem . .		207.890 K	

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. — Wydawnictwa.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 35.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie		1.010 K	— K
„ 36.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie		1.000 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 37.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego .	3.500 K	— K
„ 38.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie zasiłek stały	3.500 „	— „
„ 39.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Tarnowie	200 „	— „
„ 40.	Polskie Stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu	200 „	— „
„ 41.	Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu	200 „	— „
„ 42.	Polskie Stowarzyszenie chrześcijańskich robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu . . .	200 „	— „
„ 43.	Biblioteka polska we Wiedniu	400 „	— „
„ 44.	Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie	500 „	— „
„ 45.	Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwa dzieł i peryodycznych pism ludowych . .	10.000 „	— „
„ 46.	Towarzystwu „Szkoły ludowej“ na wydawnictwa	1.000 „	— „
„ 47.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, na wydawnictwa	2.500 „	— „
	Podwyżkę o 200 K uzasadnia rozwój wydawnictw Towarzystwa.		
„ 48.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, V. rata na umorzenie części pożyczki hipotecznej, zaciągniętej na budowę własnego domu (z ogólnej przyznanej sumy 10.000 K) . . .	1.000 „	— „
„ 49.	Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Stanisławowie	200 „	— „
„ 50.	Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ . . .	2.000 „	— „
„ 51.	Na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“ . .	1.000 „	— „
„ 52.	Wydawnictwo dziełek ludowych . . .	2.000 „	— „
„ 53.	Towarzystwo historyczne we Lwowie, na wydawnictwa	1.400 „	— „
„ 54.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza, na wydawnictwo jego dzieł, do tozporządzalności Wydziału krajowego	800 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 55.	Towarzystwo ludoznawcze, na wydawnictwo czasopisma „Lud“	500 K	— K
„ 56.	Redakcya dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie	300 „	— „
„ 57.	Redakcya pisma dla dzieci „Mały Światek“ we Lwowie	200 „	— „
„ 58.	Towarzystwo ruskich kobiet „Żyźń“ we Lwowie, na wydawnictwa	100 „	— „
„ 59.	Na wydawnictwo podręczników w polskich i ruskich szkołach średnich	11.000 „	— „
	Komisya proponuje zgodnie z życzeniem Rady szkolnej krajowej zmianę stylizacyi tej pozycyi, aby nie krępować Rady szkolnej w użyciu kwoty 11.000 K stosownie do potrzeby.		
„ 60.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“ z dodatkiem naukowym „Wiedza i Praca“ we Lwowie	300 „	— „
„ 61.	Polskie „Muzeum szkolne we Lwowie“ . .	1.500 „	— „
„ 62.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwa	2.500 „	— „
	Rozwój wydawnictw Towarzystwa uzasadnia podwyżkę o 200 K.		
„ 63.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na umorzenie kosztów budowy własnego domu, II. rata z ogólnej sumy 5.000 K	— „	500 „
„ 64.	Na oprocentowanie pożyczki, zaciągniętej w Banku krajowym przez ruski Dom akademicki, subwencya stała	2.000 „	— „
„ 65.	Towarzystwo „Proświta“, na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego — (z zastrzeżeniem wypłaty z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencyj, tudzież odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897).	9 000 „	— „
„	65a. Na wydawnictwo referatów kongresu Towa-		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	rzystwa, jednorazowo, zgodnie z petycyą Towarzystwa	— K	1.000 K
Poz. 66.	Towarzystwo im Szewczenki, na wydawnictwa Podwyżkę o 1.000 K uzasadnia rozwój wydawnictw Towarzystwa.	17.000 „	— „
„ 67	Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego, na wydawnictwo dzieł ludowych, (z zastrzeżeniem j w. poz. 65)	9.000 „	— „
„ 68.	Bezpłatna „Uczelnia“ w zarządzie Koła Towarzystwa szkoły ludowej im. B. Goldmana we Lwowie	600 „	— „
„ 68a.	Dla żydowskiej czytelni ludowej w Krakowie, do rozporz. Wydziału krajowego zgodnie z petycyą Ls. 6333	200 „	— „
„ 69.	Koło szkoły ludowej im. B. Goldmanna, do rozporządzenia Wydziału krajowego . .	2.000 „	— „
„ 70.	Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie	1.500 „	— „
„ 71.	Ks. Dżułyński, gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwa ruskie „Posłannyk“ i „Książeczki misyjne“ do rozporządz. Wydz. krajowego	800 „	— „
„ 72.	OO. Bazylianie na wydawnictwk pism religijno-moralnej treści	400 „	— „
„ 73.	Krakowskie Towarzystwo techniczne, na wydawnictwo czasopisma „Architekt.“. . . Podwyżkę o 600 K uzasadniają znaczne koszta tego pożytecznego wydawnictwa.	1.000 „	— „
„ 74.	Towarzystwo politechniczne we Lwowie, na wydawnictwo czasopisma technicznego .	1.000 „	— „
„ 75.	Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie, na wydawnictwo „Wianomości numizmatyczno-archeologicznych“	400 „	— „
„ 76.	Na wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“, VII. rata z subwencyi 10.000 K. płatnej w 10 latach	1.000 „	— „
„ 77.	Czytelnia polska w Białej — subwencya na umorzenie pożyczki 14.000 K na budowę		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	domu — IV. rata z 28-lecia (patrz pozycya 4. dochodów)	500 K	— K
Poz. 78.	Szkoła nauk politycznych w Krakowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego .	5.000 „	— „
	Sum działu IV. . .	100.400 K	1.500 K
	Razem	101.900 K	

Dział VI. Rozmaite.

Poz. 105.	Dla stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzalności Wydziału kraj. . .	5.000 K	— „
„ 106.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	2.000 „	— „
„ 107.	Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie . .	200 „	— „
„ 108.	Związek nauczycielek we Lwowie . . .	1.000 „	— „
„ 109.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie, VIII. rata subwencyi 40.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych (w myśl uchwały sejmowej z d. 31. października 1904)	2.000 „	— „
„ 110.	Stowarzyszenie naaczycielek w Krakowie, V. rata subwencyi 20.000 K, płatnej w 20 ratoch rocznych, na budowę domu dla nauczycielek	1.000 „	— „
„ 111.	Komitetowi budowy polsk. Domu akadem, im. Adama Mickiewicza we Lwowie, III. i IV. półroczna rata amortyz. $4^1/_2\%$ pożyczki 50.000 K, umarzalnej w 33 latach (uchw. sejm. z 18. marca 1907)	3.000 „	— „
„ 112.	Zasiłki dla zakładów naukowych utrzymywanych przez Towarzystwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego	— „	50.000 „
	Podwyżkę o 10.000 K uzasadnia wzrost i wielkie potrzeby szkół popieranych przez Wydział krajowy. Do tej pozycyi odsyła się mianowicie petycye do Ls. 6443, 6479, 6484, 6486, 6553.		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 113.	Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektow im. wartości 584.659 K 70 g. wydanych z majątku zarodowego Radzie szkolnej krajowej na fnndusz pożyczkowy dla gmin na budowę szkół	25.775 K	-- K
„ 114.	Towarzystwo „Eleuterya“	600 „	— „
„ 115.	Gal. Towarzystwo ochrony zwierząt . .	200 „	— „
„ 116.	Na urządzenie warsztatów dla młodzieży szkolnej, dd rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000 „	— „
„ 117.	Na wydawnictwo „Polskiego przeglądu emigracyjnego	— „	1.000 „
„ 118.	Dla Juliana Nasalskiego, na wydawnictwo „Biblioteki dla młodzieży ruskiej, do rozporządzania Wydziału krajowego	250 „	-- „
	Suma działu VI. . .	43.025 K	51.000 K
	Razem . .	94.025 K	

D o c h o d y.

		zwyczajne:	nadzwyczaj:
Poz. 3.	Dochód ze sprzedaży ruskich książek szkolnych	8.000 K	— „
„ 4.	Czytelnia polska w Białej — zwrot pożyczki 14.000 K. na budowę domu, IV. rata z 28-lecia (patrz poz. 77. wyd)	500 „	— „
	Suma . .	8.500 K	— K

Z wniesionych petycyi przekazuje się następujące Wydziałowi krajowemu do przedstawienia wniosków i możliwego uwzględnienia w budżecie na rok 1912.

Petycyę do Ls. 6523 o subwencyę na Hospicyum naukowe polskie w Rzymie.

Petycyę do Ls 6842 Towarzystwa Bursy im św. Wojciecha.

Petycyę do Ls. 6576 o poparcie Internatu bursy akademickiej w Krakowie.

Do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w budżecie na rok 1912 przekazuje się Wydziałowi krajowemu petycye:

Petycyę do Ls. 6604 o uchwalenie subwencyi Stowarzyszenia nauczycielek w Przemyślu.

Petycyę do Ls. 6300 o uchwalenie subwencyi Stowarzyszenia „Schronisko nauczycielek i nauczycieli w Zakopanem.

Petycyę do Ls. 6730 o subwencyę na ruskie Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych „Uczytelna hromada“.

Petycyę do Ls. 6639 i 6581 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Petycyę „Zjednoczenia“ do L. s. 6 843 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z poz. 105.

Do poz. ryczałtowej 25 odsyła się petycye o poparcie bu[illegible]olskich i ruskich w kraju.

Do poz. 31. odsyła się petycye Towarzystw sokolich polskich i ruskich, a w szczególności także petycyę Sokoła ruskiego we Lwowie i petycyę Sokoła w Bełzie zaleconc przez komisyi budżetową.

Do poz. 106 odsyła się petycye Towarzystw Szkolnej pomocy i opieki nad młodzieżą szkolną z szczególnem poleceniem „Towarzystwa Pomocy naukowej“ we Lwowie.

Rubryka V.

Poz. 79— 104 a) wydatków.

Oświata i sztuka.

Dział V. Teatry i sztuki piękne

(Sprawozdawca p. Abrahamowicz)

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi :

		zwyczajne :	nadzwycz.:
Poz. 79.	Teatr polski w Krakowie, subwencya stała .	16.000 K	— K
„ 80.	Dyrektorowi teatru miejskiego w krakowie, Lud. Solskiemu, zasiłek nadzwyczajny na rok 1911, do rozporządzalności Wydziału krajowego	— „	4.000 „
„ 81.	Budowa teatru w Krakowie, XXIV. i XXV. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945) . .	15.000 „	— „
„ 82.	Teatr polski i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego : a) dramat i komedya . . . 28.400 K. b) opera polska . . . . 20.000 „	48.400 „	— „

Poz. 83.	Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie, Lud. Hellerowi, zasiłek nadzwyczajny na rok 1911, do rozporządzalności Wydziału krajowego .	—	K	8.000	K
„ 84.	Budowa teatru we Lwowie na pokrycie XXV i XXVI. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półr. 1934) . , . .	33.696	„	—	„
„ 85.	Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“, do rozporządzalności Wydziału krajowego	18.500	„	—	„
„ 86.	Towarzystwo „Ruska Besida“ na utrzymanie orkiestry, subwencya nadzwyczajna , .	—	„	4.000	„
	W petycyi wniesionej do liczby 6.316/4528 uprasza Towarzystwo „Ruska Besidą“ Wys. Sejm o przyznanie zasiłku w kwocie rocznej 1.500 koron przez pewną ilość lat na niezbędne uzupełnienie garderoby i dekoracy i teatru ruskiego. Komisya budżetowa wnosi:				
	Petycyę powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, ewentualnie uwzględnienia przy ułożeniu preliminarza budżetu na rok 1912.				
	Pod pozycyę 86 a wstawia się do budżetu na rok 1911 jako wydatek nadzwyczajny:				
„ 86 *a*	Teatrowi ruskiemm pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“ na uzupełnienie garderoby i dekoracyi, do rozporządzalności Wydziału krajowego.	—	„	1.500	„
„ 87	Na koszta inspekcyi ruskiego teatru narodowego na prowincyi (do rozporządzalności Wydziału krajowego).	—	„	500	„
„ 88.	Dla teatru ludowego w Krakowie. do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	„	3.000	„
„ 89.	Zarządowi Związku teatrów i chórów włościańskich, subwencya nadzwyczajna, do rozporządzalnosci Wydziału krajowego . . .	—	„	3.000	„
„ 90.	Akademia sztuk pięknych w Krakowie, XXIII. rata umorzenia pożyczki 200.000 K. na budowę gmachu (aż do r. 1911 włącznie) . . .	—	„	14.000	„

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 91.	Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amotryzacyi pożyczki XIII. rata z 33-lecia) .	— K	1.000 K
„ 91a	Towarzystwu sztuk pięknych we Lwowie. zasiłek jako wyd. nadzwyczazny . . . Powyższem załatwioną zostaje petycya tegoż Towarzystwa do L. 6.551/4746 z 22/9 1910.	— „	2.000 „
„ 92.	Gminie miasta Krakowa na zarząd domu imienia Jana Matejki w Krakowie	1.000 „	— „
„ 93.	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „	— „

Do pozycyi tej wniesione zostały następujące petycye:

L. 6.960. Jadwigi Bohdanowicz Koncewskiej o zasiłek w kwocie 500 Kor. na naukę rzeźbiarstwa.

L. 6.889. Maryana Strońskiego, ucznia III. roku c. k. Akademii Sztuk pięknych w Krakowie o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.

L. 6.692. Seweryna Abgarowicza, ucznia c. k. Akademii sztuk pięknych w Krakowie o subwencyę na dalsze kształcenie.

L. 6.681. Jana Majerskiego w Paryżu ucznia Jana Reszkego o zasiłek na naukę śpiewu.

L. 6.288. Wiesława Zarzyckiego, ucznia Akademii Sztuk pięknych w Krakowie o zasiłek na malarstwo.

L. 6.289. Ludwika Kosakowskiego z Budzanowa o zasiłek na malarstwo.

L. 6.613. Krystyny Domańskiej o zasiłek na naukę malarstwa.

L. 6.653. Wandy Zabokrzyckiej o zasiłek na naukę malarstwa.

L. 6.456. Zofii Skrochowskiej, uczenicy szkoły sztuki przemysłowej i dekoracyjnej w Brukselii o stypendyum, względnie o zasiłek.

L. 6.455. Tadeusza Jareckiego, o zasiłek na kształcenienie się w muzyce i kompozycyi.

L. 6.521. Aleksandra Południeckiego, o zasiłek na naukę muzyki.

L. 3.932. Jadwigi Dębickiej, śpiewaczki operowej na dalsze kształcenie się w śpiewie zagranicą.

Powyższe petycye przekazuje się Wydziałowi krajowemu do rzeczonej oceny i załatwienia z ryczałtu do pozycyi 93.

Nad petycyą L. 6.374. Jana Drylaka o zasiłek w kwocie 200 K. na sprawienie gramofonu lub innego instrumentu, Sejm przechodzi do porządku dziennego

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 94.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie w myśl uchwały Sejmu z 10. lipca 1902 . . .	10.000 K	— K
„ 95.	Towarzystwu muzyczne we Lwowie na budowę własnego domu na pomieszczenie konserwatoryum wraz z salą koncertową VI. rata subwencyi nadzwycz.	— „	3.000 „
„ 96.	Towarzystwo muzyczne w Krakowie . .	1.600 „	— „
„ 96a	Komitowi dla uroczystego obchodu rocznicy Szopenowskiej we Lwowie, nadzwyczajne . Powyższem załatwioną zostaje petycya wniesiona przez rzeczony komitet do liczby 7.031.	— „	2.000 „
„ 97.	Konserwatoryum Towarzystwa muzycznego w Krakowie	8.400 „	— „
„ 98	Towarzystwu wyższy Instytut muzyczny we Lwowie	3.500 „	
„ 99.	Tow. muzycznemu w Brodach	— „	400 „
„ 100.	„ „ w Samborze . . .	— „	200 „
„ 101.	„ „ Harmonii w Krakowie .	600 „	— „
„ 102.	Tow. przyjaciół muzyki w Tarnopolu . .	600 „	— „
„ 103.	Tow. kapeli narodowej we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	400 „	— „
„ 104.	Wydziałowi krajowemu do rozporządzalności i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i mtzyki Towarzystwom muzycznym: „Lutnia“, „Bojan“ i „Echo“ we Lwowie, „Lutnia“ w Krakowie, Tow. im. Moniuszki w Kołomyi i Stanisławowie. „Harmonia“ w Jaśle i Tow. muzycznemu w Jarosławiu, ryczałt w kwocie	3.500 „	— „
	Petycyę Tow. śpiew. „Lutnia“ we Lwowie, do L. 6.695 o stałą i podwyższoną subwencyę, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia przy poz. 104.		
„ 104a	Woleńskiej Józefie, emerytce, artystce sceny lwowskiej, jednorazowo . . . . . Powyższem załatwioną zostaje petycya do L. 6.905 Józefy Woleńskiej.	— „	200 „
	Suma działu V. . .	167.196 K	46.800 K
		213.996 K.	

Rubryka VI.

Poz. 1—32 wydatków i 1—3 dochodów.

Pomniki historyczne

(Sprawozdawca p. Leo.)

Komisya bubżetowa przedkłada Wys. Sejmowi do uchwały rubrykę VI. budżetu krajowego zgodnie z przedłożeniem Wydziałk krajowego, wprowadzając do tego preliminarza jedynie następujące zmiany i uzupełnienia:

1) w poz. 4a) w załatwieniu petycyi komitetu parafialnego kościoła św. Floryana w Krakowie do L. 7051/5177 przyznaje się na restauracye zabytków artystycznych w tym kościele pod warunkiem, że c. k. rząd również przyzna na ten cel odpowiedna subwnecyę, jednorazową subwencyę w kwocie 6.000 K. płatną w dwóch ratach rocznych po . . . . 3.000 K

2) w poz 7a) wstawiono w załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Dep. I-go str. 63. na restauracyę „kamienicy Sobieskich“ we Lwowie, nabytą w 1908 r. przez gminę król. stoł. m. Lwowa od spadkobierców ś. p. Kaliksta ks. Ponińskiego i przeznaczoną obecnie na pomieszczenie „Muzeum Narodowego im. króla Jana III. jednorazową subwencyę 50.000 K płatną w 5 ratach po . . . . . 10.000 „

3) w poz. 15 d) w przychylnem załatwieniu petycyi zarządu synagogi w Złoczowie do L. 6629/4823 przyznano jednorazową subwencyę w kwocie . . . . . 600 „

4) w poz. 16c) w załatwirniu petycyi komitetu parafialnego kościoła W. W. Świętych w Krahowie do L. 6463/4671 przyznano na dalszą restauracyę starożytnego kościoła św. Piotra w Krakowie jepnorazowo . . . . . 4.000 „

5) w poz 16d) na cele inwentaryzacyi Arckiwum gminy m. Krakowa i wydawnictwa źródeł dziejowych, jednorazową subwencyę . . . . . 1.000 „

6) w poz. 16c) w załatwieniu petycyi komitetu restauracyi starożytnej bożnicy na Kaźmierzu w Krakowie do L. 6863/5023 na koszta restauracyi tego pierwszorzędnej wartości zabytku sztuki średniowiecznej, jednorazowo . . . . . 2.000 „

7) w załatwieniu petycyi klasztoru Bonifratrów (Braci miłosierdzia) w Krakowie do L. 7057/5183 na cele restauracyi starożytnego kościoła pod wezwaniem św. Trójcy w Krakowie jednorazową subwencyę w kwocie 5.000 K. płatną w 2 ratach po . . . . . 2.500 „

8) w załatwieniu petycyi Grona c. k. konserwatorów Zachodniej Galicyi do L. 6770/4948 na koszta restauracyi starożytnego

kościółkc w Osieku (powiat Oświęcimski jednorazową subwencyę . . . . . 1.000 K

9) W załatwieniu petycyi monastyru OO. Bazylianów w Krechowie (powiat Żółkiewski) do L. 7380/5433 na restauracyę murów pofortyfikacyjnych, jednorazowo . . . . . 1.500 „

10) W załatwieniu petycyi gminy król. stoł. m. Krakowa do L. 7238 5329 na pokrycie kosztów wystawy sztuki starożytnej z epoki króla Władysława Jagiełły, jednorazowo . 10.000 „

11) W załatwieniu petycyi p. Józefa Pełeńskiego, absolwenta Uniw. Jagiellońskiego do L. 7016/5144 popartej przez grono c. k. konserwatorów Galicyi wschodniej, na częściowe pokrycie kosztów badaą archeologicznych w Haliczu, jednoi razową subwencyę . . . . . 400 „

12) W załatwieniu petycyi Grona c. k. konserwatorów Galicyi do L 6400/4610 na częściowe pokrycie kosztów konserwacyi ruin klasztoru byłego Opactwa Benedyktynów w Tyńcu jednorazowo 6 000 K. płatne w 2 ratach po . . . 3.000 „

Na podstawie powyższego sprawozdania komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisow pomników, znajdujących się w naszym kraju . .	10.000 K	— K
„ 2.	Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie . .	1.000 „	— „
„ 3	Muzeum narodowe w Krakowie: a) stała subwencya	15.000 „	— „
	b) na adaptacyę i rozszerzenie Muzeum narodowego, IV. rata z przyznanych 30.000 K na lat 5	— „	6.000 „
„ 4.	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
	a) Dyrektor we Lwowie . . 2.400 K		
	b) Dyrektor w Krakowie . . 2.400 „		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
c) Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 960 K i cztery dodatki trzyletnie po 200 K . .	4.560 K		
d) Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K, dodatek aktywalny 768 K i rrzy dodatki trzyletnie po 200 K . .	3.568 „		
e) Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 960 K	3.760 „		
f) Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 768 K	2.968 „		
g) 2 aplikantów we Lwowie, adjutum roczne po 600 K . .	1.200 „		
h) 1 aplikant w Krakowie, adjutum roczne	600 „		
i) Czynsz za najem lokalu we Lwowie 1.600 K i miejski 5% podatek wodociągowy za r. 1911 80 K	1.680 „		
k) Stróże we Lwowie i w Krakowie: płaca po 1.000 K, dodatki aktywalne po 100 K, dodatki na mundur po 100 K . .	2.400 „		
l) Opał, potrzeby kancelaryjne i inne wydatki	1 200 „	26.736 „	— „
Poz. 4a. Restauracya zabytków artystycznych w kościele św. Floryana w Krakowie, I. rata z subwencyi 6.000 K		— „	3.000 „
„ 5. Konserwacya zamku w Olesku . . .		600 „	— „
„ 5a. Na przeprowadzenie najniezbędniejszych robót konserwacyjnych w zamku Oleskim . .		— „	2.000 „
„ 6. Restauracya wieży maryackiej w Krakowie VII. rata z przyznanych 70.000 K . . .		— „	7.000 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 7.	Restauracya zamku królewskiego na Wawelu: rata roczna . . . . 100.000 K i dotacya Najw. Dworu . . 100.000 „	— K	200.000 K
„ 7a.	Restauracya kamienicy Sobieskich we Lwowie, I. rata z subwencyi 50 000 K	— „	10.000 „
„ 8.	Koszta inwentaryzacyi drewnianych kościołów IV. rata z subwencyi 6.500 K płatnej w 7-miu ratach rocznych od r. 1908 (a to 6 rat po 1.000 K, ostatnia 500 K)	— „	1.000 „
„ 9.	Restauracya kościoła OO. Cystersów w Mogile, III (ostatnia) rata z przyrzeczonych 15.000 K	— „	5.000 „
„ 10.	Towarzystwu miłośników przeszłości miasta Lwowa, na wydawnictwa	500 „	— „
„ 11.	Towarzystwu miłośników historyi i zabytków miasta Krakowa na wydawnictwa, stała dotacya	1.000 „	— „
„ 12.	Gminie miasta Lwowa na zakupno dzieł artystycznych dla Galeryi miejskiej, stała roczna subwencya	5.000 „	— „
„ 13.	Gminie miasta Lowa, na zakupno zbioru dzieł Matejki dla Galeryi miejskiej — II. rata z subwencyi 15.000 K	— „	5.000 „
„ 14.	Gminie miasta Lwowa, na muzeum narodowe im. Króla Jana III., stała subwencya . .	5.000 „	— „
„ 15.	Restauracya krużganków w klasztorze OO. Franciszkanów w Krakowie — II. rata subwencyi 10.000 K rozłożonej na 4 lata (pod warunkiem przyznania z c. k Skarbu państwa na ten cel subwencyi w tej samej wysokości)	— „	2.500 „
„ 15a.	Restauracya starożytnej synagogi w Złoczowie	— „	600 „
„ 16.	Restauracya katedry Ormiańskiej we Lwowie, II. rata w rozłożonej na 5 lat subwencyi 100.000 K	— „	20.000 „
„ 16a	Restauracya kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie	— „	4.000 „
„ 16b.	Inwentaryzacya Archiwum gminy miasa Krakowa i wydawnictwa źródeł dziejowych . .	— „	1.000 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 16c.	Restauracya starożytnej bożnicy w Krakowie	— K	2.000 K
„ 17.	Budowa kościoła jubileuszowego pod wezwaniem św. Elżbiety we Lwowie, II. i III. rata amortyzacyjna od pożyczki komunalnej 108.200 K zaciągniętej na rachunek subwencyi 100.000 K do spłaty w terminach półrocznych aż do 1. kwietnia 1964	— „	4.989 „
„ 18.	Restauracya starożytnego kościoła św. Anny w Krakowie, II. (ostatnia) rata z subwencyi 5.000 K	— „	2.500 „
„ 19.	Restauracya kościoła parafialnego w Żółkwi, II. (ostatnia) rata z subwencyi 5000 K. . .	— „	2.500 „
„ 20.	Konserwacya starożytnej drewnianej cerkiewki w Kontach (pow Złoczów) (pod warunkiem, że Skarb Państwa przyzna na ten cel taką samą subwencyę	— „	500 „
„ 21.	Rostauracya bożnicy w Żmigrodzie (pod warunkiem jak w pozycyi 20)	— „	1.000 „
„ 22.	Restauracya starożytnej bramy zamkowej w Dąbrowie (pod warunkiem jak w pozycyi 20)	— „	1.000 „
„ 23.	Restauracya kościoła i klasztoru OO. Kapucynów w Olesku	— „	1.500 „
„ 24.	Restauracya stall i drewnianej dzwonicy kościoła w Bochni, I. rata z subwencyi 3.000 K rozłożona na 3 lata	— „	1.000 „
„ 25.	Restauracya kościoła farnego w Krośnie I. rata z przyznanej subwencyi 10.000 K, rozłożonej na 5 lat (pod warunkiem jak w pozycyi 20)	— „	2.000 „
„ 26.	Restauracya kościoła parafialnego w Drohobyczu, I. rata z subwencyi 15.000 K rozłożonej na 5 lat (pod warunkiem jak w pozycyi 20) .	— „	3.000 „
„ 27.	Restauracya starożytnego kościoła pod wezwaniem św. Trójcy w Krakowie, obecnie pod zarządem klasztoru Bonifratrów, I. rata z subwencyi 5.000 K	— „	2.500 „
„ 28.	Gronu c. k. konserwatorów Galicyi Zachodniej na restauracyę starożytnego kościoła w Osieku (pow. Oświęcimski) . . . . . :	— „	1.000 „
„ 29.	Restauracya murów pofortyfikacyjnych mona-		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	styru OO. Bazylianów w Krakowie (pow. Żółkiewski)	— K	1.500 K
Poz. 30.	Gminie król sttoł. miasta Krakowa na koszta wystawy sztuki starożytnej z epoki króla Władysława Jagiełły	— „	10.000 „
„ 31.	Pełeńskiemu Józefowi, absolwentowi Uniwersytetu Jagielońskiego na częściowe pokrycie kosztów badań archeologicznych w Haliczu .	— „	400 „
„ 32.	Gronu c. k. konserwatorów Galicyi zachodniej na częściowe pokrycie kosztów konserwacyi ruin starożytnego opactwa Benedyktynów w Tyńcu, I rata z przyznanej subwencyi 6000 K	— „	3.000 „
	Suma wydatków . .	64.836 K	307.489 „
	Razem . .	372.325 K	

Petycye: Komitetu parafialnego w Bieczu o subwencyę na restauracyę tamtejszego starożytnego kościoła i wieży kościelnej do L 7358/4412 ; Grona konserwatorów Galicyi zachodniej do L. 6399/4609 o subwencyę dodatkową na restauracyę wieży zamkowej w Oświęcimiu; Konwentu OO. Bernardynów w Gwoździcu do L. 6769/4947 o subwencyę na restauracyę kościoła; Zarządu synagogi w Husiatynie do L 6777/4955 o subwencyę na restauracyę synagogi; Zarządu Muzeum narodowego w Krakowie L. 7184/5374 o subwencyę na gromadzenie pomników artystycznej twórczości ludu wiejskiego; Komitetu parafialnego kościoła św. Anny w Krakowie do L 7052/5178 o dalszą subwencyę na restauracyę kościoła; Związku studentów Architektury w szkole politechnicznej we Lwowie do L. 7014/5143 o subwencyę; Wydziału powiatowego w Wadowicach i Kowentu OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach do L. 7005/5135 o zasiłek na odnowienie kościoła; Komitetu restauracyi starož. kościoła w Szczercu do L. 6691/4874 o subwencyę, wreszcie niezałatwioną dotychczas przez Wydział krajowy zeszłoroczną petycyę Komitetu parafialnego w Podgórzu o subwencyę, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Petycyę Grona c. k. Konserwatorów zachodniej Galicyi do L. 6771/4949 o subwencyę na restauracyę starożytnego kościoła w Rabce, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby w porozumieniu z obydwoma gronami c. k. Konserwatorów wdrożył rokowania z c. k. Komisyą centralną dla ochrony zabytków sztuki w Wiedniu, celem obmyślenia planu systematycznej inwentaryzacyi i konserwacyi starożytnych drewnianych kościółków i cerkiewek w Galicyi, oraz celem wydania państwowej ustawy o ochronie zabytków sztuki.

D o c h o d y.

Poz. 1.	Taksy krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie . .	450 K	— K

		zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 2.	Dotacya Najwyższego Dworu na restauracyę zamku król. na Wawelu	— K	100.000 K
„ 3.	Taksy za wypisy z ksiąg i aktów szlacheckich	100 „	— „
	Suma dochodów . .	550 K	100.000 „
	Razem . .	100.550 K.	

Rubryka VII.

Poz. 1—13 wydatków i poz. 1—10 dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe.

(Sprawozdawca p. Starowieyski.)

Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego:

w rubryce VII. poz. 1—13 w rozchodach 1.163.125 kor.
„ „ „ „ 1—10 „ dochodach 447.308 kor.

Komisyą budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby nie czynił dalszych trudności i zwłok przy założeniu osady poprawczej dla chłopców w Przedzielnicy, lecz najrychlej przyznał stanowczo przynajmniej 40% subwencyę na pokrycie kosztów tejże osady, i w takiejże wysokości na założenie osady poprawczej dla dziewcząt, a odnośne kwoty wstawił do budżetu państwowego na rok 1911.

Komisya budżetowa wnosi zatem następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy odnowieniu taryfy kwaterunkowej, uwzględnione zostało ogólne podrożenie cen mieszkań, a odpowiednio do tego zaliczenie poszczególnych miejscowości do odnośnych klas taryfowych, uległo gruntownej rewizyi.

Rubryka VIII.

Poz. 1—14 wydatków i poz. 1—6 dochodów.

Komunikacye.

Dział I. „Na drogi".

(Sprawozdawca p. Jędrzejowicz).

Wysoki Sejmie.

Powyższy preliminarz rozpada się na dwa działy, z których pierwszy obejmuje drogi krajowe, drugi koleje żelazne.

W tym samym porządku przystępuje komisya budżetowa do odnośnego sprawozdania, przedkładając Wysokiemu Sejmowi jako dział I. komunikacyi:

Wydatki na drogi.

Wydział krajowy preliminuje na rok 1911: w wydatkach zwyczajnych	4,460.054 K
w wydatkach nadzwyczajnych	659.060 „
Razem . .	5,119.114 K
co w porównaniu do uchwalonych na ten cel w r. 1910 wydatków	4,152.972 „
okazuje preliminowany wydatek wyższy o	966.142 K

Ta podwyżka wzrostu wydatków powstaje przeważnie na podstawie uchwały sejmowej o ukrajowieniu dróg, bo gdy w roku 1911 kraj przejmuje od powiatów przeszło 500 kilometrów dróg do utrzymania na fundusz krajowy, to nietylko personal dozorujący i fachowo techniczny musi być powiekszony, ale również tak konserwacya jak i konieczna rekonstrukcya musi być wzięta w rachubę, co szczegółowo wyjaśnia sprawozdanie LW. 83 531, odesłane przez Sejm do komisyi drogowej.

Komisya zaś budżetowa ma do zarejestrowania i przedstawienia Wysokiemu Sejmowi te wydatki, które za sobą ukrajowienie dróg już w roku 1911 pociąganą a mianowicie w dziale A) Koszta zarządu preliminuje się.

w poz. 1 na drożników więcej o . . .	40.940 K
w poz. 2 na ryczałty „ „ . . .	12.042 „
w poz. 3., 4 i 5. „ „ „ . .	9.260 „
w poz 6 na rekonstrukcye więcej o . .	80.000 „
w poz. 7b) na utrzymanie dróg nowo objętych więcej o	400.000 „
w poz. 11. na domki mytnicze więcej o . .	3.100 „
Razem więcej . .	545.342 K

które jako zupełnie usprawiedliwione komisya uznaje i do budżetu na rok 1911 wstawia.

Ponadto podwyższa Wydział krajowy poz. 7. C) na utrzymanie dawnych 1832 klm. dróg wydatek zwyczajny z miliona na 1,200.000 K czyli o dwieście tysięcy koron, a to na następującej podstawie:

Wynikłości według zamknięć rachunkowych wynosiły: w roku 1907 1,065.285 K, w roku 1908 1,180.054 K, w roku 1909 1,178.164 K, czyli przeciętnie 1,141.168 K; a że przy nowo rozpisanych licytacyach cena dostawy szutru i kamieni stale się podnosi, przeto Wydział krajowy zaokrągla te pozycye aż do 1,200.000 K.

Wreszcie w poz. 8a) preliminuje Wydział krajowy na „Zasiłki“ więcej o 200.000 K z powodu potrzeby większych wydatków na budowę dróg powiatowych i gminnych I. klasy, które w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13. października 1909 mają być stopniowo po wybudowaniu ukrajowione.

Skoro wszystkie inne wydatki przez Wydział krajowy w tym dziale preliminowane, są należycie usprawiedliwione a również dochody bez zmiany sprawdzone, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy jak następuje:

Wydatki: poz. 1 do 14 w łącznej sumie	.	5,119.114 K
Dochody: poz. 1 do 6 „ „	.	776.450 „

Rubryka VIII.

Pozycya 15—22 wydatków i poz. 7—8 dochodów.

K o m u n i k a c y e.

Dział II. Koleje żelazne.

(Sprawozdawca p. Skołyszewski).

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliminuje w wydatkach zwyczajnych	. .	959.055 K
„ „ „ „ nadzwyczajnych	. .	8.000 „
Razem	. .	967.055 K

czyli to samo, co na rok 1910 uchwalonem zostało.

W dochodach zaś zwyczajnych	. . . . .	57.492 „
z porównania z budżetem na rok 1910	. . . . .	54.454 „
więcej o	. .	3.038 K

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki na koleje poz. 15—22 w łącznej sumie	967.055 K
Dochody poz. 7—8 w łącznej sumie . .	57.492 „

Rubryka IX.

Poz. 1—18 wydatków i 1—10 dochodów.

B u d o w y w o d n e i m e l i o r a c y e.

(Sprawozdawca p. K. Lewicki).

Wysoki Sejmie!

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego przyjmuje Komisya budżetowa Rubrykę IX. „Budowy wodne i melioracye“ na rok 1911, w następującej wysokości:

Wydatki.

A) Studya przygotowawcze Poz. 1—6. w wysokości			130.000 K
B) Wykonanie budowli wodnych:			
Poz. 7—12.		datki kraju na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo, tudzież raty anuitetowe od pożyczek krajowych na cele regulacyi rzek kanałowych	1,843.578 „
„ 13.		Systematyczna regulacya rzek karpackich . . .	784.951 „
„ 14.		Popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych na podstawie ustawy z 30. czerwca 1884, Dz. u. p. 116, w łącznej kwocie	4,737.098 „
„ 15.		Konserwacya publicznych robót melioracyjnych . .	127.000 „
„ 16.		Popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały sejmowej z 26. listopada 1889. razem w kwocie . .	1,212.717 „
„ 17.		Popieranie doświadczeń z kulturą torfów	27.000 „
„ 18.		Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, IV. rata (z 10. lecia)	100.000 „
		Suma wydatków . . .	8,962.344 K

Dochody.

A. Studya przygotowawcze.			
Poz. 1.		Zwrot kosztów zdjęć i opracowania projektów regulacyi	6.095 K
„ 2.		Subwencye c. k. Skarbu państwa na utrzymanie kursu dozorców drenarskich	4.000 „
B) Wykonanie budowli wodnych.			
Poz. 3—5.		Dochody z pożyczek	1.823.408 „
„ 6.		Datek państwowy na regulacyę Dniestru . . .	335.143 „
„ 7.		Datki państwowe i konkurencyjne na popieranie ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych	2,796.237 „

Poz.	8.	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych	63.500 K
„	9.	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na popieranie mniejszych robót melioracyjnych	680.483 „
„	10.	Zasiłki państwowe na popieranie kultury torfowisk .	13.500 „
		Suma dochodów . . .	5,722.366 K
		Razem { Wydatki	8,962.344 K
		Razem { Dochody	5,722.366 „
		Pozostaje do pokrycia . . .	3,239 978 K
Na r. 1910, preliminowano wydatki na			9,423.621 K
Na r. 1911			8,962.344 „
		otóż mniej o . . .	461.277 K
Na r. 1910, preliminowano dochody na			6,027.700 K
Na r. 1911, ...			5,722.366 „
		otóż mniej o . . .	305.334 K

Na tej podstawie Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Rubryki IX. „Budowy wodne i melioracye“ na rok 1911.

Dalej wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gr. kat. urzędu parafialnego w Semakowcach (powiat Horodenka) l. 6460/4668, o udzielenie subwencyi z funduszu melioracyjnego na wybudowanie studni, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Rubryka X.

Poz. 1—40 wydatków i poz. 1—25 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział A). Krajowe zakłady nakowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

(Sprawozdawca p. Starzyński).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

A) Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa;

			zwyczajne:	nadzwycz.:	
Poz.	1.	Akademia rolnicza w Dublanach (wedle szczegółowego prel. Wydz. kraj.)	288.366 K	19.940 K	
„	2.	Na wykończenie Stacyi doświadczalno-mechanicznej wraz z urządzeniem wewnętrznem, z ogólnej sumy 33.400 Kor. I. rata	— „	17.000 „	
„	3.	Na ukończenie kanalizacyi w Dublanach	— „	10.000 „	
„	4.	Niższa szkoła rolnicza w Dublanach	41.406 „	1.800 „	Wedle szczegółowych preliminarzy Wydz. kraj.
„	5.	Szkoła gorzelnicza „ „	20.130 „	1.600 „	
„	6.	Gorzelnia szkolna „ „	14.750 „	— „	
„	7.	Folwark w Dublanach . . .	57.365 „	8.200 „	
„	8.	Na budynki gospodarcze na folwarku dublańskim i na młocarnie . .	— „	35.500 „	
„	9.	Stacya doświadczalna chemiczno rolnicza w Dublanach . . .	60.197 „	5.360 „	Wedle szczegółowych preliminarzy Wydziału krajowego.
„	10.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	26.036 „	— „	
„	11.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie	47.739 „	8.912 „	
„	12.	Srednia szkoła rolnicza w Czernichowie	152.637 „	9.707 „	
„	13.	Folwark w Czernichowie . . .	18.735 „	10.272 „	
„	14.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereżnicy	47.320 „	9.800 „	
„	15.	Krajowa niższa szkoła rolna w Horodence	39.230 „	5.110 „	
„	16.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	40.090 „	600 „	
„	17.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach	44.560 „	2.160 „	
„	18.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole	46.187 „	3.842 „	
„	19.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Miłocinie	55.250 „	7.100 „	

		zwyczajne:	nadzwycz.:	
Poz. 20.	Szkoły zimowe rolnicze:			
	a) utrzymanie szkoły w Chełmcu	3 260 K	— K	
	b) utrzymanie szkoły w Dulczówce	1.900 „	— „	
	c) pobory trzech nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących zarazem obowiązki kierowników szkół zimowych rolniczych w Chełmcu, Dulczówce i Gródku po 4.000 K (patrz poz. 27) .	12.000 „	— „	
	d) na zakupno realności na założenie zimowej szkoły rolniczej w Gródku jagiellońskim, połowa kosztu	— „	7.500 „	
„ 21.	Szkoła mleczarska, mleczarnia i serownia szkolna w Rzeszowie . .	180.460 „	2.900 „	Wedle szczegół. preliminarzy Wydz kraj.
„ 22.	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie	40.750 „	700 „	
„ 23.	dtto na budowę szklarni i wodociągów w ogrodzie	— „	44.360 „	
„ 24.	Krajowa szkoła ogrodnicza na Wulce kapitańskiej (wedle szczegółowego preliminarza Wydziału krajowego) .	29.934 „	12.900 „	
„ 25.	dtto na budowę szklarni . . .	— „	33.000 „	
„ 26.	Krajowy zakład sadowniczy w Zaleszczykach (wedle szczegółowego preliminarza Wydziału krajowego) .	30.502 „	500 „	
„ 27.	Utrzymanie dwóch nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących obowiązki instruktorów ogrodnictwa i sadownictwa po 4.000 koron (patrz poz. 20.)	8.000 „	— „	
„ 28.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa . . . . 1.600 K i na koszta kancelaryjne dla instruktora sadownictwa . . . . . 300 „	1.900 „	— „	

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz	29.	Dla Towarzystwa „Proświta“:		
		a) na cele rolnictwa i sadownictwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego	28.000 K	— K
		b) na utrzymanie szkoły rolniczej w Miłowaniu . . .	7.000 „	— „
„	29a.	Dla Towarzystwa im. Michała Kaczkowskiego, na cele rolniczej nauki	6.000 „	— „
„	29b.	Dla Towarzystw rolniczych „Selskij Hospodar“ i „Rilniczyj Sojuz“, do rozporządzalności Wydziału krajowego, na cele rolnicze . . .	— „	15.000 „
„	30.	Akademia weterynaryi we Lwowie:		
		a) subwencya ck. Rządowi 4 000 K b) asekuracya budynku . 82 „ c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkuwaczy kształcących się w szkole kucia koni . . . . 1.500 „	5.582 „	— „
„	31.	Krajowy weterynarz, płaca 3.000 K dodatek aktywalny . . 960 „	3.960 „	— „
„	32.	Stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie . . .	3.500 „	— „
„	33.	Stypendya dla kandydatów na nauczycieli dla szkół rolniczych . .	8.000 „	— „
„	34.	Stypendya dla uczniów i abiturentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie . . .	6.400 „	— „
„	35.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych .	2.000 „	— „
„	36.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2.000 „	— „
„	37.	Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych . .	2.000 „	— „
„	38.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	8.000 „	— „

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 39.	Zasiłki dla szkół gospodyń wiejskich:			
	a) w Albigowej . .	4 000 K		
	b) w Olesku . . .	4.000 „		
	c) w Szynwałdzie . .	2.000 „		
	d) w Bachowicach . .	2.000 „		
	e) zasiłki dla innych szkół i stypendya dla kształcenia nauczycielek w tych szkołach . .	15.000 „	27.000 „	— „
	f) na założenie szkoły gospodyń wiejskich w powiecie nowosądeckim w Podgórzu dla Towarzystwa zakładu św. Kunegundy (I. rata z 10 lecia)		— „	1.500 „
	g) na budowę szkoły gospodyń wiejskich w Szynwałdzie . . .		— „	2.000 „
	h) na budowę szkoły gospodyń wiejskich w Bachowicach . . .		— „	2.000 „
„ 40.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu na szkołę chmielarską w Brodach .		2.900 „	— „
	Suma działu A. .		1,321.046 K	279.263 K
	Razem .		1,700.309 K	

Dochody.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Akademia rolnicza w Dublanach .		122.568 K	— „
„ 2.	Niższa szkoła rolnicza w Dublanach		9.580 „	— „
„ 3.	Szkoła gorzelnicza „ „		5.200 „	— „
„ 4.	Gorzelnia szkolna „ „		12.750 „	— „
„ 5.	Folwark w Dublanach . . .		65.650 „	— „
„ 6.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach . . .		26.800 „	— „
„ 7.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza we Lwowie		5.850 „	— „
„ 8.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie		14.900 „	— „

Wedle szczegółowych preliminarzy Wydziału krajowego.

			zwyczajne:	nadzwycz.:	
Poz.	9.	Srednia szkoła rolnicza w Czernichowie	69.000 „	— „	Wedle szczegółowych preliminarzy Wydziału krajowego
„	10	Folwark w Czernichowie . . .	23.370 „	— „	
„	11.	Niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	20.920 „	— „	
„	12.	„ „ „ „ Horodence	12 700 „	— „	
„	13.	„ „ „ „ Jagielnicy	16.868 „	— „	
„	14.	„ „ „ „ Kobiernicach	19.018 „	— „	
„	15.	„ „ „ „ Suchodole	21.932 „	— „	
„	16.	„ „ „ „ Miłocinie .	23.700 „	15 000 „	
„	17.	Szkoła mleczarska, mleczarnia i serownia szkolna w Rzeszowie .	162.800 „	— „	
„	18.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie .	12.440 „	— „	
„	19.	„ „ na Wulce kapitańskiej	9.000 „	— „	
„	20	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach	16.200 „	— „	
„	21.	Zwroty zaliczek na płace od nauczycieli szkół rolniczych . . ,	6.000 „	— „	
„	22.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 5 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan .	10.000 „	— „	
„	23.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000 „	— „	
„	24.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę internatu w Dublanach IV. rata z przyznanych pięciu rat	— „	14.000 „	
„	25.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta budowy wodociągu w Dublanach (III. ostatnia rata) . .	— „	10.000 „	
		Suma dochodów . .	688.746 K	39.000 K	
		Razem . .	727.746 K.		

Powyższemi uchwałami załatwione są petycye L. s. 3.577, 6.425, 6.465, 6.504, 6.636, 6.638, 6.640, 6.642, 6.729, 6.958.

Petycyę asystentów i stypendystów zakładów naukowych rolniczych w Dublanach o podwyższenie ich poborów i wybudowanie im domów mieszkalnych (L 6.736) odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, sprawozdania i ewentualnego postawienia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej, oświadczając się za systemem budowania domów mieszkalnych dla asystentów zamiast dawania im kwaterunkowego w gotówce.

Petycyę Julii Kasprzyckiej, wdowy po ogrodniku Akademi rolniczej w Dublanach, o jednorazowy dar z łaski (L. s. 7 170), odstępuje się Wydziałowi krajowemu jako wniesioną już po zamknięciu budżetu.

Rubryka X.

Poz. 41—83 wydatków i 26—32 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.
Dział C) Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

(Sprawozdawca p. Krzeczunowicz).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

			zwyczajne:		nadzwycz.:	
Poz.	41.	Krajowa komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye naukowe niższych szkół rolnicych, do dyspozycyi Wydziału krajowego	6.000	K	—	„
„	42.	Na rozmaite zasiłki, mające na celu podnienie rolnictwa i przemysłu rolniczego tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycyi Wydziału krajowego	12.000	„	—	„
„	43.	Na kształcenie instruktorów rolnictwa dla włościan	10.000	„	—	„
„	44.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	20.000	„	—	„
„	45.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . .	16.000	„	—	„
„	46.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych .	13.000	„	—	„

Uwzględniając temsamem petycyę komitetu to-

			zwyczajne:	nadzwycz.:
		warzystwa rolniczego w Krakowie LS. 3.607/09. i LS. 7076/10.		
Poz.	47.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na zasilenie działalności oddziałów . . .	18.000 K	— K
		Uwzględniając tem samem petycyę komitetu Galic. Towarz. gospodarskiego LS. 4.152/09.		
„	48.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu, na utrzyi koszta podróży referenta dla spraw rolniczych	5.000 „	— „
„	49.	Dtto na utrzymanie instruktora uprawy i wyprawy konopi	1.000 „	— „
„	50.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na utrzymanie i koszta podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych . .	5.000 „	— „
„	51.	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze	2.500 „	— „
„	52.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników .	1.000 „	— „
„	53.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie, na utrzymanie biura handlowego .	2.000 „	— „
„	54.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na popieranie organizacyi handlu rolniczego . .	1.000 „	— „
„	55.	Obydwu Towarzystwom rolniczym, na premie dla sług	1.000 „	— „
„	56.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na doświadczenia polowe	3.000 „	— „
„	57.	Dla Kółek rolniczych:		
		a) na koszta zakładania i lustracyę tychże	15.000 „	— „
		b) na koszta administracyjne . . .	4.000 „	— „
		c) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	11.000 „	— „
		d) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych	4.000 „	— „
		e) na ogólne cele rozwoju rolniczej i han-		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	dlowej działalności Kółek rolniczych, pod kierunkiem i kontrolą Zarządu . .	20.000 K	— K
	f) na utrzymanie i koszta podróży dwóch nauczycieli wędrownych	9.000 „	— „
	b) na popieranie działalności Kółek rolniczych w poszczególnych powiatach .	27.500 „	— „
Poz. 58.	Na wydawnictwa czasopism:		
	a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“ .	3 000 „	— „
	b) Na wydawnictwo „Rolnika“ . . .	4.000 „	— „
	c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	3.000 „	— „
	d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“ .	600 „	— „
	e) na wydawnictwo „Hospodarska Czasopyś“	1.000 „	— „
	f) na wydawnictwa innych czasopism, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	3.500 „	— „
„ 59.	Na utrzymanie kraj. składu publicznego w Krakowie (zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	40.791 „	— „
„ 60.	Umorzenie pożyczki 800.000 K zaciągniętej w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i w Krakowie:		
	a) 45) i 46) rata kapitału . 47.836 K 04 g.		
	b) 4½% odsetki z góry . 5.147 „ 96 „	52.984 „	— „
„ 61.	Na zalesienia ochronne w myśl ustawy z dnia 15. czerwca 1904 (Dz. ust. kraj. Nr. 94.) .	10.000 „	— „
„ 62.	Austryacki centralny komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych, przy zawieraniu układów handlowych	1.000 „	— „
	Suma działu B) . .	326.875 K	— „

C) Wydatki na podniesienie hodowli gospodarstwa nabiałowego.

		zwyczajne:	nadzwycz.
Poz. 63.	Na podniesienie hodowli bydła, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. lipca 1902 i z dnia 14. i 22. listopada 1905:		
	a) 18. i 19. półroczna rata 10-lecia od 1. lipca 1902	100.000 K	— K
	b) na koszta komisyi licencyonujących, po myśli §. 4. ustawy z dnia 10. lipca 1902 (z uwzględnienieniem subwencyi rządowej w rubr. X. dochodów) . . .	27.500 „	— „
	c) na wystawy targowe bydła rozpłodowego:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	2.500 „	— „
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	1.500 „	— „
	d) na kontrolę mleczności:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu	4.000 „	— „
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	2.500 „	— „
	γ) na popieranie włościańskich mleczarskich związków kontrolnych . .	1.500 „	— „
	e) na utworzenie obór zarodowych gminnych	30.000 „	— „
„ 64.	Na zwiększenie stałego funduszu hodowlanego o 50.000 K do kwoty 150.000 K (V. rata z pięciolecia)	10.000 „	— „
„ 65.	Na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego w Krakowie (IV. rata z dziesięciolecia), w myśl uchwały Sejmu z dnia 21. listopada 1905	20.000 „	— „
„ 66.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem:		
	płaca . . . . . 3.000 K		
	ryczałt na koszta podróży . 1.000 „	4.000 „	— „
„ 67.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego)	4.000 „	— „

Poz. 68	Na akcyę tępienia gruźlicy u bydła 5 000 K subwencya rządowa . . . . 5.000 „	10.000 K	—	K
„ 69.	Na badania mające na celu zwalczanie ronienia zakaźnego u krów, do dyspozycyi Wydziału krajowego	2.000 „	—	„
„ 70.	Na szczepienia ochronne przeciw różycy u świń	2.000 „	—	„
„ 71.	Towarzystwo hodowców czerwonego bydła .	4.000 „	—	„
„ 72.	Na podniesienie chowu koni roboczych i włościańskich	25.000 „	—	„
„ 73.	Na urządzenie targowych wystaw komi, podczas wyścigów we Lwowie	2.500 „	—	„
„ 74.	Na premiowanie klaczy i źrebiąt . . .	7.000 „	—	„
„ 74.	Na kursy kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K	2.000 „	—	„
„ 76.	Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarskiego	1.000 „	—	„
„ 77.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na chów kóz	1.000 „	—	„
„ 78.	Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarzystwom gospodarczym	35.000 „	—	„
„ 79.	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:			
	a) krajowe biuro mleczarskie:			
	1. kierownik biura, płaca . . 3 600 K dodatek aktywalny . . 1.200 „ „ pięcioletni . . 400 „ „ osobisty . . . 1.000 „	6.200 „	—	„
	2. dwóch instruktorów po 3.000 K . .	6.000 „	—	„
	3. instruktor-adjunkt	2.400 „	—	„
	4. instruktor-praktykant, płaca . .	1 920 „	—	„
	5. lustrator rachunkowy, płaca 2.200 K dodatek aktywalny. . . 800 „	3.060 „	—	„
	6. ryczałt na dyurny	766 „	—	„
	b) ryczałt na koszta podróży służbowych instruktorów mleczarstwa i lustratora .	10.000 „	—	„

	c) stypendya mleczarskie i serkarskie . .	2.000 K	—	K
	d) na potrzeby biura mleczarskiego . .	1.500 „	—	„
	e) na utrzymanie sekretarza Towarzystwa mleczarskiego w Krakowie . . .	1.200 „	—	„
	f) subwencya na popieranie mleczarstwa i handlu masłem	10.000 „	—	„
	g) zasiłki dla spółek mleczarskich, z funduszu krajowego . . 3.000 K i z subwencyi państwowej . 40.000 „	43.000 „	—	„
Poz. 80.	Zakład produkcyi narybku w Oparach . .	3.000 „	—	„
„ 81a	a) Towarzystwo rybackie w Krakowie .	2.000 „	—	„
	b) Towarzystwo rybackie w Krakowie na zakładanie stawków gminnych i włościańskich . . . . . uwzględniając tem samem petycyę tegoż Towarzystwa L. s. 6.410 popartą przez komitet Towarzystwa rolniczego petycyę L. 7.077.	— „	2.000	„
„ 82.	Na podniesienie chowu drobiu ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	11.000 „	—	„
„ 83.	Galicyjskiemu Tow. Gospodarczemu:			
	a) na prowadzenie agencyi sprzedarzy materyału rzeźnego	5.000 „	—	„
	b) na zasilenie Spółki galicyjskiej zbytu jaj i drobiu	— „	2.000	„
	Suma działu C. .	408 386 K	4.000	K
	Razem .	412.386 K		

Dochody.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 26.	Krajowy skład publiczny w Krakowie (wedle szczegółowego prelim Wydziału krajowego) .	41.500 K	— K
„ 27.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . .	27.000 „	— „
„ 28.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	11.500 „	— „

		zwyczajne:	uadzwycz.:
Poz. 29.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000 K	— K
„ 30.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa:		
	a) na instruktora mleczarstwa . 2 000 K		
	b) na adjunkta i siłę pomocniczą . 1.700 „		
	c) na koszta podóży dla tych funkcyonaryuszy . . . . . 2.250 „	5.970 „	— „
„ 31.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na urządzanie spółek mleczarskich	40.000 „	— „
„ 32.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na akcyę tępienia gruźlicy u bydła	5.000 „	— „
	Suma dochodów .	135.970 K	— K

Sejm odsyła do Wydziału krajowego petycye:

1) L. s. 7.114. Wydziału galicyjskiego Tow. leśnego na wydawnictwa czasopisma Sylwan.

2) Tadeusza Czajkowskiego na wydawnictwo głosu rolniczego w Tarnowie do uwzględnienia z ryczałtu poz. 58 f.

L. s. 7.043. Podolskiej spółki producentów konopii do zbadania i ewentualnego uwzględnienia;

4) L. s. 7.078. Związku hodowców bydła Simentalskiego.

5) L. s. 6.725. Zarządu głównego towarzystwa kółek rolniczych na urządzenie kursów gospodarstwa kobiecego.

6) L. s. 7.079. Komitetu tow. rolniczego w Krakowie o subwencyę na rozszerzenie produkcyi doborowego ziarna do siewu.

7) L. s. 7.080 o zasiłek na utrzymanie instruktora dla poprawy łąk i pastwisk, tudzież

8) L. s. 7.025. Oddziału Stryjsko-Żydaczowskiego Gal. Tow. Gospodarczego o subwencyę na instruktora hodowlano rolniczego; do zbadania i sprawozdania.

Sejm nie uwzględnia petycyi L. s. 6 793. Towarzystwa „Centralny Związek mleczarski we Lwowie“, ponieważ potrzeby gospodarstwa nabiałowego w Galicyi są już załatwione pozycyą 79. budżetu.

Rubryka X.

Poz. 84—92 wydatków i poz. 33 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział D) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

(Sprawozdawca p. Stefczyk).

Wydatki.

D) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

			zwyczajne	nadzwycz.:
Poz	84.	Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu VI. rata (ostatnia) z 6-lecia od roku 1906 (uchwała Sejmu z 4. listopada 1904) 6.000 K i subwencya rządowa (jak rubr. X. poz. 33. dochodów . . . . 2.000 „	8.000 K	— K
„	85.	Na popieranie celów zjednoczenia Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie .	600 „	— „
„	86.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie . .	2.000 „	— „
„	87.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na zakład sadowniczy „Glinka“	2.000 „	— „
„	88.	Towarzystwo ogrodnicze w Tarnowie . .	1.000 „	— „
„	99.	Subwencye na cele sadownictwa:		
		a) Towarzystwu rolniczemu w Jaśle, na utrzymanie instruktora sadownictwa . . .	2.400 „	— „
		b) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa .	1.500 „	— „
		c) Wydziałowi powiatowemu w Brzesku na utrzymanie instruktora sadownictwa . .	1.200 „	— „
		d) na utrzymanie instruktorów sadownictwa w innych powiatach, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	2.000 „	— „
		e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000 „	— „
		f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Silski Hospodar“ w Olesku .	— „	1.000 „
		g) na utrzymanie szkółek drzew owocowych w innych powiatach, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	2.400 „	— „
„	90.	Zasiłek dla Zakładu sadowniczego p. p. Niemczewskich w Okopach	— „	1.000 „

		zwyczajne:	nadzwycz :
Poz. 91.	Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce na Zakład sadowniczy w Wieliczce . . .	— K	1.000 K
„ 92.	Dołkowskiemu Henrykowi na produkcyę ziemniaków nasiennych	— „	2.500 „
	Suma działu D. , .	24.100 K	5.500 K
	Razem .	29.600 K	

Dochody.

Poz. 33.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa, na podniesienie uprawy tytoniu	2.000 K	— K

Rubryka X.

Pozycya 93 wydatków.

R o l n i c t w o.

Dział D. Koszta komisyi agrarnej.

(Sprawozdawca p. Skołyszewski.)

Wydatki poz. 93. Na koszta komisyi agrarnej w kwocie . , . 100.468 K

zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, a więcej o 6.124 K od kwoty uchwalonej na r. 1910.

Różnica wynikła z powodu projektowanego powiększenia etatu urzędników komisyi agrarnej, od dnia 1. października 1911, oraz powiększenia podręcznego funduszu komisarza miejscowego i kosztów komisyjnych.

Dochodów w tym dziale nie ma

Rubryka X.

R o l n i c t w o.

Dział F. Na organizacyę Spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

(Poz. 94 i 95 wydatków i poz. 34. a) i b) dochodów).

(Sprawozdawca p. Hupka).

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki poz. 94 i 95 w łącznej sumie . .	2,399.427 K
Dochody poz 34 a) i b) w łącznej sumie .	366.442 K

Rubryka X.

Poz. 96 i 97 wydatków.

R o l n i c t w o.

G. Włości rentowe.

(Sprawozdawca p. Stefczyk).

Wysoki Sejm raczy tedy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego uchwalić na rok 1911:

Wydatki zwyczajne w dziale G) poz. 96 i 97 w kwocie . 92.594 K

Rubryka X.

Poz. 98—103 wydatków i poz. 35—36 dochodów.

Poz. 104 wydatków i poz. 37 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział H. Zapobieganie klęskom elementarnym.
Dział I. Fundusz kultury krajowej.

(Sprawozdawca p. Kędzior.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. H) Zapobieganie klęskom elementarnym.

Wydatki.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	98.	Na koszta strzeżenia granic kraju w czasie wybuchu zarazy na bydło	— K	— K
„	99.	Na subwencyowanie tępienia myszy polnych i dalsze doświadczenia	— „	10.000 „
„	100.	Na raty amortyzacyjne od pożyczki 700.000 K, zaciągniętej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi w roku 1903: a) w kapitale 13. i 14. rata 74.092 K 29 g. b) w 4% odsetkach . . 10.443 „ 90 „ c) 1/8% dodatek na admin. 652 „ 91 „	85.189 „	— „
„	101.	Na spłatę procentów od pożyczek zaciągniętych przez powiaty i Spółki wodne, na naprawę dróg i budowli wodnych zniszczonych przez powodzie w roku 1906 w myśl uchwały sejmowej z 18. marca 1907	10.868 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 102.	Na umorzenie 4% pożyczki imiennej wartości 1,090.000 K zaciągniętej dla złagodzenia klęsk elementarnych w roku 1908: a) w kapitale 3 i 4. rata 4.914 K 34 g. b) w 4% odsetkach . 42.864 „ 52 „ c) 1/8% dodatek na admin. 1.339 „ 54 „	49.118 K	— K
„ 103.	Na opłatę procentów od pożyczek zaciągniętych przez włościan dotkniętych grądobiciem w roku 1909, na zakupno nasion i paszy, tudzież naprawy budynków , . . .	— „	— „
	Suma działu H .	145.175 K	10.000 K
	Razem . .	155.175 K	

Dochody.

Poz. 35.	Zwroty pożyczek dotkniętym klęską elementarną w roku 1903, udzielonych w myśl uchwały Sejmu z dnia 26. października 1903: a) od powiatów . . . . 7.300 K b) „ gmin . . . . . 19.050 „ c) „ osób prywatnych . . . 13.550 „	39.900 K	— K
„ 36.	Sanok, Wydział powiatowy — zwrot bezprocentowej pożyczki z powodu klęski powodzi w roku 1908 (III. rata z 30.000 K) . .	3.750 „	— „
	Razem . .	43.650 K	— K

II. I) Fundusz kultury krajowej.

Poz. 104.	Wydatki	250 K	— K
„ 37.	Dochody (zgodnie z preliminarzem specyalnym Wydziału krajowego)	15.553 K	— K

III. Wnioski nagłe Ls. 4.578, 6.085, i 6.526 posłów Cielucha, Kozłowskiego i Krężla, tudzież petycye Ls. 6.448 gminy Sassów, Ls. 6.449 Andrzeja Nosalika w Lipinach i t. d. Ls. 6886 Teodora Łyłyka w Boniszynie o zapomogę z powodu klęski gradobicia odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia w kierunku wskazanym uchwałą Sejmową z 31. stycznia 1910 ewentualnie do wyjednanic u c. k. Rządu zapomóg bezzwrotnych.

Rubryka XI.

Poz. 1—9 wydatków i poz. 1—3 dochodów.

G ó r n i c t w o.

Sprawozdawca p. Korol.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki:

		zwyczajne:
Poz. 1.	Na badanie kraju w celu zestewienia użytecznych kopalń i popularnego opisu ich występowania	6.000 K
„ 2.	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	20.600 „
„ 3.	Stacya doświadczalna produktów naftowych . . .	4.300 „
„ 4.	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego , ...	— „
„ 5.	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcyi i handlu nafty i wosku ziemnego	1.000 „
„ 6.	Stypendya i zasiłki dla górników i słuchaczy górnictwa w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych	9.000 „
„ 7.	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych	300 „
„ 8.	Krajowe zbiorniki ropy w Popielach:	
	a) koszta utrzymania	55.229 „
	b) umorzenie pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w kwocie 1,500.000 K na budowę i urządzenie krajowych zbiorników ropy w Popielach	148.140 „
„ 9.	Szkoła górnicza w Dąbrowie, stała subwencya . . .	3.000 „
	Suma wydatków . .	247.569 K

Dochody:

Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu . .	9.000 K
„ 2.	Dochód z krajowych zbiorników naftowych w Popielach .	203.369 „
„ 3.	Dochody własne stacyi doświadczalnej produktów naftowych za dokonane analizy w r. 1910	250 „
	Suma dochodów . .	212.619 K

Rubryka XII.

Poz. 1—151 wydatków i poz. 1—123 dochodów.

Przemysł i rękodzieła.

Dział A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.

„ B) Krajowe szkoły zawodowe.

„ C) Szkoły zawodowe, warsztaty przez kraj subwencyonowane (państwowe i inne).

„ D) Szkoły handlowe.

„ E) Kursy.

Sprawozdawca p. Żardecki.

Przedmiotem niniejszego sprawozdania jest z rubryki XII. budżetu część obejmująca wyżej poszczególnione grupy

Wydatki w dziale A poz. 1—71 prelim. w kwocie 346.737 K
Dochody „ poz. 1—70 „ „ 219.006 „

W dziale B (krajowe szkoły zawodowe).

Wydatki w dziale B poz. 72—107 prelim. w kwocie 722.176 K
Dochody „ „ „ „ 71—104 „ „ „ 336.668 „

czysty wydatek funduszu krajowego wynosi . . . 385.508 K

W dziale C. szkoły zawodowe i warsztaty przez kraj subwencyonowane (państwowe i inne) poz. 108 do 143 preliminowano:

Wydatki . . . . . 90.434 K
Dochody poz. 105—123 . . . . . 20.400 „

Czysty wydatek funduszu krajowego wynosi . 70.034 K

Komisya budżetowa przyjmując preliminarz Wydziału krajowego, w załatwieniu wniesionych petycyi, podwyższa Towarzystwu „Pracy kobiet“ we Lwowie subwencyę w poz. 136 z 1.750 K na 2.000 K, wstawia do poz. 137a) na rzecz szkoły robót stowarzyszenia pracy kobiet w Przemyślu kwotę 500 koron do dyspozycyi Wydziału krajowego. Szkole robót spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie w poz. 140 na szkołę i bursę z 1.000 K na 1.400 K oraz do poz. 140a temuż Towarzystwu w rubryce „nadzwyczajne“ jednorazowy zasiłek w kwocie 1.000 K na częściowe pokrycie niedoboru utrzymania bursy. Związkowi niewiast katolickich w Krakowie na rzecz szkoły robót dla dziewcząt do dyspozycyi Wydziału krajowego (poz. 135 a) kwotę 500 koron. Gminie miasta Krakowa na szkołę gospodarstwa domowego dla kobiet poz. 143a 8.000 K i tejże samej gminie na kursa gospodarstwa domowego dla dziewcząt szkolnych poz. 143b 4.000 K.

W dziale D (szkoły handlowe) w załatwieniu petycyi Towarzystwa handlowego we Lwowie proponuje Komisya podwyższenie subwencyi z 5.000 K na 8.000 K.

Na podstawie wyżej przytoczonego sprawozdania, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Wydatki:

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające poz. 1 do 71 . .	346.737 K	zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego.
B) Krajowe szkoły zawodowe poz. 72 do 107a . . .	722.176 „	zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego.

C. Szkoły zawodowe i warsztaty przez kraj subwencyonowane (państwowe i inne): poz. 108—143b:

Wedle preliminarza Wydziału krajowego . 90.434 K

Do tego dodane, względnie podwyższone pozycye wyżej poszczególnione, mianowicie:

poz. 135a). Związkowi niewiast katolickich, w Krakowie, na szkołę robót ręcznych, do dyspozycyi Wydziału krajowego . 500 „

„ 136. Towarzystwu pracy kobiet we Lwowie podwyżka subwencyi z 1.750 K. na 2.000 K. t. j. więcej o . . . . . 250 „

„ 137a) Stowarzyszenie pracy kobiet w Przemyślu na szkołę robót do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . . 500 „

„ 140. Spółce przemysłowej „Trud“ we Lwowie na szkołę i na bursę podwyższono z 1.000 K. na 1.400 K, a to:

a) na szkołę — 600 K.
b) na bursę — 800 K, więcej o . . 400 „

„ 140a. Tejże samej spółce „Trud“ na częściowe pokrycie niedoboru utrzymania bursy, jednorazowy zasiłek (nadzwyczajne) 1 000 „

„ 143a). Gminie miasta Krakowa, w załatwieniu wniesionej petycyi, na szkołę gospodarstwa domowego dla kobiet:

a) zwyczajne . . . . . 5.000 „
b) nadzwyczajne . . . . . 3.000 „

poz. 143b). Gminie miasta Krakowa, w załatwieniu wniesionej petycyi, na kursy gospodarstwa domowego dla dziewcząt szkolnych:

a) zwyczajne	2.000 K	
b) nadzwyczajne	2.000 „	
razem w grupie C.		105.084 K

D.) Szkoły handlowe:

poz. 144 do 148 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	57.000 K	
Do tego podwyższenie poz. 149 dla szkoły Tow. handlowego we Lwowie . . .	3.000 „	60.000 „

E. Kursy.

poz. 149 do 151 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	33.400 „
Suma wydatków grupy (A—E)	1,267.397 K

Dochody.

(zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego).

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające:

poz. 1 do 70	219.006 K

B.) Krajowe szkoły zawodowe:

poz. 71 do 104	336.668 „

C.) Szkoły zawodowe przez kraj subwencyonowane:

poz. 105 — 123	20.400 „
Suma dochodów grupy (A—C)	567.074 K

Powyższemi pozycyami załatwione są następujące petycye: Ls. 6299/4511, 6302/3514, 6332/4544, 6568/4763, 6723/4906, 6857/5017.

Nadto Komisya budzetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Petycyę l. 6652/4846 odstępuje Sejm, Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Petycye l. 6943/50s6 i 6944/5077 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia z poz. 147, petycyę zaś L. 6991,5123 z poz. 178 rubryki XII. budżetu.

II.) Towarzystwo dla wyrobów druciarskich w Kamionce wniosło petycyę do l. 7276/4366 o udzielenie subwencyi na budowę szkoły, względnie druciarni. Komisya uznając przemysł druciarski za jedną z ważnych gałęzi przemysłu krajowego, przekazuje wniesioną petycyę Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

III.) Z uwagi, że największy kraj w państwie, Galicya, posiada tylko 7 państwowych szkół przemysłowych, których utrzymanie wedle budżetu z r. 1910 wymaga nakładu 1,048.471 K, podczas gdy w Czechach, których powierzchnia jest o $^1/_3$ część, a ludność o 1 milion mieszkańców mniejsza niż w Galicyi, utrzymuje państwo 54 szkół przemysłowych kosztem 4.593 291 K. Komisya budżetowa propunuje uchwalenie następującej rezolucyi:

1) „Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby ze względu na potrzebę skierowania ludności szukającej zarobku do zawodów przemysłowych, tudzież ze względu na wielkie ofiary kraju łożone już na szkolnictwo przemysłowe, powiększył ilość państwowych szkół przemysłowych w Galicyi".

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zastanowił się nad reorganizacyą naszego szkolnictwa przemysłowego, szczególnie w kierunku zakładania nowych szkół krajowych przy wydatnej pomocy finansowej ze strony państwa.

IV.) Rezolucya (do poz. 147). Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył zakładanie w kraju 2 klasowych szkół handlowych i w tym celu wdrożył bezzwłocznie rokowania z c. k. Radą szkolną krajową celem uzyskania dla nich wydatnych subwencyj ze skarbu państwa.

Rubryka XII.

Pozycya 152—189 wydatków i poz. 124—128 dochodów.

Przemysł i rękodzieła

F. Subwencye dla zakładów, instytucyi przemysłowych i t. p.
G) Stypendya, zasiłki i inne wydatki na cele przemysłowe.
H Komisya krajowa dla spraw przemysłowych.

(Sprawozdawca p. Rutowski).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm ustanawia „Fundusz dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu" w wysokości 2,000.000 K i wstawia do budżetu na rok 1911 na poczet tego funduszu kwotę 100.000 K.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższą sesyę sejmową przyszedł z wnioskami co do sposobu utworzenia dwumilionowego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rękodzielniczego i drobnego.

Znaczniejszą podwyżkę subwencyi krajowej dla Ligi przemysłowej proponuje Komisya budżetowa w uznaniu wielostronnej, pomysłowej i energicznej działalności Ligi, Komisya budżetowa uznaje przedewszystkiem agitatorską i inicyatorską działalność, pełną zapału ekspanzywność, podejmowanie rozlicznych działań, które w sporej mierze uzupełniać mogą akcyę kraju samego przez swoje organa. Także zaprowadzenie warsztatów szkolnych zasługuje na uznanie. Dlatego też Komisya budżetowa wnosi podwyższenie dotacyi na ogólne cele Ligi do 20.000 K, czyli o 5.000 K więcej, nadto podnosi dotacyę na „Wystawę ruchomą“ o 1.000 K — proponuje zaś nową pozycyę na „Warsztaty studenckie“ 3.000 K, na który to cel c. k. Rząd daje 8.000 K.

Co do innych żądań Ligi, wymagających bliższego zbadania, Komisya budżetowa ograniczyć się musi do wniesienia rezolucyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycyę Ligi przemysłowej Ls. 4.628 o subwencyę na zamierzone Seminaryum dla drobnego przemysłu zbadał i przedłożył swe wnioski na najbliższej sesyi.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę akcyi eksportowej zainicyonowanej przez Ligę pomocy przemysłowej zbadał co do użyteczności i skuteczności i złożył Sejmowi sprawozdanie na najbliższej sesyi.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przez swoje organa badał stale czynności Ligi i corocznie zdawał sprawę Sejmowi o poczynionych spostrzeżeniach.

Ze względu na naglącą potrzebę rozszerzenia burs szkolnych a zwłaszcza rękodzielniczych, Komisya budżetowa wnosi podwyższenie dotacyi na bursy rękodzielnicze (poz. 174) z 10.000 na 13.000 K.

Na podstawie powyższego sprawozdania, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

F) Subwencye dla zakładów, instytucyi przemysłowych i t. d.

		zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 152.	Krajowy związek przemysłowy we Lwowie .	30.000 K	— K
„ 153.	Liga pomocy przemysłowej we Lwowie, na cele ogólne	— „	20.000 „
„ 154.	Liga pomocy przemysłowej:		
	a) na urządzenie ruchomych wystaw	— „	9.000 „
	b) na warsztaty studenckie . . .	— „	3.000 „
„ 155.	Stowarzyszenia rzemieślnicze we Lwowie i na		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	prowincyi (ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego)	4.000 K	— K
Poz. 156.	Wydawnictwo „Odrodzenia“	2.000 „	— „
„ 157.	Wydawnictwo „Kupiec polski“ w Krakowie .	400 „	— „
„ 158.	Muzeum przemysłowe we Lwowie: a) na utrzymanie	8.000 „	
	b) na umorzenie pożyczki 10.000 K na budowę, VIII i IX. rata półroczna z 20-lecia od 1. stycznia 1907 r. . .	— „	4.989 „
„ 159.	Muzeum technologiczne we Lwowie . .	6.000 „	— „
„ 160.	Towarzystwo technologiczne w Krakowie, na utrzymanie nieustającej Wystawy przemysłowej	1.500 „	— „
„ 161.	Instytut popierania przemysłu w Krakowie: a) na cele ogólne	6.000 „	— „
	b) na umorzenie pożyczki 150.000 K na budowę gmachu	— „	7.500 „
„ 162.	Muzeum przemysłowe w Krakowie . . .	8.000 „	— „
„ 163.	Izba handlowo-przemysłowa we Lwowie II i III. rata półroczna na umorzenie 4% komun. pożyczki 108.200 K na budowę gmachu	— „	4.989 „
„ 164.	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie	2.000 „	— „
„ 165.	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych w Krakowie	2.000 „	— „
„ 166.	Izbie rękodzielniczej w Krakowie, jako udział kraju w kapitale na budowę „Domu rękodzielniczego“ w sumie 60.000 K. od których wstawia się ratę anuitetową aż do umorzenia pożyczki po . . .	— „	3.000 „
„ 167.	Stowarzyszenie kobiet „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie	800 „	— „
„ 168.	Tyśmienica, Spółka kuśnierzy i białoskórników, II. rata pożyczki 50.000 K na 44 lat .	— „	2 500 „
„ 169.	Ludwikówka, spółka tkaczy: a) na utrzymanie instruktora . . .	2.400 „	— „
	b) II. rata od pożyczki 10.000 K . .	— „	500 „

		zwyczajne:	nadzwycz:
Poz. 170.	Kraków, Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych	500 K	— „
„ 171.	Na koszta założenia i utrzywania biura Patronatu Spółek rękodzielniczych . . .	40.000 „	— „
„ 172.	Dotacya na poczet dwumilionowego funduszu rękodzielniczego	— „	100.000 „
	Suma grupy F) .	113.600 K	155.478 K

G) Stypendya zasiłki i inne wydatki na cele przemysłowe.

Poz. 173.	Zasiłki dla uczniów państwowych szkół przemysłowych	16.000 K	— K
„ 174.	Na bursy dla młodzieży rzemieślniczej .	13.000 „	— „
„ 175.	Zasiłki dla młodzieży handlowej . . .	12.000 „	— „
„ 176.	Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających	4.500 „	— „
„ 177.	Zasiłki na kształcenie nauczyli dla dwuklasowych szkół handlowych . . .	2.000 „	— „
„ 178.	Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe . .	60.000 „	— „
„ 179.	Dotacya krajowego funduszu przemysłowego .	— „	200.000 „
„ 180.	Lustracye Spółek przemysłowo-wytwórczych .	4.800 „	— „
„ 181.	Zasiłki na wystawy przemysłowe . . .	— „	4.000 „
	Suma grupy G) . .	112 300 K	204.000 K

H) Komisya krajowa dla spraw przemysłowych.

Poz. 182.	Sekretarz:			
	a) płaca	4.800 K		
	b) dodatek aktywalny . .	1.288 „	6.088 K	— K
„ 183.	I. referent przemysłowy:			
	a) płaca	3.600 „		
	b) dodatek aktywalny . .	1.104 „		
	c) dodatek pięcioletni . .	400 „	5.104 „	— „
„ 184.	II. referent przemysłowy:			
	a) płaca	2.800 „		
	b) dodatek aktywalny . .	960 „	3.760 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 185	Referent statystyczny (w myśl uchwały Sejmu z dnia 7. października 1909 r.) . .	5.800 K	— K
„ 186.	Aplikant	1.400 „	— „
„ 187.	Koszta podróży członków i urzędników Komisyi i inne wydatki	10.000 „	— „
„ 188.	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł . .	600 „	— „
„ 189.	Badania. ankiety i pomoc kancelaryjna (uchwała Sejmu z dnia 7. października 1909) .	5.800 „	— „
	Suma grupy H) . .	38.552 K	— K
	Suma grup F) G) H) .	264.452 K	359.478 K
	Ogółem . .	623.930 K	

Dochody.

D) Zwroty pożyczek na cele przemysłowe.

		nadzwycz.:
Poz. 124.	Przemyśl, Konwent PP. Benedyktynek, zwrot pożyczki na budowę szkoły robót kobiecych w kwocie 10.000 K, spłacalnej w 17 ratach od roku 1897 po 300 K rocznie, XV. rata	600 K
„ 125.	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na zakupno realności dla b. krajowej szkoły koszykarskiej w Dżurowie w kwocie 6.000 K po 400 K rocznie, XII. rata	400 „
„ 126.	Świątniki, c. k. szkoła ślusarska, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 2.000 K spłacalnej w 5 ratach od roku 1907 po 400 K rocznie V. rata	400 „
„ 127.	Mączyński Henryk, zwrot pożyczki na zakupno maszyny do nasiekania pilników w kwocie 2 000 K, spłacalnej w 200 ratach po 10 K miesięcznie od 1. lipca 1910 r.	120 „
„ 128.	Sozański Jan, zwrot pożyczki 2.500 K spłacalnej w 200 ratach po 12 K 50 gr. miesięcznie, począwszy od 1. lipca 1910 toku	150 „
	Suma grupy D) . . .	1.670 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania p. Juliuszowi Starklowi prowiz. sekretarzowi krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych, w chwili

ustąpienia z tej posady t. j. z końcem bieżącego roku, emerytury urzędnika krajowego VII. rangi, licząc od maja 1871, oraz jego żonie, w razie przeżycia, prawa do pensyi wdowiej".

Petycye burs, „Gwiazd" i instytucyi, dla których są osobne zbiorowe fundusze (ryczałty) w budżecie krajowym a mianowicie:

do L. 6.318 Towarzystwa „Zoria" we Lwowie,

„ 6.391 Stowarzyszenia „Jad Charuzim" we Lwowie,

„ 6.422 „ bursy rzemieślniczej w Stanisławowie,

„ 6.468 Związku okręg. Tow. szkoły ludowej we Lwowie,

„ 6.562 Stowarzyszenia „Gwiazda" w Drohobyczu,

„ 6.603 Towarzystwa opieki młodzieży rękodzielniczej w Bochni,

„ 6.672 Petry Stanisławy w Samborze,

„ 6.685 Friedrich Heleny w Cieszanowie,

„ 6.782 Tow. terminatorów im św. Stanisława Kostki we Lwowie,

„ 6.790 Bursy ruskiej w Stanisławowie,

„ 6.869 Izby stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie,

„ 6.871 Stowarzyszenia przem. stolarzy we Lwowie,

„ 6.875 „ „Przyjaźń" w Brzeżanach,

„ 6.936 „ bursy rękodz. im. Dekerta we Lwowie,

„ 6.960 „ polskich burs rękodzieln. w Stanisławowie

„ 6.961 „ ruskiej bursy rzemieśln. we Lwowie,

„ 6.978 „ „Gwiazda" we Lwowie,

„ 7.115 Komitetu I. wystawy awiatycznej we Lwowie,

„ 7.146 Stowarzyszenia „Gwiazda" w Gródku Jagiellońskim,

„ 7.199 Kozłowskiej Michaliny we Lwowie,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia i załatwienia.

Rubryka XIII.

Poz. 1—9 wydatków i 1—4 dochodów.

D ł u g i k r a j o w e.

(Sprawozdawca p. Korol).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz.	1.	Umorzenie 4% pożyczki kraj. z roku 1893 im. wartości 58,850.000 K zaciągniętej na spłatę reszty długu indemnizacyjnego	2,735.414 K
„	2.	Na spłatę niezgłoszonych obligacyj i kuponów byłych funduszów indemnizacyjnych	1.000 „
„	3.	Rozmaite wydatki byłych funduszów indemnizacyjnych	10 „
„	4.	Odsetki bierne od chwilowych pożyczek	100.000 „
„	5.	4% odsetki od pożyczki zaciągniętej na koszta wystawienia koszar i szpitali dla c. k. wojska w zamian za ustąpienie z Wawelu	108.100 „
„	6.	Umorzenie pożyczki w kwocie 1,500.000 K zaciągniętej w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. listopada 1905 na utworzenie krajowego funduszu pożyczkowego dla reprezentacyj powiatowych dla ułatwienia krycia dachów materyałem ogniotrwałym	73.650 „
„	7.	Umorzenie pożyczki w kwocie 10,000.000 K zaciągniętej w 4½% obligacyach komunalnych III. emisyi Banku kraj. na rachunek częściowego pokrycia niedoboru funduszu krajowego w r. 1910 w kwocie 13,764.376 K w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 31. stycznia 1910 . .	509.400 „
„	8.	Umorzenie pożyczki w kwocie 5,000.000 K zaciągniętej w 4½% obligacyach komunalnych III. emisyi Banku kraj. na wypłacenie połowy kapitału zakładowego do akcyjnego Banku przemysłowego w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 11. lutego 1910	254.700 „
„	9.	Na 4% odsetki od pożyczki 291.712 K zaciągnąć się mającej z funduszu solnego na dobudowane skrzydło do gmachu sejmowego (na rogu ul. Marszałkowskiej i Mickiewicza)	11.698 „
		Suma wydatków . .	3,793.942 K

Dochody.

Poz.	1.	Dochody byłych funduszów indemnizacyjnych:	
		I Od obowiązanych:	
		Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody . .	100 K

		II. Dochody z zaległych datków indemnizacyjnych od kontrybuentów		2.500 K
Poz.	2.	Z artykułów funduszu 6% pożyczki krajowej z roku 1873		400 „
„	3.	odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . . .		150.000 „
„	4.	Zwrot odsetek do poz. 9. wydatków, jako czynsz za lokal na pomieszczenie:		
		biura kolejowego	6 488 K	
		biura solnego	5.180 „	11.668 „
		Suma dochodów . .		164.668 K

Rubryka XIV.

Poz 1—235 wydatków i poz. 1. dochodów.

Pensye emerytalne, zaopatrzenia, dary z łaski.

(Sprawozdawca p. Battaglia).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

W rubryce XIV. poz. 1—226 włącznie, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w kwocie . . . . . 333.083 K

Następnie w załatwieniu przekazanych komisyi budżetowej petycyi o dary z łaski, raczy Wysoki Sejm uchwalić następujące jednorazowe dary z łaski:

Poz.	226.	a. Wanda Dziubińska	500 K
„	226.	b. Józefa Marya Bieńkowska	200 „
„	226.	c. Katarzyna Pogorzelska	200 „
„	226.	d. Marcyanna Zakrzewska	200 „
„	226.	e. Franciszka Kratochwilowa	200 „
„	226,	f. Marya Barycka	300 „
„	226.	g. Apolonia Sternalowa	200 „
„	226.	h. Anna Wojtynowa	200 „
„	226.	i. Anna Załucka	100 „
„	226.	j. Julia Geringowa	200 „
„	226.	k. Marya Bubesowa	100 „

Poz. 226. l.	Sabina Niewiadomska	280 K	
„ 226. ł.	Aniela Van Roy	200 „	
„ 226. m.	Kornelia Strnadowa	200 „	
„ 226. n.	Józefa Markowska	150 „	
„ 222. o.	Helena Babińska	300 „	
„ 226. p.	Augusta Baranowska	100 „	
„ 226. r.	Matylda Polińska	300 „	
„ 226. s.	Zofia Zielińska	300 „	
„ 226. t.	Małgorzata Kozubowa	100 „	
„ 226. u.	Katarzyna Orłowicz	200 „	
„ 226. v.	Stefania Jabłonowska	400 „	
„ 226. w.	Edward Dąbrowski	200 „	
„ 226. x.	Aniela Buynowska	500 „	
„ 226. y.	Marya Hanaczewska	100 „	
„ 226. z.	Rozalia Sałamaszyńska	50 „	
„ 226. ż.	Piotr Grabowski	170 „	
„ 226. a.	Ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	6.000 „	
	Razem		11.950 „
„ 227.	Zapomogi dla wdów i sierót po lekarzach okręgowych, oraz na 3% udział fund. kraj. do funduszu pensyjnego lekyrzy okręgowych i 3% do fund powiatowego pensyjnego, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego		10.000 „
„ 228.	Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu		300 „
„ 229—235.	Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego rbzem		4 040 „
	Razem wydatki w rubr. XIV.		359.373 K

Dochody:

Poz. 1.	Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	50.000 K

Sprawozdaniem tem zostały załatwione petycye L. S. 7.015, 7.148, 6.617, 6.654/4.848, 6.789, 6.611, 7.082, 6.414, 6.618, 6 654/4.849, 6.434, 6.432, 6.442, 6.440,

6.439, 6.438, 6.437, 6.435, 6.445, 6 502, 6.436, 6.390, 6.367, 6.365, 6.693, 6.783, 6 693 niemniej jak petycya Jadwigi Kalickiej (L. 6.498) dla której w budżecie wstawiony jest stały dar z łaski.

Nadto raczy Wysoki Sejm uchwalić:

1. Petycyę L. S. 6.849. Anny Szpularskiej o zapomogę, oraz L. S. 6.546, Leszka Dziamy o emeryturę, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

2. Petycye L. S. 6.954. Olszewskiej, 6.956. Rząśnickiej, 6.957. Drapałowej, 6.497. Niedzielskiego, 7.084, 6.382 i 6.855 Goltentalowej. 7 169. Ostrowskiej, 6.447. Karaczewskiej, 9.851. Sobkównej, 7.138. Paszkowskiej, 6.358. Emerytów Wydziału krajowego przez Stanisława Darowskiego, 6.612. Knorekowej, 6.606 Zajączkowskiej, 6.606. Jasieńskiej, 6.383. Kobyłeckiego, 6.615. Gergelowej, 6.656. Chermińskiego, 6.431. Perejmybidowej 6.441. Kraczyłowej, 6.844. Pira, 6.947. Żurawskiego, 6.850. Kołakowskiego, 6.852. Kiszelkównej 6.955. Ptaszkowej, 7.027. Ziembowej, 7.006. Ostrowskich, 7.161. Nydzowej, 6.549. Witkowskiej, 6.688 Kozłowskiej, 6.760. Stachowej. 6.786. Turczyńskiej, 6.798. Tymczaka, 6.369. Bobrowskiej, 6.503. Festenburgowej, 6.372. Kwiatkowskiego, 6.853. Solarza, 6.854. Domowskiego, 7.083. Grabaszewskiej, 7.034. Mroczkowej, 7.035. Stępińskiej, 6.433, Rampeltowej 7.305. Wilczyńskiej, 7.306. Horoszkiewiczównej, 7.331. Baczyńskiej, 7.286. Bilińskicj, 7.283. Kozłowskiej. 7.268. Sarneckiej, 7.266. Marcinkiewiczowej, i 7.220. Uhryna, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosków, względnie do załatwienia i sprawozdania na najbliższej sesyi.

3. W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego o kilku petycyach z 30. sierpnia 1910 L. W. 70.149/10 (L. S. 6.251 pod 22. września 1910:

a) przyznaje w drodze łaski Franciszkowi Mościckiemu byłemu dozorcy odczyszczalni biologicznej w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie dożywotne zaopatrzenie w rocznej wysokości 200 (dwieście) K.

b) Upoważnia Wydział krajowy, aby do każdorocznego budżctu krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie wstawiał tytułem zaopatrzenia dla Franciszka Mościckiego kwotę 200 K.

4. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o przekazanych mu petycyach L. W. 31.407/10 z 19. sierpnia 1910 (L. S. 6.212 pod. 22. września 1910).

5. Sejm przyznaje p. Jadwidze Kalickiej, wdowie po sekretarzu Wydziału krajowego, stały dar z łaski w kwocie 300 K rocznie.

Rubryka XV.

Poz. 1—8 wydatków i 1 dochodów.

O p ł a t y k o n s u m c y j n e.

(Sprawozdawca p. Urbański).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz.	1.	Koszta szacunkowe komisyi powiatowych i komisyi apelacyjnej	29.000 K
„	2.	Koszta administracyi powiatowej	100.000 „
„	3.	Koszta manipulacyi i prowizyi c. k. pocztowej Kasy oszczędności	10.000 „
„	4.	Wydatki kancelaryjne	10.000 „
„	5.	Papier i druki	15.000 „
„	6.	Koszta kancelaryjne i syndykackie	6.000 „
„	7.	Rozmaite wydatki, tudzież remuneracye i zasiłki . .	8.000 „
8.	8.	Bonifikacya 37 miast posiadających prawo propinacyi, za ubytek w dochodach z powodu zniesienia propinacyi	2,250.000 „
		Suma wydatków . .	2,428.000 K

Dochody.

Poz.	1.	Dochody z krajowych opłat konsumcyjnych:	
		a) α) od piwa, (w myśl ust. z 20. grudnia 1905 Dz. ust kraj. Nr. 11. ex 1906)	8,400.000 K
		β) odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych w pocztowej kasie oszczędności	10.000 „
		b) z opłat szynkarskich (w myśl ustawy z 20. grudnia 1905. Dz. ust. kraj. Nr. 11 eq 1906) . . .	7,000.000 „
		c) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, (w myśl. ust. z 4. lipca 1899. Dz. u. kraj. Nr. 93)	100.000 „
		d) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu, (w myśl ustawy z 8. lipca 1901. Dz. p. p. Nr. 86)	5,700.000 „
		e) rozmaite dochody z tytułu zaległych czynszów dzierżawnych, grzywien, kar, kosztów sądowych, odsetek zwłoki i t. p.	— „
		Suma dochodów . .	21,210.000 K

Rubryka XVI.

Poz. 1—20 wydatków i poz. 1—6 dochodów.

Rozmaite.

(Sprawozdawca p. Żardecki).

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Wydatki.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	1.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego .	60.000 K	— K
„	2.	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	24.000 „	— „
„	3.	Na misye katolickie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „	— „
„	4.	Na koszta urządzenia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich . . .	8.000 „	— „
„	5.	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Otrawie	1.000 „	— „
„	6.	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya .	2.000 „	— „
„	7.	Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie, stała subwencya nadzwyczajna, na budowę schroniska, aż do umorzenia pożyczki t. j. do roku 1956	— „	2.500 „
„	8.	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, stały zasiłek . . .	10.000 „	— „
„	8a)	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, kredyt nadzwyczajny na urządzenie kursu straży powodziowych . .	— „	300 „
„	9.	Urzędy pośrednictwa pracy, ryczałt na wydatki rzeczowe i ewentualne subwencye dla instytucyi i organizacyi, mających na celu opiekę nad wychodźtwem	36.500 „	— „
„	10.	Spółka ochrony i pomocy naukowej dla Białej, na budowę „Domu polskiego“ w Bielsku, corocznie do roku 1919 włącznie (w myśl uchwały sejmowej z 31. listopada 1908) . . .	— „	4.000 „
„	11.	Rata X. i XI. gwarantowanej przez kraj pożyczki w kwocie 400.000 K dla gminy Zakopane, na budowę wodociągów (aż do r. 1995) .	22.012 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 12.	Dotacya dożywotnia dla Władysława Mickiewicza, w myśl uchwały sejmowej z 2. listopada 1904 r.	4.000 K	— K
„ 13.	Gminie miasta Krakowa, na koszta przyjęcia wycieczek młodzieży i włościańskich . .	— „	1.500 „
„ 14.	Krajowy Związek turystyczny, na koszta wydawnictwa i reklamy turystycznej (tem samem zostaje załatwioną petycya L. 6.827/4 987) .	— „	1.500 „
„ 15.	Gminie miasta Krakowa, na cele parku im. Dra Jordana	2.500 „	— „
„ 16.	Dla czworga dzieci po ś. p. Stanisławie Wyspiańskim, aż do osiągnięcia pełnoletności, każdemu po 600 K, (a to: dla Teodora do 31/10 1919 — dla Heleny do 30/5 1920 — dla Mieczysława do 7/9 1923 i dla Stanisława Franciszka 2-ga im. do 2/12 1925) . . .	2.400 „	— „
„ 17.	Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu na koszta podróży informacyjnych i misyjnych w sprawie wychodźctwa, do rozporządzalności Wydziału krajowego. (Tem samem zostaje załatwioną petycya do L. 6.727/4.910) . .	— „	5.000 „
„ 18	Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu, na założenie schroniska dla wychodźców, do rozporządzenia Wydziału krajowego nadzwyczajne	— „	6.000 „
„ 19.	Towarzystwo budowy tanich domów w Krakowie, do dyspozycyi Wydziału krajowego (tem samem zostaje załatwoną petycya L. 6.630/4.825)	— „	2.000 „
„ 20.	Muzeum narodowe w Krakowie na zakupno dzieł artystycznej twórczości ludowej, jednorazowo (nadzwycz.)	— „	3.000 „
	Suma wydatków . . .	178.412 K	25.800 K
	Razem .	204.212 K	

Dochody.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych .	— K	— „
„ 2.	Odsetki zwłoki od dodatków krajowych do podatków państwowych	110.000 „	— „

		zwyczajne:	nadzwycz:
Poz. 3.	Bonifikacya z c. k. Skarbu państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	1,500.000 „	— „
„ 4.	Na uzupełnienie rat annuitetowych pożyczki 400.000 K, zaciągniętej na budowę wodociągu w Zakopanem:		
	a) z dzierżawy opłat gminnych od napojów spirytusowych: . . . . . 7.000 K		
	b) z datku od stacyi klimatycznej . 5.000 „	12.000 „	— „
„ 5.	Opłaty od pracodawców, którym przez urzędy pośrednictwa pracy dostarczono robotników lub służby	85.000 „	— „
„ 6.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.500 „	— „
	Suma dochodów . .	1,708.500 K	— K

Petycyę zarządu „Muzeum Tatrzańskiego im. Dra Tytusa Chałubińskiego“ L. 7.233/5.324, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej

Petycye L. 7.012/5.140, 7.075/5.188, 7 099/5.212, 7.100/5.213, 7.101/5.214, 7.102/5.215, 7.103/5.216, 7.106·5.249, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Rezolucya:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zwrócił baczną uwagę na niemal publicznie wykonywaną po kraju pokątną sprzedaż biletów okrętowych przez osoby prywatne do tego nieuprawione i nadużycie to ukrócił.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania ustawy finansowej bez czytania, uchwala Izba całą powyższą ustawę finansową w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje spokój w Izbie.

Marszałek oznajmia, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, przedtem udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i imieniem własnem i klubu ukraińsko-ruskiego zakłada protest z powodu nielegalnego prowadzenia narad na dzisiejszem posiedzeniu i zapadłych uchwał budżetowych i zapowiada wniesienie na piśmie protestu na najbliższem posiedzeniu.

Marszalek udziela głosu p. Korolowi.

Przemawia p. Korol zakłada imieniem klubu ruskiego protest przeciw za-

padłym uchwałom na dzisiejszem posiedzeniu i zapowiada wniesienie pisemnego protestu na najbliższem posiedzeniu.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz i imieniem klubu russkiej narodowej organizacyi zakłada protest przeciw zapadłym uchwałom na dzisiejszem posiedzeniu i zapowiada wniesienie protestu na pismie na następnem posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 18. listopada 1910 r. godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 50 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław H. Badeni w. r.

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów §. 76. reg. sejm. następujący protest p. Lewickiego i tow., Korola i tow, Dudykiewiczowa i tow. i oświadczenie na te protesty. (Zobacz protokół 113. pos. z dnia 18. listopada 1910).

Lwów, 16. listopada 1910.

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi wnoszą niniejszem po myśli §. 76. regulaminu sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 16. listopada 1910 r. na 112. posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym 112. posiedzenia, jako pierwszy punkt było postawione: ciąg dalszy rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o krajowym budżecie na rok 1911.

Tymczasem na posiedzeniu tem nie było żadnej dyskusyi, bo chociaż wychodzili na trybunę posłowie: Bandrowski, Pilat, Starzyński i Maryewski i mówili coś do ucha stenografom, którzy stali koło nich na trybunie, to nie można tego uważać za mowy — i dyskusyę budżetową, jak również i tych rzekomych, z przyczyny obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów nikt nie słyszał i nie mógł słyszeć — mimo, że stał pod samą trybunę.

Według protokołu sejmowego, miał JE. Marszałek po mowie p. Maryewskiego zamknąć dyskusyę nad budżetem i

ustawą finansową i miał wezwać sprawozdawcę do odczytania ustawy finansowej.

Poseł Piniński miał to uczynić a później budżet i ustawa finansowa miały być przyjęte w drugiem i trzeciem czytaniu.

Konstatujemy, że wszystkie te sprawy, które rzekomo miały się odbyć, odbyły się mimiką, bo ani konstatowań Marszałka, ani ustawy finansowej nikt nie słyszał, a głosowanie polskiej większości Sejmu odbywało się na znak dany sekretarzami — posłami hr. Badenim i Urbańskim.

Tego rodzaju enuncyacyi i w takich stosunkach przeprowadzonego głosowania nie możemy uważać ustawowo — ważne.

Cała rozprawa budzetowa, prowadzona rzekomo na posiedzeniach od 105 do 112 jak to podpisani podnieśli w swych poprzednich protestach nie mniej też i ustawa finansowa są nieważne, bo jak to dowiedziono — nie było żadnych dyskusyi, nie było żadnych mów, posłom nie było daną możność brania udziału w dyskusyi — wysłuchując mowców, enuncyacyi Marszałka i sprawozdawców — a w konsekwencyi tego odebraną była posłom możność prawidłowego oddania głosu swego — jak również nie można było wiedzieć, kiedy i nad czem odbywało się głosowanie

Ponieważ według postanowień §. 39 i następnych regul. sejm. rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega wątpliwości, że cała rzekoma dyskusya budżetowa przeprowadzono na posiedzeniach od 105 do 112, uchwalenie budżetu i ustawy finansowej na rok 1911 — są nieważne — na co wnosimy ten protest, który ma być odczytany na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączony do protokołu narad.

Dr. Jan Makuch, Dr. Petruszewicz, Skwarko, M. Sodomora, A. Staruch, T. Staruch Paweł Dumka, Jan Sandulak, Dr. Kost Lewicki, Dr. Kurowiec, Łazarz Winniczuk, I. Kiweluk.

Do

Jego Ekscelencyi Marszałka krajowego Stanisława hr. Badeniego.

Przeciw niezgodnemu z regulaminem sejmowym prowadzeniu narad na 112. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego i przeciw ważności rzekomych postanowień i uchwał sejmowych na tem posiedzeniu — wnoszą podpisani następujący

P r o t e s t.

Jak świadczy sprawozdanie stenograficzne z 112. posiedzenia sejmowego, powstał przed przystąpieniem do porządku dziennego ogłuszający krzyk, uniemożliwiający prowadzenie jakichkolwiek narad tak, że prowadzenie dyskusyi było fizycznie niemożliwe — a żaden poseł, mając ochotę względnie zamiar „przemawiania“ w myśl §. 39. reg sejm. t. j. wypowiedzieć swoje myśli i poglądy, odnoszące się do porządku dziennego, w sposób dla całego Sejmu zrozumiały, — nie mógł tego uczynić, o ile nie miał celu odegrać roli gestykulującego, przez nikogo z członków Sejmu nie zrozumianego mowcę.

Tak samo nie można było absolutnie słyszeć, wśród ogłuszającej muzyki i krzyku, słów JE. Marszałka kraj. ani też pojąć jego gestykulacyi tak, że ani według regulaminu sejmowego ani też w zwykłem słowie tego znaczenia, nie może być nawet mowa o tem, by na 112 posiedzeniu sejmowem odbyły się jakiekolwiek narady, lub że była przeprowadzona dyskusya nad budżetem lub nad ustawą finansową.

Jeżeli więc po 5 godzinach takiego posiedzenia odbyło się jakieś głosowanie zainicyowane mimicznie przez sekretarzy

Sejmu i gdy w ten sposób rzekomo cały budżet i ustawę finansową „uchwalono“, — to przeciw takiemu postępowaniu JE. Marszałka kraj. i całej polskiej większości Sejmu galicyjskiego, zakładamy niniejszem protest i o odczytanie tegoż na następnem posiedzeniu i dołączenie do protokołu 112-go posiedzenia, prosimy.

Lwów, dnia 17-go listopada 1910 r.

Korol, Hanczakowski, Krysowaty Krynicki, Tracz.

Do

Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

P r o t e s t

p. Dudykiewicza i towarzyszy z powodu niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia 112. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu, odbytego 16. listopada n. st. 1910 roku.

Na podstawie §. 76. z 10. października 1907 r. obowiązującego Wysoki Sejm i jego Marszałka, wnosimy nasz protest zgłoszony przez nas na 112. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu, odbytem 16. listopada n. st. 1910 r. jak następuje:

W protokole tegoż posiedzenia zaznaczono. że po skończeniu przemowy p. Maryewskiego, p. Piniński odczytał ustawę finansową i że jak budżet krajowy na r. 1911, tak i ustawa finansowa zostały uchwalone głosowaniem w drugiem i trzeciem czytaniu.

Stwierdzamy, że po 8-mio dniowych nibyto obradach o budżecie prowadzonych przy ogłuszającym hałasie obstrucyi w ten sposób, iż mowcy większości polskiej wchodzili na trybunę i wygłaszali swoje długie, zwykle 5-cio godzinne antiobstrukcyjne przemówienia wprost do ucha stenografów, niesłyszane i niesłuchane przez nikogo w Sejmie, z powodu czego przedstawiciele ruskiego narodu w Galicyi, choć zgłosili się do głosu, do tegoż przyjść nie mogli i pozbawieni byli możności wypowiedzenia się w swojem i swoich wyborców imieniu co do budżetu, wypowiedzenia żądań i życzeń ruskiego narodu względem autonomicznej administracyi krajowej i prawodawczej czynności Sejmu, podczas których to obrad nikt nie mógł słyszeć i nie słyszał nietylko mowców ale i JE. p. Marszałka, — wszedł, co prawda, na trybunę p. Piniński, lecz nikt go nie słyszał, nikt nie wiedział i nie podejrzywał, że on przemawia, osobliwie nikt nie podejrzywał, że on odczytuje i proponuje głosowanie nad ustawą finansową; widać było że JEks. p. Marszałek sili się coś mówić i jak on, tak i stojący około niego posłowie dają jakieś tam znaki, lecz nikt go nie słyszał i znaków jego pojąć nie mógł; prawda, że po danym z trybuny znaku część posłów podnosiła ręce, jednak nikt nie wiedział i wiedzieć nie mógł, dlaczego podnoszą się ręce i nikt nie podejrzywał, że głosują za ustawą finansową i to tem mniej, że ustawa finansowa nie była objęta porządkiem dziennym, przeciwnie było oznajmione przez JEks. p. Marszałka, że załatwienie ustawy finansowej nastąpi jedynie po przeprowadzeniu reformy wyborczej.

Najważniejsza sprawa sejmowa — załatwienie budżetu i ustawy finansowej przeszła w sposób naruszający przepisy regulaminu, prawa posłów i godności Sejmu, bez należytej powagi, bez świadomości posłów, którzy nie mogli wiedzieć i nie wiedzieli, nad czem głosują, co załatwia się!

Przeciw takiej prawodawczej czynności Sejmu i ważności takich załatwiań sejmowych, wnosimy stanowczy i uroczysty protest!

Wnosimy o odczytanie i dołączenie takowego do protokołu posiedzenia.

Dudykiewicz, Kołpaczkiewicz, ks. Kornel P. Senyk, Michał Myroniuk-Zajaczuk.

Na protesty posłów dra Lewickiego i tow., dra Korola i tow., tudzież dra Dudykiewicza i tow. wniesione do Sejmu na posiedzeniu z dnia dzisiejszego przeciwko przebiegowi posiedzenia z dnia 16. listopada 1910, a w szczególności przeciwko sposobowi dokonanego na temże posiedzeniu uchwalenia budżetu krajowego na rok 1911 wraz z ustawą finansową — wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na posiedzeniu, do którego odnoszą się wymienione tu trzy protesty — następujące

Oświadczenie:

Jedyną okolicznością faktyczną, przytoczoną w protestach dla uzasadnienia zdania, iż rozprawa budżetowa powinna być uznana za nielegalną, a uchwały, dotyczące przyjęcia budżetu tudzież ustawy finansoowej na rok 1911 powinny być również za nieważne poczytywane, jest hałas i wrzawa, wyprawiane przez 12 posłów z klubu ukraińskiego przez cały czas trwania rozprawy budżetowej jakoteż podczas głosowania nad budżetem i nad ustawą finansową. Gdy Sejm nie przychylił się do żądania posłów, podpisanych na protestach, ażeby odroczyć rozprawę budżetową na tak długo, dokąd nie będzie załatwiona reforma sejmowej ustawy wyborczej, postanowili posłowie Lewicki, Petruszewicz, Dumka, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Sandulak, Skwarko, Sodomora, Staruch Antoni, Staruch Tymoteusz i Winniczuk trąbieniem, gwizdaniem, biciem w blachy i w pulty, a wreszcie krzykami, zatamować działanie Sejmu krajowego, a przedewszystkiem nie dopuścić do uchwalenia budżetu na rok 1911.

Było to postępowanie, w rażący sposób sprzeczne z duchem i treścią regulaminu sejmowego, który w §. 49. dobitnie potępia rozmyślne zakłócanie porządku obrad — postępowanie, które gdyby było doprowadziło do celu zamierzonego przez obstrukcyonistów, byłoby naraziło kraj cały i wszystkie warstwy ludności jego na niedogodności i nieobliczalne szkody. Obrady nad sejmową reformą wyborczą były prowadzone przez cały czas trwania obecnej sesyi, tak w komisyi, dla tej sprawy wybranej, jak i we wszystkich kołach sejmowych, przy współudziale posłów ruskich z największą usilnością i ze szczerem pragnieniem, ażeby one doprowadziły do pożądanego wyniku. Lecz nie było żadnego poważnego powodu do tego, ażeby przez czas trwania owych układów i rozpraw w komisyi i w klubach nad reformą wyborczą, Sejm cały miał próżnować.

Na szczęście zamiar obstrukcyonistów, by Sejm pogrążyć w bezczynności, nie udał się — a w szczególności, nie udało się im przeszkodzić uchwaleniu budżetu i ustawy finansowej na rok 1911.

Podpisani stwierdzają, że rozprawa budżetowa przeprowadzoną została ściśle według przepisów regulaminu, i dokonane na posiedzeniu sejmowem z 16. bm. uchwalenie budżetu jakoteż ustawy finansowej odbyło się w sposób, oznaczony przepisami §. 18. regulaminu sejmowego — mianowicie rozprawa budżetowa trwała przez ośm posiedzeń z dnia 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15 i 16 listopada 1910, z których każde więcej niż przez pięć godzin trwało, przy silnym komplecie obecnych posłów. Ta zaś okoliczność, iż podczas tych rozpraw i podczas głosowania pewna grupa posłów uznała za stosowne hałasować, żadną miarą nie może służyć za dowód do uznania tych posiedzeń, jakoteż powziętych na nich uchwał za nieważne skoro wszystkim formalnym, rzeczowym warunkom ważności rozpraw i uchwał, w regu-

laminie sejmowym wymienionym, stało się zadość.

O warunku zaś „dosłyszalności“ rozpraw, nie ma mowy w regulaminie sejmowym — a to jedyny skutek obstrukcyi posłów z klubu ukraińskiego, iż utrudniała ona dosłyszalność rozpraw.

Lwów, 18. listopada 1910.

Sobolewski, Bednarski, Gołuchowski, Maryewski, Merunowicz, W. Korytowski, Federowicz, L. Cieński, Obertyński, Maiss, E. Mycielski, Tertil, Jampolski, Milewski, Lewakowski, Landau, Stojałowski, Górski, Rayski, Vivien, Starowieyski, Schätzel, Raciborski, Czarkowski-Golejewski, Witkowski, Czecz, Dembowski, Bis, Skrzyński, Witos, Kozłowski, Cieluch, Jedynak, Myjak, Michałowski, J. Korytowski, Krężel, Horodyski, Wł. Kraiński, Tyszkiewicz, Skarbek, Styła, Wasung, Wikt Wł. Czaykowski, Ptak, Sozański, Schnell, Stefczyk, Gniewosz, Niezabitowski, Halban, Baworowski, Dąmbski, Thullie, Konopka, Długosz, Stadnicki, Urbański, A. Lubomirski, Abrahamowicz, Starzyński, Winc. Kraiński, Krzysztofowicz, Piniński, Mars, St. Mycielski, T. Cieński, Wł. Czaykowski, Laskowski, Z. Tarnowski, Jahl, Garapich, Pilat, Męciński, Gorayski, Brykczyński, Bernadzikowski, Sare, Cipser, Doliński, Marszałkowicz, Rittel, Żardecki, Hupka, Jaszowski, Cielecki, Bojko, St. H. Badeni, Götz, Ciuchciński.

Protokół

113. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 18. listopada 1910.

Początek o godzinie 1 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung.

Obecnych posłów 138.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły 106—111go posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów protokół 112. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13. listopada 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie

Wydziałowi krajowemu L. s. 7969, 7970, 7973, 7976, 7978, 7980, 7988, 7990. 8005, 8006, 8011.

Komisyi szkolnej L. s. 7974, 7975, 7977, 7989, 7003, 8004, 8007.

Komisyi gminnej L. s. 7979.

Komisyi drogowej L. s. 8010.

Komisyi petycyjnej L. s. 7986.

Komisyi sanitarnej L. s. 8008.

Komisyi podatkowej L. s. 7987.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 7971, 7972, 7981—7984, 8009.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze p p. Urbański, a następnie St. Hen. hr Badeni odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

Wniosek

p. Juliana Brunickiego i tow. w sprawie ochrony zabytków przyrody.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycyę Rektorów wszechnicy krakowskiej i lwowskiej oraz Politechniki o udzielenie subwencyi w kwocie 4.000 koron na dalsze badania i poszukiwania w kopalniach wosku w Staruni pow. bohorodczańskiego za resztami mamuta, nosorożca i ewent. innych stworzeń kopalnych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z Akademią Umiejętności w Krakowie, zarządem Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie, Towarzystwem przyrodników im. Kopernika we Lwowie, oraz ewent. osobami prywatnemi odpowiednie stanowisko w kraju zajmującemi, zastanowił się i na najbliższej względnie następnej sesyi sejmowej przedłożył szczegółowe sprawozdanie i wnioski:

a) co do wydania ustawy zabraniającej wywozu poza granice kraju wykopalisk przyrodniczych mających wartość naukową,

b) co do utworzenia na odpowiednich terenach rezerwacyi celem ochrony przyrody w Tatrach, na Czarnohorze i w mniejszych rozmiarach w miejscach kraju naukowo ważnych oraz obmyślenia środków i sposobów zabezpieczenia z jednej strony interesów właścicieli prywatnych a z drugiej interesu nauki i w ogóle publicznego,

c) co do zarządzenia systematycznego naukowego badania takich przestrzeni kraju, które mają uledz gruntownej zmianie kultury, n. p. melioracyi przez osuszenie, a które miarodajne czynniki naukowe określą jako ważne dla fizyografii kraju z prawem ewent. wyłączenia pewnych części od zmian kultury celem ochrony ich rodzimej przyrody na przyszłość,

d co do systematycznego popierania naukowych badań fizyografii kraju, wydawnictw odnośnych i zabezpieczenia muzealnego okazów dla potomności.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu by na najbliższą względnie następną sesyę sejmową przedłożył projekt ustawy o ochronie szarotki, limby, cisa i ewent. innych roślin na wymarciu będących.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki.

Laskowski, L. Cieński, Komorowski, Raciborski, Schnell, Halban, Götz, Thullie, Łonopka, Jaszowski, Ciuchciński, Witkowski, A. Theodorowicz, Wł. Kraiński, Starowieyski. Wł. Wikt. Czaykowski, Skrzyński, Moysa, Czarkowski-Golejewski, K. Lubomirski, Gołuchowski, Jampolski, Skołyszewski, Styła, Rayski, Senyk, Hanczakowski, Dudykiewicz, Kołpaczkiewicz, Stefczyk, Maryewski, Wereszczyński, Cielecki, Schätzel, Baworowski, Urbański, Pastor, Czartoryski, Paygert, Jędrzejowicz, Garapich, J. Korytowski, Vivien, Bednarski, Adam, Gorayski, Sala, Milewski, Lewakowski, Abrahamowicz, Loewenstein, Wł. Kraiński, Jabłoński, Jaworski, Michałowski, Stapiński, Zamoyski, Wł. Czaykowski.

Interpelacya

p. Halbana i tow. do c. k. Rządu w sprawie zbyt powolnego postępu prac nad poprawą ksiąg gruntowych.

Upowszechniło się przekonanie w szerokich kołach ludności, jakoteż w Sądach, że użyteczność ksiąg gruntowych w Galicyi jest bardzo wątpliwą i że zachodzi potrzeba jaknajszybszego ich uzdrowie-

nia, ażeby uchronić interesowanych od dotkliwych szkód, o jakie przyprawiła ich częstokroć nieprawdziwa treść ksiąg gruntowych. Trzeba też było mozolnych studyów i dziesiątek lat trwających zabiegów, ażeby wreszcie wywalczyć ustawę z 11. grudnia 1906 Nr. 246. dz. p. p. która ma zadość uczynić tej powszechnie odczuwanej potrzebie, zapobiedz szkodom, wynikającym z niezgodności wpisów zawartych w księgach ze stosunkami posiadania i wzmocnić siłę ekonomiczną opłacających podatki gospodarzy wiejskich przez poprawienie stosunków kredytowych.

Zapowiedziane też było przez Rząd szybkie przeprowadzenie prac przewidzianych tą ustawą i stworzenie w tym celu w Galicyi i Bukowinie co najmniej 64. komisyj, ażaby z dobrodziejstwa ustawy korzystać mogły w niedługim przeciągu czasu najszersze warstwy interesowanej ludności. Rozrzucenie po kraju części tych komisyj tem bardziej było pożądane, że zadanie, jakie mają do spełnienia, jest o wiele trudniejsze, o wiele zawilsze, a tem samem znacznie dłuższego czasu wymagające, aniżeli było zadanie tych komisyj, które pierwotnie zajęte były założeniem ksiąg gruntowych. Chodzi bowiem o usunięcie istniejących już wadliwych ksiąg, wyrugowanie z nich setek i tysięcy nieistniejących faktycznie spółek posiadaczy i uregulowanie stanu biernego. Tych trudności wszystkich nie miały do pokonania komisye, które dopiero założyć miały księgi gruntowe, jakich podówczas wcale jeszcze nie było. Należało przeto oczywiście urochomić tem większy aparat, ażeby sprostać można temu trudniejszemu zadaniu i jak najszybciej stworzyć uporządkowane stosunki. Tego też po zapowiedziach Rządu powszechnie oczekiwano.

Srogiego jednak doznali zawodu w swoich oczekiwaniach wszyscy ci, którzy spodziewali się tak sprawnego uchylenia niezdrowych stosunków.

W całej Galicyi bowiem powołał Rząd do życia tylko 30. komisyj, czynnych w tyluż powiatach sądowych. Każda z tych komisyj może w ciągu roku ukończyć pracę zaledwie w kilku gminach danego powiatu. Oczywiście tedy nie rychlej jak co najmniej w 15 do 20 latach ukończone być mogą prace we wszystkich gminach owych 30. powiatów. Jeżeli się zaś uwzględni, że do samego lwowskiego okręgu wyższosądowego należy 118. galicyjskich powiatów sądowych, to śmiało twierdzić można bez narażenia się na zarzut przesady, że całe stulecie nie wystarczy na to, ażeby ukończyć sprostowanie ksiąg runtowych we wszystkich gminach galicyjskieh, jeżeli prace dalej postępować będą w dotychczasowym tempie i uporządkowania tych stosunków nie doczekają się nawet prawnuki tych, którzy łudzili się nadzieją, że z dobrodziejstw ustawy odniosą korzyść.

O ile zaś zrazu w pierwszych dwu latach po wejściu w życie ustawy prowadzenie prac w rozmiarach tak ograniczonych wytłumaczyć się dało ówczesnym brakiem dostatecznego przyrostu sił sędziowskich, pojąć wręcz trudno, dlaczego także później nie stworzono większej liczby komisyj, zajętych czynnością prostowania ksiąg gruntowych i nie rozszerzono prac także na inne powiaty sądowe, gdy jest powszechnie wiadome, że stosunki osobiste stanu sędziowskiego w ostatnim czasie o wiele się poprawiły, że Sądy zasilone zostały znacznym zastępem młodzieży prawniczej, że ustawa o skróceniu czasu przygotowawczej służby sędziowskiej ułatwiła tej młodzieży złożenie egzaminu sędziowskiego i wiele kandydatów stanu sędziowskiego z ułatwienia tego istotnie już skorzystało.

Nie może przeto Zarząd Sprawiedliwości obecnie już powoływać się na brak

sił sędziowskich dla usprawiedliwienia tak powolnego rozwoju czynności około uporządkowania stanu ksiąg gruntowych, ponieważ sił tych obecnie jest podostatkiem. Jeżeli więc mimo tak korzystnego ułożenia się stosunków prowadzi się nadal w pierwotnych skromnych rozmiarach czynności około uzdrowienia ksiąg gruntowych — odpowiedzialność za to spada oczywiście na Zarząd spraw sądowych, który nie wyzyskał stosownej chwili i nie dołożył starania, ażeby czynności sanacyjne rozszerzyć powołaniem do życia znaczniejszej ilości komisyj, zajętych temi pracami, umożliwić raźniejszy ich postęp, usprawiedliwić w ten sposób, nadzieje, jakie przywiązywano do ustawy, która w niedługim okresie czasu przywrócić miała ład w iście karykaturalnym stanie ksiąg gruntowych i przyczynić się do poparcia żywotnych interesów ludności.

Przedstawiając to podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Jakie są przyczyny ograniczenia prac około sprostowania ksiąg gruntowych do tak szczupłych rozmiarów.

2) Czy skłonny jest c. k. Rząd w interesie ludności opłacającej podatki w czasie najbliższym zarządzić co potrzeba w celu rozszerzenia tej akcyi przez wydatne pomnożenie ilości komisyi, zajętych sprostowaniem ksiąg gruntowych.

Interpelant:
Halban.

Piniński, Stadnicki, J. Brunicki, Laskowski, Wodzicki, Czarkowski-Golejewski, Starowieyski, Moysa, Rayski, Gniewosz, Sozański, A. Theodorowicz, Wasung St. H. Badeni, Federowicz, T. Cieński, Ptak, Adam, Bojko, Stapiński, Konopka, Wł. Czaykowski, Baworowski, Gołuchowski, Brykczyński, Skrzyński, L. Cieński, Wł. Wiktor, Czaykowski, Komorowski, Czecz, Jędrzejowicz, E. Mycielski.

Interpelacya

p. Dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie tendencyjnego mianowania komisarzy konskrypcyjnych przeciw woli i postanowień rad gminnych przez c. k. Starostwo kałuskie pow. Kałusz.

W gminach Stańkowa, Niegowce, Dołhi wojniłowskie, Chocin mianowało c. k. Starostwo w Kałuszu komisarzami konskrypcyjnymi, przeciw postawieniu rad gminnych nie wybrane przez nie osoby lecz ludzi znanych z szowinizmu polskiemu jak nauczyciel Postupalski w Chocinie i ks. Leopold Pikrut dla Stankowy, Dołhy wojniłowskiej, Niegowiec, co do motywów powołuje się na moją interpelacyę wniesioną w tej samej sprawie przed kilkoma dniami.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, co zarządzi by konskrypcyę w wymienionych gminach prowadziły osoby wybrane dotycznemi radami gminnemi.

Interpelant
Dr. Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, Sodomora, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Hanczakowski, Senyk, Kiweluk, Jan Sandulak, Makuch, Dumka, Petruszewicz, Skwarko, Tracz.

Interpelacya

posła Sandulaka i tow. do J. E. Pana Namiestnika w sprawie wyborów gminnych w gminie Potoczek pow. Śniatyńskiego.

Jeszcze dnia 24. maja 1910 r. odbyły się wybory do Rady gminnej w gminie Potoczek pow. śniatyńskiego a na wniesiony protest, przeciw tym wyborom, c. k. Starostwo w Śniatynie już dnia 11. lipca b. r. przeprowadziło dochodzenie i odesłało akta do c. k. Namiastnictwa które dotychczas protestu nie załatwiło,

Dlatego zapytują podpisani:

Czy zechce W. Eksc. zarządzić, by protest wniesiony przeciw wyborom Rady gminnej w gminie Potoczek pow. Śniatyn jak najrychlej został przez c. k. Namiestnictwo załatwiony?

Interpelant:
Jan Sandulak.

Dr. Kost' Lewicki, Kurowiec, Kiweluk, Sodomora, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Makuch, Petruszewicz, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Tracz, Krysowaty.

Interpelacya

pos.a Sandulaka i tow. do JE. Pana Namiestnika w sprawie otworzenia równorzędnych klas z ruskim językiem wykładowym w szkole ludowej w Nadwórnie.

Jeszcze przed rokiem uchwaliła jednogłośnie Rada gminna w Nadwórnej, by otworzyć przy miejscowej szkole ludowej męskiej, równorzędne klasy z ruskim językiem wykładowym. Taką samą uchwałę powzięła również miejscowa Rada szkolna i okręgowa w Nadwórnej i dotyczące uchwały wraz z przychylną opinią okręgowej Rady szkolnej odesłano jeszcze z początkiem 1910 r. do krajowej Rady szkolnej we Lwowie.

Mimo upływu prawie całego roku i wszelkich zabiegów i deputacyi do wiceprezydenta krajowej Rady szkolnej, ta ostatnia nie załatwia powyższej sprawy a referent tej sprawy w krajowej Radzie szkolnej c. k. Starosta Niesiołowski wykręca się tem, że dotyczące akta gdzieś zatraciły się.

Z tego wynika, że krajowa Rada szkolna umyślnie przewleka z załatwieniem powyższej sprawy, by ją ubić, a pan Starosta Niesiołowski zatracił nawet akta, by ona nie przyszła na porządek dzienny uchwał krajowej Rady szkolnej.

Podpisani zapytują.

Czy raczy Wasza Eksc. zarządzić, by sprawa otworzenia równorzędnych klas z ruskim językiem wykładowym przy męskiej szkole ludowej w Nadwórnie została już raz przez krajową Radę szkolną załatwioną?

Interpelant:
Jan Sandulak.

Dr. Kost' Lewicki, Makuch, Kiweluk, Tracz, Skwarko, Winniczuk, Petruszewicz T Staruch, A. Staruch, Sodomora, Dumka, Hanczakowski, Krysowaty, Kurowiec.

Interpelacya

posła Sodomory i tow. do Wydziału krajowego w sprawie odmówienia pomocy Patronatom dla Spółek oszczędności i pożyczek do założenia takiej Spółki w Starem mieście pow. Podhajce.

W styczniu 1909 r. Jusko Hussak i tow. gospodarze w Starem mieście wnieśli podpisani do Patronatu o pomoc w założeniu Spółki oszczędności i pożyczek w Starem mieście — Patronat — jak zwykle — pismem z dnia 12. lutego 1909 uwiadomił, że po załatwieniu przedwstępnych czynności, obiecał przyjście z pomocą w założeniu Spółki, dodając, by inicyatorowie czekali na turę.

W kwietniu 1909 r. otrzymał Jurko Hussak drugie pismo z Patronatu uwiadamiając inicyatorów, że również p. Władysław Wojtowicz i tow. wnieśli podanie do Patronatu o pomoc w założeniu Spółki w Starem mieście, dlatego radzi Patronat J. Hussakowi i tow., by porozumienieli się z inicyatorami tego drugiego podania.

Nie pierwsze to postępowanie Patronatu, bo gdy wpłynie podanie do Patronatu o założeniu spółki od Rusinów to po jakimś czasie uwiadamia ich Patronat że takie same podanie wpłynęło z tej gminy i od Polaków — więc radzi Patronat pierwszym, by porozumieli się z drugimi.

W ten sposób postąpił patronat i z mieszkańcami gminy Starego miasta, którym kazał porozumieć się z inicyatorami drugiego podania — a więc z pierwszym inicyatorem p. Władysławem Wojtowiczem nauczycielem w Podhajcach, który zabiera się do założenia „Rajfajzenki“ w Starem mieście.

Reszta towarzyszy p. Wojtowicza są to ludzie, którzy nie dają poręki do umiejętnego i bezstronnego prowadzenia Spółki — są to ludzie z których, niektórzy przed kilkoma miesiącami osiedlili się w Starem mieście, a innych znowu popodpisywano na podaniu zawet bez ich wiadomości.

Uważając takie postępowanie Patronatu nader stronniczem i nietaktownem zapytujemy:

1. Co myśli Wydział krajowy zarządzić, by położyó kres takiemu stronniczemu postępowaniu Patronatu?

2. Czy skłonny jest Wydział krajowy polecić Patronatowi, by dokładniej zbadał stosunki w Starem mieście, względnie by przyszedł z pomocą w założeniu Spółki oszczędności i pożyczek w Starem mieście?

Interpelant:
Sodomora.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, Skwarko, Dumka, J Sandulak, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Winniczuk, A. Staruch, Kurowiec, Petruszewicz, Makuch, Tracz, Krysowaty.

Interpelacya

p. Sodomory, i tow. do c k. Rządu w sprawie niestawowego i szkodliwego urzędowania zastępcy wójta w Wierzbowie pow. Podhajce.

Wasyl Nyskokłon wójt w Wierzbowie zasuspendowany w r. 1909 nie otrzymuje dotychczas urzędowania chociaż przeprowadzone dochodzenia c. k. Starostwa i Wydziału powiatowego nie wykazały żadnej winy. Wydział powiatowy zastrzegł sobie szkontrum kasy gminnej którego nie przeprowadza, chociaż miał na to czasu podostatkiem, bo więcej aniżeli rok. Na miejscu zasuspendowanego wójta urzęduje jego zastępca Oleksa Duhid, który dopuszcza się wszelkich nadużyć a mianowicie:

1. Nie przechowuje należycie pieczątki gminnej tak, że ją wydaje komukolwiek i naco bądź jego żona.

2. Ignoruje uchwały Rady gminnej co do ruskiego języka w urzędowaniu, i oddalenia pisarza gminnego, którego on samowolnie trzyma dalej, a który również na własną rękę dopuszcza się różnych nadużyć n. p. jakich może posłużyć choćby następujący fakt:

Pisarz gminny sam bez uchwały rady gminnej wyrobił przynależność dla żydówki Hell, która pomimo tego, że była wiele razy karana i nie otrzymała dobrej opinii od gminy, na podstawie wyrobionej przez pisarza przynależności otrzymała od c. k. Starostwa koncesyę na szynk.

3. I zastępca wójta i pisarz pobierają wszelkie datki i opłaty za podpisywanie książek służbowych itd. Gdy mieszkańcy Wierzbowa wnieśli do c. k. Starostwa zażalenie na zastępcę wójta za powyższe nadużycia. to Starostwo na to zażalenie dotychczas nic nie zarządziło.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Co myśli Wys. c. k. Rząd zarządzić, ażeby położyć koniec takiej skandalicznej gospodarce w gminie Wierzbowie.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Petruszewicz, Makuch, Tracz, Krysowaty, T. Staruch, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Dumka, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, Kurowiec, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące oświadczenie.

Na protest PP. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 16. listopada 1910 przeciwko przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 15. listopada 1910, wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na temże posiedzeniu następujące

O ś w i a d c z e n i e.

Podpisani na proteście posłowie należący do klubu ukraińskiego sami przyznają się do tego, iż przez cały czas trwania posiedzenia sejmowego z 15. b. m. dopuszczali się w Izbie sejmowej czynów, niezgodnych z regulaminem, obliczonych rozmyślnie na to, żeby zakłócić porządek obrad i uczynić je wogóle niemożliwemi — a to hałasowaniem, świstaniem, trąbieniem, biciem w pulty i t. d. I z tego, iż sami działali w sposób rażąco niezgodny z regulaminem, wyprowadzają oni wniosek, że posiedzenie Sejmu było nieważnem. Hałasowało jednak tylko 12 posłów, lecz cały Sejm przy komplecie 130 obecnych posłów odbył to posiedzenie w sposób zupełnie legalny, przy najściślejszem przestrzeganiu przepisów regulaminu, tak ze strony ogółu posłów, jakoteż ze strony JE. Marszałka krajowego, jako przewodniczącego obradom.

Jedyną okolicznością faktyczną, na którą powołują się posłowie z klubu ukraińskiego, podpisani na proteście jest twierdzenie, iż wskutek wrzawy, jaką czynili trudno było słyszeć na sali mowców, przemawiających z trybuny. Jest to prawdą — i niewątpliwie najtrudniej było słyszeć mowców tym posłom, którzy zajęci byli przez cały czas trwania posiedzenia gwizdaniem, trąbieniem i biciem w pulty lub w blachy. Lecz ci posłowie, których interesowały wygłaszane w tych wyjątkowych okolicznościach przemówienia, zajmowali miejsca w pobliżu mowcy na trybunie i słyszeli go, tak samo jak i stenografowie, o czem świadczy prawidłowo spisany protokół stenograficzny.

Zresztą nie jest zgodnem z prawdą twierdzenie PP. posłów, podpisanych na proteście klubu ukraińskiego jakoby §§. 39 i następne regulaminu zawierały przepisy zmuszające wszystkich posłów do słuchania mowców i to pod rygorem nieważności posiedzenia t. j. prowadzonych na niem rozpraw i powziętych uchwał, jeżeli nie wszyscy posłowie, obecni w Izbie, mowców słyszeli. Podpisani stwierdzają, iż ani takiego, ani żadnego podobnego postanowienia regulamin sejmowy nie zawiera — a stwierdzając to, uchylamy jedyny argument zawarty w proteście pp. Lewickiego i tow. mianowicie argument, iż posiedzenie sejmowe z 15. listopada 1910 jest nieważnem ponieważ z powodu wrzawy wyprawianej przez pp. Dra Lewickiego i tow. utrudnionem było słyszenie mowców.

Lwów, dnia 16. listopada 1910.

Rutowski, Piniński, Laskowski, Bandrowski, Czartoryski Leo, Starowieyski, T. Cieński, Wasung, Schätzel, Stadnicki, Sare, Jaszowski, Brykczyński, Dąmbski, K. Lubomirski, Maiss. Krzysztofowicz, Sala, Stapiński, Thullie, Tertil, Rayski, Merunowicz, Niezabitowski, Zamoyski Skrzyński, A. Lubomirski, Stefczyk, Adam, Jędrzejowicz, Urbański, Federowicz, Rittel, Moysa, Maryewski, Męciński, Dembowski, Sozański, Paygert, Gniewosz, Jabłoński, Wereszczyński, Czecz, Milewski, L. Cieński Skołyszewski, Landau, Cipser, Lewakowski, Cielecki, Jahl, Doliński, Horodyski, Michałowski, St. H. Badeni, Wł. Wiktor Czaykowski, Czarkowski-Golejewski, Garapich, A. Theodorowicz, Winc. Kraiński, J. Korytowski, Wł. Czaykowski, Schnell, Raciborski, Komorowski, Götz, Konopka, E. Mycielski, Starzyński, Cieluch, Krężel, Pilat, Abrahamowicz, Wodzicki, Zdz. Tarnowski, Tyszkiewicz.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad z dnia 15. bm.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych protestów.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje następujące protesty:

Lwów, 16 listopada 1910.

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi wnoszą niniejszem po myśli §. 76. regulaminu sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 16. listopada 1910 r. na 112. posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym 112. posiedzenia, jako pierwszy punkt było postawione: ciąg dalszy rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o krajowym budżecie na rok 1911.

Tymczasem na posiedzeniu tem nie było żadnej dyskusyi, bo chociaż wychodzili na trybunę posłowie: Bandrowski, Pilat, Starzyński i Maryewski i mówili coś do ucha stenografom, którzy stali koło nich na trybunie, to nie można tego uważać za mowy — i dyskusyę budżetową, jak również i tych rzekomych, z przyczyny obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów nikt nie słyszał i nie mógł słyszeć - mimo, że stał pod samą trybunę.

Według protokołu sejmowego, miał JE. Marszałek po mowie p. Maryewskiego zamknąć dyskusyę nad budżetem i ustawą finansową i miał wezwać sprawozdawcę do odczytania ustawy finansowej.

Poseł Piniński miał to uczynić a później budżet i ustawa finansowa miały być przyjęte w drugiem i trzeciem czytaniu.

Konstatujemy, że wszystkie te sprawy, które rzekomo miały się odbyć, odbyły się mimiką, bo ani konstatowań Marszałka, ani ustawy finansowej nikt nie słyszał, a głosowanie polskiej większości Sejmu odbywało się na znak dany sekretarzami — posłami hr. Badenim i Urbańskim.

Tego rodzaju enuncyacyi i w takich stosunkach przeprowadzonego głosowania nie możemy uważać ustawowo — ważne.

Cała rozprawa budżetowa prowadzona rzekomo na posiedzeniach od 105 do 112 jak to podpisani podnieśli w swych poprzednich protestach nie mniej też i ustawa finansowa są nieważne, bo jak to

dowiedziono — nie było żadnych dyskusyi, nie było żadnych mów, posłom nie było daną możność brania udziału w dyskusyi — wysłuchując mowców, enuncyacyi Marszałka i sprawozdawców — a w konsekwencyi tego odebraną była posłom możność prawidłowego oddania głosu swego — jak również nie można było wiedzieć, kiedy i nad czem odbywało się głosowanie

Ponieważ według postanowień §. 39 i następnych regul. sejm. rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega wątpliwości, że cała rzekoma dyskusya budżetowa przeprowadzona na posiedzeniach od 105 do 112, uchwalenie budżetu i ustawy finansowej na rok 1911 — są nieważne — na co wnosimy ten protest. który ma być odczytany na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączony do protokołu narad.

Dr. Jan Makuch, Dr. Petruszewicz, Skwarko, M. Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Paweł Dumka, Jan Sandulak, Dr. Kost' Lewicki, Dr. Kurowiec, Łazarz Winniczuk, I. Kiweluk.

Do

Jego Ekscelencyi Marszałka krajowego Stanisława hr. Badeniego.

Przeciw niezgodnemu z regulaminem sejmowym prowadzeniu narad na 112. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego i przeciw ważności rzekomych postanowień i uchwał sejmowych na tem posiedzeniu — wnoszą podpisani następujący

P r o t e s t.

Jak świadczy sprawozdanie stenograficzne z 112. posiedzenia sejmowego, powstał przed przystąpieniem do porządku dziennego ogłuszający krzyk, uniemożliwiający prowadzenie jakichkolwiek narad tak, że prowadzenie dyskusyi było fizycznie niemożliwe — a żaden poseł, mając ochotę względnie zamiar „przemawiania“ w myśl §. 39. reg sejm. t. j. wypowiedzieć swoje myśli i poglądy, odnoszące się do porządku dziennego, w sposób dla całego Sejmu zrozumiały, — nie mógł tego uczynić, o ile nie miał celu odegrać roli gestykulującego, przez nikogo z członków Sejmu nie zrozumianego mowcę.

Tak samo nie można było absolutnie słyszeć, wśród ogłuszającej muzyki i krzyku, słów JE. Marszałka kraj. ani też pojąć jego gestykulacyi tak, że ani według regulaminu sejmowego ani też w zwykłem słowa tego znaczeniu, nie może być nawet mowa o tem, by na 112 posiedzeniu sejmowem odbyły się jakiekolwiek narady, lub że była przeprowadzona dyskusya nad budżetem lub nad ustawą finansową.

Jeżeli więc po 5 godzinach takiego posiedzenia odbyło się jakieś głosowanie zainicyowane mimicznie przez sekretarzy Sejmu i gdy w ten sposób rzekomo cały budżet i ustawę finansową „uchwalono“, — to przeciw takiemu postępowaniu JE. Marszałka kraj. i całej polskiej większości Sejmu galicyjskiego, zakładamy niniejszem protest i o odczytanie tegoż na następnem posiedzeniu i dołączenie do protokołu 112-go posiedzenia, prosimy.

Lwów, dnia 17-go listopada 1910 r.

Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Krynicki, Tracz.

Do

Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

P r o t e s t

p. Dudykiewicza i towarzyszy z powodu

niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia 112. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu, odbytego 16. listopada n. st. 1910 roku.

Na podstawie §. 76. z 10. października 1907 r. obowiązującego Wysoki Sejm i jego Marszałka, wnosimy nasz protest zgłoszony przez nas na 112. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu, odbytem 16. listopada n. st. 1910 r. jak następuje:

W protokole tegoż posiedzenia zaznaczono, że po skończeniu przemowy p. Maryewskiego, p. Piniński odczytał ustawę finansową i że jak budżet krajowy na r. 1911, tak i ustawa finansowa zostały uchwalone głosowaniem w drugiem i trzeciem czytaniu.

Stwierdzamy, że po 8-mio dniowych nibyto obradach o budżecie prowadzonych przy ogłuszającym hałasie obstrucyi w ten sposób, iż mowcy większości polskiej wchodzili na trybunę i wygłaszali swoje długie, zwykle 5-cio godzinne antiobstrukcyjne przemówienia wprost do ucha stenografów, niesłyszane i niesłuchane przez nikogo w Sejmie, z powodu czego przedstawiciele ruskiego narodu w Galicyi, choć zgłosili się do głosu, do tegoż przyjść nie mogli i pozbawieni byli możności wypowiedzenia się w swojem i swoich wyborców imieniu co do budżetu, wypowiedzenia żądań i życzeń ruskiego narodu względem autonomicznej administracyi krajowej i prawodawczej czynności Sejmu, podczas których to obrad nikt nie mógł słyszeć i nie słyszał nietylko mowców ale i JE. p. Marszałka, — wszedł, co prawda, na trybunę p. Piniński, lecz nikt go nie słyszał, nikt nie wiedział i nie podejrzywał, że on przemawia, osobliwie nikt nie podejrzywał, że on odczytuje i proponuje głosowanie nad ustawą finansową; widać było że JEks. p. Marszałek sili się coś mówić i jak on, tak i stojący około niego posłowie dają jakieś tam znaki, lecz nikt go nie słyszał i znaków jego pojąć nie mógł; prawda, że po danym z trybuny znaku część posłów podnosiła ręce, jednak nikt nie wiedział i wiedzieć nie mógł, dlaczego podnoszą się ręce i nikt nie podejrzywał, że głosują za ustawą finansową i to tem mniej, że ustawa finansowa nie była objęta porządkiem dziennym, przeciwnie było oznajmione przez JEks. p. Marszałka, że załatwienie ustawy finansowej nastąpi jedynie po przeprowadzeniu reformy wyborczej.

Najważniejsza sprawa sejmowa — załatwienie budżetu i ustawy finansowej przeszła w sposób naruszający przepisy regulaminu, prawa posłów i godności Sejmu, bez należytej powagi, bez świadomości posłów, którzy nie mogli wiedzieć i nie wiedzieli, nad czem głosują, co załatwia się!

Przeciw takiej prawodawczej czynności Sejmu i ważności takich załatwiań sejmowych, wnosimy stanowczy i uroczysty protest!

Wnosimy o odczytanie i dołączenie takowego do protokołu posiedzenia.

Dudykiewicz, Kołpaczkiewicz, ks. Kornel P. Senyk, Michał Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, po odczytaniu każdego z tych protestów, że protesty będą dołączone do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 16 bm.

Marszałek wzywa sekretarza do czytania złożonego oświadczenia przeciw powyższym protestom.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następuje oświadczenie:

Na protesty posłów dra Lewickiego i tow, dra Korola i tow, tudzież dra Dudykiewicza i tow. wniesione do Sejmu na posiedzeniu z dnia dzisiejszego prze-

ciwko przebiegowi posiedzenia z dnia 16 listopada 1910, a w szczególności przeciwko sposobowi dokonanego na temże posiedzeniu uchwalenia budżetu krajowego na rok 1911 wraz z ustawą finansową — wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na posiedzeniu, do którego odnoszą się wymienione tu trzy protesty — następujące

Oświadczenie:

Jedyną okolicznością faktyczną, przytoczoną w protestach dla uzasadnienia zdania, iż rozprawa budżetowa powinna być uznana za nielegalną, a uchwały, dotyczące przyjęcia budżetu tudzież ustawy finansowej na rok 1911 powinny być również za nieważne poczytywane, jest hałas i wrzawa, wyprawiane przez 12 posłów z klubu ukraińskiego przez cały czas trwania rozprawy budżetowej jakoteż podczas głosowania nad budżetem i nad ustawą finansową. Gdy Sejm nie przychylił się do żądania posłów, podpisanych na protestach, ażeby odroczyć rozprawę budżetową na tak długo, dokąd nie będzie załatwiona reforma sejmowej ustawy wyborczej, postanowili posłowie Lewicki, Petruszewicz, Dumka, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Sandulak, Skwarko, Sodomora, Staruch Antoni, Staruch Tymoteusz i Winniczuk trąbieniem, gwizdaniem, biciem w blachy i w pulty, a wreszcie krzykami, zatamować działanie Sejmu krajowego, a przedewszystkiem nie dopuścić do uchwalenia budżetu na rok 1911.

Było to postępowanie, w rażący sposób sprzeczne z duchem i treścią regulaminu sejmowego, który w §. 49. dobitnie potępia rozmyślne zakłócanie porządku obrad — postępowanie, które gdyby było doprowadziło do celu zamierzonego przez obstrukcyonistów, byłoby naraziło kraj cały i wszystkie warstwy ludności jego na niedogodności i nieobliczalne szkody. Obrady nad sejmową reformą wyborczą były prowadzone przez cały czas trwania obecnej sesyi, tak w komisyi, dla tej sprawy wybranej, jak i we wszystkich kołach sejmowych, przy współudziale posłów ruskich z największą usilnością i ze szczerem pragnieniem, ażeby one doprowadziły do pożądanego wyniku Lecz nie było żadnego poważnego powodu do tego, ażeby przez czas trwania owych układów i rozpraw w komisyi i w klubach nad reformą wyborczą, Sejm cały miał próżnować.

Na szczęście zamiar obstrukcyonistów, by Sejm pogrążyć w bezczynności, nie udał się — a w szczególności, nie udało się im przeszkodzić uchwaleniu budżetu i ustawy finansowej na rok 1911.

Podpisani stwierdzają, że rozprawa budżetowa przeprowadzoną została ściśle według przepisów regulaminu, i dokonane na posiedzeniu sejmowem z 16. bm. uchwalenie budżetu jakoteż ustawy finansowej odbyło się w sposób, oznaczony przepisami §. 18. regulaminu sejmowego — mianowicie rozprawa budżetowa trwała przez ośm posiedzeń z dnia 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15 i 16 listopada 1910, z których każde więcej niż przez pięć godzin trwało, przy silnym komplecie obecnych posłów. Ta zaś okoliczność, iż podczas tych rozpraw i podczas głosowania pewna grupa posłów uznała za stosowne hałasować, żadną miarą nie może służyć za dowód do uznania tych posiedzeń, jakoteż powziętych na nich uchwał za nieważne skoro wszystkim formalnym, rzeczowym warunkom ważności rozpraw i uchwał, w regulaminie sejmowym wymienionym, stało się zadość.

O warunku zaś „dosłyszalności“ rozpraw, nie ma mowy w regulaminie sejmowym — a to jedyny skutek obstrukcyi posłów z klubu ukraińskiego, iż utrudniała ona dosłyszalność rozpraw.

Lwów, 18. listopada 1910.

Sobolewski, Bednarski, Gołuchowski, Maryewski, Merunowicz, W. Korytowski, Federowicz, L. Cieński, Obertyński, Maiss, E. Mycielski, Tertil, Jampolski, Milewski, Lewakowski, Landau, Stojałowski, Górski, Rayski, Vivien, Starowieyski, Schätzel, Raciborski, Czarkowski-Golejewski, Witkowski, Czecz, Dembowski, Bis Skrzyński, Witos, Kozłowski, Cieluch, Jedynak, Myjak, Michałowski, J. Korytowski, Krężel, Horodyski, Wł. Kraiński, Tyszkiewicz, Skarbek, Styła, Wasung, Wikt. Wł. Czaykowski, Ptak, Sozański, Schnell, Stefczyk, Gniewosz, Niezabitowski, Halban, Baworowski, Dąmbski, Thullie, Konopka, Długosz, Stadnicki, Urbański, A. Lubomirski, Abrahamowicz, Starzyński, Winc. Kraiński, Krzysztofowicz, Piniński, Mars, St Mycielski, T. Cieński, Wł. Czaykowski, Laskowski, Z. Tarnowski, Jahl, Garapich, Pilat, Męciński, Gorayski, Brykczyński, Bernadzikowski, Sare, Cipser, Doliński, Marszałkowicz, Rittel, Żardecki, Hupka, Jaszowski, Cielecki, Bojko, St. H. Badeni, Götz, Ciuchciński.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 16 bm

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Wybór uzupełniający dwóch członków komisyi dla reformy wyborczej w miejsce pp. Krzeczunowicza i Rittla.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Bednarskiego, Rittla i Krynickiego, wzywa do oddania kartek i przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Podczas skrutynium Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi dla reformy wyborczej o reformie wyborczej.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, poprzedziwszy odczytanie tych wniosków przemówieniem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się nieustającej Komisyi dla reformy wyborczej wypracowanie przy współudziale Wydziału krajowego i przedłożenie na najbliższej sesyi sejmowej projektu ustawy, zmieniającej statut krajowy i ordynacyę wyborczą na zasadzie, że Sejm składać się ma ze 192 członków a mianowie: z dotychczasowej liczby wirylistów powiększonej o 3 prorektorów, dalej ze 177 posłów wybieranych głosowaniem bezpośredniem i tajnem, a to: z dotychczasowej liczby posłów z większej własności, z 5 posłów Izb handlowych i przemysłowych, z 2 posłów z Izb rękodzielniczych, z 36 posłów dotychczasowej kuryi miejskiej, z 10 posłów z powszechnego i równego głosowania z miast należących do kuryi miejskiej, z 80 posłów z reszty gmin z powszechnego głosowania, z pluralnością podatkową dla dotychczas uprawnionych, z dwuletnią osiadłością, i przy zabezpieczeniu mniejszości narodowych przez zastosowanie wyborów proporcyonalnych, oraz na zasadzie powiększenia liczby członków Wydziału krajowego o dwóch z przyznaniem w tych granicach odpowiedniego powiększenia zastępstwa posłom ruskim wreszcie na tej zasadzie, że skład Sejmu i zabezpieczenie mniejszości narodowych może być zmienione tylko w obecności 154 posłów. Rezolucya niniejsza nie przesądza w kwe-

styi rozdziału mandatów pomiędzy narodowość polską a ruską.

Rezolucya.

Wzywa się c. k. Rząd, aby po uchwaleniu projektu reformy przez komisyę nieustającą dla załatwienia reformy statutu i ordynacyi wyborczej zwołał ile możności jak najrychlej osobną sesyę sejmową.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. Lewicki i składa imieniem klubu ukraińsko-ruskiego oświadczenie.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p, Rutowski wnosi następującą rezolucyę w miejsce pierwszego wniosku komisyi.

I. Sejm poleca komisyi dla reformy wyborczej, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym na tle zasad w rezolucyi komisyjnej zawartych, które nie przesądzają rozdziału mandatów między obie narodowości i po dokładnem rozpatrzeniu wszystkich szczegółowych wniosków i poprawek w komisyi wniesionych wypracowała projekt sejmowej ordynacyi wyborczej i przedłożyła go na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę pierwszą.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby po uchwaleniu projektu reformy przez komisyę nieustającą dla załatwienia reformy statutu i ordynacyi wyborczej zwołał ile możności jak najrychlej, osobną sesyą sejmową.

Przemawia p. Leo i wnosi poprawkę, aby zamiast słów: „ile możności jak najrychlej“ umieścić słowo „bezzwłocznie“.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński.

Przemawia p. Leo i zmienia swą pierwotną poprawkę, aby w rezolucyi komisyi zamiast słów „ile możności jak najrychlej“ umieścić słowa „ile możności bezzwłocznie“.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Rutowski przyjmuje tę zmienioną poprawkę p. Leo.

Izba uchwa rezolucyę drugą w następującej stylizacyi, po odczytaniu poprzedniem tej rezolucyi przez Marszałka:

2, Wzywa się c. k. Rząd, aby po uchwaleniu projektu reformy przez komisyę nieustającą dla załatwienia reformy statutu i ordynacyi wyborczej zwołał o ile możności bezzwłocznie osobną sesyę sejmową.

Marszałek udziela głosu p. Baworowskiemu w celu zdania sprawy z wyniku skrutynium uzupełniającego wyboru dwóch członków Komisyi dla reformy wyborczej.

P. Baworowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 109 posłów. Absolutna większość 55 głosów.

P. Loewenstein otrzymał 102 głosów, p. Krzysztofowicz otrzymał 105 głosów.

P. Dudykiewicz 3. P. Krzeczunowicz 1 głos.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Marszałek udziela głosu JE. p. Namiestnikowi.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia I. sesyę IX. peryodu Sejmu galicyjskiego, upraszając o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół 112 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, z protokołem 105 posiedzenia postąpi regulaminowo i wzywa sekretarza do odczytania protokołu 113 posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 113. posiedzenia, który Izba bez rozprawy zatwierdza.

Przemawia Marszałek i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Marszałek zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia o godzinie 4 m. 25 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Henryk Badeni *w. r.*

C. K. BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS